Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

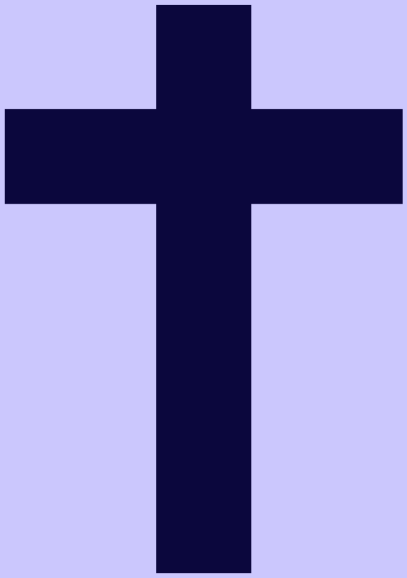

he Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levend Bok: Det Nye Testamentet

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

The Holy Bible in Norwegian Bokmål: Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet

copyright © 2005 Biblica, Inc.

Language: Norsk: Bokmål (Norwegian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Open En Levende Bok: Det Nye Testamentet™
Biblica® Open Norwegian Living New Testament™
Copyright © 1978, 1988, 2005 by Biblica, Inc.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/contact-us.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Apr 2023 from source files dated 14 Apr 2023
0b077d0f-c401-5e62-a271-25c6e0777d0b

Contents

MATTEUS 1
MARKUS 57
LUKAS 93
JOHANNES 151
APOSTLENES GJERNINGER 192
ROMERNE 244
1. KORINTER 269
2. KORINTER 293
GALATERNE 308
EFESERNE 317
FILIPPERNE 325
KOLOSSERNE 331
1. TESSALONIKER 337
2. TESSALONIKER 342
1. TIMOTEUS 345
2. TIMOTEUS 352
TITUS 357
FILEMON 360
HEBREERNE 362
JAKOB 381
1. PETER 387
2. PETER 394
1. JOHANNES 398
2. JOHANNES 404
3. JOHANNES 405
JUDAS 406
Johannes' åpenbaring 409

Evangeliet etter Matteus

Slektstavlen til Jesus

1 Dette er forfedrene til Jesus Kristus*, den lovede kongen, som var
etterkommer til kong David og Abraham:

2 Abraham, Isak og Jakob var far til Juda og brødrene hans. Videre fulgte:
3 Juda og Peres, som var tvillingbror til Serah,
og moren het Tamar. Så kom: Hesron,
4 Aram Amminadab, Naksjon,
5 Salmon, Boas, og moren het Rahab.
Etterpå finner vi: Obed, og moren het Rut, Isai, som ble far til
6 kong David.

Salomo, som var sønn til Batseba, enken etter Uria. Videre:
7 Rehabeam, Abia, Asaf,
8 Josafat, Joram, Ussia, 9 Jotam, Akas, Hiskia,
10 Manasse, Amos,
11 Josia, som var far til Jojakin og hans brødre,
som ble født ved den tiden da folket ble ført bort til fangenskap i
Babylon, og Jojakin.
12 Etter å ha blitt ført bort til Babylon, fulgte: Sealtiel, Serubabel,
13 Abiud, Eljakim, Asor,
14 Sadok, Akim, Eliud,
15 Eleasar, Mattan, Jakob,
16 og Josef. Josef var mannen til Maria og hun var mor til Jesus Kristus.

17 Disse personene utgjør 14 slektledd fra Abraham og fram til kong
David, 14 slektledd fra kong David og fram til tiden da jødene ble ført bort
til Babylon og 14 slektledd fra epoken i Babylon og fram til Jesus Kristus.

Jesus blir født

18 Da Jesus Kristus ble født, gikk det slik til: Hans mor Maria var trolovet
og skulle gifte seg med Josef. Men allerede før de var gift, ble hun med barn
ved Guds Hellige Ånd.† 19 Josef, hennes kommende mann, så da ingen
annen utvei enn å skille seg fra henne i stillhet. Han ville leve etter Guds
bud, men ønsket ikke å skjemme ut Maria offentlig.‡
20 Mens han fortsatt grublet på hvordan han skulle løse problemet, viste
en Herrens engel seg for ham i en drøm.
Engelen sa: "Josef, du som er etterkommer av kong David, du skal ikke
nøle med å gifte deg med Maria, for det barnet hun bærer, er blitt til ved

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:18** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. ‡ **1:19** Josef ville skrive under de nødvendige papirene for skilsmisse, men ikke la Marie bli dømt offentlig og bli steinet, som han kunne ha gjort.

Guds Hellige Ånd. 21 Hun skal få en sønn, og du skal kalle ham Jesus, for
han skal frelse folket sitt fra syndene deres.§"
22 På denne måten ble det som Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja,
til virkelighet: 23 "*Lytt! Den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn,
og de skal kalle ham Immanuel*, som betyr 'Gud er med oss'."*
24 Da Josef våknet, gjorde han som engelen hadde gitt beskjed om, og
han giftet seg med Maria. 25 De hadde imidlertid ikke noe seksuelt samliv
før sønnen var født. Josef ga ham navnet Jesus.

2

Astrologer fra Østen hyller Jesus

1 Jesus ble født i byen Betlehem i Judea mens kong Herodes regjerte. Etter
fødselen kom noen astrologer fra Østen til Jerusalem og spurte: 2 "Hvor
er jødenes konge som nylig er født? Vi har sett stjernen hans gå opp i vårt
eget land og har kommet for å hylle ham."
3 Kong Herodes ble fullstendig vettskremt av spørsmålene deres, og hele
Jerusalem begynte å summe av rykter. 4 Han kalte derfor sammen folkets
øversteprester og de skriftlærde* til et møte og spurte dem ut om hvor
Messias†, den lovede kongen, skulle bli født.
5 "I Betlehem i Judea", svarte de, "for Gud har sagt ved profeten Mika:
6 'Du Betlehem i Judas land, du er slett ikke noen ubetydelig by,
for en høvding skal komme fra deg,
en som blir gjeter for mitt folk Israel.‡' "
7 Da kalte Herodes i hemmelighet astrologene til seg på nytt. Ved dette
møtet lyktes det ham å få nøyaktig greie på tidspunktet da de første
gangen hadde sett stjernen. Han sa til dem: 8 "Reis til Betlehem og let
etter barnet. Når dere har funnet det, må dere komme tilbake og fortelle
det til meg. Også jeg vil reise dit og hylle barnet."
9 Etter samtalen med kongen ga astrologene seg av sted. Den stjernen de
hadde sett gå opp i sitt eget land, viste seg da på nytt for dem. Den gikk
foran dem og stanset over det stedet i Betlehem der barnet var.
10 Astrologene ble glade da de fikk se stjernen. 11 De gikk inn i huset og
fant barnet og moren Maria. Der falt de på kne og hyllet ham. Så tok de
fram skrinene sine og ga barnet gaver. Det var gull, røkelse og myrra§.
12 Men da de skulle vende tilbake til sitt eget land, reiste de ikke gjennom
Jerusalem for å gi rapport til kong Herodes. Gud hadde i mellomtiden
advart dem i en drøm, og derfor tok de en annen vei hjem.

Flukten til Egypt

13 Da astrologene hadde reist sin vei, viste en Herrens engel seg i en
drøm også for Josef. Engelen sa: "Stå opp og dra som flyktning til Egypt

---

§ **1:21** Jesus, som er den greske formen av navnet Josva, betyr "Herren redder". * **1:23** Se Jesaja 7:14. * **2:4** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:4** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede". ‡ **2:6** Se Mika 5:2. § **2:11** Røkelse og myrra var velluktende plantestoffer som ble brukt i templet og ved kongelige brylluper. Gavene var et symbol på at Jesus er Messias, den lovede kongen.

med barnet og moren. Bli der til jeg sier i fra, for kong Herodes vil lete etter barnet og forsøke å drepe det."
14 Mens det fortsatt var natt, ga Josef seg av sted til Egypt, sammen med
Maria og barnet. 15 De bodde der til kong Herodes var død. Gjennom dette
ble det som Gud hadde forutsagt hos profeten Hosea, til virkelighet: *"Jeg
har ført sønnen min ut av Egypt."**
16 Herodes ble rasende da han forsto at astrologene hadde lurt ham.
Han sendte soldater til Betlehem med befaling om å drepe alle guttebarn
som var to år eller yngre. Ordren gjaldt både i byen og landsbygden i
nærheten. Dette hadde sin grunn i at astrologene hadde sagt at stjernen
første gangen viste seg for dem to år tidligere. 17 Gjennom Herodes sin
grusomme handling ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved
profeten Jeremia:
18 *"Ett rop ble hørt i Rama,*
gråt og høylytt klage.
Rakel gråter over barna sine og lar seg ikke trøste,
for de finnes ikke mer."†

Hjemkomsten til Israel

19 Da Herodes var død, viste en Herrens engel seg på nytt i en drøm for
Josef i Egypt, og sa til ham: 20 "Gjør deg klar, ta med deg barnet og moren
og reis tilbake til Israels land, for de som forsøkte å drepe barnet, er døde."
21 Josef vendte da straks tilbake til sitt eget land med Maria og barnet.
22 Men på veien hjem ble han redd, etter som han fikk vite at sønnen til
Herodes, som het Arkelaus, nå hadde blitt konge i Judea. I en annen drøm
ble han oppfordret til å reise til Galilea. 23 Familien bosatte seg i byen
Nasaret. Gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt
om Jesus ved profetene: "Han skal bli kalt en nasareer."‡

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Litt seinere begynte døperen Johannes å undervise ute i den jødiske
ødemarken. Budskapet hans var: 2 "Vend dere bort fra synden og let etter
Gud. Han har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget
folk!*"
3 Det var ham Gud talte om ved profeten Jesaja, da han sa:
"En stemme roper i ødemarken:
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!†' "
4 Johannes hadde klær som var vevd av ull fra kameler. Rundt midjen
hadde han et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper og honning
fra ville bier. 5 Folk fra Jerusalem, fra alle deler av Judea og fra hele
Jordandalen, kom ut i ødemarken for å høre ham tale. 6 Etter at folket
hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i elven Jordan.

---

* **2:15** Se Hosea 11:1. † **2:18** Se Jeremia 31:15. ‡ **2:23** Dette henviser til det profetene har skrevet om Jesus i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Nasaré kan også sikte til "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1, eller på "nasir", en person som lever avsides med Gud. * **3:2** På gresk: for himmelriket er nær. † **3:3** Se Jesaja 40:3.

7 Da Johannes så at mange fariseere og sadukeere‡ kom for å bli døpt,
talte han strengt til dem og sa: "Dere ormeyngel, tror dere at dere kan
flykte bort fra Guds kommende dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere
har vendt dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett. 9 Innbill dere
ikke at dere kan slippe unna. Tenk ikke: 'Vi er trygge, for vi er jøder, og
Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan
forvandle disse steinene til jøder! 10 Dommen henger over dere, øksen
har allerede begynt å hogge i trestammen. Hvert tre som ikke bærer god
frukt, skal bli hogget ned og kastet på ilden!
11 Den som erkjenner syndene sine og vender om til Gud, skal jeg døpe
med vann. Men det skal komme en som er større enn meg. Han er så
mektig at jeg ikke en gang er verdig til å ta sandalene§ av føttene hans.
Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 12 Det er han som skal
dømme verden. Han står klar til å skille de onde fra dem som følger Guds
vilje, på samme måten som bonden skiller agnene fra hveten. Etter at
han har renset opp på treskeplassen, skal han samle hveten i laden, men
agnene skal han brenne opp i en ild som aldri slokner."

Jesus blir døpt

13 Jesus dro nå fra Galilea og kom til elven Jordan for å bli døpt av
Johannes. 14 Men Johannes ville ikke døpe ham.
Han sa: "Det kan ikke være riktig. Egentlig er det jeg som burde bli døpt
av deg." 15 Men Jesus svarte: "Gjør det i alle fall, for vi må gjøre alt slik
Gud vil ha det." Da døpte Johannes ham.
16 Da Jesus hadde blitt døpt, steg han straks opp av vannet. Himmelen
åpnet seg og han* så Guds Ånd komme ned som en due og stanset over
ham. 17 En stemme fra himmelen sa: "Dette er min elskede Sønn, han er
min glede."

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Jesus ble av Guds Ånd ført ut i ødemarken for at djevelen skulle friste
ham. 2 I 40 dager og 40 netter spiste han ingenting, og han ble til slutt
sulten. 3 Da kom djevelen til ham og sa: "Lag brød av disse steinene,
dersom du virkelig er Guds sønn!" 4 Men Jesus sa til ham: "Nei! Det står i
Skriften*: *'Menneskene lever ikke av brød alene, men av alle de ordene som
er fra Gud.†'* "
5 Litt etter tok djevelen ham med til Guds by, Jerusalem, og stilte ham
øverst oppe på tempelmuren. 6 Han sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er
Guds sønn! Det står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler om å beskytte deg.
De skal bære deg på hendene sine,
så du ikke skader deg mot noen stein.‡' "

---

‡ **3:7** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. Fariseerne var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. Sadukeerne var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.
§ **3:11** Dette var en oppgave for slaver. * **3:16** Det er uklart hvem "ham" viser til, men i følge med Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34 så døperen Johannes hvordan Guds Ånd dalte ned over Jesus. * **4:4** "Skriften" for jødene er dette Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Se Femte Mosebok 8:3. Å lyde Gud er det viktigste. Siden kommer det å ordne med maten. ‡ **4:6** Se Salmenes bok 91:11-12.

7 Men Jesus svarte ham: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette
Herren, din Gud, på prøve.§' "
8 Etter dette tok djevelen ham med seg opp til toppen av et høyt fjell og
viste ham all verdens land og herlighet. 9 "Alt dette skal jeg gi deg", sa han,
"om du bare faller ned og tilber meg."
10 "Forsvinn, Satan", svarte Jesus. "Det står i Skriften: 'Det er Herren,
din Gud, du skal tilbe, og bare han skal du tjene.*' "
11 Da lot djevelen ham være, og engler kom for å tjene Jesus.

Jesus taler til folket i Galilea

12-13 Da Jesus fikk høre at Johannes hadde blitt kastet i fengsel, dro han
fra Judea og vendte tilbake til Galilea. Han slo seg ikke ned i hjembyen
sin Nasaret, men flyttet til Kapernaum ved Genesaretsjøen, nær området
der de to stammene Sebulon og Naftali bodde. 14 Gjennom dette ble det til
virkelighet som Gud hadde forutsagt hos profeten Jesaja:
15 "Sebulons land og Naftalis land ute ved sjøen,
området bortenfor elven Jordan,
øvre Galilea med deres mange forskjellige folk,
16 disse folkene som bodde i mørke fikk se et stort lys.
De levde i dødens land,
men et strålende lys gikk opp over dem."†
17 Fra og med nå av begynte Jesus å tale til folket og sa: "Forlat syndens
vei og vend om til Gud, for han har kommet for å frelse menneskene og
gjøre dem til sitt eget folk!‡"

De første disiplene

18 En dag da han gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se to brødre: Simon,
som ble kalt Peter, og Andreas. De holdt på å kaste not i sjøen, for de var
fiskere.
19 Jesus ropte til dem: "Kom og bli disiplene mine, så skal jeg vise dere
hvordan dere fisker mennesker i stedet!" 20 Straks lot de fiskeutstyret ligge
og fulgte ham.
21 Mens han gikk videre, fikk han se to andre brødre, Jakob og
Johannes, sitte i en båt sammen med faren sin, Sebedeus, og gjøre i stand
fiskeutstyret. Han ropte på dem også. 22 Straks forlot de båten og faren og
fulgte ham.

Jesus underviser og helbreder syke

23 Jesus gikk omkring i hele Galilea og underviste i synagogene§. Hvor
han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Han helbredet alle slags
sykdommer og plager hos folket. 24 Ryktet om miraklene hans spredde
seg langt utenfor Galileas grenser. Snart kom det syke mennesker også
fra Syria† for å bli helbredet. Uansett hvilken sykdom eller lidelse de var
rammet av om de var besatt av onde ånder led av krampeanfall eller var
lamme, så helbredet han alle.

---

§ **4:7** Se Femte Mosebok 6:16. * **4:10** Se Femte Mosebok 6:13. † **4:16** Se Jesaja 9:1-2. ‡ **4:17** På gresk: for himmelriket er nær. § **4:23** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **4:23** På gresk: evangeliet om riket. † **4:24** Med "Syria" siktes det sannsynligvis til de områdene som ikke var jødiske og som grenset til Galilea, eller også hele den romerske provinsen Syria, det vil si østre Middelhavsområdet.

25 Store folkemasser fulgte etter Jesus. Det kom folk fra Galilea,
Dekapolis‡, Jerusalem og hele Judea, og fra andre siden av Jordan.

5

Virkelig lykke

1 En dag da Jesus så alle folkene som samlet seg, gikk han opp på et fjell
sammen med disiplene. 2 Der satte han seg og begynte å undervise dem.
Han sa:
3 "Lykkelige er de som innser at de trenger Gud, for de skal få være Guds
eget folk.*
4 Lykkelige er de som sørger, for de skal bli trøstet.
5 Lykkelige er de ydmyke, for hele verden tilhører dem.
6 Lykkelige er de som sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje,† for de
skal bli mettet.
7 Lykkelige er de som viser medfølelse, for de skal få medfølelse fra Gud.
8 Lykkelige er de som av hele sitt hjerte leter etter Gud,‡ for de skal få
se ham.
9 Lykkelige er de som aktivt strever etter fred, for de skal bli kalt Guds
barn.
10 Lykkelige er de som blir forfulgt fordi de gjør Guds vilje, for de skal
være Guds eget folk.§
11 Ja, dere er lykkelige når de håner og forfølger dere og lyver om dere
fordi dere er disiplene mine. 12 Juble og vær glade, for Gud skal lønne
dere. Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap,* også
ble forfulgt.

Salt og lys

13 Dere er det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Men hva nytte
er det i saltet dersom det har mistet kraften sin?† Kan det på nytt bli salt
igjen? Nei, det duger ikke til noe annet enn å bli kastet ut og trampet ned
av menneskene. 14 Dere er det lyset som lyser opp verden. Dere ligner en
by som ligger høyt oppe på et fjell. En by på fjellet er synlig for alle. 15 Når
noen tenner en lampe, vil de ikke dekke over den. Tvert imot så setter de
den på et høyt sted slik at den lyser for alle i huset. 16 På samme måten
skal lyset fra dere skinne for menneskene, slik at de klart og tydelig kan
se det gode dere gjør og hylle Far deres i himmelen.

Om Moseloven

17 Tro ikke at jeg har kommet for å oppheve det Gud har sagt i Moseloven
og profetene.‡ Nei, jeg har kommet for å oppfylle det og gjøre det til
virkelighet. 18 Jeg forsikrer dere at hvert ord i loven skal gjelde så lenge
himmelen og jorden består og fram til alt det Gud har forutsagt, har skjedd.
19 Den som bryter det minste lille budet i loven, og lærer andre å gjøre det

‡ **4:25** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. * **5:3** På gresk: Lykkelige er de som er fattige i ånden, for himmelriket tilhører dem. † **5:6** På gresk: Lykkelige er de som sulter og tørster etter rettferdighet. ‡ **5:8** På gresk: Lykkelige er de som har et rent hjerte. § **5:10** På gresk: for himmelriket tilhører dem. * **5:12** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:13** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. ‡ **5:17** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

samme, han skal være minst blant de som får være Guds eget folk. Men den som holder loven og lærer andre å gjøre det samme, han skal være stor blant Guds eget folk.§
20 Men jeg advarer dere, om dere ikke lykkes i å følge Guds vilje bedre en det de skriftlærde* og fariseerne† gjør, da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk.‡

Om fiendeskap

21 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke drepe,*§ og den som dreper noen, skal bli dømt.' 22 Men jeg sier: Det rekker med at du blir sint på noen, da skal du bli dømt. Kaller du en person for idiot, skal du bli stilt for domstolen, og forbanner du noen, venter ilden i helvete på deg. 23 Derfor, om du står for alteret i templet for å bære fram et offer til Gud og plutselig kommer til å tenke på at noen har noe imot deg, 24 skal du legge ned offeret ditt foran alteret og gå for å gjøre opp med denne personen. Kom etterpå og bær fram offeret ditt til Gud. 25 Dersom noen anklager deg for noe, vær da rask til å inngå forlik med motparten din allerede før dere har nådd fram til domstolen. Ellers overgir han deg kanskje til dommeren, som så igjen lar vakten ta hånd om deg og setter deg i fengsel. 26 Og jeg forsikrer deg at du må bli der til du har betalt til siste øre.

Om utroskap

27 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Du skal ikke være utro i ekteskapet.'* 28 Men jeg sier: Den som ser på en kvinne med begjær i blikket har allerede vært utro med henne i sitt hjerte. 29 Om ditt høyre øye får deg til å synde, riv det da ut og kast det fra deg. Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg blir kastet i helvete. 30 Om hånden din får deg til å synde, hugg den da av og kast den bort, ja, selv om det skulle ramme din høyre hånd! Det er bedre at en del av kroppen din er ødelagt enn at hele deg kommer i helvete.†

Om skilsmisse

31 Det står i Moseloven: *'Om noen vil skille seg fra kona si, da kan han gjøre det ved å gi henne en attest som bevis på skilsmissen.'*‡ 32 Jeg sier: Den som skiller seg fra kona si, uten at hun har vært utro, han blir årsak til at hun virkelig kan være utro. Den som gifter seg med en fraskilt kvinne, gjør at hun er utro.§

Om løfter

33 Dere har også hørt at det står i Moseloven: *'Du skal ikke bryte en ed som du har sverget, men du skal holde alt som du har lovet innfor Gud.'** 34 Men jeg sier: Du skal slett ikke sverge noen eder! Om du sier: 'Jeg sverger ved himmelen,' har du sverget for Gud, for himmelen er Guds

§ **5:19** På gresk: "den minste i himmelriket" og "stor i himmelriket". I v.20 "ikke komme inn i himmelriket". * **5:20** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **5:20** På gresk: "ikke komme inn i himmelriket". § **5:21** Se Andre Mosebok 20:13 og Femte Mosebok 5:17. * **5:27** Se Andre Mosebok 20:14. † **5:30** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **5:31** Se Femte Mosebok 24:1. § **5:32** Etter som den første mannen ikke hadde rett til å skille seg fra henne, var hun i Guds øyne fortsatt gift med ham. * **5:33** Se Fjerde Mosebok 30:3

trone. 35 Om du sier: 'Jeg sverger ved jorden', har du sverget for Gud,
for jorden er skammelen under føttene hans. Og om du sier: 'Jeg sverger
ved Jerusalem', har du sverget for Gud, for Jerusalem er Guds by.† 36 Si
heller ikke: 'Det setter jeg hodet i pant på!' for du kan ikke gjøre et eneste
hårstrå verken hvitt eller svart. 37 Si bare: 'Ja, det vil jeg' eller 'Nei, det
vil jeg ikke'. Det rekker. Tanken om å legge mer autoritet i dine ord ved å
sverge kommer fra den onde.

Om hevn

38 Dere har hørt at det står i Moseloven: 'Dersom et øye blir skadet, må
den skyldige betale med sitt eget øye. Og dersom en tann blir skadet, skal
han betale med sin egen tann.'‡ 39 Men jeg sier: Møt ikke vold med vold.
Slår noen deg på det ene kinnet, vend da også det annet til ham. 40 Blir du
stilt for domstolen og de tar fra deg skjorta di, gi dem da yterplagget også.
41 Befaler noen deg å bære hans reisegods en mil, bær den da to. 42 Gi til
den som ber deg og vend ikke ryggen til den som vil låne av deg.

Om å elske fiendene sine

43 Dere har hørt at det står i Moseloven: *'Du skal elske dine medmen-
nesker*§ og hate dine fiender.'* 44 Men jeg sier: Elsk fiendene deres! Be
for dem som forfølger dere! 45 Da viser dere virkelig at dere er barn til
deres Far i himmelen. Han lar solen skinne og regnet falle både på onde
og gode, både på de som følger hans vilje, og de som ikke gjør det.
46 Hva er det som er så ekstra med at dere elsker dem som elsker dere?
Det gjør jo tollerne† også. 47 Dersom dere hilser vennlig på vennene deres,
men ikke på noen andre, hva er det som er så ekstra med det? Det gjør
jo også de som ikke kjenner Gud. 48 Derfor skal dere være like gode som
deres Far i himmelen, han som er fullkommen god.‡"

6

Om å dele med andre

1 Jesus fortsatte: "Når dere gjør det som er godt, se da til at dere ikke gjør
det bare for at menneskene skal legge merke til dere. Ellers har dere ingen
lønn i vente fra vår Far i himmelen. 2 Når dere gir en gave til en som er i
nød, rop det da ikke ut til andre. Gjør ikke som de falske menneskene som
bare later som de er lydige mot Gud. De utbasunerer sine gode gjerninger
i synagogene* og på gatene for å få ros og ære! Jeg forsikrer dere at de
allerede har fått sin lønn. 3-4 Nei, om du hjelper noen, da gjør det med
diskresjon. Din venstre hånd skal ikke vite hva den høyre gjør. Da kommer
din Far i himmelen, som ser alt, til å lønne deg.

Om bønn

5 Når dere ber, da skal dere ikke stå og vise dere fram for andre. Vær
ikke som falske mennesker som bare later som om dem er lydige mot Gud.
De elsker å be offentlig på gatehjørnene og i synagogenededup$1† der alle

† **5:35** Se Jesaja 66:1 og Salmenes bok 48:3. ‡ **5:38** På gresk: Öga for øye og tann for tann. Se Andre Mosebok 21:23-25. § **5:43** Se Tredje Mosebok 19:18. * **5:43** Se Femte Mosebok 23:6. † **5:46** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt for romerne, og de var foraktet av alle. ‡ **5:48** På gresk: Vær fullkomne, slik som deres Far i himmelen er fullkommen. Men det norske ordet "fullkommen" har ikke samme betydning som det greske, eller det opprinnelige hebraisk ordet, som betyr "å ha nådd målet, være modent". Her handler det altså om å nå fram til samme godhet som Gud. * **6:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **6:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

kan se dem. Jeg forsikrer dere at de allerede har fått sin lønn. 6 Nei, når
du ber, da gå i stedet inn i ditt rom og lukk døren bak deg. La bønnen din
være en hemmelighet mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og
kommer til å lønne deg.
7 Rams ikke opp den samme bønnen gang på gang, slik de gjør som ikke
kjenner Gud. De tror at bønnen har større sjanse på å bli besvart når
de bruker mange ord. 8 Vær ikke som dem, for deres Far i himmelen vet
akkurat hva dere trenger allerede før dere har bedt ham om det!
9 Be i stedet på denne måten:
Fader vår,
du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
10 La ditt rike komme.‡
La din ville skje på jorden
som i himmelen.
11 Gi oss i dag vårt daglige brød.
12 Forlat oss vår skyld,
som vi og forlater
våre skyldnere.
13 Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.
14 Ja, om dere tilgir dem som har gjort galt mot dere, da skal deres Far i
himmelen også tilgi dere. 15 Men om dere nekter å tilgi andre, da kommer
han ikke til å tilgi dere for det dere har gjort.

Om faste

16 Når dere faster§, vis dere da ikke fram for andre. Vær ikke som falske
mennesker som bare later som om de er lydige mot Gud. De ser dystre og
ustelte ut bare for at folk skal legge merke til at de faster. Jeg forsikrer dere
at de allerede har fått sin lønn. 17 Nei, når du faster, skal du vaske deg og
stelle håret ditt akkurat som til vanlig. 18 La fasten være en hemmelighet
mellom deg og din Far i himmelen. Han vet alt og kommer til å lønne deg.

Om pengene

19 Samle dere ikke rikdom her på jorden, der den mister sin verdi og lett
kan bli stjålet. 20 Samle dere heller skatter i himmelen, der de beholder
sin verdi og er sikre for tyver. 21 For når skatten din finnes i himmelen, da
kommer også hjertet ditt og tankene dine til å være der.
22 Øyet er kroppens lyskilde. Om øye ditt er friskt, da slipper det lyset
inn. 23 Om øye ditt er blindt, stenger det lyset ute, og da blir det mørkt i
hele ditt indre. Om det lyset du tror å ha i deg er blitt mørke, da er mørket
i deg virkelig blitt nattsvart!*
24 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten kommer han til å hate den
første og elske den andre, eller å elske den første og hate den andre. Dere
må altså velge. Dere kan ikke tjene Gud og elske pengene† samtidig.

---

‡ **6:10** På gresk: La ditt rike komme. § **6:16** Av åndelige grunner avstår fra mat. * **6:23** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp underviste om, i dette tilfellet pengene. † **6:24** I den greske grunnteksten ble uttrykket "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", en avgud.

Om å bekymre seg

25 Derfor sier jeg: Bekymre dere ikke for hvordan dere skal orke livet.
Hvordan dere skal få mat og drikke eller klær å ha på dere. Visst nok finnes
det viktigere saker i livet enn mat og drikke og klær? 26 Se på fuglene! De
bekymrer seg ikke for hva de skal spise. De sår ikke og høster ikke og
samler ikke i forråd, men deres Far i himmelen gir dem nok mat likevel.
Er ikke dere mye mer verd for ham enn det fuglene er? 27 Hva tjener
det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet deres med en eneste time?
Naturligvis ikke!
28 Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken. De
arbeider ikke og syr ingen klær. 29 Likevel forsikrer jeg dere at selv ikke
kong Salomo i all sin prakt var så vakkert kledd som dem. 30 Om Gud gir så
vidunderlige klær til gresset, som står den ene dagen, men i morgen blir
kastet på ilden, skulle han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere
fortsatt så lite på Gud?
31-32 Bekymre dere altså ikke for hva dere skal spise og drikke, eller for
hva dere skal ha på dere. Gjør ikke som folk som ikke kjenner Gud. De
jager etter alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet
allerede hva dere trenger. 33 Han kommer til å gi dere alt dette, dersom
dere først og fremst strever etter å gjøre hans vilje, og dermed at han får
bestemme over dere.‡
34 Bekymre dere altså ikke for dagen i morgen, men løs problemene den
dagen de virkelig dukker opp. En avmålt tid for bekymringer rekker vel
mer enn nok?”

7

Om å dømme andre

1 Jesus fortsatte: ”Dere skal ikke dømme andre, for da blir dere ikke
selv dømt. 2 Gud kommer til å behandle dere på samme måte som dere
behandler andre. Den målestokken dere bruker når dere dømmer andre,
den kommer Gud til å bruke når han dømmer dere. 3 Hvorfor henger du
deg opp i bagatellmessige svakheter hos dine medmennesker, når du ikke
erkjenner dine egne feil som er mye større? 4 Hvorfor sier du til andre:
’Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du ser feilene dine,’ mens
du samtidig er blind for egne feil? 5 Du falske menneske som bare later
som om du er lydig mot Gud! Først må du rette dine egne feil! Etterpå
kan du se klart nok til å hjelpe dine medmennesker med sine.
6 Gi ikke Guds budskap til folk som ikke vil lyde ham. Det er som å kaste
perler for grisene. De kommer til å trampe på budskapet og etterpå vende
seg om og angripe dere.

Be, så skal dere få

7 Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal døren bli
åpnet for dere. 8 For alle som ber, de får. Alle som leter, de finner. Og for
alle som banker på, skal døren bli åpnet.
9-10 Dere som er foreldre, dere gir vel ikke barnet deres en stein når det
ber om brød, eller en orm når det ber om en fisk? Naturligvis ikke! 11 Om
nå dere som er onde og hardhjertet har forstand til å gi gode gaver til
barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi gode gaver til dem
som ber ham om det?

‡ **6:33** På gresk: søker hans rike og hans rettferdighet.

Den gylne regelen

12 Dere skal være på samme måten mot andre, som dere vil at de skal
være mot dere. Dette er den leveregelen Gud har fortalt om i Moseloven
og profetene.*

Den trange porten

13 Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Veien til
evig straff er bred, og porten inn dit er vid, og mange er det som velger
denne lette veien. 14 Men porten til livet er trang, og veien dit inn er smal.
Derfor er det få som finner den.

Treet blir kjent igjen på frukten

15 Ta dere i vare for den sorten mennesker som sprer falske budskap
om Gud. De kommer til dere forkledd som uskyldige sauer, men er i
virkeligheten glupske ulver som vil slite dere i filler. 16 Dere kan kjenne
dem igjen på handlingene deres, på samme måten som dere kjenner igjen
trærne og buskene på den sorten frukt de bærer. Ingen plukker jo druer
på tornebusker eller fiken på tistler. 17 Et godt tre bærer god frukt, og et
dårlig tre bærer dårlig frukt. 18 Et godt tre kan ikke bære dårlig frukt,
og et dårlig tre kan ikke bære god frukt. 19 Hvert tre som ikke bærer god
frukt, blir hogget ned og brent opp. 20 På samme måten som et tre blir kjent
igjen på frukten, kan dere altså kjenne igjen menneskene på handlingene
deres.

Sanne disipler

21 Ikke alle som snakker godt om meg, er disiplene mine. Mange kaller
meg 'Herre', men vil likevel ikke få tilhøre Guds eget folk.† Det avgjørende
spørsmålet er om de er lydige mot min Far i himmelen eller ikke.
22 På den dagen da dommen faller, skal mange si til meg: 'Herre, Herre!
Vi har jo båret fram budskapet fra Gud i navnet ditt, drevet ut onde ånder
og gjorde mirakler i navnet ditt.' 23 Da skal jeg si dem sannheten: 'Jeg
kjenner dere ikke. Forsvinn herfra! Det dere har gjort, det har dere gjort
i den onde sin tjeneste.'

Om å bygge på fast grunn

24 Den som hører undervisningen min og handler etter den, er klok. Han
ligner på en som bygger huset sitt på fjell. 25 Selv om det blir skybrudd og
oversvømmelse, og stormen blåser med voldsom kraft mot huset, så raser
det likevel ikke sammen fordi det er bygget på fast grunn.
26 Men den som hører undervisningen min og ikke handler etter den, er
en dåre. Han ligner en som bygger huset sitt på løs sand. 27 Når regnet
kommer og det blir oversvømmelse, og stormen blåser mot huset, da faller
det sammen med et stort brak."
28 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, var folket forundret over
undervisningen hans. 29 Han underviste med innsikt og autoritet, og ikke
som deres de skriftlærde‡.

---

* **7:12** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. † **7:21** På gresk: ikke komme inn i himmelriket. ‡ **7:29** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

8

Jesus helbreder en spedalsk

1 Da Jesus gikk ned fra fjellet, fulgte mange etter ham. 2 Plutselig nærmet
en spedalsk* seg og falt ned for ham og ba: "Herre, om du vil, så kan du
gjøre meg frisk."
3 Jesus rakte straks ut hånden og rørte ved mannen og sa: "Det vil jeg.
Du er frisk!" I samme øyeblikk var mannen helbredet fra spedalskheten
sin.
4 Jesus sa til han: "Fortell ikke dette til noen, men gå til presten for at han
kan undersøke deg. Ta også med deg det offer som Moses har bestemt,†
slik at alle kan forstå at Gud har helbredet deg."

En romersk offiser viser sterk tro

5-6 Da Jesus hadde gått inn i Kapernaum, kom en romersk offiser bort
til ham og ba om hjelp. "Herre, tjeneren min ligger lam hjemme og har
fryktelige plager", forklarte han.
7 "Skal jeg bli med og helbrede ham?" spurte Jesus.
8 Men offiseren sa: "Herre, jeg er ikke verd at du går inn i huset mitt.‡
Si bare et ord, så blir tjeneren min frisk. 9 Jeg vet det, for jeg har selv
overordnede offiserer som gir meg befaling, og jeg har andre soldater som
står under meg. Dersom jeg sier til en av dem: 'Gå', så går han, og til en
annen: 'Kom', så kommer han, og dersom jeg sier til tjenerne mine: 'Gjør
dette eller hint', så gjør de det."
10 Jesus ble svært forbauset og vendte seg mot dem som fulgte han og
sa: "Jeg forsikrer dere at jeg har ikke sett en så sterk tro hos noen blant
Israels folk. 11 Jeg sier dere at mange, lik denne romerske offiseren, skal
komme fra jordens tallrike land og bli innbudt sammen med Abraham,
Isak og Jakob til festen i Guds nye verden.§ 12 Men mange israelitter, som
burde ha vært med blant dem som får være Guds eget folk, skal bli kastet
ut i mørket.* Der skal de gråte av angst og fortvilelse."
13 Jesus sa til den romerske offiseren: "Gå hjem. Det skal bli slik som du
trodde!" Og i samme øyeblikket ble tjeneren frisk.

Jesus helbreder Peter sin svigermor og mange andre

14 Noe seinere kom Jesus hjem til Peter og fikk se at svigermoren hans
lå til sengs med høy feber. 15 Han rørte ved hånden hennes, og straks
forsvant feberen. Hun sto opp og begynte å lage mat til dem.
16 Samme kvelden førte innbyggerne mange besatte mennesker til Jesus.
Han drev ut de onde åndene ved bare å snakke til dem og helbredet alle
som var syke. 17 Gjennom disse miraklene ble det som Gud hadde forutsagt
ved profeten Jesaja, til virkelighet:
"Han la våre plager på seg selv
og tok bort våre sykdommer."†

Prisen for å følge Jesus

---

* **8:2** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer.
† **8:4** Se Tredje Mosebok 14:1-4. ‡ **8:8** I følge reglene til de jødiske de skriftlærde skulle Jesus bli uverdig til å komme fram for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. En uverdig må siden gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. § **8:11** På gresk: i himmelriket. * **8:12** På gresk: Men rikets egne barn skal bli kastet ut i mørket. † **8:17** Se Jesaja 53:4.

18 Det samlet seg mer og mer folk, og Jesus ba disiplene om å gjøre seg
klar til å reise over sjøen til den andre siden. 19 En av de skriftlærde‡ kom
bort til ham og sa: "Mester, jeg vil også følge deg, samme hvor du enn
går!"
20 Jesus svarte: "Du må tenke på at revene har hi og fuglene har reir,
men jeg, Menneskesønnen§, har ingen steder der jeg kan hvile ut."
21 En annen av disiplene sa: "Herre, jeg vil gjerne følge deg, men la meg
først gå hjem og begrave far min."*
22 Da svarte Jesus ham: "Følg du meg og la de som er åndelig døde†
begrave sine døde."

Jesus stiller stormen

23 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over sjøen sammen med
disiplene. 24 Plutselig blåste det opp en fryktelig storm med høye bølger
som slo inn over båten. Men Jesus sov.
25 Disiplene gikk fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, hjelp
oss! Vi synker!" 26 Men Jesus svarte: "Hvorfor er dere redde? Har dere så
vanskelig for å tro?" Litt etter reiste han seg opp og snakket med autoritet
til vinden og sjøen, og alt ble rolig.
27 Disiplene ble helt forundret. "Hvem er han", sa de til hverandre, "etter
som til og med vinden og sjøen er lydige mot ham?"

Jesus setter to menn fri fra onde ånder

28 Da Jesus hadde kommet over på den andre siden av sjøen, til området
der gadarenerne bodde‡, kom to menn imot ham som var besatt av onde
ånder. De søkte ly blant gravene og var så voldsomme i sin atferd at ingen
kunne ta seg fram den veien. 29 De ropte til Jesus: "Gå bort fra oss i fred,
du Guds sønn! Har du kommet for å pine oss før tiden?"
30 Der dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorden etter røtter.
31 Åndene tigget og ba: "Dersom du driver oss ut, da send oss i det minste
inn i griseflokken."
32 Jesus sa: "Som dere vil, kom dere av sted!" Straks dro de onde åndene
fra mennene og for inn i grisene, og hele flokken rutsjet utfor fjellskrenten
og druknet i sjøen.
33 Røkterne som passet på grisene flyktet. Da de kom til den nærmeste
byen, fortalte de alt sammen, også det som hadde skjedd med de besatte.
34 Alle i byen gikk ut for å treffe Jesus, og da de kom fram til ham ba de at
han måtte forlate området deres.

9

Jesus helbreder en lam

1 Senere steg Jesus ombord i en båt og seilte over til Kapernaum, byen
der han bodde. 2 Vel framme kom noen til ham med en lam som lå på en

---

‡ **8:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:20** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **8:21** Mannen, en disippel, men ikke en av de tolv, ville sannsynligvis vente på at hans far først skulle dø. † **8:22** Åndelig død er å være skilt fra Gud. ‡ **8:28** Dette området lå ved den sydøstre delen av sjøen, omkring byen Gadara. I Markus sin fortelling om Jesus 5:1 og Lukas sin fortelling om Jesus 8:26 skriver de i stedet om området rundt Gerasenerlandet, som var hele regionens hovedstad. Området var ikke bosatt av jøder.

båre. Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Vær ikke
lei deg, sønnen min. Jeg har tilgitt syndene dine!"
3 Noen av de skriftlærde* mumlet da for seg selv: "Han spotter† og gjør
seg selv til Gud!" 4 Men Jesus visste hva de tenkte og spurte dem: "Hvorfor
tenker dere onde tanker? 5 Er det ikke like umulig for et menneske å
si til den lamme: 'Reis deg opp og gå' som å si: 'Jeg tilgir deg syndene
dine'?" 6 Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise at jeg,
Menneskesønnen‡, har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg til
deg: 'Reis deg opp, ta båren din og gå hjem!' " 7 Og mannen reiste seg og
gikk hjem.
8 Da folket så det som skjedde, ble de helt forskrekket. De hyllet Gud for
at han hadde gitt en slik makt til mennesker.

Jesus kaller en toller til disippel

9 Da Jesus gikk videre, fikk han se en toller§ som het Matteus, sitte utenfor
tollboden sin. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. Matteus reiste
seg og fulgte Jesus.
10 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i hjemmet til Matteus, var
også mange av tollerens gamle kolleger blant gjestene, og en del andre
ukjente folk.
11 Fariseerne* var opprørt. "Hvordan kan mesteren deres synke så dypt
at han spiser sammen med tollere og syndere?" spurte de disiplene. Jesus
hørte det og sa: 12 "Det er ikke de friske som trenger lege, men de syke.
13 Gå bort og forsøk å forstå det Gud mener når han sier: 'Jeg vil heller at
dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg.'† Min oppgave
her på jorden er å føre syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som
allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på et spørsmål om faste

14 En dag kom disiplene til døperen Johannes og spurte Jesus: "Hvorfor
faster ikke disiplene dine, slik vi og fariseerne‡ gjør?"
15 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan vel ikke sørge og gå sultne uten
mat mens brudgommen ennå er hos dem? Men en dag skal han bli tatt fra
dem, og da kommer de til å faste. 16 Det finnes en tid og plass for alt. Ingen
lapper for eksempel et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri
har blitt vasket, for da krymper det nye tøyet og river i stykker plagget, slik
at hullet blir enda større. 17 Ingen øser heller ny vin i gamle skinnsekker,
for når vinen gjærer, blir sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner
ut. Nei, ny vin blir lagret i nye sekker, for da blir både vinen og sekkene
bevart."

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

---

* **9:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:3** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe som er hellig. ‡ **9:6** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:9** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. * **9:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:13** Se Hosea 6:6. ‡ **9:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

18 Mens Jesus sa dette, kom en mann som var leder for synagogen§ og
falt ned for han. "Datteren min er nettopp død", sa han. "Kom og legg
hendene på henne, så får hun livet tilbake."
19 Da reiste Jesus seg og fulgte med mannen, sammen med disiplene.
Men mens de var på vei til hjemmet hans, kom 20 en kvinne, som i tolv års
tid hadde lidd av fryktelige blødninger. Hun nærmet seg Jesus bakfra og
rørte ved dusken på kappen hans. 21 Hun tenkte: "Om jeg bare får røre
ved klærne hans kommer jeg til å bli frisk." 22 Da vendte Jesus seg rundt og
fikk se henne: "Min datter", sa han, "vær ikke urolig!* Din tro har hjulpet
deg." Og fra dette øyeblikket av var kvinnen frisk.
23 Da Jesus kom fram til huset der lederen for synagogen bodde og hørte
sørgemusikken og fikk se alle menneskene som gråt høyt og jamret seg,
24 sa han: "Gå ut herfra. Jenta er ikke død. Hun sover bare."
Da begynte de å hånle mot han. 25 Men da folket hadde blitt jaget ut av
huset, gikk Jesus inn i rommet der jenta lå, og tok henne i hånden. Straks
reiste hun seg opp og var helt frisk. 26 Ryktet om det fantastiske som hadde
skjedd, spredde seg som en løpeild i hele området.

Jesus helbreder blinde og stumme

27 Da Jesus dro fra hjemmet til jenta fulgte to blinde menn etter han og
ropte: "Jesus, du som skal arve kong Davids trone,† ha medfølelse med
oss!" 28 De gikk etter ham helt inn i huset der han bodde. Og Jesus spurte
dem: "Tror dere at jeg kan helbrede dere?"
"Ja, Herre", svarte de. "Det gjør vi."
29 Da rørte han ved øynene deres og sa: "Etter som dere tror, skal det
også bli slik." 30 Plutselig kunne de se!
Jesus advarte dem strengt mot å fortelle dette til noen. 31 Til tross for det
han sa, var snart ryktet om han ute over hele distriktet.
32 Da de to mennene var på vei bort, kom noen til Jesus med en besatt
som ikke kunne snakke. 33 Jesus drev ut den onde ånden, og straks kunne
mannen snakke. Folket ble helt forundret og sa: "Aldri før har noe slikt
skjedd i Israel!"
34 Da fariseerne‡ hørte dette, sa de: "Han driver ut de onde åndene med
hjelp av Satan, som er høvding for de onde åndene!"

Jesus oppfordrer disiplene til å be om flere arbeidere

35 Jesus gikk omkring til alle småplassene og byene og underviste i
synagogene§. Hvor han enn kom, fortalte han det glade budskapet om at
Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Han helbredet
alle slags sykdommer og plager. 36 Da han la merke til alt folket, fikk han
medfølelse med dem, De hadde store problemer og visste ikke hvor de
kunne få hjelp. De var som sauer uten gjeter.
37 "Høsten er stor, men arbeiderne er få", sa han til disiplene. 38 "Be
derfor den som har ansvaret for innhøstingen, at han sender ut flere
arbeidere på feltet."

---

§ **9:18** Forstandere for jødene sine gudstjenester. * **9:22** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme innfor Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De må etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **9:27** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **9:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **9:35** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. * **9:35** På gresk: evangelium om riket.

10

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 Jesus kalte nå til seg sine tolv nærmeste disipler og ga dem makt
til å drive ut onde ånder og helbrede alle slags sykdommer og plager.
2 Her er navnene på de tolv disiplene*: Simon, som ble kalt Peter, hans
bror Andreas, og sønnene til Sebedeus som var Jakob og Johannes, 3 Filip,
Bartolomeus, Tomas, tolleren Matteus, og sønnen til Alfeus som het Jakob,
Taddeus, 4 Simon, "den ivrige"† og Judas Iskariot, han som seinere forrådt
Jesus.
5 Disse tolv sendte Jesus ut, og han ga befaling til dem og sa: "Gå ikke til
andre folk eller til noen av samaritanene sine byer, 6 men bare til Israels
folk som er Guds tapte sauer. 7 Gå og forkynn, for Gud har kommet for å
frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ 8 Helbred syke, vekk opp
døde, gjør spedalske friske og driv ut onde ånder. Gjør alt uten betaling,
for dere har selv fått disse evnene av meg helt gratis. 9 Ta ingen penger
med dere. 10 Pakk ingen veske for reisen. Ta ikke med ekstra klær eller
sko og heller ikke noen vandringsstav. Dere kommer til å få alt det dere
trenger, for arbeideren er verd maten sin.
11 Hver gang dere kommer til et sted eller en by, let da opp noen som
tar imot dere og som vil lytte til budskap dere har å fortelle. Stans i huset
hans til dere vil fortsette reisen til neste by. 12 Ønsk familien fred fra Gud
når dere stiger inn i huset. 13 Dersom de er verd å få del i freden hans, vil
han gi rikelig av den. Men om de ikke er verd til å få del i freden hans,
vil dere beholde den selv. 14 Tar de ikke imot dere i en by eller i et hjem,
gå da bare derfra. Rist støvet fra byen av føttene deres§ og vær ikke mer
bekymret for disse menneskene. 15 Jeg forsikrer dere at det skal bli lettere
på dommens dag for byene Sodoma og Gomorra* enn for de stedene som
ikke hilser dere velkommen."

Jesus advarer mot forfølgelse

16 Jesus fortsatte: "Jeg sender dere som sauer inn blant ulver. Vær derfor
listige som slanger og troskyldige som duer. 17 Pass dere for menneskene!
Dere kommer til å bli arrestert og trukket for domstolene og bli pisket
i synagogene†. 18 Dere skal for min skyld stå anklaget for konger og
makthavere og få anledning til å fortelle dem om det dere har hørt og
sett. Ja, dere skal fortelle om meg til fremmede folk. 19 Når dere blir stilt
for domstolen, skal dere ikke behøve å bekymre dere for det dere skal
si, for dere skal få de rette ordene i det øyeblikk dere trenger det mest.
20 Det er ikke dere som skal snakke, men deres Far i himmelen skal la
sin Ånd snakke gjennom dere. 21 Brødre skal forråde hverandre og drepe
hverandre, og foreldre skal forråde sine egne barn. Barn skal gjøre opprør

---

* **10:2** Blir også kalt apostler. † **10:4** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. ‡ **10:7** På gresk: at himmelriket er nær. § **10:14** Å "riste støvet av føttene" var et måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for hva de gjorde. * **10:15** Sodoma og Gomorra ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. † **10:17** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere ting og dele ut straff ved pisking.

mot foreldrene sine og ta livet av dem. 22 Alle skal hate dere fordi dere
tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.‡

23 Når dere blir forfulgt i en by, skal dere rømme til en annen. Jeg
forsikrer dere at jeg, Menneskesønnen§, kommer tilbake før dere har
rukket over alle byene i Israel! 24 Disippelen står ikke over sin mester,
og en tjener står ikke over sin herre. 25 Disippelen må akseptere at det
går med ham som det gikk med mesteren hans, og tjeneren må akseptere
at det går med ham som det gikk med herren hans. Om nå jeg, herren i
huset, har blitt kalt Satan*, da kommer de naturligvis til å si det samme
om dere, dere som er medlemmer i min husholdning!

26 Men vær ikke redd for de som truer dere, for en dag skal sannheten
komme fram. Da skal det som er skjult bli kjent for alle. 27 Det jeg sier til
dere i mørket, skal dere rope ut i dagslys. Og det jeg hvisker dere i ørene,
skal dere rope ut fra taket på husene!

28 Vær ikke redde for de som vil drepe dere, men ikke har makt til å
gjøre noe mer. Det finnes bare en som har en slik makt at dere trenger å
være redd for ham, og det er Gud. Han kan både drepe og siden straffe i
helvete. 29 Ikke en eneste spurv, uansett hvor lite den enn er verd, faller
død til jorden uten at deres Far i himmelen vet om det. 30 På hodene deres
er til og med hårstråene tellet. 31 Vær altså ikke redde! Dere er mer verd
for Gud enn alle verdens spurver til sammen.

32 Dersom noen åpent bekjenner at han tilhører meg, da skal jeg
bekjenne ham for min Far i himmelen at han tilhører meg. 33 Men den
som åpent fornekter meg, han skal jeg fornekte for min Far i himmelen.

34 Tro ikke at jeg har kommet for å skape fred på jorden! Nei, snarere
tvert imot. 35 Jeg kommer til å bli årsak til konflikter, slik at en sønn står
imot faren sin, en datter står imot moren sin, og en svigerdatter står imot
svigermoren sin. 36 De verste fiendene for mange blir til å finne i deres
egne hjem! 37 Men dersom dere elsker foreldrene deres høyere enn meg,
er dere ikke verdige å tilhøre meg. Dersom dere elsker barna deres høyere
enn meg, da er dere ikke verdige å tilhøre meg.† 38 Den som ikke tar korset
opp og følger mitt eksempel med å være beredt til å dø, han kan ikke
tilhøre meg. 39 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det,
men den som mister livet sitt for min skyld, vil redde det.

40 Den som tar imot dere, tar imot meg, og den som tar imot meg, tar
imot Gud, etter som Gud har sendt meg. 41 Om dere tar imot en profet fordi
han bringer Guds budskap, da kommer dere til å få samme lønnen som
profeten. Og om dere tar imot en person som lever etter Guds vilje, fordi
han lever for Gud, da skal dere få samme belønning som disse gudfryktige
menneskene. 42 Ja, jeg forsikrer dere at den som gir, om så bare et glass
friskt vann til den minste av disiplene mine, fordi denne personen tilhører
meg, han skal få lønn for det.”

---

‡ **10:22** Av v.21 forstår vi at det ikke her handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. § **10:23** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **10:25** I den greske grunnteksten: ”Beelsebul”, et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. † **10:37** Om noen av frykt for, eller hensyn til, familien avstår fra å følge Jesus.

11

Jesus svarer på spørsmålene fra døperen Johannes

1 Da Jesus hadde gitt sine tolv disipler disse forskriftene, gikk han videre
for å undervise og spre budskapet sitt til byene i Galilea.
2 Døperen Johannes, som nettopp hadde blitt satt i fengsel, fikk høre om
alle miraklene som Jesus Kristus* gjorde. Derfor sendte han av sted noen
av disiplene sine for å spørre ham: 3 "Er du virkelig den som Gud har lovet
å sende oss, eller skal vi vente på en annen?"
4 Jesus svarte dem: "Gå tilbake til Johannes og fortell ham om det dere
har hørt og sett: 5 At blinde begynner å se, lamme går, spedalske blir friske,
døve hører, døde får liv igjen, og de fattige får høre det glade budskapet.†
6 Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på meg.' "
7 Da disiplene til Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket om
Johannes. Han sa: "Når dere gikk ut til han i ødemarken, hva var det dere
ville se? Ville dere se en svak person, lik et gresstrå som svaier hit og dit
i vinden? 8 Selvfølgelig ikke! Ville dere se en person kledd i vakre klær?
Nei, for da hadde det vært bedre om dere hadde gått til et kongelig palass.
9 Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds budskap? Ja, jeg sier
dere at Johannes er mer enn en profet. 10 Han er den som Gud forteller
om i Skriften‡ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'§
11 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet
menneske som har stått fram offentlig. Likevel kommer den minste blant
dem som får være Guds eget folk*, til å bety mer enn det Johannes gjorde
her på jorden.
12 Helt fra den dagen da døperen Johannes begynte å tale til folket og
fram til i dag, har Gud med kraft begynt å regjere blant menneskene,†
selv om det også finnes de som vil få det til å skje med vold‡. 13 At Gud
skulle regjere på jorden, var blitt forutsagt av ham i Moseloven og ved
profetene§ før Johannes begynte oppgaven sin. 14 Enten dere tror det eller
ikke, så er likevel Johannes den som Gud snakket om da han sa at Elia*
skulle komme†. 15 Lytt nøye og forsøk å forstå!
16 Hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro? De er som barn som
leker på torget og roper til de andre barna:
17 'Vi spilte bryllupsmelodier for dere,
men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,

---

* **11:2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **11:5** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. ‡ **11:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:10** Se Malaki 3:1. * **11:11** På gresk: den minste i himmelriket. † **11:12** På gresk: tvinger himmelriket fram. ‡ **11:12** Dette viser sannsynligvis til "selotene", en gruppe fanatiske jøder som med vold ville skape en religiøs stat, fri fra romerriket. En annen mulig oversettelse: og ivrige mennesker vil la ham fortsette å regjere. § **11:13** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **11:14** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **11:14** Se Malaki 4:5.

men dere ville ikke gråte.’
18 Akkurat slik reagerer de når det gjelder døperen Johannes og meg.
Johannes drikker ikke vin og går ofte uten mat, og da sier de: ‘Han er
besatt av en ond Ånd.’ 19 Men jeg, Menneskesønnen‡, spiser og drikker, og
da beskylder de meg for å fråtse i mat, drikke og leve herrens glade dager
sammen med de verste syndere! Men til slutt kommer endelig Gud i sin
visdom til å få rett, når de ser resultatet av visdommen hans.§”

Jesus anklager byene i Galilea

20 Jesus begynte å anklage de som bodde i byene der han hadde gjort
de fleste miraklene sine, etter som de ikke hadde vendt om til Gud. Han
sa: 21 ”Hvor fryktelig kommer det ikke til å bli for dere som bor i Korasin
og Betsaida! For om de miraklene jeg gjorde hos dere, hadde blitt gjort i
Tyrus og Sidon*, da hadde innbyggerne der angret syndene sine og vendt
om til Gud for lenge siden. 22 Jeg forsikrer dere at på dommens dag skal
både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere! 23 Og dere, innbyggerne
i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyet til himmelen? Nei, ned
til helvete skal dere bli styrtet. For om de fantastiske miraklene som jeg
gjorde hos dere, hadde blitt utført i Sodoma†, da hadde byen eksistert like
til denne dagen. 24 Jeg kan forsikre dere at Sodoma skal slippe lettere unna
på dommens dag enn dere!”

Jesus lover ro og hvile

25 Jesus ba denne bønnen: ”Jeg takker deg Far, du som er Herre over
himmelen og jorden, for at du skjuler sannheten for de som tror seg å
være lærde og kloke, men viser sannheten for dem som er ydmyke som et
barn. 26 Ja, Far, slik har du bestemt det.”
27 Jesus fortsatte: ”Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen
kjenner Sønnen, uten Far i himmelen, og ingen kjenner Far i himmelen,
uten Sønnen og de som Sønnen vil vise han for. 28 Kom til meg alle dere
som er trette og kjemper med problemer og tunge byrder, så skal jeg gi
dere hvile. 29-30 Gå inn på mine vilkår og la meg få undervise dere! Jeg er
mild og ydmyk. Hos meg finner dere ro for sjelene deres. Jeg legger ingen
tunge byrder på dere.”

12

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 På en hviledag* gikk Jesus og disiplene langs noen kornåkrer. Disiplene
var sultne og begynte å plukke aks for å spise.

---

‡ **11:19** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **11:19** Gud hadde sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. Det gode resultatet ble bevist ved de mirakler og tegn Jesus gjorde. Se v.20. * **11:21** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. † **11:23** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25. * **12:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

2 Noen fariseere† fikk se det og protesterte: "Se hva de gjør! Det er jo
forbudt å høste på hviledagen i følge Moseloven‡."
3 Jesus sa til dem: "Har dere aldri lest om det kong David gjorde da
han og mennene som fulgte han, ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus,
og både han og de som var med ham spiste av de spesielle brødene som
bare prestene har lov til å spise. De brøt også loven. 5 Har dere heller
ikke lest i loven at prestene som gjør tjeneste i templet, får arbeide på
hviledagen? 6 Jeg kan forsikre dere at her finnes en som er større enn
templet! 7 Dersom dere forsto det som menes med ordene: *'Jeg vil heller
at dere viser hverandre kjærlighet, enn at dere ofrer til meg'**, da ville dere
ikke dømme dem som er uskyldige. 8 For jeg, Menneskesønnen†, har rett
til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

Jesus helbreder en syk på hviledagen

9 Litt etter gikk Jesus videre og kom inn i synagogen deres‡. 10 Der fikk
han se en mann som hadde en handikappet hånd. Fariseerne§ spurte
ham da: "Tillater Moseloven* at noen kan bli helbredet på hviledagen†?"
De håpet naturligvis at han skulle svare "ja", for da kunne de få noe å
anklage ham for. 11 Han svarte: "Om noen av dere har en sau og den
faller i en grøft på hviledagen, griper han ikke da inn og drar opp sauen
samme dagen? Selvfølgelig gjør han det! 12 Tenk på hvor mye mer verd et
menneske er, enn en sau! Det er altså tillatt å gjøre godt på hviledagen."
13 Så sa han til mannen: "Rekk fram hånden din." Da mannen gjorde det,
ble hånden frisk, og like sterk som den andre!
14 Fariseerne gikk ut og begynte å legge opp planer om hvordan de kunne
få Jesus arrestert og drept.

Guds tjenere

15 Da Jesus fikk greie på dette, dro han bort fra stedet der. Mange
mennesker fulgte etter ham, og han helbredet alle de som var syke blant
dem. 16 For ikke å vekke mistanker om hvem han var, forbød han dem
strengt å fortelle om det som skjedde. 17 Gjennom dette ble det som Gud
hadde sagt ved profeten Jesaja, til virkelighet:
18 "Dette er min utvalgte tjener!
Han er min elskede,
mitt hjertes glede.
Jeg skal fylle ham med min Ånd,
og han skal bevise for folket hva som er rettferdighet.
19 Han griper ikke til vold eller skriker,
stemmen hans skal ikke bli hørt på gatene!
20 Han slår ikke ned de svake

† **12:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **12:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **12:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **12:7** Se Hosea 6:6. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. § **12:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **12:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **12:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

eller slukker ut det håp som er i ferd med å svinne bort.
En dag skal han la rettferdigheten seire.
21 Han skal være verdens håp.”‡

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

22 De førte til han en besatt som var både blind og stum. Jesus helbredet
ham, slik at han kunne se og snakke. 23 Folk ble helt forundret og sa:
”Kanskje Jesus likevel er den som skal arve kong Davids trone§?” 24 Da
fariseerne* fikk høre om miraklet, sa de: ”Han driver sikkert ut de onde
åndene med hjelp av Satan†, som er høvding for de onde åndene.”
25 Jesus, som forsto hva fariseerne tenkte, sa til dem: ”Et rike som
kommer i strid med seg selv, går under, og en by eller en familie som er i
innbyrdes konflikt med hverandre, vil snart opphøre å eksistere. 26 Dersom
Satan nå driver ut sine egne onde ånder, da strider han jo mot seg selv.
Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riket sitt? 27 Dersom jeg driver
ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres egne
tilhengere bruker når de driver dem ut? Kanskje dere selv kan svare på
anklagene deres! 28 Dersom det er med Guds Ånd jeg driver ut de onde
åndene, har jo Gud kommet for å regjere blant dere.‡ 29 På denne måten
er det: Satan er som en sterk mann. Om noen vil gå inn i huset til den
sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde ham.
Etterpå kan de gå inn og rane hjemmet hans. 30 Den som ikke er med meg,
er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider
meg.
31 Jeg advarer dere: All synd og spott§ kan bli tilgitt, men spott mot Guds
Hellige Ånd blir ikke tilgitt. Det er en utilgivelig synd. 32 Den som sier
noe mot meg, Menneskesønnen*, kan få tilgivelse, men den som sier noe
mot Guds Hellige Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt, det være seg i denne
verden eller i den kommende.
33 Et tre blir kjent igjen på frukten sin. Enten er treet godt og bærer god
frukt, eller så er det dårlig og bærer dårlig frukt. 34 Ormeyngel! Hvordan
kan dere som er onde, si noe godt? Munnen uttrykker jo det hjertet er
fullt av. 35 Ordene fra et godt menneske viser den godhet som bor i hjertet,
mens ordene fra et ondt menneske avslører det onde hjertet. 36 Jeg sier
dere at på dommens dag skal dere få stå til rette for hvert unyttig ord dere
har snakket. 37 De ordene dere nå bruker, skal avgjøre skjebnen for dere
da. Enten kommer dere til å bli frikjent ved dem, eller så blir dere dømt
ved dem.”

De religiøse lederne ber Jesus om et tegn

38 En dag kom noen av de skriftlærde† sammen med fariseerne‡, og ba
om å få se et tegn som skulle bevise at Jesus virkelig var Messias, den
lovede kongen.

---

‡ **12:21** Se Jesaja 42:1-4. § **12:23** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **12:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:24** I den greske grunnteksten: ”Beelsebul”, et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Se også i v.27. ‡ **12:28** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere. § **12:31** Å spotte er å håne og tale dårlig om noe som er hellig. * **12:32** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

39 Jesus svarte: "Denne onde og gudløse slekten krever et tegn, det
eneste tegnet de skal få se, er det som skjedde med profeten Jona§. 40 På
samme måten som Jona var i den store fisken i tre døgn, kommer jeg,
Menneskesønnen*, til å være i jordens indre i tre døgn†. 41 Innbyggerne
i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og
dømme dere. De ga opp sin onde livsstil og vendte seg om til Gud da de
hørte Jona holde fram Guds budskap. Og her finnes en som er større enn
Jona, men dere nekter å tro på ham. 42 Også dronningen fra Syden‡ skal
på dommens dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den.
Hun kom jo helt fra et fjernt land for å høre på visdommen til Salomo. Og
her finnes en som er større enn Salomo, men dere nekter å tro på ham.
43-45 Denne onde slekten kommer til å bli rammet av samme skjebnen
som mange besatte gjør: Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske,
flakker den urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Om den
ikke finner noe, sier den: 'Jeg vender tilbake til det menneske der jeg kom
fra.' Og når den gjør det, finner den hjertet tomt, rent og pyntet. Da leter
den etter sju ånder til, enda verre enn seg selv. Sammen tar de kontrollen
over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før."

Jesu virkelige familie

46-47 Mens Jesus fortsatt talte til folket, kom moren og brødre hans dit
og ville snakke med ham, men de stanset utenfor huset. Noen sa til han:
"Moren din og brødrene dine står utenfor og vil treffe deg." 48 Men han
svarte: "Moren min og brødrene mine! Hvem er det?" 49 Så pekte han
på disiplene og sa: "Dette er moren min og brødrene mine. 50 Hver og en
som lyder min Far i himmelen, er broren, og søsteren og moren min!"

13

Bildet om bonden som sådde korn i åkeren

1 Samme dagen gikk Jesus hjemmefra og satte seg nede ved sjøen for å
undervise. 2-3 Snart hadde det samlet seg så mye folk omkring ham, at han
var nødt til å stige om bord i en båt og sitte i den for å tale, mens folket
sto på stranden. Han underviste dem ved å fortelle mange bilder, som for
eksempel dette:
"En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Mens han sådde, falt noe av
såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og plukket det i seg. 5 Noe
korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Her vokste plantene
raskt opp, 6 men i den hete solen visnet de og døde, etter som røttene satt
så grunt i bakken. 7 Noe korn falt blant tistlene, og mens tistlene vokste
opp, kvalte de kornplantene. 8 Mestedelen av kornet falt i fruktbar jord og
ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye avling som bonden hadde sådd.
9 Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

---

§ **12:39** Se Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **12:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. Men det viktige i denne sammenhengen er at Gud lar Jesus vende tilbake til livet, på samme måten som han lot Jona vende tilbake til livet. ‡ **12:42** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

10 Disiplene kom seinere til Jesus og spurte: "Hvorfor forteller du slike
bilder som dette for folket?"
11 Da forklarte han og sa: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen
min om hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk,*
men andre har ikke fått den gaven. 12 De som forstår det jeg sier, skal med
tiden forstå enda mer. Men de som ikke forstår noe særlig av det, de skal
til slutt miste også den lille innsikten de hadde.
13 Det er derfor jeg forteller disse bildene,
slik at menneskene skal høre og se,
men likevel ikke forstå.
14 Gjennom dette blir det til virkelighet som Gud har forutsagt hos profeten
Jesaja:
'Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se det jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
15 Ja, dette folkets hjerter er så hardt og likegyldig at de ikke kan forstå.
Deres hørsel er sløvet, slik at de ikke kan høre,
og de har lukket øynene sine,
slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'†
16 Men dere kan være lykkelige, for øynene deres kan se og ørene deres
kan høre. 17 Jeg forsikrer dere at mange profeter, og andre som fulgte Guds
vilje, har lengtet etter å få se og høre det som dere nå får være med om,
men de fikk aldri muligheten til det.
18 Her er forklaringen om bonden som sådde såkornet i åkeren: 19 Den
harde veien langs åkeren, der noe av såkornet falt, ligner hjertet til en
person som hører budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre de
til sitt eget folk‡, men ikke tar det på alvor. Straks er den onde på plass og
plukker bort såkornet fra hjertet. 20 Det tynne jordlaget er likt hjertet til en
person som hører budskapet og tar imot det med ekte glede, 21 men som
ikke har dybde i seg, slik at røttene kan utvikle seg. Etter en tid kommer
vanskeligheter eller forfølgelser på grunn av troen, da avtar entusiasmen
og han forlater troen. 22 Jorden som var dekket med frø fra tistler, kan bli
sammenlignet med en person som hører budskapet, men lar hverdagens
bekymringer og begjæret etter å tjene mest mulig penger kvele det han
fikk høre. Budskapet får ikke påvirke livet hans. 23 Den fruktbare jorden
derimot, ligner hjertet til en person som hører til budskapet og forstår det
og lar det påvirke hele livet sitt. Han gir en avling som er 30, 60 eller til og
med 100 ganger så stor som den mengde såkorn som falt i hjertet hans."

Bildet om ugresset og hveten

24 Dette er et annet bilde som Jesus fortalte:
"Der Gud bestemmer, blir det som når§ en bonde sådde rent såkorn i
åkeren sin. 25 En natt da alle lå og sov, kom fienden hans og sådde ugress
blant hveten. Etterpå snek han usett bort. 26 Da såkornet begynte å spire
og sette i aks, vokste også ugresset opp.
27 Tjenerne til bonden gikk til ham og sa: 'Herre, åkeren der du sådde
det rene såkornet, er full av ugress! Hvor kommer det fra?'

---

* **13:11** På gresk: å lære kjenne himmelrikets hemmeligheter. † **13:15** Se Jesaja 6:9-10. ‡ **13:19** På gresk: hører ordet om riket. § **13:24** På gresk: Himmelriket ligner… Samme utrykk blir brukt også i v.31,33,44,45 og 47.

28 'Det må være en fiende som har vært der', svarte herren deres.
Tjeneren spurte da: 'Skal vi rykke opp ugresset?' 29 'Nei', sa han, 'da
kommer dere til å skade hveten samtidig. 30 La begge deler vokse sammen
til det blir tid for å høste. Når tiden er inne, skal jeg si til høstfolkene: Skill
bort ugresset og bunt det sammen, slik at det kan bli brent opp. Etterpå
kan dere samle inn hveten i mitt forrådskammer.' "

Bildet om sennepsfrøet

31 Jesus fortalte også dette bildet for dem:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en gartner sår et sennepsfrø i
hagen. Det er det minste* av alle frøene, 32 men når det har vokst opp, er
det størst blant krydderplantene. Det blir til et tre der fuglene kan komme
og bygge reir i grenene."

Bildet om gjæren

33 Han fortalte også et annen bilde:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en kvinne blander gjær i deigen
mens hun baker. Hun tar bare en liten smule gjær og blander den inn i
en stor mengde mel og elter alt sammen. Over tid virker gjæren i hele
deigen."
34 Alt dette fortalte Jesus til folket ved å bruke bilder. Ja, han talte bare til
dem gjennom bilder. 35 Ved dette ble det virkelig som Gud hadde forutsagt
ved sin profet:
"Jeg skal tale i bilder,
jeg skal fortelle hemmeligheter som er gjemt fra verdens skapelse av."†

Jesus forklarer bildet om ugresset og hveten

36 Litt etter dro Jesus fra folket og gikk til huset der han bodde. Der ba
disiplene om at han måtte forklare bildet om ugresset og hveten for dem.
37 "Det skal jeg gjøre", sa han. "Jeg, Menneskesønnen‡, er den som
sår det rene såkornet. 38 Åkeren er verden, og såkornet representerer
de menneskene som tilhører Gud og er hans eget folk.§ Ugresset er de
som tilhører den onde. 39 Fienden, som sådde ugresset blant hveten, er
djevelen. Høsttiden er verdens ende, og høstfolkene er englene.
40 Som når ugresset blir skilt fra hveten og brent opp, slik skal det være
ved tidenes slutt. 41 Jeg, Menneskesønnen, skal sende ut englene mine,
og de skal rense Guds verden.* De skal ta bort alle dem som lokker
menneskene til synd og gjør det som er ondt. 42 De onde skal bli kastet
i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse. 43 De
som følger Faderens vilje, skal lyse som solen i den nye verden der deres
Far i himmelen regjerer.† Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Bildene om skatten i åkeren, den verdifulle perlen og fiskenoten

44 Jesus fortalte enda flere bilder. Han sa:
"Der Gud bestemmer, blir det som når en mann oppdager en skatt i en
åker. I sin iver graver han ned skatten igjen og går og selger alt han eier
for å kunne kjøpe åkeren, for at skatten kan bli hans.

---

* **13:31** Sennepsfrøet var det minste frøet de bruker for dyrking. † **13:35** Se Salmenes bok 78:2.
‡ **13:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:38** På gresk: som er rikets barn. * **13:41** På gresk: rense Guds rike. † **13:43** På gresk: lyse som solen i Far sins rike.

45 Der Gud bestemmer, blir det også som når en kjøpmann er på jakt
etter kostbare perler. 46 Når han oppdager en ekstra verdifull perle, går
han av sted og selger alt han eier for å kunne kjøpe den.
47 Der Gud bestemmer, blir det også som når noen kaster not ut i sjøen
for å fange fisk av forskjellige slag, både spiselige og uspiselige. 48 Når
noten er full drar de den opp på stranden og setter seg ned og sorterer
fisken. De spiselige fiskene samler de i en korg, men de andre kaster de
fra seg.
49 Slik skal det bli ved tidenes slutt. Englene skal komme og skille de
onde menneskene fra de som følger Guds vilje. 50 Etterpå blir de onde
kastet i den brennende ovnen. Der skal de gråte av angst og fortvilelse.
51 Har dere forstått alle disse bildene?"
"Ja", sa de, "det har vi."
52 Da sa han: "Det betyr at hver person som kjenner til Skriften‡, og nå
hører til det folk som Gud regjerer over,§ i fortsettelsen kan fortelle om
både den nye og den gamle måten å tjene Gud på."

Innbyggerne i Nasaret nekter å tro

53 Da Jesus hadde fortalt alle disse bildene, dro fra han stedet. 54 Han
kom litt etter til hjembyen sin Nasaret. Der underviste han i synagogen*.
Han overrasket alle med sin visdom og miraklene sine.
55 "Hvordan er dette mulig?" undret folket. "Dette er jo bare sønnen til
snekkeren. Vi kjenner moren hans, Maria, og brødrene hans Jakob, Josef,
Simon og Judas. 56 Alle søstrene hans bor jo her. Hvor har han fått alt
dette fra?" 57 Og de irriterte seg over ham.
Da sa Jesus til dem: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent
over alt, bortsett fra i sin egen hjemby og i sin egen familie." 58 Siden de
ikke trodde på ham gjorde han bare noen få mirakler der.

14

Døperen Johannes blir drept

1 Etter en tid fikk kong Herodes* høre alt det folk fortalte om Jesus. 2 Han
sa da til tjenerne sine: "Det må være døperen Johannes som har stått opp
fra de døde. Det er derfor han kan gjøre slike mirakler."
3 Herodes hadde nemlig under press fra kona si, Herodias, arrestert
Johannes og latt ham binde og kaste i fengsel. Herodias hadde først vært
gift med Filip, som var bror til kongen. 4 Johannes hadde sagt rett ut til
Herodes: "Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med henne." 5 Helst
hadde Herodes ønsket å drepe Johannes, men han var redd for folket, som
mente at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap.
6 Men da Herodes feiret sin fødselsdag, danset datteren til Herodias for
gjestene. Og Herodes ble helt fortryllet over dansen hennes. 7 Han sverget
på at han ville gi henne hva hun enn ba om. 8 Moren fikk henne til å si: "Jeg
vil ha hodet til døperen Johannes på et fat." 9 Kongen ble svært sjokkert,
men på grunn av det løfte han hadde gitt, og etter som han ikke ville ta
tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, ga han befaling om at hun

‡ **13:52** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
§ **13:52** På gresk: som har blitt en disippel til himmelriket. * **13:54** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. * **14:1** Kong Herodes regjerte over Galilea og Perea. Han var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født.

skulle få kravet oppfylt. 10 Derfor ble Johannes halshugget i fengslet. 11 De
la hodet hans på et fat og ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren
sin.
12 Etterpå kom disiplene til Johannes og hentet kroppen og begravde den.
Senere gikk de til Jesus og fortalte det som hadde skjedd.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

13 Da Jesus fikk høre det som hadde skjedd, drog han med båt til en
avsides plass for å være for seg selv. Folket i byene fikk imidlertid greie
på det og fulgte etter til fots langs sjøen.
14 Da Jesus steg ut av båten og fikk se alt folket som hadde samlet seg,
følte han sympati med dem, og han helbredet de som var syke.
15 På kvelden kom disiplene bort til ham og sa: "Det er allerede seint, og
det finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted for at de
kan gå til byene i nærheten og kjøpe mat."
16 Men Jesus svarte: "Det trenger de ikke. Dere kan selv gi dem mat!"
17 "Skal vi?", utbrøt de. "Vi har jo bare fem brød og to fisker!"
18 "Gi det dere har til meg", sa han.
19 Så ba han folket å slå seg ned i gresset. Han tok de fem brødene og de
to fiskene, så opp mot himmelen og takket Gud. Han brøt brødene i biter
og ga dem til disiplene, som delte ut til folket. 20 Alle spiste og ble mette,
og da de samlet sammen det som var igjen, ble det tolv fulle kurver. 21 Det
var omkring 5 000 menn som hadde spist, i tillegg til kvinner og barn.

Jesus går på vannet

22 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og reise i
forveien over til andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen for å se at
folket kom seg på hjemvei. 23 Da han hadde gjort det, gikk han opp på
fjellet for å be. Der var han alene til det ble kveld.
24 I mens hadde disiplene kommet i vanskeligheter langt ute på sjøen.
Det blåste opp, og de hadde store problemer med å ta seg over til den
andre siden etter som det var motvind. 25 Straks før det begynte å lysne,
kom Jesus gående til dem på vannet. 26 Da disiplene fikk se ham gå på
sjøen, ble de livredde. De trodde det var et spøkelse, og skrek av redsel.
27 Men Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er jeg. Vær
ikke redde."
28 Da ropte Peter: "Herre, om det virkelig er deg, da kan du vel si at jeg
får komme til deg på vannet."
29 "Javisst", sa Jesus. "Kom!"
Peter klatret over båtripen og begynte gå på vannet mot Jesus. 30 Da han
stirret mot de høye bølgene, ble han lammet av redsel og begynte å synke.
"Redd meg, Herre!" skrek han. 31 Og straks rakte Jesus ut hånden og grep
tak i ham.
"Er troen din så liten?" sa Jesus. "Hvorfor tvilte du?" 32 Etterpå steg de i
båten, og i samme øyeblikk la vinden seg. 33 De som var i båten, falt ned
for Jesus og sa: "Du må være Guds sønn!"

Jesus helbreder alle som rører ved ham

34 Da Jesus og disiplene hadde reist over sjøen, gikk de i land ved
Gennesaret. 35 Der ble Jesus straks kjent igjen av folket på stedet. De
sendte bud til hele distriktet for å spre nyheten om hans ankomst. Snart

kom folk dit med alle sine syke. 36 De ba om at de i det minste måtte få
røre ved dusken på kappen hans. Og alle som gjorde det, ble friske!

15

Guds bud og menneskene sine regler

1 Senere kom noen fariseere* og noen av de skriftlærde† fra Jerusalem
for å diskutere med Jesus.
2 "Hvorfor bryter disiplene dine de gamle jødiske reglene?" spurte de.
"De vasker ikke hendene før de spiser." 3 Han svarte: "Hvorfor bryter dere
selv Guds bud ved å følge egne regler? 4 Gud sier for eksempel: 'Vis respekt
for foreldrene dine', og: 'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt
til døden.'‡ 5-6 Men dere påstår at dere slett ikke behøver å respektere
foreldrene eller ta hånd om dem når de blir gamle. Dersom dere bare
gir pengene som en gave til templet i stedet, påstår dere at alt er i sin
skjønneste orden. På den måten gjør dere Guds klare befaling ugyldig
ved å følge egne regler. 7 Dere er falske mennesker som bare later som om
dere er lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds
budskap om dere og sa:
8 'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
9 Deres tilbedelse er verdiløs,
for de budene de lærer,
er menneskene sine egne regler og ikke Guds bud.§' "
10 Så kalte Jesus til seg folket og sa: "Lytt til det jeg sier og forsøk å forstå:
11 Dere blir ikke uverdige for Gud på grunn av det dere spiser og stapper
i munnen!* Det er det dere sier, det som kommer ut av munnen, som gjør
dere uverdige!"
12 Da gikk disiplene bort til ham og sa: "Vet du at du irriterte fariseerne
med det du sa?"
13 Jesus svarte: "Hver plante som ikke er plantet av min Far i himmelen,
skal bli rykket opp med roten, 14 Ikke bry dere om fariseerne. De er blinde
ledere som veileder andre blinde. Når en blind leder en blind, faller begge
i samme grøften."
15 Peter ba at Jesus måtte forklare hva han mente med at ingen blir
uverdige for Gud på grunn av det de spiser.
16 "Forstår heller ikke dere det jeg mener?" spurte Jesus. 17 "Innser
dere ikke at det dere spiser, bare passerer gjennom magen og kommer
ut igjen? 18 Ordene dere sier kommer derimot fra hjertet. Derfor er det
dette som gjør menneskene uverdige for Gud. 19 Fra hjertet kommer onde
tanker, mord, utroskap i ekteskapet, seksuell løssluppenhet, tyveri, løgn og
sladder. 20 Det er slikt som gjør menneskene uverdige. Ingen blir uverdig
for Gud ved å spise uten først å ha vasket hendene."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

21 Jesus dro fra Galilea og til distriktet rundt byene Tyrus og Sidon.†

---

* **15:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:4** Se Andre Mosebok 20:12 og 21:17 og Femte Mosebok 5:16. § **15:9** Se Jesaja 29:13. * **15:11** Den jødiske loven har mange regler om hva de får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11. † **15:21** Tyrus og Sidon lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum.

22 En kanaaneisk kvinne fra området der kom til ham og ropte: "Herre,
du som skal arve kong Davids trone,‡ ha medfølelse med meg. Min datter
er besatt av en ond Ånd, og den plager henne støtt og stadig."
23 Jesus svarte henne ikke med et ord. Disiplene kom derfor og sa til
ham: "Send henne bort, hun forfølger oss jo med ropene sine."
24 Han sa til kvinnen: "Jeg har fått i oppgave å hjelpe Israels folk, Guds
tapte sauer."§
25 Kvinnen kom nærmere og falt på kne og ba ham på nytt: "Herre, hjelp
meg!"
26 Jesus svarte: "Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til
hundene."
27 "Det er sant, Herre", sa hun, "men til og med hundene har rett til å
spise de smulene som faller fra bordet til herrene deres."
28 "Kvinne", sa Jesus til henne, "troen din er sterk. Du skal få det du ber
om." Og i samme øyeblikk ble datteren hennes helbredet.

Jesus helbreder mange syke

29 Jesus vendte nå tilbake til Genesaretsjøen og gikk opp på en
fjellskråning i nærheten og satte seg der. 30 Snart hadde det samlet
seg en stor folkemasse omkring ham. De hadde med seg handikappede,
utviklingshemmede, blinde, stumme og mange andre. De la dem foran
Jesus, og han helbredet dem. 31 Folk var helt forundret, for de stumme
begynte å snakke, utviklingshemmede ble friske, handikappede gikk, og
blinde kunne se! Alle hyllet Israels Gud.

Jesus gir mat til mer enn 4 000 personer

32 Senere kalte Jesus på disiplene og sa: "Jeg har stor medfølelse med
folket. De har nå vært her i tre dager og har ikke noe å spise. Jeg vil ikke
sende dem sultne bort, for da vil kanskje noen svime av langs veien på
grunn av utmattelse."
33 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få nok mat til alle her i ødemarken?"
34 Jesus spurte dem: "Hvor mye mat har dere?" "Sju brød og noen små
fisker", svarte de.
35 Jesus ba folket å slå seg ned på marken. 36 Han tok de sju brødene og
fiskene og takket Gud. Så brøt han dem i biter og ga til disiplene, som i sin
tur delte dem ut til folket. 37 Alle spiste og ble mette. Da de samlet sammen
restene som var til overs, ble det sju fulle kurver. 38 Det var 4 000 menn
som hadde spist. I tillegg kom kvinner og barn.
39 Etterpå ba Jesus folket om å gå hjem. Selv steg han ombord i en båt
og seilte over sjøen til Magadan*.

16

De religiøse lederne vil se tegn fra Gud

1 Fariseerne og saddukeerne* kom til Jesus, og forlangte at han skulle gi
dem et tegn fra Gud som bevis på hvem han var.

---

‡ **15:22** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.
§ **15:24** Jesus virket først og fremst blant jødene, som etter døden hans og oppstandelse skulle spre budskapet om han til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk offiser. * **15:39** Magadan, eller Magdala, lå like sør for Kapernaum. * **16:1** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene.

2-3 Men han svarte: "Dere er flinke til å tyde de tegnene dere ser på
himmelen: Om himmelen er rød når kvelden kommer, da vet dere at det
blir fint vær på morgenen. Om himmelen er rød og skyet på morgenen,
da vet dere at det snart blir uvær. Nå vil dere altså at himmelens Gud skal
vise dere et tegn, likevel forstår dere ikke de tingene som skjer midt foran
øynene på dere. 4 Denne onde og gudløse slekten vil se tegn fra Gud. Det
eneste tegnet de kommer til å få se, er det som skjedde med Jona.† " Så dro
Jesus fra dem og gikk derfra.

Jesus advarer mot falsk undervisning

5 Da de var på vei over til den andre siden av sjøen, oppdaget disiplene
at de hadde glemt å ta med seg brød.
6 Jesus sa da til dem: "Ta dere i vare for den gjæren som fariseerne og
saddukeerne‡ sprer."
7 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde at han sa
dette fordi de hadde glemt å ta med seg brød.
8 Da Jesus hørte de diskutere dette, sa han til dem: "Så svak tro dere
har! Hvorfor er dere så urolige for at dere ikke har noe brød? 9 Forstår
dere fortsatt ingenting? Husker dere ikke den gangen jeg mettet mer
enn 5 000 personer med fem brød, og hvor mange kurver dere da fikk
til overs? 10 Husker dere ikke den andre gangen da jeg mettet mer enn
4 000 personer med sju brød, og hvor mange kurver dere da fikk til overs?
11 Hvordan kan dere tro at jeg snakket om brød? Jeg sier på nytt til dere:
Ta dere i være for den gjæren som fariseerne og saddukeerne sprer om
seg."
12 Da forsto de endelig at han med "gjær" mente den falske undervis-
ningen til fariseerne og saddukeerne, og at det var den han advarte dem
mot.

Peter bekjenner at Jesus er Messias, den lovede kongen

13 Da Jesus kom til området rundt Cæsarea Filippi§, spurte han disiplene:
"Hvem sier folk at jeg, Menneskesønnen*, er?"
14 De svarte: "Noen sier døperen Johannes, noen sier Elia og andre
Jeremia eller en av de andre profetene som før i tiden bar fram Guds
budskap.† "
15 Da spurte han dem: "Hvem tror dere at jeg er?"
16 Simon Peter svarte: "Du er Messias, den lovede kongen, Sønn til den
Gud som er og blir."
17 "Du kan virkelig kjenne deg lykkelig, Simon, sønn av Jonas", sa Jesus,
"for min Far i himmelen har selv vist deg dette. Ingen kan på egen hånd
få innsikt i den saken. 18 Du er Peter‡, en klippe, og på denne klippe vil jeg
bygge min menighet. Helvetes krefter skal ikke kunne beseire den. 19 Jeg
skal gi deg nøklene inn til Guds nye verden§. Du skal få i oppdrag å fortelle

† **16:4** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se 12:39-41. Se også Jona bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:6** Fariseere og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. § **16:13** Cæsarea Filippi var en by nord for Galilea som ikke var bosatt av jøder. * **16:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **16:14** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Elia kan vi lese om i Første og Andre Kongebok, og Jeremia som er en egen bok. ‡ **16:18** Navnet Peter kommer av det greske ordet "petra" som betyr "fjellet". § **16:19** På gresk: himmelriket.

menneskene at Gud har erklært dem skyldige, men du skal også fortelle dem at de har blitt fri fra sin skyld.*”
20 Han forbød disiplene å si til andre at han var Messias, den lovede kongen.

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Etter dette begynte Jesus å snakke åpent ut med disiplene om at han skulle gå til Jerusalem, og alt som skulle skje der. Han forklarte at folkets ledere, øversteprestene og de skriftlærde†, ville gjøre det slik at han måtte lide mye og til slutt bli drept, men at han på den tredje‡ dagen skulle stå opp fra de døde igjen.
22 Peter tok ham da til siden, protesterte og sa: ”Gud kommer til å ta hånd om deg, Herre! Dette skal aldri skje med deg!”
23 Men Jesus vendte seg mot Peter og sa: ”Gå bort fra meg, Satan! Du forsøker å få meg til å synde, for det du tenker, er mennesketanker og kommer ikke fra Gud.”
24 Jesus sa til disiplene: ”Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 25 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til slutt miste det, men den som mister livet sitt for min skyld, vil finne det. 26 Hvilken gevinst får et menneske om det blir gitt hele verden i hendene, men samtidig mister det evige livet? Alle pengene i hele verden kan ikke hjelpe et menneske til å få livet tilbake. 27 Jeg, Menneskesønnen§, skal komme i min Fars herlighet med mine engler og dømme hvert enkelt menneske for det de har gjort.
28 Men tro meg: Noen av dere som nå står her, skal ikke dø før de har sett meg, Menneskesønnen, komme med kongelig makt.*”

17

Jesus blir forandret på fjellet

1 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og broren hans Johannes, til toppen av et høyt fjell. Der kunne de være for seg selv.
2 Utseende hans forandret seg mens de så på, ansiktet lyste som solen, og klærne ble blendende hvite. 3 De fikk se Moses og Elia stå og snakke med Jesus.* 4 Da sa Peter til Jesus: ”Herre, dette er et fantastisk sted å være på. Om du vil, kan jeg bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og en til Elia.”
5 Akkurat i det han sa dette, ble de omsluttet av en lysende sky, og en stemme fra skyen sa: ”Dette er min elskede Sønn, han er min glede. Lytt til ham!”
6 Da disiplene hørte stemmen, ble de fryktelig redde og kastet seg med ansiktet ned mot jorden. 7 Men Jesus gikk bort og rørte ved dem. ”Reis

---

* **16:19** Peter oppdraget sitt var å forkynne for menneskene, om at den som aksepterer den frelse Jesus gir, han får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. † **16:21** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **16:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dag som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **16:27** ”Menneskesønnen” er et hebraisk ord for å si ”av mennesker”. Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **16:28** På gresk: komme i mitt rike. I kap.17 viser Jesus sin kongelige makt for Peter, Jakob og Johannes. * **17:3** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre.

dere opp", sa han, "og vær ikke redde!" 8 Da de så opp, var det ingen andre
der enn Jesus.
9 På vei ned fra fjellet sa Jesus strengt til dem: "Ikke fortell til noen om
det dere har sett, før jeg, Menneskesønnen†, har stått opp fra de døde."
10 Da spurte disiplene han: "Hvorfor påstår de skriftlærde‡ at Elia må
vende tilbake før Messias, den lovede kongen, kommer?"
11 Jesus svarte: "De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt
i rette skikk. 12 Faktum er at han allerede har kommet, men ingen kjente
ham igjen, og de behandlet ham dårlig. På samme måten skal de også la
meg, Menneskesønnen, få lide." 13 Da forsto disiplene at han snakket om
døperen Johannes.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet og møtte folket igjen, kom det
fram en mann og falt på kne for Jesus og sa: 15 "Herre, ha medfølelse med
sønnen min! Han får grusomme krampeanfall og lider mye. Han faller
ofte i ilden eller i vannet. 16 Jeg tok ham med til disiplene dine, men de
kunne ikke helbrede ham."
17 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor
lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg holde ut med dere? Ta
gutten hit til meg." 18 Jesus snakket strengt til den onde ånden, og den
forlot gutten. Fra det øyeblikket var han frisk.
19 Da Jesus og disiplene var alene igjen, spurte de Jesus: "Hvorfor kunne
ikke vi drive ut den onde ånden?"
20 "Fordi dere har så liten tro", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere, om troen
deres bare var så stor som et sennepsfrø, ville dere kunne si til dette fjellet:
'Flytt deg dit bort', og det ville gjøre det. Ikke noe ville være umulig for
dere."§

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

22 Da de igjen var samlet i Galilea, sa Jesus til dem: "Jeg, Men-
neskesønnen*, skal bli forrådt og utlevert til menneskene, 23 og de kommer
til å drepe meg. Men på den tredje† dagen skal jeg stå opp fra de døde
igjen." Da ble disiplene fulle av sorg og sterkt bedrøvet.

Peter og mynten i munnen på fisken

24 Da de hadde vendt tilbake til Kapernaum, kom noen funksjonærer som
krevde inn tempelskatten, bort til Peter og spurte: "Betaler ikke mesteren
deres tempelskatt?"
25 Peter svarte: "Jo, visst gjør han det."
Så gikk han inn i huset for å snakke med Jesus om dette. Men før han
fikk en sjanse til å si noe, spurte Jesus ham: "Hva tror du, Simon‡? Krever

---

† **17:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **17:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:20** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 21 Men den slags Ånd kan ikke bli drevet ut om dere ikke ber og faster. Se Markus sin fortelling om Jesus 9:29. * **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **17:23** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen som noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **17:25** Peter sitt navn var fra begynnelsen Simon, men Jesus ga han navnet Peter, som betyr "fjellet".

kongene på jorden toll og skatt av sitt eget folk eller av de fremmed folkene
som de har erobret?"§
26 "Av fremmed folk naturligvis", svarte Peter.
"Da slipper altså den som er medborger å betale skatt", sa Jesus.* 27 "Men
vi skal ikke gi dem noe å anklage oss for. Gå derfor ned til stranden og kast
ut en fiskekrok og åpne munnen på den første fisken du får. Da kommer
du til å finne en sølvmynt som rekker til skatt for oss begge to. Ta den og
betal til funksjonærene."†

18

Jesus forklarer hvem som er størst

1 Litt seinere kom disiplene bort til Jesus og spurte hvem som er den
største blant dem som får være Guds eget folk.*
2 Da ropte Jesus på et lite barn og stilte det midt blant dem 3 og sa:
"Jeg forsikrer dere, om dere ikke forandrer dere og blir som små barn,
da kommer dere slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk. 4 Den som gjør
seg liten og ydmyk som dette barnet, han er den største blant dem som får
være Guds eget folk. 5 Og den av dere som tar imot et slikt barn fordi det
tilhører meg, han tar imot meg.

Jesus advarer mot fristelse

6 Dersom noen leder vill en av disse små som tror på meg, og får han
til å synde, da ville det være bedre for den personen å få en stor stein
surret til halsen sin og bli kastet i havet. 7 Ulykken skal ramme verden på
grunn av all ondskapen deres! Menneskene kommer alltid til å bli fristet
av synd, men ulykken skal ramme det menneske som frister andre. 8 Om
hånden eller foten din får deg til å synde, da hugg den av og kast den fra
deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne den
ene hånden eller foten, enn å bli kastet i helvetes ild med både hender og
føtter i behold. 9 Og om øye ditt får deg til å synde, da riv det ut og kast
det fra deg. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne
et øye, enn å bli kastet i helvetes ild med begge øynene i behold.† 10 Pass
på at dere ikke forakter en eneste av disse små, for jeg sier dere at englene
deres alltid har adgang til min Far i himmelen.‡

Bildet om sauen som gikk seg vill

12 La meg bruke et bilde: Om en mann har 100 sauer og plutselig
oppdager at en av dem har gått seg vill, hva tror dere han da gjør?
Overlater han ikke de 99 andre til seg selv i fjellet, og gir seg av sted for å
lete etter den ene som har forsvunnet? 13 Jo, og når han endelig har funnet
den, kan jeg fortelle dere at han gleder seg mer over den ene sauen, enn

---

§ **17:25** Kongene eller regentene på denne tiden forlangte først skatt fra folket i de okkuperte landene, ikke fra de som var innbyggere i sitt eget land. * **17:26** Jesus bruker bildet av en konge og hans landsmenn, for å vise at disiplene tilhører Guds folk, mens de jødene som nekter å tro på ham, ikke gjør det. Se 21:43. † **17:27** I Gennesaretsjøen finnes en fiskeart, Cichlidae, som beskytter sine unger ved å la dem svømme inn i sin egen munn. Hunnfisken samler iblant også opp ting som ligger på sjøbunnen. * **18:1** På gresk: størst i himmelriket. Også i v.4. I v.3 på gresk: aldri komme inn i himmelriket. † **18:9** Vi skal gjøre alt vi kan for å holde oss borte fra synden. Jesus bruker et dramatisk bildespråk. ‡ **18:10** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 11 Menneskesønnen kom for å frelse det som var fortapt. Se Lukas sin fortelling om Jesus 19:10.

over de 99 andre som aldri var på villstrå. 14 På samme måten vil ikke
deres Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt."

Om en troende har handlet galt

15 Jesus fortsatte: "Dersom en troende har handlet galt mot deg, da gå
personlig til ham for å diskutere det onde han har gjort. Lytter han på
deg og bekjenner at han har handlet galt, da har du vunnet tilbake din
troende bror. 16 Dersom han ikke hører på deg, kan du hente en eller
to personer som sammen med deg kan være vitner til det som blir sagt.
Det blir krevd to eller tre vitner for at en sak skal bli avgjort rettferdig.§
17 Nekter han fortsatt å høre på deg, skal du ta saken opp i menigheten.
Og om menigheten da gir deg rett, men han ikke vil akseptere det, da skal
du behandle ham som en toller* eller som en annen gudløs person. 18 Jeg
sier dere at dere skal få i oppdrag å fortelle mennesker at Gud har erklært
dem skyldige, men også gjøre kjent at de er satt fri fra skyld.†
19 Jeg sier dere at alt det som to av dere her på jorden blir enige å be om,
det skal dere få av min Far i himmelen. 20 For der to eller tre av mine er
samlet, der er jeg midt iblant dem."

Jesus underviser om tilgivelse

21 Da kom Peter bort til ham og spurte: "Herre, hvor mange ganger
må jeg tilgi et menneske som handler galt mot meg? Rekker det med sju
ganger?"
22 "Nei", svarte Jesus. "Du skal tilgi 70 ganger sju‡ ganger!" Og så tilføyde
han:
23 "Der Gud bestemmer, blir det som i denne fortellingen:§ En konge ville
skaffe seg oversikt over regnskapene til tjenerne sine. 24 Da han begynte
granskningen, viste det seg at en av dem var skyldig flere milliarder.*
25 Etter som tjeneren ikke kunne betale pengene tilbake, ga kongen befaling
om at han skulle bli solgt, han selv, kona hans, barna og alt han eide, alt
for at gjelden kunne bli betalt på den måten.
26 Tjeneren kastet seg fortvilt ned for føttene til kongen og ba: 'Gi meg
bare litt tid, så skal jeg betale alt sammen.'
27 Da fikk kongen medfølelse, løslot ham og avskrev gjelden hans.
28 Men da tjeneren gikk fra forsoningsmøtet, møtte han en annen tjener
som skyldte ham en sum penger som tilsvarte tre månedslønner†. Han tok
kvelertak på ham og forlangte pengene tilbake.
29 Arbeidskameraten hans falt da ned for han og sa: 'Gi meg bare litt tid,
så skal jeg betale.'
30 Mannen ville ikke vente, men gikk bort og ordnet det slik at tjeneren
ble satt i fengsel til hele gjelden var betalt.
31 Da de andre tjenerne fikk greie på dette, ble de opprørte og sinte. De
gikk til kongen og fortalte det som hadde skjedd. 32 Kongen kalte da til seg
mannen som han hadde ettergitt alt, og sa: 'Din kalde og kyniske usling!
Her avskrev jeg den store gjelden din bare fordi du ba meg om det. 33 Burde

§ **18:16** Se Femte Mosebok 19:15. * **18:17** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **18:18** Menighetens oppdrag var å forkynne for menneskene, at den som aksepterer den frelse Jesus gir, de får tilgivelse for syndene sine, mens de øvrige ikke blir tilgitt. ‡ **18:22** Sju var det fullkomne tallet. 70 ganger sju ganger var det samme som uendelig mange ganger. § **18:23** På gresk: Himmelriket ligner… * **18:24** På gresk: 10 000 talenter. Det var den største summen og høyeste valuta i datidens Midtøsten. † **18:28** På gresk: 100 denarer.

ikke du også i din tur hatt like stor medfølelse med din arbeidskamerat,
som jeg hadde med deg?'
34 Så lot den sinte kongen fangevokterne sine ta hånd om mannen til han
betalte alt han var skyldig. 35 På samme måten skal min Far i himmelen
gjøre med dere, om dere ikke av et helt hjerte tilgir medmenneskene
deres."

19

Jesus taler om ekteskap og skilsmisse

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, dro fra han Galilea og begynte gå
sørover på østsiden av elven Jordan mot Judea. 2 Store folkemasser fulgte
ham, og han helbredet de syke.
3 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham til
å si noe som de kunne bruke mot han, og spurte: "Anser du at en mann†
har rett til å skille seg fra kona si av hvilken som helst årsak?"
4 "Leser dere ikke Skriften‡?" svarte Jesus. "I den står det jo at Gud fra
begynnelsen av skapte menneskene til mann og kvinne,§ og 5 at mannen
skal forlate foreldrene sine og holde seg til kona si, slik at de to blir ett.*
6 De er altså ikke lenger to, men skal være ett. Og det som Gud har forent,
skal ikke menneskene skille."
7 Da spurte de: "Hvorfor bestemte da Moses at en mann kan skille seg
ved å skrive ut en attest som bevis på skilsmissen, og at han etterpå kan
sende kvinnen fra seg?"†
8 Jesus svarte: "Moses kjente til menneskets harde og onde hjerte. Det
var derfor han tillot å skille seg. Gud hadde ikke tenkt seg det slik fra
begynnelsen av. 9 Jeg sier dere at den mannen som skiller seg fra kona si
uten at hun har vært utro, og han seinere gifter seg med en annen, han er
utro.‡"
10 Da sa disiplene: "Om det er på denne måten, da er det bedre å ikke
gifte seg i det hele tatt."
11 Men Jesus svarte: "Alle kan ikke ta til seg undervisningen min om
ekteskapet, men bare de som får hjelp av Gud. 12 Når det gjelder det å ikke
gifte seg, er det slik at noen blir født uten mulighet til seksuell aktivitet,
andre har blitt kastrert av mennesker, og det finnes også noen som frivillig
lever i avholdenhet og avstår fra å gifte seg for bedre å kunne tjene Gud.§
Den som kan ta til seg undervisningen min, skal gjøre det."

Jesus ber for barna

13 De kom med små barn til Jesus for at han skulle legge hendene på dem
og be. Men disiplene jaget dem bort.
14 Da sa Jesus: "Send dem ikke bort! La barna komme til meg, for alle
som vil tilhøre Guds eget folk må bli som de.*" 15 Så la han hendene på
barna og ba for dem. Etterpå gikk han derfra.

---

* **19:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **19:3** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **19:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **19:4** Se Første Mosebok 1:27 og 5:2. * **19:5** Se Første Mosebok 2:24. † **19:7** Se Femte Mosebok 24:1. ‡ **19:9** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra sin første kone, var han i Guds øyne fortsatt gift med henne. § **19:12** På gresk: for himmelrikets skyld. * **19:14** På gresk: himmelriket tilhører slike som dem.

Jesus snakker med en rik ung mann

16 En ung mann kom og spurte Jesus: "Mester, hva godt skal jeg gjøre for
å få evig liv?"
17 "Hvorfor spør du meg om det som er godt?" svarte Jesus. "Det finnes
bare en som virkelig er god, og det er Gud. Evig liv kan du få dersom du
holder budene hans."
18 "Hvilke av budene?" spurte mannen.
Jesus svarte: "'Du skal ikke drepe. Du skal ikke være utro i ekteskapet.
Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve eller vitne falskt. 19 Vis respekt for
foreldrene dine. Du skal elske dine medmennesker som deg selv!'"†
20 "Alle disse budene holder jeg allerede", svarte den unge mannen. "Hva
mer må jeg gjøre?"
21 Jesus sa til ham: "Om du virkelig vil bli fullkommen, da må du gå
og selge alt du eier og gi pengene til de fattige, da skal du få en skatt i
himmelen. Kom etterpå og følg meg."
22 Men da den unge mannen hørte dette, gikk han skuffet bort, for han
var svært rik.
23 Da sa Jesus til disiplene: "En ting er sikkert: Det er nesten umulig for
en rik person å få tilhøre Guds eget folk.‡ 24 Ja, jeg sier dere at det er lettere
for en kamel å komme gjennom et nåløye, enn for en rik å underordne
seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
25 Denne påstanden gjorde disiplene helt forskrekket, og de sa: "Hvem
i all verden kan da bli frelst?"
26 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett, men for Gud er alle
ting mulig."
27 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg. Kommer vi til
å få noe igjen for det?"
28 "Ja", svarte Jesus. "Jeg forsikrer dere at når jeg, Menneskesønnen§,
setter meg på min kongelige trone for å regjere i Guds nye verden, da skal
også dere som har fulgt meg, få sitte på tolv troner og styre over Israels
tolv stammer. 29 Hver og en som forlater hus eller søsken eller foreldre
eller barn eller hjemstedet for å følge meg, han skal få mangedobbelt igjen
og få evig liv som arv. 30 Mange som i dag har lav status, skal bli blant de
fremste i Guds nye verden, mens andre, som i dag er betydningsfulle, må
holde seg i bakgrunnen."

20

Fortellingen om arbeiderne i vingården

1 Jesus fortsatte: "Der Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen:*
En jordeier gikk tidlig på morgenen ut for å leie arbeidere til vingården
sin. 2 Som betaling ble han enig med dem om en normal daglønn†, og
arbeiderne gikk til vingården.
3 Klokken ni gikk jordeieren igjen ut og fikk se noen andre menn stå på
torget uten å ha noe å gjøre. 4 Også dem sendte han av sted til vingården

† **19:19** Se Andre Mosebok 20:12-16, Femte Mosebok 5:16-20 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **19:23** På gresk: komme inn i himmelriket. I v.24 "komme inn i Guds rike". § **19:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **20:1** På gresk: Himmelriket ligner nemlig… † **20:2** På gresk: en daglønn på en denar. Det var den normale daglønnen.

og lovet at han ved dagens slutt skulle betale det som var rimelig. 5 Midt
på dagen, og ved tretiden på ettermiddagen, gjorde han det samme.
6 Klokken fem, en time før arbeidsdagen var slutt, var han der igjen.
Også da sto noen menn ledige på torget. Han spurte dem: 'Hvorfor har
dere ikke arbeidet i hele dag?'
7 'Fordi ingen har leid oss', svarte de.
'Da kan dere gå av sted og arbeide sammen med de andre i vingården
min', sa han til dem.
8 Da kvelden kom, ba jordeieren formannen sin om å kalle på arbeiderne
for å gi dem lønnen. Han fikk befaling om å begynne med de som hadde
kommet sist. 9 De mennene som begynte å arbeide klokka fem, kom da
fram, og hver og en fikk en hel daglønn. 10 Da de som var leid først kom
for å få sin lønn, trodde de naturlig nok at de skulle få mye mer. Men de
fikk det samme beløpet.
11-12 Da begynte de å protestere: 'Disse dagdrivere har bare holdt på en
time og likevel betaler du dem like mye som oss, til tross for at vi har
arbeidet hele dagen i den intense varmen.'
13 'Min venn', svarte han, 'jeg har ikke handlet galt mot deg. Kom vi ikke
overens om en normal daglønn? 14 Ta den og gå. Jeg tenker å gi alle lik
lønn. 15 Har jeg ikke rett til å gjøre det jeg vil med mine egne penger? Eller
blir du misunnelig for at jeg er sjenerøs?' 16 Slik skal de som i dag har lav
status være blant de fremste i Guds nye verden, mens andre, de som i dag
er betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

17 Da Jesus var på vei til Jerusalem, samlet han sine tolv disipler rundt
seg og sa til dem mens de gikk:
18 "Vi er nå på vei til Jerusalem. Der kommer jeg, Menneskesønnen‡, til
å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og de skriftlærde§. De skal
dømme meg til døden 19 og overgi meg til de romerske myndighetene*.
Romerne kommer i sin tur til å håne og piske meg og henrette meg ved å
spikre meg fast til et kors, men på den tredje† dagen skal jeg stå opp fra de
døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

20 Litt seinere kom moren til Jakob og Johannes, sønnene til Sebedeus,
bort til Jesus sammen med sine to sønner og falt på kne for å be om noe.
21 "Hva vil du?" undret han.
Hun svarte: "Jeg vil at du skal la mine sønner få sitte på hedersplassene
nærmest deg når du skal regjere som konge, en på høyre side og en på
venstre."‡ 22 Men Jesus sa: "Dere vet ikke hva dere ber om!" Og så vendte
han seg mot Jakob og Johannes og spurte: "Kan dere holde ut de fryktelige
lidelsene som jeg må holde ut?"
"Ja", svarte de. "Det kan vi!"

---

‡ **20:18** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **20:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:19** På gresk: hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. † **20:19** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **20:21** På gresk: sitte på høyre og venstre siden av deg i ditt rike. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon.

23 Da sa Jesus til dem: "Dere kommer nok til å få lide akkurat som jeg,
men jeg har ingen rett til å bestemme hvem som skal sitte på min høyre
og på min venstre side. De plassene er reservert for dem som min Far i
himmelen velger ut."
24 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes ba om, ble de
opprørt. 25 Men Jesus samlet dem og sa: "I denne verden opptrer kongene
som tyranner, og herskerne har all makt over dem som står under dem.
26 Slik skal det ikke være blant dere. Den av dere som vil være leder, må
være de andre sin tjener. 27 Den som vil være den første blant dere, må
være de andre sin slave. 28 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen§,
har ikke kommet for å bli betjent, men for selv å tjene andre. Jeg har
kommet for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra slaveriet deres
under synden."

Jesus helbreder to blinde utenfor Jeriko

29 På vei mot Jerusalem gikk Jesus og disiplene gjennom byen Jeriko. Da
de dro fra byen, fulgte mye folk med.
30 Akkurat da satt to blinde menn ved kanten av veien. Da de fikk høre
at Jesus kom gående, begynte de å rope: "Herre, du som skal arve kong
Davids trone,* ha medfølelse med oss!"
31 Folket forsøkte å få dem til å holde stille, men de ropte bare enda
høyere: "Herre, du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med
oss!"
32 Da Jesus hørte dette, stanset han, kalte dem til seg og spurte: "Hva vil
dere jeg skal gjøre for dere?"
33 "Herre", sa de, "at vi kan få se!"
34 Da fikk Jesus medfølelse for dem, og rørte ved øynene deres. Straks
kunne de se! Etterpå fulgte de med ham.

21

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Jesus og disiplene nærmet seg Jerusalem og var kommet utenfor byen
Betfage ved Oljeberget. Han sendte to av disiplene i forveien 2 og sa: "Gå
inn i byen dere kommer til. Der skal dere få øye på et esel som står bundet
med et føll ved siden av seg. Løs dem og ta dem med hit. 3 Dersom noen
spør hva dere holder på med, skal dere bare si: 'Herren har bruk for dem'.
Da vil straks den som spør, gi dere lov til å ta dyrene med."
4 Gjennom dette ble det som Gud har forutsagt i profeten Sakarja, til
virkelighet:
5 "Si til innbyggerne i Jerusalem*:
'Se, kongen deres kommer til dere,
ydmyk og ridende på et esel,
ja, på en eselfole!' "†
6 De to disiplene gjorde som Jesus hadde anvist dem. 7 De tok eselet og
føllet med til ham, la kappene sine på eslene, og Jesus satte seg på det
ene og red av sted mot byen. 8 Mange i folkemassen bredde kappene sine
ut som en matte foran ham. Andre skar kvister fra trærne og strødde på

§ **20:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **20:30** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **21:5** På gresk: Sions datter. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **21:5** Se Sakarja 9:9.

veien.‡ 9 Alt folket, både de som gikk foran Jesus, og de som fulgte etter,
ropte:
*"Vi hyller deg§du som skal arve kong Davids trone!**
Vi ærer deg du som er sendt av Herren!†
Alle i himmelen hyller deg!"
10 I hele Jerusalem ble det stort oppstyr da han red inn, og folket spurte:
"Hvem er han?"
11 Folkemassen svarte: "Det er profeten Jesus fra Nasaret i Galilea."

Jesus renser templet

12 Senere gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og
kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og rev ned
hyllene til dem som solgte duer.‡ 13 Han sa til dem:
"Gud har sagt i Skriften§: 'Mitt hus skal være et sted der menneskene
kan be.' Men dere har latt det bli 'et oppholdssted for tyver og
kjeltringer'."*
14 Nå kom det mange blinde og lamme bort til ham på tempelplassen, og
han helbredet dem. 15 Da øverstepresterne og de skriftlærde† så alle de
merkelige miraklene, og til og med hørte at små barn ropte til Jesus: "Vi
hyller deg, du som skal arve kong Davids trone"‡, ble de opprørt og spurte
ham: "Hører du ikke hva barna roper?"
16 "Jo", svarte Jesus. "Men leser dere ikke Skriften? Der står det:
'Til og med de små barna synger lovsanger til deg!§' "
17 Da dro han fra dem og gikk ut av byen mot Betania, der han stanset
over for natten.

Jesus forklarer at disiplene kan be om hva som helst

18 Neste morgen var Jesus på vei tilbake til Jerusalem, og han ble sulten.
19 Han fikk øye på et fikentre ved veien og gikk bort for å se om det var
det fiken på det. Men det var bare løv uten frukt.* Da sa han til treet: "Du
skal aldri mer bære frukt!" Straks visnet fikentreet.
20 Disiplene ble sjokkert og spurte: "Hvordan kan det ha seg at fikentreet
visnet så brått?"
21 Da sa Jesus til dem: "Jeg forsikrer, om dere virkelig tror og ikke tviler,
da kan dere også gjøre som jeg med dette fikentreet, ja, mer enn som så.
Dere kan til og med si til dette fjellet: 'Opp med deg og kast deg selv i
havet', og det kommer til å gjøre det. 22 Dere kan få hva som helst dere
ber om i bønnene deres dersom dere bare tror."

De religiøse lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

23 Da Jesus hadde kommet til tempelplassen og holdt på å undervise der,
kom øverstepresterne og lederne i folket fram til ham. De forlangte å få

---

‡ **21:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og kappene var en kongelig hyllest. § **21:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". * **21:9** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **21:9** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Ordene er fra Salmenes bok 118:25-26. ‡ **21:12** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. § **21:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **21:13** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. † **21:15** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:15** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:25. § **21:16** Se Salmenes bok 8:3. Jesus forklarer her at salmen i Salmenes bok handler om ham, at han er Gud. * **21:19** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt.

vite med hvilken rett han foretok seg alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham oppdraget.

24 "Det skal jeg straks si dere", sa Jesus, "dersom dere først svarer på et annet spørsmål. 25 Da døperen Johannes døpte, var det på Guds befaling eller ikke?"

De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre oss hvorfor vi ikke trodde på ham. 26 Men om vi påstår at Gud ikke hadde sendt Johannes, da kommer vi til å få problemer med folket. Alle sier at Johannes var en profet som bar fram Guds budskap." 27 Til slutt svarte de unnvikende: "Vi vet ikke."

Da sa Jesus til dem: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i oppdrag å gjøre det jeg gjør."

Bildet om de to sønnene

28 "Hva sier dere om dette?" fortsatte Jesus. "En mann hadde to sønner. En dag sa han til den ene: 'I dag kan du gå ut og arbeide i vingården.' 29 'Det vil jeg ikke', svarte sønnen. Etter en stund forandret han mening og gikk likevel. 30 Litt etter sa faren til den andre: 'Gå ut, du også', og han svarte: 'Ja, visst, far, det skal jeg gjøre.' Men han gikk aldri. 31 Hvilken av disse to var lydige mot faren sin?"

De svarte: "Den første naturligvis."

Da forklarte Jesus hva han mente med det han sa: "Jeg forsikrer dere at tollere† og prostituerte skal få tilhøre Guds eget folk,‡ men ikke dere. 32 Døperen Johannes kom og viste dere hvordan dere skal leve etter Guds vilje, men dere trodde ikke på ham. Tollerne og de prostituerte derimot gjorde som han sa. Men til tross for at dere så dette, angret dere ikke og begynte å tro på budskapet hans."

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården sin

33 "Jeg skal fortelle et annet bilde for dere", sa Jesus. "En jordeier plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en fordypning i bakken der de kunne presse saften av druene. Han bygget også et vakttårn. Så forpaktet han bort vingården til noen dyrket druer mens han selv reiste langt bort.

34 Da det ble tid til å høste avlingen, sendte han noen tjenere til de som produserte vinen for å hente den delen av avlingen som var hans. 35 Men de overfalt tjenerne. De mishandlet en, drepte en annen og steinet en tredje.

36 Da sendte jordeieren andre tjenere, men det samme skjedde med dem. 37 Til slutt sendte eieren sin egen sønn. Han tenkte: 'Sønnen min vil de vel i det minste ha respekt for.'

38 Men da de som leide vingården fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv beslag på den!' 39 De fanget sønnen, slepte han ut av vingården og drepte ham."

40 "Hva tror dere eieren gjør med disse svindlerne når han kommer tilbake?" spurte Jesus.

41 Øversteprestene og lederne i folket svarte: "Han kommer helt sikkert til å drepe dem, og etterpå forpakter han bort vingården til andre som

† **21:31** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.
‡ **21:31** På gresk: komme til Guds rike.

holder avtalen og gir ham sin del av avlingen som betaling når høsttiden kommer.”
42 Da sa Jesus til dem: ”Har dere aldri lest det som står i Skriften§:
’Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt selve hjørnesteinen.
Herren har valgt den ut,
og den er perfekt i våre øyne!’*
43 Det jeg mener å si med dette er at de privilegier dere har som Guds folk, skal bli tatt fra dere og gitt til alle som følger Guds vilje.† 44 Den som snubler mot denne steinen, blir skadet, men den som steinen faller på, blir fullstendig pulverisert.‡”
45 Da øversteprestene og fariseerne§ hørte det Jesus fortalte, forsto dem at det var de selv han snakket om. 46 Derfor ville de straks arrestere ham, men de var redde for folket, som mente at Jesus var en profet som bar fram Guds budskap.

22

Fortellingen om bryllupsfesten

1 Jesus fortalte et nytt bilde for dem. Han sa: 2 ”Der Gud regjerer, blir det som i denne fortellingen:* En konge forberedte en stor bryllupsfest for sønnen sin. 3 Han innbød mange gjester, og da forberedelsene var ferdige sendte han tjenere ut for å si til dem som var innbudt at tidspunktet var inne for å komme. Men alle takket nei. 4 Da sendte han andre tjenere for å si til dem: ’Alt er klart, oksene og kalvene er slaktet. Skynd dere å komme!’
5 Men gjestene som han hadde bedt, var ikke interessert. Hver og en fortsatte med sitt, den ene med sin bondegård, den andre med sine forretninger. 6 Noen grep til og med kongens tjenere, mishandlet og drepte dem.
7 Da ble kongen sint og sendte ut sin armé, henrettet morderne og brente ned byene deres. 8 Så sa han til tjenerne sine: ’Bryllupsfesten er ferdig, men de gjestene som jeg innbød, er ikke verd å få del i festen. 9 Gå derfor ut på gatehjørnene og be alle dere ser, til bryllupet.’
10 Tjenerne gjorde som han sa og tok med seg alle de kunne finne, både onde og gode, og festsalen ble fylt med gjester. 11 Da kongen kom innfor å hilse på gjestene, la han merke til en mann som ikke hadde på seg klær som passet for anledningen.
12 ’Min venn’, spurte han, ’hvordan kan du være her uten å ha på deg klær som passer for bryllupet?’ Men mannen kunne ikke svare.†
13 Da sa kongen til tjenerne sine: ’Bind hendene og føttene hans og kast ut i mørket utenfor. Der skal de gråte av angst og fortvilelse.’ ” 14 Jesus avsluttet med disse ordene: ”Mange er innbudt av Gud, men få takker ja og vil tilhøre ham.”

---

§ **21:42** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **21:42** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer på nytt at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. † **21:43** På gresk: Guds rike skal bli overtatt fra dere. ‡ **21:44** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. § **21:45** Fariseerne var et religiøst parti bant jødene. * **22:2** På gresk: Himmelriket ligner… † **22:12** Den som innbød til bryllup, forsynte sannsynligvis gjestene med bryllupskledning iblant, og særlig i et slikt tilfelle som her da gjestene kom rett fra gaten. Mannen hadde altså ringeaktet verten ved å nekte å ta imot de klærne han ble tilbudt.

Om å betale skatt til keiseren?

15 Fariseerne‡ gikk sin vei for å pønske ut en måte å få Jesus til å si noe
som de kunne arrestere ham for. 16 Til slutt sendte de noen av mennene
sine sammen med kong Herodes sine tilhengere§, og lot dem si til Jesus:
"Mester, vi vet at du alltid er ærlig. Du sier rett ut det som er Guds vilje og
lar deg ikke påvirke av noen. 17 Si oss nå om det er rett eller galt å betale
skatt til den romerske keiseren. Hva mener du?"
18 Jesus visste hva de var ute etter. "Dere er falske mennesker som bare
later som om dere er lydige mot Gud!" ropte han. "Hvorfor forsøker dere
å lure meg? 19 Vis meg en mynt, samme typen som dere betaler skatt med."
De ga ham en romersk mynt, 20 og han spurte dem: "Hvem sitt bilde er
dette, og hvem sin signatur står under bildet?"
21 "Keiserens", svarte de.
"Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører Gud,
det skal dere gi til Gud."
22 Dette svaret overrasket dem i den grad at de gikk sin vei og lot ham
være i fred.

Skal de døde stå opp igjen?

23 Samme dagen kom noen av saddukeerne* til Jesus. De påstår at de
døde ikke kan stå opp igjen, og derfor spurte de ham: 24 "Mester, Moses har
sagt: *'Dersom en mann dør barnløs, da skal hans bror gifte seg med enken
og passe på at den døde får en sønn som kan arve ham.'*† 25 Nå hadde
vi faktisk en familie blant oss med sju brødre. Den eldste av brødrene
giftet seg og døde barnløs. Derfor giftet bror nummer to seg med enken.
26 Men han døde også barnløs. Da giftet bror nummer tre seg med henne.
Slik fortsatte det til hun hadde vært gift med de alle sju. 27 Så døde også
kvinnen til slutt. 28 Hvem blir hun kona til når de døde står opp igjen?
Alle sju har jo vært gift med henne!"
29 Jesus svarte: "Dere tar helt feil, etter som dere verken forstår Skriften‡
eller kjenner Guds kraft. 30 Når de døde står opp igjen, skal det ikke finnes
noen som gifter seg. Alle kommer til å være som englene i himmelen.
31 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest det Gud
har sagt til dere i Skriften: 32 'Jeg er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud'.§ Gud
er ikke en gud for døde, men for de levende.*"
33 Da folket hørte dette, ble de helt forundret over undervisningen hans.

Hvilket bud er det viktigste?

34 Da fariseerne† fikk høre at Jesus hadde stoppet munnen på saddu-
keerne‡, samlet de seg. 35 En av dem, en skriftlærd§, forsøkte å teste

‡ **22:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **22:16** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne. * **22:23** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:24** Se Femte Mosebok 25:5-6. ‡ **22:29** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **22:32** Se Andre Mosebok 3:6. * **22:32** Gud snakket om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de hadde vært døde i hundrevis av år. † **22:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **22:34** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. § **22:35** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Jesus ved å stille spørsmål: 36 "Mester, hvilket er det viktigste av budene i
Moseloven*?"
37 Jesus svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av
hele din sjel og av hele din forstand.'† 38 Dette er det første budet og også
det viktigste. 39 Det nest viktigste ligner på det første: 'Du skal elske dine
medmennesker som deg selv.'‡ 40 Disse to budene sammenfatter alt det
som Gud har sagt i Moseloven og ved profetene.§"

Er Messias en etterkommer av kong David?

41 Mens fariseerne* var samlet rundt Jesus, passet han på å stille dem et
spørsmål: 42 "Hva mener dere om Messias, den lovede kongen? Hvem er
han etterkommer av?"
De svarte: "Han er etterkommer av kong David†."
43 "Hvorfor kaller da David ham 'Herre', når han snakker under
innflytelse av Guds Ånd?" spurte Jesus. "David sa jo:
44 'Gud sa til min Herre:
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'‡
45 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for
Herre?"
46 Men de kunne ikke svare, og fra den dagen av våget ingen å stille flere
spørsmål til Jesus.

23

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

1 Senere talte Jesus til folket og disiplene og sa: 2 "Disse skriftlærde* og
fariseere† ser det som oppgaven sin å forklare alle budene i Moseloven‡.
3 Derfor skal dere lyde og følge det de sier, men ta dere i vare så dere ikke
følger deres praktiske liv, for de snakker gjerne, men praktiserer slett ikke
sine egne ord. 4 De stiller umulige krav mot dere, men gjør ikke noe for å
hjelpe dere til å oppfylle dem.
5 Alt de gjør, gjør de for å vise seg fram. De går omkring med ekstra brede
bønneremmer§ på armene og setter lange minnedusker* på kappene sine
for å vise at de er lydige mot Gud. 6 De elsker å sitte på hedersplassene
ved bordet under festmåltidene, og i gudstjenestene tar de plassene på
fremste rekken. 7 De vil gjerne bli hilst med respekt på torget og bli kalt
'mester' av folket. 8 Men la aldri noen opphøye dere og kalle dere 'mester',
for bare en er deres læremester. Dere er alle søsken og står på samme

---

* **22:36** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:37** Se Femte Mosebok 6:5. ‡ **22:39** Se Tredje Mosebok 19:18. § **22:40** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **22:41** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **22:42** På gresk: Davids sønn. Det var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. ‡ **22:44** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer i sammen med ham. * **23:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **23:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **23:5** Bønneremmene innholdt små kapsler med sitater fra Andre Mosebok 13:9,16 og Femte Mosebok 6:8 og 11:18, der det står at Israels folk billedlig talt skulle feste Guds budskap rundt sine armer. * **23:5** I følge Fjerde Mosebok 15:38-39 skulle duskene minne Israels folk om være lydig mot Gud.

nivået. 9 Kall heller ikke noen her på jorden for 'Far', for bare en er deres
Far, og det er Gud i himmelen. 10 La ingen kalle dere 'lærer', for bare en
er deres lærer, og det er Messias, den lovede kongen.
11 Den som vil bli betydningsfull blant dere, må bli tjener for de andre.
12 Den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg
selv, skal bli opphøyet."

Jesus anklager de religiøse lederne

13 Jesus fortsatte: "Ulykken skal ramme dere skriftlærde† og fariseere‡,
dere som er falske mennesker og bare later som om dere er lydige mot
Gud. Dere hindrer andre fra å gjøre Guds vilje, slik at de ikke får tilhøre
Guds eget folk.§ Selv kommer dere aldri til å bli regnet med blant dem.*
15 Ja, ulykken skal ramme dere, dere som bare later som om dere er lydige
mot Gud! Dere kan reise over hav og land for å få noen til å tro på Gud,
men etterpå gjør dere den arme stakkaren til et helvetes barn, dobbelt
verre enn dere selv.
16 Ulykken skal ramme dere, dere som er blinde ledere! Dere påstår at
om noen sverger 'ved Guds tempel', ja, så betyr det ingenting, for den eden
har dere lov til å bryte. Men om noen sverger 'ved gullet i templet' da er
det forpliktende! 17 Blinde dårer! Hva er det viktigste, gullet, eller templet
som tilhører Gud og derfor gjør gullet hellig? 18 Dere sier også at om noen
sverger 'ved alteret' da betyr det ingenting, men om noen sverger 'ved
gavene på alteret' da er det forpliktende! 19 Blinde dårer! Hva er størst,
gaven på alteret, eller alteret som tilhører Gud og derfor gjør gaven hellig?
20 Når dere sverger 'ved alteret', sverger dere både ved alteret og ved alt
som er på det. 21 Når dere sverger 'ved templet', sverger dere både ved
templet og ved den Gud som bor i det. 22 Når dere sverger 'ved himmelen',
sverger dere ved Guds trone og ved Gud selv.
23 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare
later som om dere er lydige mot Gud. Dere gir Gud en tiendedel av den
minste urt blant krydderplantene, som mynte, dill og karve, men dere bryr
dere ikke om det som er langt viktigere: Rettferdighet, barmhjertighet og
troskap. Visst skal dere gi Gud en tiendedel av alt, men ikke glem det som
er det aller viktigste.† 24 Dere blinde ledere! Dere siler bort myggen, men
svelger kamelene.‡
25 Ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare later
som om dere er lydige mot Gud! På utsiden er dere like sterilt rene som
de beger og fat dere vasker så grundig før dere drikker og spiser av dem.

---

† **23:13** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **23:13** På gresk: ikke komme inn i Guds rike. * **23:13** En del håndskrifter har et ekstra vers: 14 Samtidlig som dere setter dere på gatene og ber lange og fromme bønner, kaster dere ut enker og farløse fra hjemmet deres. Dere er falske mennesker som bare later som om dere er lydige mot Gud! † **23:23** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de i tillegg også ga tiende av slikt som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevne vilje til å være lydig mot loven, men det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. ‡ **23:24** Fariseerne silte drikkevannet for ikke å få i seg myggen, etter som jødene ikke måtte spise insekter. Men de måtte heller ikke spise kameler. Jesus bruker dette som en bilde, for å vise at lederne var lydig mot Gud i små detaljer, men ikke i store viktige ting.

Men innvendig stinker livet av griskhet og begjær. 26 Blinde fariseere! Se
først til at dere får det rett med Gud på innsiden, for da vil også utsiden
bli ren og fin.
27 Uykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere! Dere viser
fram en fin fasade, men dere er som hvitmalte graver. De er vakre på
utsiden, men innvendig er de fylt med skjelettene fra døde kropper, smuss
og råttenskap. 28 Dere gjør alt for at menneskene skal tro at dere følger
Guds vilje, men i virkeligheten er dere fulle av falskhet og synd.
29 Ja, ulykken skal ramme dere, dere skriftlærde og fariseere, som bare
later som om dere er lydige mot Gud! Dere bygger monumenter over
profetene som bar fram Guds budskap,§ og dere smykker gravene til dem
som fulgte Guds vilje. 30 Og dere sier: 'Dersom vi hadde levd på forfedrenes
tid, da ville vi aldri ha drept noen profeter.' 31 Men når dere sier dette,
medgir dere at dere er etterkommere til dem som myrdet profetene.
32 Så fortsett bare med å gå i fotsporene til forfedrene deres, og gjør
ferdig det de startet på! 33 Slanger, ormeyngel! Hvordan skal dere kunne
unngå å bli dømt til helvede? 34 Jeg sender dere profeter som bærer fram
Guds budskap, og visemenn og lærere som forklarer Skriften* for dere. En
av dem kommer dere til å drepe og spikre fast til et kors. Andre kommer
dere til å piske til blods i synagogene deres† og forfølge fra by til by. 35 På
grunn av dette skal dere få stå til rette for alle mordene på dem som fulgte
Guds vilje, helt fra Abel til Sakarja, som var sønn til Barakia, han dere
myrdet mellom templet og alteret.‡ 36 Ja, jeg forsikrer dere at alle disse
dommene skal ramme denne slekten som ikke vil tro.

Jesus sørger over Jerusalem

37 Å, dere Jerusalems innbyggere, dere som dreper profetene og steiner
andre som Gud sender til dere med budskapet sitt.§ Hvor ofte har jeg
ikke ønsket å samle dere, som når en høne samler kyllingene sine under
vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. 38 Nå får dere selv ta hånd om
deres tempel som blir lagt øde. 39 Ja, jeg sier dere, nå får dere ikke se meg
igjen før dere roper: 'Vi ærer deg, du som er sendt av Herren.*' "

24

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus gikk ut fra templet og var på vei bort, kom disiplene til ham og
lurte på om han ikke syntes de storslåtte tempelbygningene var praktfulle.
2 Han svarte: "Tro meg, alt dette som dere nå ser, kommer til å bli jevnet
med jorden. Stein skal ikke bli tilbake på stein."
3 Litt seinere satt Jesus på skråningen av Oljeberget og var alene med
disiplene. De kom bort til ham og spurte: "Når skal dette skje? Hva blir
tegnet som viser at du kommer, og at tidenes slutt nærmer seg?"
4 Jesus sa til dem: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 5 Mange skal
komme i navnet mitt og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og

§ **23:29** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **23:34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **23:34** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. ‡ **23:35** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21. § **23:37** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **23:39** På gresk: Velsignet er han som kommer i Herrens navn. Se Salmenes bok 118:26.

de skal lede mange vill. 6 Dere kommer til å få høre om krig og trussel
om krig, men la dere ikke skremme. Det må bli krig, men det betyr ikke
at slutten er kommet. 7 Folk og land skal reise seg mot hverandre, og det
blir sultekatastrofer og jordskjelv på det ene stedet etter det andre. 8 Men
dette er bare begynnelsen på de veene som skal komme.
9 Myndighetene kommer til å torturere og drepe dere, og alle folk skal
hate dere for at dere tilhører meg. 10 Mange av dere kommer til å fornekte
troen og forråde og hate hverandre. 11 Andre vil lære falske budskap om
Gud og forsøke å føre mange vill. 12 Mens ondskapen og lovløsheten øker
over alt, kommer kjærligheten til å bli kald hos de fleste. 13 Men den som
holder ut til slutten, skal bli frelst.* 14 Det glade budskapet om at Gud vil
frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk†, skal bli spredd i hele
verden, slik at alle folk får høre det. Så skal slutten komme.
15 En dag skal det skje som Gud har sagt ved profeten Daniel. Dere skal
få se et motbydelig avgudsbilde stå på det stedet som tilhører Gud‡. Den
som leser dette, skal nøye legge merke til hvert ord.§ 16 Da må de som er
i Judea, rømme opp i fjellene. 17 De som er oppe på taket* må ikke gå inn
i huset for å pakke. 18 De som er ute på åkeren må ikke løpe hjem for å
hente klær.
19 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og
stakkars de mødrene som ammer barna sine! 20 Be at dere ikke må rømme
om vinteren eller på hviledagen†. 21 Denne katastrofen skal bli så vanskelig
at verden aldri før har opplevd noe tilsvarende, og heller ikke kommer til
å oppleve det igjen. 22 Ja, dersom ikke denne tiden ble forkortet, vil ikke et
eneste menneske overleve. Men nå vil tiden bli forkortet, etter som Gud
vil skåne dem som takker ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham.
23 Om noen da sier til dere: 'Nå har Messias, den lovede kongen, kommet.
Her er han', eller: 'Der er han', så ikke tro på de! 24 Mange skal komme og
påstå at de kan frelse verden, og mange skal holde fram falske budskap
om Gud, og de skal gjøre store mirakler og tegn for om mulig å bedra også
dem som tilhører Gud. 25 Men husk på at jeg har advart dere!
26 Får dere altså høre et rykte om at Messias, den lovede kongen, har
kommet igjen og er ute i ørkenen, da bry dere ikke om å gå for å se etter.
Og sier noen at han har skjult seg et eller annet sted, ikke tro på det! 27 For
akkurat som når lynet flammer over himmelen fra øst til vest, slik skal
det være når jeg, Menneskesønnen‡, kommer igjen. 28 Det skal være like
tydelig som når gribbene sirkler og samler seg rundt den døde kroppen til
byttet.

Jesus kommer igjen

29 Så fort denne trengselstiden er slutt,
kommer solen til å bli formørket og månen skal slutte å lyse.
Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,

---

* **24:13** Av v.9 forstår vi at dette ikke handler om å bli reddet fra døden, men at det handler om å bli reddet for et evig liv. † **24:14** På gresk: evangelium om riket. ‡ **24:15** "Den stedet som tilhører Gud" viser enten til Jerusalem eller til templet i Jerusalem. § **24:15** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. * **24:17** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. † **24:20** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid og får heller ikke gå lange strekninger. ‡ **24:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

og kreftene i universet skal bli rokket.§
30 Da skal mitt, Menneskesønnen*, sitt tegn vise seg på himmelen, og alle
folk på jorden skal jamre seg og klage. De skal få se meg, Menneskesønnen,
komme på himmelens skyer med makt og stor herlighet.† 31 Til lyden av
gjallende trompeter skal jeg sende ut mine engler til alle verdenshjørner,
slik at de når hele jorden. De skal samle alle dem som har takket ja til
Guds innbydelse om å tilhøre han."

Bildet om fikentreet

32 Jesus fortsatte å gjøre seg forstått ved å bruke et nytt bilde. Han sa:
"Lær av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe
ut, da vet dere at sommeren snart er her. 33 På samme måten kan dere vite
at jeg ganske snart kommer igjen, når dere ser alt dette begynner å skje.
34 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.‡
35 Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord skal bli til evig tid.

Vær beredt

36 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene,
eller Guds sønn. Bare Far i himmelen alene vet det.
37 Når jeg, Menneskesønnen§, kommer igjen, skal verden være like
sorgløs som på den tiden da Noah levde. 38 Dagene før den store
oversvømmelsen slo til, spiste, drakk og giftet folket seg. Alt var akkurat
som vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i arken. 39 Ingen ante
noe som helst før den voldsomme oversvømmelsen druknet alle sammen.
Ja, slik kommer det også til å være når jeg, Menneskesønnen, kommer
tilbake. 40 Da skal to menn arbeide sammen på åkeren: Den ene bli tatt
med, den andre bli latt tilbake. 41 To kvinner skal male korn på den samme
handkvernen: Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.
42 Hold dere altså våkne og beredt, for dere vet ikke hvilken dag
Herren deres kommer! 43 La meg bruke et eksempel: Dersom huseieren
visste hvilket klokkeslett på natten tyven tenkte å komme, da ville han
selvfølgelig holde seg våken og hindre ham fra å bryte seg inn. 44 Vær
beredt også dere, for jeg kommer igjen når dere minst av alt venter det.
45 Tenk dere også et bilde av en klok og pålitelig tjener som av herren
sin har fått i oppgave å passe på at de andre tjenerne får mat når de skal
ha det. 46 Lykkelig er denne tjeneren dersom herren hans kommer hjem
og får se at han gjør akkurat det han skal. 47 Jeg lover dere at en slik
trofast tjener vil få ansvaret for alt herren hans eier. 48 Men dersom det er
en upålitelig tjener som sier til seg selv: 'Herren min kommer ikke på en
stund ennå,' og så 49 begynner han å mishandle de andre tjenerne, lever
livets glade dager og drikker seg full sammen med andre. 50 Da skal herren
hans helt plutselig komme en dag han slett ikke venter det. 51 Herren hans
skal drepe ham og gi ham samme skjebne som dem som bare later som
om de er lydige mot Gud. Der skal de gråte av angst og fortvilelse."

---

§ **24:29** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. * **24:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:30** Se Daniel 7:13. ‡ **24:34** "Dette slekten" kan henvise enten på den generasjonen som levde samtidig med Jesus, eller den generasjonen som skulle få oppleve de tingene som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han snakker om "de menneskene som ikke vil tro". Det er ikke da begrenset til en spesiell generasjon. § **24:37** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

25

Fortellingen om de ti brudepikene

1 Jesus fortsatte: "Når Gud kommer for å regjere over alle folk, skal det
bli som i denne fortellingen:* Ti unge jenter som var brudepiker ved et
bryllup, tok sine oljelamper og gikk ut for å møte brudgommen. 2-4 Fem
av dem var kloke og tok med seg krukker med ekstra olje til lampene sine.
De andre fem var uforstandige og glemte å ta med olje.
5 Da brudgommen drøyde med å komme, ble de trette og la seg ned for å
sove. 6 Men ved midnatt ble de vekket av et rop: 'Brudgommen kommer!
Kom ut og hils ham velkommen!'
7 Alle jentene skyndte seg straks opp og gjorde i stand lampene sine.
8 Men de fem som ikke hadde ekstra olje, tigget og ba om at de med
ekstraforsyning måtte dele med dem fordi lampene deres hadde sloknet.
9 Da svarte de andre: 'Vi har ikke så mye olje at det rekker både til dere
og oss. Gå av sted til dem som selger olje og kjøp det dere trenger!'
10 Men mens de var borte og kjøpte olje, kom brudgommen. De som var
beredt, fikk da følge med ham inn til bryllupsfesten, og porten ble stengt.
11 Etter en stund kom også de fem andre tilbake og stilte seg utenfor
porten og ropte: 'Herre, Herre, du må åpne for oss!'
12 Men da ropte han tilbake: 'Gå deres vei! Jeg kjenner dere ikke!'
13 Hold dere derfor våkne og var beredt, for dere vet ikke hvilken dag
eller time jeg kommer tilbake.

Fortellingen om de tre forvalterne

14 Når jeg kommer igjen, blir det nemlig som i denne fortellingen om en
mann som reiste til utlandet: Mannen samlet tjenerne sine og ga dem i
oppdrag å forvalte formuen hans mens han var borte. 15 Til den ene ga
han fem sekker med mynter av gull†, til den andre to sekker og til den
tredje en sekk, alt etter som de var dyktige. Etterpå reiste han. 16 Tjeneren
som hadde fått fem sekker med mynter, begynte straks å kjøpe og selge og
tjente snart fem sekker til. 17 Han som hadde fått to sekker med mynter,
gjorde det samme og tjente to sekker til. 18 Men den som bare hadde fått
en sekk med mynter gikk og gravde et hull i jorden og gjemte pengene til
herren sin for at de skulle ligge trygt forvart uten noen risiko.
19 Etter en lang tid kom herren deres tilbake fra reisen og kalte inn
tjenerne. Han ba dem avlegge regnskap for det de hadde gjort med
pengene. 20 Den tjeneren som hadde fått fem sekker med mynter av gull,
kom og ga ham ti sekker tilbake og sa: 'Herre, du ga meg fem sekker med
mynter. Her har jeg tjent fem til.'
21 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast
forvaltet den summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer.
Kom inn og del gleden med meg!'
22 Så kom den tjeneren fram som hadde fått to sekker med mynter av
gull, og han rapporterte: 'Herre, du ga meg to sekker med mynter til å
forvalte, og jeg har tjent to til.'
23 'Bra!', sa herren hans. 'Du er en god og pålitelig tjener. Du har trofast
forvaltet den summen du fikk. Derfor skal du få ansvaret for mye mer.
Kom inn og del gleden med meg!'

---

* **25:1** På gresk: Da skal himmelriket ligne… † **25:15** På gresk: talenter. En talent veide omkring 34 kilo og tilsvarte flere årslønninger.

24 Til sist kom den tjeneren fram som bare hadde fått en sekk med
mynter, og han sa: 'Herre, jeg vet at du er en streng mann. Du høster
der du ikke har sådd og samler der du ikke har plantet. 25 Derfor våget
jeg ikke å gi meg inn i noen forretninger. Jeg gravde bare ned pengene i
jorden for ikke å ta noen risiko. Her får du dem tilbake!'
26 Herren svaret ham: 'Du er en lat og udugelig tjener! Når du visste
at jeg tenkte å kreve mer tilbake enn du hadde fått, 27 burte du jo i det
minste ha satt pengene mine inn i banken. Da hadde jeg fått renter på
dem. 28 Ta fra ham pengene og gi dem til tjeneren som har ti sekker med
mynter. 29 For den som bruker rett det han har fått, han skal få mer, og
han skal leve i overflod. Men den som ansvarsløst bruker det han har fått,
skal bli tatt ifra til og med det lille han har. 30 Kast den udugelige tjeneren
ut i mørke utenfor. Der skal han gråte av angst og fortvilelse.' "

Den endelige dommen

31 Jesus fortsatte: "Når jeg, Menneskesønnen‡, kommer i kongelig makt
sammen med alle mine engler, da skal jeg sette meg på tronen for å regjere.
32 Alle folk skal samle seg om meg, og jeg skal dele dem i to grupper, slik en
gjeter gjør når han skiller sauene fra geitene. 33 Sauene skal jeg plassere
på min høyre side og geitene på min venstre.
34 Da skal jeg, kongen, si til dem som står på min høyre side: 'Kom alle
dere som min Far i himmelen har frelst for evigheten. Gå inn i den nye
verden§ som helt fra jordens skapelse av har blitt gjort i stand til dere.
35 Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg vann.
Jeg var en fremmed, og dere åpnet hjemmet deres for meg. 36 Jeg var
naken, og dere ga meg klær. Jeg var syk, og dere tok hånd om meg. Jeg
var i fengsel, og dere besøkte meg.'
37 Da kommer de som har fulgt Guds vilje til å stille spørsmålet: 'Herre,
når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg noe å drikke? 38 Når
så vi deg som fremmed og var deg til hjelp, eller naken og ga deg klær?
39 Når så vi deg syk eller i fengsel og besøkte deg?'
40 Kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere gjorde dette
mot en av mine minste brødre og søstrer*, da gjorde dere det mot meg!'
41 Etter dette skal kongen vende seg mot dem som står på hans venstre
side og si: 'Gå bort fra meg alle dere som er dømt til å bli straffet. Gå
bort til den evige ilden som har blitt gjort i stand til djevelen og englene
hans. 42 Jeg var sulten, men dere ga meg ingen mat. Jeg var tørst, men
dere ga meg ikke noe å drikke. 43 Jeg var fremmed, men dere nektet å gi
meg husrom. Jeg var naken, men dere ga meg ingen klær. Jeg var syk og i
fengsel, men dere besøkte meg ikke.'
44 Da kommer også de til å stille spørsmålet: 'Herre, har vi noen ganger
sett deg sulten eller tørst, eller at du var en fremmed, eller at du var naken
eller syk eller i fengsel uten at vi var deg til hjelp?'
45 Og kongen skal svare dem: 'Jeg forsikrer dere at når dere nektet å
hjelpe noen av mine minste, da nektet dere også å hjelpe meg.' 46 Disse
skal gå bort til evig straff, men de som fulgte Guds vilje, skal leve evig."

---

‡ **25:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **25:34** På gresk: det rike. * **25:40** Den mest vanlige tolkningen er at Jesus viser til dem som tror på ham.

26

Planer om å drepe Jesus

1 Da Jesus hadde avsluttet denne talen, sa han til disiplene: 2 "Som dere
vet, begynner påskehøytiden* om to dager. Da skal jeg, Menneskesønnen†,
bli utlevert og spikret fast til et kors."
3 I mens samlet øversteprestene og folkets ledere seg i palasset til
øverstepresten Kaifas 4 for å diskutere hvordan de i hemmelighet kunne
arrestere Jesus og drepe han. 5 "Men", sa de til hverandre, "ikke under
selve påskehøytiden, for da kan det lede til oppløp og demonstrasjoner."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

6 Jesus var en dag i Betania for å hilse på Simon, som før hadde vært
spedalsk. 7 Mens de satt sammen og spiste, kom en kvinne bort til Jesus
med en flaske kostbar olje, som hun helte over hodet hans.
8-9 Disiplene ble opprørt og sa: "Hvilket sløseri med pengene! Oljen er
jo verd en formue. Hun kunne heller ha solgt den og gitt pengene til de
fattige!"
10 Jesus merket hva de snakket om og sa: "Hvorfor kritiserer dere henne?
Hun har gjort en god gjerning mot meg. 11 De fattige kommer dere alltid til
å ha iblant dere, men meg kommer dere ikke til å ha hos dere særlig lenge
til. 12 Ved å helle denne oljen over meg har hun forberedt begravelsen min.
13 Faktum er at over alt i verden der budskapet om meg blir gjort kjent, vil
de også fortelle om dette som hun gjorde. På den måten vil alltid historien
huske henne."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

14 Etter denne hendelsen gikk Judas Iskariot, en av Jesus sine tolv disipler,
til øversteprestene 15 og spurte: "Hvor mye vil dere betale meg dersom
jeg overgir Jesus til dere?" Øversteprestene ga ham da 30 sølvmynter.
16 Fra da av søkte Judas etter en passende anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

17 På den første dagen i påskehøytiden‡ kom disiplene og spurte Jesus:
"Hvor vil du at vi skal ordne med påskemåltidet?"
18 Jesus svarte: "Gå inn i Jerusalem og let opp en spesiell mann og si
til ham: 'Vår Mester sier: Den tiden Gud har bestemt for meg, har nå
kommet. Nå vil jeg spise påskemåltidet i ditt hus sammen med disiplene
mine.' " 19 Disiplene hans gjorde da som han hadde sagt, og ordnet med
påskemåltidet der.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

20 Da kvelden kom, slo Jesus og disiplene hans seg ned ved bordet.
21 Mens de spiste, sa han: "Jeg skal si som sannheten er: En av dere
kommer til å forråde meg."
22 Da ble de svært bedrøvet, og en etter en spurte de: "Det er vel ikke
jeg, Herre?"

---

* **26:2** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **26:2** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **26:17** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser under påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

23 Han svarte: "Den som dypper sitt brød i fatet sammen med meg, han er
det.§ 24 For jeg, Menneskesønnen*, må dø, akkurat som Gud har forutsagt
i Skriften†. Men ulykken skal ramme det menneske som forråder meg. Det
hadde vært bedre for den personen om han aldri var blitt født."
25 Da spurte Judas, han som skulle forråde ham: "Mester, det er vel ikke
meg du mener?" Jesus svarte: "Du har selv sagt det."
26 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for det, brøt det i biter,
ga det til disiplene og sa: "Ta dette og spis, for dette er kroppen min."
27 Etterpå tok han et beger vin, takket Gud, ga begeret til dem og sa: "Drikk
av dette alle sammen, 28 for dette er blodet mitt, som bekrefter den nye
pakten mellom Gud og mennesker. Mitt blod skal bli ofret slik at mange
kan få tilgivelse for syndene sine. 29 Jeg forsikrer dere at fra og med nå av
skal jeg ikke drikke vin igjen, før den dagen min Far i himmelen regjerer,
og jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden.‡"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

30 Da de til slutt hadde sunget lovsangen§ sammen, gikk de ut til
Oljeberget.
31 Der sa Jesus til dem: "I natt kommer dere alle til å forlate meg, for
Gud sier i Skriften*:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene i flokken skal bli spredd.'†
32 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå foran dere til Galilea
og treffe dere der."
33 Peter innvendte og sa: "Selv om alle andre forlater deg, så skal aldri
jeg gjøre det." 34 Men Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før
hanen rekker å gale i morgen tidlig, skal du tre ganger ha fornektet at du
kjenner meg."
35 Da sa Peter: "Om jeg så må dø med deg, skal jeg aldri fornekte deg!"
Og alle de andre disiplene sa det samme.

Jesus ber i Getsemane

36 Deretter gikk Jesus med disiplene til et sted som ble kalt Getsemane.
Der sa han til dem: "Sett dere her mens jeg går et stykke bort og ber."
37 Han tok bare med seg Peter og Sebedeus sine to sønner, som het Jakob
og Johannes.
Jesus ble nå grepet av fortvilelse og dødsangst. 38 Han sa til dem: "Jeg
er nær ved å bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med
meg." 39 Så gikk han litt lengre bort, kastet seg ned på jorden og ba: "Far i
himmelen, om det er mulig, så la meg slippe de lidelsene som venter. Men
la det bli som du vil, ikke som jeg vil."
40 Etter en tid gikk han tilbake til sine tre disipler og fant dem sovende.
Da sa han til Peter: "Klarte dere ikke å holde dere våkne en eneste time for
min skyld? 41 Våk og be, så ikke fristelsene skal vinne seier over dere. Dere
vil så gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig for dere."

---

§ **26:23** Se Salmenes bok 41:10. * **26:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **26:29** På gresk: når jeg drikker den nye vinen med dere i min Fars rike. § **26:30** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid Salmenes bok 115–118. * **26:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:31** Se Sakarja 13:7.

42 Så gikk han fra dem og ba samme bønnen for andre gangen: "Far i
himmelen, dersom det er mulig, så la meg slippe lidelsene som venter, men
la din vilje skje, ikke min."
43 Da han kom tilbake til disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det
var umulig for dem å holde øynene åpne. 44 Han lot de derfor være, gikk
bort og ba for tredje gangen med de samme ordene.
45 Så gikk han tilbake til disiplene og sa: "Ja, dere sover og hviler dere
fortsatt. Men nå har tidspunktet kommet som Gud har bestemt at jeg,
Menneskesønnen‡, skal bli utlevert til onde mennesker. 46 Reis dere opp,
nå går vi herfra! Her kommer han som skal forråde meg."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus snakket, kom Judas, en av Jesu disipler, sammen med en
stor flokk menn som var bevæpnet med sverd og køller. De var sendt ut av
øversteprestene og folkets ledere. 48 Forræderen hadde kommet overens
med dem om et tegn og sagt: "Den mannen som jeg hilser med et kyss, han
er det, han skal dere fange." 49 Judas gikk rett bort til Jesus og sa: "God
kveld, Mester!" og ga ham et velkomstkyss.
50 Jesus svarte: "Min venn, gjør det du har kommet for å gjøre." Og
straks stormet de andre fram og grep Jesus og holdt ham fast.
51 En av de mennene som var med Jesus, trakk da sverdet sitt og hogg
øret av tjeneren til øverstepresten. 52 Men Jesus sa til ham: "Stikk sverdet
tilbake i sliren. De som bruker vold, kommer selv til å falle som offer for
vold. 53 Innser du ikke at jeg kunne be min Far i himmelen om å sende
mer enn tolv armeer med engler for å beskytte oss, og han ville straks
gjøre det? 54 Men hvordan skulle det som Gud har forutsagt i Skriften§ da
kunne bli virkelighet? Han har jo sagt at alt dette må skje."
55 Så vendte Jesus seg til flokken og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at
dere er tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg?
Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag satt jeg der
og underviste uten at dere grep meg. 56 Men alt dette har skjedd for at det
som Gud har forutsagt i skriftene til profetene,* skal bli virkelighet.†"
I samme øyeblikket løp alle disiplene fra ham og flyktet.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

57-58 De som hadde arrestert Jesus, førte ham nå til øverstepresten
Kaifas sitt palass. Der hadde de skriftlærde‡ og folkets ledere samlet seg.
Peter fulgte etter på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen.
Han slo seg ned sammen med tjenerne for å se hva som skjedde med Jesus.
59 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet§ å
finne falske vitneforklaringer som kunne felle Jesus og holde som bevis
for å få ham dømt til døden. 60-61 Til tross for at det var det mange som
var villige til å vitne falskt, kunne de ikke finne noe å anklage ham for.

---

‡ **26:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **26:54** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **26:56** Profetenes skrifter finnes i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **26:56** Se Sakarja 13:7. ‡ **26:57-58** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **26:59** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

Til slutt presterte to menn å fortelle: "Vi har hørt denne mannen si: 'Jeg kan rive ned Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager.' "
62 Da reiste øverstepresten seg og sa til Jesus: "Vil du ikke svare? Har du sagt dette eller ikke?" 63 Men Jesus tidde.
Da sa øverstepresten: "Innfor den levende Gud krever jeg at du snakker ut med oss om du er Messias, den lovede kongen, Guds sønn."
64 Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg dette. Men jeg forsikrer dere at etter dette skal dere få se meg, Menneskesønnen*, sitte på Guds høyre side og regjere, og dere skal få se meg komme på himmelens skyer.†"
65 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Han har spottet Gud! Vi trenger ingen flere vitner. Dere har selv hørt ham spotte.
66 Hvilken dom skal han få?"
De ropte tilbake: "Han må dø!"
67 De begynte å spytte Jesus i ansiktet og slo ham med knyttede never. Noen ga ham også ørefiker og sa: 68 "Du som er Messias, den lovede kongen, vis nå at du er en profet. Avslør med Guds hjelp hvem av oss som slo deg."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

69 Mens alt dette pågikk, satt Peter ute på gårdsplassen. En tjenestejente kom da bort til han og sa: "Du var vel også sammen med denne Jesus fra Galilea!" 70 Peter protesterte for alle og sa: "Jeg vet ikke en gang hva du prater om."
71 Så gikk han ut i porten. Der fikk en annen tjenestejente øye på han. "Denne mannen var sammen med Jesus fra Nasaret", sa hun til dem som sto rundt dem. 72 Peter nektet igjen, ja, han til og med bannet og sa: "Jeg kjenner ikke denne mannen."
73 Etter en stund kom noen bort til ham og sa: "Vi vet at du er en av disiplene. Det kan vi høre på dialekten din, du må jo komme fra Galilea."
74 Peter bannet igjen og forsikret dyrt og hellig: "Jeg kjenner ikke denne mannen." I samme øyeblikk gol hanen.
75 Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt: "Før hanen galer har du fornektet meg tre ganger." Og han gikk ut og gråt i bitter fortvilelse.

27

Det jødiske rådet vil dømme Jesus til døden

1 Tidlig neste morgen samlet alle øversteprestene og folkets ledere seg igjen. De bestemte at de ville forsøke å få Jesus henrettet. 2 De bandt Jesus, førte han bort og overlot ham til Pilatus, som var romersk landshøvding.*

Judas tar sitt eget liv

3 Da Judas, han som hadde forrådt Jesus, så at de hadde dømt ham til døden, angret han på det han hadde gjort. Han gikk tilbake til øversteprestene og folkets ledere med de 30 sølvmyntene og sa: 4 "Jeg har syndet, for jeg har forrådt et uskyldig menneske."

---

* **26:64** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **26:64** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **27:2** Det jødiske rådet hadde ikke rett å fullbyrde dødsstraff, men måtte overlevere denne type rettssaker til de romerske myndighetene.

”Jaha, og hva har det med oss å gjøre?” svarte de. ”Det er vel ditt problem.”

5 Da kastet Judas pengene på gulvet i templet og gikk bort og hengte seg. 6 Men øversteprestene samlet sammen pengene og sa: ”Vi kan ikke legge dem i offerkisten, etter som Moseloven† forbyr oss å ta imot penger som er betalt for et mord.” 7 Etter en lang diskusjon bestemte de seg i stedet for å kjøpe åkeren til en pottemaker, som etter dette er blitt brukt som gravplass for fremmede som dør under opphold i Jerusalem. 8 Det er derfor denne åkeren fortsatt blir kalt ”Blodåkeren”. 9 Og gjennom dette ble det til virkelighet som Gud hadde forutsagt ved profeten Jeremia: ”De tok de 30 sølvmyntene, den prisen som han ble verdsatt til av Israels folk, 10 og kjøpte åkeren av en pottemaker, slik som Herren ga meg befaling om.”‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

11 Jesus ble nå stilt fram for Pilatus, den romerske landshøvdingen. Og Pilatus spurte ham: ”Er du jødenes konge?”

Jesus svarte: ”Det er du selv som kaller meg dette.”

12 Men da øversteprestene og folkets ledere begynte å anklage ham, sto Jesus helt taus.

13 ”Hører du ikke det de anklager deg for?” undret Pilatus.

14 Men til stor forbauselse for landshøvdingen svarte ikke Jesus på et eneste spørsmål.

Pilatus dømmer Jesus til døden

15 Ved påskehøytiden§ brukte alltid landshøvdingen å frigi en fange, hvem som helst som jødene ville ha fri. 16 Nettopp nå satt det en virkelig beryktet forbryter i fengslet. Han het Barabbas*. 17 Da folket samlet seg utenfor huset til Pilatus denne morgenen, spurte han dem: ”Hvem skal jeg slippe fri, Barabbas, eller Jesus som blir kalt Messias, den lovede kongen?” 18 Pilatus visste nemlig inderlig vel at de religiøse lederne bare hadde overlatt Jesus til ham fordi de var misunnelige på ham.

19 Mens Pilatus satt på dommersetet, fikk han en beskjed fra kona si, som advarte ham: ”La denne uskyldige mannen være i fred, for jeg har hatt noen fryktelige mareritt i natt for hans skyld.”

20 Men øversteprestene og folkets ledere hadde overtalt folket til å kreve at Barabbas skulle bli satt fri og at Jesus skulle bli drept. 21 Da Pilatus for andre gangen spurte: ”Hvem av disse to skal jeg slippe fri?” ropte folket: ”Barabbas!”

22 ”Hva skal jeg da gjøre med Jesus som blir kalt Messias?” undret Pilatus.

”Få han spikret fast på et kors!” skrek de.

23 ”Men hva ondt har han gjort?” spurte Pilatus.

Da ropte de enda høyere: ”Få ham spikret fast på et kors!”

24 Da Pilatus til slutt innså at ingenting hjalp, og at folket når som helst kunne sette i gang et oppløp, ba han om et fat med vann. Så vasket

† **27:6** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **27:10** Sitatet er en blanding av Sakarja 11:12-13 og flere steder i Jeremia, blant annet 19:1-13 og 32:6-9. § **27:15** ”Påske” kommer fra hebraisk ”pésach” eller ”pasách” som betyr ”gå forbi” eller ”skåne”. Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **27:16** Andre håndskrifter har: Jesus Barabbas. Også i v.17.

han hendene sine i påsyn av folkemassen og sa: "Jeg er uskyldig i denne mannens død. Ansvaret er deres!"
25 Folket skrek tilbake: "Vi og våre barn tar på oss ansvaret!"†
26 Da ga Pilatus etter og løslot Barabbas, men Jesus lot han piske og overlot ham etterpå til soldatene sine for at de skulle føre ham bort og spikre ham fast på korset.

De romerske soldatene håner Jesus

27 De romerske soldatene førte først Jesus til huset der landshøvdingen holdt til. Hele vaktstyrken ble kalt sammen. 28 De tok klærne av Jesus, satte på ham en rød‡ soldatkappe. 29 Så laget de en krone av torner som de presset fast rundt hodet hans, og stakk en stav, som skulle forestille et kongespir, i høyre hånden hans og falt på kne og hånte han. "Leve jødenes konge!" ropte de. 30 De spyttet på ham og tok staven og slo ham i hodet.
31 Da de til slutt hadde blitt lei av å håne ham, tok de kappen av ham og kledde ham i hans egne klær og førte ham bort for å spikre ham fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

32 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på en mann fra Kyréne§, som het Simon. Han tvang de til å bære korset til Jesus.
33 Da de kom ut til stedet som ble kalt for Golgata, som betyr Hodeskallen,
34 ga soldatene vin som var blandet med galle til Jesus.* Men da han merket hva det var ville han ikke drikke det.
35 Da de hadde spikret Jesus fast på korset, delte de klærne hans mellom seg ved loddtrekning. 36 Etterpå satte de seg ned for å holde vakt over ham.
37 Over hodet til Jesus hadde de satt opp en plakat for å vise hva han ble anklaget for, og teksten lød: "Dette er Jesus, jødenes konge".
38 Sammen med Jesus ble også to forbrytere spikret faste på hvert sitt kors, en på hver side av han. 39 De som gikk forbi stedet der henrettelsen skjedde, hånte Jesus, ristet på hodet og sa: 40 "Var det ikke du som skulle rive ned templet og bygge det opp igjen på tre dager? Dersom du er Guds sønn, da hjelp deg selv og stig ned fra korset!"
41 Øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere moret seg på hans bekostning. 42 "Han var god til å hjelpe andre", sa de, "men seg selv kan han ikke hjelpe! Skulle han liksom være Israels konge? Ja, dersom han stiger ned fra korset, da skal vi tro på ham! 43 Han stoler på Gud. Nå får Gud frelse ham og bevise at han elsker ham.‡ Han har jo sagt at han er Guds sønn."
44 På samme måten ble han hånet av de to forbryterne som hadde blitt spikret fast på hvert sitt kors sammen med ham.

Jesus dør på korset

45 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet, og mørket varte helt fram til klokka tre. 46 Da klokka var omkring tre, ropte Jesus

---

† **27:25** På gresk: La hans blod komme over oss og våre barn! ‡ **27:28** Den røde fargen var et symbol for kongelig makt. § **27:32** Kyréne var en by i Libya. * **27:34** Vin blandet med galle var et narkotisk bedøvelsesmiddel som de ga til de som ble spikret fast på korset. † **27:41** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **27:43** Se Salmenes bok 22:9.

med kraftig stemme: "Eli, Eli, lema sabaktani?", det betyr: "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"§
47 Noen av dem som sto der misforsto ham og trodde at han ropte på
Elia*. 48 En av dem sprang raskt fram og fylte en svamp med sur vin, satte
den på en pinne og holdt den opp så han kunne drikke. 49 Men de andre
sa: "La ham være, så får vi se om Elia kommer og redder han."
50 Men Jesus ropte på nytt med kraftig stemme og sluttet å puste.
51 Samtidig revnet forhenget som hang foran Det aller helligste† rommet
i templet, i to deler fra toppen og helt ned. Jorden ristet, og fjellgrunnen
slo sprekker slik at 52 gravene åpnet seg, og mange døde menn og kvinner
som tilhørte Gud, ble levende igjen. 53 De dro fra sine graver, og da Jesus
hadde stått opp fra de døde, gikk de inn i Guds by, Jerusalem, og viste seg
for mange.
54 Den romerske offiseren og soldatene som holdt vakt, ble fryktelig
redde da de så jordskjelvet og alt som skjedde. De ropte: "Denne mannen
var virkelig Guds sønn."
55 Noen kvinner sto et lite stykke borte fra stedet der henrettelsen fant
sted, og så alt som skjedde. Det var de kvinnene som hadde fulgt Jesus
fra Galilea for å hjelpe ham. 56 Blant dem var Maria Magdalena og Maria
som var mor til Jakob og Josef, og moren til Sebedeus sine sønner, som het
Jakob og Johannes.

Jesus blir lagt i graven

57 På kvelden kom Josef, en rik mann fra Arimatea, som også hadde blitt
en disippel av Jesus. 58 Han gikk til Pilatus og ba om å få ta hånd om
kroppen til Jesus. Pilatus ga befaling om at den skulle bli overlatt til ham.
59 Josef tok kroppen, svøpte den i rent lintøy 60 og la den i en grav, som han
nylig hadde fått hogget ut i fjellet til seg selv. Så rullet han en stor stein
foran inngangen til graven og dro fra stedet. 61 Både Maria Magdalena, og
den andre Maria, ble værende igjen og satt i nærheten av graven.

Vakter blir plassert ved graven

62 Neste dag, som var hviledagen‡, kom øverstepresterne og fariseerne§
til Pilatus 63 og sa: "Vi har kommet i tanker om at denne løgneren en gang
sa at han skulle bli levende igjen etter tre* dager. 64 Gi derfor befaling om
at graven blir bevoktet i tre dager, slik at disiplene ikke kommer og stjeler
kroppen og etterpå sier til alle at han har stått opp fra de døde. For da vil
vi få et enda større problem å hanskes med."
65 Pilatus svarte: "Jeg skal gi dere vakter. Så kan dere bevokte graven så
godt dere kan."
66 De gikk av sted og forseglet graven og plasserte vakter for å beskytte
den fra inngrep utenfra.

---

§ **27:46** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. * **27:47** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **27:51** Et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. ‡ **27:62** På gresk: dagen etter forberedelsesdagen. Det var jødenes hviledag, den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **27:62** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **27:63** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

28

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndagsmorgenen, dagen etter hviledagen, gikk Maria
Magdalena og den andre Maria ut i morgendemringen for å passe på
graven.
2 Da ble det plutselig et voldsom jordskjelv, for en Herrens engel steg ned
fra himmelen og rullet bort steinen og satte seg på den. 3 Ansiktet hans
lyste som lynet, og klærne hans var hvite som snø. 4 Da vaktene fikk se
ham, ble de så vettskremte at de falt til jorden og lå som døde.
5 Men engelen snakket til kvinnene og sa: "Vær ikke redde! Jeg vet at
dere leter etter Jesus, han som ble henrettet på et kors. 6 Men han er
ikke her. Han har blitt levende igjen, akkurat som han sa. Kom og se der
kroppen hans lå. 7 Skynd dere å fortelle til disiplene at han har stått opp
fra de døde, og at han går i forveien for dem til Galilea for å treffe dem
der. Dette er budskapet mitt."

Jesus viser seg for noen kvinner

8 Kvinnene dro straks fra graven. De var forskremte, men samtidig glade
og sprang for å fortelle disiplene det engelen hadde sagt. 9 Da kom plutselig
Jesus mot dem og hilste på dem. De gikk fram til ham og grep om føttene
hans og tilba ham.
10 Jesus sa til dem: "Vær ikke redde! Gå og si til brødrene mine at de
skal gi seg på vei til Galilea. Der skal de få se meg."

Vaktene ved graven blir bestukket

11 Mens kvinnene var på vei fra graven, sprang noen av de vaktene
som hadde stått der, til øversteprestene og fortalte det som hadde skjedd.
12 Øversteprestene diskuterte da saken med folkets ledere og ga vaktene
en stor sum penger 13 og sa: "Si at disiplene til Jesus kom midt på natten
og stjal kroppen mens dere sov. 14 Dersom landshøvdingen får høre om
det, skal vi ordne opp med ham. Dere trenger ikke å bekymre dere."
15 Soldatene tok derfor pengene og gjorde som det ble sagt til dem. Snart
spredde dette ryktet seg blant jødene, som tror på det den dag i dag.

Jesus befaler disiplene å spre budskapet til hele verden

16 De elleve disiplene gikk nå til det fjellet i Galilea der Jesus hadde sagt
at de skulle treffe ham igjen. 17 Da de fikk øye på ham, tilba de ham, men
noen tvilte fortsatt.
18 Da gikk Jesus bort til dem og sa: "Jeg har fått all makt i himmelen
og på jorden. 19 Gå derfor ut til alle folk og gjør dem til mine disipler.
Døp dem til fellesskap med Far i himmelen, Sønnen og Guds Hellige Ånd.
20 Lær dem å leve på den måten jeg har underviste dere om. Og husk på
at jeg alltid er med dere, helt til tidenes slutt."

Evangeliet etter Markus

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Her begynner det glade budskapet om Jesus Kristus*, den lovede
kongen, Guds sønn.
2 Gud hadde forutsagt ved profeten Jesaja da han skrev:
"Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
han skal rydde veien for deg.†
3 *En stemme roper i ødemarken:*
'Rydd vei for Herren!
Gjør stiene rette for ham!‡' "
4 Og nå viste denne budbæreren seg. Det var døperen Johannes. Han
levde i ødemarken og underviste folk om at de kunne få syndene sine
tilgitt dersom de vendte seg bort fra det onde, søkte Gud og lot seg døpe.
5 Mennesker fra hele Judea og Jerusalem gikk ut i ødemarken for å høre
hva han hadde å si. Da de hadde bekjent syndene sine, døpte han dem i
elven Jordan. 6 Johannes hadde klær som var laget av hår fra kamelene,
og rundt midjen bar han et lærbelte. Maten han spiste, var gresshopper
og honning fra ville bier. 7 Han talte til folket og sa:
"Snart kommer en mann som er større enn meg. Han er så mektig at
jeg ikke en gang er verdig til å bøye meg ned og løste opp remmene på
sandalene hans.§ 8 Jeg døper dere med vann, men han skal døpe dere med
Guds Hellige Ånd!"

Jesus blir døpt

9 Mens Johannes holdt på å døpe, dro Jesus fra hjembyen sin, Nasaret
i Galilea. Han kom til elven Jordan og ble døpt av Johannes. 10 Da Jesus
steg opp av vannet, fikk han* se himmelen åpne seg og Guds Ånd dale ned
over ham som en due. 11 En stemme fra himmelen sa: "Du er min elskede
Sønn, du er min glede."

Jesus blir fristet av Satan

12-13 Straks etter dette førte Guds Ånd Jesus ut i ødemarken. Der
oppholdt han seg i 40 dager og ble fristet av Satan. Han levde blant de
ville dyrene†, og englene tjente ham.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Da kong Herodes litt seinere satte Johannes i fengsel, gikk Jesus tilbake
til Galilea for å spre det glade budskapet fra Gud.
15 Han sa: "Tiden er kommet da Gud vil frelse menneskene og gjøre dem
til sitt eget folk.‡ Vend dere bort fra synden, vend om til Gud og tro på det
glade budskapet!"

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde gjennom profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr "den salvede". † **1:2** Se Malaki 3:1. ‡ **1:3** Se Jesaja 40:3. § **1:7** Dette var en oppgave for slaver. * **1:10** Det er uklart hvem "han" viser til, men i følge Johannes sin fortelling om Jesus 1:33-34, så døperen Johannes hvordan Guds Ånd senker seg ned over Jesus. † **1:12-13** Det var mange rovdyr i dette området på denne tiden, blant annet løver. ‡ **1:15** På gresk: Guds rike er nær.

De første disiplene

16 En dag da Jesus gikk langs Genesaretsjøen, fikk han se Simon og broren
hans Andreas stå og kaste not i sjøen. De var fiskere.
17 Jesus ropte: "Kom og bli disiplene mine, så skal jeg lære dere å fiske
mennesker!" 18 De gikk straks fra fiskeutstyret sitt og fulgte ham.
19 Da han gikk litt lenger langs stranden, fikk han se sønnene til
Sebedeus, Jakob og Johannes. De satt i en båt og gjorde i stand garna
sine. 20 Han kalte også på dem, og de forlot faren Sebedeus og mannskapet
hans for å bli med Jesus.

Jesus underviser med autoritet

21 Jesus og disiplene kom til byen Kapernaum. Da det ble hviledag§,
gikk de til synagogen* der Jesus underviste folket. 22 Alle var overrasket
over undervisningen hans, for han lærte med autoritet, og ikke som de
skriftlærde†.
23 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond
Ånd. Han begynte å skrike mot Jesus: 24 "Hva har du med oss å gjøre,
Jesus fra Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem
du er, du Guds Hellige tjener!"
25 Men Jesus snakket strengt til den onde ånden og sa: "Ti! Far ut av
ham!" 26 Da begynte ånden å rykke og slite i mannen og for ut av ham
med et voldsomt skrik.
27 Folket som var i synagogen, ble helt forskrekket, begynte å diskutere
med hverandre og stilte spørsmål: "Hva er dette for en ny lære? Hvilken
makt! Til og med de onde åndene lyder det han sier!"
28 Ryktet om ham gikk som en løpeild over hele Galilea.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

29 Da Jesus og disiplene hadde forlatt synagogen, gikk de hjem til Simon
og Andreas, sammen med Jakob og Johannes. 30 Der lå svigermoren til
Simon syk med høy feber. Dette fortalte de straks til Jesus. 31 Han gikk
da bort til henne, tok henne i hånden og reiste henne opp. Feberen forlot
henne, og hun sto opp og laget mat til gjestene.
32 På kvelden, etter at solen hadde gått ned, kom de til ham med alle som
var syke og besatte. 33 Hver eneste innbygger i Kapernaum hadde samlet
seg utenfor døren. 34 Jesus helbredet mange syke som led av ulike slags
sykdommer, og han drev ut mange onde ånder. Men han forbød åndene
å si noe etter som de visste hvem han var.

Jesus taler til folket i Galilea

35 Neste morgen, lenge før det lysnet, gikk Jesus bort til en skjermet plass
for å kunne be i ro og fred.
36 Simon og de andre skyndte seg ut for å finne ham. 37 Da de hadde
funnet ham sa de: "Alle spør etter deg."
38 Men han svarte: "Vi må gå til de andre byene her i nærheten, slik at
jeg kan spre budskapet mitt også der. Det er derfor jeg er kommet hit."
39 I tiden som fulgte, gikk de over hele Galilea og talte budskapet i
synagogene‡ og drev ut mange onde ånder.

---

§ **1:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **1:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **1:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:39** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

Jesus helbreder en spedalsk mann

40 En gang kom en spedalsk§ mann og falt ned på kne for ham og ba:
"Om du vil, da kan du gjøre meg frisk."
41 Jesus ble grepet av medfølelse, rakte ut hånden, rørte ved ham og
sa: "Det vil jeg. Du er frisk!" 42 Straks forsvant spedalskheten, og mannen
var frisk. 43 Jesus sendte ham av sted og sa strengt til ham: 44 "Ikke fortell
dette til noen, men gå til presten og la han undersøke deg. Ta med deg
det offeret som Moses har bestemt at de som blir friske fra spedalskhet,
skal gi.* Da vil alle forstå at Gud har helbredet deg." 45 Men mannen gikk
straks av sted og fortalte til alle han møtte, at han hadde blitt frisk. Jesus
kunne ikke vise seg åpent lenger i noen by, men måtte holde seg diskré
ute i ødemarken. Likevel fant folk ham, og kom til ham fra alle kanter.

2

Jesus helbreder en mann som var lam

1 Noen dager seinere kom Jesus på nytt til Kapernaum. Nyheten om at
ham var kommet, spredde seg raskt i byen. 2 Snart var huset der han
bodde, så fullt av folk at de sto langt ute på gaten og tråkket på hverandre.
Han talte til dem om budskapet fra Gud.*
3 Da kom fire menn bærende på en lam mann som lå på en liggematte.
4 De klarte ikke å trenge seg inn på grunn av folkemassen, og kunne derfor
heller ikke komme fram til Jesus. De laget hull i taket over der han satt.
Gjennom åpningen firte de ned liggematten med den lamme mannen. 5 Da
Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Min sønn, jeg har
tilgitt syndene dine!"
6 Men noen av de skriftlærde† som satt der, mumlet for seg selv:
7 "Hvordan kan han snakke på denne blasfemiske måten og spotte‡ Gud?
Det er jo bare Gud som kan tilgi synder."
8 Jesus forsto i sin Ånd hva de tenkte, og sa til dem: "Hvorfor tenker
dere at dette er å spotte? 9 Er det ikke like umulig for et menneske å si
til den lamme: 'Reis deg opp, ta liggematten og gå' som å si: 'Jeg tilgir
deg syndene dine'?" 10-11 Så vendte han seg mot den lamme og sa: "For å
bevise at jeg, Menneskesønnen§, har makt til å tilgi synder her på jorden,
så sier jeg til deg: 'Reis deg opp, ta liggematten og gå!' "
12 Da reiste mannen seg, rullet straks sammen liggematten og gikk ut, rett
foran øynene på de sjokkerte tilskuerne som hyllet Gud og ropte: "Aldri
før har vi sett noe slikt!"

Jesus kaller en toller

13 Så fortsatte Jesus langs Genesaretsjøen. Store folkemasser kom til ham,
og han underviste dem. 14 Mens han dro fram, fikk han se Levi, som var
sønn til Alfeus, sitte ved tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til
ham. Levi reiste seg og fulgte Jesus.

---

§ **1:40** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykedommer.
* **1:44** Se Tredje Mosebok 14:1-4. * **2:2** På gresk: Forkynne ordet. † **2:6** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:7** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. § **2:10-11** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

15 Senere da Jesus og disiplene spiste sammen i huset til Levi, hadde
mange av Levis gamle kolleger i tolletaten blandet seg med gjestene. Også
noen andre ukjente folk var på plass i selskapet. Mange av disse hadde
begynt å følge Jesus.
16 Da de skriftlærde* og fariseerne† så Jesus i dette selskapet, sa de til
disiplene: "Er han virkelig falt så dypt at han spiser sammen med tollere
og syndere?" 17 Jesus hørte det som ble hvisket, og sa: "Det er ikke de
friske som trenger lege, men de syke. Min oppgave her på jorden er å føre
syndere tilbake til Gud, ikke å ta hånd om de som allerede gjør Guds vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

18 Disiplene til døperen Johannes og fariseerne$1‡ fastet regelmessig. En
dag kom noen og spurte Jesus hvorfor ikke disiplene hans fastet, siden
dette var vanlig både hos Johannes og fariseerne.
19 Jesus svarte: "Bryllupsgjestene kan da vel ikke faste og gå sultne mens
brudgommen ennå er hos dem? Nei, så lenge brudgommen er sammen
med dem, kan de ikke faste. 20 Men den dagen han blir tatt fra dem, da
kommer de til å faste. 21 Alt har sin rette tid! Ingen lapper for eksempel
et gammelt klesplagg med et stykke nytt tøy som aldri har blitt vasket. Da
vil det nye tøyet krympe og rive i stykker plagget, slik at hullet blir enda
større. 22 Heller ikke slår noen ny vin i gamle vinsekker, for når vinen
gjærer, vil sekkene bli sprengt og alt blir ødelagt, både vinen og sekkene.
Nei, ny vin slår de i nye skinnsekker som tåler trykket."

Disiplene plukker aks på hviledagen

23 En gang da det var hviledag§, gikk Jesus og disiplene langs en
kornåker. Mens de gikk, nappet disiplene en håndfull aks for å spise.
24 Noen av fariseerne* sa da til Jesus: "Hvorfor gjør de dette? Det er jo
forbudt etter Moseloven† å høste på hviledagen."
25-26 Men Jesus svarte dem: "Har dere aldri lest hva kong David og
mennene hans gjorde den gangen da Abjatar var øversteprest, og de ble
sultne og ikke hadde noe å spise?‡ David gikk inn i Guds hus og spiste av
det spesielle brødet som bare prestene hadde lov til å spise. Han lot også
mennene sine spise det. Dette var jo også et slags brudd mot loven." 27 Så
sa Jesus til fariseerne: "Husk på at hviledagen ble skapt for menneskene
sin skyld, og ikke menneskene for hviledagen sin skyld. 28 Derfor har jeg,
Menneskesønnen§, rett til å avgjøre hva som er tillatt på hviledagen."

---

* **2:16** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:16** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **2:18** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **2:23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **2:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **2:24** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **2:25-26** Se Første Samuelsbok 21:1-6. § **2:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

3

Jesus helbreder en mann på hviledagen

1 En annen gang gikk Jesus inn i en synagoge*. Der satt det en mann
som hadde en handikappet hånd.
2 Etter som det var hviledag†, holdt fariseerne‡ skarpt øye med Jesus.
Skulle han våge å helbrede hånden til mannen på hviledagen? I så tilfelle
ville de få noe å anklage ham for.
3 Jesus sa til mannen med den handikappede hånden: "Reis deg og
kom fram til meg." 4 Så spurte han fariseerne: "Hva er tillatt å gjøre på
hviledagen i følge Moseloven§? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt?
Skal vi redde liv eller skal vi ta liv?" Men ingen ville svare ham. 5 Da så
han på dem med sinne i blikket, dypt bedrøvet over den likegyldigheten
de hadde for menneskelig nød. Til mannen sa han: "Rekk fram hånden
din." Da mannen gjorde det, ble hånden frisk og normal igjen!
6 Men fariseerne dro fra synagogen og begynte straks å legge planer
sammen med tilhengerne til kong Herodes*, om å få Jesus arrestert og
drept.

Mye folk følger Jesus

7-8 Jesus og disiplene trakk seg nå tilbake til stranden ved Genesaretsjøen.
Mye folk fra Galilea, Judea, Jerusalem og Idumea, og fra den andre siden
av Jordan og helt borte fra Tyrus og Sidon, fulgte ham. Ryktet om
alle miraklene hans hadde spredd seg vidt og bredt omkring, og folket
strømmet nå til for å se hva som foregikk.
9 Jesus ba disiplene om å få tak i en båt og legge den klar i tilfelle
folkemassen kom til å presse ham ut i vannet. 10 Mange hadde blitt
helbredet denne dagen, og de syke presset på fra alle kanter for å røre
ved ham.
11 Da mannen som var besatt av onde ånder, fikk øye på han falt han
ned ved føttene hans og ropte: "Du er Guds sønn!" 12 Men Jesus forbød
åndene å avsløre hvem han var.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

13 Senere gikk Jesus opp på et fjell og tok med seg noen av dem han hadde
valgt ut. Da de var samlet rundt ham, 14 valgte han tolv av dem for å følge
ham, og for å bli sendt ut med budskapet til folket. 15 Han ga dem makt til
å drive ut onde ånder.† 16 De tolv han hadde valgt, var: Simon, som han
ga navnet Peter, 17 Sebedeus sine sønner som het Jakob og Johannes, og
som han kalte "tordensønnene", 18 Andreas, Filip, Bartolomeus, Matteus,
Tomas og Jakob, sønnen til Alfeus, Taddeus og Simon "seloten"‡ 19 og Judas
Iskariot, han som seinere forrådte Jesus.

---

* **3:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. † **3:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke de praktiserende jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **3:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **3:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **3:6** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få bort Jesus av politiske grunner, etter som de trodde at han skulle gjøre opprør mot romerne. † **3:15** En del håndskrifter legger til: Han kalte dem disipler eller apostler. ‡ **3:18** På gresk: "seloten" eller "kananaios", det er senere dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne.

Jesus blir beskyldt for å være besatt av djevelen

20 Da Jesus kom tilbake til huset der han bodde, begynte folk å samle seg
på nytt. Snart var huset så fullt at verken Jesus eller disiplene fikk tid til
å spise. 21 Da familien hans fikk høre dette, gikk de dit for å ta hånd om
ham. "Han er gått fra vettet!" sa de.
22 Men de skriftlærde§ som hadde kommet fra Jerusalem, sa: "Han er
besatt av Satan*, høvdingen over de onde ånder. Det er derfor de onde
åndene er lydige mot ham."
23 Jesus kalte da til seg disse mennene og forklarte saken ved å illustrere
med et bilde. Han sa: "Hvordan kan Satan drive ut sine egne onde ånder?
24 Et rike som kommer i strid med seg selv, går jo under. 25 Og en familie
der medlemmene strider mot hverandre, opphører snart å eksistere som
en enhet. 26 Dersom Satan strider mot seg selv, da kan han ikke fortsette
å styre riket sitt. Da er det snart ute med han. 27 Nei, nå skal dere høre
hvordan det er: Satan er som en sterk mann. Vil noen gå inn i huset til
den sterke mannen og rane ham for det han eier, da må de først binde
ham. Etterpå kan de gå inn i huset og rane verdiene hans.
28 En ting vil jeg at dere skal ha klart for dere: Menneskene kan få
tilgivelse for alle slags synder, til og med hån og spott† mot Gud, uansett
hvor grovt de enn spotter. 29 Men den som håner og spotter Guds Hellige
Ånd, kan aldri få tilgivelse. Det er en utilgivelig synd."
30 Dette sa han fordi de påsto at han gjorde miraklene sine ved Satans
kraft og ikke i kraften fra Guds Ånd.

Jesu ekte familie

31-32 Nå kom moren til Jesus og brødrene hans til det overfylte huset der
han underviste. Etter som de selv ikke kunne komme inn, sendte de bud
til ham og ba ham å komme ut.
De som satt rundt Jesus, sa til han: "Moren din og brødrene dine står
utenfor og vil treffe deg." 33 Men han svarte: "Moren min og brødrene
mine! Hvem er det?" 34 Han så på dem som satt rundt seg og sa: "Dette er
moren min og søsknene mine. 35 Hver og en som gjør Guds vilje, er min
bror og min søster og moren min."

4

Bildet om bonden som sådde såkorn

1 Noe seinere begynte Jesus på nytt å undervise nede ved sjøen.
Folkemassen som samlet seg rundt ham var så stor at han ble tvunget
til å stige om bord i en båt og sitte i den ute på vannet mens han talte til
folket som sto på stranden. 2 Han underviste dem ved å fortelle mange
bilder, som for eksempel dette. Han sa:
3 "Lytt! En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. 4 Da han sådde, falt
noe av såkornet på veien langs åkeren, og fuglene kom og spiste det opp.
5 Noe korn falt der jorden var steinete og jordlaget tynt. Plantene vokste
raskt opp, 6 men i den steikende solen visnet de og tørket bort, etter som

---

§ **3:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:22** Grunnteksten har: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. † **3:28** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig.

røttene var grunne. 7 Andre korn falt blant tistlene. Da tistlene vokste
opp, kvalte de kornplantene slik at de ikke ga noen avling.
8 Mest korn falt i den fruktbare jorden og vokste opp og ga rik avling.
Noe ga 30, 60 og til og med 100 ganger så mye som den mengden såkorn
som hadde blitt sådd." 9 Jesus sa: "Lytt nøye og forsøk å forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

10 Da Jesus seinere var alene med disiplene og de andre som fulgte ham,
spurte de: "Hva betyr dette som du fortalte?"
11 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om
hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* De som
ikke tilhører Guds eget folk, oppfatter dette bare som bilder, 12 for at
'de skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte,
og høre hva jeg sier,
men likevel ikke forstå,
og derfor kan de ikke vende om til Gud og få syndene sine tilgitt.'†
13 Dersom dere nå ikke forstår dette bildet om såkornet, hvordan skal
dere da kunne skjønne de andre bildene mine?
14 Det bonden sår, er budskapet fra Gud. 15 Den harde veien, der noe av
såkornet falt, ligner hjertet til det menneske som hører budskapet, men
som snaut nok har hørt det til ende før Satan kommer og forsøker å få den
som lyttet, til å glemme alt sammen. 16 Den grunne og steinete jorden er
lik hjertet til det menneske som hører budskapet og tar imot det med ekte
glede, 17 men som ikke har særlig dybde i seg slik at røttene kan utvikle
seg. Etter en tid, når vanskelighetene eller forfølgelsene dukker opp på
grunn av troen, da avtar entusiasmen, og den som tok imot, forlater troen.
18 Jorden som var dekket av tistler, kan sammenlignes med det menneske
som hører budskapet, 19 men lar de daglige bekymringene, lengselen etter
å tjene mange penger og begjæret etter andre ting, få komme inn i hjertet
og kvele budskapet, slik at det til slutt ikke påvirker livet i det hele tatt.
20 Den fruktbare jorden ligner hjertet til et menneske som hører
budskapet, tar det til seg og lar det påvirke hele livet. Disse som hører
og tar imot, gir en avling som er 30, 60 eller til og med 100 ganger så stor
mengde korn som ble sådd i hjertets gode jord."

Bildet om lampen

21 Videre sa Jesus: "Ingen tar fram en lampe og hvelver en eske over
den eller setter den under en stol. Tvert imot! En lampe setter alle høyt
og fritt, slik at den kan gi lys og være til nytte. 22 På samme måten skal alt
som nå er skjult, en dag bli ført fram i lyset og være synlig for alle. 23 Lytt
nøye og forsøk å forstå! 24 Pass på at de ordene dere får høre, leder til
handling. For jo mer dere omsetter ordene til praksis, desto mer kommer
dere til å forstå hva jeg snakker om. 25 Ja, den som forstår undervisningen
min, skal med tiden forstå mer og mer. Men den som forstår lite, skal til
slutt miste også den minimale innsikten han hadde."

Bildet om såkornet som vokser

26 Jesus fortalte også et annet bilde. Han sa: "Der Gud regjerer, blir det
som når‡ en bonde strør ut såkornet sitt på åkeren. 27 Mannen sover og

* **4:11** På gresk: Å få vite Guds rikes hemmelighet. † **4:12** Se Jesaja 6:9-10. ‡ **4:26** På gresk: Guds rike ligner…

våkner, og alt etter som dagene går, begynner såkornet å gro og spire
uten hans hjelp. 28 Det er jorden som får såkornet til å gro. Først trenger
spirene seg fram, så blir aksene formet, og til slutt er hveten moden. 29 Da
kommer bonden med sin sigd og høster hveten, etter som tiden til å høste
er kommet."

Bildet om sennepsfrøet

30 Jesus sa: "Hvordan kommer det til å bli der Gud regjerer§? Hvilket
bilde skal jeg bruke? 31-32 Jo, der Gud regjerer, blir det som når noen sår et
sennepsfrø. Til tross for at sennepsfrøet er det minste* av alle frø, vokser
det opp og blir større enn alle andre krydderurter, og får så store greiner
at fuglene kan bygge reir og finne ly mellom bladene."
33 Jesus brukte titt og ofte slike bilder som dette for at folket skulle forstå,
i den grad de nå var i stand til å forstå. 34 Ja, han talte faktisk aldri uten å
fortelle noen bilder, men når han seinere ble alene med disiplene forklarte
han bildene for dem.

Jesus stiller stormen

35 Da det ble kveld, sa Jesus til disiplene: "Kom, nå drar vi over til den
andre siden av sjøen." 36 De trakk seg unna folket og reiste over sjøen i den
båten der Jesus allerede satt. Flere andre båter fulgte også med. 37 Da de
hadde kommet et stykke ut, blåste det opp en voldsom storm. Høye bølger
slo inn i båten slik at den nesten ble fylt med vann. 38 Mens dette skjedde,
lå Jesus og sov akter i båten med hodet på en pute. Disiplene vekket ham
og ropte fortvilt: "Mester, merker du ikke at vi holder på å synke?"
39 Da reiste han seg opp og snakket strengt til vinden og sjøen og sa: "Ti!
Bli stille!" Straks la sjøen seg, og det ble blikk stille.
40 Så spurte han disiplene: "Hvorfor er dere redde? Har dere fortsatt
vanskelig for å tro?"
41 Forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han? Til og med vinden og
sjøen er lydige mot ham."

5

Jesus setter en mann fri fra onde ånder

1 De kom over til den andre siden av sjøen, til området rundt
Gerasenerlandet*. 2 Da Jesus steg ut av båten, løp en mann mot ham. Han
holdt til blant de døde i gravhulene og var besatt av en ond Ånd. 3 Mannen
var så vill at det ikke var mulig å binde ham på noen måte. 4 Flere ganger
hadde det blitt forsøkt å binde ham på hender og føtter. Hver gang hadde
han slitt lenker og fotjern i stykker. Ingen var sterke nok til å rå med ham.
5 Dag og natt holdt han til blant gravene eller virret omkring oppe i fjellene
og skrek og kuttet seg selv med skarpe steiner.
6 Mannen hadde allerede fått øye på Jesus da han var langt borte og
kom nå stormende til og falt ned for ham. 7 "Gå bort fra meg Jesus, du den
høyeste Guds sønn! For Guds skyld, du må ikke pine meg!" skrek han av
all kraft. 8 Grunnen til utropet var at Jesus like før hadde sagt: "Far ut av
mannen, du onde Ånd."

---

§ **4:30** På gresk: Hva skal vi ligne Guds rike med? * **4:31-32** Sennepsfrøet var det minste frøet som ble brukt for dyrking. * **5:1** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området der folket ikke var jøder.

9 Jesus spurte ham: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Jeg heter legion†,
for vi er mange." 10 Gang på gang ba de onde åndene at Jesus ikke måtte
jage dem bort fra området.
11 Samtidig som dette skjedde, gikk en stor flokk griser og rotet i jorda
etter røtter på fjellskrenten nær sjøen. 12 De onde åndene tigget og ba:
"Send oss av sted til grisene, så kan vi fare inn i dem", 13 Det lot Jesus dem
få lov til. Da for de onde åndene ut av mannen og inn i grisene. Hele
flokken på omkring 2 000 griser, styrtet utfor den bratte skråningen og
druknet i sjøen.
14 Røkterne som passet på grisene, sprang til den nærmeste byen og
stedene rundt den og fortalte alt sammen. Folket gikk av sted for å finne
ut hva som hadde skjedd. 15-16 Da de kom fram til Jesus, fikk de se mannen
som hadde hatt de onde åndene i seg sitte der, påkledd og fullt normal.
Skrekkslagne hørte de på mens øyenvitnene fortalte om hvordan den
besatte mannen hadde blitt satt fri, og hva som hadde skjedd med grisene.
17 Da ba folket om at Jesus måtte forlate området deres.
18 Mens Jesus steg i båten, spurte mannen som hadde vært besatt, om
at han kunne få å bli med. 19 Men Jesus ville ikke ta ham med. "Gå heller
hjem til din familie og dine venner", sa han, "og fortell for alle hvilket
stort mirakel Herren har gjort med deg. La dem få vite hvordan han hadde
medfølelse med deg og kom deg til hjelp."
20 Da gikk mannen av sted og fortalte i hele Dekapolis‡ om miraklet som
Jesus hadde gjort med ham. Alle ble helt forundret da de hørte fortellingen
hans.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

21 Da Jesus hadde dratt tilbake til andre siden av sjøen, samlet mye
folk seg rundt ham. Mens han var der på stranden, 22 kom lederen for
synagogen§ til ham. Han het Jairus. Så fort han fikk øye på Jesus, kastet
han seg fortvilt ned for føttene hans 23 og sa: "Den lille jenta mi holder
på å dø. Jeg ber deg, kom og legg hendene på henne, slik at hun blir frisk
igjen." 24 Straks ble Jesus med ham, og mye folk fulgte med og presset på
fra alle kanter.
25 I folkemassen var en kvinne som i tolv års tid hadde lidd av
blødninger. 26 Hun hadde store plager og var blitt behandlet av mange
leger. Til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på legebesøk og
medisiner for å bli frisk, hadde hun ikke blitt bedre. Heller til det verre.
27 Nå hadde hun hørt om alle de merkelige miraklene som Jesus gjorde.
Derfor presset hun seg fram i folkemassen bak Jesus og rørte ved kappen
hans. 28 For hun tenkte at dersom hun bare fikk røre ved klærne hans, så
ville hun bli frisk. 29 Og så snart hun rørte ved ham, stanset blødningene,
og hun kjente at hun var fri fra lidelsen sin.
30 Jesus merket i det samme at det gikk ut en kraft fra ham. Han vendte
seg rundt og spurte: "Hvem rørte ved klærne mine?"
31 Disiplene sa til ham: "Folk trenger deg jo fra alle kanter, selvfølgelig
må noen ha rørt ved deg!" 32 Men Jesus så seg omkring for å få greie på
hvem som hadde gjort det.

---

† **5:9** Legion var en romersk arméavdelning på 6 000 mann. ‡ **5:20** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. § **5:22** Forstandere for jødene sine bygg for gudstjenester.

33 Kvinnen ble forskrekket,* etter som hun visste hva som hadde skjedd
med henne. Hun kom skjelvende fram og falt ned for Jesus og fortalte
hvordan alt hadde gått til. 34 Da sa Jesus til henne: "Min datter, troen din
har hjulpet deg. Gå i fred. Du er satt fri fra lidelsen din."
35 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom noen med beskjed fra
hjemmet til Jairus og meldte til faren: "Jenten din er død. Det har ingen
hensikt at du bryr Mesteren lenger." 36 Men Jesus tok ikke notis av ordene
deres, men sa til Jairus: "Ikke vær redd! Fortsett bare å tro." 37 Lenger
framme lot han bare Peter, Jakob og Johannes følge med helt fram.
38 Da de kom fram til Jairus sitt hjem, så Jesus at huset var fullt av
mennesker som høylytt gråt og klaget. 39 Han gikk inn til dem og sa:
"Hvorfor gråter dere og er så opprørte? Jenten er ikke død, hun sover
bare!" 40 Da begynte de å hånle mot ham, men ha jaget alle sammen ut
og tok med seg faren og moren til jenta, sammen med de tre disiplene,
og gikk inn i rommet der jenta lå. 41 Så tok han jenta i hånden og sa til
henne: "Talita kumi!†" Ordene betyr: Lille jente, jeg sier deg: Reis deg
opp! 42 Jenten, som var tolv år gammel, reiste seg straks opp og begynte
å gå omkring. Foreldrene gned seg i øynene av forskrekkelse. 43 Jesus
forbød dem å fortelle til noen om det som hadde skjedd. Etterpå ba han
at de måtte gi jenta noe å spise.

6

Folket i Nasaret nekter å tro

1 Etter dette utrolige miraklet dro Jesus fra stedet og kom til hjembyen
sin Nasaret, sammen med disiplene. 2 Da det ble hviledag*, gikk han til
synagogen† for å undervise, og mange ble overrasket over visdommen
hans, og de miraklene han gjorde med folk som han la hendene på.
"Hvor har han alt dette fra?" sa de. 3 "Han er jo bare en vanlig snekker,
Maria sin sønn, bror til Jakob, Joses, Judas og Simon, og søstrene hans bor
også midt iblant oss." Mange ble irriterte og sinte på ham.
4 Da sa Jesus: "En profet som bringer Guds budskap, blir anerkjent over
alt, bortsett fra i sin egen hjemby, blant sine slektninger og i sin egen
familie." 5 Etter som folket i Nasaret ikke trodde på ham, kunne han ikke
gjøre noen mirakler der. Han helbredet bare noen få syke ved å legge
hendene på dem. 6 Han var forskrekket over at folket ikke ville tro på
ham.

Jesus sender ut sine tolv disipler

Noe seinere dro Jesus rundt i byene i distriktet og underviste. 7 Han kalte
til seg sine tolv disipler og sendte dem ut to og to og ga dem makt til å drive
ut onde ånder. 8-9 Han sa til dem at de ikke skulle ta med seg noe annet på
veien enn sin vandringsstav. De fikk ikke ta med mat, ingen veske, ingen
penger, og ikke ekstra sko eller klær.

---

* **5:33** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig til å komme fram for Gud, og alle som rørte ved henne eller hennes klær, ble uverdige. De må etterpå gå av sted for å gjennomgå spesielle seremonier og bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30. † **5:41** "Talita kumi" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og sannsynligvis morsmålet for Jesus og disiplene hans. Kanskje kunne de i tillegg også hebraisk og gresk. * **6:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **6:2** Synagogen er jødene sitt bygg for gudstjenester.

10 ”Når dere blir tilbudt å overnatte hos noen, stans da hos dem til
dere skal fortsette til neste by”, sa han. 11 ”Dersom folket på et sted ikke
vil ta imot dere eller høre på dere, gå da bare videre og ikke vær mer
bekymret for dem. Rist støvet fra dette stedet av føttene som et tegn på at
innbyggerne selv må ta ansvaret for det de har gjort.”
12 Disiplene gikk nå av sted. Over alt der de kom, oppfordret de folket
til å forlate syndens vei og vende om til Gud. 13 De drev ut mange onde
ånder og salvet mange syke med olje‡ og helbredet dem.

Døperen Johannes dør

14 Snart fikk også kong Herodes høre snakk om Jesus, etter som ryktet
om ham spredde seg over alt. Folk sa: ”Det er døperen Johannes som har
stått opp fra de døde. Det er derfor han kan gjøre slike mirakler.” 15 Men
noen sa: ”Jesus er Elia§.” Andre sa: ”Han er virkelig en profet som bringer
Guds budskap, akkurat som profetene* før i tiden.”
16 ”Nei”, sa Herodes, ”det er Johannes, han som jeg lot halshugge. Han
har stått opp fra de døde.”
17 Herodes hadde nemlig arrestert Johannes og latt ham binde og kaste
i fengsel. Grunn til dette var kona til Herodes som het Herodias. Hun
hadde først vært gift med Filip, som var bror til kongen. Til tross for dette
hadde likevel Herodes giftet seg med henne. 18 Johannes hadde sagt rett
ut til ham: ”Det er ikke tillatt for deg å leve sammen med kona til din
bror.” 19 Derfor hatet Herodias ham og ville drepe Johannes, men Herodes
var imot dette. 20 Innerst inne hadde han respekt for Johannes og ville
beskytte ham, for han visste at Johannes var en god mann som levde etter
Guds vilje. Hvert gang han hørte Johannes, kjente han seg usikker og visste
ikke riktig hva han skulle tro. Han lyttet gjerne til det Johannes hadde å
si.
21 Til slutt fikk i alle fall Herodias sin sjanse. Herodes feiret sin
fødselsdag og stilte opp med en fest for hoffolket, offiserene og de fremste
mennene i Galilea. 22 Og mens festen pågikk, kom datteren til Herodias
inn og danset.
Kong Herodes og gjestene hans ble svært begeistret, og kongen sa til
jenta: ”Be meg om hva du vil, og jeg skal gi deg det.” 23 Og så sverget han
i påhør av gjestene og gjentok: ”Ja, hva du så enn ber om, det skal du få,
om det så er halvdelen av mitt rike.”
24 Hun gikk da ut og spurte moren sin hva hun skulle be om. Moren
svarte: ”Be om døperen Johannes sitt hode!”
25 Jenten skyndte seg tilbake til kongen og sa: ”Jeg vil ha hodet til
døperen Johannes på et fat, nå straks!”
26 Kongen ble svært lei deg, men på grunn av løftet sitt, og etter som han
ikke ville ta tilbake det han hadde sagt i påhør av gjestene, lot han henne
få det som hun ville. 27 Han ga derfor befaling til en av livvaktene sine
om å gå for å hente døperen Johannes sitt hode. Mannen gikk av sted til
fengslet og halshogg Johannes 28 og kom tilbake med hodet hans på et fat.
Han ga det til jenta, som i sin tur bar det til moren sin. 29 Da disiplene til

---

‡ **6:13** Olivenolje var en velkjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at Gud skulle helbrede den syke. § **6:15** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.
* **6:15** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Johannes hørte det som hadde skjedd, kom de og hentet kroppen hans og begravde Johannes.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

30 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisene
sine. De rapporterte om alt det de hadde gjort og undervist folket om.
31 Etter som det var så mye folk rundt dem at de ikke fikk tid til å spise,
foreslo Jesus: "Kom så trekker vi oss bort til et øde sted der dere kan hvile
dere litt." 32 Og de dro sin vei med båt til et øde sted.
33 Mange så at de reiste sin vei og skyndte seg til fots rundt sjøen. Der
møtte de Jesus igjen da han steg i land på andre siden. 34 Jesus steg ut
av båten og fikk se alle menneskene som hadde samlet seg. Han fikk
medfølelse med dem, for de var som sauer uten gjeter. Derfor tok han
seg tid og underviste dem lenge og vel om det de så sårt trengte å vite.
35-36 Fram mot kvelden kom disiplene til ham og sa: "Det er allerede
seint, og det finnes ikke noe å spise her i ødemarken. Send folket av sted,
slik at de kan gå til byene og gårdene i nærheten og kjøpe mat."
37 Men Jesus sa: "Dere kan selv gi dem mat!"
"Hvordan da?" spurte disiplene. "Det ville jo koste en formue† å kjøpe
mat til alle sammen."
38 "Hvor mye mat har dere?" spurte han. "Gå og se etter."
De kom tilbake og rapporterte at det var fem brød og to fisker. 39-40 Jesus
ba dem da å si til folket at de skulle sette seg ned i grupper på 50 eller 100
personer der det var grønt gress på bakken.
41 Han tok de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og
takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene i biter og ga hver av
disiplene litt brød og fisk, som de igjen skulle gi videre til folket. 42 Alle
spiste og ble mette. 43 Til slutt samlet de opp tolv kurver fulle med brød
og fisk. 44 Det var 5 000 menn som hadde spist, og i tillegg kom kvinnene
og barna.

Jesus går på vannet

45 Straks etter dette ba Jesus disiplene om å sette seg i båten og dra i
forveien til Betsaida på den andre siden av sjøen. Selv stanset han igjen
for å se at folket begynte på hjemveien. 46 Da han hadde fått folket av sted,
gikk han opp på et fjell for å be.
47 Utpå kvelden var disiplene fortsatt langt ute på sjøen i båten sin. Jesus,
som nå var alene på land, 48 så hvordan de slet med årene etter som de
hadde fått motvind.
Like før det begynte å lysne kom Jesus gående mot disiplene på vannet.
49 Men da de så ham gå på vannet, skrek de av redsel. De trodde det var
et spøkelse. 50 Alle så Jesus og ble livredde.
Jesus snakket straks til dem og sa: "Ro dere ned, det er meg. Vær ikke
redde." 51 Så steg han opp i båten til dem, og i samme øyeblikk la vinden
seg.
Disiplene var helt forundret. 52 De hadde ennå ikke fattet hvem Jesus
var og hadde vanskelig for å tro til tross for det store miraklet kvelden før,
da hele folket hadde fått brød å spise.

Jesus helbreder alle som rører ved ham

† **6:37** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønner.

53 Da Jesus og disiplene hadde dratt over sjøen, kom de til Gennesaret
og gikk i land. 54 Så snart de steg ut av båten, kjente folket Jesus igjen.
55 De sprang rundt i hele området for å spre nyheten om at han var der.
Folk begynte å bære syke mennesker som lå på liggematter til stedene der
de hørte at Jesus befant seg. 56 Ja, over alt der han kom, på småsteder,
byer og gårder, bar de ut i fri luft dem som var syke og ba om at de syke i
det minste kunne få røre ved dusken ytterst på kappen hans. Og alle som
gjorde det, ble friske!

7

Guds bud og menneskelige regler

1 En dag kom noen fariseere* og skriftlærde† fra Jerusalem for å stille
spørsmål til Jesus. 2 De la merke til at flere av disiplene spiste brød uten
først å ha vasket hendene. 3 Jødene, og særlig fariseerne, følger spesielle
regler som de har arvet fra forfedrene. De spiser aldri uten først å ha
vasket hendene. 4 Når de kommer hjem fra markedsplassen, må de alltid
vaske seg før de rører noe mat. Det finnes også mange andre tradisjoner
som de er nøye med å følge, som for eksempel å skylle krus, kar og
kobberkjeler.
5 Fariseerne og de skriftlærde spurte derfor Jesus: "Hvorfor holder ikke
disiplene dine seg til våre gamle jødiske regler? De spiser jo uten først å
ha vasket hendene."
6 Jesus svarte: "Dere er falske mennesker som bare later som om dere er
lydige mot Gud! Profeten Jesaja hadde rett da han bar fram Guds budskap
om dere og sa:
'Dette folket ærer meg med ordene sine,
men de nekter å være lydige mot meg.
7 *Deres tilbedelse er verdiløs,*
for det de lærer,
er menneskelige regler og ikke Guds bud.'‡
8-9 Ja, dere bryr dere ikke om Guds bud og erstatter dem med egne
menneskelige regler. Syns dere det er en god måte å følge Guds bud på?
10 Moses ga dere for eksempel disse budene fra Gud: *'Vis respekt for*
foreldrene dine', og: *'Den som forbanner foreldrene sine, skal bli dømt til*
døden.'§ 11-12 Dere påstår at dere slett ikke trenger å respektere foreldrene
deres, eller ta hånd om dem når de blir gamle, dersom dere bare i stedet
gir pengene som foreldrene skulle hatt, som en gave til templet. 13 Da gjør
dere Guds konkrete befaling ugyldig ved å følge egne tradisjoner. Dette er
bare ett av eksemplene. Det finnes mange, mange flere."
14 Jesus kalte folket til seg og sa: "Hør alle sammen og forsøk å forstå det
jeg sier. 15 Dere blir ikke uverdige innfor Gud på grunn av det dere spiser
og stapper i munnen.* Det er ordene deres, tankene og handlingene, det
som springer ut fra dere, som gjør at dere blir uverdige."†

---

* **7:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **7:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:7** Se Jesaja 29:13. § **7:10** Se Andre Mosebok 20:12; 21:17. * **7:15** Den jødiske loven har en mengde regler om hva folk får og ikke får spise. Se Tredje Mosebok 11. † **7:15** En del håndskrifter har med et ekstra vers: …gjør dere uverdige. 16 Lytt nøye og forsøk å forstå!"

17 Da Jesus hadde forlatt folkemassen og var kommet hjem igjen, spurte
disiplene hva han mente med det han nettopp hadde sagt.
18 "Forstår heller ikke dere det?" spurte han. "Innser dere ikke at det
dere spiser, aldri kan gjøre dere uverdige innfor Gud? 19 Maten har ikke
noe med forholdet til Gud å gjøre, den passerer bare gjennom magen og
kommer ut igjen." På denne måten forklarte Jesus at all mat er godkjent
av Gud og tillatt å spise.
20 Og han la til: "Det som gjør et menneske uverdig innfor Gud, er det
som springer ut fra menneskets indre, fra hjertet. 21 Fra hjertet kommer
onde tanker, seksuell løssluppenhet, tyveri, mord, utroskap i ekteskapet,
egoisme, 22 ondskap, bedrageri, et vilt og umoralsk liv, misunnelse, sladder,
hovmod og all annen uforstand. 23 Alt dette kommer innefra, og det er det
som gjør et menneske uverdig innfor Gud."

Troen hos en kvinne som ikke er jøde

24 Jesus dro nå fra Galilea og gikk til distriktet ved byen Tyrus‡. Der fant
han et hus å innlosjere seg i. Han forsøkte å holde hemmelig at han var
kommet, men det var umulig. 25 En mor med en datter som var besatt av
en ond Ånd, fikk høre om ham og oppsøkte ham straks. Kvinnen kastet
seg ned for føttene til Jesus. 26 Hun ba om at han måtte sette jenta fri fra
den onde ånden.
Denne kvinnen var ikke jøde, men kom fra distriktet bortenfor. 27 Jesus
sa derfor til henne: "Først må jeg hjelpe mine egne barn som er jødene.
Det er ikke rett å ta brødet fra barna og kaste det til hundene."§
28 Hun svarte: "Det er sant, Herre, men til og med hundene som ligger
under bordet, får spise de smulene som barna lar ligge igjen."
29 "Svaret ditt viser hvor sterk tro du har", sa han. "Gå hjem, for den
onde ånden har forlatt datteren din!"
30 Da hun kom hjem, lå jenta rolig i sengen, og den onde ånden var borte.

Jesus helbreder en døvstum

31 Fra Tyrus gikk Jesus videre til byen Sidon, og derfra tilbake til
Genesaretsjøen om Dekapolis*. 32 Der kom noen til han med en døv mann,
som også hadde vanskelig for å snakke. De ba at Jesus måtte legge hendene
på ham og helbrede ham.
33 Jesus førte ham da litt unna folkemassen, satte fingrene i ørene hans,
tok spytt og rørte ved tungen hans. 34 Jesus så opp mot himmelen, sukket
dypt og sa: "Effata!†" som betyr: Lukk deg opp! 35 Straks kunne mannen
høre helt perfekt, og han snakket klart og tydelig.
36 Jesus forbød folket å fortelle om det som hadde skjedd. Men jo mer
han nektet, desto mer spredde de nyheten vidt og bredt. 37 De syntes det
var så helt utrolig, og de sa: "Alt han gjør, er helt fantastisk! Han får til og
med de døve til høre og de stumme til å snakke."

---

‡ **7:24** Tyrus lå i Fønikia, omkring åtte mil fra Kapernaum. § **7:27** Jesus virket først og fremst hos jødene, som etter døden hans og oppstandelsen skulle budskapet om ham spres til alle jordens folk. Men nå og da gjorde Jesus et unntak. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:5-13, der han helbreder tjeneren til en romersk soldat. * **7:31** "Området for de ti byene", eller "Dekapolis" som det het på gresk, var et byfellesskap mellom ti byer, som alle bortsett fra en, lå øst for elven Jordan. † **7:34** "Effata" er arameisk, et av de språkene som ble snakket i Israel på denne tiden, og var sannsynligvis Jesus og disiplene hans sitt morsmål. Kanskje kunne de for øvrig hebraisk og gresk.

8

Jesus gir mat til 4 000

1 På nytt var mye folk samlet, og de hadde ikke noe å spise. Jesus ba da
disiplene komme bort til seg og sa:
2 "Jeg føler sterkt med folket. De har vært hos meg i tre dager og har ikke
noe å spise. 3 Dersom jeg sender dem hjem uten at de har fått mat, kan de
besvime av utmattelse langs veien. Noen av dem bor jo langt herfra."
4 Disiplene svarte: "Hvor skal vi få tak i nok mat til alle disse menneskene
her i ødemarken?"
5 Jesus spurte: "Hvor mange brød har dere?" "Sju", svarte de.
6 Da ba Jesus folket å slå seg ned på bakken. Han tok de sju brødene,
takket Gud for maten og brøt dem i biter. Bitene ga han til disiplene, som
i sin tur delte dem ut til folket. 7 I tillegg hadde de noen små fisker. Jesus
takket Gud også for dem og ba disiplene å dele ut.
8 Alle spiste og ble mette. Da de til slutt samlet sammen det som var til
overs, ble det sju fulle kurver. 9 Det var omkring 4 000 personer til stede.
Etterpå sendte Jesus folket hjem. 10 Han steg ombord i en båt og dro til
distriktet ved Dalmanuta* sammen med disiplene.

De religiøse lederne vil se et tegn fra Gud

11 Da fariseerne† fikk vite at Jesus var der, kom de for å diskutere med
ham. De forlangte at han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på hvem
han var.
12 Jesus ble dypt skuffet da han hørte dette og sukket: "Hvorfor må denne
slekten se tegn for å kunne tro? Nei, jeg forsikrer dere at Gud skal ikke la
dere få se noe tegn." 13 Så dro han fra dem og steg i båten igjen og dro
over til den andre siden av sjøen.

Jesus advarer mot falsk undervisning

14 Disiplene oppdaget nå at de hadde glemt å skaffe seg mat før de dro.
Et eneste brød var alt de hadde med seg i båten.
15 Jesus begynte å advare dem og sa: "Ta dere nøye i vare både for
fariseerne$1‡ og kong Herodes sin deig som ligger og gjærer.§"
16 "Hva mener han?" spurte disiplene hverandre. De trodde han sa dette
fordi de hadde glemt å ta med seg brød.
17 Da Jesus hørte dem diskutere dette, sa han: "Hvorfor er dere så urolige
for at dere ikke har brød med dere? Forstår dere fortsatt ingenting? Er
dere så trege til å fatte? 18 Dere har øyne å se med og ser likevel ingenting,
og øre å høre med og hører likevel ingenting. Har dere glemt 19 at jeg
mettet mer enn 5 000 personer med bare fem brød? Hvor mange fulle
kurver med rester plukket dere opp den gangen?"
"Tolv", sa de.
20 "Da jeg mettet mer enn 4 000 personer med sju brød, hvor mange
kurver fikk dere da til overs?"
"Sju", svarte de.
21 Jesus sa: "Forstår dere fortsatt ingenting?"

En blind mann begynner å se

---

* **8:10** Et sted som sannsynligvis lå like sør for Kapernaum. † **8:11** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **8:15** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **8:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 16:11-12 og Lukas sin fortelling om Jesus 12:1, der Jesus snakker om falsk undervisning og om å bare late som om de er lydige mot Gud.

22 Da de kom over til Betsaida, førte de en blind mann til Jesus og ba at
han måtte røre ved mannen og helbrede han. 23 Jesus tok da den blinde
mannen ved hånden og førte ham ut av byen. Der spyttet han på øynene
hans og la hendene sine på ham.
"Kan du se noe?" spurte Jesus.
24 Mannen så seg omkring. "Ja", sa han, "jeg ser folk. Men de ser ut som
trær som går omkring!"
25 Da la Jesus hendene sine på mannens øyne en gang til. Og nå ble
mannen helt helbredet og kunne se igjen, og han så alle ting klart som
dagen.
26 Senere sendte Jesus mannen hjem med denne henstillingen: "Gå ikke
inn i byen på veien hjem."

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

27 Jesus og disiplene dro fra Galilea og gikk nordover til byene rundt
Cæsarea Filippi*. Mens de gikk langs veien, spurte han: "Hvem sier folk
at jeg er?"
28 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte disiplene, "noen sier at
du er Elia†, og andre at du er en annen av profetene som før i tiden bar
fram Guds budskap‡."
29 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias§, den lovede kongen." 30 Men Jesus forbød
dem strengt å snakke med noen om dette.

Jesus forutsier første gangen at han skal dø

31 Etter dette begynte Jesus å undervise disiplene om at han, Men-
neskesønnen*, måtte lide mye. Han forklarte at folkets ledere,
øverstepresteene og de skriftlærde† ville ta avstand fra ham og stå bak
at han ble drept, men at han etter tre‡ dager skulle stå opp igjen fra de
døde. 32 Dette sa han helt åpent. Peter dro han da til sides og begynte å
protestere.
33 Jesus vendte seg om og så bort mot disiplene og sa strengt til Peter:
"Gå bort fra meg, Satan! Det du nå tenker, er mennesketanker og kommer
ikke fra Gud."
34 Så kalte han disiplene til seg og ba folket å komme. Og han sa til dem:
"Om noen vil bli disiplene mine, da kan han ikke lenger tenke på seg
selv, men må følge mitt eksempel og være beredt til å dø. 35 Ja, den som
klamrer seg fast til livet, skal til sist miste det, men den som mister livet
sitt for min skyld for å spre budskapet om meg, han skal berge det.

---

* **8:27** Cæsarea Filippi var en by der det ikke var jøder og lå nord for Galilea. † **8:28** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **8:28** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:29** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede". * **8:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

36 Hva vinner et menneske om hele verden blir gitt ham, dersom han
samtidig mister det evige livet? 37 Ingen penger i hele verden kan hjelpe
et menneske til å få livet tilbake. 38 Den som innfor vår tids gudløse og
syndige mennesker skammer seg over meg og budskapet mitt, han skal
jeg, Menneskesønnen§, skamme meg over når jeg vender tilbake til min
Fars herlighet sammen med englene hans."

9

1 Jesus sa: "Tro meg: Noen av dere som står her, kommer ikke til å dø
før de har sett Gud komme med kongelig makt.*"

Jesus blir forandret på fjellet

2 Seks dager seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes til toppen
av et høyt fjell, der de kunne være for seg selv. Der forandret utseendet
hans seg mens de så på. 3 Klærne hans ble blendende hvite, ja, hvitere
enn noe rensemiddel i verden kan gjøre med klær. 4 De fikk se Elia og
Moses stå og snakke med Jesus.† 5 Da sa Peter til Jesus: "Mester, dette er et
fantastisk sted å være på! La oss bygge tre hytter, en til deg, en til Moses og
en til Elia!" 6 Han visste ikke hva han skulle si, for han var helt forvirret,
akkurat som de andre disiplene.
7 Det kom en sky som senket seg over dem, og en stemme fra skyen sa:
"Dette er min elskede Sønn. Lytt til ham!"
8 Men da disiplene så seg omkring, var plutselig Moses og Elia borte, og
de var alene tilbake med Jesus.
9 Da de gikk ned fra fjellet, ga Jesus dem streng beskjed om å ikke fortelle
til noen det de hadde sett, før han, Menneskesønnen‡, hadde stått opp
fra de døde. 10 Derfor holdt de dette for seg selv, men snakket ofte med
hverandre om hva Jesus mente da han sa: "Stå opp fra de døde".
11 Disiplene spurte Jesus: "Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Elia må
vende tilbake før Messias, den lovede kongen, kommer?" 12 Jesus svarte:
"De skriftlærde har rett. Elia må først komme og sette alt i rett* skikk.
Likevel har Gud forutsagt i Skriften† at jeg, Menneskesønnen, må lide og
bli hånet av alle. Hvordan kan dette ha seg? 13 Jeg sier dere at Elia allerede
har kommet, og menneskene behandlet han dårlig, akkurat slik det står
om ham i Skriften.‡"

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

14 Da de hadde kommet ned fra fjellet, fikk de se en stor folkemasse
som hadde samlet seg rundt de andre disiplene. Noen skriftlærde§ holdt

---

§ **8:38** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **9:1** På gresk: Sett Guds rike komme med makt. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med på i de følgende versene. † **9:4** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre. ‡ **9:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **9:11** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **9:12** Se Malaki 4:5. † **9:12** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:13** Jesus taler om døperen Johannes. Elia var et ideal på Johannes. Se Første Kongebok 19:1-10. Elia fikk lide slik som Johannes. Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:11-13. Nå skulle Jesus få lide på samme måten. § **9:14** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

på å diskutere. 15 Da folket fikk se Jesus komme gående, ble de gledelig
overrasket og sprang fram til ham for å hilse. 16 Han spurte: "Hva er det
dere diskuterer?"
17 En mann i folkemassen sa: "Mester, jeg har tatt sønnen min hit for at
du skulle helbrede ham. Han er besatt av en ond Ånd som gjør ham stum.
18 Hver gang ånden går til angrep, slår den gutten til jorden og får ham til
å fråde om munnen og skjære tenner, og han blir helt stiv. Jeg ba disiplene
dine om å drive ut denne onde ånden, men de klarte det ikke."
19 "Dere skeptiske mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor
lenge må jeg være hos dere? Hvor lenge må jeg tåle dere? Kom hit med
gutten til meg."
20 De kom fram med gutten og da han fikk se Jesus, begynte ånden å
rykke og slite i ham. Han falt til jorden og kastet seg fram og tilbake med
fråde rundt munnen. 21 "Hvor lenge har han hatt det på denne måten?"
spurte Jesus faren. Han svarte: "Helt siden han var liten. 22 Og den onde
ånden får han ofte til å falle i ilden eller i vannet for at han skal dø. Ha
medfølelse med oss og hjelp oss, om du kan!"
23 "Om jeg kan?" svarte Jesus. "Alt er mulig for den som tror."
24 "Jeg tror", utbrøt faren. "Hjelp min vantro!"
25 Jesus så nå at folk kom løpende fra alle kanter. Derfor snakket han
strengt til den onde ånden og sa: "Du stumme og døve Ånd, jeg befaler deg
å fare ut av gutten og kom aldri mer tilbake!" 26 Ånden skrek ukontrollert
og begynte å rykke og slite i gutten, men for til slutt ut av ham. Gutten lå
helt livløs på jorden, og mange begynte mumle: "Han er død." 27 Jesus tok
ham i hånden og hjalp ham opp. Da reiste han seg.
28 Senere kom Jesus til huset der han bodde, og ble alene med disiplene.
De spurte ham: "Hvorfor kunne ikke vi drive ut den onde ånden?"
29 Jesus svarte: "Denne slags Ånder kan bare bli drevet ut ved bønn.*"

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

30 Så dro Jesus og disiplene fra området og gikk gjennom Galilea. Han
forsøkte å unngå all oppmerksomhet, 31 etter som han fortsatt hadde mye
å undervise disiplene om.
Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, skal bli forrådt og utlevert til
menneskene, og de kommer til å drepe meg, men etter tre‡ dager skal jeg
stå opp fra de døde igjen."
32 De forsto ikke hva han mente med dette. Ingen våget heller å spørre
ham.

Jesus forklarer hvem som er størst

33 De kom nå til Kapernaum, og da de hadde gått inn i huset der de skulle
bo, spurte han: "Hva snakket dere om på veien?" 34 De skammet seg for å
svare, for de hadde diskutert hvem av dem som var den største.
35 Da satte han seg ned og ba disiplene om å komme til seg, og han sa:
"Den som vil være størst, må gjøre seg minst, bli ydmyk og være tjener
for alle."
36 Han tok et lite barn og stilte det midt iblant dem, la armen om barnet
og sa: 37 "Den som tar imot et slikt barn fordi det tilhører meg, han tar

---

* **9:29** En del håndskrifter legger til: og faste. † **9:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:31** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

imot meg. Og den som tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."

Disiplene nekter en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

38 Johannes, en av disiplene, sa til Jesus: "Mester, vi så en mann som drev
ut onde ånder i navnet ditt, men etter som han ikke tilhørte vår gruppe,
så forsøkte vi å stoppe ham."
39 Da sa Jesus til Johannes: "La han holde på. Ingen som gjør mirakler
i navnet mitt, kan sånn helt plutselig begynne å snakke dårlig om meg
etterpå. 40 Den som ikke er mot oss, han er for oss. 41 Ja, jeg forsikrer
dere, om noen bare gir dere et glass vann å drikke fordi dere tilhører meg,
Kristus, da skal han få sin lønn for det."

Jesus advarer mot fristelser

42 Jesus fortsatte: "Om noen leder vill en av disse små som tror på meg,
og får han til å synde, da var det bedre for den personen å bli kastet i
havet med en stor stein surret til halsen. 43 Om hånden din får deg til å
synde, da hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og
heller savne den ene hånden, enn å ha begge hendene i behold og havne i
helvete, der ilden aldri slokner.§ 45 Og om foten din får deg til å synde, da
hogg den av. Det er bedre å få et evig liv sammen med Gud og heller savne
den ene foten, enn å ha begge føttene i behold og bli kastet i helvete.*
47 Om ditt øye får deg til å synde, da riv det ut. Det er bedre å komme
til Guds nye verden og være enøyd, enn å ha begge øynene i behold og bli
kastet i helvete,
48 *der ormene ikke dør,*
og ilden aldri slukner.†

Å bli renset gjennom prøvelser

49 Alle som følger meg, må bli renset gjennom lidelsens ild.‡
50 Den som er villig til å følge meg hva det enn måtte koste, han blir
det saltet som bevarer verden fra forråtnelse. Hvilken nytte har vi av
saltet dersom det har mistet sin kraft?§ Kan noen få det til å bli salt igjen?
Nei! Se derfor til at dere ikke mister saltets virkekraft, og lev i fred med
hverandre."*

10

Jesus underviser om ekteskap og skilsmisse

1 Jesus dro fra Galilea, gikk sørover mot Judea og kom inn i området øst
for Jordan. Store folkemasser samlet seg rundt ham på nytt. Som vanlig
underviste han alle som ville høre.

---

§ **9:43** I stedet for den siste frasen har en del håndskrifter med vers 44, som er identisk med v.48.
* **9:45** En del håndskrifter har med vers 46, som er identisk med v.48. † **9:48** Se Jesaja 66:24.
‡ **9:49** På gresk: Alle må saltes med ild. En del håndskrifter legger til: og hvert offer må først saltes. Se Tredje Mosebok 2:13, der de salter det kjøtt som skulle bli ofret i ild til Gud. Ilden er blitt brukt også for å rense metaller, og var et bilde på lidelse. § **9:50** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. * **9:50** Saltet var også forbundet med fellesskap. De som spiste salt sammen gjennom et måltid, levde i fred med hverandre.

2 Noen fariseere* kom for å diskutere med Jesus og forsøkte å få ham
til å si noe som de kunne sette ham fast for. De spurte: "Mener du at en
mann† har rett til å skille seg fra kona si?"
3 Jesus svarte: "Hvilke regler ga Moses dere om skilsmisse?"
4 De svarte: "Han bestemte at det eneste en mann trenger å gjøre, er å
skrive ut en attest som bevis på skilsmissen. Da kan han sende kvinnen
fra seg.‡"
5 "Hvorfor ga Moses denne regelen?" fortsatte Jesus. "Jo, fordi han kjente
deres harde og onde hjerter. 6 Det var ikke slik *Gud hadde tenkt det fra
begynnelsen av. Gud skapte menneskene til mann og kvinne.*§ 7 *Derfor skal
mannen forlate foreldrene sine og holde seg til kona si.* 8 *De to skal være
ett.** De er altså ikke lenger to, livet deres er ett. 9 Det Gud har forent, skal
ikke menneskene skille."
10 Noe seinere da de kom inn i huset der de bodde, ville disiplene vite
mer om dette.
11 Han sa: "Den mannen som skiller seg fra kona si og gifter seg med en
annen, han er utro.† 12 Og dersom en fraskilt kvinne gifter seg på nytt med
en annen, da er hun utro."

Jesus ber for barna

13 Noen foreldre kom til Jesus med små barn for at han skulle røre ved
dem og be for dem. Men disiplene jaget barna bort.
14 Jesus så det som skjedde og ble sint: "Send dem ikke fra oss", sa han
til disiplene. "La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget
folk, må bli som disse barna.‡ 15 Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir
som et lite barn, kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk."
16 Så tok han barna i favnen, la hendene på dem og ba sin Far i himmelen
om å gi dem alt godt.

Jesus snakker med en rik mann

17 Da han skulle gå videre, kom en mann løpende og falt på kne for ham
og sa: "Gode Mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?"
18 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som
er god, og det er Gud. 19 Hans bud kan du allerede: 'Du skal ikke drepe.
Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke lyve
eller vitne falskt. Du skal ikke bedra noen for det som er hans. Vis respekt
for foreldrene dine.§' "
20 "Mester", svarte mannen, "alle disse budene har jeg holdt helt siden
jeg var ung."
21 Jesus ble fylt av kjærlighet til mannen, så på ham og sa: "Det er bare
en ting til du må gjøre. Alt det du eier må du gå og selge og gi pengene til
de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg."
22 Da mannen hørte dette mørknet ansiktet hans i bitter skuffelse, og
han gikk bedrøvet bort, for han var svært rik.

---

* **10:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **10:2** Det var bare mennene som hadde rett å ta ut skilsmisse. ‡ **10:4** Se Femte Mosebok 24:1. § **10:6** Se Første Mosebok 1:27; 5:2. * **10:8** Se Første Mosebok 2:24. † **10:11** Etter som mannen ikke hadde rett å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gift med hverandre. ‡ **10:14** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. § **10:19** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20.

23 Jesus så seg rundt, henvendte seg til disiplene og sa: "Hvor vanskelig
er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget folk!*"
24 Jesus så at disiplene ble forskrekket over det han sa, og fortsatte:
"Ja, hvor vanskelig er det ikke å få tilhøre Guds eget folk. 25 Det er
faktisk lettere for en kamel å komme gjennom et nåløye enn for en rik
å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds eget folk."
26 Denne påstanden gjorde disiplene enda mer ute av seg, og de sa til
hverandre: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus så på dem og sa: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle
ting mulig. Han kan frelse hvem som helst."
28 Da sa Peter til ham: "Vi har forlatt alt for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater hus,
søsken, foreldre, barn eller gårder for å følge meg på grunn av troen på
det glade budskapet, 30 han skal få mangedobbelt igjen. Han skal få hus,
søsken, mødre, barn og gårder allerede her i tiden mens forfølgelsene
står på. Og i tillegg skal han få evig liv i den kommende verden. 31 Mange
som i dag har lav status, skal være blant de fremste i Guds nye verden,
mens andre, som her var betydningsfulle, der må holde seg i bakgrunnen."

Jesus forutsier for tredje gang at han skal dø

32 De var nå på vei til Jerusalem, og Jesus gikk fremst i flokken. Disiplene
og alle de øvrige som gikk i følge med ham, var oppskaket og fylt av angst.
Jesus samlet sine tolv disipler og begynte enda en gang å forklare alt som
skulle skje med ham. 33 "Vi er på vei til Jerusalem", sa han. "Der kommer
jeg, Menneskesønnen†, til å bli forrådt og utlevert til øversteprestene og
de skriftlærde‡. De kommer til å dømme meg til døden og overgi meg til
de romerske myndighetene§. 34 Romerne vil håne meg og spytte på meg,
piske meg og til sist drepe meg. Men etter tre* dager skal jeg stå opp fra
de døde igjen."

Jakob og Johannes vil ha hedersplassene

35 Da gikk Jakob og Johannes, som var sønnene til Sebedeus, fram til ham
og sa: "Mester, vi vil be deg om en ting."
36 "Hva da?" spurte han.
37 De sa: "La oss få sitte på hedersplassene nærmest deg når du begynner
å regjere som konge, en på høyre siden og den andre på venstre."†
38 Men Jesus sa til dem: "Dere vet ikke hva dere ber om! Klarer dere
virkelig å gå gjennom det jeg må gå gjennom? Kan dere holde ut de
fryktelige lidelsene som jeg må holde ut?"
39 "Ja", svarte de. "Det kan vi!"
Da sa Jesus: "Dere kommer nok til å gå gjennom de samme tingene
som jeg, og lide akkurat som jeg, 40 men jeg har ingen rett til å bestemme

---

* **10:23** På gresk: Komme inn i Guds rike. Også i vers 24 og 25. † **10:33** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **10:33** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:33** På gresk: Hedningene. Det var jødene sin måte å beskrive fremmed folk på. * **10:34** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **10:37** På gresk: Sitte på høyre og venstre siden av deg i din herlighet. Å sitte på høyre og venstre side innebar også en maktposisjon.

hvem som skal sitte på min høyre og på min venstre side. De plassene er
reservert for dem som min Far i himmelen velger ut."
41 Da de ti andre disiplene hørte det Jakob og Johannes hadde bedt om,
ble de opprørt. 42 Men Jesus samlet alle og sa: "I denne verden opptrer
kongene som tyranner, og herskerne har all makt over folket som står
under dem. 43 Slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være
leder, han må være de andre sin tjener. 44 Den som vil være den første,
han må være slave for alle. 45 Følg mitt eksempel. Jeg, Menneskesønnen‡,
har ikke kommet for å bli betjent, men for å tjene andre. Jeg har kommet
for å gi livet mitt og kjøpe menneskene fri fra deres slaveri under synden."

Jesus helbreder den blinde Bartimeus

46 På veien mot Jerusalem kom Jesus og disiplene til byen Jeriko. Da de
igjen var på vei ut fra byen sammen med en stor folkemasse, satt en blind
tigger ved kanten av veien. Han het Bartimeus og var sønn til Timaios.
47 Da Bartimeus fikk høre at det var Jesus fra Nasaret som kom, begynte
han rope: "Jesus, du som skal arve kong Davids trone,§ ha medfølelse med
meg!"
48 Folk forsøkte å få ham til å holde munn, men han ropte bare enda
høyere: "Du som skal arve kong Davids trone, ha medfølelse med meg!"
49 Da Jesus hørte dette, stanset han og sa: "Be ham komme hit!" De ropte
da på den blinde mannen og sa: "Ro deg ned. Reis deg og kom, Jesus vil
møte deg." 50 Bartimeus kastet kappen av seg, spratt opp og kom fram til
Jesus.
51 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?" spurte Jesus.
"Mester", sa Bartimeus, "jeg vil så inderlig gjerne se igjen!"
52 Da sa Jesus til ham: "Gå! Din tro har helbredet deg." Og straks kunne
mannen se! Etterpå fulgte han Jesus på veien.

11

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

1 Da de nærmet seg Jerusalem og kom til byene Betfage og Betania, som
ligger ved Oljeberget, sendte Jesus to av disiplene i forveien og 2 sa: "Gå
inn i byen som ligger rett foran dere. Der skal dere straks finne et ungt
esel som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Ta eselet og kom
hit med det. 3 Dersom noen spør hva dere holder på med, så skal dere bare
si: 'Herren har bruk for det, men han sender snart eselet tilbake.' "
4 De to disiplene la i vei og fant det unge eselet som sto bundet ved porten
til et hus i bygaten. Mens de holdt på å løse det, 5 sa noen som sto der:
"Hva holder dere på med? Vil dere ta eselet?" 6 Disiplene svarte som Jesus
hadde sagt, og da fikk de ta det.
7 De førte eselet til Jesus. Disiplene la kappene sine på det og Jesus satte
seg opp og red av sted mot byen. 8 Mange mennesker bredte kappene sine
ut som en løper foran ham, andre strødde grønne kvister fra trærne på
veien.* 9 Både de som gikk foran Jesus, og de som kom etter, ropte:

---

‡ **10:45** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **10:47** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **11:8** Eselet var et symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 til virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest.

"Vi hyller deg!†
Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡
10 Vi ærer deg som skal regjere som vår stamfar David gjorde!
Alle i himmelen hyller deg!"
11 Jesus red inn i Jerusalem og gikk opp til tempelplassen. Der gikk han rundt og så nøye på alt. Etter som det alt var seint på ettermiddagen, gikk han snart tilbake til Betania sammen med disiplene.

Jesus renser templet

12 Neste morgen, da de var på vei fra Betania, ble Jesus sulten. 13 Han fikk se at det litt lenger framme sto et fikentre med grønt løv og gikk dit for å se om han kunne plukke fiken. Men det var bare blader, etter som det var alt for tidlig på året til å være frukttid.§ 14 Da sa Jesus til treet: "Aldri mer skal noen spise frukt fra deg!" Disiplene hørte det han sa.
15 Da de kom fram til Jerusalem, gikk Jesus inn på tempelplassen og drev ut kjøpmennene og kundene deres. Han veltet bordene til dem som vekslet penger og raserte benkene til dem som solgte duer. 16 Han stoppet dem som forsøkte å bære handelsvarer over tempelplassen.*
17 Jesus underviste og sa: "Har ikke Gud sagt i Skriften†: *'Mitt hus skal være et sted der alle folk kan be?'* Men dere har latt det bli *'et oppholdssted for tyver og kjeltringer'*."‡
18 Da øversteprestene og de skriftlærde§ fikk høre det han hadde gjort, begynte de å legge planer for hvordan de kunne bli kvitt ham. Men de var redde for ham, etter som hele folket var mektig imponert over undervisningen hans.
19 På kvelden dro Jesus og disiplene fra byen.

Disiplene kan be om hva som helst

20 Da de neste morgen gikk forbi fikentreet igjen, så disiplene at det hadde visnet fra roten av. 21 Peter kom plutselig til å huske på det Jesus hadde sagt til treet dagen før, og han utbrøt: "Mester, har du sett på maken? Fikentreet som du forbannet, har visnet!"
22 Da sa Jesus til disiplene: "Dere må stole fullt og helt på Gud. 23 Jeg forsikrer dere, om dere virkelig tror av et helt hjerte og ikke tviler, da kan dere si til dette fjellet: 'Løft deg opp og kast deg i havet', og det kommer til å bli slik. 24 Ja, jeg forsikrer dere, om dere bare tror, da kan dere be om hva som helst, og dere skal få det! 25 Men når dere ber til Gud, da skal dere først tilgi dem som dere er sinte på. Når dere gjør det, skal dere selv få tilgivelse for syndene av vår Far i himmelen.*"

De religiøse lederne stiller spørsmål til Jesus

---

† **11:9** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **11:9** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." De ordene skrevet i *kursiv* er fra Salmenes bok 118:25-26. § **11:13** Dette treet hadde fått sine blad uvanlig tidlig. Et tre med frodige blad burde også ha båret frukt. * **11:16** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt som offer i templet. † **11:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:17** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11. § **11:18** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:25** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 26 Men om dere nekter å tilgi dem, da kommer han ikke til å tilgi dere for syndene deres. Se Matteus sin fortelling om Jesus 6:15.

27 De kom nå tilbake til Jerusalem. Mens Jesus gikk omkring på
tempelplassen, kom øversteprestene, de skriftlærde† og folkets ledere
bort til ham. 28 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde til å gjøre
alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.
29 "Det skal jeg snart fortelle dere", sa Jesus, "dersom bare dere først
svarer meg på et annen spørsmål: 30 Da døperen Johannes døpte, var det
på Guds befaling eller ikke? Svar meg på det!"
31 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Om vi sier at det
var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke trodde
på han. 32 Kanskje vi kunne forsøke å argumentere for at Gud ikke hadde
sendt ham?" Nei, det våger vi ikke, for da kan folket bli brysomme. Alle
var jo overbeviste om at Johannes hadde vært en profet som bar fram
Guds budskap. 33 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."
Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i
oppdrag å gjøre det jeg gjør."

12

Fortellingen om mannen som forpaktet bort vingården

1 Litt etter begynte Jesus å tale til folket ved å bruke bilder. Han sa: "En
mann plantet en vingård. Han bygget en mur rundt den og gravde en
grop i bakken der han kunne presse druene. Han bygget også et vakttårn.
Senere forpaktet han vingården bort til noen som dyrket vin mens han selv
reiste ut av landet. 2 Da det ble tid for å høste avlingen, sendte mannen
en av tjenerne sine til de som dyrket vinen for å hente den delen av årets
høst som var hans. 3 Men forpakterne gikk løs på tjeneren, mishandlet
ham og sendte ham tomhendt tilbake.
4 Eieren sendte da en annen av tjenerne sine, men det samme skjedde på
nytt. De slo ham i hodet og forulempet ham. 5 Neste tjener som han sendte
drepte de. Ja, alle utsendingene som eieren sendte, mishandlet de eller slo
i hjel. 6 Til slutt var det bare en eneste igjen å sende. Det var eierens egen
elskede sønn. Som den siste muligheten sendte han sønnen sin, for han
tenkte: 'Han vil de vel i alle fall ha respekt for.'
7 Men forpakterne sa til hverandre: 'Her kommer han som skal arve hele
vingården. Kom så dreper vi ham og tar vingården selv!' 8 Så gikk de løs
på sønnen, drepte ham og kastet kroppen hans utenfor vingården."
9 "Hva tror dere eieren gjør når han får greie på det som har skjedd?"
spurte Jesus. "Jo, han møter selv opp og dreper de onde forpakterne og gir
etterpå vingården til andre. 10 Har dere ikke lest følgende sted i Skriften*:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
har blitt gjort til selve hjørnesteinen.
11 *Herren har valgt den ut,*
og den er praktfull å se på!' "†
12 De religiøse lederne ville arrestere Jesus straks, etter som de forsto
at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde for folket.
Derfor dro de seg unna og forsvant.

---

† **11:27** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:10** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:11** Se Salmenes bok 118:22-23. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham.

Skal keiseren ha skatt?

13 De religiøse lederne sendte nå noen fariseere‡ og tilhengere av kong
Herodes§ for å lure Jesus til å si noe som de kunne sette ham fast for. 14 De
kom og sa: "Mester, vi vet at du alltid er ærlig. Du spør ikke etter hva folk
mener og tenker, men sier oss rett ut det som er Guds vilje. Si oss nå om
det er rett eller galt å betale skatt til den romerske keiseren. Skal vi gjøre
det eller skal vi ikke?"
15 Jesus forsto at de bare lot som om de ville lyde Gud, og sa: "Hvorfor
forsøker dere å lure meg? Kom hit med en romersk mynt så jeg får se på
den." 16 De ga ham en mynt, og han spurte: "Hvem sitt bilde er dette, og
hvem sin signatur står under bildet?"
"Keiseren sitt", svarte de.
17 "Da så", sa han, "gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører
Gud, det må dere gi til Gud." De ble helt forundret over svaret hans.

Skal de døde stå opp igjen?

18 Noen sadukeere* kom til Jesus. Sadukeerne påstår at de døde ikke
kan stå opp igjen, og derfor spurte de:
19 "Mester, i Moseloven† står det at om en mann dør og etterlater seg
kona si som enke og har ingen barn, da skal hans bror gifte seg med enken
og passe på at den døde får en sønn som kan føre arven videre.‡ 20 Nå
var det en familie med sju brødre. Den eldste giftet seg, men døde uten å
etterlate seg noe barn. 21-22 Derfor giftet bror nummer to seg med enken,
men snart døde også han uten å etterlate seg noe barn. Med den tredje
gikk det på samme måten, og slik fortsatte det helt til hun hadde vært gift
med alle sju uten å få barn. Til sist døde også kvinnen. 23 Når de står
opp fra de døde, hvem sin kone blir hun da? Alle sju har jo vært gift med
henne!"
24 Jesus svarte: "Dere forstår verken Skriften§ eller Guds kraft. Det er
derfor dere tar så skammelig feil. 25 Når de døde står opp igjen, kommer
de ikke til å gifte seg, men de blir som englene i himmelen.
26 Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere aldri lest i
Mosebøkene om den brennende tornebusken der Gud sier til Moses: *'Jeg
er Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.'** 27 Gud er ikke en gud for døde, men
for de levende.† Dere tar fullstendig feil."

Hvilket bud er det viktigste?

28 En av de skriftlærde‡ som sto og lyttet til diskusjonen, var mektig
imponert over svaret Jesus hadde gitt, og spurte derfor: "Hvilket er det
viktigste av alle budene?"

---

‡ **12:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **12:13** Herodes sine tilhengere støttet romerne. De ville få Jesus bort av politiske grunner, etter som de trodde at han ville gjøre opprør mot romerne. * **12:18** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **12:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:19** Se Femte Mosebok 25:5-6. § **12:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:26** Se Andre Mosebok 3:6. † **12:27** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **12:28** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

29 Jesus svarte: "Det viktigste budet er: 'Lytt, Israel! Herren vår Gud,
Herren er en. 30 Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte, av hele
din sjel, av hele din forstand og av hele din kraft.'§
31 Det nest viktigste budet er: *'Du skal elske dine medmennesker som deg
selv!'** Ikke noe bud er viktigere enn disse to."
32 Den skriftlærde svarte: "Mester, du har rett. Det er sant at det bare
finnes en Gud og ingen annen. 33 Og jeg vet at vi skal elske Gud av hele
vårt hjerte, av hele vår forstand og av hele vår kraft, og at vi skal elske
våre medmennesker like høyt som oss selv. Dette er viktigere enn å ofre
brennoffer på alteret i templet, og viktigere enn andre slags offer som
Moseloven† krever."
34 Da Jesus hørte hvor klokt mannen svarte, sa han: "Du er ganske nære
på å bli frelst og få tilhøre Guds eget folk.‡" Etter dette våget ingen å
komme med flere spørsmål.

Er Messias kong Davids etterkommer?

35 Da Jesus seinere underviste folket på tempelplassen, spurte han:
"Hvorfor påstår de skriftlærde§ at Messias, den lovede kongen, er en
etterkommer av kong David*? 36 David har jo selv sagt under inspirasjon
av Guds Hellige Ånd: *'Gud sa til min Herre:*
Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender under føttene dine.'†
37 Mener dere virkelig at David skulle kalle en av sine etterkommere for
Herre?"

Jesus advarer mot dobbeltmoralen hos de religiøse lederne

Måten Jesus argumentere på, tiltalte folket, og de lyttet gjerne til ham.
38 Han fortsatte sin undervisning, og sa:
"Ta dere i være for de skriftlærde‡ som elsker å gå omkring i side kapper
og gjerne vil bli hilst med respekt på torget. 39 Ved gudstjenestene tar de
plassene på fremste benk, og de elsker å sitte på hedersplassene under
festene. 40 Men i sin griskhet unnslår de seg ikke for å bedra hjelpeløse
enker for eiendelene deres, mens de later som om de leve etter Guds vilje
ved å be lange bønner når andre hører på. Derfor kommer Gud til å straffe
dem desto hardere."

En fattig enke gir alt hun har

41 Jesus gikk og satte seg rett mot offerkisten i templet. Han fulgte med
når folk kom og la sine penger i den. Mange som var rike la store beløp.
42 Men så kom det en fattig enke og la to koppermynter som nesten ikke
var verd noen ting.
43 Da kalte Jesus til seg disiplene og sa: "Tro meg, denne fattige enken
la mer i offerkisten enn alle de andre. 44 De ga bare en liten del av sin

---

§ **12:30** Se Femte Mosebok 6:4-5. * **12:31** Se Tredje Mosebok 19:18. † **12:33** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **12:34** På gresk: Du er ikke langt fra Guds rike. § **12:35** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **12:35** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. † **12:36** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **12:38** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

overflod, men hun som er så fattig, la alt det hun eide, i offerkisten, alt hun hadde å leve av."

13

Jesus snakker om framtiden

1 Da Jesus noe seinere dro fra templet, sa en av disiplene: "Mester, se
disse fantastiske bygningene! Se, hvilke enorme steiner de er bygget av!"
2 Jesus svarte: "Alle disse bygningene som dere nå ser i sin prakt,
kommer til å bli jevnet med jorden, ikke en stein skal bli tilbake på stein."
3-4 Senere satt han på skråningen opp mot Oljeberget og så rett mot
templet. Peter, Jakob, Johannes og Andreas var alene sammen med ham,
og de spurte: "Når skal dette du snakket om skje? Fortell oss mer om det.
Hva blir tegnet som viser at den tiden er kommet som Gud har bestemt
for alt det du snakker om?"
5 Da sa Jesus: "Vær på vakt så ingen lurer dere. 6 Mange skal komme i
mitt navn og påstå at de er Messias, den lovede kongen, og de skal lede
mange vill. 7 Når dere får høre om krig eller trussel om krig, la dere ikke
da skremme. Det må bli krig, men det betyr ikke at slutten er kommet.
8 Folk og land vil reise seg mot hverandre. Det blir jordskjelv på det
ene stedet etter det andre, og det blir sultekatastrofer. Dette er bare
begynnelsen på de veene som skal komme.
9 Vær på vakt! De vil arrestere dere og trekke dere for domstolene, og
dere vil bli mishandlet i synagogene*. For min skyld vil dere bli anklaget
for konger og makthavere og få anledning til å fortelle om det dere har
hørt og sett. 10 Det glade budskapet om meg må bli spredd til alle folk før
tiden er slutt. 11 Når dere blir trukket for domstolene, skal dere ikke være
bekymret for hva dere skal si. Si bare det som er naturlig for dere, for
dere skal få de rette ordene når tiden er inne, og dere må forklare dere.
Det er ikke dere som snakker, men Guds Hellige Ånd. 12 Søsken vil forråde
hverandre og bli årsak til drap. Foreldre vil forråde sine egne barn. Barn
vil gjøre opprør mot foreldrene sine og ta livet av dem. 13 Alle vil hate dere
fordi dere tilhører meg. Men den som holder ut til slutten, skal bli frelst.†
14 Når dere ser 'det motbydelige avgudsbildet' stå i templet, den som
leser dette skal nøye legge merke til hvert ord‡, da må de som er i Judea,
rømme opp i fjellene. 15 Den som er oppe på taket§, må ikke gå inn i huset
for å pakke. 16 Den som er ute på åkeren, må ikke løpe hjem for å hente
klærne sine.
17 Stakkars de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og
stakkars de mødrene som ammer barna sine! 18 Be om at dere ikke trenger
rømme om vinteren. 19 Denne prøvelsens tid vil bli så hard at ikke noe
tilsvarende har skjedd fra den dagen da Gud skapte verden og til nå. Det
vil heller ikke komme noe lignende seinere. 20 Ja, om Herren ikke hadde
grepet inn og forkortet denne tiden, da ville ikke et eneste menneske ha
overlevd. Men nå har Gud forkortet tiden, etter som han vil skåne dem
som takker ja til innbydelsen om å tilhøre ham.

---

* **13:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygget kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **13:13** Av vers 12 forstår vi at det her ikke handler om å bli frelst fra døden, men at det handler om å bli frelst til evig liv. ‡ **13:14** Se Daniel 9:27; 11:31 og 12:11. § **13:15** Taket på husene i disse områdene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset.

21 Dersom noen da sier til dere: 'Nå er Messias, den lovede kongen,
kommet. Her er han', eller: 'Der er han', da må dere ikke tro ham!
22 Mange vil komme og påstå at de kan frelse verden, og mange vil holde
fram falske budskap om Gud, og de vil gjøre merkelige mirakler og tegn
for om mulig å bedra dem som tilhører Gud.
23 Vær på vakt! Husk på at jeg har advart dere i forveien!

Jesus kommer igjen

24 Når denne lidelsens tid er over,
kommer solen til å bli formørket og månen vil slutte å lyse.
25 Stjernene skal bli slynget ut av sine baner,
og universets krefter blir rokket.*
26 Da skal de få se meg, Menneskesønnen†, komme i skyene med stor
makt og herlighet.‡ 27 Jeg skal sende ut mine engler til alle verdenshjørner,
nært og fjernt over hele jorden, og samle inn hver og en som har takket ja
til Guds innbydelse om å tilhøre ham."

Bildet om fikentreet

28 Jesus fortsatte med å undervise ved å fortelle et bilde. Han sa: "Lær
av fikentreet. Når sevjen stiger i grenene og løvet begynner å springe ut,
da vet dere at sommeren snart er her. 29 På samme måten kan dere vite
at jeg ganske snart vil komme igjen når dere ser alt dette skje.
30 Jeg forsikrer dere, denne slekten skal ikke gå under før alt dette skjer.§
31 Himmel og jord skal forsvinne, men mine ord skal aldri i evighet bli
borte.

Vær beredt

32 Ingen vet hvilken dag eller time slutten kommer, ikke en gang englene
eller Guds sønn. Bare Far i himmelen vet det. 33 Vær derfor beredt og hold
dere våkne, etter som dere ikke kjenner tiden som Gud har bestemt.
34 Når jeg kommer tilbake, blir det som når en mann har reist til utlandet.
Før han reiser overlater han ansvaret for huset til tjenerne sine. Hver og en
får oppgavene sine, og portvakten har fått befaling om å holde seg våken
og være beredt.
35 Vær altså beredt og hold dere våkne, for dere vet ikke når husets herre
kommer tilbake! Kanskje blir det på kvelden, eller ved midnatt, eller like
før morgendemringen, eller tidlig på morgenen. 36 La han ikke komme helt
uforberedt over dere og finne dere sovende. 37 Det jeg sier til dere gjelder
for alle mennesker: Vær beredt på at jeg kommer igjen!"

14

Planer om å drepe Jesus

---

* **13:25** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. † **13:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **13:26** Se Daniel 7:13. § **13:30** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som skulle få oppleve de tingene som skulle skje og som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han mener "de menneskene som ikke vil tro". Da er det ikke begrenset til en bestemt generasjon.

1 Nå var det bare to dager igjen til påskehøytiden* skulle begynne.
Øversteprestene og de skriftlærde† søkte fortsatt etter en anledning til i all
hemmelighet å arrestere Jesus og drepe ham. 2 "Men", sa de til hverandre,
"ikke under selv påskehøytiden, for da kan det føre til opprør."

En kvinne salver Jesus med kostbar olje

3 Da Jesus var i Betania, stakk han innom Simon, en mann som før hadde
vært spedalsk. Mens de spiste sammen, kom en kvinne fram med en flaske
aromatisk, kostbar olje. Kvinnen brøt toppen av flasken og hellet hele
innholdet over hodet på Jesus. 4 Dette irriterte noen av gjestene. "Har du
sett en slik sløsing med oljen", sa de til hverandre. 5 "Denne oljen var
jo verdt nesten en årslønn. Tenk om hun heller hadde solgt den og gitt
pengene til de fattige!" De begynte å skjelle henne ut.
6 Jesus sa: "La henne være i fred! Hvorfor kritiserer dere henne på
denne måten? Hun har gjort en god gjerning mot meg. 7 De fattige vil
dere alltid ha iblant dere, og dere kan hjelpe dem så ofte og mye dere bare
vil, men meg kommer dere ikke til å ha særlig lenge til hos dere. 8 Denne
kvinnen har gjort alt det hun kunne, og har som en forberedelse salvet
meg med olje til begravelsen min. 9 Faktum er at over alt i verden der
budskapet om meg blir spredd, vil også historien om det hun gjorde mot
meg, bli husket."

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

10 Etter denne begivenheten gikk Judas Iskariot, en av de tolv disiplene,
til øversteprestene for å forråde Jesus. 11 Øversteprestene ble svært
glade og lovet ham penger for angiveriet. Judas begynte straks å lete etter
en passende anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

12 På den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet ble
slaktet, spurte disiplene Jesus: "Hvor vil du at vi skal gå for å ordne med
påskemåltidet for deg?"
13 Jesus sendte da to disipler av sted og forklarte:
"Gå inn i Jerusalem. Der vil dere møte en mann som bærer en
vannkrukke på hodet. Følg etter ham. 14 Si til eieren av huset der mannen
går inn: 'Vår Mester spør etter rommet der han kan spise påskemåltidet
sammen med disiplene sine?' 15 Huseieren vil da ta dere med en trapp opp
til et stort rom der det allerede er dekket på bordet. Gjør i stand måltidet
vårt der."
16 De to disiplene gikk av sted til byen og fant alt slik Jesus hadde sagt,
og de ordnet med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

---

* **14:1** I grunnteksten: Påsken og de usyrede brøds høytid. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske ble feiret til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. De spiser bare brød som har blitt bakt uten gjær i påskeuken. † **14:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:12** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser bare brød i påskeuken som har blitt bakt uten gjær.

17 På kvelden kom Jesus med sine tolv disipler til stedet. 18 Mens de spiste,
sa han: "Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg.
En av dere som nå spiser ved samme bordet som meg, vil gjøre det.§"
19 Da ble de bedrøvet, og en etter en spurte de Jesus: "Det er vel ikke
meg?"
20 Han svarte: "Det er en av dere tolv, han som dypper brødet i fatet
sammen med meg.$1* 21 For jeg, Menneskesønnen†, må dø, akkurat slik
som Gud har forutsagt i Skriften‡, men ulykken vil ramme det mennesket
som forråder meg! Det hadde vært bedre for den personen om han aldri
var født!"
22 Mens de spiste, tok Jesus et brød, takket Gud for maten, brøt det i biter,
ga til hver og en og sa: "Ta dette, for dette er kroppen min." 23 Etterpå tok
han et beger vin, takket Gud og ga det til hver og en. Alle drakk av vinen.
24 Han sa: "Dette er blodet mitt som bekrefter den nye pakten mellom Gud
og menneskene, blodet som blir ofret for alle§. 25 Jeg forsikrer dere at fra
nå av skal jeg ikke drikke jordisk vin igjen før den dagen Gud regjerer, og
jeg drikker den nye vinen i hans kommende verden.*"

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

26 Da de til slutt hadde sunget lovsangen† sammen, gikk de ut til
Oljeberget.
27 Der sa Jesus: "Dere kommer alle til å forlate meg, for Gud sier i
Skriften‡:
'Jeg skal drepe gjeteren,
og sauene vil bli spredd.'§
28 Men når jeg har stått opp fra de døde, skal jeg gå i forveien for dere til
Galilea og treffe dere der."
29 Da sa Peter: "Selv om alle de andre forlater deg, så skal ikke jeg gjøre
det!"
30 Jesus sa til ham: "Jeg forsikrer deg, allerede før hanen rekker å gale to
ganger i morgen tidlig, vil du tre ganger ha nektet for at du kjenner meg."
31 Peter ga seg ikke, men forsikret på nytt: "Om jeg så må dø med deg,
vil jeg aldri fornekte deg!" Det samme sa alle de andre.

Jesus ber i Getsemane

32 De kom nå til det stedet som ble kalt Getsemane. Der sa Jesus til
disiplene: "Sett dere her mens jeg går bort og ber". 33 Han tok bare med
seg Peter, Jakob og Johannes.
Jesus ble grepet av frykt og angst. 34 Han sa til de tre: "Jeg er nær ved å
bryte sammen av fortvilelse. Bli her og våk sammen med meg."
35 Så gikk han litt lenger bort og falt ned på jorden. Han ba til sin Far i
himmelen om å få slippe den fryktelige stunden som ventet ham, om det
var mulig. 36 "Far, Far i himmelen"*, sa han, "alt er mulig for deg. La meg

§ **14:18** Se Salmenes bok 41:10. * **14:20** Se Salmenes bok 41:10. † **14:21** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **14:21** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:24** I grunnteksten: Mange. Det er et hebraisk utrykk som egentlig betyr "alle". * **14:25** På gresk: når jeg drikker den nye vinen i Guds rike. † **14:26** Ved slutten av påskemåltidet sang de alltid fra Salmenes bok 115–118. ‡ **14:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **14:27** Se Sakarja 13:7. * **14:36** I grunnteksten: Abba, Far. "Abba" betyr "far" på Jesus sitt morsmål, arameisk.

slippe denne lidelsen som venter. La det likevel bli som du vil, ikke som
jeg vil."
37 Etter en tid kom han tilbake til de tre disiplene sine og fant dem
sovende. "Simon", sa han til Peter†, "sover du? Klarte du ikke å holde
deg våken en eneste time? 38 Våk og be så ikke fristelsen vinner seier over
dere. Dere vil så gjerne, men menneskelig begrensning gjør det vanskelig
for dere."
39 Så gikk han på nytt bort og ba med de samme ordene. 40 Da han kom
tilbake til de tre disiplene, så han at de igjen hadde sovnet. Det var umulig
for dem å holde øynene åpne, og de visste ikke hva de skulle svare ham.
41 Da han for tredje gangen kom tilbake, sa han: "Ja, dere sover og hviler
fortsatt. Men nå er det nok! Nå har tidspunktet kommet som Gud har
bestemt at jeg, Menneskesønnen‡, skal bli utlevert til onde mennesker.
42 Reis dere, stå opp, nå går vi herfra! Han som skal forråde meg kommer."

Jesus blir forrådt og arrestert

43 Mens Jesus ennå snakket, kom Judas som var en av hans tolv disipler,
sammen med en gjeng mennesker som var bevæpnet med sverd og køller.
De var sendt ut av øversteprestene, de skriftlærde§ og folkets ledere.
44 Forræderen hadde blitt enig med dem om et avtalt tegn og sagt: "Den
mannen som jeg hilser med et kyss, han er det. Ham skal dere fange og
føre bort under vakthold."
45 Så snart Judas hadde kommet dit, gikk han bort til Jesus. "Mester", sa
han, og ga ham et velkomstkyss. 46 Da grep folkene Jesus og holdt ham fast.
47 Men en av disiplene dro sverdet sitt og hogg øret av øverstepresten sin
tjener.
48 Jesus spurte dem: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var nødt til å
bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? 49 Hvorfor arresterte
dere meg ikke på tempelplassen? Hver dag har jeg vært sammen med dere
og undervist uten at dere har grepet meg. Alt dette har skjedd for at det
som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften*, skulle bli virkelighet."
50 I dette øyeblikket ga alle disiplene opp og flyktet fra Jesus. 51 En ung
mann, som bare hadde et linklede rundt seg, fulgte etter Jesus. De forsøkte
da å fange ham, 52 men han gjorde seg fri fra linkledet og flyktet naken bort.

Jesus blir forhørt av Det jødiske rådet

53 De førte Jesus til øverstepresten sitt hus. Innen kort tid var alle
øversteprestene, folkets ledere og de skriftlærde† samlet. 54 Peter fulgte
etter på avstand og klarte å ta seg helt inn på gårdsplassen. Der slo han
seg ned blant tjenerne og varmet seg ved bålet som var tent opp.
55 Inne i huset forsøkte øversteprestene og hele Det jødiske rådet‡ å
finne vitneforklaringer som kunne felle Jesus og være nok til å få ham

† **14:37** Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet" eller "klippen". ‡ **14:41** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **14:43** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:49** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **14:53** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **14:55** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

dømt til døden. Men de fant ingen. 56 Mange vitnet falskt, men vitnene
snakket hele tiden mot hverandre. 57 Til sist kom noen fram med denne
falske påstanden: 58 "Vi har hørt ham si: 'Jeg skal rive ned templet som
er bygget av mennesker, og på tre dager skal jeg bygge opp et annet uten
menneskelig hjelp!' " 59 Heller ikke på dette punktet stemte vitnemålene
deres over ens.

60 Øverstepresten sto nå opp foran rådet og sa til Jesus: "Hvorfor svarer
du ikke? Har du sagt dette eller ikke?" 61 Men Jesus tidde og svarte ham
ikke med ett eneste ord.

Da stilte øverstepresten enda et spørsmål: "Er du Messias, den lovede
kongen, Guds sønn?"

62 "Ja, det er jeg", svarte Jesus, "og dere skal få se meg, Menneskesønnen§, sitte ved Guds høyre hånd og regjere, og dere skal få se
meg komme på himmelens skyer.*"

63-64 Da slet øverstepresten i stykker klærne sine og ropte: "Det er ikke
bruk for flere vitner. Dere har selv hørt at han spotter Gud. Hvilken dom
skal han få?" Da stemte alle for at han skulle bli dømt til døden.

65 Senere begynte noen å spytte på ham, og de satte bind for øyne hans
og slo ham i ansiktet med knyttnevene. "Vis at du er en profet som kan
avsløre hemmeligheter ved Guds hjelp†", ironiserte de. Og vaktene ga ham
ørefiker.

Peter fornekter at han kjenner Jesus

66-67 I mens ventet Peter nede på gårdsplassen. En av tjenestejentene
til øverstepresten kom og fikk øye på Peter som satt og varmet seg ved
bålet. Hun satte øynene i ham og sa: "Du var vel også sammen med han
der Jesus fra Nasaret?" 68 Men Peter protesterte og sa: "Jeg vet ikke en gang
hva du prater om!" Litt etter gikk Peter ut i den ytre gården. Akkurat i
det øyeblikket gol hanen.‡

69 Etter en stund fikk den samme tjenestejenta øye på Peter og sa på nytt
til dem som sto rundt: "Han er også en av dem!" 70 Men Peter nektet også
denne gangen.

Litt seinere sa de som sto der til Peter: "Jo, visst, du er en av dem. Du
kommer også fra Galilea." 71 Peter bannet og lovet dyrt og hellig: "Jeg
kjenner ikke denne mannen som dere prater om!" 72 I samme øyeblikk
gol hanen for andre gangen.

Plutselig kom Peter til å huske på det Jesus hadde sagt til ham: "Før
hanen galer to ganger, skal du ha fornektet meg tre ganger." Og han
begynte å gråte.

15

Jesus blir dømt til døden

§ **14:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:62** Se Salmenes bok 110:1 og Daniel 7:13. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **14:65** I følge Matteus sin fortelling om Jesus 26:68 og Lukas sin fortelling om Jesus 22:64 ville soldatene at Jesus skulle avsløre hvem som slo ham. ‡ **14:68** En del håndskrifter mangler: Og nettopp da gol hanen.

1 Tidlig neste morgen samlet øverstеprestene, folkets ledere og de
skriftlærde*, hele Det jødiske rådet† seg for å drøfte saken videre om
Jesus. De bandt Jesus, førte ham bort og overlot ham til Pilatus, som var
den romerske landshøvdingen på den tiden.‡

Jesus blir forhørt av Pilatus

2 Pilatus spurte Jesus: "Er du jødenes konge?" Han svarte: "Det er du
selv som kaller meg dette."
3-4 Øverstеprestene anklaget Jesus for en rekke forskjellige forbrytelser,
og Pilatus spurte ham: "Hvorfor sier du ingenting? Du hører jo alt det de
anklager deg for!"
5 Til Pilatus sin store forbauselse svarte ikke Jesus med ett eneste ord.

Pilatus dømmer Jesus til døden

6 Ved påskehøytiden§ brukte alltid Pilatus å frigi en fange etter ønske
fra folket, samme hvem jødene ville ha fri. 7 Nettopp nå satt det en mann
fengslet som het Barabbas. Han hadde sammen med noen andre blitt dømt
for drap under et politisk opprør.
8 Folket begynte å samle seg rundt Pilatus for å be ham gjøre som han
alltid pleide.
9 "Er det jødenes konge dere vil at jeg skal slippe fri?" spurte Pilatus.
10 Han visste mer enn godt at øverstеprestene bare hadde overlatt Jesus
til ham fordi de var misunnelige på ham.
11 Øverstеprestene hisset nå opp folket og fikk dem til å kreve at
Barabbas skulle bli satt fri i stedet for Jesus.
12 Pilatus spurte på nytt: "Hva skal jeg da gjøre med denne mannen som
dere kaller jødenes konge?"
13 "La ham bli spikret fast på et kors!" ropte de tilbake.
14 "Men hva ondt har han gjort?" spurte Pilatus.
Da skrek de enda høyere: "La ham bli spikret fast på et kors!" 15 Til
slutt ga Pilatus etter og løslot Barabbas, etter som han ville gjøre folket til
lags. Dette innebar at Jesus ble overlatt til å bli pisket og etterpå utlevert
til soldatene for at de skulle føre ham bort og spikre ham til korset.

De romerske soldatene håner Jesus

16 De romerske soldatene førte først Jesus inn på gårdsplassen utenfor
huset til landshøvdingen. Der var hele vaktstyrken blitt kalt sammen.
17 De kledde på han en rød* kappe og laget en krone av torner som de
presset ned rundt hodet hans. 18-19 Så slo de Jesus i hodet med en stav,
spytte på han, falt på kne og lot som om de hyllet han. "Leve jødenes
konge", ropte de.

---

* **15:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **15:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff uten å overlevere disse anledningene til de romerske myndighetene. § **15:6** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **15:17** På gresk: Rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt.

20 Til slutt når de hadde blitt lei av å håne han, tok de av han den røde
kappen og kledde han i hans egne klær og førte Jesus bort for å spikre han
fast på korset.

Jesus blir spikret fast på korset

21 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, støtte soldatene på
Simon fra Kyréne†, han var far til Aleksander og Rufus. Tilfeldigvis var
han på vei fra landsbygda inn til Jerusalem, og de tvang ham til å bære
korset for Jesus.
22 Soldatene førte Jesus til det stedet som ble kalt Golgata og som betyr
Hodeskallen. 23 Der ga de ham vin blandet med myrra,‡ men han nektet
å drikke det. 24 Etter hvert spikret de Jesus fast på korset og delte klærne
hans mellom seg ved å kaste lodd om plaggene.
25 Klokken var omkring ni på morgenen da de spikret ham til korset.
26 Over ham hadde de satt opp en plakat med teksten: "Jødenes konge",
for å vise hva han var anklaget for.
27 Samtidig med Jesus ble også to forbrytere spikret fast, hver på sitt kors.
En på hver side av Jesus.§ 29 De som gikk forbi stedet der henrettelsen
hadde skjedd, hånte Jesus, ristet på hodet og sa: "Var det ikke du som
kunne rive ned templet og bygge det opp igjen på tre dager? 30 Hjelp deg
selv nå og stig ned fra korset."
31 Til og med øversteprestene og de skriftlærde* gjorde seg lystige på
hans bekostning og fleipte til hverandre.
"Han var jo så veldig god til å hjelpe andre", sa de, "men seg selv han
kan ikke hjelpe! 32 Skulle han liksom være Messias, Israels lovede konge?
Ja, om han nå stiger ned fra korset, da skal vi nok tro ham!"
Også de som hadde blitt spikret fast på sine kors sammen med Jesus,
hånte ham.

Jesus dør på korset

33 Da klokka var tolv, ble det plutselig mørkt over hele landet. Mørket
varte helt fram til klokka tre. 34 Da klokka var rundt tre ropte Jesus med
kraftig stemme: *"Eloi, Eloi, lama sabaktani?"* som betyr: "Min Gud, min
Gud, hvorfor har du forlatt meg?"†
35 Noen av de som sto i nærheten, misforsto det han sa og trodde at han
ropte på Elia‡. 36 En av dem sprang bort og fylte en svamp med sur vin og
satte den på en stang og holdt den opp så han kunne få drikke. "La oss se
om Elia kommer og tar ham ned", sa han.
37 Men Jesus ropte høyt og sluttet å puste. 38 I samme øyeblikk revnet
forhenget som henger foran Det aller helligste§ rommet i templet i to deler,
fra toppen og helt ned.

---

† **15:21** Kyréne var en by i Libya. ‡ **15:23** Vin blandet med myrra var et bedøvelsesmiddel de ga til dem som ble spikret fast på kors. I følge Matteus sin fortelling om Jesus 27:34 var vinen også blandet med galle, noe som hadde samme effekt. § **15:27** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 28 Så ble det som Gud hadde forutsagt gjennom profeten til virkelighet: "Han ble regnet som en synder." Se Jesaja 53:12. * **15:31** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:34** Jesus siterer Salmenes bok 22:2 på sitt morsmål, arameisk. ‡ **15:35** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble tatt rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. § **15:38** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang om året ofret blod for å utslette folkets synder.

39 Da den romerske offiseren som sto nær korset, så på hvilken måte
Jesus døde, ropte han: "Denne mannen var virkelig Guds sønn!"
40 Noen kvinner sto litt lenger unna fra stedet der henrettelsen skjedde
og så alt som forgikk. Blant dem var Maria Magdalena, Maria, hun som
var mor til Jakob den yngre og Joses og Salome. 41 De hadde fulgt Jesus og
hjulpet han mens ham var i Galilea. Nå sto de der sammen med mange
andre kvinner som var kommet i følge med Jesus opp til Jerusalem.

Jesus blir begravd

42 Alt dette skjedde på fredagen, forberedelsesdagen, altså dagen før
hviledagen*. Da kvelden† nærmet seg, 43 var Josef fra Arimatea modig
nok så han gikk til Pilatus for å be om å få ta hånd om kroppen til Jesus.
Josef var et respektert medlem av Det jødiske rådet‡, en mann som med
iver ventet på at Gud skulle begynne å regjere blant menneskene.§
44 Pilatus hadde vanskelig for å tro at Jesus allerede var død. Derfor kalte
han til seg den romerske offiseren for å spørre ham om det var tilfelle.
45 Da offiseren bekreftet at Jesus virkelig var død, fikk Josef tillatelse til å
ta hånd om kroppen hans.
46 Josef gikk straks av sted og kjøpte lintøy. Etterpå tok han Jesus ned fra
korset, svøpte han i tøyet og la ham i en grav som var hogget ut i fjellet.
Etter dette rullet han den store steinen på plass foran inngangen til graven.
47 Både Maria Magdalena og Maria, Joses mor, så hvor han la Jesus.

16

Jesus står opp fra de døde

1 På lørdagskvelden, etter at hviledagen var over,* kjøpte Maria
Magdalena, Salome og Maria som var Jakob sin mor, aromatiske oljer for
å gå og salve kroppen til Jesus.
2 Tidlig søndags morgen, like før solen sto opp, gikk de ut til graven.
3 Underveis spurte de seg: "Hvem skal rulle bort steinen fra inngangen for
oss?"
4 Men da de kom fram, så de at steinen, som var svært tung, allerede var
rullet bort. 5 De gikk inn i den åpne graven, og på høyre siden satt en ung
mann kledd i en lang hvit drakt.
Kvinnene ble svært forskrekket. 6 Den unge mannen sa: "Vær ikke
redde. Dere leter etter Jesus fra Nasaret, han som ble henrettet på et kors.
Han har stått opp og er blitt levende igjen. Han er ikke her. Se, dette er
stedet der kroppen hans ble lagt. 7 Gå nå og si til disiplene, og spesielt til
Peter, at Jesus skal gå i forveien for dem til Galilea. Der skal de få se ham,
akkurat som han sa før han døde."

---

* **15:42** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Denne dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **15:42** Jødene sin hviledag begynte omkring klokken 18 fredag kveld. ‡ **15:43** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **15:43** På gresk: På at Guds rike skulle komme. * **16:1** Jødene sin hviledag begynner omkring klokken 18 på fredag kveld og slutter klokken 18 på lørdag kveld. Mellom disse klokkeslettene blir ikke noe unødvendig arbeid utført.

8 Kvinnene sprang skjelvende bort fra graven. De var så sjokkerte at de
ikke våget å fortelle til noen om det de hadde vært vitne til.†

[Dette er den kortere avslutningen på Markus sin fortelling]

Etter dette fortalte de helt kort om alt det de hadde fått befaling om til
Peter og de andre som var med ham. Senere sendte Jesus disiplene ut fra
øst til vest med budskapet. Dette er det Hellige og udødelige budskapet
om frelse og evig liv. Ja, dette er sant!‡

[Dette er den lengre avslutningen på Markus sin fortelling]

Jesus viser seg for Maria Magdalena

9 Det var tidlig søndag morgen, dagen etter hviledagen§, da Jesus sto opp
fra de døde. Den første personen han viste seg for, var Maria Magdalena.
Hun var den kvinnen som han hadde satt fri fra sju onde ånder. 10 Maria
gikk og fortalte det til dem som hadde fulgt Jesus og som nå sørget og gråt.
11 Da de fikk høre at han levde og hadde vist seg for henne, trodde de ikke
på det.

Jesus viser seg for to av disiplene

12 Senere viste Jesus seg for to av disiplene mens de var på veien fra
Jerusalem og ut på landsbygden. Først kjente de ham ikke igjen, etter
som utseendet hans var forandret. 13 Da de litt etter forsto hvem han var,
skyndte de seg av sted og fortalte det til de andre. Ingen trodde på dem!

Jesus viser seg for sine elleve disipler

14 Litt seinere viste han seg for sine elleve disipler mens de spiste
sammen. Han spurte hvorfor de hadde så vanskelig for å tro, og hvorfor
de så hardnakket nektet å stole på dem som hadde sett ham etter at han
hadde stått opp fra de døde? 15 Han sa: "Gå ut i hele verden og spre
budskapet om meg til alle menneskene. 16 Den som tror og blir døpt, skal
bli frelst, men den som nekter å tro, skal bli dømt.
17 Og jeg skal gi kraft til dem som tror, slik at de kan gjøre mirakler og
tegn. De skal drive ut onde ånder i navnet mitt, og de skal få evne til å
snakke nye språk. 18 De skal uten risiko kunne hanskes med slanger, de
skal ikke bli skadet selv om de drikker noe giftig og de skal legge hendene
på de syke og gjøre dem friske."

Jesus farer opp til himmelen

19 Da Herren Jesus hadde sagt dette, ble han tatt opp til himmelen og
satte seg ved Guds høyre hånd for å regjere.*
20 Disiplene gikk ut over alt og forkynte for menneskene, og Herren
var med og bekreftet budskapet gjennom de miraklene som fulgte med
virksomheten.

---

† **16:8** Her slutter Markus sin fortelling om Jesus i følge med de eldste og mest pålitelige håndskriftene. Andre håndskrifter har med ulike avslutninger på boken. Vi gjengir de to mest vanlige. Den lengste forekommer i flest håndskrifter. ‡ **16:8** I grunnteksten: Amen! § **16:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen.
* **16:19** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

Evangeliet etter Lukas

Innledning

1-2 Kjære Teofilus! Mange har allerede skrevet om Jesus og hans liv og
alt som har skjedd iblant oss. Deres fortellinger bygger på det vi har hørt
fra øyenvitnene som var med fra begynnelsen av, og som siden spredde
budskapet om Jesus. 3 Nå vil også jeg skrive ned alt i sin sammenheng for
deg. Jeg har gått nøye gjennom alle fakta helt fra begynnelsen av. 4 Det
har jeg gjort for at du skal forstå at du kan stole på alle opplysningene du
har fått. Her er fortellingen min:

Engelen bærer bud om at døperen Johannes skal bli født

5 Da Herodes var konge i Judea, var det en prest der som het Sakarja.
Han tilhørte Abia sin avdeling blant prestene. Kona hans Elisabet var en
slektning av Aron, han som var stamfar til alle prester blant Israels folk.
6 Sakarja og Elisabet var begge nøye med å være lydige mot Herren Gud
og følge alle hans bud og forskrifter. 7 Dessverre hadde de ingen barn, for
Elisabet kunne ikke få barn. Begge hadde nå blitt gamle.

8-9 En dag da det arbeidslaget som Sakarja var en del av, tjente som
prester i templet, kastet de som vanlig lodd om hvem som skulle få gå
inn og tenne røkelse for Herren Gud. Loddet falt på Sakarja. 10 Mens
ofringen pågikk sto folket utenfor på tempelplassen og ba.

11-12 Plutselig, mens Sakarja var opptatt med oppgaven, fikk han se en
engel fra Herren stå til høyre for alteret. Han ble fryktelig redd. 13 Men
engelen sa: "Vær ikke redd, Sakarja! Jeg har kommet for å fortelle deg at
Herren vil svare på bønnene dine. Du og din kone Elisabet skal få en sønn.
Du skal kalle ham Johannes*. 14 Hans fødsel vil gjøre dere svært glade og
lykkelige. Mange andre skal også glede seg over hans fødsel. 15 Han skal
bli en av Herrens store tjenere. Vin eller sterke drikker skal han aldri
smake, og han skal bli fylt med Guds Hellige Ånd før han er født. 16 Han
skal få mange blant Israels folk til å vende om til Herren, deres Gud. 17 Han
vil bli en mann av samme kraftfulle natur og Ånd som Elia† var, og han
skal bli en forløper til Messias‡, den lovede kongen, og forberede folket på
ankomsten hans. Han skal lære fedrene å elske barna sine, og hjelpe de
opprørske til å gjøre som Herren vil."

18 Sakarja sa til engelen: "Hvordan kan jeg være sikker på at dette
virkelig kommer til å skje? Jeg er jo en gammel mann, og Elisabet kan
ikke lenger få barn."

19 Da sa engelen: "Jeg er Gabriel, og jeg står foran Guds trone. Det er
han som har sendt meg til deg med denne glade nyheten. 20 Men etter som
du ikke trodde på meg, skal du bli stum og ikke kunne snakke før barnet

---

* **1:13** Johannes betyr: Herren viser nåde. † **1:17** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. ‡ **1:17** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det greske ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

er født. For det jeg har sagt, skal bli virkelighet på den tiden Gud har bestemt."
21 Utenfor sto folket og ventet på at Sakarja skulle komme ut, og de
begynte å lure på hvorfor han drøyde så lenge. 22 Da han endelig kom
ut, kunne han ikke snakke, men de forsto av faktene han laget, at han
måtte ha sett et syn der inne.
23 Da Sakarja hadde avsluttet sin tjeneste i templet dro han hjem igjen.
24 Like etterpå ble kona hans, Elisabet, gravid og holdt seg borte fra folk i
fem måneder.
25 "Tenk så god Herren er", jublet hun. "Han har latt meg bli gravid, slik
at jeg slipper å gå skamfull over å ikke ha fått noe barn."

Engelen bærer bud om at Jesus skal bli født

26 Da Elisabet var gravid i sin sjette måned, sendte Gud engelen Gabriel
til en ung jente i byen Nasaret i Galilea. 27 Navnet hennes var Maria, og
hun var trolovet med en mann som het Josef, som tilhørte etterkommerne
av kong David.
28 Engelen Gabriel viste seg nå for henne og sa: "Jeg hilser deg, Maria!
Herren fryder seg over deg, og han er med deg!"
29 Maria ble virkelig forskrekket og undret seg på hva engelen kunne
mene. 30 Men engelen sa: "Vær ikke redd, Maria! Gud har noe godt i vente
for deg. 31 Du skal bli gravid og føde en sønn, og du skal kalle ham Jesus.
32 Han skal være stor og bli kalt Guds sønn. Herren Gud skal gjøre ham
til konge, for han skal arve sin stamfar Davids trone. 33 Han skal regjere
over Israels folk§ for evig, og hans kongsmakt skal aldri ta slutt."
34 Da spurte Maria engelen: "Men hvordan skal jeg kunne bli gravid?
Jeg har jo ikke vært sammen med noen mann."
35 Engelen svarte: "Guds Hellige Ånd skal komme over deg, og Guds kraft
skal omslutte deg. Derfor skal det barnet som du føder være hellig og bli
kalt Guds sønn. 36 Din slektning Elisabet venter også barn, og det til tross
for sin høye alder. Hun, som de sa var steril, er nå i sin sjette måned!
37 Ingen ting er umulig for Gud!"
38 Maria sa: "Jeg vil være lydig mot Herren Gud og tjene ham. La det bli
som du har sagt." Etter dette forsvant engelen.

Maria besøker Elisabet

39-40 Noen dager seinere skyndte Maria seg av sted til Elisabet. Hun dro
opp til den byen som lå i fjellene Judea der Sakarja bodde, og gikk inn i
huset og hilste.
41 Da Elisabet hørte Maria sin hilsen, sparket barnet i magen hennes, og
hun ble fylt av Guds Hellige Ånd. 42 Høyt ropte hun til Maria: "Gud har
gitt deg det mest vidunderlige en kvinne kan få, og all velsignelse har han
gitt til barnet ditt. 43 Vilken ære det er at moren til min Herre kommer på
besøk. 44 I samme øyeblikk som du hilste på meg, og jeg hørte stemmen
din, sparket barnet av glede i magen min. 45 Du kan være lykkelig som
stolte på Herren Gud, for han skal innfri løftet sitt til deg."
46 Maria svarte:
"Jeg vil hylle Herren av hele hjertet mitt!
47 Jeg jubler over Gud, han som frelste meg!

§ **1:33** På gresk: Jakobs hus. Jakob ble også kalt Israel. Se Første Mosebok 32:27-28.

48 Han har vendt sin oppmerksomhet mot meg, og lar en svak kvinne få
tjene ham.
Fra denne stund skal menneskene i alle tider fortelle om min lykke.
49 Han, den hellige og mektige, har gjort fantastiske ting for meg.
50 Han viser evig medfølelse med alle dem som tilber ham.
51 Hans makt er stor, han er full av kraft! De stolte og selvsikre bøyer han.
52 Herskere styrter han ned fra tronen deres, men de ydmyke opphøyer
han.
53 Han metter de sultne med sine gaver, men de rike driver han bort med
tomme hender.
54 Han hjelper folket sitt Israel! Han glemmer ikke det løfte han ga til
forfedrene våre,
55 for han lovet vår stamfar Abraham og etterkommerne hans alltid å være
god mot dem."
56 Maria ble værende hos Elisabet omkring tre måneder og vendte da
tilbake til hjemmet sitt.

Døperen Johannes blir født

57 Ventetiden for Elisabet var nå slutt, og tiden for å føde var kommet.
Hun fikk en gutt. 58 Nyheten om hvordan Herren Gud hadde vært god mot
henne spredde seg raskt blant naboer og slektninger, og alle gledet seg på
hennes vegne.
59 Da gutten var åtte dager gammel, samlet alle slektningene og vennene
seg for å være med i seremonien da de omskar gutten. Alle trodde at han
skulle få navnet Sakarja etter faren sin. 60 Men Elisabet sa: "Nei, han skal
hete Johannes."
61 "Hvorfor det?" spurte de. "Det finnes jo ingen annen i slekten din
som heter det." 62 De vendte seg mot faren og forsøkte ved hjelp av tegn
og fakter å spørre ham hva han mente om navnet.
63 Da ba ham om noe å skrive på, og til alles forbauselse skrev han: "Han
skal hete Johannes." 64 I samme øyeblikk kunne Sakarja snakke igjen, og
han begynte å hylle og tilbe Gud.
65 Alle som bodde i nærheten, ble helt forskrekket, og nyheten om hva
som hadde skjedd, spredde seg i fjellbygdene i Judea. 66 De som hørte om
det som hadde skjedd husket det godt og spurte seg etter som tiden gikk:
"Hva kommer det til å bli av dette barnet når han vokser opp? Herren
Gud er med ham på en spesiell måte."
67 Og Sakarja, som var far til barnet, ble fylt av Guds Hellige Ånd og bar
fram et budskap fra Gud med disse ordene:
68 "La oss hylle Herren, Israels Gud, for han kommer til folket sitt og setter
det fri.
69 Han sender oss en mektig frelser fra sin tjener kong Davids slekt,
70 nøyaktig som han for lenge siden lovet ved profetene sine,
71 en som kan frelse oss fra våre fiender,
ja, frelse oss fra alle som hater oss.
72-73 Gud har vært god mot forfedrene våre,
og han holder sitt Hellige løfte til Abraham:
74 At vi skal bli satt fri fra våre fiender og få tjene Gud uten frykt,
75 og at vi skal få tilhøre Gud og være skyldfri innfor ham for evig.
76 Og du, min lille sønn, du skal bli kalt en Guds profet,
for du skal holde fram Guds budskap fra Herren og rydde vei for ham.
77 Du skal vise hans folk at frelsen er kommet,

og at de kan få tilgivelse for syndene sine.
78-79 På grunn av Guds kjærlighet og omsorg for oss,
skal et lys komme ned til oss fra det høye
og skinne for alle som lever i mørke og dødens frykt.
Dette lys skal lede oss på fredens vei."
80 Johannes vokste opp og ble åndelig sterk. Han holdt til ute i ødemarken til den dagen da han skulle begynne å forkynne for folket i Israel.

2

Jesus blir født i Betlehem

1 På denne tiden hadde den romerske keiseren ved navn Augustus gitt befaling om at alle innbyggerne i Romerriket skulle registreres i manntallet for å betale skatt. 2 Det var den første skatteregistreringen, og den ble gjort da Kvirinius var landshøvding i Syria.
3 Hver og en måtte reise til hjembyen sin for å registrere seg der. 4 Etter som Josef tilhørte slekten til kong David, måtte han reise fra byen Nasaret i Galilea til Betlehem i Judea, som var kong Davids by. 5 Han tok med seg Maria, som han var trolovet* med, og som nå ventet barn.
6 Mens de var i Betlehem, kom tiden da hun skulle føde, 7 og hun fødte sitt første barn, en gutt. Hun svøpte han i myke remser av tøy† og la ham i krybben som var beregnet på dyrene, for det var det ikke plass for dem inne i vertshuset.

Noen gjetere besøker Jesus

8 Samme natten var noen gjetere ute og voktet sauene sine på beitemarkene utenfor byen. 9 Da sto det plutselig en engel fra Herren Gud foran dem, og Herrens herlighet lyste omkring dem. De ble fryktelig redde, 10 men engelen beroliget alle og sa: "Vær ikke redde! Jeg kommer til dere med en stor glede som gjelder hele folket, og som skal gjøre alle glade! 11 I natt er han som skal frelse dere, blitt født i Betlehem. Han er Messias, den lovede kongen, Herren. 12 Dere skal kjenne ham igjen på det at han er svøpt i remser av tøy og ligger i en krybbe." 13 Plutselig var engelen omgitt av et mektig kor av engler fra himmelen som hyllet Herren Gud og sang:
14 "Ære til Gud i himmelen,
og fred på jorden til dem som gjør Gud glad."
15 Da englene hadde dratt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: "Kom! Vi må gå til Betlehem og se det fantastiske som har skjedd, og som Herren har latt oss få vite om!"
16 Så sprang de inn til byen, og fant Maria og Josef og det nyfødte barnet som lå i krybben. 17 Da de hadde sett barnet, fortalte de til alle det engelen hadde sagt om den nyfødte. 18 Alle som hørte dette, undret seg over fortellingen til gjeterne. 19 Maria la hvert ord på sitt minne og tenkte ofte på det.
20 Gjeterne dro tilbake til beitemarkene og hyllet og æret Gud for alt det de hadde fått se og høre. Fra begynnelse til slutt var det nøyaktig som engelen hadde fortalt.

---

* **2:5** Den jødiske trolovelsen var mer forpliktende enn vår tids forlovelse, og kunne bare brytes ved en skilsmisse, men noe seksuelt samliv fikk ikke forekomme. Se Matteus sin fortelling om Jesus 1:18-25, der forholdet mellom Josef og Maria finnes nærmere beskrevet. † **2:7** De nyfødte hadde ingen klær, men ble svøpt inn i remser av tøy.

21 Åtte dager seinere, da gutten skulle bli omskåret, fikk han navnet
Jesus. Det var dette navnet engelen hadde gitt ham før moren var blitt
gravid.

Maria og Josef tar Jesus med til templet

22 Da tiden kom for at foreldrene i tråd med Moseloven‡, skulle foreta
det vanlige renselsesoffer§, tok de Jesus med til templet i Jerusalem for å
bære ham fram for Herren Gud. 23 Herren har jo sagt i sin lov at dersom
kvinnens første barn er en gutt, da skal han tilhøre Herren.* 24 Samtidig
bar foreldrene fram offeret, som i tråd med loven skulle være et par
turtelduer eller to unge duer.

25 På denne tiden bodde det en mann som het Simeon, i Jerusalem, en
god mann som levde etter Guds vilje og var fylt av Guds Hellige Ånd. Med
iver ventet han på at Israels redningsmann skulle komme. 26 Guds Hellige
Ånd hadde gjort det klart for ham at han ikke skulle dø før han hadde sett
Messias, den kongen som Herren Gud hadde lovet å sende.

27 Akkurat denne dagen hadde Guds Ånd minnet Simeon om å gå til
templet. Da Maria og Josef kom for å bære fram Jesus for Herren Gud på
den måten som loven forlangte, 28 var Simeon allerede på plass. Han tok
barnet i armene sine, takket Gud og sa:

29 "Herre, nå kan jeg dø i fred, slik som du har lovet!
30-31 For nå har jeg med egne øyne sett ham som du har bestemt til
frelse for verden.
32 Han er det lys som skal gjøre deg synlig for alle folk og gi ære til folket
ditt Israel."

33 Josef og Maria var grepet av det han sa om Jesus. 34 Simeon ba Gud
om å gi familien alt godt og sa til Maria: "Mange i Israel kommer til å støte
bort dette barnet, og det vil bli deres ulykke. Men for mange skal han bli til
stor glede. Han skal være et tegn som folket strides om. 35 Ja, også du skal
få lide, du skal kjenne det som om noen har stukket deg i hjertet. Men alt
dette vil avsløre det som virkelig skjuler seg i det indre hos menneskene."

36-37 En gammel kvinne, som het Hanna og som Gud hadde gitt evner
til å holde fram budskap fra ham, var også i templet. Hun var datter til
Fanuel fra Asjers stamme. Hun hadde vært gift i sju år da hun var ung,
men hennes mann døde, og nå var hun 84 år. Hun dro aldri fra templet,
men var der dag og natt og tjente Gud ved bønn og faste.

38 Nettopp da Simeon snakket med Maria og Josef, kom Hanna dit og
begynte å takke og hylle Gud. Hun fortalte om Jesus for alle som ventet på
at Jerusalem skulle bli satt fri.

39 Da foreldrene hadde gjort alt det som Herren Gud krever i loven,
vendte de tilbake til hjembyen sin Nasaret i Galilea. 40 Der vokste den
lille gutten opp og ble sterk. Han var uvanlig klok for sin alder, og Gud var
med ham.

Jesus som tolvårig i templet

---

‡ **2:22** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:22** Offeret ble båret fram 40 dager etter fødselen om det var en gutt. Se Tredje Mosebok 12:2-8. * **2:23** Den som ble født først, både blant buskapen og blant menneskene, skulle tilhøre Gud. Dyret ble ofret, mens barnet, om det var en gutt, skulle tjene Gud. Som et tegn på dette ble det ofret et dyr. Se Andre Mosebok 13:2,13 og Fjerde Mosebok 18:15.

41 Foreldrene til Jesus brukte hvert år å reise til Jerusalem for å delta i
påskehøytiden†. 42 Da Jesus var tolv år, dro de dit som vanlig. 43 Etter at
festen var over og de skulle reise hjem, stoppet Jesus alene i Jerusalem,
uten at foreldrene visste om det.
44 Foreldrerne gikk en hel dag uten å savne ham, for de trodde at han
var sammen med sine venner i reiseføIget. Fram mot kvelden begynte de
å spørre etter ham blant slektninger og venner. 45 Da de ikke kunne finne
ham noe sted, vendte de tilbake til Jerusalem for å lete etter ham der.
46-47 Etter å ha lett i tre dager, fant de ham til slutt i templet der han satt
mitt blant de religiøse lærerne og diskuterte vanskelige spørsmål. Alle
som hørte måten han ordla seg på, undret seg over hans intelligens og
kloke svar.
48 Foreldrene hans visste ikke hva de skulle tro, og Maria sa: "Men Jesus,
hvordan kunne du gjøre dette mot oss? Din far og jeg har vært så redde,
og vi har lett etter deg over alt!"
49 "Hvorfor har dere lett etter meg?" svarte han. "Visste dere ikke at
jeg måtte være i min Fars hus, i templet?" 50 Men de forsto ikke hva han
mente.
51 Senere fulgte han med hjem til Nasaret og var lydig mot foreldrene.
Moren hans tenkte ofte på det som hadde skjedd. 52 Jesus ble eldre og
klokere for hver dag og var elsket av både Gud og mennesker.

3

Døperen Johannes rydder vei for Jesus

1 Tiden var kommet til det femtende regjeringsåret for den romerske
keiseren Tiberius. Pontius Pilatus var landshøvding i Judea, Herodes
var landsfyrste over Galilea, hans bror Filip var landsfyrste i Iturea og
Trakonitis, og Lysanias hersket over Abilene. 2 Annas og Kaifas var
øverstepresterer.
På denne tiden kom det et budskap fra Gud til Johannes, sønnen til
Sakarja, som levde ute i ødemarken. 3 Johannes dro til distriktet nær
elven Jordan. Over alt underviste han folket om at de kunne få syndene
sine tilgitt dersom de tok avstand fra synden, vendte seg om til Gud og lot
seg døpe. 4 Dette hadde Gud forutsagt i det profeten Jesaja skrev i sin bok:
"En stemme roper i ødemarkent:
'Rydd vei for Herren! Gjør stiene rette for ham!
5 *Fyll dalene, senk alle fjell og høyder!*
Rett ut svingene og jevn ut de grunne og steinete veiene!
6 *Da skal alle mennesker få se Guds frelse.'"**
7 Mennesker i stort antall kom nå til Johannes for å bli døpt. Han talte
strengt til dem og sa: "Ormeyngel! Tror dere at dere kan unnslippe Guds
kommende dom? 8 Nei, først må dere bevise at dere virkelig har vendt
dere bort fra synden ved å gjøre det som er rett og riktig. Innbill dere
ikke at dere kan slippe bort ved å tenke: 'Vi er trygge, for vi er jøder, og
Abraham er vår stamfar.' Jeg forsikrer dere at det ikke hjelper. Gud kan
forvandle disse steinene her til jøder! 9 Dommen henger over hodet på
dere, øksen har allerede begynt å hugge i trestammen. Hvert tre som ikke
bærer god frukt skal bli hogget ned og kastet på ilden!"

† **2:41** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **3:6** Se Jesaja 40:3-5.

10 Da spurte folket: "Hva vil du at vi skal gjøre?"
11 Han svarte: "Den som har to skjorter, skal gi bort den ene til den som
ingen har. Og den av dere som har mat, skal gi til dem som er sultne."
12 Til og med tollere† kom for å bli døpt, og de spurte: "Hvordan kan vi
vise at vi har sluttet å synde?"
13 "Gjennom det å være ærlige", svarte han. "Krev ikke mer i skatt enn
det som de romerske myndighetene har gitt befaling om."
14 "Og vi da, hva skal vi gjøre?" spurte noen soldater.
Johannes svarte: "Tving ikke til dere penger ved å bruke trusler og vold,
men vær fornøyd med den lønnen dere har."
15 Hele folket ventet på at Messias, den lovede kongen, snart skulle
komme. Nå spurte de seg om det kunne være Johannes som var
oppfyllelsen på det gamle løftet? 16 Men Johannes svarte alle: "Jeg døper
dere med vann, men snart kommer en som er større enn meg. Han er så
mektig at jeg ikke en gang er verdig til å løse opp remmene på sandalene
hans.‡ Han skal døpe dere med Guds Hellige Ånd og ild. 17 Det er han
som skal dømme verden. Han står ferdig til å skille de onde fra dem som
følger Guds vilje, på samme måten som bonden når han skiller agnene fra
hveten. Etter at han har renset opp på plassen der de tresker kornet, skal
han samle hveten i laden, men agnene skal han brenne opp i en ild som
aldri slokner."
18 På mange forskjellige måter formante Johannes folket gjennom
budskapet han bar fram.

Herodes setter Johannes i fengsel

19 Johannes rettet også sterk kritikk mot Herodes, herskeren i Galilea.
Særlig for hans forhold til Herodias, som var kona til broren hans, og for
alt det andre onde han gjorde. 20 Derfor fikk Herodes seinere satt Johannes
i fengsel. På denne måten fikk han lagt enda en ny ond gjerning til den
lange listen av misgjerninger han fra før av hadde pådratt seg.

Jesus blir døpt

21 Mye folk kom nå til Johannes for å bli døpt. Jesus kom også og lot seg
døpe. Da Jesus etter dåpen sto der og ba, åpnet himmelen seg. 22 Synlig
senket Guds Hellige Ånd seg ned over ham i form av en due, og en stemme
fra himmelen sa: "Du er min elskede Sønn, du er min glede."

Slektstavlen til Jesus

23-38 Jesus var rundt 30 år da han begynte å undervise folket og gjøre
mirakler. Han ble ansett for å være sønnen til Josef. Far til Josef, og
forfedrenes hans lenger tilbake hadde denne rekkefølgen:
Eli, Mattat, Levi, Melki, Jannai, Josef, Mattatia, Amos, Nahum, Esli,
Naggai, Ma`at, Mattatia, Sjimi, Josek, Joda, Johanan, Resa, Serubabel,
Sealtiel, Neri, Melki, Addi, Kosam, Elmadam, Er, Josva, Elieser, Jorim,
Mattat, Levi, Simeon, Juda, Josef, Jonam, Eljakim, Melea, Manna, Mattata,
Natan, David, Isai, Obed, Boas, Salmon, Naksjon, Amminadab, Admin, Arni,
Hesron, Peres, Juda, Jakob, Isak, Abraham, Tarah, Nakor, Serug, Re`u, Peleg,
Eber, Salah, Kenan, Arpaksad, Sem, Noah, Lamek, Metusalah, Enok, Jered,
Mahalael, Kenan, Enosj, Set. Set var sønn til Adam som ble skapt av Gud.

† **3:12** Tollerne var jøder som arbeidet med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle.
‡ **3:16** Dette var en oppgave for slaver.

4

Jesus blir fristet av djevelen

1 Da Jesus kom tilbake fra elven Jordan, var han fylt av Guds Hellige Ånd.
Ånden førte ham ut i ødemarken. 2 Der ble han fristet av djevelen i 40
dager. I hele denne tiden spiste han ingenting, og ble til slutt sulten.
3 Da sa djevelen til ham: "Skap brød av disse steinene, dersom du nå er
Guds sønn!"
4 Jesus svarte: "Nei! Det står i Skriften*: *'Menneskene lever ikke av
brød†alene.'* "
5 Da førte djevelen ham opp på et høyt fjell og lot han i et øyeblikk skue
ut over alle land i verden. 6 Han sa: "Jeg skal gi deg makten i verden og
overdra all herligheten som finnes i den til deg. Alt dette er mitt, og jeg
kan gi det til hvem jeg vil. 7 Dersom du bare faller ned og tilber meg, skal
det bli ditt."
8 Jesus svarte: "Det står i Skriften: 'Det er Herren, din Gud, du skal tilbe,
og bare ham du skal tjene.‡' "
9 Da tok djevelen ham med til Jerusalem og stilte han øverst oppe på
tempelmuren og sa: "Hopp ned, dersom du virkelig er Guds sønn! 10 Det
står i Skriften:
'Gud skal befale sine engler å beskytte deg.
11 De skal bære deg på hendene,
slik at du ikke skader deg mot noen stein.§' "
12 Jesus svarte: "Det står også i Skriften: 'Du skal ikke sette Herren, din
Gud, på prøve.*' "
13 Da djevelen hadde fristet ham på alle måter, holdt han seg borte fra
ham for en tid.

Jesus taler til folket i Galilea

14 Etter dette vendte Jesus tilbake til Galilea, fylt av Guds Ånd og kraft,
og snart snakket folk om ham over alt. 15 Han underviste i synagogene†,
og alle hyllet ham.

Folket i Nasaret nekter å tro

16 Da han kom til Nasaret, byen der han hadde vokst opp, gikk han
som vanlig til synagogen$1‡ på hviledagen§. Han reiste seg for å lese fra
Skriften*. 17 De rakte ham profeten Jesaja sin bok. Han åpnet den og fant
det stedet der det står:
18 "Herrens Ånd er over meg,
for han har valgt meg ut for å bringe et gledens budskap til de fattige.
Han har sendt meg å proklamere frihet for dem som er fanget,
for å gi de blinde synet sitt, for å sette fri de diskriminerte
19 og rope ut en frelsens tid fra Herren."†
20 Så rullet han sammen skriftrullen og leverte den til tjeneren og satte
seg ned for å undervise. Alle i synagogen hadde øynene sine vendt mot

---

* **4:4** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:4** Jesus siterer første halvdelen av Femte Mosebok 8:3, andre halvdelen sier at vi ska lyde Gud. ‡ **4:8** Se Femte Mosebok 6:13. § **4:11** Se Salmenes bok 91:11-12. * **4:12** Se Femte Mosebok 6:16. † **4:15** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:16** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **4:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **4:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:19** Se Jesaja 61:1-2.

ham og ventet med spenning på hva han ville si. 21 Da forklarte han: "I
dag er dette stedet i Skriften blitt virkelighet, rett for øynene på dere."
22 Alle som lyttet, snakket vel om ham og undret seg over de vidunderlige
ordene han bar fram. "Hvordan kan dette ha seg?" sa de til hverandre.
"Han er jo bare sønnen til Josef."
23 Da sa han: "Dere vil sikkert minne meg på ordspråket: 'Lege, leg
deg selv!' og sier til meg: 'Gjør de samme miraklene her i hjembyen din
som vi har hørt at du gjorde i Kapernaum.'" 24 Han fortsatte: "Jeg vet
godt at ingen profet som bærer fram Guds budskap, blir akseptert i sin
egen hjemby. 25 Tenk på profeten Elia. Jeg forsikrer dere at det var mange
jødiske enker som trengte hjelp på hans tid, for det hadde ikke regnet på
tre og et halvt år, og det var en fryktelig sultekatastrofe i landet. 26 Men
Elia ble ikke sendt til noen av dem, men fikk hjelpe en enke i Sarepta nær
Sidon‡.§ 27 Tenk også på profeten Elisja, som helbredet syreren Na`aman,
til tross for at det var mange jødiske spedalske som trengte hjelp.*"
28 Folket i synagogen ble rasende da de hørte dette. 29 De stormet opp
og drev Jesus ut av byen, helt til kanten av det fjellet som byen var bygget
på. De ville dytte ham utfor stupet.
30 Men han gikk tvers gjennom folkemassen og dro bort.

Jesus underviser med makt

31 Noe seinere kom Jesus til Kapernaum i Galilea. Der underviste
han folket i synagogen† på hviledagen‡. 32 De var forbløffet over
undervisningen hans, for han talte med makt og myndighet.
33 I synagogen var det denne dagen en mann som var besatt av en ond
Ånd. Han begynte å rope: 34 "Hva har du med oss å gjøre, Jesus fra
Nasaret? Har du kommet for å ta knekken på oss? Jeg vet hvem du er,
du Guds Hellige tjener!"
35 Men Jesus sa strengt til den onde ånden: "Ti stille! Far ut av ham!"
den onde ånden kastet mannen i gulvet foran øyne på alle og for så ut av
ham uten å skade ham.
36 Folket i synagogen ble forskrekket og begynte å diskutere seg i mellom:
"Hva er det med ordene til denne mannen? For en makt og myndighet de
har! Han befaler de onde åndene å forlate sine offer, og straks farer de
ut." 37 Og ryktet om ham spredde seg som en løpeild i hele distriktet.

Jesus helbreder svigermoren til Simon

38 Så dro Jesus fra synagogen§ og gikk hjem til Simon. Svigermoren til
Simon lå syk i høy feber, og alle ba at Jesus måtte helbrede henne. 39 Da
gikk han fram, bøyde seg ned over henne og ga befaling om at feberen
skulle forlate henne. Straks ble hun fri feberen. Hun sto opp og begynte å
lage mat til gjestene.
40 På kvelden, da solen holdt på å gå ned, kom alle i byen med sine syke
til Jesus. Han la hendene på hver og en og helbredet de ulike sykdommene.
41 Mange ble også satt fri fra onde ånder, og da åndene for ut, ropte de:
"Du er Guds sønn!" Men han snakket strengt og forbød at de skulle si
hvem han var, etter som de visste at han var Messias, den lovede kongen.

---

‡ **4:26** Sidon var en fønikisk by ved Middelhavets kyst, nordvest for Galilea. § **4:26** Se Første Kongebok 17. * **4:27** Se Andre Kongebok 5. † **4:31** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:31** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. § **4:38** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester.

Jesus fortsetter å tale til folket

42 Tidlig neste morgen gikk Jesus videre, bort til et øde sted. Folket
begynte å lete etter ham over alt. Da de til slutt fant ham, gjorde de alt
de kunne, for å overtale ham til å stanse lenger i Kapernaum. 43 Men han
sa: "Jeg må også gå til de andre byene for å spre det glade budskapet om
at Gud vil frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk.* Det er derfor
jeg har blitt sendt ut." 44 Han fortsatte med å tale til folket i synagogene† i
Judea‡.

5

Storfiske og de første disiplene

1 En dag da Jesus sto ved Genesaretsjøen, presset folket på for å høre
Guds budskap. 2 Han fikk da se to tomme båter som noen fiskere hadde
forlatt ved stranden mens de skyllet garna sine. 3 Han steg om bord i en
av båtene og ba Simon, han som eide den, å ro litt ut fra land. Mens han
satt i båten, talte han til folket på land.

4 Da han hadde sluttet å tale, sa han til Simon: "Ro ut på dypt vann og
kast ut noten, slik at dere får den fisken dere trenger!"

5 "Herre", sa Simon, "vi har arbeidet hardt i hele natt og har likevel ikke
fått noe. Men etter som det er du som sier dette, skal vi forsøke på nytt."
6 Da de gjorde det, fikk de så mye fisk at noten holdt på å revne! 7 Da vinket
de på hjelp fra sine kamerater for å få dem ut med den andre båten, og
snart var begge båtene så fulle med fisk at de holdt på å synke.

8 Da Simon til slutt fattet hva som hadde skjedd, falt han på kne for
Jesus og sa: "Herre, gå fra meg! Jeg er en synder. Jeg kan ikke være i din
nærhet." 9 Både han og de andre i båten hadde blitt helt forskrekket da
de så hvor mye fisk de hadde fått. 10 Kompanjongene hans, som het Jakob
og Johannes og var sønnene til Sebedeus, var like forskrekket.

Jesus sa til Simon: "Vær ikke redd! Fra nå av skal du fange mennesker
i stedet!"

11 Da de hadde rodd båtene i land, gikk de fra alt for å følge Jesus.

Jesus helbreder en spedalsk mann

12 En annen gang, da Jesus besøkte en by, møtte han en mann som var
alvorlig angrepet av spedalskhet*. Da mannen fikk se Jesus kastet han seg
til jorden foran han og ba: "Herre, om du vil, da kan du gjøre meg frisk."

13 Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham og sa: "Det vil jeg. Du er frisk!"
Straks forsvant spedalskheten. 14 Jesus forbød mannen å fortelle til noen
det som hadde skjedd. Han sa: "Gå i stedet til presten og la ham undersøke
deg. Ta også med det offeret som Moses har bestemt at spedalske skal gi
når de er blitt friske.† Da kommer alle til å forstå at Gud har helbredet
deg."

15 Ryktet om Jesus spredde seg bare raskere og raskere. Et stort antall
mennesker kom for å høre på ham og bli helbredet fra sykdommene sine.
16 Derfor trakk han seg ofte bort til øde steder for å be.

Jesus helbreder en lam mann

---

* **4:43** På gresk: For å forkynne evangeliet om Guds rike. † **4:44** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. ‡ **4:44** Eller: "jødenes land". En del håndskrifter har: "Galilea".

* **5:12** Ordet spedalsk, lepra, er blitt brukt på denne tiden for mange forskjellige hudsykdommer.

† **5:14** Se Tredje Mosebok 14:1-4.

17 En dag Jesus underviste, satt noen av fariseerne‡ og de skriftlærde§
blant dem som lyttet. De hadde kommet fra byene i hele Galilea og Judea,
og også fra Jerusalem. Guds kraft var over Jesus slik at han kunne helbrede.
18-19 Da kom noen menn bærende på en båre der det lå en lam mann.
De forsøkte å brøyte seg vei i folkemassen for å komme bort til Jesus, men
de klarte ikke å ta seg fram. Derfor gikk de opp på taket og tok bort noen
takstein og firte båren med den lamme mannen ned, rett foran Jesus.
20 Da Jesus så hvor stor tro de hadde, sa han til den lamme: "Min sønn,
jeg har tilgitt syndene dine."
21 "Hva er dette for en fyr som spotter* Gud på dette viset?" tenkte
fariseerne og de skriftlærde. "Det er jo bare Gud som kan tilgi synder."
22 Jesus forsto hva de tenkte og sa: "Hvorfor tenker dere at dette er å
spotte Gud? 23 Er det ikke like umulig for et menneske å si til den lamme:
'Reis deg opp og gå' som det er å si 'Jeg tilgir deg syndene dine?' "
24 Så vendte han seg til den lamme og sa: "For å bevise at jeg, Menneskesønnen†,
har makt til å tilgi synder her på jorden, sier jeg deg: 'Reis deg opp, ta båren
din og gå hjem!' " 25-26 Og straks reiste seg mannen opp, rett foran øynene
på folket som var mer enn forbløffet. Mannen tok båren sin og gikk hjem,
mens han hele tiden hyllet Gud. Alle som så det, ble helt forskrekket. Så
begynte de å hylle Gud og gjentok gang på gang: "Det vi har sett i dag, er
helt utrolig, ja, virkelig helt utrolig!"

Jesus kaller en toller

27 Da Jesus seinere dro fra byen, fikk han se en toller‡ som het Levi sitte
utenfor tollboden. "Kom og bli min disippel", sa Jesus til ham. 28 Uten å
nøle reiste Levi seg, dro fra alt og fulgte Jesus.
29 Levi ordnet seinere til en fest for Jesus i huset sitt. Da de spiste
sammen, deltok mange av kollegene til Levi som jobbet i tolletaten blant
gjestene. Det var også mange andre gjester.
30 Fariseerne§, og spesielt de skriftlærde* blant dem, ble svært sinte og
sa til disiplene: "Hvordan kan dere synke så dypt at dere spiser sammen
med tollere og syndere?" 31 Jesus svarte: "Det er ikke de friske som trenger
lege, men de som er syke. 32 Min oppgave her på jorden er å føre syndere
tilbake til Gud, ikke å ta hånd om dem som allerede følger hans vilje."

Jesus svarer på spørsmål om faste

33 De religiøse lederne anklaget også Jesus for en annen sak. De sa:
"Disiplene til døperen Johannes faster og ber regelmessig, og det gjør også
disiplene til fariseerne†. Men dine, de spiser og drikker og nyter livet i
fulle drag!"

---

‡ **5:17** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **5:17** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:21** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **5:24** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **5:27** Tollerne var jøder som arbeide med å ta inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **5:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **5:30** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **5:33** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

34 Da svarte Jesus: "Dere vil vel ikke pålegge bryllupsgjestene å gå
fastende og sultne mens brudgommen er hos dem? 35 Men en dag vil han
bli tatt fra dem, og i tiden etter den dagen vil de nok faste. Det finnes tid
og sted for alt." 36 Jesus fortalte to eksempler som illustrerte dette: Han sa:
"Ingen river løs en bit tøy fra et nytt plagg som enda ikke er krympet, for å
sy den på et gammelt plagg. Da blir jo først det nye plagget ødelagt, og for
øvrig vil lappen krympe og dermed rive i stykker plagget som er gammelt.
37 Og ingen heller ny vin i gamle skinnsekker, for når vinen gjærer, blir
sekkene sprengt og ødelagt, og vinen renner ut. 38 Nei, ny vin må fylles i
nye sekker. 39 Men ingen som har drukket av den gamle vinen, har særlig
lyst på den nye. Den gamle gylne årgangen er best, sier de."‡

6

Disiplene plukker aks på hviledagen

1 En hviledag*, da Jesus og disiplene gikk langs noen kornåkrer, nappet
disiplene av noen aks og gned mellom hendene for å kunne spise kornet.
2 Men noen av fariseerne† sa: "Hvorfor gjør dere dette? Det er jo forbudt
i Moseloven‡ å høste på hviledagen."
3 Da svarte Jesus: "Har dere aldri lest hva kong David gjorde da han
og mennene hans ble sultne?§ 4 Han gikk inn i Guds hus og spiste av det
spesielle brødet som bare prestene har lov til å spise av og delte også ut
til de andre. Dette var jo også et brudd på loven." 5 Videre sa Jesus til
fariseerne: "Jeg, Menneskesønnen*, har rett til å avgjøre hva som er tillatt
på hviledagen."

Jesus helbreder en mann på hviledagen

6 En annen hviledag† underviste Jesus i synagogen‡. Der satt det en mann
som var handikappet i sin høyre hånd. 7 De skriftlærde§ og fariseerne*
holdt skarpt oppsyn med Jesus. Ville han våge å helbrede hånden til
mannen på hviledagen? I så tilfelle ville de få noe å anklage ham for.
8 Jesus forsto godt hva de tenkte. Derfor sa han til mannen med den
handikappede hånden: "Reis deg og kom fram så alle kan se deg." Mannen
gjorde som Jesus sa.
9 Så vendte Jesus seg til fariseerne og de skriftlærde og sa: "La meg
få spørre dere om en ting: Hva er tillatt å gjøre på hviledagen i følge
Moseloven†? Skal vi gjøre godt eller skal vi gjøre ondt? Skal vi redde liv

---

‡ **5:39** Folk ville holde fast ved sine gamle religiøse mønster. * **6:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **6:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **6:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **6:3** Se Første Samuelsbok 21:1-6. * **6:5** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:6** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **6:6** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **6:7** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:7** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **6:9** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

eller skal vi drepe noen?" 10 Etter tur satte han øynene i en etter en av
tilskuerne, og sa til mannen: "Rekk hånden din fram." Da mannen gjorde
det, ble hånden normal igjen! 11 Motstanderne av Jesus ble rasende og
begynte å prate med hverandre om hvordan de kunne få ryddet ham av
veien.

Jesus velger ut sine tolv nærmeste disipler

12 Noen dager seinere gikk Jesus opp på et fjell for å be. Han ba hele
natten. 13 Da det lysnet av dag, kalte han sammen disiplene og valgte
ut tolv til å bli hans nærmeste disipler‡. 14 Det var: Simon, som han ga
navnet Peter, Simon sin bror Andreas, Jakob, Johannes, Filip, Bartolomeus,
15 Matteus, Tomas, sønnen til Alfeus som het Jakob, Simon, som ble kalt
"den ivrige"§, 16 Jakob sønnen sin Judas og Judas Iskariot, han som seinere
forrådte Jesus.

Mye folk følger Jesus

17 Da Jesus hadde kommet ned fra fjellet sammen med sine tolv utvalgte
disipler, stanset de på en stor slette. Der hadde mange av disiplene fra den
videre kretsen samlet seg. En stor folkemasse fra hele Judea og Jerusalem
og fra kysten nær Tyrus og Sidon* 18 hadde kommet for å høre ham og for
å bli helbredet fra sykdommene sine. Jesus drev ut mange onde ånder.
19 Alle forsøkte å røre ved ham, etter som det gikk ut en kraft fra ham som
gjorde folk friske.

Virkelig lykke

20 Han vendte seg til disiplene og sa:
"Lykkelige er dere som innser at dere er fattige†,
for dere skal få være Guds eget folk‡!
21 Lykkelige er dere som nå sulter§,
for dere skal bli mettet.
Lykkelige er dere som nå gråter,
for dere skal få smile og le.
22 Ja, dere er lykkelige når de hater dere, tar avstand fra dere, håner dere
og taler dårlig om dere fordi dere er disipler av meg, Menneskesønnen*.
23 Gled dere når dette skjer! Ja, dans av glede, for Gud skal lønne dere.
Husk på at profetene som før i tiden bar fram Guds budskap†, ble like
dårlig behandlet av forfedrene.
24 Men ulykken vil ramme dere som er rike,
for dere har allerede tatt ut gledene deres.
25 Ulykken vil ramme dere som nå er mette,
dere vil måtte gå sultne.
Ulykken vil ramme dere som nå ler,

---

‡ **6:13** Blir også kalt apostler. § **6:15** På gresk: "seloten" eller "kananaios", dannet av et arameisk ord. Simon tilhørte sannsynligvis et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. * **6:17** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. † **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:3, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "de som er fattige i ånden", det vil si "de som innser at de trenger Gud". ‡ **6:20** På gresk: Guds rike tilhører dere. § **6:21** Se Matteus sin fortelling om Jesus 5:6, der Jesus i den greske grunnteksten sier: "sulter og tørster etter rettferdighet", det vil si "sulter og tørster etter å gjøre Guds vilje". * **6:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:23** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

for dere vil måtte sørge og gråte.
26 Ja, ulykken vil ramme dere som det nå blir snakket godt om.
Husk på at de profetene som før i tiden opptrådte med falske budskap om Gud,
ble populære og behandlet godt av forfedrene.

Om å elske fiendene sine

27 Men til dere som vil høre på det jeg sier, har jeg dette å fortelle: Elsk fiendene deres. Gjør godt mot dem som hater dere. 28 Be om at Gud skal gi alt godt til dem som forbanner dere, og be om at han skal hjelpe dem som håner dere.
29 Slår noen deg på det ene kinnet, da vend også det andre til! Vil noen ta ditt yterplagg, da la ham også få skjorten. 30 Gi til alle som ber deg, og om noen tar det som er ditt, da krev det ikke tilbake. 31 Dere skal behandle andre slik som dere vil at de skal behandle dere.
32 Dersom dere bare elsker dem som elsker dere, er dere da verd noe ekstra ros og ære for det? Selv onde mennesker elsker jo dem som gir kjærlighet tilbake. 33 Dersom dere gjør godt mot dem som gjør godt mot dere, er det noe så ekstra med det? Det gjør jo de onde menneskene også!
34 Dersom dere låner ut penger til dem som kan betale tilbake, er det noe som dere bør takkes så veldig ydmykt for? Selv onde mennesker låner jo ut til sine venner om de bare får pengene sine igjen.
35 Nei, elsk fiendene deres og gjør godt mot dem. Lån ut pengene deres uten å bekymre dere for om dere får de tilbake. Da vil Gud lønne dere. Dere handler da som ekte barn av Gud, for han er selv god også mot dem som er utakknemlige og onde.
36 Vis samme medfølelse mot dine medmennesker som deres Far i himmelen gjør, han som har medfølelse med alle.

Om å dømme andre

37 Døm ikke andre. Da skal dere ikke selv bli dømt. Erklær ingen skyldige. Da skal ikke Gud erklære dere som skyldige. Vær beredt å tilgi. Da skal dere selv få tilgivelse. 38 Dersom dere gir, kommer dere til å få. Ja, dere kommer til å få tilbake mer enn dere ga, et breddfullt mål, godt presset og ristet, slik at mye får plass. For det målet dere bruker på andre, det kommer Gud til å bruke på dere.”
39 Jesus illustrerte hva han mente ved å fortelle to bilder. Han sa: ”Hvilken mening er det i at en blind leder en annen blind? Begge kommer til å falle i samme grøften. 40 Og en disippel står ikke over sin mester, men når han er fullt utlært, kan han bli like dyktig som sin mester.
41 Hvorfor henger du deg opp i de små svakhetene som du ser hos andre, når du ikke erkjenner dine egne feil som er mye større? 42 Hvorfor sier du til andre: ’Kom hit så skal jeg åpne øynene på deg slik at du kan se feilene dine’, når du samtidig er blind for dine egne synder? Du falske menneske som bare later som om du er lydig mot Gud! Rett først dine egne feil! Etterpå kan du se klart og forsøke å hjelpe dine medmennesker.

Av frukten kjenner vi treet

43 Et godt tre kan aldri bære dårlig frukt, og et dårlig tre kan aldri bære god frukt. 44 Vi kjenner treet igjen på den frukten det bærer. Ingen finner fiken på tistler eller druer på tornebusker. 45 På samme måten viser ordene fra et godt menneske den godhet som finnes i hjertet, mens ordene

fra et ondt menneske avslører den ondskap som finnes i dette menneske. Munnen sier det hjertet er fullt av.

Om å bygge på sikker grunn

46 Hvorfor kaller dere meg 'Herre', når dere likevel ikke er lydige mot
meg? 47 Den som kommer til meg og hører undervisningen min og handler
etter den, hvem han er lik skal jeg kort og klart fortelle dere. 48 Han ligner
en mann som vil bygge seg hus. Han graver så dypt at han kan legge
grunnmuren på fast fjell. Når elven flommer over og vannet kaster seg
mot huset, da står det fast, etter som det er bygget på sikker grunn.
49 Men den som hører og ikke handler, han ligner en mann som bygger
huset sitt direkte på jorden uten å grave noe fundament. Og når elven
kaster seg mot huset, faller det straks sammen med en kjempesmell."

7

En romersk offiser viser sterk tro

1 Da Jesus hadde sluttet å tale til folket, gikk han inn i byen Kapernaum.
2 Der var det en romersk offiser som hadde en tjener han syntes svært
godt om. Nå var tjeneren syk og lå for døden. 3 Da offiseren fikk høre
snakk om Jesus, sendte han noen av lederne blant jødene til ham for å
be ham komme og helbrede tjeneren. 4 De kom fram til Jesus og ba med
iver at han måtte følge med og hjelpe mannen. "Om noen fortjener din
hjelp, så er det han", sa de. 5 "Han elsker vårt folk og har til og med bygget
synagogen* til oss!"
6 Da fulgte Jesus med. Før han kom fram til huset, sendte offiseren noen
venner for å si til ham: "Herre, stans der du er, jeg er ikke verdig til at du
går inn i hjemmet mitt.† 7 Derfor våget jeg heller ikke selv å komme til
deg. Men si bare et ord, så blir tjeneren min frisk. 8 Jeg vet det, for jeg har
selv overordnede offiserer som gir meg befaling. På den andre siden har
jeg soldater som i rang er under meg igjen. Dersom jeg sier til en av dem:
'Gå', så går han, og til en annen: 'Kom', så kommer han. Og om jeg sier til
tjenerne mine: 'Gjør dette, eller det der', ja, så gjør de det."
9 Jesus ble forbauset og vendte seg mot folket som fulgte med ham og sa:
"Jeg forsikrer dere at ikke en gang blant Israels folk har jeg sett en så sterk
tro."
10 Da offiseren sine venner kom tilbake til huset, så de at tjeneren var
helt frisk.

Jesus vekker opp sønnen til enken fra døden

11 Da Jesus og disiplene gikk inn i byen Nain, fulgte en stor mengde
mennesker etter. 12 De nærmet seg byporten og møtte et gravfølge. Den
døde var eneste sønnen og moren hans var enke. Mange sørgende fra
byen deltok med henne i følget.
13 Da Herren Jesus så enken, ble han fylt av medfølelse og sa: "Gråt
ikke!" 14 Så gikk han fram til båren og la hånden på den, og de som bar
den stanset. "Unge mann", sa Jesus, "reis deg opp!"

---

* **7:5** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. † **7:6** I følge reglene de jødiske skriftlærde hadde, ville Jesus bli uverdig for Gud dersom han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, selv var uverdig. Han måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset.

15 Da satte den døde seg opp og begynte å snakke til dem som sto rundt
båren. Jesus ga ham til hans mor.
16 Folket ble helt forskrekket over det de hadde sett, og de hyllet Gud og
sa: "En stor profet har vist seg blant oss og har båret fram Guds budskap",
og: "Gud har kommet for å hjelpe folket sitt". 17 Fortellingen om det Jesus
hadde gjort, spredde seg over hele Judea og nådde til og med utenfor
landets grenser.

Jesus svarer på spørsmål fra døperen Johannes

18 Disiplene til døperen Johannes fikk snart høre snakk om alt det som
Jesus gjorde. Da de fortalte det til Johannes, 19 sendte han to av disiplene
sine til Herren Jesus for å spørre: "Er du virkelig den som Gud har lovet
å sende oss, eller skal vi vente på en annen?"
20-22 Da de to disiplene nådde fram til Jesus, holdt han akkurat på å
helbrede folk fra sine sykdommer, lidelser og fra onde ånder. Han gjorde
også at flere blinde kunne se igjen. Da utsendingene fra Johannes stilte sine
spørsmål som Johannes ville ha svar på, sa Jesus: "Gå tilbake til Johannes
og fortell det dere har sett og hørt: At blinde begynner å se, lamme går,
spedalske blir friske, døve hører, døde får liv igjen, og de fattige får høre
det glade budskap.‡ 23 Si også til ham: 'Lykkelig er den som ikke tviler på
meg.' "
24 Da utsendingene fra Johannes hadde gått, begynte Jesus å tale til folket
om Johannes. Han sa: "Da dere gikk ut til ham i ødemarken, hva var det
dere ville oppnå å se? Ville dere se en svak mann, lik et gresstrå som
svaier hit og dit for vinden? 25 Selvsagt ikke! Ville dere se en mann kledd i
vakre klær? Nei, menn som går omkring i kostbare klær og lever i luksus
finner vi i palassene. 26 Ville dere kanskje se en profet som bar fram Guds
budskap? Ja, jeg sier dere at Johannes er mer enn en profet. 27 Han er den
som Gud omtaler i Skriften§ når han sier:
'Lytt! Jeg sender min budbærer foran deg,
og han skal forberede veien for deg.'*
28 Jeg forsikrer dere at døperen Johannes har betydd mer enn noe annet
menneske. Likevel kommer den minst betydningsfulle blant dem som får
være Guds eget folk†, til å bety mer enn det Johannes gjorde her på jorden.
29 Alle som hørte Johannes tale, var enige om at det Gud forlangte av
dem var riktig, og de lot seg døpe av Johannes. Ja, til og med tollerne‡ ble
døpt. 30 Men fariseerne§ og de skriftlærde* forkastet Guds plan og nektet
å la Johannes døpe dem.
31 Ja, hva skal jeg si om denne slekten som ikke vil tro?" fortsatte Jesus.
"Hva skal jeg sammenligne den med? 32 De er som barn som leker på
torget og roper til hverandre:
'Vi spilte bryllupsmelodier for dere, men dere ville ikke danse.
Vi spilte sørgemusikk for dere,
men dere ville ikke gråte.'

---

‡ **7:20-22** Jesus siterer Jesaja 29:18; 35:5-6 og 61:1. § **7:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **7:27** Se Malaki 3:1. † **7:28** På gresk: Den minste i Guds rike. ‡ **7:29** Tollerne var jøder som arbeidet med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **7:30** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:30** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

33 På samme måte reagerer dere når det gjelder døperen Johannes og meg.
Johannes drikker ikke vin og spiser ikke brød, og da sier dere: 'Han er
besatt av en ond Ånd.' 34 Men jeg, Menneskesønnen†, spiser og drikker, og
da beskylder dere meg for å fråtse i mat, drikke og leve sammen med de
verste syndere! 35 Men den som er klok, innser at Gud i sin visdom alltid
har rett.‡"

En prostituert salver føttene til Jesus

36 En av fariseerne§, som het Simon, innbød Jesus hjem til seg. Jesus
takket ja til innbydelsen. Da de hadde slått seg ned for å spise, 37 fikk en
prostituert høre at han var der. Hun gikk da dit med en flaske aromatisk
olje. 38 Da hun kom inn i huset, stilte hun seg ved føttene til Jesus.* Hun
gråt til føttene var våte av tårene, så tørket hun føttene hans med håret
sitt, kysset dem og salvet dem med olje.
39 Da verten, som var fariseer, så det som skjedde, tenkte han med seg
selv: "Dersom Jesus virkelig hadde vært en profet, da hadde han med Guds
hjelp forstått hva slags kvinne dette er. Han ville ha avslørt at hun er en
prostituert."
40 Jesus visste hva han tenkte og sa: "Simon, jeg har noe å si til deg."
Simon svarte: "Si det, Mester."
41 Jesus fortalte da et bilde: "En mann lånte ut penger til to personer.
Den ene fikk et større beløp som utgjorde mer enn en vanlig års lønn. Den
andre lånte bare en månedslønn.† 42 Ingen av dem kunne betale tilbake,
så han gikk med på å avskrive gjelden."
Jesus spurte Simon: "Hvem av de to tror du vil elske ham mest etter
dette?"
43 "Jeg antar at det var han som skyldte ham mest", svarte Simon. "Ja,
det er helt riktig", sa Jesus.
44 Så vendte Jesus seg mot kvinnen og sa til Simon: "Ser du denne
kvinnen som står her? Da jeg kom inn i huset ditt, brydde du deg ikke
om å gi meg vann slik at jeg kunne vaske støvet av føttene mine, men hun
har vasket føttene mine med tårene og tørket dem med håret sitt. 45 Du
ga meg ikke noe velkomstkyss da jeg kom, men hun har kysst føttene mine
uten å holde opp helt siden hun kom inn. 46 Du salvet ikke hodet mitt med
olje som vertskapet bruker å gjøre, men hun har salvet føttene mine med
aromatisk olje. 47 Simon, min venn, alle syndene hennes er tilgitt. Det er
derfor hun viser så stor kjærlighet. Men den som har fått lite tilgitt, viser
lite kjærlighet."
48 Jesus til kvinnen: "Jeg tilgir deg syndene dine."
49 Da sa mennene rundt bordet til hverandre: "Hvem er denne mannen,
som til og med tilgir synder?"
50 Jesus sa til kvinnen: "Din tro har hjulpet deg. Gå i fred."

8

Kvinnene som fulgte Jesus

† **7:34** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **7:35** Gud hadde i sin visdom sendt både Johannes og Jesus, men deres oppgaver var forskjellige. § **7:36** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **7:38** I denne kulturen lå de ved bordet og spiste. † **7:41** På gresk: 500 denarer respektive 50 denarer. En denar tilsvarte en daglønn.

1 Etter dette ga Jesus seg ut på reise til forskjellige steder og byer i
Galilea. Over alt fortalte han det glade budskapet om at Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Med på reisen hadde han sine
tolv nærmeste disipler, 2 og noen kvinner som hadde blitt fri fra onde
ånder og sykdommer. Disse kvinnene var: Maria Magdalena, som Jesus
hadde satt fri fra sju onde ånder. 3 Videre var det Johanna, som var kona til
forvalteren Kusas hos kong Herodes, Susanna, og mange andre som støttet
Jesus og disiplene med sine egne penger.

Bildet om bonden som sådde korn

4 En dag da mye folk hadde kommet til Jesus fra de forskjellige byene,
fortalte han dette bildet:
5 "En bonde gikk ut på åkeren sin for å så. Da han sådde, falt noe av
såkornet på veien langs åkeren. Folk trampet på det, og fuglene kom og
spiste det opp. 6 Noe korn falt på den harde og steinete bakken. Det begynte
å gro raskt, men visnet ganske fort etter som det ikke var nok fuktighet i
jorden. 7 Noe falt blant tistlene. Etter som tistlene vokste opp samtidig,
kvalte de kornplantene. 8 Men det meste av kornet falt i den fruktbare
jorden. Det vokste opp og ga 100 ganger så mye korn som den mengden
som hadde blitt sådd." Jesus ropte ut til folket: "Lytt nøye og forsøk å
forstå!"

Jesus forklarer bildet om såkornet

9 Disiplene spurte Jesus hva dette bilde betydde.
10 Han svarte: "Dere har fått gaven til å forstå undervisningen min om
hvordan Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.† De
andre får bare høre disse bildene, for at
'de skal se hva jeg gjør, men likevel ikke se,
og høre hva jeg sier, men likevel ikke forstå.'‡
11 Dette er forklaringen på bildet: Sæden som bonden sår, er Guds
budskap. 12 Den harde veien, der noe av såkornet falt, ligner hjertet hos et
menneske som hører budskapet, men ikke tar det på alvor. Snart kommer
djevelen og tar bort såkornet fra hjertet og hindrer personen i å tro og bli
frelst. 13 Den harde steinete bakken ligner hjertet hos et menneske som
hører budskapet og tar imot det med ekte glede, men ikke har dyp jord i
seg slik at røttene kan utvikle seg. Denne personen vet at det han hørte er
sant, og tror en tid, men så fort han blir utsatt for prøvelser, gir han opp
troen. 14 Jorden som var dekket av tistler, kan bli sammenlignet med en
person som hører budskapet og tror på det, men som etter en tid lar det
bli kvalt av livets bekymringer, eller av høy inntekt og stor nytelse, slik at
budskapet slett ikke påvirker livsstilen.
15 Men den fruktbare jorden ligner et menneske som hører budskapet
og gjemmer det i et godt og ærlig hjerte. Gjennom langvarig utholdenhet
lar mennesket budskapet få påvirke hele livet.

Bildet om lampen

16 Når noen tenner en lampe, gjemmer de den ikke under en eske eller
setter den under en benk. Tvert imot så setter de lampen høyt og fritt, slik
at alle som kommer inn, kan se lyset. 17 På samme måten skal alt som nå
er skjult en dag bli ført fram i lyset og bli synlig for alle. 18 Vær derfor

---

* **8:1** På gresk: Evangelium om Guds rike. † **8:10** På gresk: Lære å kjenne Guds rikes hemmeligheter. ‡ **8:10** Se Jesaja 6:9-10.

nøye med hvordan dere hører og pass på at det budskap dere får høre, utvikler seg til handling. For den som forstår det jeg sier, skal med tiden forstå enda mer. Og den som ikke forstår, skal til slutt miste også den lille innsikten han trodde han hadde."

Jesus ekte familie

19 Mor til Jesus og brødrene hans kom en gang for å prate med ham,
men de kunne ikke komme inn i huset der han underviste, etter som det
var fullt av folk. 20 Noen sa da til ham: "Din mor og brødrene dine står
utenfor og vil treffe deg." 21 Men han svarte: "Min mor og søsknene mine,
det er alle dem som hører Guds budskap og er lydige mot det."

Jesus stiller stormen

22-23 En dag sa Jesus til disiplene: "Kom, så drar vi over til andre siden
av sjøen." De steg i båten og ga seg av sted. Under overfarten la Jesus seg
ned i båten og sovnet.

Plutselig feide voldsomme stormkast ned fra høydedragene over sjøen.
Båten begynte å bli fylt av vann, slik at de virkelig var ille ute. 24 Da gikk
disiplene fram og vekket ham og begynte å rope: "Herre, Herre, vi synker!"
Da Jesus våknet, ga han befaling om at vinden og bølgene skulle roe seg,
og det ble blikk stille!

25 Jesus spurte disiplene: "Hvordan står det egentlig til med troen hos
dere?"

Glade og forskrekket sa de til hverandre: "Hvem er han, etter som til og
med vinden og bølgene er lydige mot ham?"

Jesus setter fri en mann som er besatt av onde ånder

26 Da de kom over til området rundt Gerasenerlandet§, tvers over sjøen
fra Galilea, la de til land. 27 En mann fra byen der kom mot Jesus da han
steg ut av båten. Han hadde lenge vært besatt av onde ånder og levde
hjemløs og naken blant gravhulene.

28 Så snart han fikk se Jesus, begynte han å skrike og kastet seg ned
for ham og ropte høyt: "Gå fra meg, Jesus, du som er den høyeste Guds
sønn! Jeg ber deg, du må ikke plage meg!" 29 For Jesus hadde nettopp gitt
befaling om at den onde ånden skulle fare ut av mannen. Den onde ånden
hadde hatt mannen i sin makt i lang tid. Familie og venner hadde forsøkt
å binde ham med kjettinger, satte lenker på føttene og forsøkt å låse ham
inne. Han hadde slitt seg løs fra alt og blitt drevet ut i ødemarken av den
onde ånden.

30 Jesus spurte nå: "Hva heter du?" Mannen svarte: "Legion*", for han
var besatt av mange onde ånder. 31 Åndene ba Jesus om ikke å sende dem
ned i avgrunnen†.

32 Samtidig som dette skjedde, gikk det en stor flokk griser og rotet etter
mat på fjellet over sjøen. De onde åndene ba Jesus om å få fare inn i
grisene, og Jesus tillot dem å gjøre det. 33 Da forlot de onde åndene mannen
og for inn i grisene. Hele griseflokken rutsjet utfor fjellskrenten og ned i
sjøen og druknet.

34 Da gjeterne som passet på grisene, så det som skjedde, sprang de først
til den nærmeste byen og til flere byer i nærheten og fortalte alt sammen.

---

§ **8:26** Andre håndskrifter: Gedara eller Gergesa. Se Matteus sin fortelling om Jesus 8:28. Området var ikke jødisk. * **8:30** Legion var en romersk arméavdeling på 6 000 mann. † **8:31** Avgrunnen er det stedet der Gud forviser de onde åndene i ventetiden på dommens dag. Se Johannes' åpenbaring 20.

35-36 Folket dro da ut for å finne ut hva som egentlig hadde skjedd. Da de
kom der Jesus var, fikk de se mannen som hadde vært besatt, sitte helt rolig
ved føttene til Jesus, påkledd og fullstendig normal. Skrekkslått hørte de
øyenvitnene fortelle om hvordan den besatte mannen hadde blitt satt fri.
37 Men det som skjedde, hadde skremt opp innbyggerne i Gerasenerlandet,
og de ba at Jesus måtte forlate deres distrikt. Derfor steg han i båten og
dro tilbake til den andre siden av sjøen igjen. 38 Mannen som hadde vært
besatt, ba om å få å følge med Jesus, men Jesus sendte ham fra seg og sa:
39 "Gå tilbake til din familie og fortell hvilket mirakel Gud har gjort for
deg."

Da gikk mannen av sted og fortalte for alle i hele byen om det store
miraklet som Jesus hadde gjort for ham.

Jesus helbreder en kvinne med blødninger og vekker opp en død jente

40 Da Jesus kom tilbake, tok folket imot ham på stranden, for alle ventet
på ham.

41 En mann som het Jairus, kom fram og kastet seg ned for Jesus. Han
var forstander for synagogen‡ på stedet, og nå ba han Jesus om å følge
med ham hjem. 42 Hans eneste barn, en jente på tolv år, holdt på å dø.

Jesus fulgte straks med Jairus, og på veien presset folket på fra alle kanter.
43 I folkemassen var det en kvinne som hadde lidd av blødninger i tolv år
og ikke var blitt frisk, til tross for at hun hadde brukt opp alt hun eide på
legehjelp. 44 Kvinnen nærmet seg nå Jesus bakfra og rørte ved dusken på
kappen hans. Straks stanset blødningen!

45 "Hvem rørte ved meg?" spurte Jesus. Da alle tidde, sa Peter: "Mester,
det er jo så mange som dytter og presser fra alle kanter." 46 Jesus sa til
ham: "Nei, det var noen som med vilje og vitende rørte ved meg, for jeg
kjente at det gikk ut en kraft fra meg."

47 Da kvinnen forsto at Jesus hadde lagt merke til det hun gjorde, kom
hun skjelvende fram og falt ned for ham.§ Hun fortalte hvorfor hun hadde
rørt ved ham og at hun straks hadde blitt frisk.

48 "Min datter", sa han til henne, "troen din har hjulpet deg. Gå i fred."

49 Mens Jesus fortsatt snakket med kvinnen, kom det en utsending fra
hjemmet til Jairus og meldte til faren: "Jenta di er død. Det er ingen vits
i at du bryr Mesteren lenger." 50 Da Jesus hørte det som hadde skjedd, sa
han til Jairus: "Vær ikke redd! Bare tro, så skal hun bli bra igjen!"

51 Da de kom fram til huset, lot ikke Jesus andre følge med inn enn Peter,
Jakob, Johannes og faren og moren til den lille jenta. 52 Innenfor var det
fullt av mennesker som gråt og holdt klagesang over jenta. Jesus sa: "Ikke
gråt! Hun er ikke død, hun sover bare!"

53 Da begynte folket å hånle mot Jesus, for de visste jo at hun var død.
54 Jesus tok hånden hennes og sa høyt: "Jente, stå opp!" 55 Straks vendte
livet tilbake i henne, og hun reiste seg opp! Jesus sa at de skulle gi henne
noe å spise. 56 Hennes foreldre ble overlykkelige, men Jesus forbød at de
skulle fortelle til noen om det som hadde skjedd.

---

‡ **8:41** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **8:47** I følge den jødiske loven var en kvinne med blødninger uverdig for Gud, og alle som rørte ved henne eller klærne hennes, ble uverdige. De måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Tredje Mosebok 15:19-30.

9

Jesus sender ut sine tolv disipler

1 En dag kalte Jesus sammen sine tolv disipler og ga dem makt til å drive
ut alle slags onde ånder og kraft til å helbrede sykdommer. 2 Etterpå sendte
han dem ut for å fortelle at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt
eget folk, og for å helbrede syke.
3 Han sa: "Ta ikke med dere noe på veien, ingen vandringsstav eller
veske, ikke mat eller penger, og ingen ekstra klær. 4 Når dere har blitt
tilbudt å overnatte hos noen, stans da til dere vil fortsette til neste by.
5 Dersom innbyggerne i en by ikke vil ta imot dere eller vil høre på dere,
gå da bare videre og vær ikke mer bekymret for dem. Rist støvet fra byen
av føttene deres som et tegn på at de selv får ta ansvaret for det de har
gjort."
6 Disiplene begynte å gå fra by til by og spredde det glade budskapet og
helbredet syke.

Ryktet om Jesus gjør Herodes urolig

7 Da kong Herodes fikk høre snakk om alle miraklene som Jesus gjorde,
ble han urolig og visste ikke hva han skulle tro. Noen sa at det var døperen
Johannes som hadde stått opp fra de døde. 8 Noen mente at det var Elia*
som viste seg. Andre igjen sa at en eller annen av profetene, som før i
tiden bar fram Guds budskap†, hadde stått opp igjen.
9 Herodes sa: "Jeg tillot å halshugge Johannes. Tenk om denne mannen
som jeg hører så mye om viser seg å være Johannes?" Og han forsøkte å
få møte Jesus.

Jesus gir mat til mer enn 5 000 personer

10 De tolv disiplene som Jesus hadde sendt ut, kom nå tilbake fra reisen
sin og rapporterte om alt de hadde gjort. Jesus, sammen med de andre,
trakk seg bort til byen Betsaida. 11 Folket fikk greie på hvor han gikk og
fulgte etter. På nytt tok han imot folket og talte til dem om at Gud vil frelse
menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.‡ Han helbredet alle som trengte
hjelp.
12 Da det begynte å bli kveld, kom de tolv disiplene og sa: "Send folket av
sted, slik at de kan gå til byene og gårdene her i nærheten, kjøpe seg mat
og ordne et eller annet sted å sove. På dette øde stedet finnes det ingen
mulighet."
13 Jesus svarte: "Dere kan selv gi dem mat!"
"Hvordan skal det gå til?" undret de. "Alt vi har, er fem brød og to fisker.
Mener du virkelig at vi skal gå og kjøpe mat nok så det rekker til alle disse
folkene?" 14 Det var omkring 5 000 menn, og i tillegg kom kvinner og
barn. "Bare be dem om å slå seg ned i grupper på 50 personer", svarte
Jesus. 15 Disiplene gjorde som han sa og lot alle sette seg.
16 Så tok Jesus de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og
takket Gud for maten. Etterpå brøt han brødene og fiskene i biter og ga til
disiplene for at de skulle gi videre til folket. 17 Alle spiste og ble mette. Da
de til slutt samlet opp det som var til overs, ble det tolv fulle kurver.

---

* **9:8** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. † **9:8** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:11** På gresk: talte til dem om Guds rike.

Peter kaller Jesus for Messias, den lovede kongen

18 En gang da Jesus hadde trukket seg tilbake for å be, og disiplene var
med han, spurte han: "Hvem sier folket at jeg er?"
19 "Noen sier at du er døperen Johannes", svarte de, "og noen at du er
Elia§. Andre sier at du er en eller annen av profetene, de som før i tiden
bar fram Guds budskap* og som nå har stått opp fra de døde."
20 Da spurte han: "Hvem tror dere at jeg er?"
Peter svarte: "Du er Messias, den kongen som Gud har lovet å sende."

Jesus forutsier for første gangen at han skal dø

21 Jesus ga da streng befaling om at de ikke skulle snakke med noen
om dette. 22 Han forklarte: "Jeg, Menneskesønnen†, må lide mye. Folkets
ledere, øversteprestene og de skriftlærde‡ kommer til å ta avstand fra
meg og passe på at jeg blir drept, men på den tredje§ dagen skal jeg stå
opp fra de døde."
23 Så sa han til folket: "Om noen vil bli disiplene mine, kan han ikke
lenger tenke på seg selv, men han må følge mitt eksempel og alltid være
beredt til å dø. 24 Ja, den som klamrer seg fast til livet, vil til sist miste det.
Den som mister livet sitt for min skyld, han vil redde det. 25 Hva vinner
et menneske om det blir gitt hele verden, dersom det samtidig mister det
evige livet? 26 Den som skammer seg over meg og over de ordene jeg sier,
han skal jeg, Menneskesønnen*, være skamfull over den dagen jeg vender
tilbake i min og min Fars herlighet sammen med englene hans. 27 Tro meg:
Noen av dere som står her i dag, kommer ikke til å dø før dere har sett
Gud i hans kongelige makt.†"

Jesus blir forandret på fjellet

28 Omkring en uke seinere tok Jesus med seg Peter, Jakob og Johannes og
gikk opp på et fjell for å be. 29 Mens han ba, forandret ansiktet hans seg, og
klærne ble blendende hvite. 30 Så viste det seg to menn som sto og snakket
med ham. Det var Moses og Elia.‡ 31 Også de strålte av et himmelsk lys, og
snakket om hvordan Jesus i tråd med Guds plan ville dø i Jerusalem.
32 Peter og de to andre hadde vært så trette at de sovnet mens Jesus ba.
Nå våknet de og fikk se Jesus stå der omstrålet av lys sammen med de to
mennene. 33 Da Moses og Elia gjorde seg klar til å forlate Jesus, sa Peter
til Jesus: "Mester, dette er et fantastisk sted å være på! La oss bygge tre
hytter, en til deg og en til Moses og en til Elia!" Han var så forvirret at han
ikke helt visste hva han sa.

---

§ **9:19** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11. * **9:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **9:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **9:22** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:22** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. * **9:26** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:27** På gresk: sett Guds rike. Dette viser sannsynligvis til det som Peter, Jakob og Johannes fikk være med om i de følgende versene. ‡ **9:30** Moses og Elia representerte loven og profetene, to av delene i Det gamle testamente, Bibelens første del, som forutsier at Jesus skulle dø for syndene våre.

34 Mens han snakket, ble de innhyllet i en sky som senket seg over dem.
De ble helt forskrekket. 35 Så hørte de en stemme fra skyen som sa: "Dette
er min Sønn, min utvalgte§. Lytt til ham." 36 Da stemmen hadde stilnet,
sto Jesus alene igjen.
Disiplene holdt det de hadde sett for seg selv. De fortalte det ikke til noen
før langt seinere.

Jesus helbreder en gutt som er besatt av en ond Ånd

37 Neste dag, da de kom ned fra fjellet, ble de møtt av en stor folkemasse.
38 En mann ropte til Jesus: "Mester, hjelp sønnen min, han er mitt eneste
barn. 39 Rett som det er blir han angrepet av en ond Ånd. Da skriker han
og vrir seg i kramper så fråden står om munnen. Når anfallet endelig er
over, har ånden nesten tatt knekken på ham. 40 Jeg ba disiplene dine om
å drive ut den onde ånden, men de klarte det ikke!"
41 "Dere er håpløse mennesker som ikke vil tro!" utbrøt Jesus. "Hvor
lenge må jeg være blant dere og holde ut med dere? Kom hit med sønnen
din." 42 Mens gutten var på vei til Jesus, dyttet den onde ånden ham i
bakken og slet og rykket voldsomt i ham. Jesus ga befaling om at ånden
skulle forlate gutten. Han helbredet ham og ga ham til faren.
43 Alle som var til stede ble helt overveldet over Guds ubegrensede makt
og veldige kraft.

Jesus forutsier for andre gangen at han skal dø

Mens folket fortsatt sto forundret og tenkte på alt han gjorde, sa Jesus til
disiplene:
44 "Lytt nøye, og husk på det jeg nå sier: Jeg, Menneskesønnen*, skal bli
forrådt og overgitt i menneskers hender." 45 Men disiplene forsto ikke det
han snakket om. Den virkelige betydningen av det Jesus forutsa, var skjult
for dem, og de våget ikke spørre hva han mente.

Jesus forklarer hvem som er størst

46 Disiplene begynte nå å diskutere med hverandre om hvem av dem
som var den største. 47 Jesus forsto hva som rørte seg i tankene deres.
Derfor tok han et barn og stilte det ved siden av seg. 48 Han sa: "Den som
tar imot dette barnet fordi det tilhører meg, han tar imot meg! Og den som
tar imot meg, han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg. Den som
sier at han selv er liten og ubetydelig, han er den største."

Disiplene forbyr en mann å gjøre mirakler i Jesu navn

49 Johannes, en av disiplene, sa: "Mester, vi så en mann som drev ut onde
ånder i ditt navn, men etter som han ikke var i følge med oss, forsøkte vi
å stoppe ham."
50 Da sa Jesus til Johannes: "La ham holde på med sitt, for den som ikke
er mot dere, han er for dere."

Motstand i Samaria

51 Tiden hadde nå kommet da Gud bestemte at Jesus skulle vende tilbake
til himmelen. Jesus besluttet derfor å begynne på veien mot Jerusalem.

---

§ **9:35** "Den utvalgte" betyr her "den jeg elsker". Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:5. * **9:44** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

52 En dag sendte han noen disipler i forveien for å ordne med overnatting
i en samaritansk† by. 53 Men etter som Jesus var på vei mot Jerusalem, ville
de ikke ha noe med ham å gjøre.
54 Da begge disiplene, som var Jakob og Johannes, fikk greie på det som
hadde skjedd, ble de opprørte og sa: "Herre, skal vi befale at ild må
falle ned fra himmelen og brenne opp byen?"‡ 55 Jesus vendte seg om
og irettesatte dem.§ 56 Så gikk de videre til en annen by.

Prisen for å følge Jesus

57 Mens de gikk langs veien, sa en mann til Jesus: "Jeg vil følge deg hvor
du enn går."
58 Jesus svarte: "Du må forstå en ting, revene har hi og fuglene har reir,
men jeg, Menneskesønnen*, har ingen stedet der jeg kan hvile ut."
59 Til en annen mann de møtte, sa Jesus: "Kom og bli min disippel!" Men
han svarte: "La meg først få gå hjem og begrave min far."†
60 Da sa Jesus: "La de som er åndelig døde‡, begrave sine døde. Din
oppgave er å spre budskapet om at Gud vil frelse menneskene og gjøre
dem til sitt eget folk.§"
61 En annen sa: "Ja, Herre, jeg skal komme, men la meg først få ta avskjed
med dem der hjemme."
62 Da sa Jesus til ham: "Den som gjør seg klar for å arbeide, men etterpå
lar seg lokke bort fra arbeidet av andre, han kan ikke tjene Gud.*"

10

Jesus sender ut 72 disipler

1 Herren Jesus valgte seg nå ut 72 disipler*. Han sendte dem i forveien,
to og to, til alle de stedene og byene som han seinere planla å besøke.
2 Før de ga seg av sted, sa han: "Høsten er stor, men arbeiderne er få. Be
derfor om at den som har ansvaret for å høste inn avlingen, må sende ut
flere arbeidere på feltet. 3 Gå nå, og husk at jeg sender dere som lam inn
blant ulver. 4 Ta ikke med dere noen penger, ingen veske og ingen ekstra
sko. Ta vel vare på tiden og ikke stans underveis for å prate.
5 Når dere kommer inn i et hus, så skal dere først ønske familien fred
fra Gud. 6 Om de da fortjener å få del i Guds fred, da vil Gud gi av sin
fred. Dersom de ikke fortjener det, da får dere selv beholde den freden
dere ønsket dem. 7 Bli værende i dette hjemmet og la dem by dere på
mat. Dere skal ikke nøle når noen viser dere gjestfrihet, for arbeideren er
verd lønnen sin. Ikke flytt fra hus til hus.
8 Når dere kommer inn i en by og folket hilser dere velkommen, skal
dere takke ja når de byr dere på mat. 9 Helbred de syke og si til folket:
'Gud har kommet for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.†'

---

† **9:52** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **9:54** En del håndskrifter legger til: slik som Elia gjorde. Se Andre Kongebok 1:10,12. § **9:55** En del håndskrifter legger til: Dere vet ikke hva slags Ånd dere er inspirert av. 56 Menneskesønnen har ikke kommet for å ødelegge menneskeliv, men for å frelse. * **9:58** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:59** Mannen ville sannsynligvis vente på at far hans først skulle dø. ‡ **9:60** Åndelig død er å være skilt fra Gud. § **9:60** På gresk: å forkynne Guds rike. * **9:62** På gresk: han passer ikke for Guds rike. * **10:1** I følge en del håndskrifter var det 70 disipler. † **10:9** På gresk: Guds rike har kommet nær dere. I v.11 "Guds rike er nær".

10 Dersom dere kommer til en by der de ikke vil ta imot dere, da gå ut
på gatene og si: 11 'Dere har dømt dere selv. Til og med støvet fra gatene
deres vil vi riste av føttene våre. En sak skal dere ha klart for dere, og det
er at Gud har kommet for å gjøre menneskene til sitt eget folk.' "
12 "Jeg forsikrer dere", fortsatte Jesus, "at til og med byen Sodoma‡ skal
slippe billigere unna på dommens dag enn disse stedene som ikke vil hilse
dere velkommen. 13 Ja, hvor fryktelig skal det ikke bli for dem som bor
i Korasin og Betsaida! For dersom de miraklene som jeg har gjort hos
dere, hadde blitt gjort i Tyrus og Sidon§, da hadde menneskene der angret
syndene sine og vendt om til Gud for lenge siden. 14 Jeg forsikrer dere at
på dommens dag skal både Tyrus og Sidon få en mildere straff enn dere!
15 Og dere, innbyggerne i Kapernaum, tror dere at dere skal bli opphøyd
til himmelen? Nei, ned til helvete skal dere bli styrtet."
16 Så sa han til disiplene: "Den som hører på dere, han hører på meg, og
den som avviser dere, han avviser meg. Men den som avviser meg, han
avviser Gud, etter som Gud har sendt meg."

De 72 disiplene kommer tilbake

17 Da de 72 disiplene seinere kom tilbake, kunne de med glede fortelle:
"Herre, til og med de onde åndene var lydige mot oss når vi drev dem ut
i ditt navn."
18 "Ja", sa han til dem, "jeg så Satan falle ned fra himmelen som en lyn!
19 Og jeg har gitt dere makt til å trampe på slanger og skorpioner for å
knuse dem,* og makt over alle fiendens krefter. Ikke noe skal kunne skade
dere. 20 Men det viktigste er ikke at de onde åndene er lydige mot dere,
man at navnene deres er skrevet opp i himmelen.†"
21 I samme øyeblikk ble Jesus fylt av glede gjennom Guds Hellige Ånd og
sa: "Jeg takker deg Far, du som er Herre over himmelen og jorden, for at
du skjuler sannheten for dem som tror seg å være så lærde og kloke, men
viser den heller for dem som er som barn. Ja, Far i himmelen, slik har du
selv ordnet den saken."
22 Jesus fortsatte: "Min Far i himmelen har overlatt alt til meg. Ingen vet
hvem Sønnen er, med unntak av Far i himmelen, og ingen vet hvem Far
i himmelen er, med unntak av Sønnen og de menneskene som Sønnen vil
vise ham for."
23 Så vendte han seg spesielt mot sine tolv nærmeste disipler og sa: "Dere
kan være lykkelige som har fått se og oppleve alt dette. 24 Jeg sier dere
at mange profeter som bar fram Guds budskap‡, og mange konger, har
ønsket å se og høre det som dere nå får være med om, men de fikk aldri
oppleve det."

Fortellingen om den gode samaritan

---

‡ **10:12** Sodoma ble tilintetgjort på grunn av innbyggernes synd. Se Første Mosebok 19:1-25.
§ **10:13** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved Middelhavets kyst, nordvest om Galilea. Det finnes flere profetier i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, om at de skal gå under på grunn av sin ondskap. Se for eksempel Esekiel 26–28. * **10:19** Slanger og skorpioner var sannsynligvis et bilde på onde ånder. † **10:20** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det er snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. ‡ **10:24** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

25 En dag kom en skriftlærd§ for å teste Jesus ved å stille spørsmål. Han
sa: "Mester, hva skal et menneske gjøre for å få evig liv?"
26 Jesus svarte: "Hva sier Moseloven* om dette? Hva lærer budene?"
27 Mannen svarte: " 'Du skal elske Herren, din Gud, av hele ditt hjerte,
av hele din sjel, av hele din kraft og av hele din forstand', og: 'Du skal
elske dine medmennesker som deg selv.' "†
28 "Det er riktig!" sa Jesus. "Gjør det så skal du få leve!"
29 Men mannen, som gjerne ville vise hvor nøye han var med å
følge Guds vilje, spurte Jesus: "Hvem skal egentlig bli regnet som mine
medmennesker?"
30 Da svarte Jesus med en fortelling. Han sa: "En jøde, som var på vei
fra Jerusalem til Jeriko, ble overfalt av ransmenn. De slet av han klærne,
mishandlet ham og dro fra ham halvdød.
31 Tilfeldigvis kom en prest forbi. Da han så mannen ligge der, gikk han
bare videre uten å hjelpe. 32 Etter en stund kom en tempeltjener til åstedet.
Han gjorde akkurat det samme som presten. Til tross for at han så mannen
ligge der, gikk han bare videre uten å hjelpe.
33 Da kom en samaritan‡. Han var også på reise, og da han så mannen
som var mishandlet, ble han fylt av medfølelse. 34 Samaritanen gikk
fram til den skadde, slo olje og vin over sårene og forbandt skadene. Så
løftet han mannen opp på sitt esel og førte ham til en vertshus der han
våket over ham hele natten. 35 Neste dag, da han måtte reise videre fra
vertshuset, betalte han verten et beløp som tilsvarer lønn for to dager, og
sa: 'Vær så snill og ta hånd om mannen, og om regningen blir større enn
dette, skal jeg betale resten når jeg kommer tilbake.' "
36 Jesus spurte den skriftlærde: "Hvem av disse tre mener du oppførte
seg som et sant medmenneske mot mannen som var blitt mishandlet?"
37 "Den som viste medfølelse naturligvis", svarte den skriftlærde.
Da sa Jesus: "Nettopp! Gå av sted og gjør det samme, du også."

Jesus besøker Maria og Marta

38 Da Jesus og disiplene fortsatte reisen sin mot Jerusalem, kom de til en
by der de ble invitert hjem til en kvinne som het Marta. 39 Marta hadde en
søster som het Maria, og hun slo seg straks ned på gulvet og lyttet til det
Herren Jesus hadde å si.
40 Marta var stresset og tenkte mest på det hun skulle servere gjestene.
Derfor gikk hun fram til Jesus og sa: "Herre, er det ikke urettferdig at min
søster bare setter seg ned og hører mens jeg må gjøre alt arbeidet selv? Si
til henne at hun skal komme og hjelpe meg."
41 Men Herren sa til henne: "Kjære Marta, du har så mange og store
bekymringer for alt mulig! 42 Men egentlig finnes det bare en sak som
virkelig er viktig, og Maria har oppdaget hva dette gjelder. Den delen har
jeg ikke tenkt å ta fra henne."

---

§ **10:25** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **10:26** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:27** Se Femte Mosebok 6:5 og Tredje Mosebok 19:18. ‡ **10:33** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene.

11

Jesus underviser disiplene om bønn

1 En gang stanset Jesus på et sted for å be. Da han var ferdig, kom en av
disiplene til ham og sa: "Herre, lær oss å be, slik som døperen Johannes
lærte disiplene sine å be."
2 Da sa Jesus: "Slik kan dere formulere bønnen:
Far i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden
Som i himmelen.
3 Gi oss hver dag
vårt daglige bråd.
4 Tilgi oss våre synder,
for også vi tilgir hver den
som har syndet mot oss.
Og led oss ikke inn i fristelse."
5-6 Så fortsatte Jesus med å undervise om bønn ved å fortelle forskjellige
bilder. Han sa: "Tenk deg at du går til en venn midt på natten og banker
på hos ham og sier: 'Kan du låne meg tre brød. En av vennene mine har
nettopp kommet på besøk, og jeg har ikke noe å by ham.' 7 Kanskje vennen
da svarer inne fra huset: 'Ikke forstyrr meg! Døren er allerede låst, og vi
har gått og lagt oss. Barna kan våkne om jeg står opp. Jeg kan ikke hjelpe
deg denne gangen.' 8 Men om du likevel fortsetter å banke, så forsikrer
jeg deg at han kommer til å stå opp og gi deg alt du trenger. Kanskje gjør
han det ikke fordi du er vennen hans, men heller fordi han skal slippe å
skjemme seg ut*. 9 Det er det samme med bønnen: Be, så skal dere få. Let,
så skal dere finne. Bank på, og døren skal bli åpnet. 10 For alle som ber,
de får, og alle som leter, de finner. Og for hver den som banker på, skal
døren bli åpnet.
11-12 Du som er far, du gir vil ikke barnet ditt en orm når det ber om en
fisk, eller en skorpion når det ber om et egg? Naturligvis ikke! 13 Dersom
nå dere som er onde og hardhjertet, har forstand til å gi gode gaver til
barna deres, skulle da ikke deres Far i himmelen gi sin Hellige Ånd til dem
som ber ham om det?"

Jesus blir beskyldt for å være i kompaniskap med djevelen

14 En annen gang satte Jesus fri en mann fra en ond Ånd som hadde gjort
ham stum. Da den onde ånden for ut, begynte mannen å snakke. Folk ble
helt forundret. 15 Noen sa: "Han driver ut de onde åndene ved hjelp av
Satan†, som er de onde åndene sin øverste leder!" 16 Andre forlangte at
han skulle gi dem et tegn fra Gud som bevis på at hans virksomhet ble
drevet i Guds kraft.
17 Jesus forsto hva de var ute etter, og sa derfor: "Dere vet jo at et rike der
innbyggerne kommer i innbyrdes strid med hverandre snart vil gå under
og bli lagt øde. 18 Om det nå skulle være slik som dere sier, at Satan gir
meg kraft til å drive ut de onde åndene, da kjemper han jo mot seg selv.
Hvordan skal han da kunne fortsette å styre riktet sitt? 19 Dersom jeg driver

---

* **11:8** Gresken kan bety: "for å unngå skam" eller "på grunn av, din langvarige utholdenhet".
† **11:15** I den gresk grunnteksten: "Beelsebul", et hebraisk navn på en avgud som har blitt et synonym til Satan. Også i v.18 og 19.

ut de onde åndene ved hjelp av Satan, hvilken kraft er det da deres egne tilhengere bruker når de driver ut åndene? Kanskje de heller skal svare på disse anklagene? 20 Dersom det er med Guds kraft jeg driver ut de onde åndene, da har jo Gud begynt å regjere blant dere.‡ 21 På denne måten er det: Satan er som en sterk mann som vokter huset sitt med våpen. Da kan ingen stjele noe fra ham. 22 Det er først når en som er sterkere dukker opp og beseirer ham som vokter huset og tar våpene fra ham, at noen kan røve eiendelene hans. 23 Den som ikke er med meg, er imot meg, og den som ikke hjelper meg i mitt arbeid, han motarbeider meg."

24 Så forklarte Jesus: "Når en ond Ånd blir drevet ut av et menneske, da flakker den urolig omkring i ørkenen og leter etter et nytt offer. Finner den ingen, sier den: 'Jeg vender heller tilbake til det mennesket jeg kom fra.' 25 Og når den gjør det, finner ånden et hjerte som er rent og velstelt. 26 Da leter den opp sju ånder til som er enda verre enn den selv. Sammen tar de kontrollen over mennesket, og det får det langt verre enn det hadde før."

27 Mens han talte, ropte en kvinne i folkemassen: "Lykkelig er den kvinnen som har født og ammet deg."

28 Han svarte: "Si i stedet: Lykkelige er de som får høre Guds budskap og som tar være på det."

Jesus advarer de troløse

29 Fra alle kanter presset nå folket seg på, og Jesus talte til dem og sa: "Denne slekten er en ond slekt som ikke vil tro. De krever tegn. Det eneste tegnet som de skal få, er det som skjedde med Jona.§ 30 Det Jona fikk være med på, beviste for innbyggerne i Ninive at Gud hadde sendt ham. På samme måten skal det som jeg, Menneskesønnen*, må gå gjennom, bevise for denne slekten at Gud har sendt meg.

31 Dronningen† fra landet i sør skal på dommens dag stige fram som vitne mot denne slekten og dømme den, for hun kom fra et fjernt land for å lytte til visdommen Salomo hadde. Men her finnes en som er større enn Salomo, og dere nekter å tro på ham. 32 Også innbyggerne i Ninive skal på dommens dag stå opp fra de døde sammen med dere og dømme dere, for de ga opp sitt onde liv og vendte seg til Gud da de hørte Jona preke Guds budskap. Men her finnes en som er større enn Jona, og dere nekter å tro på ham.

Slipp inn lyset

33 Når dere tenner en lampe, skjuler dere den ikke i et hjørne av rommet eller dekker over den. Dere setter den slik at alle som kommer inn, kan se lyset. 34 Ditt øye er kroppens lampe. Dersom øye ditt er friskt, slipper det inn lyset. Men dersom øye ditt er ødelagt, stenger det lyset ute, slik at det blir mørkt i ditt indre. 35 Se derfor til at det lyset som du tror du har, i virkeligheten ikke er mørke. 36 Dersom alt i deg er lys og ingen del ligger

---

‡ **11:20** På gresk: da har jo Guds rike kommet til dere. § **11:29** Jona lå i fisken i tre døgn. Like lenge skulle Jesus ligge i graven. Se Matteus sin fortelling om Jesus 12:39-40. Se også Jonas bok i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:30** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **11:31** Dronningen av Saba, nåværende Jemen. Se Første Kongebok 10:1.

i mørke, da vil ditt indre bade i lys som når en lampe lar stråleglansen
flomme.”‡

Jesus anklager de religiøse lederne

37-38 Mens Jesus holdt på å tale til folket, passet en av fariseerne§ på å be
ham hjem til måltid, og Jesus fulgte med. Da han kom inn, slo han seg ned
ved bordet uten først å vaske seg slik den jødiske skikken krever. Dette
forskrekket fariseeren.
39 Da vendte Herren Jesus seg til ham og sa: ”På utsiden er dere fariseere
like blankpusset som beger og fat som dere vasker så nøye før dere drikker
og spiser av dem. Men innvendig er dere fulle av griskhet og ondskap.
40 Forstår dere ikke at Gud har skapt både utsiden og innsiden? 41 Nei, ta
det som er i begrene deres og på fatene og gi det til de fattige, så vil også
det indre hos dere bli rent for Gud.
42 Ulykken vil ramme dere fariseere! Dere gir Gud en tiendedel* av den
minste lille krydderplante, som mynte og karve og av alle grønsaker, men
bryr dere ikke om å elske Gud og være rettferdige mot andre. Visst skal
dere gi Gud en tiendedel av alt, men glem ikke det som er det aller viktigste.
43 Ulykken vil ramme dere fariseere, som elsker å sitte på de frem-
ste plassene under gudstjenestene og bli hilst med respekt på torget!
44 Ulykken vil ramme dere, for dere er som gjengrodde graver som folk
tramper på uten å legge merke til noe.† Uten å vite om det kommer
mennesker i kontakt med ondskapen deres.”
45 ”Mester”, sa en mann i forsamlingen, en av de skriftlærde‡, ”når du
taler på denne måten, krenker du også oss.”
46 ”Ja, ulykken vil ramme dere skriftlærde også”, sa Jesus, ”for dere stiller
umulige krav til folket, men gjør ikke noe for å hjelpe dem til å oppfylle
det dere krever. 47 Ulykken vil ramme dere som reiser gravmonumenter
over de profetene som bar fram Guds budskap,§ og som forfedrene deres
myrdet! 48 Dere identifiserer dere med forfedrene og synes de gjorde rett,
og dere ville selv ha gjort det samme. De drepte profetene, og dere bygger
gravmonumenter over dem.
49 Derfor har Gud i sin visdom sagt: ’Jeg skal sende profeter som bærer
fram budskapet mitt, og andre som er disiplene mine. Noen vil de drepe,
og andre vil de forfølge.’ 50 Derfor skal også denne slekten stå til rette for
drapene på alle de profetene som er drept siden verdens skapelse, 51 helt
fra Abel til Sakarja, han som ble myrdet mellom alteret og templet.* Ja,
jeg sier dere at denne slekten som ikke vil tro, skal bli stilt til rette for alt
sammen.

---

‡ **11:36** Dette er et bilde som Jesus bruker for å vise at hans tilhørere må slippe inn lyset, det vil si sannheten om det han nettopp talte om, i dette tilfellet gjaldt det at han var sendt av Gud.
§ **11:37-38** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. * **11:42** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling til Gud, se Tredje Mosebok 27:30 og Femte Mosebok 14:22-29. Fariseerne fulgte denne loven, men var så overdrevet lovlydige at de for øvrig la til en masse som loven ikke forlangte. Det Jesus kritiserte dem for, var ikke deres overdrevet vilje til være lydig mot loven, men mer det faktum at de slett ikke forsto lovens egentlige hensikt. † **11:44** En jøde som kom i kontakt med en død, ble uverdig for Gud og måtte etterpå gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. Se Fjerde Mosebok 19:16-19. ‡ **11:45** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **11:47** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **11:51** Se Første Mosebok 4:8 og Andre Krønikebok 24:20-21.

52 Ulykken vil ramme dere skriftlærde, som på grunn av undervisningen
dere driver, stenger folket ute fra sannheten om Gud. Dere har ikke selv
forstått den sannheten som kan frelse dere, og dere hindrer andre i å lære
den å kjenne."
53 Fariseerne og de skriftlærde ble rasende, og da han gikk derfra,
begynte de å overøse ham med spissfindige spørsmål. 54 Hensikten var
å få han til å si noe som de kunne arrestere ham for.

12

Jesus advarer mot falsk lydighet mot Gud

1 I mens hadde folk samlet seg i tusentall, slik at de holdt på å trampe
hverandre ned. Jesus vendte seg først til disiplene og advarte dem: "Ta
dere i vare for læren til fariseerne*, den som sprer om seg som gjæren i
en deig. De er falske mennesker som bare later som om de er lydige mot
Gud. 2 En dag skal sannheten komme fram. Da skal det som er skjult, bli
kjent for alle. 3 Det som er blitt planlagt i det skjulte, skal komme fram i
lyse dagen. Det som er hvisket i ørene til noen, skal bli ropt ut fra taket
på husene!
4 Til dere som er vennene mine, sier jeg: Vær ikke redd for dem som
vil drepe dere, men som etterpå ikke kan gjøre mer skade. 5 Jeg forsikrer
dere at det finnes bare en som har en slik makt at vi alle bør frykte ham,
og det er Gud. Han har makt både til å drepe og etterpå kan han kaste i
helvete.
6 Men ikke en eneste spurv, hvor lite den enn er verdt, er glemt av Gud.
7 På hver av dere er til og med hårstråene tellet. Dere skal altså ikke
bekymre dere! Dere er mer verdt for Gud enn alle spurvene i hele verden.
8 Jeg forsikrer dere, om noen åpent bekjenner at han tilhører meg,
Menneskesønnen†, da skal jeg for Guds engler bekjenne at han tilhører
meg. 9 Men den som åpent fornekter meg, han vil selv bli fornektet
for Guds engler. 10 Det er slik at mennesker som sier noe imot meg,
Menneskesønnen, kan få tilgivelse, men den som spotter‡ Guds Hellige
Ånd, kommer aldri til å bli tilgitt.
11 Når de trekker dere for domstolene i synagogene§, og dere blir
forhørt av makthavere og dommerne, da skal dere ikke være bekymret
for hvordan dere skal forsvare dere eller for hva dere skal si. 12 Guds
Hellige Ånd vil i samme øyeblikk la dere få vite nøyaktig hva dere skal
si."

Bildet om den rike bonden

13 Da ropte noen i folkemassen: "Mester, si til min bror at han skal dele
arven fra vår far med meg."
14 Men Jesus svarte: "Min venn, hvem har satt meg til dommer, slik at
jeg skal avgjøre tvister mellom dere?"
15 Så sa han til alle: "Ta dere i være for pengebegjæret! Om et menneske
har aldri så mye penger, vil det aldri kunne kjøpe seg det evige livet."

---

* **12:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **12:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **12:10** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig. § **12:11** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

16 For å understreke hva han mente, fortalte han et bilde. Han sa: "En
rik bonde hadde fått en kjempeavling. 17 Lagrene var så overfylte at det
ikke gikk å få inn mer, og han gikk derfor og spekulerte på hva han skulle
gjøre. 18 Til slutt sa han: 'Nå vet jeg det, jeg river ned de gamle lagrene og
bygger nytt og større. Da får jeg plass både til avlingen og alt det andre
jeg eier. 19 Så kan jeg slå meg til ro og si til meg selv: Du har samlet så mye
at det rekker i mange år. Nå kan du koble av! Spis, drikk og vær glad!'
20 Men Gud sa til mannen: 'Din dåre, allerede i natt skal du dø! Hvem
skal da få alt det du har spart deg opp?'
21 Slik går det for den som samler seg rikdom på jorden, men er fattig i
Guds øyne."

Om å bekymre seg

22 Jesus vendte seg igjen til disiplene og sa: "Derfor sier jeg dere:
Bekymre dere ikke for hvordan dere skal klare livet, hvordan dere skal
få mat å spise og klær å ha på dere. 23 Det finnes viktigere saker i livet enn
mat og klær. 24 Se på ravnene! De bekymrer seg ikke for hva de skal spise.
De verken sår, høster, eller skaffer seg forrådskammer og lagerplass, men
Gud gir dem likevel mat. Er ikke dere mye mer verd for han enn det
fuglene er? 25 Hva tjener det til å bekymre seg? Kan det forlenge livet med
en eneste time? Naturligvis ikke! 26 Dersom dere nå ikke en gang kan klare
å gjøre så lite med antall levedager, hvorfor bekymrer dere da for alt det
andre?
27 Se på liljene hvordan de vokser. De arbeider ikke og skaper ingen
klær. Likevel forsikrer jeg dere at ikke en gang kong Salomo i all sin prakt
var så vakkert kledd som de. 28 Dersom nå Gud gir så vidunderlige klær til
gresset, som står i dag på marken og i morgen blir kastet på bålet, skulle
han ikke da ordne med klær til dere? Stoler dere fortsatt så lite på Gud?
29 Ikke driv å gruble på hva dere skal spise og drikke. Ikke vær bekymret
for slikt. 30 Gjør ikke som folk i verden som ikke kjenner Gud. De jager etter
alt dette og bekymrer seg hele tiden. Deres Far i himmelen vet allerede
hva dere trenger. 31 Han vil gi dere alt dette med glede, dersom dere først
og fremst ser til at han får regjere blant dere.* 32 Vær altså ikke redde for
framtiden, dere som er min lille flokk av disipler. Deres Far i himmelen
har besluttet at dere skal få være hans eget folk.† 33 Selg det dere eier og gi
til de fattige. Dere samler dere da en skatt i himmelen, i en lommebok som
aldri blir slitt ut. Der er skatten sikkert oppbevart. Ingen kan stjele den og
den beholder alltid sin verdi. 34 Dersom skatten deres finnes i himmelen,
vil også hjertet og tankene deres være der.

Vær beredt

35 Vær alltid beredt og klar til å tjene. 36 Vær som tjenere som venter på
at herren deres skal komme hjem fra en bryllupsfest. De holder seg våkne
og beredt slik at de raskt kan åpne døren for sin herre når han banker på.
37 En ekstra belønning venter dem som er beredt når herren kommer. Ja,
jeg forsikrer dere at han vil selv gjøre seg klar til å tjene, og han vil la dem
som er beredt, få slå seg ned ved bordet for å spise mens han selv serverer
dem. 38 Kanskje kommer han ikke før ved midnatt eller til og med like før
morgendemringen. Men en ekstra belønning venter dem som er beredt.

---

* **12:31** På gresk: søker hans rike. † **12:32** På gresk: å gi dere riket.

39 La meg ta et annet eksempel: Dersom huseieren visste når tyven
tenkte å forsøke seg på innbrudd, da ville han selvfølgelig hindre ham i å
bryte seg inn. 40 Vær også dere beredt, for jeg, Menneskesønnen‡, kommer
tilbake når dere minst av alt venter det."
41 Peter spurte: "Herre, snakker du nå bare til oss, eller gjelder dette
også for alle?"
42 Jesus svarte med et bilde og sa: "Jeg snakker til hver og en som er
lik en klok og pålitelig tjener, og som av herren sin har fått i oppgave å
passe på at de andre tjenerne får mat slik de skal ha. 43 Lykkelig er den
tjeneren om herren kommer hjem og får se at han gjør det han skal. 44 Jeg
lover dere at en slik trofast tjener vil få ansvaret for alt herren eier. 45 Men
om tjeneren sier til seg selv: 'Min herre kommer sikkert ikke på en stund
ennå', og så begynner å mishandle de andre tjenerne, og selv lever han
livets glade dager og drikker seg full. 46 En dag da han slett ikke venter
det, kommer herren hans helt plutselig. Da vil herren hans henrette ham,
og la ham dele straff med dem som nekter å være lydige mot Gud.§
47 Den tjeneren som kjenner sin herres vilje og likevel ikke følger den
eller bryr seg om det herren har gitt befaling om, han skal få strengere
straff. 48 Men den som ikke er klar over at han handler galt, han vil få en
mildere straff. Jo større oppgave en tjener har fått, desto mer kommer det
til å bli krevd av ham, etter som ansvaret hans er større.

Strid, ikke fred

49 Jeg har kommet for å tenne en ild på jorden, og jeg ønsker at min
oppgave var sluttført. 50 Men mye lidelse venter meg, og jeg er sterkt
plaget før alt er over.
51 Tror dere at jeg har kommet for å skape fred på jorden? Nei, heller
snarere strid og splittelse! 52 Dersom fem personer bor i et hjem, vil de i
fortsettelsen komme til å leve i strid. Tre kommer til å ta parti for meg og to
imot meg, eller kanskje tvert om. 53 Far og sønn, mor og datter, svigermor
og svigerdatter vil alle være imot hverandre."

Å tyde tiden vi lever i

54 Så vendte Jesus seg mot folket og sa: "Når dere ser skyene tørne seg
opp i vest, sier dere: 'Nå blir det regn.' Og slik blir det.
55 Når det blåser vind fra sør, sier dere: 'I dag blir det fryktelig varmt!'
Og slik blir det. 56 Dere er falske mennesker som bare later som om dere
er lydige mot Gud! Dere har så lett for å tyde de tegnene dere ser på
himmelen og i naturen, men de tingene som utspiller seg rett for øynene
på dere, kan dere ikke forstå.

Gjør opp med Gud før det er for seint

57 Hvorfor avgjør dere ikke selv hva som er rett? 58 Om noen anklager
deg for ikke å ha betalt tilbake en gjeld, og du er på veien med din motpart
til domstolen, da forsøk å bli enig med ham før dere er nådd fram. Ellers
vil han kanskje dra deg for dommeren, som etterpå lar sin betjent ta hånd
om deg og sette deg i fengsel. 59 Jeg forsikrer deg at du må bli der til du
har betalt alt det du er skyldig."

---

‡ **12:40** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **12:46** Jesus taler om helvete.

13

Vend om til Gud

1 Samtidig kom noen og fortalte til Jesus at landshøvdingen Pilatus hadde
drept flere jøder fra Galilea mens de ofret i templet i Jerusalem.
2 Jesus spurte: "Tror dere at disse var større syndere enn andre folk i
Galilea? Var det derfor de måtte lide? 3 Nei! Men jeg forsikrer dere at
dersom dere ikke slutter å synde og vender om til Gud, vil også dere miste
livet*.
4 Og hvordan var det med de 18 ofrene som døde da tårnet i Siloa raste
ned over dem? Var de større syndere enn alle andre i Jerusalem? 5 Nei!
Men jeg forsikrer dere at dersom dere ikke slutter å synde og vender om
til Gud, vil også dere miste livet."
6 Så fortalte Jesus et bilde for å illustrere det han hadde sagt: "En mann
plantet et fikentre i hagen sin. Med jevne mellomrom kom han for å se
om det var noe frukt på treet, men han ble alltid like skuffet. 7 Til sist ba
han gartneren sin om å hugge det ned. 'Jeg har ventet i tre år, og det har
ennå ikke blitt en eneste fiken på det!' sa han. 'Det er bedre at jeg planter
andre trær i stedet.' 8 Men gartneren ba: 'Herre, gi det en sjanse til. La
det stå dette året også, så skal jeg stelle det og gi det skikkelig med gjødsel.
9 Kanske blir det fiken på det neste år. Om ikke, så hugger jeg det ned.' "

Jesus helbreder en kvinne på hviledagen

10 En hviledag† da Jesus underviste i synagogen‡, 11 var det en kvinne
der som var handikappet på grunn av en ond Ånd. Hun hadde gått med
krum rygg i 18 år og kunne ikke rette seg opp.
12 Da Jesus fikk se henne, kalte han på henne og sa: "Kvinne, du er fri
fra din sykdom!" 13 Så la han hendene på henne, og straks rettet hun opp
ryggen og begynte å hylle Gud.
14 Men lederen for synagogen ble sint over at Jesus helbredet henne på
hviledagen. "Det finnes seks dager i uken da alle kan arbeide", sa han til
folket. "Dere kan komme og bli helbredet på hverdagene, men ikke på
hviledagen!"
15 Da svarte Jesus: "Nå er dere falske og bare later som om dere er lydige
mot Gud! Finnes det en eneste av dere som ikke arbeider på hviledagen?
Dere løser jo oksene og eslene deres fra krybben og leier dem ut så de får
vann? 16 Men her har vi en jødisk kvinne som Satan har holdt bundet i 18
år, og så vil dere hindre henne fra å bli løst fra sin pine bare fordi det er
hviledag!"
17 Det fikk fiendene hans til å gå skamfull bort, men folket gledet seg
over de store miraklene som han gjorde.

Bildene om sennepsfrøet og gjæren

18 Jesus sa: "Hvordan er det når Gud regjerer§? Hvordan skal jeg
beskrive det? 19 Jo, det er som når en mann sår et lite sennepsfrø i hagen
sin. Det vokser og blir til et tre, og fuglene bygger reir mellom grenene.
20-21 Der Gud regjerer, blir det også som når en kvinne blander gjær i

---

* **13:3** Jesus taler om det evige livet. † **13:10** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **13:10** Synagogen er bygningen der jødene holder sine gudstjenester. § **13:18** På gresk: Hva er Guds rike likt?

deigen sin når hun baker. Hun tar bare litt gjær og blander det inn i en stor mengde mel og elter det sammen. Så påvirker gjæren hele den store deigen."

Den trange porten

22 På vei mot Jerusalem gikk Jesus innom flere bygder og byer og underviste. 23 Noen spurte ham: "Herre, er det bare noen få som blir frelst?"

Jesus sa til folket: 24 "Den som vil bli frelst, må gå inn gjennom den trange porten. Gjør alt dere kan for å komme inn gjennom den. Sannheten er at mange skal forsøke, men ikke lykkes. 25 Når husets herre har reist seg og låst porten, er det for seint. Dersom dere da står utenfor og banker og roper: 'Herre, åpne for oss!' da skal han svare: 'Jeg kjenner dere ikke.'

26 Kanske sier dere da: 'Men vi har jo spist og drukket sammen med deg. Og du gikk rundt på våre gater og underviste!'

27 Men han skal svare: 'Har jeg ikke allerede sagt at jeg ikke kjenner dere eller vet hvor dere kommer fra! Forsvinn herfra, dere som er onde mennesker!'

28 Ja, dere skal gråte av angst og fortvilelse når dere blir stengt ute fra Guds nye verden*, og ser Abraham, Isak og Jakob innenfor sammen med alle profetene som bar fram Guds budskap†. 29 Folkene fra alle jordens land skal komme og være med på festen i Guds nye verden‡. 30 Da skal de som i dag har lav status, være blant de fremste, mens andre som i dag blir regnet å være betydningsfulle, må holde seg i bakgrunnen."

Jesus sørger over Jerusalem

31 Nå kom noen fariseere§ til ham og sa: "Røm straks bort herfra, for Herodes har planer om å drepe deg!"

32 Jesus svarte: "Hils til den reven og si at jeg driver ut onde ånder og helbreder syke i dag og i morgen, og at jeg på den tredje dagen når målet mitt. 33 Ja, i dag, i morgen og i overmorgen skal jeg fortsette min reise, for en profet som bærer fram Guds budskap, kan ikke bli drept noe annet sted enn i Jerusalem.

34 Åh, dere innbyggere i Jerusalem, som dreper profetene og steiner andre som Gud sender til dere med budskapet sitt.* Hvor ofte har jeg ikke ønsket å samle dere på samme måte som når en høne samler kyllingene sine under vingene, men dere lot meg ikke gjøre det. 35 Nå får dere selv ta hånd om templet deres. Ja, jeg sier at dere vil ikke få se meg igjen før dere sier: 'Vi ærer deg som er sendt av Herren.†' "

14

Jesus helbreder en mann på hviledagen

* **13:28** På gresk: Guds rike. † **13:28** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:29** På gresk: Guds rike. § **13:31** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **13:34** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:35** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26.

1 En hviledag* var Jesus bedt hjem på mat til en fariseer† som var medlem
i Det jødiske rådet‡. De fulgte nøye med ham. 2 Det var nemlig en mann
der som led av alvorlig hevelse i kroppen. Plutselig stilte mannen seg foran
Jesus. 3 Jesus vendte seg da til fariseerne og de skriftlærde§ og spurte:
"Tillater Moseloven* å helbrede noen på hviledagen?"
4 Men de nektet å svare. Da rørte Jesus ved den syke mannen og
helbredet ham og lot ham gå.
5 Så sa han: "Hva gjør dere selv på hviledagen? Dersom noen av dere
har et barn eller kanskje en okse som ramler i en brønn, drar dere ikke
da straks opp den som falt i brønnen? Ja, selv om det skulle være på en
hviledag!"
6 Dette kunne de ikke svare noe på.

Strev ikke etter de fremste plassene

7 Da Jesus så at gjestene forsøkte å sikre seg plassene nærmest vertskapet
mens de tok plass ved bordet, ga han dette rådet: 8 "Dersom du blir invitert
til bryllup, bør du ikke streve etter å få de fremste plassene. Det kan jo
komme noen som er mer ansett enn du, 9 og da vil verten si: 'Kan du være
så snill og overlate plassen din til denne gjesten.' Da må du sjenert lete
opp en plass lengst nede ved festbordet.
10 Gjør i stedet slik som dette. Velg en plass lengst nede. Når da verten
kommer og ser deg, vil han kanskje si: 'Min venn, det finnes en bedre
plass her framme til deg!' Da kommer du til å bli æret i alle gjestenes
påsyn. 11 For den som opphøyer seg selv, vil bli ydmyket. Den som derimot
ydmyker seg selv, vil bli opphøyd." 12 Så vendte Jesus seg til fariseeren
som hadde invitert ham, og sa: "Når du innbyr til fest, skal du ikke bare
be vennene dine eller søsken eller slektninger eller rike naboer, for da blir
din eneste belønning at de inviterer deg tilbake. 13 Nei, invitere i stedet
dem som er fattige og handikappet, lamme og blinde. 14 Etter som de ikke
kan invitere deg tilbake, vil Gud lønne deg for det du gjorde, den dagen
han vekker opp de døde og belønner dem som fulgte hans vilje."

Fortellingen om den store festen

15 En mann som satt ved bordet og hørte dette, sa: "Lykkelig er den som
får komme til festen i Guds nye verden†."
16 Jesus svarte med en fortelling. Han sa: "En mann ordnet en stor fest
og innbød mange gjester. 17 Da tiden for festen var inne, sendte han av sted
tjenerne sine til dem som var innbudt, for å si: 'Alt er klart, velkommen til
festen.' 18 Men alle kom med unnskyldninger. En sa: 'Jeg har nettopp kjøpt
en gård og må gå for å inspisere den. Tilgi at jeg ikke kan komme!' 19 En
annen sa: 'Det går dessverre ikke. Jeg har nettopp kjøpt fem par okser og

---

* **14:1** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **14:1** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **14:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **14:3** De skriftlærde, eller lovlærerne, var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **14:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **14:15** På gresk: i Guds rike.

vil gjerne se hva de duger til.' 20 En tredje ba om unnskyldning og sa: 'Jeg
har nettopp giftet meg. Du forstår sikkert at jeg ikke kan komme.'
21 Da tjenerne etter en stund kom tilbake og fortalte det de hadde sagt, ble
herren hans sint og ga befaling om at han straks skulle gå ut på alle gatene
og smugene i hele byen og hente dem som var fattige og handikappet,
blinde og lamme. 22 Tjenerne kom tilbake og sa: 'Herre, vi har gjort som
du ga befaling om, men fortsatt finnes det plasser igjen.'
23 Da sa mannen til tjenerne sine: 'Gå ut over alt på veiene og stiene der
dere oppfordrer alle til å komme, slik at huset mitt kan bli fullt. 24 Jeg sier
er at ingen av dem som jeg første gangen innbød, skal få være med på
festen.' "

Prisen for å være disippel av Jesus

25 Jesus var omgitt av et stort antall mennesker, og han vendte seg mot
dem og sa: 26 "Den som kommer til meg, må elske meg mer enn noen
andre, mer enn foreldre, kone eller mann, barn og søsken, ja, til og med
mer enn selve livet, ellers kan han ikke være disippelen min.‡ 27 Den som
ikke følger mitt eksempel og er beredt til å dø, kan ikke være disippelen
min.
28 Dere må kalkulere hva det koster. La meg forklare dette med et bilde:
Om noen av dere vil bygge et tårn, vil han ikke da først sette seg ned og
regne ut om han har nok penger til å fullføre bygget? 29 Jo, selvfølgelig,
ellers vil han kanskje ikke komme lenger enn til grunnmuren, og da blir
han ledd ut av alle. 30 'Se på denne mannen', vil folk si med et hånflir:
'Han begynte å bygge, men pengene tok slutt før han var ferdig!'
31 Tenk også på dette bilde: En konge planla å dra ut i krig mot en annen
konge. Setter han seg ikke først ned og overveier om hæren hans på
10 000 mann er sterk nok til å beseire den fienden som kommer imot ham
med 20 000 mann? 32 Viser det seg å være umulig, sender han i stedet ut
forhandlere for å be om fred, mens fiendens hær fortsatt er langt unna.
33 Ingen kan altså bli disiplene mine, dersom de ikke er beredt til å gi opp
alt de eier, for min skyld. 34 Den som er beredt til å følge meg, samme hva
det enn vil koste, han blir som saltet som bevarer verden fra forråtnelse.
Men til hvilken nytte er salt dersom det mister sin kraft?§ Kan da noen få
det til å bli salt igjen? 35 Nei, det duger ikke verken til forbedring av jorden
eller til å bli kastet på gjødselhaugen. Det må fjernes helt. Lytt nøye og
forsøk å forstå!"

15

Bildet om sauen som gikk seg vill

1 Tollere* og andre syndere som var beryktet, kom ofte for å høre på når
Jesus talte. 2 Dette irriterte fariseerne† og de skriftlærde‡ som kritiserte
Jesus for at han hadde omgang med så tvilsomme mennesker. Ja, han til
og med spiste sammen med dem. 3 Da forklarte Jesus sine motiver ved å
fortelle et bilde. Han sa: 4 "Om noen av dere har 100 sauer og plutselig

‡ **14:26** Redsel for, eller hensyn til, familien må ikke hindre oss i å følge Jesus. § **14:34** Om saltet blir blandet eller reagerer med andre stoffer, mister det sin evne til å konservere og hindre forråtnelse. * **15:1** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. † **15:2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. ‡ **15:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

oppdager at han mangler en av dem, vil han ikke da forlate de 99 andre i
ødemarken og lete etter den som er forsvunnet til han finner den? 5 Jo, og
når han finner den, blir han glad og bærer sauen hjem på skuldrene sine.
6 Etterpå samler han vennene og naboene sine for at de også kan glede seg
over at han har funnet igjen sauen han hadde mistet.
7 Jeg forsikrer dere at på samme måten kommer de til å glede seg mer i
himmelen over en eneste synder som vender om til Gud, enn over 99 som
allerede følger Guds vilje og ikke trenger å vende tilbake til Gud."

Bildet om mynten som var mistet

8 Jesus brukte også et annet eksempel: "Om en kvinne har ti verdifulle
sølvmynter og mister en av dem, vil hun ikke da tenne en lampe og feie
gulvene i hele huset og lete i hver krik og krok til hun finner den? 9 Etterpå
samler hun sine venner og naboer for at de skal glede seg med henne? 10 På
samme måten gleder Guds engler seg over hver eneste synder som vender
om til Gud."

Fortellingen om sønnen som forlot faren og hjemmet

11 Jesus fortalte videre et tredje bilde. Han sa: "En mann hadde to
sønner. 12 Den yngste sa til faren: 'Jeg vil ha min del av arven nå i stedet
for å vente til du dør.' Faren gikk med på å dele sin eiendom mellom
sønnene.
13 Noen dager seinere hadde den yngste sønnen solgt alt han eide, og så
ga han seg på vei til et fremmed land. Der levde han et vilt og umoralsk
liv og gjorde snart slutt på alle pengene sine. 14 En alvorlig sultekatastrofe
rammet landet, og han begynte å lide nød. 15 I sin fortvilelse ba han en
bonde om å få jobb, og mannen sendte ham ut for å holde vakt over grisene
sine. 16 Til slutt var han så sulten at han bare lengtet etter å få spise av
maten til grisene, men ingen ga ham noe.
17 Endelig innså han hvor dum han hadde vært og sa til seg selv:
'Hjemme hos far har de ansatte mat i overflod, og her holder jeg på å
sulte i hjel! 18 Jeg går hjem til far og sier: Far, jeg har syndet både mot
Gud og deg. 19 Jeg er ikke verd å bli kalt din sønn lenger, men la meg i det
minste få arbeide som en av dine tjenere.' 20 Og så gikk han veien hjem til
sin far.
Mens sønnen ennå var langt borte, så faren ham og ble fylt av kjærlighet
og medfølelse. Han sprang imot sønnen sin og kastet seg om halsen på
han og kysset ham.
21 Sønnen utbrøt: 'Far, jeg har syndet både mot Gud og deg. Jeg er ikke
lenger verd til å bli kalt din sønn.'
22 Men faren sa til tjenerne: 'Skynd dere! Ta fram mine fineste klær og
ha dem på ham. Sett en ring på fingeren hans og sko på føttene! 23 Hent
gjøkalven og slakt den, for nå skal vi spise og ha en kjempefest. 24 Sønnen
min var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt, men er kommet
tilbake til meg igjen.' Så begynte festen og gleden.
25 Imens hadde den eldre sønnen vært ute på åkeren. Da han nå
nærmet seg huset, hørte han på lang avstand lyden av musikk og dans.
26 Forskrekket spurte han en av tjenerne hva det var de feiret. 27 Tjeneren
svarte: 'Broren din har kommet tilbake, og faren din har slaktet gjøkalven
og ordnet med en fest for å feire at han har kommet hjem i god behold.'
28 Da ble den eldre sønnen rasende og ville ikke gå inn i huset. Faren
gikk ut og forsøkte å overtale ham til å komme inn, 29 men han svarte: 'I

alle disse årene har jeg arbeidet hardt og aldri noen gang har jeg nektet å
gjøre det du har bedt meg om. Likevel har du ikke gitt meg et eneste kje
for at jeg kunne ha fest sammen med vennene mine. 30 Men nå kommer
denne døgenikten hjem, han som har gjort slutt på pengene dine sammen
med prostituerte, og da feirer du det med å slakte gjøkalven!'
31 'Ro deg ned, sønnen min,' sa faren til ham. 'Du og jeg er alltid sammen,
og alt jeg eier er ditt. 32 Men nå må vi være glade og feire det som har
skjedd, for broren din var død, men er blitt levende igjen. Han var tapt,
men er kommet tilbake til meg igjen.' "

16

Fortellingen om den uærlige forvalteren

1 Jesus fortalte også et annet bilde, men denne gangen bare for disiplene.
Han sa: "En rik mann hadde en forvalter som drev forretningene hans,
men ryktet begynte å gå om at mannen satte pengene hans over styr.
2 Arbeidsgiveren kalte derfor mannen til seg og sa: 'Hva er det jeg hører
om deg! Legg fram regnskapet, for jeg tenker å gi deg oppsigelse i jobben.'
3 Forvalteren tenkte da med seg selv: 'Hva skal jeg nå gjøre dersom jeg
må slutte som forvalter? Grave grøfter orker jeg ikke og å tigge skammer
jeg meg over. 4 Men jeg har en idé som kan gi meg mange venner den
dagen jeg må forlate jobben min.'
5-6 Som tenkt som gjort! Han ba om et møte med dem som skyldte
arbeidsgiveren penger, og begynte å forhandle med en etter en. Den første
spurte han: 'Hvor mye er du skyldig?'
'100 fat olivenolje', svarte mannen.
Da sa forvalteren: 'Her er gjeldsbrevet du har skrev under på. Riv det i
biter og skriv ut et nytt på 50 fat i stedet.'
7 Så spurte han neste mann: 'Og hvor mye skylder du?'
'100 tønner hvete', svarte han.
'Her', sa forvalteren, 'ta gjeldsbrevet ditt og skriv 80 tønner i stedet!'
8 Den rike mannen var nødt til å innrømme at den uærlige forvalteren
hans hadde vært smart.* Og det er faktisk slik at denne verdens mennesker
er mer smarte mot hverandre, enn de som tilhører Gud. 9 Ja, det rådet skal
jeg gi dere, at det å bruke pengene sine til å hjelpe andre kan føre til at dere
blir hilst velkommen til Guds evighet den dagen pengene her har mistet
sin verdi.
10 Bare den som er ærlig i de daglige forhold, vil være ærlige når det
gjelder større bestemmelser. Fusker noen i det lille, vil de også fuske i
stort.
11 Dersom dere er upålitelige i spørsmål om penger, hvem vil da la dere
ta hånd om de virkelige verdiene? 12 Dersom dere ikke er til å stole på når
det gjelder pengene til andre, hvem vil da betro dere sine egne penger å
forvalte?
13 Ingen kan tjene to herrer samtidig. Enten vil han hate den første og
elske den andre, eller elske den første og hate den andre. Dere må altså
velge. Dere kan ikke tjene Gud samtidig som dere elsker pengene.†"

---

* **16:8** Den rike mannen hadde sannsynligvis bakt inn rente i gjelden, og dette var ulovlig. Derfor kunne han ikke foreta seg noe da forvalteren tok bort rentebeløpet. † **16:13** I den greske grunnteksten blir det "å elske pengene" kalt for "å tjene Mammon", som er en avgud.

14 Da fariseerne‡ hørte dette, kritiserte de Jesus, for de var svært glade i
penger. 15 Jesus sa: "Dere gjør alt for at folket skal tro at dere følger Guds
vilje, men Gud vet hvor onde dere er. Og det som gjør inntrykk på folket,
er gjerne slikt som Gud hater."

En ny tid, men Moseloven gjelder fortsatt

16 Jesus sa også: "Fram til den dagen da døperen Johannes begynte å
tale til folket, var det ordene som er skrevet ned i Moseloven og profetene§
som var folkets veivisere. Etter denne tiden blir nå det glade budskapet
spredd om at Gud vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk.* Alle
presser på for å få være med. 17 Men det betyr ikke at loven har sluttet å
gjelde. Nei, så lenge himmelen og jorden består, vil hvert ord i loven være
gyldig. 18 Fortsatt gjelder det at den mannen som skiller seg fra kona si og
gifter seg på nytt med en annen, han er utro.† Og den som gifter seg med
en kvinne som er skilt, gjør at hun er utro."

Den rike mannen og Lasarus

19 Jesus fortalte: "Det var en gang en rik mann som var flott kledd og
hver dag levde i luksus og overflod. 20 På samme tiden lå en tigger som het
Lasarus, ved porten hans full av sår. 21 Lasarus håpet å få noen matrester
fra bordet til den rike mannen, og hundene kom og slikket sårene hans.
22 Til slutt døde tiggeren og ble ført av englene til Abraham, til det stedet
der ingen lidelse finnes. Den rike mannen døde også og ble begravd. 23 Da
han slo opp øynene sine, var han i helvete, der han ble uhyggelig plaget.

Langt borte fikk han se Abraham, og Lasarus som satt ved siden av ham.
24 'Far Abraham', ropte han. 'Ha medfølelse med meg! Send Lasarus hit
for å dyppe fingeren i vann for å leske tungen min. Jeg blir så fryktelig
plaget i disse flammene.'

25 Men Abraham sa til ham: 'Min sønn, husk på at du i din tid på jorden
hadde alt du ønsket deg, mens Lasarus ikke hadde noe. Nå er han her for
å bli trøstet, mens du blir plaget. 26 Dessuten finnes det en stor avgrunn
som skiller mellom oss. Ingen kan komme herfra og ta seg over til dere.
Heller ikke kan noen komme over fra dere til oss.'

27 Da sa den rike mannen: 'Far Abraham, send ham i det minste 28 til
mine fem brødre for å advare dem mot dette stedet med så mye pine, slik
at de slipper å komme hit når de dør.'

29 Abraham sa: 'De kan høre på det Gud har sagt i Moseloven og ved
profetene.'‡

30 Den rike mannen svarte: 'Nei, far Abraham, det bryr de seg ikke om.
Men om noen kommer til dem fra de døde, da vender de om til Gud!'

31 Men Abraham sa: 'Dersom de ikke vil høre på det som Gud har sagt i
Moseloven og profetene, vil de heller ikke bli overbevist selv om noen står
opp fra de døde.' "

---

‡ **16:14** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. § **16:16** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **16:16** På gresk: forkynnes evangeliet om Guds rike. † **16:18** Etter som mannen ikke hadde rett til å skille seg fra konen sin, var de i Guds øyne fortsatt gifte med hverandre. ‡ **16:29** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

17

Om synd, tro og tilgivelse

1 En dag advarte Jesus disiplene og sa: "Det vil alltid finnes noe som
frister menneskene til å synde. Men ulykken vil ramme den som frister
andre. 2 Ja, det ville være bedre for ham å bli kastet i havet med en tung
kvernstein bundet til halsen, enn at han skal leve videre og få mulighet til
å føre noen vill av disse som med et barns tillit tror på meg. 3 Jeg advarer
dere!
Dersom noen har handlet galt, skal du vise til rette den det gjelder, og tilgi
personen dersom han angrer seg. 4 Ja, selv om noen handler galt mot deg
sju* ganger samme dagen, og så sju ganger angrer seg og ber om tilgivelse,
skal du tilgi."
5 En dag sa disiplene til Herren Jesus: "Vi skulle gjerne hatt større tro.
Fortell oss hvordan vi kan få det."
6 "Mer tro?", svarte Herren. "Om troen deres bare var så stor som et
sennepsfrø, da ville dere kunne si til morbærtreet der borte: 'Rykk deg av
egen kraft opp med røttene og kast deg i havet!' Og det ville være lydig
mot det dere sier."

Tjeneren som gjør plikten sin

7 Jesus sa også: "Tenk dere at dere har en tjener som kommer hjem etter
å ha pløyd på åkeren eller passet sauene. Da sier dere ikke til ham: 'Slå deg
først ned ved bordet og spis.' 8 Nei, dere sier: 'Gjør i stand kveldsmaten
til meg og varte meg opp mens jeg spiser. Etterpå kan du selv spise og
drikke.' 9 Dere ville heller ikke takke tjeneren, for han har jo bare gjort
det han fikk beskjed om. 10 Det samme gjelder dere. Når dere har gjort alt
dere har fått beskjed om, da skal dere si: 'Vi er vanlige, enkle tjenere, vi
har bare gjort plikten vår.' "

Jesus helbreder ti spedalske

11 På sin videre reise mot Jerusalem kom Jesus til grensen mellom Galilea
og Samaria. 12 Der gikk han inn i en by, og plutselig kom ti spedalske imot
han. De stanset et stykke borte 13 og ropte: "Herre Jesus, ha medfølelse
med oss!"
14 Da iakttok han dem og sa: "Gå til prestene og la de undersøke dere!"†
Og mens de var på vei dit, ble de friske!
15 En av dem kom tilbake til Jesus da han så at han var blitt frisk, og han
ropte høyt og hyllet Gud. 16 Så kastet han seg ned for Jesus med ansiktet
mot jorden og takket ham. Denne mannen var fra Samaria‡.
17 Jesus spurte da: "Var det ikke ti i alt som ble friske? Hvor er de andre
ni? 18 Er det bare denne fremmede som har kommet tilbake for å takke
Gud?"
19 Han sa til mannen: "Reis deg opp og gå. Din tro har hjulpet deg."

Guds nye verden

20 En dag spurte fariseerne§ Jesus om når Gud ville gi dem en konge som
kunne regjere. Jesus svarte: "Gud selv regjerer allerede blant menneskene,
men ikke på en slik måte at noen kan se det med sine fysiske øyne.*

---

* **17:4** Sju var det fullkomne tallet. Sju ganger om dagen var det samme som uendelig mange ganger. † **17:14** Se Tredje Mosebok 14. ‡ **17:16** Befolkningen i Samaria var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. § **17:20** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **17:20** På gresk: "da Guds rike skulle komme" og "Guds rike kommer ikke på en slik måte…"

21 Ingen kan si: 'Her er kongen vår', eller: 'Der er kongen vår'. Nei! Gud
regjerer i dere.†"
22 Litt etter forklarte han dette nærmere for disiplene og sa: "Det skal
komme en tid da dere lengter etter å få oppleve en eneste dag sammen med
meg, Menneskesønnen‡, i Guds nye verden, men dere skal ikke få det.§
23 Noen vil si til dere: 'Han har kommet igjen. Der er han', eller: 'Her er
han'. Men ikke tro på det og ikke gå dit. 24 For når jeg, Menneskesønnen,
virkelig kommer igjen, blir det like tydelig som når lynet flerrer over
himmelen og lyser opp hele horisonten. 25 Men før dette hender, må jeg
lide mye og bli avvist av denne slekten som ikke vil tro.
26 Når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen, vil verden være like sorgløs
som på den tiden da Noah levde. 27 Da spiste, drakk og giftet de seg. Alt
var akkurat som til vanlig, helt til den dagen da Noah gikk inn i arken, og
den voldsomme oversvømmelsen kom og druknet alle sammen.
28 På samme måten var det på tiden da Lot levde.* Menneskene holdt
på med sine daglige sysler. De spiste, drakk, kjøpte, solgte, plantet og
bygget. 29 Alt var normalt helt til den morgenen da Lot dro fra Sodoma.
Da regnet det ild og svovel fra himmelen og drepte alle sammen. 30 Akkurat
på samme måten blir det når jeg, Menneskesønnen, kommer igjen.
31 Den dagen må den som er oppe på taket† og har sine eiendeler inne
i huset, ikke gå innfor å pakke. Den som er ute på åkeren, må ikke ta
omveien hjem. 32 Husk på det som skjedde med kona til Lot! 33 Den som
klamrer seg fast til livet, vil miste det, men den som mister livet for Guds
skyld, skal redde det.
34 Ja, den natten skal to personer sove i samme seng. Den ene bli tatt
med, den andre bli latt tilbake. 35 To kvinner skal male mel på samme
kvernen. Den ene blir tatt med, den andre bli latt tilbake.‡"
37 Da spurte disiplene: "Herre, når kommer dette til å skje?"
Jesus svarte: "Det skal være like tydelig som når gribbene kretser over
den døde kroppen."

18

Bildet om enken og dommeren

1 En gang, da Jesus ville vise disiplene hvor viktig det alltid er å be og
ikke gi opp, fortalte han dette bildet for dem:
2 "I en by var det en dommer, en ond mann som ikke viste respekt verken
for Gud eller mennesker. 3 I samme byen var det også en enke som titt og
ofte kom til ham og sa: 'Hjelp meg til å få det jeg skal ha av min motpart.'
4-5 I lang tid brydde ikke dommeren seg om henne, men til slutt begynte
hun å gå ham på nervene. Da sa han til seg selv: 'Visst nok bruker jeg ikke
å vise respekt verken for Gud eller mennesker, men denne kvinnen gjør
meg helt forstyrret. Det er best jeg ser til at hun får det hun har rett på.
Jeg er trøtt på stadige maset hennes!' "

† **17:21** Eller: "midt iblant dere". ‡ **17:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **17:22** En annen tolkning: da dere lengter tilbake til de dagene jeg var hos dere. * **17:28** Se Første Mosebok 19:15-29. † **17:31** Hustakene i disse traktene er flate og blir brukt som en ekstra boflate. Trappen finnes ofte på utsiden av huset. ‡ **17:35** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 36 To menn skal arbeide sammen på åkeren, den ene bli tatt med, den andre bli etterlatt.

6 Så sa Herren Jesus: "Når til og med en så ond og urettferdig mann
som denne dommerne kan gi seg, 7 tror dere ikke da at Gud mye mer
vil gi retten til dem som tilhører ham, når de ber dag og natt? 8 Jo, jeg
forsikrer dere at han ikke vil la dem vente. Men spørsmålet er: Kommer
jeg, Menneskesønnen*, til å finne noen som tror, den dagen jeg kommer
igjen?"

Bildet om fariseeren og tolleren

9 En annen gang vendte Jesus seg til noen som skrøt av at de alltid fulgte
Guds vilje og som så ned på andre folk. Jesus fortalte et bilde for dem, og
sa:
10 "To menn gikk til templet for å be. En av dem var fariseer†, den andre
var toller‡. 11 Fariseeren sto for seg selv og ba: 'Takk Gud for at jeg ikke
er en synder som alle andre, og spesielt ikke som tolleren der borte! Jeg
bedrar ikke noen, jeg stjeler ikke fra andre, jeg er ikke utro i ekteskapet
mitt, 12 jeg faster to ganger i uken, og jeg gir en tiendedel§ til Gud av alt
jeg tjener.'
13 Men tolleren sto på lang avstand og våget ikke en gang å løfte blikket
mot himmelen, men slo hendene for brystet i fortvilelse og ropte: 'Gud,
tilgi meg, jeg er en synder!' 14 Jeg sier dere," fortsatte Jesus, "at det var
han, og ikke fariseeren, som gikk hjem skyldfri innfor Gud! For den som
opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, men den som ydmyker seg selv, skal
bli opphøyet."

Jesus ber for barna

15 Noen foreldre kom bort til Jesus med sine små barn for at han skulle
røre ved dem og be for dem. Men disiplene fikk se det og jaget dem bort.
16 Da kalte Jesus til seg barna og sa til disiplene: "Ikke jag dem bort.
La barna komme til meg, for alle som vil tilhøre Guds eget folk, må bli
som dem.* 17 Ja, jeg forsikrer dere at den som ikke blir som et lite barn,
kommer slett ikke til å få tilhøre Guds eget folk."

Jesus snakker med en rik mann

18 En betydningsfull mann, medlem i jødenes råd, spurte Jesus: "Gode
mester, hva skal jeg gjøre for å få evig liv?"
19 "Hvorfor kaller du meg god?" spurte Jesus. "Det finnes bare en som
er god, og det er Gud. 20 Og budene hans kan du allerede: 'Du skal ikke
være utro i ekteskapet. Du skal ikke drepe. Du skal ikke stjele. Du skal
ikke lyve eller vitne falskt. Vis respekt for foreldrene dine.†' "
21 Mannen svarte: "Alle disse budene har jeg holdt helt siden jeg var
ung."
22 Da sa Jesus til ham: "Det er bare en ting til du må gjøre: Selge alt du
eier og gi pengene til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom
etterpå og følg meg."
23 Da mannen hørte dette, gikk han bedrøvet bort, for han var svært rik.

---

* **18:8** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **18:10** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. ‡ **18:10** Tollerne var jøder som arbeide med å kreve inn skatt til romerne, og de var foraktet av alle. § **18:12** I følge Moseloven skulle de gi en tiendedel av sin avling og sin buskap til templet. Se Tredje Mosebok 27:30-32 og Femte Mosebok 14:22. * **18:16** På gresk: Guds rike tilhører slike som dem. † **18:20** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Femte Mosebok 5:16-20.

24 Jesus fulgte ham med øynene da han gikk og sa til disiplene: "Hvor
vanskelig er det ikke for den som har mye penger, å få tilhøre Guds eget
folk!‡ 25 Det er lettere for en kamel å komme seg gjennom et nåløye enn
for en som er rik, til å underordne seg Gud, slik at han får tilhøre Guds
eget folk."
26 De som hørte dette, utbrøt: "Hvem i all verden kan da bli frelst?"
27 Jesus svarte: "Ingen, menneskelig sett. Men for Gud er alle ting mulig!"
28 Da sa Peter: "Vi har forlatt alt det vi eide, for å følge deg."
29 "Ja", svarte Jesus, "og jeg forsikrer dere at hver og en som forlater
hus, kone eller mann, søsken, foreldre og barn for å få tilhøre Guds eget
folk,§ 30 han skal få mangedobbelt igjen allerede her i tiden, og evig liv i
den kommende verden."

Jesus forutsier for tredje gangen at han skal dø

31 Jesus samlet sine disipler omkring seg og sa: "Vi er nå på vei til
Jerusalem, og der skal alt det som Gud har latt profetene* skrive om meg,
Menneskesønnen†, bli til virkelighet. 32 Jeg vil bli forrådt og utlevert til de
romerske myndighetene‡ og kommer til å bli hånet og mishandlet. De vil
spytte på meg, 33 piske meg og til slutt drepe meg. På den tredje§ dagen
skal jeg igjen stå opp fra de døde."
34 Men disiplene fattet ingenting. Den reelle betydningen i det Jesus
forutsa, var skjult for dem. Derfor skjønte de ingenting.

Jesus helbreder en blind tigger ved Jeriko

35-36 På veien mot Jerusalem nærmet Jesus seg byen Jeriko sammen med
mye folk. Det satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte folket
komme forbi og spurte nysgjerrig om hva som sto på. 37 Da han fikk høre
at det var Jesus fra Nasaret som kom, 38 begynte han å rope: "Jesus, du
som skal arve kong Davids trone,* ha medfølelse med meg!"
39 Folket som gikk foran Jesus, forsøkte å få ham til tie stille, men
han ropte bare enda høyere: "Du som skal arve kong Davids trone, ha
medfølelse med meg!"
40 Jesus hørte dette og stanset. Han sa til folket at de skulle lede mannen
fram til ham. Og han spurte ham: 41 "Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?"
"Herre", ba mannen, "jeg vil så gjerne se igjen!"
42 Da sa Jesus til ham: "Du skal se igjen! Din tro har helbredet deg."
43 Og straks kunne mannen se! Så fulgte han etter Jesus og hyllet Gud, og
alle som så det, æret Gud.

19

Tolleren Sakkeus

1 Jesus kom litt etter inn i Jeriko og gikk gjennom byen. 2 Der bodde det
en mann som het Sakkeus. Han var sjef for tollerne ved den romerske
tollstasjonen, og en svært rik mann. 3 Sakkeus ville gjerne få et glimt av

---

‡ **18:24** På gresk: komme inn i Guds rike. Selv i v.25. § **18:29** På gresk: for Guds rikes skyld.
* **18:31** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **18:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **18:32** På gresk: hedningene. Det var jødenes måter å beskrive fremmed folk på. § **18:33** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. * **18:38** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen.

Jesus, men han var for kort til å se over folkemassen. 4 Derfor sprang han
i forveien og klatret opp i et morbærtre nær veien for å kunne se Jesus
bedre.
5 Da Jesus etter en stund kom fram til treet, så han opp mot Sakkeus og
ropte: "Sakkeus! Skynd deg ned, i dag vil jeg bli bedt med hjem til deg!"
6 Da skyndte Sakkeus seg ned og overlykkelig tok han imot Jesus. 7 Dette
irriterte folket, og de mumlet forarget: "Hvorfor skal han gå hjem til en
slik ond og uærlig mann?"
8 Men Sakkeus sto fram og forklarte for Jesus: "Herre, jeg skal gi
halvdelen av det jeg eier til de fattige. Og om jeg har presset for mye
toll av noen, skal jeg betale det tilbake med fire ganger så mye!"
9 Jesus sa til ham: "I dag har frelsen kommet til deg og din familie, og
du har blitt et ekte barn av Abraham*. 10 For jeg, Menneskesønnen†, har
kommet for å lete opp og frelse det som var fortapt."

Fortellingen om kongen og de ti forvalterne

11 De som sto rundt, lyttet nøye på det Jesus sa. Etter som de nå var
ganske nær Jerusalem, passet han på å korrigere misforståelsen som var
utbredd i folket, om at han skulle begynne å regjere som konge så snart
han kom til Jerusalem.‡ Han fortalte et nytt bilde for dem:
12 "En mann av kongelig slekt ga seg av sted på en lang reise for å bli
kronet til konge og etterpå vende tilbake.§ 13 Før han reiste, kalte han til
seg ti av tjenerne sine og betrodde hver av dem en sum penger* som de
skulle forvalte. Han sa: 'Dere skal satse disse pengene på noe som gir meg
inntekter. Jeg er snart tilbake.' 14 Men landsmennene hans hatet ham, og i
protest sendte de en delegasjon etter ham for å fortelle at de ikke ville ha
han til konge.
15 Til tross for motstanden ble han noe seinere kronet til konge og kom
tilbake til landet sitt. Da kalte han til seg de ti tjenere som han hadde gitt
pengene og ville ha greie på hvor mye de hadde tjent på sine forretninger.
16 Den første mannen kom og rapporterte om en enorm fortjeneste.
'Herre, de pengene jeg fikk å forvalte, har tidoblet' seg, sa han.
17 'Bra!', utbrøt kongen. 'Du er en pålitelig tjener. Du har vist at du kan
ta ansvar for lite. Derfor vil du nå få ansvaret over ti byer.'
18 Neste mann kunne også gi rapport om fortjeneste, fem ganger så stor
som den opprinnelige summen.
19 Da sa herren hans til ham: 'Du skal få ansvar over fem byer.'
20 Men en av tjenerne leverte bare tilbake den summen han hadde fått
fra begynnelsen, og forklarte: 'Jeg har oppbevart pengene uten å ta noen
risiko, innpakket i et stykke tøy. 21 Jeg var redd for deg, herre, etter som
du er en streng mann som tar ut det som ikke er ditt og som høster det du
ikke har sådd.' 22 Da svarte kongen: 'Dine ord avslører deg. Du er en lat
tjener! Om du visste at jeg var så streng, og at jeg tenkte å kreve tilbake
mer enn du hadde fått, 23 hvorfor satte du ikke da pengene mine i banken,
for da hadde jeg i det minste fått rente?'

---

* **19:9** En ekte jøde, som ikke bare er etterkommer av Abraham, men også lydig mot Gud. † **19:10** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **19:11** På gresk: at Guds rike nå skulle vise seg. § **19:12** I det romerske imperiet var kongene tvunget til å reise til Roma for å bli kronet av keiseren. * **19:13** På gresk: "10 mine", hvilken tilsvarte omkring 30 månedslønner.

24 Så vendte han seg til de andre som sto der: 'Ta pengene fra ham og gi
dem til den mannen som tidoblet summen han fikk.'
25 'Men herre', sa de, 'han har jo allerede nok!'
26 'Det stemmer', sa kongen. 'Men jeg forsikrer dere at den som forvalter
rett det han har fått, han skal få mer, mens den ansvarsløse skal bli tatt
ifra også det lille han har. 27 Og fiendene mine, de som ikke ville ha meg
til konge, de skal dere føre bort og henrette for meg.' "

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

28 Da Jesus hadde avsluttet denne fortellingen, ledet han reisefølget
videre mot Jerusalem. 29 De kom nær byene Betfage og Betania ved
Oljeberget, og han sendte av sted to av disiplene 30 og sa: "Gå til byen
som ligger rett framfor dere. Vel inne i byen vil dere finne et ungt esel
som står bundet, et dyr som ingen har ridd på ennå. Løs eselet og lei det
hit. 31 Dersom noen spør hvorfor dere tar eselet, skal dere bare si: 'Herren
har bruk for det.' "
32 De to disiplene gikk da av sted og fant eselet stå på plassen akkurat
som Jesus hadde sagt. 33 Da de holdt på å løse det, kom eierne og spurte:
"Hva gjør dere? Hvorfor tar dere eselet?"
34 De svarte: "Herren har bruk for det." 35 De tok eselet og førte det til
Jesus. Kappene sine la de på ryggen til eselet og hjalp Jesus opp.
36 Da han kom ridende, bredde folket ut kappene sine som en løper foran
ham.† 37 De nærmet seg det stedet der skråningen ned fra Oljeberget
begynner, satte alle i gang med å rope, synge og hylle Gud for alle de
uforklarlige miraklene Jesus hadde gjort.
38 "Leve kongen! Vi ærer deg som er sendt av Herren!‡",
jublet de. "Gud har sluttet fred med oss! Ære til Gud i det høye!"
39 Men noen fariseere§ i folkemassen sa til ham: "Mester, si til disiplene
dine at de ikke skal rope på denne måten."
40 Da svarte han: "Jeg forsikrer dere at dersom disse tier, vil steinene
rope i stedet!"
41 Da de kom nærmere Jerusalem, og byens skjønnhet strålte fram rett
foran ham, brast Jesus i gråt. 42 "Tenk om du i dag hadde forstått hvordan
du kunne få fred", sa han. "Men nå er det for seint, freden er utenfor
rekkevidde. 43 Det skal komme en tid da fiendene dine beleirer deg,
omringer deg og angriper deg fra alle hold. 44 De skal jevne deg med
jorden, og innbyggerne blir drept. Ja, det skal ikke bli stein tilbake på
stein, fordi du ikke tok imot den anledningen som Gud ga deg."

Jesus renser templet

45 Inne i byen gikk Jesus opp på tempelplassen og drev bort kjøpmennene
som holdt til der.* 46 Han ropte til dem: "Gud har sagt i Skriften†: 'Mitt
hus skal være et sted der folket kan be.' Men dere har gjort det til 'et
oppholdssted for tyver og kjeltringer'."‡

---

† **19:36** Eselet var en symbol for at Jesus tilhørte kong Davids slekt, og ved at han red på et esel, ble det som Gud hadde forutsagt i Sakarja 9:9 virkelighet. Kappene var en kongelig hyllest. ‡ **19:38** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn." Se Salmenes bok 118:26. § **19:39** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. * **19:45** Kjøpmennene solgte dyr som skulle bli brukt til offer i templet. † **19:46** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:46** Se Jesaja 56:7 og Jeremia 7:11.

47 Etter dette underviste han hver dag på tempelplassen.
Øversteprestene, de skriftlærde§ og alle folkets ledere forsøkte å finne
en måte å rydde ham av veien på. 48 De visste ikke hvordan de skulle gå
fram, for han var avholdt av hele folket, og alle ville høre på ham.

20

Lederne stiller spørsmål ved Jesu oppdrag

1 En dag da Jesus underviste folket på tempelplassen og talte til dem om
det glade budskapet fra Gud, kom øversteprestene, de skriftlærde* og
folkets ledere bort til ham. 2 De forlangte å få vite hvilken rett han hadde
til å gjøre alt det han gjorde, og hvem som hadde gitt ham dette oppdraget.
3 "Det skal jeg snart si dere", sa Jesus, "dersom bare dere først svarer meg
på et annet spørsmål. 4 Hva mener dere om dette: Var døperen Johannes
sin dåp fra Gud eller ikke?"
5 De begynte straks å diskutere med hverandre og sa: "Dersom vi sier
at det var på Guds befaling, da kommer han til å spørre hvorfor vi ikke
trodde på ham. 6 Men om vi sier at Gud ikke hadde sendt ham, da kommer
folket til å steine oss. De er jo helt overbevist om at Johannes var en profet
som bar fram Guds budskap." 7 Derfor svarte de til slutt: "Vi vet ikke."
8 Da sa Jesus: "I så tilfelle sier heller ikke jeg hvem som har gitt meg i
oppdrag å gjøre det jeg gjør."

Mannen som forpaktet ut vingården sin

9 Jesus vendte seg til folket og fortalte et bilde for dem. Han sa: "En
mann plantet en vingård og forpaktet den ut til noen som dyrket druer
mens han selv reiste til utlandet og var borte i mange år. 10 Da tiden for å
høste var inne, sendte han en av tjenerne sine til forpakterne for å hente
den delen av avlingen som var hans. Men de overfalt tjeneren og sendte
ham tomhendt tilbake. 11 Eieren sendte da en annen tjener, det samme
gjentok seg med ham. Han ble mishandlet, forulempet og ble sendt bort
uten å ha fått noe. 12 Også en tredje tjener ble sendt, men også ham skamslo
de og jaget bort.
13 'Hva skal jeg gjøre?' sa eieren. 'Jo, nå vet jeg det! Jeg sender min egen
elskede sønn. Han må de vel ha respekt for.'
14 Men da forpakterne fikk se sønnen, sa de til hverandre: 'Her kommer
han som skal arve hele vingården. Kom så dreper vi ham og legger selv
beslag på den!' 15 De dro sønnen ut av vingården og drepte ham."
"Hva tror dere eieren gjør med disse forpakterne?" spurte Jesus. 16 "Jo,
han vil selv komme dit, og da henretter han de kriminelle bøllene og gir
vingården til andre."
Da folket hørte dette, protesterte de høylytt: "Nei! Det kommer aldri til
å skje!"
17 Men Jesus møtte blikket deres og sa: "Hva betyr det som står i
Skriften†:
'Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,

---

§ **19:47** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **20:1** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **20:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

den har blitt til selve hjørnesteinen.’‡
18 Den som snubler på denne steinen, blir skadet, og den som denne steinen
faller på, blir fullstendig knust.§”

19 Øversteprestene og de skriftlærde* ville arrestere Jesus direkte, etter
som de forsto at det var dem han siktet til i sin fortelling, men de var redde
for folket.

Er det rett å betale skatt til keiseren?

20 Mens myndighetene holdt Jesus under oppsikt og ventet på sin
anledning, sendte de noen menn som skulle late som om de var nøye med
å følge Guds vilje, men i virkeligheten var de ute etter å ta Jesus for noe
de kunne arrestere ham for. De ville etterpå overgi ham til de romerske
myndighetene.
21 ”Mester”, sa de til ham. ”Vi vet hvor ærlig du er når du underviser.
Du gir ikke etter for det andre mener og tenker, men sier rett ut det som
er Guds vilje. 22 Fortell oss nå om det er rett eller galt å betale skatt til den
romerske keiseren?”
23 Jesus gjennomskuet den listige falskheten deres og sa: 24 ”Vis meg en
romersk mynt. Hvem sitt bilde er det på den, og hvem sin signatur står
under?”
”Keiseren”, svarte de.
25 ”Da så”, sa han, ”gi keiseren det som er hans. Men det som tilhører
Gud, det skal dere gi til Gud.”
26 De klarte altså ikke å sette ham fast for noe av det han sa mens folket
hørte på. Tvert imot var de så overrasket over svarene hans, at de ble helt
tause.

Skal de døde stå opp igjen?

27 Noen saddukeere† oppsøkte ham. Det er de som påstår at de døde
ikke skal stå opp igjen, og derfor spurte de:
28 ”Mester, i Moseloven‡ står det at om en mann dør barnløs, da skal
broren hans gifte seg med enken og passe på at den døde får en sønn som
kan gi ham§ etterkommere. 29 Nå var det en familie med sju brødre. Den
eldste giftet seg og døde barnløs. 30 Da giftet bror nummer to seg med
enken, men heller ikke han fikk noen barn. 31 På samme måten gikk det
med den tredje, og så fortsatte det til alle sju hadde vært gift med henne
og var døde uten å etterlate seg noen barn. 32 Til slutt døde også kvinnen.
33 Hva skal skje med henne når de døde står opp igjen? Hvem sin kone
blir hun da? Alle sju har jo vært gift med henne!”
34-35 Jesus svarte saddukeerne: ”Det er bare her på jorden at menn og
kvinner gifter seg. De som er verdige til å være med i den kommende
verden, etter at de har stått opp fra de døde, kommer ikke til å gifte seg.
36 De skal heller ikke dø, men blir som englene. De er Guds barn, for de
har stått opp fra de døde til et nytt liv.

---

‡ **20:17** Se Salmenes bok 118:22. Jesus forklarer her at profetiene om Messias, den lovede kongen, i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente, handler om ham. § **20:18** Se Daniel 2:34 og Jesaja 8:14-15. * **20:19** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **20:27** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De var mest interessert i politikk og var lojale mot romerne. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. ‡ **20:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **20:28** Se Femte Mosebok 25:5-6.

37 At de døde står opp beviser Moses når han forteller om hvordan
Gud viste seg for ham i den brennende tornebusken. Han kaller Gud for
Abrahams, Isaks og Jakobs Gud.* 38 Gud er altså ikke en gud for døde, men
for levende. Alle mennesker er levende for ham.†"
39 "Det var bra svart, Mester", sa noen av de skriftlærde‡ som sto der.
40 Og nå våget ingen å stille flere spørsmål til ham.

Er Messias etterkommer av kong David?

41 Jesus spurte: "Hvordan kan dere påstå at Messias, den lovede kongen,
er etterkommer av kong David§? 42 David selv skrev jo i Salmenes bok:
'Gud sa til min Herre:
Kom og sitt på min høyre side for å regjere,
43 til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine.'*
44 Mener dere virkelig at David ville kalle en av sine etterkommere for
Herre?"

Jesus advarer mot dobbelmoral

45 Mens folket lyttet, vendte Jesus seg mot disiplene og sa: 46 "Ta dere i
vare for de skriftlærde†, som elsker å gå omkring i lange kapper og gjerne
vil bli hilst med respekt på torget. Ved gudstjenestene tar de plassene på
fremste rekke, og de elsker å sitte på hedersplassene under festene. 47 I sin
griskhet bedrar de hjelpeløse enker og tar alt de eier, mens de later som
om de lever etter Guds vilje ved å be lange bønner når andre kan høre på.
Derfor kommer Gud til å straffe dem desto hardere."

21

En fattig enke gir alt hun har

1 Mens Jesus sto i templet, så han de rike som la gavene sine i offerkisten.
2 Da kom det en fattig enke fram og la ned to koppermynter.
3 Da sa han: "Tro meg, denne fattige enken ga mer enn alle de andre.
4 De tok bare litt av sin overflod og la i offerkisten. Hun derimot, som er
så fattig, la alt det hun hadde å leve av i kisten."

Jesus snakker om framtiden

5 Noen av disiplene begynte nå å snakke om templet med alle sine vakre
steiner og kostbare gaver som folket hadde gitt.
6 Jesus sa: "Det drøyer ikke lenge før alt det dere her ser, skal bli jevnet
med jorden, stein skal ikke bli tilbake på stein."
7 "Mester, når skal dette skje?" spurte de forskrekket. "Hva blir tegnet
som viser at det begynner å skje?"
8 Han svarte: "Vær på vakt så ingen lurer dere! Mange vil komme i mitt
navn og påstå at de er Messias, den lovede kongen. De vil si: 'Slutten er
nær.' Ikke tro på det de sier! 9 Og når dere får høre om krig og uroligheter,
skal dere ikke bli grepet av panikk. Det må først bli krig, det betyr ikke at
slutten er kommet. 10 Folk og land vil reise seg mot hverandre. 11 Det blir

---

* **20:37** Se Andre Mosebok 3:6. † **20:38** Gud taler om Abraham, Isak og Jakob som levende, til tross for at de har vært døde i hundrevis av år. ‡ **20:39** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **20:41** På gresk: Davids sønn. Dette var en tittel som jødene ga Messias, den lovede kongen. * **20:43** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **20:46** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

kraftige jordskjelv, epidemier og sultekatastrofer på det ene stedet etter det andre. Fryktelige ting skal skje, og store tegn vil vise seg på himmelen.
12 Men før alt dette skjer, vil myndighetene ta dere til fange og forfølge
dere. Dere vil bli stilt for domstolene i synagogene* og kastet i fengsel.
Dere vil bli stilt fram for makthavere og konger fordi dere tilhører meg.
13 Dette gir dere samtidig en sjanse til å fortelle om den troen dere har
fått. 14 Planlegg derfor ikke i forveien hva dere skal si når de anklager
dere. 15 Jeg skal gi dere de rette ordene, ja, dere skal få visdom og klarsyn,
slik at ingen av motstanderne kan svare tilbake.
16 Dere vil til og med bli angitt av dem som står dere nærmest, av
foreldrene, søsken, slektninger og venner, og noen av dere kommer til
å bli drept. 17 Alle vil hate dere fordi dere tilhører meg. 18 Men Gud skal
beskyttet dere. Ikke et hårstrå på hodet skal gå tapt. 19 Stå fast og hold ut,
så skal dere vinne det evige livet.
20 Den dagen dere ser Jerusalem omringet av armeer, da vet dere at
ødeleggelsen av byen er nær. 21 Da må de som er i Judea, rømme opp i
fjellene. De som er i Jerusalem, må forlate byen så fort som mulig, og ingen
som er utenfor byen, må gå inn i den. 22 Da har tiden kommet for Guds
dom. Alt det som Gud har forutsagt i Skriften† vil bli virkelighet. 23 Stakkers
de kvinnene som er gravide når denne tiden kommer, og stakkars de
mødrene som ammer barna sine! Det vil bli stor nød i landet, og Guds
sinne vil ramme folket. 24 Mange vil bli brutalt drept, og resten vil bli
ført bort som fanger til all verdens land. Jerusalem skal bli okkupert av
fremmede folk, som vil ha kontroll over byen til Gud gjør slutt på deres
regjeringstid.

Når Jesus kommer igjen

25 Merkelige tegn vil vise seg i solen, månen og stjernene. På jorden
vil folkene bli grepet av angst og uro når hav og flodbølger drønner.
26 Menneskene vil gå under av redsel og skrekk for det som vil ramme
verden, for universets krefter vil bli rokket.‡ 27 Da skal de få se meg,
Menneskesønnen, komme på skyene med makt og stor herlighet.§ 28 Men
når dere ser alt dette skje, da rett dere opp og fatt mot, for da er befrielsen
nær."

Bildet om fikentreet

29 Jesus fortsatte å forklare det han mente ved å bruke et nytt bilde. Han
sa: "Legg merke til fikentreet, eller hvilken som helst annen sort tre. 30 Når
bladene begynner å springe ut, vet dere at sommeren snart er her. 31 På
samme måten kan dere vite at Guds nye verden snart er her,* når dere ser
tegnene skje.
32 Jeg forsikrer dere at denne slekten skal ikke gå under før alt dette
skjer.† 33 Himmelen og jorden skal forsvinne, men mine ord skal gjelde for
evig tid.

---

* **21:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. † **21:22** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **21:26** Se Jesaja 13:10; 34:4 og Joel 2:10. § **21:27** Se Daniel 7:13. * **21:31** På gresk: at Guds rike er nær. † **21:32** "Denne slekten" kan henvise enten til den generasjon som levde samtidig med Jesus, eller den generasjon som ville få oppleve de ting som han snakket om. Men Jesus bruker også utrykket når han sier "de menneskene som ikke vil tro". Det er da ikke begrenset til en viss generasjon.

Vær beredt

34-35 Vær på vakt, slik at dere ikke blir sløvet av festing og rus, eller blir
opptatt med hverdagens bekymringer. I så fall kommer jeg tilbake og vil
overraske dere, og dere blir fanget som i en snare. 36 Vær alltid beredt. Be
om at dere må få kraft til å styre unna de vanskelighetene som venter, slik
at dere kan møte meg, Menneskesønnen‡, uten frykt."
37-38 På dagene gikk Jesus til tempelplassen for å undervise, og folke-
massene samlet seg allerede tidlig på morgenen for å høre ham. Hver
kveld dro fra han byen og gikk ut til Oljeberget og overnattet der.

22

Planer om å drepe Jesus

1 Nå nærmet påskehøytiden* seg. 2 Øversteprestene og de skriftlærde†
søkte fortsatt etter en måte å bli kvitt Jesus på. Men de ville drepe han i
all hemmelighet, etter som de var redde for reaksjonen fra folket.

Judas bestemmer seg for å forråde Jesus

3 Da for Satan inn i Judas Iskariot, han som var en av Jesu tolv disipler.
4 Judas gikk til øversteprestene og offiserene ved tempelvakten for å
diskutere hvordan han kunne overgi Jesus til dem. 5 De ble svært glade og
tilbød ham en sum penger, 6 noe han straks aksepterte. Fra det øyeblikket
av søkte han etter en anledning til å forråde Jesus.

Disiplene forbereder påskemåltidet

7 Så kom den første dagen i påskehøytiden‡, den dagen da påskelammet
skulle bli slaktet. 8 Jesus sendte to av disiplene, Peter og Johannes, av sted
og sa: "Gå og gjør i stand påskemåltidet, slik at vi kan spise det sammen."
9 "Hvor vil du at vi skal ordne det til?" spurte de.
10 Han svarte: "Når dere kommer inn i Jerusalem, vil dere straks støte på
en mann som bærer en vannkrukke på hodet. Følg etter ham til det huset
der han går inn i. 11 Si til mannen som eier huset: 'Vår Mester undrer
seg på hvor det rommet er der han kan spise påskemåltidet sammen med
disiplene sine.' 12 Da vil mannen ta dere med opp en trapp til et stort rom
der det allerede er dekket. Gjør i stand måltidet der."
13 De gikk av sted og fant at alt var akkurat slik som Jesus hadde sagt, og
de ordnet med påskemåltidet.

Jesus og disiplene spiser det siste måltidet

14 Da det seinere var tid for å spise påskemåltidet, slo Jesus og hans tolv
disipler seg ned ved bordet.
15 Han sa: "Jeg har lengtet så inderlig etter å få spise dette påskemåltidet
med dere før mine lidelser begynner. 16 For jeg sier dere at nå kommer

‡ **21:36** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **22:1** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid, som ble kalt påske. "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. † **22:2** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **22:7** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

jeg ikke til å spise det før vi skal feire den fullkomne påsken i Guds nye verden.§"
17 Han tok et beger vin, og da han hadde takket Gud for vinen, sa han:
"Ta dette og del det mellom dere. 18 Jeg forsikrer dere at fra og med nå
skal jeg ikke drikke vin igjen, før Gud regjerer i sin nye verden.*"
19 Etter dette tok han et brød, og da han hadde takket Gud for det, brøt
han det i biter og ga det til disiplene og sa: "Dette er kroppen min som
skal bli ofret for dere. Dette måltid skal feires til minne om min lidelse og
død."
20 Etter måltidet tok han på samme måten begeret med vinen og sa:
"Dette beger er den nye pakten mellom Gud og menneskene, en pakt som
blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for dere. 21 Men her ved bordet
finnes en mann som kommer til å forråde meg, og det til tross for at han
spiser sammen med meg.† 22 For jeg, Menneskesønnen‡, må dø. Det er en
del av Guds plan. Men ulykken vil ramme det mennesket som forråder
meg!"
23 Da begynte disiplene å spørre hverandre om hvem i all verden som
kunne finne på noe slikt.

Hvem er den største?

24 Etter en stund gikk disiplene i stedet over til å diskutere hvem av dem
som var å anse som den største.
25 Da sa Jesus: "I denne verden opptrer konger og makthavere som
tyranner, og vil på toppen av det hele bli hyllet som 'folkets beskytter'!
26 Men slik må det ikke være blant dere. Den av dere som vil være den
største, skal være minst av alle. Den som vil være leder, skal være de
andre sin tjener. 27 I denne verden blir den som spiser ved bordet, regnet
som større enn den som tjener ved bordet. Men følg mitt eksempel. Jeg er
som en tjener blant dere. 28-29 Men en dag skal dere som har vært trofaste
mot meg i disse fryktelige dagene, få den samme kongelige makten av meg
som jeg har fått av min Far i himmelen. 30 Da skal dere få spise og drikke
ved mitt bord i den nye verden§. Dere skal få sitte på troner og dømme
Israels tolv stammer.

Jesus forutsier at Peter skal fornekte ham

31 Simon, min venn, Satan har krevd å få teste dere for å se om troen
er ekte hos dere.* 32 Jeg har bedt for deg at du ikke fullstendig skal miste
troen. Når du har angret og vendt om til meg igjen, da skal du styrke troen
hos brødrene dine."
33 Simon Peter svarte: "Herre, jeg er beredt til både å gå i fengsel og å
dø for deg."
34 Jesus sa: "Peter, jeg sier deg, før hanen rekker å gale i morgen tidlig,
kommer du tre ganger til å fornekte at du kjenner meg."
35 Jesus spurte: "Da jeg sendte dere ut og dere verken hadde penger,
bagasje eller ekstra klær med dere, manglet dere da noe?"
"Nei, ingenting", svarte de.
36 "Men nå", sa han, "skal dere ta med dere både penger og bagasje.
Dersom dere ikke har noe sverd, da må dere selge klærne og kjøp et. 37 For

§ **22:16** På gresk: i Guds rike. * **22:18** På gresk: før Guds rike har kommet. † **22:21** Se Salmenes bok 41:10. ‡ **22:22** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **22:30** På gresk: i mitt rike * **22:31** På gresk: Satan har krevd å få sikte dere som hvete.

jeg forsikrer dere at disse ordene i Skriften vil bli virkelighet ved det som skjer med meg: 'Han ble regnet som en forbryter'†. Ja, alt som Gud har forutsagt om meg, vil nå bli sluttført."
38 "Herre", svarte de, "vi har to sverd."
"Det rekker", sa Jesus.

Jesus ber i Getsemane

39 Jesus dro fra byen sammen med disiplene og gikk som vanlig til Oljeberget. 40 Der sa han til dem: "Be til Far i himmelen slik at fristelsene ikke vinner seier over dere."
41 Selv gikk han et lite stykke lenger bort og falt på kne og ba: 42 "Far i himmelen, om det er mulig, da la meg slippe de lidelsene som venter, men la det bli som du vil, ikke som jeg vil."
43 En engel fra himmelen viste seg og ga ham ny kraft. 44 Angsten tiltok, og han ba så intensivt at svetten hans falt tung til jorden som dråper av blod. 45 Til slutt reiste han seg og gikk tilbake til disiplene og oppdaget at de hadde sovnet utmattet av sorg. 46 Da sa han: "Hvordan kan dere sove nå! Reis dere og be om at fristelsene ikke må vinne seier over dere."

Jesus blir forrådt og arrestert

47 Mens Jesus fortsatt, snakket kom en stor flokk menn ledet av Judas, en av de tolv nærmeste disiplene, for å lete etter Jesus. Judas gikk fram til Jesus for å gi ham et velkomstkyss. 48 Men Jesus sa: "Judas, hvordan kan du forråde meg, Menneskesønnen‡, med et kyss?"
49 Da de andre disiplene forsto hva som holdt på å skje, spurte de: "Herre, skal vi forsvare oss? Vi har jo våre sverd!" 50 Og en av dem slo til mot øverstepresten sin tjener og hogg det høyre øret av ham.
51 Men Jesus sa: "Ikke noe mer vold!" Så rørte han ved øret til mannen og leget ham.
52 Jesus vendte seg til øversteprestene, offiserene ved tempelvakten og folkets ledere som hadde kommet dit for å fange ham, og sa: "Er jeg en så farlig forbryter at dere var tvunget til å bevæpne dere med sverd og køller for å fange meg? 53 Hvorfor arresterte dere meg ikke på tempelplassen? Dag etter dag var jeg sammen med dere der uten at dere rørte meg. Nå er det tid for dere til å handle, nå har mørkets makter fått fritt spillerom."

Peter fornekter at han kjenner Jesus

54 Da grep de Jesus og førte ham til øverstepresten sitt hus. Peter fulgte med på avstand.
55 Inne på gårdsplassen gjorde de opp en ild for å varme seg og satte seg rundt den. Peter slo seg ned midt iblant de andre.
56 En tjenestejente la merke til ham i lysskinnet og begynte å se nærmere på ham. Til slutt sa hun: "Denne mannen var også sammen med Jesus!"
57 Peter protesterte og sa: "Nei, jeg kjenner ikke den mannen."
58 Etter en stund fikk en annen øye på ham og sa: "Du er jo også en av dem!"
"Nei, det er jeg ikke", svarte Peter.
59 Omtrent en time seinere var det en tredje som påsto: "Jeg er sikker på at denne fyren er en av disiplene til Jesus, han er jo fra Galilea."

---

† **22:37** Se Jesaja 53:12. ‡ **22:48** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

60 Men Peter sa: "Hva prater du om? Jeg forstår ikke hva du mener."
Akkurat som han sa dette, gol hanen.
61 I samme øyeblikk vendte Herren Jesus seg om og så på Peter. Plutselig
kom Peter til å huske hva Herren hadde sagt til ham: "Før hanen galer
i morgen tidlig, skal du fornekte meg tre ganger." 62 Han gikk ut fra
gårdsplassen og gråt i dyp fortvilelse.
63-64 Mennene som holdt vakt over Jesus, begynte nå å håne ham. De
satte bind for øyne hans, slo ham og sa: "Vis oss at du er en profet! Avslør
ved Guds hjelp hvem som slo deg." 65 De forulempet ham på det verste.

Det jødiske rådet vil ha Jesus dømt til døden

66 Tidlig neste morgen samlet Det jødiske rådet§ seg, det vil si folkets
ledere, øversteprestene og de skriftlærde*. De hentet Jesus og stilte ham
for rådet, 67 og spurte ham: "Er du Messias, den lovede kongen? Si oss
som det er!"
Han svarte: "Dersom jeg sier ja, da vil dere ikke tro meg. 68 Og om jeg
begynner å spørre dere om noe, da vil dere ikke svare meg. 69 Men fra nå
av kommer jeg, Menneskesønnen†, til å sitte på Guds høyre side og regjere
sammen med ham som har all makt.‡"
70 Opprørt skrek alle sammen: "Påstår du altså at du er Guds sønn?"
Jesus svarte: "Det er dere selv som kaller meg det."
71 Da skrek de igjen: "Vi trenger så visst ingen flere vitner. Nå har vi
hørt ham selv si det."

23

Jesus blir forhørt av Pilatus

1 Hele Det jødiske rådet* brøt opp og førte Jesus til Pilatus, som var den
romerske landshøvdingen.† 2 Der begynte de straks å anklage ham og si:
"Denne mannen leder folket vårt vill. Han påstår at vi ikke skal betale
skatt til den romerske keiseren, og han gir seg ut for å være Messias, den
lovede kongen."
3 Da spurte Pilatus ham: "Er du jødenes konge?" Jesus svarte: "Det er
du selv som kaller meg dette."
4 Pilatus vendte seg da til øversteprestene og folket og sa: "Jeg kan ikke
finne at denne mannen er skyldig i noen forbrytelse."
5 Men de forsterket anklagen og sa: "Han egger opp folket til opprør mot
staten med den undervisningen han driver over hele landet, fra Galilea og
helt hit til Jerusalem."
6 Da Pilatus hørte dette, spurte han: "Er mannen fra Galilea?" 7 Da han
fikk greie på at dette stemte, sendte han Jesus til Herodes, kongen over
Galilea, som akkurat da befant seg i Jerusalem.

---

§ **22:66** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **22:66** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **22:69** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. ‡ **22:69** Se Salmenes bok 110:1. * **23:1** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:1** Det jødiske rådet hadde ikke rett til å fullbyrde dødsstraff, uten å utlevere disse anledningene til de romerske myndighetene.

8 Herodes ble svært glad over å få treffe Jesus. Han hadde hørt mye
om ham og håpet å få se at han gjorde et mirakel. 9 Herodes stilte
spørsmål på spørsmål til Jesus, men Jesus svarte ham ikke. 10 I mens
sto øversteprestene og de skriftlærde‡ der og fortsatte med sine grove
anklager. 11 Til slutt begynte Herodes og soldatene hans å håne og gjøre
narr av Jesus. De satte på ham en kongelig kappe og sendte ham tilbake til
Pilatus. 12 Fra den dagen av ble Herodes og Pilatus venner med hverandre.
Før hadde de vært fiender.

Pilatus dømmer Jesus til døden

13 Nå kalte Pilatus sammen øversteprestene, medlemmene i Det jødiske
rådet§ og folket. 14 Han sa:
"Dere har ført denne mannen til meg og anklaget ham for å lede et
opprør mot den romerske staten. Jeg har nøye forhørt ham om disse
tingene i deres egen nærhet og finner ham ikke skyldig i anklagene dere
fører mot ham. 15 Herodes har kommet til det samme resultat og har derfor
sendt ham tilbake hit. Ingenting som denne mannen har gjort, gir meg
noen anledning til å dømme ham til døden. 16 Derfor vil jeg bare la ham
piske og etterpå slippe ham fri."*
18 Da begynte hele folkemassen å skrike: "Drep han, og slipp i stedet
Barabbas fri!" 19 Barabbas satt i fengsel for mord og for å ha ledet et
opprør i Jerusalem. 20 Enda en gang forsøkte Pilatus å diskutere med dem
for han ville gjerne slippe Jesus fri. 21 Men de ropte uten stans: "Spikre
ham fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
22 For tredje gangen spurte Pilatus: "Hva ondt har han gjort? Jeg har
ikke funnet noen grunn til å dømme ham til døden. Jeg kommer bare til
å piske ham og siden la ham gå."
23-24 Men folket skrek høyt uten å holde opp at Jesus skulle bli spikret
fast på et kors. Til slutt fikk ropene deres overtaket, og Pilatus resignerte.
25 Han gjorde som folket forlangte og satte Barabbas fri, han som var
anklaget for opprør og mord. Men Jesus overlot han til soldatene sine,
slik at folket kunne få viljen sin med ham.

Jesus blir spikret fast på et kors

26 På veien til stedet der henrettelsen skulle skje, grep soldatene fatt i
en mann fra Kyréne† som het Simon. Han var på vei til Jerusalem fra
landsbygden, og de tvang ham til å ta korset på seg og bære det etter
Jesus.
27 En stor folkemasse fulgte etter Jesus. Blant de andre var mange
sørgende og gråtende kvinner. 28 Jesus vendte seg til dem og sa:
"Jerusalems døtre! Gråt ikke over meg, men gråt over dere selv og barna
deres. 29 Det kommer en tid, da de skal si: 'Lykkelige er de barnløse, de
kvinnene som aldri har født barn eller diet noen.' 30 Da skal menneskene
si til fjellene og høydene:
'Fall over oss og skjul oss.'‡

‡ **23:10** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **23:13** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:16** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 17 Dette sa Pilatus, etter som han hver høytid måtte frigi en fange til dem. † **23:26** Kyréne var en by i Libya. ‡ **23:30** Se Hosea 10:8.

31 For om de gjør på denne måten mot meg som er det grønne treet, hva
vil ikke da skje med dere som er det tørre treet?"
32-33 To forbrytere ble også ført ut for å bli henrettet sammen med Jesus.
Da de kom til det stedet som blir kalt "Hodeskallen", ble alle tre spikret fast
på hvert sitt kors. De hengte Jesus i midten med en forbryter på hver side.
34 Han ba med disse ordene: "Far i himmelen, forlat disse menneskene,
for de vet ikke hva de gjør." Soldatene kastet terning om klærne hans og
delte dem mellom seg.§
35 Folkemassen sto og så på, og medlemmene i Det jødiske rådet* flirte
av ham og hånte ham. "Han var litt av en mester til å hjelpe andre", sa
de. "Nå kan han vel hjelpe seg selv, dersom han da virkelig er Messias,
den utvalgte kongen som Gud har lovet å sende."
36 Også soldatene hånte ham. De rakte sur vin til ham for at han kunne
drikke 37 og ropte til ham: "Dersom du nå er jødenes konge, da hjelp deg
selv!" 38 Det var nemlig satt opp en plakat over Jesus der det sto: "Dette
er jødenes konge".
39 En av forbryterne som hang ved siden av Jesus, hånte ham også og
sa: "Er det ikke du som er Messias, den lovede kongen? Bevis det nå ved
å redde både deg selv og oss!"
40-41 Men den andre forbryteren irettesatte ham og sa: "Har du ikke
respekt for Gud enda du nå skal dø? Vi får det vi fortjener, vi har blitt dømt
for våre forbrytelser, men denne mannen har ikke gjort noe galt." 42 Så sa
han: "Jesus, husk på meg den dagen du regjerer i Guds nye verden.†"
43 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at du allerede i dag skal være med meg
i paradiset."

Jesus dør på korset

44 Klokken var nå rundt tolv på dagen. Da ble det plutselig mørkt i
hele landet, helt fram til klokka tre. 45 Solen ble fullstendig formørket,
og forhenget foran Det aller helligste‡ rommet i templet, revnet i to deler.
46 Samtidig ropte Jesus med kraftig stemme: "Far i himmelen, i dine hender
overgir jeg min Ånd"§. Med disse ordene sluttet han å puste.
47 Den romerske offiseren, som så det som skjedde, hyllet Gud og sa:
"Han må virkelig ha vært en mann som levde etter Guds vilje." 48 Da folket,
som hadde samlet for å se på henrettelsen, så det som skjedde, slo de seg
for brystet i sorg og forferdelse og gikk hjem. 49 Men alle vennene hans,
også de kvinnene som hadde fulgt med ham fra Galilea, sto på avstand og
så alt sammen.

Jesus blir begravd

50 Nå var det en mann som het Josef og var medlem i Det jødiske rådet*.
Han var en god mann som levde etter Guds vilje, 51 og han hadde ikke
støttet de andre religiøse lederne sin beslutning og handling. Han var

§ **23:34** Se Salmenes bok 22:19. * **23:35** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **23:42** På gresk: når du kommer med, eller i ditt rike. ‡ **23:45** Et rom lengst inne i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn der, var øverstepresten, når han en gang i året ofret blod for å utslette folkets synder. § **23:46** Se Salmenes bok 31:6. * **23:50** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

fra byen Arimatea i Judea og ventet med iver på at Gud skulle begynne å
regjere blant menneskene.† 52 Denne Josef gikk til Pilatus og ba om å få
ta hånd om kroppen til Jesus. 53 Han tok seinere ned kroppen fra korset
og svøpte den i lintøy og la den i en ny, ubrukt grav, som var hogget ut
i fjellet. 54 Alt dette skjedde seint på fredagen, like før hviledagen skulle
begynne.‡
55 Kvinnene som hadde fulgt med Jesus fra Galilea, gikk etter Josef og så
hvor han la kroppen i graven. 56 Senere gikk de hjem og gjorde i stand en
salve av urter og oljer for å kunne stelle kroppen til Jesus. Men da solen
gikk ned og det ble hviledag, holdt de seg i ro, slik som det er bestemt i
Moseloven§.

24

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, mens solen var i ferd med å gå opp, gikk
kvinnene til graven med salven de hadde gjort i stand. 2 Der fikk de se at
steinen som hadde dekket åpningen, var blitt rullet til siden. 3 Da de gikk
inn i graven, kunne de ikke finne kroppen til Herren Jesus.
4 Kvinnene sto helt forvirret og visste ikke hva de skulle tro. Plutselig
viste det seg to menn i skinnende hvite klær. 5 Kvinnene ble forskrekket
og bøyde seg med ansiktet mot jorden. Mennene spurte: "Hvorfor leter
dere blant de døde etter han som er levende? 6 Han er ikke her. Han er
blitt levende igjen. Husker dere ikke det han sa til dere da han ennå var
i Galilea? 7 At han, Menneskesønnen*, vil bli utlevert til onde mennesker
og bli henrettet på et kors, men at han på den tredje† dagen skulle stå opp
igjen fra de døde?"
8 Da husket de på at Jesus hadde sagt dette. 9 De skyndte seg av sted for å
fortelle disiplene og alle de andre det som hadde skjedd. 10 Kvinnene som
hadde gått til graven, var Maria Magdalena, Johanna, og Maria, som var
mor til Jakob, og flere andre. Alle fortalte den samme fantastiske historien
til de elleve som Jesus hadde valgt seg ut til disipler‡. 11 Mennene syntes
det hørtes ut som tomt snakk og trodde ikke på det.
12 Peter tok seg likevel det bryet og sprang av sted til graven for å se etter.
Da han bøyde seg ned og så inn i gravkammeret, så han ikke noe annet
enn lintøyet som lå der. Forundret over det som hadde skjedd, gikk han
fra graven.

To disipler på veien til Emmaus

13 Samme dagen var to av disiplene på vei til byen Emmaus, som ligger
drøyt en mil fra Jerusalem. 14 De gikk og samtalte med hverandre om alt
det som hadde skjedd de siste dagene. 15 Plutselig, mens de gikk der og
snakket, kom Jesus selv og slo følge med dem. 16 Selv om de så ham, var
det et eller annet som hindret dem fra å kjenne ham igjen.
17 "Hva er det dere går her og diskuterer så ivrig?" undret han.

---

† **23:51** På gresk: på Guds rike. ‡ **23:54** Den jødiske hviledagen begynte ved solnedgang omkring klokken 18 på fredag kveld og sluttet ved samme tid på lørdag kveld. § **23:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **24:7** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **24:7** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **24:10** Blir også kalt apostler.

Da stanset de brått opp og så på ham med sorg i blikket. 18 En av
mennene, han som het Kleopas, svarte: "Du må være den eneste som
har vært i Jerusalem og ikke har hørt om det som har skjedd der de siste
dagene."
19 "Hva er det som har skjedd?" fortsatte Jesus.
"Dette med Jesus fra Nasaret", sa de. "Han var en profet som var helt
fantastisk til å gjøre tydelig Guds budskap for alle. Og han gjorde store
mirakler ved Guds kraft og var høyt elsket av både Gud og mennesker.
20 Men øversteprestene og medlemmene i Det jødiske rådet§ arresterte
ham og utleverte ham til romerne, som dømte ham til døden og spikret
ham fast på et kors. 21 Vi håpet så inderlig at han skulle være den som
kunne sette fri Israel!
I dag er det tredje dagen* siden alt dette skjedde. 22 Nå er vi helt i
sjokk, for noen av kvinnene i vår gruppe gikk nemlig ut til graven tidlig på
morgenen i dag. 23 Da de kom tilbake fortalte de at kroppen til Jesus ikke
lenger var å finne der. De hadde sett engler som sa at han var levende!
24 Noen i gruppen vår løp derfor dit for å se etter, og faktum er at kroppen
var borte. Akkurat som kvinnene hadde sagt, men Jesus så de ikke noe til."
25 Da sa Jesus: "Tenk så lite dere skjønner! Hvor vanskelig dere har for å
tro på det som Gud har forutsagt ved profetene† sine. 26 Har han ikke gjort
kjent at Messias, den lovede kongen, måtte gå gjennom disse lidelsene og
etterpå bli æret og opphøyd?" 27 Så siterte han avsnitt for avsnitt av det
som Moses og alle profetene hadde skrevet.‡ Han forklarte hva Gud hadde
sagt om Messias i alle bøkene som er samlet i Skriften§.
28 På dette tidspunktet var de nesten kommet fram til byen Emmaus, og
det så ut som om Jesus hadde tenkt å gå videre. 29 De stoppet ham og
ba innstendig: "Stans over natten hos oss. Det begynner jo allerede å bli
mørkt." Da fulgte Jesus med dem hjem. 30 Da de hadde slått seg ned ved
bordet for å spise, tok han brødet og takket Gud for maten, brøt brødet i
biter og rakte det til de andre. 31 Plutselig ble øynene deres åpnet, og de
kjente ham igjen. Men i samme øyeblikk var han borte.
32 De sa til hverandre: "Ja visst, kjente vi det ikke som ild som brant i
oss, da han snakket til oss på veien og forklarte Skriften for oss?" 33 Uten
å miste et sekund skyndte de seg tilbake til Jerusalem der disiplene og de
andre som fulgte Jesus, var samlet. 34 Disse tok imot mennene med ordene:
"Herren har virkelig stått opp! Han har vist seg for Peter!"
35 Da fortalte de to disiplene som kom fra Emmaus, om hvordan Jesus
hadde vist seg for dem på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da
han brøt brødet.

Jesus viser seg for disiplene

§ **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **24:21** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. † **24:25** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **24:27** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **24:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

36 Mens de fortsatt holdt på å fortelle, sto Jesus plutselig midt iblant dem
og sa: "Fred være med dere alle." 37 Men de ble fryktelig redde og trodde
at det var et spøkelse.
38 "Hvorfor er dere redde?" spurte Jesus. "Hvorfor tviler dere på at det
er jeg? 39 Se på hendene mine og føttene mine! Dere kan selv se at det er
jeg. Kjenn på meg! Dersom jeg var en Ånd, da ville jeg jo ikke ha noen
kropp." 40 Mens han snakket, viste han hendene og føttene sine. 41 Fortsatt
var de tvilende og fylt av en blanding av glede og forbauselse. Da spurte
han: "Har dere noe å spise?" 42 De ga ham en bit stekt fisk. 43 Den spiste
han mens de så på.
44 Han sa til disiplene: "Kan dere ikke huske at jeg forklarte, mens jeg
ennå var hos dere, at alt som Gud hadde forutsagt om meg i Skriften,
både i Moseloven, hos profetene og i salmene,* måtte bli til virkelighet?"
45-46 Så hjalp han dem til å forstå Skriften. Han sa: "Dette er det Gud som
har forutsagt: 'Messias, den lovede kongen, skal lide og dø. Men på den
tredje† dagen skal han igjen bli levende. 47 Og ved at han tar på seg straffen
menneskene hadde fortjent, skal hver og en som angrer syndene sine og
tror på ham, få tilgivelse. Dette tilbudet skal bli spredd til alle folk, og har
altså sin begynnelse i Jerusalem.'
48 Alt dette skal dere fortelle videre til andre. 49 Jeg skal sende Guds Ånd
til dere, akkurat som min Far i himmelen har lovet. Dere skal bli her i
Jerusalem til Ånden er kommet og har fylt dere med kraft fra Gud."

Jesus farer opp til himmelen

50 Senere tok Jesus med seg disiplene ut av byen og gikk et stykke mot
Betania. Der løftet han hendene mot himmelen og ba Gud om å gi dem
alt godt. 51 Mens han ba for alle sine, dro han fra dem og ble tatt opp til
himmelen. 52 Disiplene falt på kne og tilba ham og vendte så tilbake til
Jerusalem fylt av en enorm glede. 53 De var stadig i templet og hyllet Gud.

---

* **24:44** Moseloven, profetenes bok og salmene er de tre delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **24:45-46** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen da noe skjer som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen.

Evangeliet etter Johannes

Gud ble menneske

1 Ved tidenes begynnelse var allerede Ordet*. Ordet var hos Gud, og
Ordet var Gud. 2 Han var hos Gud allerede ved tidenes begynnelse. 3 Gud
lot ham skape alt som finnes til. Det finnes ikke noe som ikke har blitt skapt
av ham. 4 Alt liv kommer fra ham, og livet hans er lyset for menneskene.
5 Hans lys skinner i mørket, og mørket kan aldri slokke det.
6 Gud sendte døperen Johannes 7 for å fortelle om lyset, slik at alle kunne
begynne å tro på grunn av budskapet hans. 8 Johannes var ikke lyset. Han
var bare den som skulle gjøre lyset kjent. 9 Det sanne lyset, han som er
hele menneskehetens lys, skulle nå komme inn i verden.
10 Men til tross for at Gud hadde betrodd ham å skape verden, så kjente
ikke verden ham igjen da han kom. 11 Ikke en gang i hans eget land og
blant hans eget folk tok de imot ham. 12 Men alle de som tok imot ham,
ga han retten til å bli Guds barn. Ja, alle som tror på ham, får den samme
retten. 13 De blir født på nytt, men ikke gjennom noen fysisk fødsel som et
resultat av menneskelige følelser og handlinger. Nei, de blir født av Gud
selv.
14 Og Ordet ble menneske og levde blant oss her på jorden. Vi så hans
herlighet, den herlighet som den eneste Sønnen har fått fra sin Far i
himmelen. Gjennom Sønnen har vi lært å kjenne Far i himmelen og hans
kjærlighet og tilgivelse.
15 Døperen Johannes talte om Sønnen og ropte til folket: "Det var ham
jeg talte om da jeg sa: 'Han som kommer etter meg, betyr mer enn jeg, for
han var til før jeg ble til.†' "
16 Ja, han var fylt av kjærlighet og tilgivelse, og gang på gang har vi
fått oppleve hans godhet mot oss. 17 Moses ga oss loven‡. Det er ved
Jesus Kristus§, den lovede kongen, som vi har lært å kjenne Gud og hans
kjærlighet og tilgivelse. 18 Ingen har noen gang sett Gud, men hans eneste
Sønn, som selv er Gud og er nær Far i himmelen, han har vist oss hvem
han er.

Døperen Johannes taler om Jesus

19-20 De religiøse lederne sendte prester og tempeltjenere fra Jerusalem
for å spørre døperen Johannes om han var Messias*, den lovede kongen.
Johannes forklarte åpent og ærlig: "Nei, jeg er ikke Messias."
21 "Hvem er du da?" spurte de. "Er du Elia†?"
"Nei", svarte han.

---

* **1:1** "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styrer universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:15** Menneskelig sett var Johannes seks måneder eldre enn Jesus! Se Lukas sin fortelling om Jesus 1:26. ‡ **1:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **1:17** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne kongen skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". * **1:19-20** Det hebraisk ordet "Messias" har samme betydningen som det greske "Kristus". Se fotnoten til 1:17. † **1:21** Elia var en profet som bar fram Guds budskap, og som i stedet for å dø ble ført rett opp til Gud. Se Andre Kongebok 2:1-11.

”Er du profeten som skulle komme og holde fram Guds budskap?”‡
”Nei”, svarte han.
22 Da sa de: ”Fortell oss hvem du er! Noe svar må vi kunne gi til dem
som har sendt oss. Hva sier du om deg selv?”
23 Johannes svarte ved å sitere det Gud har sagt om ham ved profeten
Jesaja. Han sa: *”Jeg er en stemme som roper i ørkenen: ’Gjør veien rett for
Herren!*§’ ”
24 De som var blitt sendt ut av fariseerne*, 25 spurte ham: ”Hvorfor døper
du folk dersom du verken er Messias eller Elia eller den profeten som Gud
skulle sende?”
26 Johannes svarte: ”Jeg døper dere med vann, men midt iblant dere står
en som dere ikke kjenner. 27 Han er den som kommer etter meg, og han
er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på
sandalene† hans.”
28 Dette skjedde i Betania, en by på den andre siden av elven Jordan der
Johannes døpte.

Jesus er Guds lam

29 Neste dag fikk døperen Johannes se Jesus komme mot seg, og han sa:
”Der er Guds lam, han som tar bort synden hos menneskene. 30 Det var
om ham jeg talte da jeg sa: ’Etter meg kommer en som betyr mer enn jeg,
for han var til før jeg ble til.’ 31 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var,
men jeg er kommet for å døpe med vann, slik at Israels folk skal se hvem
han er.”
32 Johannes fortalte: ”Jeg så Guds Ånd komme ned fra himmelen som en
due og bli over han. 33 Jeg visste ikke på forhånd hvem han var, men da
Gud sendte meg for å døpe med vann, sa han til meg: ’Når du ser Ånden
komme ned og bli over en person, da vet du at han er den som døper med
min Hellige Ånd.’ 34 Jeg så at dette skjedde, og derfor kan jeg vitne om at
han er Guds sønn‡.”

De første disiplene

35 Dagen etter sto døperen Johannes der igjen med to av disiplene. 36 Da
Jesus kom gående forbi så Johannes på han og sa: ”Der er Guds lam!”
37 De to disiplene til Johannes hørte dette og begynte å følge etter Jesus.
38 Jesus vendte seg om og så at de fulgte etter ham, og han spurte: ”Er det
noe dere vil?”
De svarte: ”Rabbi, som betyr mester, hvor bor du?”
39 Jesus sa: ”Kom, bli med meg og se.” De gikk med ham til det stedet
der han bodde. Klokken var rundt fire på ettermiddagen da de fulgte med,
og de ble hos ham til kvelden. 40 Den ene av de to som hadde hørt det
Johannes sa, og seinere fulgt etter Jesus, var Andreas, Simon Peter sin bror.
41 Det første Andreas etterpå gjorde var å lete opp sin bror Simon. Da
han fant ham, sa han: ”Vi har funnet Messias, den lovede kongen”. Messias
betyr den som er salvet.§ 42 Han tok med seg broren til Jesus. Jesus så på
Simon og sa: ”Du er Simon, sønn av Johannes. Du skal få navnet Peter,
som betyr klippen.*”

---

‡ **1:21** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **1:23** Se Jesaja 40:3. * **1:24** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **1:27** Dette var en oppgave for slaver. ‡ **1:34** En del håndskrifter har: Guds utvalgte. § **1:41** I grunnteksten: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr ”den salvede”, det vil si den som ble innviet til konge. * **1:42** I grunnteksten: Du skal bli kalt Kefas, det betyr Peter. Kefas er ”fjellet” på arameisk, som var morsmålet til Jesus.

43 Dagen etterpå tenkte Jesus å gå til Galilea. Da møtte han Filip og sa til
han: "Kom og bli min disippel." 44 Filip var fra Betsaida, som var Andreas
og Peter sin hjemby.
45 Filip gikk for å lete opp Natanael og sa til ham: "Vi har funnet den
mannen som Moseloven og profetene† skriver om. Han heter Jesus og er
sønn til Josef fra Nasaret."
46 "Nasaret!" utbrøt Natanael. "Kan det komme noe godt fra Nasaret?"
"Kom og undersøk selv", svarte Filip.
47 Da Jesus så Natanael nærme seg, sa han: "Se der, her kommer en ærlig
og oppriktig mann, en ekte israelitt‡."
48 "Hvordan kan du kjenne meg?" undret Natanael.
Jesus svarte: "Jeg så deg under fikentreet før Filip fant deg."
49 Da utbrøt Natanael: "Mester, du er Guds sønn, Israels konge!"
50 Jesus sa til ham: "Tror du dette bare fordi jeg sa at jeg så deg under
fikentreet? Du kommer til å få større bevis enn som så. 51 Jeg forsikrer at
dere skal få se himmelen åpen og Guds engler stige ned og stige opp over
meg, Menneskesønnen§."*

2

Jesus forvandler vann til vin

1 To dager seinere ble det holdt et bryllup i byen Kana i Galilea. Maria,
mor til Jesus, var der. 2 Jesus og disiplene var også innbudt. 3 Midt under
bryllupsfesten tok vinen slutt. Maria gikk da til Jesus og fortalte ham dette.
4 "La meg være i fred, mor", svarte han. "Den tiden som Gud har bestemt
til å gjøre kjent hvorfor jeg er kommet, er ennå ikke inne."
5 Mor hans sa til tjenerne: "Gjør nøyaktig det han sier til dere."
6 I huset var det seks store krukker hogget i stein. De ble brukt ved
de jødiske seremoniene for renselse og rommet omkring 100 liter hver.
7-8 Jesus sa nå til tjenerne: "Fyll krukkene med vann", og da alle seks var
helt fulle, sa han: "Slå opp litt og gi det til verten for bryllupet." Tjenerne
gjorde som han sa.
9 Verten smakte på vannet, som nå hadde blitt forandret til vin. Etter
som han ikke visste hvor det kom fra, bare tjenerne kjente til det, kalte
han på brudgommen og sa: 10 "Dette er en utsøkt vin. Du gjør virkelig
ikke som alle andre og venter med den dårlige vinen til gjestene begynner
bli påvirket. Du har spart den beste vinen til slutt."
11 Gjennom dette miraklet i Kana i Galilea viste Jesus for første gang
offentlig sin guddommelige makt, og disiplene ble overbevist om at han
var sendt av Gud.
12 Etter bryllupet gikk Jesus til Kapernaum sammen med sin mor, sine
brødre og disiplene. De stanset der noen dager.

Jesus renser templet

---

† **1:45** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **1:47** Israelitt er et annet navn for jøde. Israelitt betyr etterkommere til Israel, som også het Jakob. Se Første Mosebok 32:27-28. Jakob hadde en sønn som het Juda, og han har gitt navn til jødene. § **1:51** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:51** Se fortellingen om Jakobs stige i Første Mosebok 28:10-17.

13 Da den jødiske påskehøytiden* nærmet seg, gikk Jesus til Jerusalem.
14 På tempelplassen fikk han se kjøpmennene som solgte okser, sauer og
duer, og de som satt og vekslet penger.† 15 Jesus surret seg en pisk av tau
og drev alle selgerne ut fra tempelplassen sammen med sauene og oksene.
Han raste pengestablene til vekslerne og veltet bordene deres, 16 Så gikk
han bort til mennene som solgte duer og sa: "Ta med alt dere har dratt
inn og forsvinn herfra! Gjør ikke huset til min Far i himmelen om til en
markedsplass!"
17 Da kom disiplene til å huske at det står i Skriften‡: *"Omsorgen for ditt
hus skal brenne som en ild i meg."*§
18 De religiøse lederne sa til Jesus: "Om Gud virkelig har gitt deg i
oppdrag å gjøre dette, da må du bevise det ved å gjøre et mirakel."
19 "Det skal jeg gjøre", svarte Jesus. "Riv ned dette templet, og jeg skal
bygg det opp igjen på tre dager."
20 "Hva!" ropte de. "Det tok 46 år å bygge dette templet, og du påstår at
du kan gjenreise det på tre dager." 21 Men det templet som Jesus snakket
om, var hans egen kropp. 22 Da han seinere sto opp fra de døde, kom
disiplene til å huske på at han hadde sagt dette, og de trodde på det som
Gud hadde forutsagt i Skriften og på det budskapet de hadde hørt fra Jesus
selv.
23 Takket være de miraklene han gjorde i Jerusalem i påskehøytiden,
begynte mange å tro at han virkelig var sendt av Gud. 24-25 Jesus stolte
ikke på noen, for han kjente så altfor godt til deres innerste tanker. Ingen
behøvde å fortelle ham om hvor upålitelige menneskene kan være.

3

Nikodemus besøker Jesus om natten

1-2 En kveld etter mørkets frembrudd kom en mann som het Nikodemus
for å snakke med Jesus. Han var fariseer* og medlem i Det jødiske rådet†.
"Mester", sa han, "vi vet at Gud har sendt deg for å undervise oss. Ingen
kan gjøre slike mirakler som du gjør dersom Gud ikke er med ham."
3 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født på nytt, får
aldri oppleve hva det betyr å tilhøre Guds eget folk."
4 "Bli født på nytt!" utbrøt Nikodemus. "Hva mener du? En voksen
person kan vel ikke en gang til komme inn i sin mors mage og bli født på
nytt?"
5 Jesus svarte: "Jeg forsikrer deg at den som ikke blir født av vann og
Ånd, får slett ikke tilhøre Guds eget folk. 6 Mennesker kan føde fram fysisk
liv, men Guds Ånd føder fram åndelig liv‡. 7 Ikke vær forundret over at
jeg sier at menneskene må bli født på nytt. 8 Guds Ånd er som vinden§.
Ingen kan si hvor den kommer fra eller hvor den tar veien, men alle kan

---

* **2:13** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **2:14** Dyrene skulle bli brukt som offer i templet. ‡ **2:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **2:17** Se Salmenes bok 69:10. * **3:1-2** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **3:1-2** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **3:6** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **3:8** Jesus lekte med det gresk ordet for "Ånd", som også kan bli oversatt med "vind".

høre at den suser, og vi kan se virkningen den gjør. Slik er det også når et
menneske blir født av Guds Ånd."
9 "Men hvordan er dette mulig?" spurte Nikodemus.
10 Jesus svarte: "Du er en jødisk lærer som blir både rost og æret og
likevel forstår du ikke dette. 11 Jeg forsikrer deg at det vi sier, er slikt vi vet
og har sett, og likevel tror dere oss ikke. 12 Men om dere ikke tror når jeg
forteller om de ting som skjer her på jorden, hvordan skal dere da kunne
tro når jeg sier noe om det som skjer i himmelen? 13 Ingen mennesker
har vært i himmelen, bortsett fra jeg, Menneskesønnen*, som har kommet
derfra.
14 På samme måten som Moses hengte opp slangen som var laget av
kopper i ørkenen, slik må jeg, Menneskesønnen, bli løftet opp†, 15 for at
alle som tror på meg, skal få evig liv. 16 Gud elsket jo menneskene så høyt
at han ga sin eneste Sønn, for at alle som tror på ham, ikke skal gå fortapt,
men ha evig liv. 17 Det var ikke for å dømme noen at Gud sendte sin sønn
til verden, men Sønnen kom hit for å frelse hver enkelt.
18 Alle som tror på Sønnen, blir ikke dømt. Men de som ikke tror på ham,
er allerede dømt, etter som de ikke tror på Guds eneste Sønn. 19 Grunnen
til at de blir dømt er at da lyset fra himmelen kom ned til jorden, viste
det seg at menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi handlingene
deres var onde. 20 Den som gjør det som er ondt, han hater lyset. Han
holder seg borte fra lyset, slik at syndene hans ikke skal bli avslørt. 21 Den
derimot som gjør det som er rett, han trekkes mot lyset for at alle skal se
at han gjør det som Gud vil."

Døperen Johannes forteller hvem Jesus er

22 Jesus reiste fra Jerusalem sammen med disiplene, men de stanset en
tid i Judea og døpte der.
23 Samtidig døpte også Johannes. Han holdt til ved Ainon, nær Salim.
Der var det rikelig med vann. Mange mennesker kom til ham for å bli
døpt. 24 Dette var før Johannes hadde blitt satt i fengsel. 25 En dag kom
det en jødisk mann til disiplene av Johannes og begynte å diskutere om
forskjellige seremonier for renselse‡. 26 Johannes sine disipler gikk da til
han og sa: "Mester, den mannen som var sammen med deg på den andre
siden av elven Jordan, han som du fortalte om til folket, han døper også.
Og nå går alle til ham i stedet for å komme til oss."
27 Johannes svarte: "Dersom alle går til ham, er det fordi at Gud lar det
skje. 28 Dere vet selv at jeg klart og tydelig har sagt til dere at jeg ikke er
Messias, den lovede kongen. Jeg er sendt ut for å forberede veien for ham.
Det er hele min oppgave. 29 Folket blir dratt mot ham på samme måten
som bruden blir dratt mot sin brudgom. Brudgommens venn blir glad av
å stå og høre stemmen til brudgommen. Jeg er brudgommens venn, og nå
er gleden min fullkommen. 30 Det er som det skal være at folket hører mer
og mer på ham, og mindre og mindre på meg.
31 Han har kommet ned fra himmelen og er derfor større enn alle andre.
Jeg er født her på jorden, og min forstand er begrenset til det jordiske.

---

* **3:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **3:14** Eller: henges opp. Uttrykket viser til at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen. ‡ **3:25** Gjennom en seremoni for renselse ble de i følge med jødene verdig til å komme fram for Gud. Dåpen var en slik seremoni.

32 Han har kommet ned fra himmelen og forteller om det han har sett og
hørt, og likevel tror ingen på det han sier. 33 Den som tror på det han
sier, han erkjenner at Gud taler sannhet. 34 Denne mannen, som er sendt
av Gud, bringer Guds budskap. Gud har fylt ham med sin Ånd. 35 Far i
himmelen elsker Sønnen og har gitt ham makt over alle ting. 36 Den som
tror på Guds, sønn har evig liv. Den som nekter å være lydig mot Sønnen,
han mister det evige livet, og blir fortsatt under Guds dom.”

4

En samaritansk kvinne møter Jesus

1-3 Fariseerne* fikk nå høre at Jesus vant flere disipler enn Johannes og
døpte flere, skjønt det var ikke Jesus selv som døpte, men disiplene. Jesus
dro derfor fra Judea og reiste tilbake til Galilea.
4 På veien dit ble han tvunget til å reise gjennom Samaria†. 5 Etter en
tid kom han til byen Sykar som ligger nær den jordteigen som Jakob ga
sønnen sin Josef. 6 Der ligger også Jakobs brønn. Etter som det var mitt på
dagen og Jesus var trøtt av den lange reisen, satte han seg ved brønnen.
7 Da kom en samaritansk kvinne for å hente vann. Jesus ba henne: ”Gi
meg litt å drikke.” 8 Han var alene akkurat da, for disiplene hadde gått
inn i byen for å kjøpe mat. 9 Kvinnen ble svært forbauset, for jødene ville
ikke ha noe med samaritanene å gjøre. Hun sa: ”Du som er jøde, hvorfor
spør du en samaritansk kvinne om vann?”
10 Jesus svarte: ”Dersom du visste hvilken fantastisk gave Gud har i
bakhånd for deg, og dersom du forsto hvem jeg er, da ville du i stedet
ha spurt meg, og jeg ville ha gitt deg levende vann.”
11 ”Men, herre, du har jo verken tau eller bøtte”, sa hun, ”og brønnen
er dyp. Hvor skal du få levende vann fra? 12 Du er vel ikke større enn vår
stamfar Jakob som ga oss denne brønnen? Kan du gi meg bedre vann enn
det som han, sønnene og husdyrene hans drakk av?”
13 Jesus svarte: ”Den som drikker av dette vannet, blir snart tørst igjen.
14 Men den som drikker av det vannet jeg gir, blir aldri tørst igjen, for mitt
vann blir en uuttømmelig kilde i ham som sprudler fram og gir evig liv.”
15 ”Herre”, sa kvinnen. ”Gi meg av det vannet, slik at jeg aldri mer blir
tørst og kan slippe å gå ut hit for å hente vann.”
16 Jesus sa: ”Gå og hent mannen din.”
17-18 ”Jeg har ingen mann”, svarte kvinnen.
”Du har rett”, sa Jesus. ”Du har levd sammen med fem menn, og den du
nå lever med, er ikke din mann. Der holdt du deg til sannheten.”
19 ”Herre”, sa kvinnen. ”Du må være en profet, etter som du med
Guds hjelp kan avsløre noe slikt. 20 Si meg hvorfor dere jøder påstår
at Jerusalem er det eneste stedet der vi kan tilbe Gud, mens vi som er
samaritaner, sier at vi skal tilbe på dette fjellet‡ der forfedrene våre alltid
har tilbedt?”
21-24 Jesus forklarte: ”Tro meg, det kommer en dag da ingen lenger
behøver å diskutere om det er på dette fjellet eller i Jerusalem vi skal tilbe
vår Far i himmelen. Det er ikke spørsmålet om hvor vi tilber som er det
viktigste, heller hvordan vi skal tilbe. Virkelig tilbedelse er ekte og inspirert

---

* **4:1-3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **4:4** Samaria lå mellom Galilea og Judea. Innbyggerne var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. ‡ **4:20** Samaritanene hadde et eget tempel på fjellet Garisim.

av Guds Ånd. Det er slik Gud vil at vi skal tilbe ham, etter som Gud er Ånd.
Og det kommer en dag, ja, den er allerede her, da menneskene skal tilbe
Gud på denne måten. Men dere som er samaritaner, vet lite om ham som
dere tilber. Vi jøder derimot kjenner ham godt, for frelsen kommer fra
jødene."
25 Kvinnen sa: "Ja, jeg vet at Messias§, den lovede kongen, en gang skal
komme, og når han kommer, vil han forklare alt for oss."
26 Jesus sa til henne: "Det er jeg,* han som du snakker med."
27 I samme øyeblikk kom disiplene tilbake. De ble mer enn overrasket
da de så at han snakket med en kvinne, men ingen spurte ham hvorfor
han snakket med henne eller hva de pratet om.
28 Kvinnen satte igjen sin vannbøtte ved brønnen og gikk tilbake til byen
og sa til alle: 29 "Kom så får dere treffe en mann som var i stand til å si meg
alt det jeg har gjort! Jeg undrer meg på om han ikke må være Messias, den
lovede kongen." 30 Folket strømmet ut fra byen for å treffe Jesus.
31 Imens ville disiplene gi Jesus noe å spise. 32 Men han sa: "Jeg har mat
som dere ikke kjenner til."
33 Disiplene sa da til hverandre: "Kan noen ha kommet hit og gitt ham
mat?"
34 Da forklarte Jesus: "Min mat er å gjøre hans vilje som har sendt meg
og å fullføre det oppdraget han har gitt meg. 35 Dere sier at kornet ikke
er modent før om fire måneder. Men jeg sier: Se dere omkring. Åkrene
har allerede lysnet i fargen og er modne for skuronnen. 36 De høstfolkene
som fører mennesker til evig liv skal få god lønn. Tenk hvilken glede som
venter både den som sår og den som høster! 37 For her gjelder ordspråket:
En sår og en annen høster. 38 Jeg har sendt dere ut for å høste der dere
ikke har sådd. Andre har utført arbeidet, og dere skal få lønn for strevet
dere har hatt."

Mange samaritaner kommer til tro

39 Mange samaritaner fra byen Sykar hadde blitt overbeviste om at Jesus
var sendt av Gud da de hørte kvinnen si: "Han var i stand til å si meg
alt det jeg har gjort." 40 Da de kom ut til ham, ba de om at han måtte
stanse i byen, og han ble der i to dager. 41 Da de fikk høre ordene fra
hans egen munn, var det enda flere som begynte å tro på ham. 42 De sa
til kvinnen: "Nå er det ikke lenger det du fortalte oss som får oss til å tro.
Nei, nå har vi selv hørt ham og forstått at han virkelig er den som skal
frelse menneskene."

Jesus helbreder sønnen til en kongelig tjenestemann

43 Etter to dager fortsatte Jesus til Galilea. 44 Han hadde selv sagt at en
profet som bringer Guds budskap blir respektert over alt, bortsett fra på sitt
eget hjemsted. 45 Nå tok galileerne imot ham med åpne armer, etter som
de hadde vært i Jerusalem under påskehøytiden† og sett alle miraklene
hans.

---

§ **4:25** Grunnteksten legger til: Messias betyr Kristus. Begge ordene betyr "den salvede", det vil si den som ble innviet til konge. * **4:26** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". † **4:45** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

46 Mens han reiste rundt i Galilea, kom han også tilbake til byen Kana,
der han en gang hadde forandret vann til vin. En mann i den kongelige‡
tjenesten hadde på denne tiden en sønn som lå alvorlig syk i byen
Kapernaum. 47 Da mannen fikk høre at Jesus hadde kommet fra Judea
og var i Galilea, gikk han til Kana for å treffe Jesus. Han ba ham om å
følge med til Kapernaum for å helbrede gutten hans som lå døende.
48 Jesus spurte: "Kan dere virkelig ikke tro på meg dersom dere ikke til
stadighet får se mirakler?"
49 Men mannen ba: "Herre, kom før gutten min dør."
50 Da sa Jesus til han: "Gå hjem igjen. Sønnen din lever." Og mannen
trodde på det Jesus sa og gikk hjem. 51 Mens han fortsatt var på veien
ble han møtt av tjenerne sine som meldte at gutten levde og var frisk.
52 Han spurte ved hvilken tid på dagen gutten hadde begynt bli bedre, og
de svarte: "I går ettermiddag rundt klokka ett forsvant plutselig feberen."
53 Da forsto faren at det hadde skjedd i samme øyeblikk som Jesus hadde
sagt til ham: "Din sønn lever." Og tjenestemannen og alle i huset hans
begynte å tro på Jesus.
54 Dette var det andre miraklet Jesus gjorde, og han gjorde det mens han
var på vei fra Judea til Galilea.

5

Jesus helbreder en lam mann ved dammen Betesda

1 Litt seinere gikk Jesus til Jerusalem for å delta i en av de jødiske
høytidene. 2 Inne i byen, nær Saueporten, var det en dam som på
arameisk* blir kalt Betesda, og den har fem bueganger. 3 Mange lamme og
blinde og andre som var handikappet lå i disse buegangene [og ventet på
at vannet skulle komme i bevegelse. 4 En Herrens engel steg nemlig nå og
da ned i dammen og rørte opp vannet. Den første som steg ned i dammen
etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, samme hvilken sykdom han
enn led av.]†
5 En av dem som lå der, var en mann som hadde vært lam i 38 år.
6 Da Jesus så han og fikk vite at han hadde vært syk så lenge, spurte han
mannen: "Vil du bli frisk?"
7 "Herre, det er nok umulig", sa mannen. "Jeg har ingen som kan hjelper
meg ned i dammen når vannet kommer i bevegelse. Mens jeg ennå er på
vei, rekker noen andre ut i vannet før meg."
8 Da sa Jesus til ham: "Reis deg opp, ta liggematten din og gå!" 9 Straks
ble mannen frisk, og han rullet sammen liggematten og gikk av sted.
Dette skjedde på hviledagen‡. 10 Derfor protesterte de religiøse lederne.
De sa til mannen som var blitt helbredet: "Du får ikke lov til å arbeide på
hviledagen. Det er forbudt å bære liggematten din!"
11 Mannen svarte: "Han som gjorde meg frisk sa til meg at jeg skulle ta
liggematten og gå."
12 Da spurte de: "Hvem sa til deg at du skulle bære liggematten?"

---

‡ **4:46** Mannen arbeidet for kong Herodes, som styrte over Galilea og Perea og var sønn til den Herodes som regjerte da Jesus ble født. * **5:2** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødene sitt språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. † **5:4** En del håndskrifter mangler ordene i parentes. ‡ **5:9** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3.

13 Men han visste det ikke, for Jesus hadde forsvunnet fra stedet etter
som det samlet seg mye folk. 14 Senere møtte Jesus mannen i templet og
sa til ham: "Nå er du frisk. Ikke synd mer, for at det ikke skal hende deg
noe verre."
15 Mannen gikk til de religiøse lederne og fortalte at det var Jesus som
hadde gjort ham frisk.

Jesus forklarer at han er Guds sønn

16 Fra og med nå begynte de religiøse lederne å forfølge Jesus. De mente
han hadde arbeidet på hviledagen$1§ ved å helbrede en syk mann. 17 Jesus
sa: "Min Far i himmelen er uavbrutt i arbeid og derfor arbeider også jeg."
18 Da ble de religiøse lederne enda mer ivrige etter å drepe ham. Ikke
bare gjorde han ugyldig Guds befaling om å hvile på den sjuende dagen,
men i tillegg snakket han om Gud som sin far. Gjennom dette hadde han
jo gjort seg lik med Gud.
19 Jesus sa: "Jeg forsikrer dere at Sønnen kan ikke gjøre noe av seg
selv. Han gjør bare det som han ser sin Far i himmelen gjøre. Det Far
i himmelen gjør, det gjør også Sønnen. 20 Far i himmelen elsker Sønnen og
viser ham alt det han gjør. Han skal la Sønnen gjøre enda større mirakler,
så store at alle blir forbløffet. 21 Sønnen skal gi evig liv til hvem han vil,
på samme måten som Far i himmelen vekker opp døde og gir dem liv.
22 Far i himmelen har overlatt retten til å dømme til Sønnen. 23 Alle skal
ære Sønnen på samme måten som de ærer Far i himmelen. Men om dere
nekter å ære Sønnen, da ærer dere heller ikke Far i himmelen som har
sendt ham.
24 Jeg forsikrer dere at den som hører budskapet mitt og tror på ham
som har sendt meg, han har evig liv. Han kommer ikke til å bli dømt for
syndene sine, men har allerede gått over fra døden til det evige livet. 25 Ja,
jeg forsikrer dere at det kommer en dag, ja den er faktisk allerede her og
nå, da de døde skal høre Guds sønns stemme. De som hører den, skal få
liv. 26 Far i himmelen har liv i seg selv, og han har også gitt Sønnen liv i
seg selv. 27 Han har gitt meg rett til å dømme alle mennesker, etter som jeg
er Menneskesønnen*. 28 Bli ikke forskrekket. Det kommer en dag da alle
som ligger i sine graver, skal høre min stemme. 29 De skal stå opp fra de
døde. De som har gjort det gode, skal få evig liv, og de som har gjort det
onde, skal bli dømt.
30 Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv. Jeg dømmer ikke før jeg har lyttet
til min Far i himmelen. Dommen min er rettferdig, etter som jeg ikke
dømmer etter min egen vilje, men etter hans vilje som har sendt meg."

Jesus beviser hvem han er

31 Jesus fortsatte: "Om jeg sier hvem jeg er, uten at noen bekrefter det
jeg sier, da beviser det ingenting. 32 Det finnes en som kan vitne om hvem
jeg er, og det er døperen Johannes, og jeg kan forsikre at det han sier om
meg, er sant. 33 Dere sendte selv folk til ham for å høre da han fortalte
sannheten om meg. 34 Jeg har ikke noe behov for å høre det menneskene
mener om meg, men jeg forteller dette for at dere skal tro på meg og bli
frelst. 35 Johannes var et skinnende lys som lyste klart en tid, og dere kunne

§ **5:16** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. * **5:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14.

glede dere i hans lys. 36 Ja, Johannes fortalte hvem jeg er. Men det finnes
et enda sterkere bevis på hvem jeg er. Det er undervisningen min og mine
mirakler. De inngår i det oppdraget som min Far i himmelen ga meg å
fullføre. De beviser at han har sendt meg. 37 Ja, min Far i himmelen har
selv fortalt hvem jeg er, men dere har ikke hørt stemmen hans eller sett
ansiktet hans. 38 Dere har ikke tatt imot budskapet hans, for dere tror ikke
på meg, han som min Far i himmelen har sendt.
39 Dere studerer i Skriften†, etter som dere tror at den gir dere evig liv.
Men til tross for at det nettopp er i Skriften Gud forteller hvem jeg er, 40 så
nekter dere å komme til meg for å få evig liv.
41-42 Jeg strever ikke etter å bli æret av dere, for jeg vet at dere ikke
elsker Gud. 43 Jeg har blitt sendt hit av min Far i himmelen, og dere nekter
å ta imot meg. Men om noen opptrer på egen hånd, da tar dere imot ham.
44 Det eneste dere er interessert i, er å bli æret av hverandre. Dere bryr
dere ikke om dere blir godkjent av ham som er den eneste sanne. Gud.
Synes dere det er noe rart at dere ikke kan tro!
45 Det er ikke jeg som en dag skal anklage dere for min Far i himmelen.
Nei, det skal Moses gjøre! Dere tror at dere skal bli reddet ved å følge
Moseloven‡. 46 Dersom dere virkelig trodde på det Moses har skrevet, da
ville dere også tro på meg, for det er meg han har skrevet om. 47 Etter som
dere ikke tror på det han har skrevet, tror dere heller ikke på det jeg sier."

6

Jesus gir mat til 5 000 personer

1 Senere dro Jesus over til den andre siden av Genesaretsjøen, som også
blir kalt Tiberiassjøen. 2 En stor folkemasse fulgte etter ham over alt der
han gikk, for de hadde sett at Jesus helbredet de syke. 3 Jesus gikk nå opp
på et fjell og satte seg der med disiplene. 4 Det var dagene før påske*, som
er jødene sin store høytid.
5 Da Jesus så seg omkring og merket at mange hadde fulgt etter ham,
vendte han seg til Filip og sa: "Filip, hvor kan vi kjøpe brød slik at alle
disse menneskene får noe å spise?" 6 Dette sa han for å teste Filip. Selv
var han helt klar over hva han ville gjøre.
7 Filip svarte: "Det ville koste en formue† og likevel vil ikke alle bli mette."
8 En annen av disiplene, Andreas, som var bror til Simon Peter, sa: 9 "Det
finnes en gutt her som har fem kornbrød og to fisker, men det forslår lite
til så mange."
10 Da sa Jesus: "Si til alle at de skal sette seg." Det vokste mye gress der,
og alle slo seg ned. Det var omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og
barn. 11 Jesus tok brødene, takket Gud og delte ut til folket. Etterpå ga han
alle av fiskene, så mye de ville ha.
12 Da alle hadde spist seg mette, sa han til disiplene: "Nå kan dere samle
sammen det som er blitt til overs, slik at ikke noe går til spille." 13 I
utgangspunktet var det fem kornbrød, men etter at de hadde samlet opp
restene som var til overs, ble det tolv fulle kurver!

---

† **5:39** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **5:45** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **6:4** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **6:7** På gresk: 200 denarer, hvilken var 200 normale daglønninger.

14 Da det gikk opp for folket hvilket stort mirakel som hadde skjedd,
ropte de: "Han må være profeten‡ som Gud skulle sende til verden med
sitt budskap!" 15 Da Jesus forsto at folket tenkte å tvinge ham til å følge
med for at de kunne gjøre ham til konge over Israel, trakk han seg unna.
Han gikk høyere opp i fjellet og søkte ensomheten der.

Jesus går på vannet

16 Om kvelden gikk disiplene ned til sjøen og ventet på ham. 17 Da det
ble helt mørkt og Jesus fortsatt ikke hadde kommet tilbake, steg de i en båt
for å dra over til Kapernaum på den andre siden av sjøen. 18 Det drøyde
ikke lenge før det begynte blåse kraftig. Bølgene gikk høyere og høyere.
19 Da de hadde rodd omkring en halv mil, fikk de plutselig se Jesus komme
gående på vannet og nærme seg båten! De ble fryktelig redde. 20 Jesus
ropte til dem og sa: "Det er meg,§ vær ikke redde." 21 Da lot de ham stige
inn i båten. I samme øyeblikk var båten framme der de skulle.

Jesus er brødet som gir evig liv

22 Neste morgen oppdaget folket som var igjen på den andre siden av
sjøen, at Jesus ikke var der lenger. De visste at det bare hadde vært en
båt der og at Jesus ikke hadde fulgt med i den da disiplene dro fra stedet.
23 Snart kom flere mindre båter fra byen Tiberias og la til i nærheten av
det stedet der Herren Jesus hadde bedt bordbønnen, og alle hadde spist
seg mette. 24 Etter som folket så at verken Jesus eller disiplene var der, steg
de i båtene og seilte over sjøen til Kapernaum for å lete etter ham.
25 Da de fant ham på den andre siden av sjøen, spurte de: "Mester, når
kom du hit?"
26 Jesus svarte: "Jeg skal si som sant er: Dere kommer ikke til meg
fordi dere så meg gjøre et mirakel, men fordi jeg ga dere mat så dere
ble mette. 27 Strev ikke bare etter den daglige maten, men strev heller for
å få del i den maten som kan gi dere evig liv. Det er den maten som jeg,
Menneskesønnen*, kan gi dere. For Gud, Far i himmelen, har sendt meg
nettopp i den hensikt."
28 Da spurte de: "Hva vil Gud at vi skal gjøre?"
29 Jesus svarte dem: "Gud vil at dere skal tro på ham som Gud har sendt
til jorden."
30 De svarte: "Du må vise oss et tegn dersom du vil at vi skal tro at Gud
har sendt deg. Hva kan du gjøre for tegn? 31 Ta Moses som eksempel, han
ga forfedrene våre brød hver dag da de gikk i ørkenen. Det står i Skriften†:
'Han ga dem brød fra himmelen.‡' "
32 Men Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at det ikke var Moses som ga
folket brødet, men min Far i himmelen. Og nå tilbyr han det sanne brødet
fra himmelen til dere. 33 Det sanne brødet fra Gud er det som har kommet
ned fra himmelen og gir evig liv til menneskene."
34 "Herre", sa de, "gi oss det brødet hver dag!"
35 Da svarte Jesus: "Jeg er det brødet som gir evig liv. Den som kommer
til meg, skal aldri mer bli sulten. Og den som tror på meg, skal aldri mer

---

‡ **6:14** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **6:20** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **6:27** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:31** Skriften for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **6:31** Se Andre Mosebok 16:4 og Salmenes bok 78:24.

bli tørst. 36 Men som jeg allerede har sagt dere, så tror dere ikke på meg til
tross for at dere har sett meg. 37 Alle de mennesker som min Far i himmelen
gir meg, de kommer til meg, og jeg vil aldri vise noen bort. 38 Jeg har ikke
kommet ned fra himmelen for å gjøre min egen vilje, men for å gjøre viljen
til ham som har sendt meg. 39 Hans vilje er at jeg ikke skal miste en eneste
av dem som han har gitt meg, men at jeg skal vekke dem opp til evig liv
på den dagen Gud skal dømme alle mennesker. 40 Ja, det er min Fars vilje
at alle som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv. Jeg skal vekke dem
opp den dagen Gud skal dømme alle mennesker."

Folket irriterer seg over det Jesus sier

41 Folket irriterte seg over at Jesus hadde sagt: "Jeg er det brødet som
har kommet ned fra himmelen." 42 De sa: "Dette er jo bare Jesus, sønnen
til Josef. Vi kjenner foreldrene hans. Hvordan kan han da påstå at han har
kommet ned fra himmelen?" 43 Men Jesus svarte: "Det har ingen hensikt
at dere irriterer dere over dette. 44 Ingen kan søke meg dersom ikke min
Far i himmelen, han som har sendt meg, drar ham til meg. Men den som
kommer til meg, vil jeg vekke opp til evig liv den dagen Gud skal dømme
alle mennesker. 45 Gud lot profeten Jesaja skrive: *'De skal alle bli underviste
av Gud.'*§ Den som hører til min Far i himmelen og lærer av ham han
kommer til meg. 46 Men ingen har noen gang sett Far i himmelen. Det er
bare jeg som har sett ham, etter som jeg har kommet fra Gud.
47 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, har evig liv! 48 Jeg er det
brød som gir liv. 49 Deres forfedre spiste brød i ørkenen, og de døde som
alle andre. 50 Det brødet som kommer ned fra himmelen, virker slik at
den som spiser av det, ikke dør. 51 Jeg er det levende brødet som har
kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, kommer til å
leve i evighet. Brødet jeg skal gi dere, er kroppen min. Jeg gir den for at
menneskene skal få evig liv."
52 Folket begynte da å diskutere med hverandre og sa: "Hvordan skal
han kunne gi oss kroppen sin å spise?"
53 Jesus sa på nytt: "Jeg forsikrer dere, om dere ikke spiser av min,
Menneskesønnen sin*, kropp og drikker av blodet mitt, da kan dere ikke
få evig liv. 54 Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt,
har evig liv, og jeg vil vekke ham opp den dagen Gud skal dømme alle
mennesker. 55 For kroppen min er den sanne mat, og blodet mitt er den
sanne drikke. 56 Den som spiser av kroppen min og drikker av blodet mitt,
skal leve med meg og jeg med ham. 57 Min Far i himmelen har sendt meg,
og jeg lever på grunn av hans livgivende kraft. På samme måten skal den
som spiser av meg, få del i min livgivende kraft. 58 Jeg er det brødet som
har kommet ned fra himmelen. Det er ikke likt det brødet som forfedrene
spiste, for de døde som alle andre. Men den som spiser av meg, det sanne
brødet, han skal leve i evighet." 59 Dette sa Jesus da han underviste i
synagogen† i Kapernaum.

Mange av disiplene forlater Jesus

60 Til og med mange av disiplene som hørte ham, sa: "Nå går han for
langt! Hvem kan holde ut med å høre at han snakker på denne måten?"

---

§ **6:45** Se Jesaja 54:13. * **6:53** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **6:59** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester.

61 Jesus visste godt at disiplene irriterte seg på det han hadde sagt.
Derfor sa han: "Får dette dere til å miste troen på meg? 62 Hvordan skal
dere da reagere når dere får se meg, Menneskesønnen‡, vende tilbake til
himmelen? 63 Det er bare Guds Ånd som kan gi evig liv. Ikke noe menneske
kan få til noe slikt. Det jeg nylig sa, ble formidlet ved Guds Ånd, derfor gir
det dere liv. 64 Men det er noen av dere som ikke tror på meg." Jesus visste
fra begynnelsen av hvem som ikke trodde og hvem den personen var som
skulle forråde ham.
65 Han fortsatte: "Det var derfor jeg sa at ingen kan komme til meg
dersom ikke min Far i himmelen gir det som gave."
66 Da Jesus hadde sagt dette, dro mange disipler seg unna ham og ville
ikke lenger ha med ham å gjøre.
67 Da vendte Jesus seg til sine tolv nærmeste disipler og spurte: "Vil også
dere forlate meg?"
68 Simon Peter svarte: "Herre, til hvem skulle vi gå? Bare du har det
budskap som gir evig liv, 69 og vi tror og vet at du er Guds hellige tjener."
70 Da sa Jesus: "Jeg har selv valgt ut dere tolv, og likevel er en av dere
en djevel." 71 Den han siktet til, var Judas, sønn til Simon Iskariot, som
seinere skulle forråde ham til tross for at han var en av de tolv nærmeste
disiplene.

7

Jesus blir hånet av brødrene sine

1 Etter dette gikk Jesus fra by til by i Galilea. Han ville holde seg borte fra
Judea, etter som de religiøse lederne der var ute etter å drepe ham. 2 Snart
var det tid for løvhyttefesten*. 3 Brødrene til Jesus oppfordret ham til å
gå til Judea og delta i høytiden.
De sa: "Du burde forlate Galilea og gå til Judea, slik at tilhengerne dine
får se alle miraklene du gjør. 4 Du kommer aldri til å bli berømt dersom
du gjemmer deg i en avkrok på denne måten. Dersom du kan gjøre disse
merkelige miraklene, da bør du vise det fram for all verden."
5 For heller ikke brødrene hans trodde på ham. 6 Jesus svarte: "Det rette
tidspunktet for å reise er ikke ennå kommet for meg, men dere kan dra når
som helst. 7 Ingen har grunn til å hate dere, men meg hater de på grunn av
at jeg stadig minner lederne om deres synd og ondskap. 8 Gå dere av sted
til Jerusalem. Det er ikke rette tiden for meg ennå å gå til denne høytiden,
gjentok han." 9 Så ble han alene tilbake i Galilea.

Jesus underviser i templet

10 Da brødrene hadde gitt seg av sted til høytiden i Jerusalem, gikk Jesus
etter i hemmelighet. Han unngikk å bli gjenkjent av folk. 11 De religiøse
lederne forsøkte å få tak i ham under høytiden og spurte om noen hadde
sett han. 12 Derfor snakket folket i smug om ham. Noen sa: "Han er et godt
menneske", mens andre sa: "Nei, han bedrar folket." 13 Ingen hadde mot
nok til å snakke åpent om ham. Alle var redde for de religiøse lederne.

---

‡ **6:62** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:2** Løvhyttefesten var en åtte dager lang fest som ble feiret på høsten. Det var dels en takkefest knyttet avlingene, dels en minnefest om at Gud hadde bevart Israels folk under vandringen fra Egypt. Se Tredje Mosebok 23:34-43.

14 Da halve høytiden allerede var over, gikk Jesus opp til templet og
begynte å undervise. 15 De religiøse lederne ble forskrekket da de hørte
visdommen hans. De sa: "Hvordan kan han vite så mye til tross for at han
aldri har vært elev hos noen av våre religiøse lærere?"
16 Da svarte Jesus: "Det jeg lærer bort, er ikke mine egne tanker, men
Guds, etter som det er han som har sendt meg. 17 Dersom noen virkelig vil
gjøre Guds vilje, vil han forstå om læren min er fra Gud eller om det bare
er mine egne tanker. 18 Den som framfører sine egne tanker, vil ha æren
selv, men den som gir æren til den som har sendt ham, er en troverdig
person som taler sannhet. 19 Dere har fått Moseloven†. Hvorfor følger
dere ikke da loven? Dere vil jo drepe meg!"
20 Folket svarte: "Du er besatt av en ond Ånd! Det er vel ingen som vil
drepe deg."
21-23 Jesus svarte: "Jeg gjorde noe som virkelig forskrekket dere, da jeg
helbredet en mann på hviledagen‡. Arbeider dere ikke selv hver gang
dere lyder Moseloven i punktet om omskjærelsen? Ut fra det avsnittet
omskjærer dere guttene på hviledagen. Moses, eller rettere sagt forfedrene
deres, bestemte at omskjærelsen skal bli gjort på den åttende dagen etter
fødselen. Dette gjelder også om den åttende dagen faller på en hviledag.
Dersom det nå er tillatt å omskjære noen på hviledagen, hvorfor skal da jeg
bli dømt for at jeg helbredet noen på hviledagen? 24 Dere skal ikke dømme
etter hvordan saker og ting ser ut på overflaten, men fell en rettferdig dom
ut fra en dypere innsikt i saken."

Ulike meninger om hvem Jesus er

25 Noen blant dem som bodde i Jerusalem, sa til hverandre: "Er det ikke
denne mannen som våre ledere vil drepe? 26 Her står han helt åpent
fram og underviser, og ingen sier noe til ham. Har kanskje medlemmene
i Det jødiske rådet§ blitt overbevist om at han virkelig er Messias, den
lovede kongen? 27 Men hvordan skulle han kunne være det? Vi vet jo
hvor denne mannen ble født. Når Messias kommer, da skal ingen vite
hvor han kommer fra."
28 Jesus ropte med høy røst der han sto og underviste i templet: "Ja, dere
kjenner meg og vet hvor jeg kommer fra. Likevel var det ikke mitt eget
påfunn å komme, men jeg kommer på oppdrag av en som er troverdig, en
som dere ikke kjenner. 29 Men jeg kjenner ham, for jeg kommer fra han,
og han har sendt meg."
30 De religiøse lederne var klare til straks å fange Jesus, men ingen rørte
ham. Tidspunktet var ennå ikke kommet som Gud hadde bestemt at han
skulle bli tatt til fange. 31 Mange blant folket begynte å tro på ham og sa:
"Han må være Messias, den lovede kongen! Hvem ellers kan gjøre slike
mirakler som han gjør!"
32 Da fariseerne* fikk vite at folket snakket om Jesus i smug, sendte
de øversteprestene og noen menn av tempelvakten ut for å fange ham.

† **7:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:21-23** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. § **7:26** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **7:32** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

33 Jesus talte til folket og sa: "Jeg kommer bare til å bli hos dere en kort
tid. Snart vil jeg vende tilbake til ham som har sendt meg. 34 Dere skal lete
etter meg, men ikke finne meg. Der jeg er, dit kan dere ikke komme."
35 De religiøse lederne ble forskrekket over denne påstanden og sa til
hverandre: "Hvor tenker han å ta veien, etter som vi ikke kan finne han?
Vil han rømme landet og begynne å undervise blant jødene som bor i
andre land, eller vil han undervise andre folk? 36 Hva mener han når han
sier: 'Dere skal lete etter meg, men ikke finne meg, for der jeg er, dit kan
dere ikke komme'?"
37 På den siste dagen, som var høydepunktet under løvhyttefesten,
ropte Jesus til folket: "Dersom noen er tørst, kom da til meg og drikk!
38 Gud har lovet i Skriften†, at strømmer av levende vann skal flyte fram
fra det innerste hos dem som tror på meg." 39 Med levende vann mente han
Guds Ånd, som alle de som trodde på ham, skulle få. Ånden hadde ikke
kommet ennå, etter som Jesus ikke hadde vendt tilbake til sin herlighet i
himmelen.
40 Da folket hørte ham si dette, sa noen: "Han må være profeten som
skal holde fram Guds budskap.‡" 41 Andra sa: "Han er Messias, den lovede
kongen." En tredje gruppe sa: "Nei, det kan ikke være ham. Messias skal
vel ikke komme fra Galilea! 42 Har ikke Gud sagt i Skriften at Messias skal
tilhøre kong Davids slekt og komme fra Betlehem, byen der David bodde?"§
43 Folket hadde altså delte meninger om ham. 44 Noen ville også arrestere
ham, men ingen rørte ham.
45 Tempelvaktene, som hadde blitt sendt ut for å fange han, vendte nå
tilbake til øversteprestene og fariseerne som spurte: "Hvorfor tok dere
ham ikke med hit?"
46 Vaktene svarte: "Vi har aldri hørt noe menneske tale som ham!"
47 "Har dere også blitt villedet?" hånte fariseerne. 48 "Finnes det noen i
Det jødiske rådet eller noen av fariseerne som tror at Gud har sendt ham?
49 At folkemassen gjør det, det er så sin sak, for de kjenner ikke loven*, og
er en forbannet hop."
50 Da protesterte Nikodemus, det medlemmet i Det jødiske rådet som
tidligere om natten hadde oppsøkt Jesus. Han sa: 51 "Er det lovlig å dømme
et menneske skyldig før det er blitt holdt rettssak?"
52 De svarte: "Er du også fra Galilea, etter som du forsvarer ham? Les i
Skriften så får du se at ingen profet kommer fra Galilea."

Kvinnen som hadde vært utro

[53 Senere gikk alle hjem, hver og en til sitt.

8

1 Jesus gikk ut til Oljeberget. 2 Tidlig neste morgen var han tilbake
i templet, og snart samlet mye folk seg rundt ham. Han satte seg ned
for å undervise. 3 Mens han snakket, kom de skriftlærde* og fariseerne†

† **7:38** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. I dette tilfellet sammenfatter Jesus en rekke bibelsteder med tilsvarende innhold. ‡ **7:40** Se Femte Mosebok 18:15,18, der Moses sier at en profet lik ham skal komme. § **7:42** Se Mika 5:2. * **7:49** Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **8:3** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

slepende med en kvinne som hadde blitt tatt på fersk gjerning da hun
var utro mot mannen sin, og de stilte henne opp foran Jesus. 4 De sa:
"Mester, denne kvinnen ble avslørt mens hun var utro mot mannen sin.
5 Moseloven‡ sier at hun skal bli steinet. Hva sier du?"
6 Det de egentlig var ute etter, var å få ham til å si noe de kunne anklage
ham for, men Jesus bøyde seg bare ned og skrev i sanden med fingeren.
7 Da de fortsatte med å kreve et svar, så han til slutt opp og sa: "Dersom
dere tenker å steine henne, da vil jeg at den av dere som aldri har syndet,
skal kaste den første steinen." 8 Så bøyde han seg på nytt ned og fortsatte
å skrive i sanden. 9 Da snek de religiøse lederne seg bort en etter en. De
eldste forsvant først. Da det hadde gått en stund, var det bare kvinnen
som alene sto igjen foran Jesus.
10 Jesus så opp og sa til henne: "Hvor tok de som anklager deg veien?
Var det ingen som dømte deg?"
11 "Nei, Herre", svarte hun. Da sa Jesus: "Jeg tenker heller ikke å dømme
deg. Gå nå, men synd ikke mer."]§

Jesus er lyset for menneskene

12 Jesus talte til folket og sa: "Jeg er lyset for menneskene. Den som blir
min disippel, skal slippe å leve i åndelig mørke, for i ham finnes det lyset
som leder til evig liv."
13 Fariseerne* sa da: "Nå taler du igjen om deg selv uten at noen
bekrefter det du sier. Slikt språk beviser ingenting!"
14 Jesus svarte: "Selv om ingen bekrefter det jeg sier om meg selv, så
snakker jeg sant. For jeg vet hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. Men
dere vet ikke hvor jeg kommer fra og hvor jeg går hen. 15 Dere dømmer
på menneskelig vis, men jeg dømmer ingen. 16 Dersom jeg dømmer, da
er min dom rettferdig, etter som jeg ikke står alene. Han som har sendt
meg, er med meg. 17 I deres egen lov† er det skrevet at dersom to vitner
bekrefter de samme opplysningene, står de fast som bevis. 18 Jeg er det
ene vitnet, og min Far i himmelen som har sendt meg, er det andre."
19 "Hvor er far din?" spurte de.
Jesus svarte: "Dere vet ikke hvem jeg er, og derfor vet dere heller ikke
hvem min Far i himmelen er. Dersom dere kjente meg, ville dere også
kjenne ham."
20 Dette sa Jesus da han underviste i templet, mens han oppholdt seg
nær plassen der tempelkisten står. Ingen grep ham etter som tidspunktet
som Gud hadde bestemt for at han skulle bli tatt til fange, ennå ikke var
kommet.

Jesus advarer de religiøse lederne

21 Jesus sa seinere til de religiøse lederne: "Jeg går bort, og dere kommer
til å lete etter meg, men dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres.
Dit jeg går, kan dere ikke komme."
22 De religiøse lederne sa: "Vil han ta sitt eget liv etter som han sier: 'Dit
jeg går, kan dere ikke komme'?"
23 Jesus sa: "Dere kommer fra det jordiske, og jeg kommer fra det
himmelske. Dere tilhører denne verden, jeg tilhører den ikke. 24 Det var

---

‡ **8:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **8:11** Dette avsnitt mangler i de eldste håndskriftene. * **8:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **8:17** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

derfor jeg sa at dere vil dø uten å få tilgivelse for syndene deres, for dersom dere ikke tror at jeg er den jeg er,‡ da får dere ikke tilgivelse for syndene deres."
25 "Hvem er du da", spurte de.
Han svarte: "Jeg er den som jeg alltid har sagt at jeg er. 26 Jeg har mye å si om dere og mye å dømme dere for, men jeg gjør det ikke. Mitt oppdrag er å fortelle alle mennesker om det jeg har hørt av ham som har sendt meg, og han snakker sant." 27 Fortsatt forsto de ikke at han snakket om sin Far i himmelen.
28 Da sa Jesus: "Når dere har løftet meg opp§, Menneskesønnen*, kommer dere til å forstå at jeg er den jeg er† og at jeg aldri gjør noe av meg selv, men bare sier det som min Far i himmelen har lært meg. 29 Han som har sendt meg, er med meg. Han har ikke latt meg bli alene, for jeg gjør alltid det han vil." 30 Da Jesus sa dette, var det mange som begynte å tro at han var sendt av Gud.

Abraham sine barn eller djevelen sine?

31 Jesus sa til dem av folket som begynte å tro at han var kommet fra Gud: "Dersom dere virkelig vil bli disiplene mine, må dere leve etter det jeg har lært dere. 32 Gjør dere det, kommer dere til å lære Gud å kjenne, og han vil sette dere fri."
33 De sa: "Vi stammer fra Abraham og har aldri vært slaver under noen. Hvorfor sier du da at Gud skal sette oss fri?"
34 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at dere er slaver under synden hver eneste en. 35 En slave får ikke bli i familien for alltid, men en som er sønn hører alltid til i familien. 36 Dersom jeg, Sønnen, får sette dere fri fra slaveriet deres, blir dere virkelig fri. 37 Jeg vet at dere stammer fra Abraham, men likevel forsøker noen av dere å drepe meg, etter som budskapet mitt ikke har nådd inn i hjertene deres. 38 Jeg forteller dere det jeg selv har sett hos min Far i himmelen, men dere følger de rådene dere har fått fra ham som er deres far."
39 "Vi har Abraham til far", forklarte de på nytt.
"Nei", sa Jesus, "for dersom dere var barn av Abraham, da ville dere gjøre de gjerningene som Abraham gjorde.‡ 40 Nå forsøker dere i stedet å drepe meg, etter som jeg har fortalt det sanne budskapet som jeg har hørt fra Gud. Det ville aldri Abraham ha gjort. 41 Nei, dere handler på samme viset som han som er deres virkelige far."
De svarte: "Vi er ikke født utenfor ekteskap. Vår virkelige far er Gud selv."
42 Men Jesus sa: "Dersom Gud var far deres, da ville dere elske meg, for jeg har kommet til dere fra Gud. Det var ikke mitt eget påfunn å komme, men Gud har gitt meg oppdraget mitt og har sendt meg hit. 43 Hvorfor forstår dere ikke det jeg sier? Jo, fordi dere nekter å høre på budskapet mitt. 44 Dere er barn til djevelen, og dere elsker å gjøre som han vil. Han var en morder fra begynnelsen av og har aldri sagt noe som er sant. Nei,

‡ **8:24** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". § **8:28** Eller: hengt opp. Uttrykket viser her til at Jesus skulle henges opp på et kors. Samme utrykket blir brukt i 3:14 og 12:32, der det også viser til at Jesus skulle bli løftet opp til himmelen. * **8:28** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **8:28** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **8:39** Andre håndskrifter har: Om dere er Abrahams barn, handle da på samme måten som Abraham.

han er tvers i gjennom falsk. Når han lyver, avslører han det som bor i ham, for han har alltid løyet, og han er den som er far til alle løgner. 45 Jeg sier sannheten, og derfor nekter dere å tro på meg. 46 Finnes det noen av dere som kan bevise at jeg har syndet? Hvorfor tror dere ikke på meg, til tross for at jeg sier sannheten? 47 Den som har Gud til sin far, tar imot Guds budskap. Når dere nå nekter å ta imot budskapet mitt, da beviser det at dere ikke har Gud til far."

Jesus og Abraham

48 Folket som hørte dette, ropte i sinne til Jesus: "Du er ikke noe annet enn en samaritan§ som er besatt av en ond Ånd!"
49 Jesus svarte: "Nei, jeg er ikke besatt. Jeg ærer min Far i himmelen, men dere håner meg. 50 Jeg er ikke ute etter å bli æret, det finnes en som vil ære meg, og det er han som avgjør om jeg har rett eller ikke. 51 Jeg forsikrer dere at den som lever i tråd med min lære, skal aldri dø!"
52 Da sa folket: "Nå vet vi at du er besatt av en ond Ånd. Til og med Abraham døde, og også profetene som bar fram Guds budskap*. Og enda sier du at alle de som lever i tråd med din undervisning, skal ikke dø. 53 Du mener altså at du er større enn vår stamfar Abraham? Og større enn profetene, som også døde? Hvem tror du egentlig at du er?" 54 Da svarte Jesus: "Dersom jeg opphøyer og ærer meg selv, da betyr mitt skryt ingenting. Men det er min Far i himmelen som opphøyer og ærer meg, han som dere påstår er deres Gud. 55 Likevel kjenner dere ham ikke, men jeg kjenner ham. Dersom jeg sa noe annet, ville jeg være en like stor løgner som dere er. Men det er sant at jeg kjenner ham og alltid er lydig mot ham. 56 Deres stamfar Abraham gledet seg til å få se meg komme. Og han fikk se meg og ble glad."
57 Folket sa: "Du er ikke en gang 50 år, hvordan kan du da ha sett Abraham?"
58 Jesus svarte: "Jeg forsikrer dere at jeg er† og var til før Abraham ennå var født!"
59 Da tok de opp steiner for å kaste på ham, men Jesus forsvant derfra og dro fra templet.

9

Jesus helbreder en mann som var født blind

1 Mens Jesus gikk langs veien, fikk han se en mann som var født blind.
2 Disiplene spurte: "Mester, hvorfor ble denne mannen født blind? Kommer det av at han selv har syndet, eller av at hans foreldre har syndet?"
3 Jesus svarte dem: "Han er slett ikke straffet på grunn av syndene sine. Men etter som han er født blind, kan Gud helbrede ham og vise sin kraft, 4 Derfor må vi skynde oss å gjøre det oppdraget vi har fått fra han som har sendt meg. Snart blir det natt, og da kan ingen arbeide. 5 Men så lenge jeg er hos menneskene, er jeg lyset deres."
6 Jesus spyttet på jorden og gjorde en deig av leire som han strøk på øynene til den blinde mannen. 7 Jesus sa til mannen: "Gå og vask deg i

§ **8:48** Samaritanene var jøder som var oppblandet med andre folk. Det rådde fiendskap mellom dem og jødene. * **8:52** Profetene sitt budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **8:58** Jesus bruker samme ordet om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er".

Siloadammen". Siloa betyr sendt ut. Han gikk da av sted og vasket seg. Da
han kom tilbake, kunne han se.
8 Naboene hans og andre som bare hadde sett han som tigger, spurte
hverandre: "Var det ikke han som før satt og tigget?"
9 "Jo, det er det", sa noen, mens andre sa: "Nei, det er ikke ham. Han er
bare lik ham."
Tiggeren sa: "Visst er det jeg."
10 Da spurte de ham: "Hva har skjedd? Hvordan kan det ha seg at du
ser?"
11 Mannen svarte: "Han som heter Jesus, gjorde en deig av leire og strøk
den på øynene mine. Etterpå sa han at jeg skulle gå til Siloadammen og
vaske meg. Da jeg hadde gjort det, kunne jeg se!"
12 De spurte ham: "Hvor er Jesus nå?"
"Det vet jeg ikke," svarte mannen.

Fariseerne vil kryssforhøre mannen

13 Da tok folket med seg mannen som hadde vært blind, til fariseerne*.
14 Etter som det var på en hviledag† Jesus hadde laget deigen og gitt mannen
synet, vakte det diskusjon. Da fariseerne spurte hvordan det kunne ha seg
at han hadde fått synet, 15 fortalte han historien enn gang til: "Han strøk
en deig av leire på øynene mine, og da jeg vasket meg, kunne jeg se."
16 Noen av fariseerne sa: "Denne mannen kan ikke være sendt av Gud
etter som han arbeider på hviledagen." Andre sa: "En synder kan vel ikke
gjøre slike mirakler?" Så begynte de å diskutere med hverandre.
17 Etter en tid vendte fariseerne seg til mannen som hadde vært blind,
og spurte: "Hva sier du selv om ham? Det var jo du som fikk synet ditt."
Mannen svarte: "Han må være en profet‡."
18 Mange religiøse ledere tvilte på at mannen som var blitt helbredet,
hadde vært blind i det hele tatt. De sendte bud på foreldrene hans 19 og
spurte: "Er dette sønnen deres? Ble han født blind? Dersom det er sant,
hvordan kan det da ha seg at han nå ser?"
20 Foreldrene svarte: "Det er sønnen vår, og vi vet at han ble født blind.
21 Men hvordan han nå kan se, det vet vi ikke, og heller ikke vet vi hvem
som har helbredet ham. Spør ham selv. Han er gammel nok til å svare på
spørsmålene dere måtte ha."
22-23 Dette sa de fordi de fryktet de religiøse lederne. De hadde allerede
bestemt at den som bekjente Jesus som Messias, den lovede kongen, skulle
bli ekskludert fra Den jødiske menigheten.
24 For andre gangen kalte fariseerne til seg mannen som hadde vært
blind, og sa til ham: "Lov innfor Gud at du sier oss sannheten.§ Vi vet at
denne Jesus er en synder."
25 Han svarte: "Om han er en synder eller ikke, det vet ikke jeg. Det
eneste jeg vet er at jeg som før var blind nå kan se."
26 De spurte ham enda en gang: "Hva gjorde han med deg? Hvordan
gikk han fram da du fikk synet ditt?"

---

* **9:13** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **9:14** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. ‡ **9:17** En profet bringer Guds budskap. § **9:24** På gresk: Gi Gud æren. Dette var en ed de bannet for domstolen.

27 Mannen svarte: "Det har jeg jo allerede fortalt. Hvorfor hører dere
ikke etter? Vil dere også bli disiplene hans etter som dere ønsker å høre
historien en gang til?"
28 Da forbannet de ham og sa: "Det er du som er disippelen hans. Vi er
disiplene til Moses. 29 Vi vet at Gud har talt til Moses, men hvor i all verden
denne fyren kommer fra, det vet ikke vi."
30 "Dette er underlig", svarte mannen. "Han ga meg synet mitt, og enda
vet ikke dere hvor han kommer fra. 31 Men at Gud ikke hører på syndere,
det vet vi. Han hører på dem som tilber ham og gjør hans vilje. 32 Aldri
før har vi hørt snakk om noen som har helbredet en som var født blind.
33 Om denne mannen ikke var sendt av Gud, da ville han ikke kunne gjøre
noe slikt."
34 "Du er en synder tvers igjennom!", ropte de. "I tillegg forsøker du å
undervise oss." Så ekskluderte de mannen fra menigheten.

Jesus snakker om åndelig blindhet

35 Jesus fikk snart høre at de hadde ekskludert mannen fra Den jødiske
menigheten. Da han møtte mannen igjen, spurte han: "Tror du på
Menneskesønnen* som Gud skulle sende?"
36 Mannen svarte: "Herre, si meg hvem han er, slik at jeg kan tro på
ham."
37 Jesus sa: "Du har sett ham. Det er han som snakker med deg."
38 Da falt mannen ned foran Jesus og sa: "Jeg tror, Herre."
39 Jesus sa: "Jeg har kommet til verden for å avsløre syndene hos
menneskene. De som innser at de er blinde, skal begynne å se, men de
som mener om seg selv at de kan se, de skal bli avslørt som blinde."
40 Noen fariseere† som sto der, spurte da: "Mener du at vi skulle være
blinde?"
41 Jesus svarte: "Om dere var blinde, ville dere være uten synd. Men
dere påstår nå at dere kan se, og derfor er og blir dere skyldige."

10

Bildet om sauene og den gode gjeteren

1 Jesus fortsatte: "Jeg forsikrer dere at den som ikke går inn gjennom
porten til saueflokken, men i stedet sniker seg inn en annen vei, han er en
tyv og forbryter. 2 Gjeteren går inn gjennom porten. 3 Portvakten åpner
porten for ham, og sauene kjenner stemmen hans. Han vet navnet på hver
sau og roper på den enkelte og leder alle ut på beite. 4 Når han har sluppet
ut sauene, går han foran, og de følger etter fordi de kjenner stemmen hans
igjen. 5 De ville aldri følge en fremmed, men flykte bort, etter som de ikke
kjenner stemmen til den ukjente."
6 De som hørte Jesus fortelle dette bildet, forsto ikke hva han mente.
7 Han forklarte derfor innholdet og sa: "Jeg forsikrer dere at jeg er porten
inn til sauene. 8 Alle som har kommet foran meg, er tyver og forbrytere,
men sauene lyttet ikke til dem. 9 Jeg er porten. Den som går inn gjennom
meg, han skal bli frelst. Han skal bli en av sauene mine og kan gå inn og ut
og finne beite på grønne gressmarker. 10 Tyven kommer bare for å stjele,
slakte og ødelegge. Men jeg har kommet for å gi liv, og liv i overflod.

---

* **9:35** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. † **9:40** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

11 Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene.
12 Den som bare er innleid som tilfeldig avløser, rømmer sin vei når han ser
ulven komme. Han forlater sauene, etter som han ikke er deres virkelige
gjeter, og sauene ikke er hans. Så angriper ulven sauene og splitter flokken.
13 Den innleide avløseren har ingen omsorg for sauene.
14 Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner sauene mine. De kjenner meg
15 på samme måten som min Far i himmelen kjenner meg, og jeg kjenner
ham. Jeg gir livet mitt for sauene. 16 Jeg har også andre sauer, som ikke
hører til denne flokken. Også de skal jeg lede, og de skal høre stemmen
min. Da skal det bli en saueflokk og en gjeter.
17 Min Far i himmelen elsker meg, derfor gir jeg livet mitt for seinere å
ta det tilbake. 18 Ingen kan ta livet mitt fra meg, men jeg gir det frivillig.
Jeg har rett til å gi livet mitt når jeg vil, og jeg har makt til å ta det tilbake.
Det er det oppdraget jeg har fått av min Far i himmelen."
19 Da han sa dette, begynte folket mer enn noen gang å diskutere med
hverandre. 20 Mange sa: "Han er besatt av en ond Ånd og fullstendig
sinnssyk. Hva tjener det til å høre mer på ham?" 21 Andre sa: "Nei, slik
taler ikke den som er besatt av en ond Ånd. Kan en ond Ånd virkelig
helbrede dem som er blinde?"

De religiøse lederne nekter å tro på Jesus

22 På denne tiden startet festen som blir feiret til minne om innvielsen
av templet* i Jerusalem. Det var vinter. 23 Jesus spaserte rundt i den delen
av templet som ble kalt Salomos buegang. 24 De religiøse lederne omringet
ham og spurte: "Hvor lenge til vil du holde oss i spenning? Dersom du er
Messias, den lovede kongen, da si det åpent ut."
25 Jesus svarte: "Jeg har allerede snakket om dette med dere, men dere
vil ikke tro det jeg sier. De miraklene min Far i himmelen har sendt meg
for å gjøre, beviser hvem jeg er. 26 Dere tror meg ikke, etter som dere
ikke hører til saueflokken min. 27 Mine sauer kjenner stemmen min, og
jeg kjenner sauene, og de følger meg. 28 Jeg gir hver enkelt evig liv, og
de skal aldri noen gang gå fortapt. Ingen skal ta dem fra meg. 29 Min Far
i himmelen har gitt dem til meg. Han har større makt enn noen andre,
derfor kan ingen ta dem fra meg. 30 Jeg og min Far i himmelen er ett."
31 Da tok de religiøse lederne på nytt opp steiner for å kaste på ham.
32 Jesus sa: "Dere har sett mange mirakler som min Far i himmelen har
sagt at jeg skal gjøre. For hvilket av disse miraklene tenker dere å steine
meg?"
33 De svarte: "Det er ikke for noen mirakler vi vil steine deg, men fordi
du spotter. Du, som er et vanlig menneske, påstår at du er Gud."
34 Da sa Jesus: "Står det ikke i deres egen lov† at Gud sa: *'Jeg sier at dere
er guder‡'*? 35 Skriften§, som ikke kan bli satt ut av kraft, kaller menneskene
som fikk ta imot Guds budskap, for guder. 36 Hvorfor kaller dere det da
for spott når jeg sier: 'Jeg er Guds sønn'. Er jeg ikke den som min Far i

---

* **10:22** Festen var til minne om gjeninnvielsen av templet 165 f.Kr. Dette hadde før vært i hendene på fiender i en lengre tid. † **10:34** Jesus siktet til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **10:34** Det ordet som både på gresk og norsk er oversatt med "guder", er det hebraiske "elohim". Det kan bety Gud, men også guder, lik guder, engel, ledere, Guds eiendom eller noe lignende. Blant Israels folk kunne de før i tiden kalle en konge eller en ledere for "gud" eller "Guds sønn", etter som han tjente Gud. Se Salmenes bok 82:6. § **10:35** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

himmelen har sendt til verden med en unik oppgave? 37 Dersom jeg ikke
gjør de miraklene som min Far i himmelen vil at jeg skal gjøre, da trenger
dere ikke å tro på meg. 38 Men dersom jeg gjør miraklene, da må dere i
det minste tro på miraklene, selv om dere ikke vil tro på meg. Da vil dere
snart bli overbevist om at min Far i himmelen er i meg og jeg i ham."
39 Igjen forsøkte de å fange ham, men han klarte å komme seg unna.
40 Jesus gikk enda en gang av sted til plassen på den andre siden Jordan, der
døperen Johannes først hadde døpt. Der oppholdt han seg en stund. 41 Det
var mange mennesker som kom etter ham. De sa til hverandre: "Johannes
gjorde ingen mirakler, men alt han sa om Jesus var sant." 42 Mange begynte
å tro at Jesus var sendt av Gud.

11

Lasarus blir vekket opp fra de døde

1 En mann som het Lasarus, lå syk. Han bodde i Betania sammen med
sine søstrer Maria og Marta 2 Det var søsteren hans Maria, som hadde
salvet Herren Jesus med aromatisk olje og tørket føttene hans med håret
sitt. 3 De to søstrene sendte nå et nødrop til Jesus og sa: "Herre, vennen
din Lasarus er syk."
4 Da Jesus hørte dette, sa han: "Sykdommen hans vil ikke lede til døden,
men den skal tvert om vise Guds herlighet, slik at jeg, Guds sønn, blir
opphøyd og æret gjennom dette." 5 Til tross for at Jesus var glad i Marta,
Maria og Lasarus, 6 drøyde han ytterligere to dager der han var. 7 Først da
sa han til disiplene: "La oss gå tilbake til Judea."
8 Disiplene protesterte: "Mester, for bare noen dager siden forsøkte de
religiøse lederne i Judea å steine deg. Vil du virkelig gå dit igjen?"
9 Jesus svarte: "Det er dagslys tolv timer om dagen. De som nytter dagen
til reisene sine, snubler ikke, for lyset skinner for alle. 10 De derimot som
gjør reisene sine i mørke, de snubler etter som ikke lyset får slippe til."
11 Han sa: "Vår venn Lasarus sover, men nå vil jeg gå og vekke ham."
12-13 Disiplene trodde at Jesus snakket om naturlig søvn og sa: "Så bra!
Dersom han sover, blir han snart frisk." Men Jesus mente at Lasarus var
død. 14 Derfor sa Jesus rett ut: "Lasarus er død. 15 Og for deres skyld er
jeg glad at jeg ikke var der, for døden hans vil hjelpe dere å tro på meg.
Nå må vi gå til ham." 16 Tomas, som ble kalt Tvillingen, sa da til de andre
disiplene: "Kom, la oss følge med, så kan vi dø sammen med ham."
17 Da Jesus kom fram til Betania, fortalte de til ham at Lasarus allerede
hadde ligget fire dager i graven. 18 Betania lå bare noen kilometer fra
Jerusalem. 19 Mange menneskene hadde kommet fra hovedstaden for å
trøste Marta og Maria i sorgen deres. 20 Da Marta nå hørte at Jesus var på
vei, gikk hun ut for å møte ham, mens Maria stanset hjemme.
21 Marta sa til Jesus: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke
broren min behøvd å dø. 22 Likevel vet jeg at Gud vil gi deg hva du enn
ber ham om."
23 Jesus svarte: "Din bror skal bli levende igjen."
24 Marta sa: "Ja, jeg vet at han skal bli levende igjen den dagen alle døde
blir vekket opp til et nytt liv og Gud skal dømme menneskene."
25 Jesus sa til henne: "Jeg er den som vekker opp de døde og som gir
dem livet på nytt. Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør. 26 Han

får evig liv fordi han tror på meg, og han skal aldri noen sinne dø. Tror
du dette, Marta?"
27 "Ja, Herre", svarte hun. "Jeg tror at du er Messias, den lovede kongen
og Guds sønn, som skulle komme til verden."
28 Hun gikk fra Jesus og dro hjem igjen. Der tok hun Maria til siden og
hvisket til henne: "Jesus er her og vil treffe deg." 29 Da Maria hørte det,
reiste hun seg straks opp og gikk ut for å møte ham.
30 Jesus hadde stanset utenfor byen på den plassen der Marta hadde
møtt ham. 31 Da alle som var i huset for å trøste Maria, så at hun skyndte
seg ut, trodde de at hun ville gå til graven for å gråte der Lasarus lå. De
fulgte etter henne. 32 Da Maria kom fram til Jesus, falt hun ned ved føttene
hans og sa: "Herre, dersom du hadde vært her, da hadde ikke broren min
behøvd å dø." 33 Da Jesus så hvordan hun gråt og sørget og hvordan de
andre som fulgte med henne, også sørget og gråt, ble han heftig opprørt
og skalv mens han spurte: 34 "Hvor har dere begravd ham?"
De sa: "Kom og se." 35 Jesus begynte å gråte.
36 De som sto rundt, sa da: "Se så høyt han elsket ham."
37 Men noen sa: "Han kunne helbrede en blind, hvorfor kunne han
ikke også ha passet på at ikke Lasarus måtte å dø?" 38 Enda en gang ble
Jesus opprørt. Han gikk til graven, som var en grotte med en stein foran
åpningen.
39 Jesus sa: "Rull bort steinen." Men Marta, søsteren til den døde,
protesterte: "Lukten kommer til å være fryktelig, for han har vært død
i fire dager."
40 Jesus sa til henne: "Sa jeg ikke til deg at dersom du tror på meg, skal
du få se Guds herlighet?" 41 De rullet da steinen bort. Jesus så opp mot
himmelen og sa: "Far i himmelen, takk for at du har hørt meg. 42 Selv vet
jeg at du alltid hører meg, men av hensyn til alle som står her, sier jeg det
likevel, slik at de kan tro at du har sendt meg." 43 Han ropte med kraftig
stemme: "Lasarus, kom ut!" 44 Lasarus kom ut inntullet i liksvøpet og med
ansiktet dekket av et tørkle. Jesus sa: "Ta av ham svøpet og la ham gå."

Det jødiske rådet planlegger å drepe Jesus

45 Mange av dem som var sammen med Maria og hadde sett det Jesus
gjorde, begynte nå å tro på ham. 46 Men noen gikk også til fariseerne* og
rapporterte det Jesus hadde gjort.
47 Da kalte øversteprestene og fariseerne sammen hele Det jødiske
rådet† for å diskutere situasjonen. De sa: "Hva skal vi gjøre? Denne
mannen gjør jo mange mirakler. 48 Dersom vi lar ham fortsette, begynner
snart hele folket å tro på ham. Da kommer den romerske armeen til å
ødelegge templet og utslette folket vårt."
49 En av dem, Kaifas, som var øverstеprest det året, sa da: "Nå er dere
desorientert og dumme! 50 Selvfølgelig kan vi ikke la hele folket gå til
grunne. Det er bedre for alle at ett menneske dør for at hele folket kan bli
reddet."
51 Dette sa ikke Kaifas av seg selv. Nei, etter som han var øverstеprest
dette året, lot Gud ham forutsi at Jesus skulle dø for hele det jødiske folket,

* **11:46** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **11:47** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

52 Ja, ikke bare for det, men også for å samle og forene alle Guds barn som
finnes spredt over hele verden. 53 Fra den stunden av var de religiøse
lederne fast bestemt på å drepe Jesus.
54 Derfor gikk ikke Jesus lenger åpent omkring i Judea, men trakk
seg bort til utkanten av ørkenen, til byen Efraim, der han oppholdt seg
sammen med disiplene.
55 Den jødiske påskehøytiden‡ nærmet seg. Mange tilreisende fra alle
distriktene kom til Jerusalem flere dager i forveien for å gå gjennom
seremoniene for renselse før påsken begynte. 56 De ville gjerne treffe Jesus,
og mens de besøkte templet, spurte de hverandre: "Hva tror dere? Har han
ikke tenkt å komme til påskehøytiden?" 57 Øverstеprestene og fariseerne
hadde gitt befaling om at den som visste hvor Jesus holdt hus, straks måtte
melde fra om det. De ville arrestere ham.

12

Maria salver Jesus med olje

1 Seks dager før påskefeiringen begynte, kom Jesus tilbake til Betania der
Lasarus bodde. Lasarus var mannen som Jesus hadde vekket opp fra de
døde. 2 Det ble ordnet med et festmåltid til ære for Jesus. Marta serverte,
og Lasarus var en av dem som spiste sammen med Jesus ved bordet.
3 Da tok Maria en flaske* aromatisk, kostbar nardusolje og salvet føttene
til Jesus og tørket med håret sitt. Hele huset ble fylt av duften fra oljen.
4 Judas Iskariot, den av disiplene som seinere skulle forråde Jesus, sa
da: 5 "Denne oljen var jo nesten verd like mye som lønnen for et helt år.
Hvorfor solgte hun den heller ikke i stedet og ga pengene til de fattige?"
6 Dette sa han ikke fordi han brydde seg om de fattige, men fordi han var en
tyv. Han var kasserer for den felles pengebeholdningen Jesus og disiplene
hadde, og han brukte å underslå penger fra den.
7 Jesus svarte: "La henne være i fred! Hun sparte denne oljen slik at
den kunne bli brukt som forberedelse for begravelsen min. 8 De fattige vil
dere alltid ha iblant dere, men meg kommer dere ikke til å ha iblant dere
særlig lenge til."
9 Da folket fikk høre at Jesus var der, kom de for å treffe ham. Noen
kom også for å se Lasarus, mannen som han hadde vekt opp fra de døde.
10 Øverstеprestene bestemte seg da for å drepe Lasarus også, 11 etter som
flere og flere jøder tok avstand fra lederne og i stedet begynte å tro på
Jesus.

Jesus rir inn i Jerusalem på et esel

12 Neste dag spredde nyheten seg over hele Jerusalem om at Jesus var
på vei inn i byen. En stor folkemasse som var kommet for å feire påske,
13 tok palmegrener og gikk ut på veien for å møte ham. De ropte: outing,
"Vi hyller deg!†
Vi ærer deg som er sendt av Herren,‡
du som er Israels konge!"

---

‡ **11:55** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. * **12:3** Et romersk pund, det vil si 375,45 gr eller omkring ½ liter. † **12:13** I grunnteksten: "Hosianna", et hebraisk ord for å hylle og som ordrett betyr "frelse". ‡ **12:13** På gresk: "Velsignet er han som kommer i Herrens navn". Se Salmenes bok 118:25-26.

14 Jesus fant et ungt esel og satte seg på det og red av sted mot byen, akkurat
som Gud hadde forutsagt i Skriften§:
15 *"Vær ikke redde, dere Jerusalems innbyggere*.*
Se, deres konge kommer til dere,
ridende på en eselfole."†
16 Disiplene forsto ikke i dette øyeblikket rekkevidden av det Gud hadde
forutsagt om Jesus i Skriften, og at det ble virkelighet ved det som skjedde.
Da Jesus hadde vendt tilbake til sin herlighet i himmelen, kom de til å
huske hva Gud hadde forutsagt.
17 Alle som hadde vært med da Jesus vekte opp Lasarus fra de døde,
hadde fortalt folket det Jesus hadde gjort. 18 Dette fantastiske miraklet var
hovedårsaken til at så mange gikk ut for å møte ham.
19 Fariseerne‡ sa til hverandre: "Ingen ting hjelper! Hvert eneste
menneske løper jo etter ham!"

Jesus forklarer hvorfor han må dø

20 Blant dem som hadde kommet til Jerusalem for å feire påske, var det
også noen grekere. 21 De kom til Filip, han som var fra Betsaida i Galilea,
og sa: "Min herre, vi ville så gjerne treffe Jesus." 22 Filip gikk da og snakket
om dette med Andreas. Sammen gikk de og fortalte det til Jesus.
23 Jesus svarte: "Den tiden er nå kommet som Gud har bestemt at jeg,
Menneskesønnen§, skal vende tilbake til den herligheten som var min i
himmelen. 24 Sannheten er at jeg må dø på samme måte som et hvetekorn
som faller i jorden og dør. Dersom hvetekornet ikke dør, blir det fortsatt
bare det ene kornet. Om det derimot dør, da gir det en stor avling. På
samme måten vil min død gi liv til mange. 25 Den som elsker livet sitt mer
enn noe annet, vil miste det, men den som er villig til å miste livet sitt, skal
redde det og få evig liv.
26 Dersom noen vil ha meg til Herre, da må han følge meg. Tjenerne
mine må være der jeg er. Den som har meg til Herre, skal bli æret av min
Far i himmelen. 27 I dette øyeblikket er jeg fylt av angst. Men jeg kan ikke
be: 'Far i himmelen, redd meg fra den fryktelige timen som venter meg'.
Det er jo for denne avgjørende stunden jeg er kommet. 28 Far i himmelen,
pass på at du blir opphøyd og æret!"
Da hørte de en stemme fra himmelen som sa: "Gjennom dine mirakler
er jeg allerede blitt opphøyd og æret, og jeg skal igjen bli det gjennom din
død og oppstandelse." 29 Da folket som sto rundt hørte stemmen, trodde
de at det var torden, mens andre sa at det måtte være en engel som hadde
snakket til ham.
30 Jesus sa: "Stemmen ble hørt for deres skyld, ikke for min. 31 Tiden
er nå kommet da denne verden skal bli dømt, for nå skal Satan, som er
høvding i denne verden, bli overvunnet. 32 Når jeg har blitt løftet opp* fra
jorden, skal jeg dra alle til meg." 33 Dette sa han for å gjøre det klart for
alle hvordan han skulle dø.

---

§ **12:14** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **12:15** På gresk: du datter Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. † **12:15** Se Sakarja 9:9.
‡ **12:19** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. § **12:23** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **12:32** Eller: ble hengt opp. Uttrykket viser til både på at Jesus skulle henges opp på et kors og på at han skulle bli løftet opp til himmelen.

34 "Skal du dø?" protesterte folket. "Vi har lært at det står i Skriften† at
Messias, den lovede kongen, skal leve i evighet. Dersom du nå er Messias,
Menneskesønnen som det står om i Skriften, hvorfor må du da bli løftet
opp? Er det en annen Menneskesønn du snakker om?"
35 Jesus svarte: "Mitt lys vil bare lyse for dere en kort tid til. Gå i mitt
lys mens dere kan, slik at ikke mørket får makt over livet deres. Den som
går i mørket, går seg vill. 36 Tro på meg som er lyset mens dere fortsatt
har sjansen til det, da vil dere bli barn av lyset." Da Jesus hadde sagt dette,
gikk han bort og skjulte seg.

Folket vil ikke tro på Jesus

37 Til tross for alle miraklene Jesus hadde gjort, var det mange blant
folket som ikke trodde at han var sendt av Gud. 38 Dette faktum bekreftet
forutsigelsen som Gud lot profeten Jesaja uttale om Jesus:

"Herre, hvem trodde på det vi fikk høre,
og for hvem har Herren vist makten sin til å frelse?"‡

39 Folket kunne helt enkelt ikke tro, for Jesaja hadde også fortalt:

40 *"Gud har forblindet øynene deres,*
slik at de ikke kan se,
og har gjort hjertene deres harde og likegyldige,
slik at de ikke kan forstå.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet."§

41 Dette kunne Jesaja si etter som Gud lot ham se den herlighet Jesus hadde
i himmelen, og det var om Jesus han skrev.

42 Likevel var det mange, til og med i Det jødiske rådet*, som trodde at
Jesus var sendt av Gud. De våget bare ikke å bekjenne det åpent, etter
som de var redde at fariseerne† skulle ekskludere dem fra Den jødiske
menigheten. 43 De ville heller bli akseptert av mennesker enn av Gud.

44 Jesus ropte til folket: "Dersom dere tror på meg, da tror dere i
virkeligheten på ham som har sendt meg. 45 Den som ser meg, han ser
også ham som har sendt meg. 46 Jeg er kommet som et lys til verden, for
at ingen som tror på meg, skal bli i mørket. 47 Om noen hører min lære
og ikke vil å følge den, da dømmer ikke jeg ham. Jeg er ikke kommet for å
dømme menneskene, men for å frelse. 48 Nei, den som nekter å tro på meg
og ikke tar imot budskapet mitt, han skal bli dømt av de sannhetene jeg
har undervist om når dagen kommer og Gud dømmer alle. 49 Det jeg taler,
er ikke mine egne tanker, men kommer fra min Far i himmelen. Han som
har sendt meg, har bestemt det jeg skal si til dere. 50 Jeg vet at budskapet
hans gir evig liv. Derfor forteller jeg det han vil at jeg skal si dere."

13

Jesus vasker disiplene sine føtter

† **12:34** På gresk: loven. Med loven menes her hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:38** Se Jesaja 53:1. § **12:40** Se Jesaja 6:9-10. * **12:42** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. † **12:42** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene.

1 Påskehøytiden* skulle snart begynne. Jesus visste at den tiden som
hans Far i himmelen hadde bestemt, nå var kommet. Han skulle forlate
jorden og vende tilbake til sin Far i himmelen. Jesus ga derfor et siste bevis
på hvor høyt han elsket disiplene.
2 Jesus og disiplene var samlet for å spise sammen. Djevelen hadde
allerede gitt Judas, han som var sønn til Simon Iskariot, den tanken at han
skulle forråde Jesus. 3 Jesus visste at Far i himmelen hadde gitt alt over i
hans hånd, og at han selv var kommet fra Gud og skulle vende tilbake til
Gud. 4 Jesus reiste seg fra bordet, tok av seg kappen og bandt et håndkle
om livet. 5 Han helte vann i et fat og begynte å vaske disiplene sine føtter
og tørke dem med håndkleet som han hadde bundet om seg.
6 Da han kom til Simon Peter, sa Simon til ham: "Herre, du skal ikke
vaske føttene mine."
7 Da svarte Jesus: "Akkurat nå forstår du ikke det jeg gjør, men det
kommer en dag du skal skjønne meningen med det."
8 "Nei", protesterte Peter, "aldri i livet om du skal vaske føttene mine!"
Jesus sa til ham: "Dersom jeg ikke gjør deg ren, kan du ikke tilhøre meg."
9 Da ropte Peter: "Herre, vask ikke bare føttene mine, men også hendene
og hodet."
10 Jesus sa til ham: "Den som har badet, trenger bare få føttene vasket
for å være ordentlig ren. Dere er rene, men det gjelder ikke alle." 11 Jesus
visste nemlig hvem som skulle forråde ham. Det var derfor han sa at ikke
alle var rene.
12 Da Jesus hadde vasket føttene deres, tok han på seg kappen igjen og
tok plass ved bordet. Han spurte dem: "Forstår dere det jeg har gjort med
dere? 13 Dere kaller meg Mester og Herre, og det gjør dere rett i, for det
er nettopp det jeg er. 14 Dersom nå jeg, som er deres Herre og Mester,
har vasket føttene deres, da er også dere skyldige i å vaske føttene til
hverandre. 15 Jeg har gitt dere et eksempel til å følge: Gjør som jeg har
gjort mot dere. 16 Jeg forsikrer dere at en tjener står ikke over sin herre,
og en utsending står ikke over han som har sendt ham. 17 Når dere nå vet
dette, da er dere lykkelige dersom dere også praktiserer det."

Jesus forutsier at han skal bli forrådt

18 Jesus fortsatte: "Jeg snakker ikke om dere alle. Jeg kjenner dere som
jeg har valgt ut til mine nærmeste disipler, men det må bli til virkelighet
som Gud har forutsagt i Skriften†: *'Den som spiste sammen med meg, han
har vendt seg mot meg.'*‡ 19 Jeg sier det allerede nå, for at når det skjer,
skal dere kunne tro at jeg er den jeg er§. 20 Jeg forsikrer dere at den som
tar imot dem som jeg sender, han tar imot meg. Og den som tar imot meg,
han tar imot Gud, etter som Gud har sendt meg."
21 Da Jesus hadde sagt dette, ble han opprørt i sitt innerste og utbrøt:
"Jeg skal si dere som sant er: En av dere kommer til å forråde meg!*"
22 Disiplene så på hverandre og undret seg over hvem han mente.
23 En av disiplene, han som Jesus elsket,† satt nærmest Jesus ved bordet.

---

* **13:1** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet de ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. † **13:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:18** Se Salmenes bok 41:10. § **13:19** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". * **13:21** Se Salmenes bok 41:10. † **13:23** Hvilken disipler Johannes siktet til, vil bli avsløret i 21:20-24.

24 Simon Peter gjorde derfor tegn til ham om å spørre Jesus hvem han
snakket om. 25 Disippelen bøyde seg da mot Jesus og spurte: "Herre, hvem
er det?"
26 Jesus svarte: "Det er ham som får den biten brød som jeg nå dypper i
fatet." Han dyppet biten og ga det til Judas, som var sønn til Simon Iskariot.
27 I samme øyeblikk som Judas fikk brødet, for Satan inn i ham. Jesus sa:
"Skynd deg, gjør det du skal!"
28 Ingen av de andre ved bordet forsto hvorfor Jesus sa det på denne
måten til Judas. 29 Noen trodde at han ba ham å gå ut og kjøpe det de
trengte til påskehøytiden eller at han skulle gi noe til de fattige. Det var
Judas som var kasserer for den felles pengebeholdningen de hadde. 30 Da
Judas hadde fått brødet, reiste han seg straks og gikk ut. Og det var natt.

Jesus forutsier at Peter kommer til å fornekte

31 Så snart Judas hadde gått, sa Jesus: "Jeg, Menneskesønnen‡, skal nå
vende tilbake til herligheten min i himmelen, og Gud skal bli opphøyd og
æret ved det som hender meg. 32 Ja, Gud skal ganske snart la meg vende
tilbake til herligheten min.§ 33 Mine kjære barn, jeg skal bare være hos
dere en kort tid til. Etterpå vil dere lete etter meg uten å finne meg, etter
som jeg går til et sted der dere ikke kan komme. Det var det samme jeg
sa til de religiøse lederne. 34 Jeg gir dere instruks om noe nytt: At dere
skal elske hverandre. Ja, elske hverandre like mye som jeg har elsket dere.
35 Gjennom det at dere elsker hverandre skal menneskene skjønne at dere
er disiplene mine."
36 Simon Peter spurte Jesus: "Herre, hvor går du?"
Jesus svarte: "Dit jeg går, kan du ikke følge med nå, men seinere skal
du følge meg."
37 Peter undret: "Hvorfor kan jeg ikke følge med nå? Jeg er beredt til å
dø for deg."
38 Da svarte Jesus: "Dø for meg, sier du? Jeg forsikrer deg at før hanen
rekker å gale i morgen tidlig, har du nektet tre ganger på at du kjenner
meg!"

14

Jesus er veien til Gud

1 Jesus sa: "Vær ikke urolige, men stol på Gud og stol på meg. 2-3 I huset
til min Far i himmelen finnes det mange rom. Jeg går nå i forveien for å
gjøre i stand et sted til dere. Stol på at dette stemmer etter som det er jeg
som sier det til dere. Når alt er ferdig, skal jeg komme tilbake og hente
dere, slik at også dere kan være der jeg er. 4 Nå vet dere hvor jeg går, og
dere kjenner veien som fører dit."
5 Tomas sa: "Herre, vi har fortsatt ingen anelse om hvor du går. Hvordan
kan vi da kjenne veien?"
6 Jesus svarte: "Jeg er veien til Far i himmelen, og jeg har vist hvem han
virkelig er. Jeg er den som gir liv. Ingen kan komme til Far i himmelen
uten ved meg. 7 Dersom dere har lært å kjenne meg, da skal dere også
lære å kjenne min Far i himmelen. Dere kjenner ham allerede og har sett
ham."

---

‡ **13:31** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **13:32** En del håndskrifter har: Og om Gud blir opphøyd og æret ved meg, skal han snart…

8 Filip sa: "Herre, vis oss Far i himmelen, så skal vi være fornøyd."
9 Jesus svarte: "Vet du ikke hvem jeg er, Filip, og det til tross for at jeg har vært hos dere så lenge? Den som har sett meg, har sett Far i himmelen. Hvorfor ber du da om å få se ham? 10 Tror du ikke at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg? Når jeg snakker med dere, da er det ikke mine egne tanker jeg kommer med. Nei, det er min Far i himmelen som er i meg og handler gjennom meg. 11 Tro på meg når jeg sier at jeg er i min Far i himmelen, og at min Far i himmelen er i meg. Tro det i det minste på grunn av de miraklene dere har sett skje gjennom meg.
12 Jeg forsikrer dere at den som tror på meg, skal gjøre de samme miraklene som jeg har gjort. Ja, til og med enda større, for jeg går for å være hos min Far i himmelen. 13 Dere som tilhører meg, kan be om hva som helst,* og jeg skal gjøre det, slik at Far i himmelen blir opphøyd og æret på grunn av det som Sønnen gjør for dere. 14 Ja, dersom dere ber om noe i navnet mitt, da skal jeg gjøre det."

Løftet om Guds Hellige Ånd

15 Jesus fortsatte: "Dersom dere elsker meg, da er dere lydige mot det jeg har bedt dere om å gjøre. 16 Jeg skal be min Far i himmelen om å sende dere en annen Hjelper, en som for alltid skal være hos dere. 17 Dette er Guds egen Ånd som forklarer sannheten om ham. De som ikke tror på Gud, kan ikke ta imot ham, for de ser han ikke og kjenner han heller ikke. Men dere kjenner ham, etter som han er hos dere nå og kommer til å være i dere. 18 Nei, jeg skal ikke forlate dere som foreldreløse barn, men jeg vil komme til dere. 19 Om kort tid kan ingen her i verden se meg lenger, men dere skal se meg, for jeg skal bli levende igjen. Gjennom det skal dere også få liv. 20 Når jeg har stått opp fra de døde, skal dere forstå at jeg er i min Far i himmelen, og at dere er i meg, og jeg i dere. 21 Den som har hørt mine befalinger og er lydige mot det jeg sier, han elsker meg, og den som elsker meg, vil bli elsket av min Far i himmelen, og jeg vil elske han og vise meg for ham."
22 Judas, ikke Judas Iskariot, men den andre disippelen med samme navn, sa da til ham: "Herre, hvorfor vil du bare vise deg for oss og ikke for alle?"
23 Jesus svarte: "Dersom noen elsker meg, da lever han i tråd med undervisningen min, og da vil min Far i himmelen elske ham, og min Far i himmelen og jeg vil komme til ham og bli hos ham. 24 Den som ikke elsker meg, lever ikke i tråd med undervisningen min. Husk på at budskapet dere har fått høre fra meg, er ikke mine egne tanker, men det kommer fra min Far i himmelen som har sendt meg. 25 Jeg sier dere dette mens jeg fortsatt er hos dere. 26 Men når min Far i himmelen har sendt dere Hjelperen, sin Hellige Ånd, som skal være hos dere i mitt sted, da skal Hjelperen lære dere alt og minne dere om alt som jeg har lært dere.
27 Jeg etterlater meg en gave, og det er fred. Dere skal få av min fred, den freden som ingen her i verden kan gi dere. Derfor skal dere ikke være urolige og redde. 28 Husk på at jeg sa til dere: 'Jeg går bort, men jeg skal komme tilbake til dere.' Dersom dere virkelig elsker meg, vær da glade over at jeg kan gå til min Far i himmelen, for min Far i himmelen er større enn jeg. 29 Dette har jeg fortalt til dere før det skjer, slik at dere kan tro på meg når det om ikke lenge vil skje.

* **14:13** På gresk: hva dere enn ber om i navnet mitt.

30 Jeg kan ikke snakke med dere så mye lenger, for Satan, høvdingen i
denne verden, nærmer seg. Han har ingen makt over meg, 31 men jeg skal
gjøre det som min Far i himmelen har bestemt skal skje med meg. Det
skjer for at menneskene skal forstå at jeg elsker min Far i himmelen. Kom,
nå går vi fra dette stedet."

15

Bildet om vinstokken og grenene

1 Jesus sa: "Jeg er den sanne vinstokken, og min Far i himmelen er
gartneren. 2 Han skjærer bort hver gren på meg som ikke bærer frukt.
De grenene som bærer frukt, beskjærer han, slik at de kan bære enda
mer frukt. 3 Dere er allerede forandret gjennom det budskapet dere har
fått høre fra meg. 4 Fortsett derfor å bli i meg, så skal jeg være i dere. En
gren kan ikke bære frukt dersom den ikke har sitt feste i vinstokken. På
samme måten kan ikke livet deres bære frukt om dere ikke blir i meg.
5 Ja, jeg er vinstokken, og dere er grenene. Dersom noen blir i meg og
jeg i ham, da bærer han mye frukt, men uten meg kan dere ikke gjøre noe.
6 Den som ikke bli i meg, han blir kastet bort på samme måten som en
vissen gren. Alle grenene som har visnet, blir kastet på bålet og brent opp.
7 Dersom dere blir i meg og budskapet mitt blir i dere, da kan dere be om
hva dere vil, og dere skal få det. 8 De som virkelig er mine disipler bærer
mye frukt, ved det blir min Far i himmelen opphøyd og æret.
9 Jeg har elsket dere på samme måten som min Far i himmelen har elsket
meg. Bli derfor værende i min kjærlighet. 10 Dersom dere er lydige mot
det jeg har gitt befaling om, blir dere i min kjærlighet. På samme måten
blir jeg i kjærligheten til min Far i himmelen siden jeg gjør det han har
gitt meg befaling om. 11 Dette har jeg sagt til dere for at min glede skal
fylle dere, slik at gleden deres blir fullkommen. 12 Dette er min befaling:
At dere skal elske hverandre på samme måten som jeg har elsket dere.
13 Det største beviset noen kan gi på sin kjærlighet, er at han ofrer livet
for vennene sine. 14 Dere er vennene mine dersom dere gjør det jeg befaler
dere. 15 Jeg kaller dere ikke lenger tjenere, for en tjener får ikke greie på
det herren hans tenker å gjøre. Fra og med nå av er dere vennene mine,
for jeg har sagt dere alt som min Far i himmelen har latt meg få vite.
16 Dere har ikke valgt å følge meg, men det er jeg som har valgt ut dere til
en unik oppgave. Dere skal gå ut i verden og bære frukt som blir stående
for evig. Da vil Far i himmelen gi dere alt dere ber ham om fordi dere
tilhører meg.* 17 Ja, dette er min befaling til dere: At dere skal elske
hverandre."

Jesus advarer mot hat og forfølgelse

18 Jesus fortsatte: "Når menneskene hater dere, skal dere huske på at de
har hatet meg før de begynte å hate dere. 19 Dersom dere hadde tilhørt
denne verden, ville menneskene elske dere, etter som dere da ville vært
en av dem. Nå tilhører dere ikke denne verden, etter som jeg har innbudt
dere til å være borgere av en annen verden. Derfor hater menneskene
dere. 20 Husk på det jeg sa til dere: 'En tjener står ikke over sin herre.'
Dersom de har forfulgt meg, kommer de også til å forfølge dere. Men har
de levd i tråd med undervisningen min, kommer de også til å rette seg etter

* **15:16** På gresk: hva dere enn ber ham om i navnet mitt.

det dere sier. 21 Menneskene vil forfølge dere fordi dere tilhører meg, og
fordi de ikke kjenner Gud, han som har sendt meg.
22 Dersom jeg aldri hadde kommet og sagt sannheten, ville alle vært
uskyldige. Nå har de ingen unnskyldning for syndene sine. 23 Den som
hater meg hater også min Far i himmelen. 24 Dersom jeg ikke hadde utført
større mirakler enn det som andre har gjort iblant dere, ville alle vært
uskyldige. Nå hater de både meg og min Far i himmelen, og det til tross for
at de har sett disse miraklene. 25 Gjennom dette blir det som står skrevet
om meg i loven† til virkelighet: *'De har hatet meg uten grunn.'*‡
26 Jeg vil sende Hjelperen til dere, Guds Ånd, han som gjør sannheten om
Gud synlig. Hjelperen vil komme til dere fra Gud, vår Far i himmelen, og
når han kommer, skal han fortelle dere om meg. 27 Også dere må fortelle
andre om meg, for dere har vært med meg fra begynnelsen.

16

1 Dette har jeg sagt til dere for at dere ikke skal miste troen på meg.
2 Dere kommer til å bli ekskludert fra Den jødiske menigheten, ja, det skal
gå så langt at de som dreper dere, tror at de tjener Gud ved handlingene
sine. 3 Denne tragiske misforståelsen beror på at de aldri har lært å kjenne
min Far i himmelen, og heller ikke meg. 4 Jeg sier dere dette nå, for at dere
den dagen det skjer, skal huske at jeg advarte dere. Jeg har ikke sagt dette
til dere tidligere siden jeg inntil nå har vært hos dere."

Jesus underviser om Guds Ånd

5 Jesus fortsatte: "Nå går jeg til ham som har sendt meg, og ingen av dere
spør hvor jeg går. 6 Dere er altfor bedrøvet og fulle av sorg over det jeg har
fortalt dere. 7 Sannheten er at det er best for dere at jeg går bort, for ellers
kan ikke Hjelperen, Guds Ånd, komme til dere. Når jeg har gått bort, skal
jeg sende ham til dere. 8 Når Guds Ånd kommer, skal han vise menneskene
at de er syndere, at jeg er skyldfri innfor Gud og at Guds dom vil ramme.
9 Syndere er de fordi de ikke tror på meg. 10 At jeg er skyldfri innfor Gud
viser seg ved at Far i himmelen opphøyer meg til å regjere med ham, slik
at dere ikke kan se meg mer. 11 Guds dom rammer hver og en som gjør
synd, det forstår vi når vi ser at Gud har dømt Satan, som er høvding i
denne verden.
12 Det er mye jeg ennå ville si dere, men dere kan ikke forstå det nå.
13 Når Guds Ånd kommer, skal han vise dere hele sannheten om Gud. Han
vil ikke holde fram sine egne tanker, men fortelle det han hører av meg.
Han vil la dere få kjennskap til det som kommer til å skje i framtiden.
14 Videre vil han opphøye og ære meg, for alt han lar dere få vite, har han
fått fra meg. 15 Alt som min Far i himmelen har, det tilhører meg. Derfor
kan jeg si at alt Guds Ånd lar dere få vite, har han fått fra meg. 16 Snart
ser dere meg ikke lenger. Like plutselig skal dere få se meg igjen."

Sorgen skal bli vendt til glede

17-18 Noen av disiplene spurte da hverandre: "Hva mener han egentlig
når han sier at vi snart ikke skal se ham lenger. Og at vi like plutselig skal
få se ham igjen? Hva kan det bety når han sier at han går til sin Far i
himmelen? Hvor snart skal dette skje? Vi fatter ingenting av det han sier."

† **15:25** Jesus siktet her til hele den jødiske Skriften, det vil si. Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:25** Se Salmenes bok 35:19 og 69:5.

19 Jesus visste at de ville spørre ham, og sa: "Dere undrer dere på hva jeg
mente da jeg sa at dere ganske snart ikke skulle se meg lenger? Og at dere
like snart skal få se meg igjen. 20 Ja, jeg forsikrer dere at dere kommer å
gråte og klage over det som skal skje med meg, men mange skal bli glade.
Dere skal sørge, men sorgen vil bli vendt til glede når dere ser meg igjen.
21 Det blir som når en kvinne føder sitt barn. Mens forløsningen står på,
har hun det smertefullt. Men når hun har født sitt barn, glemmer hun
smerten og gleder seg bare over at et lite menneske er blitt født til verden.
22 Dere har det også vanskelig nettopp nå, men jeg skal treffe dere igjen,
og da skal dere bli glade. Ingen kan ta fra dere den gleden. 23 Den dagen
trenger ingen å spørre meg om noe som helst. Jeg forsikrer dere at fra
den dagen skal Far i himmelen gi dere alt dere ber om fordi dere tilhører
meg.* 24 Dere har bedt før, men aldri fordi dere tilhørte meg. Nå skal dere
be i mitt navn, og dere skal få. Gleden deres skal bli full og hel.†
25 Alt dette har jeg fortalt dere i bilder, men det kommer en tid da jeg
vil snakke åpent og klart til dere uten bilder. Da skal dere få vite mer om
min Far i himmelen. 26 Den dagen skal dere be til Far i himmelen, og han
skal svare dere fordi dere tilhører meg.‡ Jeg trenger ikke å be for dere.
27 Min Far i himmelen elsker dere, fordi dere har elsket meg og tror at jeg
er kommet fra Gud. 28 Ja, jeg er kommet til verden fra min Far i himmelen,
og jeg skal forlate verden for å vende tilbake til ham."
29 Da sa disiplene: "Endelig snakker du i klare meldinger, og ikke i bilder.
30 Nå forstår vi at du vet alt før noen har stilt et eneste spørsmål til deg.
Derfor tror vi at du er kommet fra Gud."
31 Jesus svarte: "Nå endelig tror dere. 32 Den dagen kommer, ja, den er
allerede her, da dere vil bli spredd og vende tilbake til hvert sitt og etterlate
meg alene. Ikke en gang da vil jeg være alene, for min Far i himmelen er
hos meg. 33 Dette har jeg fortalt dere for at dere skal ha fred på grunn
av fellesskapet med meg. Her på jorden kommer dere til å møte mange
sorger og skuffelser, men vær ikke urolige, jeg har overvunnet de onde
kreftene i verden."

17

Jesus ber for disiplene

1 Da Jesus hadde sagt dette, så han opp mot himmelen og sa:
"Far i himmelen, den tiden har nå kommet som du har bestemt. La din
Sønn vende tilbake til sin herlighet, slik at du blir opphøyd og æret. 2 Du
har jo gitt ham makt over alle mennesker, slik at han kan gi evig liv til
alle dem som du har gitt ham. 3 Evig liv betyr å lære deg å kjenne, den
eneste sanne Gud som er virkelig, og meg, Jesus Kristus, som du har sendt
til jorden. 4 Jeg har opphøyet og æret deg her på jorden ved å fullføre
det oppdraget du har gitt meg. 5 La meg derfor, kjære Far i himmelen, bli
opphøyd og æret ved at jeg får tilbake den herlighet jeg hadde hos deg før
verden ble skapt.
6 Du har gitt meg noen til disipler fra denne verden, og jeg har vist dem
hvem du er. De var dine hele tiden, men du ga dem til meg, og de har levd
i tråd med læren min. 7 Nå vet de at alt som du har gitt til meg, er en gave
fra deg. 8 Det budskapet jeg fikk fra deg, har jeg levert videre, og de har

* **16:23** På gresk: ber Far om i navnet mitt. † **16:24** På gresk: ikke bedt om noe i navnet mitt. Be nå… ‡ **16:26** På gresk: Den dagen skal dere be i navnet mitt…

tatt imot det og har forstått at jeg er kommet ned til jorden fra deg. Ja, de
er helt overbevist om at du har sendt meg.
9 Jeg ber ikke for alle verdens mennesker, men for dem som du har gitt
meg, etter som de tilhører deg. 10 Ja, alle som du har gitt meg, tilhører deg.
Dersom de tilhører deg, da tilhører de meg. Ved disse skal min herlighet
bli synlig for menneskene. 11 Jeg forlater nå verden og kommer til deg,
men de blir tilbake i verden. Far i himmelen, du som er hellig, bevar alle
disse som du har gitt meg. La dem bli i ditt fellesskap, slik at de kan leve i
fullkommen enhet, på samme måten som du og jeg er ett. 12 Mens jeg var
hos de, bevarte jeg dem i ditt fellesskap. Jeg vernet alle, slik at ingen av
dem gikk fortapt, bortsett fra den ene som var dømt til å gå evig fortapt,
slik at det Gud hadde forutsagt i Skriften*, skulle bli virkelighet.
13 Nå vender jeg tilbake til deg. Dette sier jeg mens jeg ennå er i verden,
for at de skal kjenne min fullkomne glede. 14 Jeg har brakt budskapet ditt
videre. Menneskene i verden har hatet dem, fordi de ikke tilhører denne
verden, på samme måten som heller ikke jeg tilhører den. 15 Jeg ber ikke
at du skal ta dem bort fra denne verden, men at du skal bevare dem fra
det onde. 16 De tilhører ikke denne verden, liksom jeg ikke tilhører den.
17 Hjelp alle til å være lydig mot ditt sanne budskap, slik at de kan leve
fullt og helt for deg. 18 På samme måten som du sendte meg til verden,
sender jeg dem ut i verden. 19 For deres skyld overgir jeg livet mitt som et
offer til deg, slik at de også kan overgi livene sine til deg, gjennom det å
følge ditt sanne budskap.
20 Men jeg ber ikke bare for dem, men også for alle som i framtiden
begynner å tro på meg på grunn av budskapet deres. 21 Far i himmelen,
jeg ber om at de skal leve i fullkommen enhet, på samme måten som du
og jeg er ett. La dem være i oss, på samme måten som du er i meg og jeg
er i deg, slik at menneskene kan tro at du har sendt meg.
22 Den herligheten du ga til meg, har jeg gitt til dem, slik at de kan leve
i fullkommen enhet på samme måte som du og jeg er ett. 23 Jeg skal være
i dem og du i meg, slik at deres enhet blir total. Da skal verden forstå at
du har sendt meg og at du elsker dem like mye som du elsker meg. 24 Far i
himmelen, jeg vil at alle dem som du har gitt meg, skal være sammen med
meg, slik at de kan se den herligheten du ga meg, etter som du elsket meg
allerede før verden ble skapt.
25 Far i himmelen, du som alltid handler rett, menneskene i verden
kjenner deg ikke, men jeg kjenner deg, og disiplene mine vet at du har
sendt meg. 26 Jeg har hjulpet dem til å lære deg å kjenne. Jeg skal fortsette
med å hjelpe dem, slik at de kan elske hverandre på samme måten som
du har elsket meg, og slik at jeg kan være ett med dem.”

18

Jesus blir forrådt og arrestert

1 Da Jesus hadde avsluttet sin bønn, gikk han ut sammen med disiplene
til den andre siden av Kedrondalen. Der lå det en hage som de gikk inn i.
2 Judas, han som forrådt Jesus, kjente også til dette stedet, etter som Jesus
ofte hadde vært der med disiplene.

* **17:12** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

3 Judas tok nå med seg en gruppe romerske soldater og en del av
tempelvakten. De var sendt ut av øversteprestene og fariseerne* og kom
med brennende fakler, lykter og våpen til hagen.
4-5 Jesus visste nøyaktig hva som skulle skje med ham. Derfor gikk han
fram til dem og spurte: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra
Nasaret." Da varte Jesus: "Det er jeg."†
Judas, han som forrådt ham, sto der sammen med de andre. 6 Da Jesus
sa: "Det er jeg", rygget alle tilbake og falt til jorden.
7 Han spurte på nytt: "Hvem leter dere etter?" De svarte: "Jesus fra
Nasaret." 8 Da sa Jesus: "Jeg har jo allerede sagt dere at det er jeg. Dersom
det er meg dere leter etter, så la de andre gå." 9 Med disse ordene gikk det
i oppfyllelse det som Jesus hadde sagt: "Jeg har ikke mistet en eneste av
dem som du har gitt meg."‡
10 Simon Peter trakk det sverdet han hadde tatt med seg, og hogg høyre
øre av tjeneren til øverstepresten. Navnet på tjeneren var Malkos. 11 Da
sa Jesus til Peter: "Sett sverdet tilbake i sliren. Skulle jeg snike meg unna
de lidelsene som min Far i himmelen har bestemt at jeg må gå i gjennom?"

Peter fornekter at han kjenner Jesus

12 Den romerske offiseren, soldatene og de jødiske tempelvaktene fanget
nå Jesus og bandt ham. 13 Først tok de ham med til Annas§, han var
svigerfar til Kaifas, som var øverstepresten dette året. 14 Det var Kaifas som
hadde sagt til de religiøse lederne at det var best om det ene menneske
døde for at folket ellers kunne bli reddet.
15 Simon Peter fulgte etter sammen med en av de andre disiplene. Denne
disippelen kjente øverstepresten og fikk på grunn av det tillatelse til å
komme inn på gårdsplassen utenfor huset til øverstepresten. Samtidig
førte de Jesus dit. 16 Peter sto igjen utenfor porten. Den disippelen som
kjente øverstepresten, gikk ut og snakket med en tjenestejente som sto
vakt ved porten, slik at Peter også fikk følge med inn. 17 Jenta i porten
spurte da Peter: "Er ikke du også en av disiplene til denne mannen?"
Peter svarte: "Nei, det er jeg ikke."
18 Tjenstefolket og tempelvaktene sto rundt et bål som de hadde tent opp
siden det var kjølig. Peter stilte seg der sammen med de andre og varmet
seg.
19 Øverstepresten stilte nå spørsmål til Jesus om disiplene hans og om
hva han lærte. 20 Jesus svarte: "Alle kjenner til undervisningen min, for
jeg har hele tiden snakket åpent i synagogene og i templet. Der samlet alle
jødene seg. Jeg har ikke sagt noe i hemmelighet, alt har skjedd offentlig.
21 Hvorfor spør du meg om dette? Spør heller dem som har hørt meg
undervise. De vet hva jeg har sagt!"
22 En blant tempelvaktene som sto der, ga Jesus en ørefik og sa: "Svarer
du øverstepresten på denne måten?" 23 Men Jesus sa: "Har jeg sagt noe
som ikke var riktig, så si meg hva det var. Eller slår du for at noen sier
sannheten?"
24 Hannas sendte Jesus bundet til øverstepresten Kaifas.
25 Peter sto fortsatt ved bålet og varmet seg. Noen spurte ham: "Er ikke
du også en av disiplene?" Peter protesterte og sa: "Nei, det er jeg ikke."

---

* **18:3** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. † **18:4-5** Jesus bruker samme ord om seg selv som Gud gjorde i Andre Mosebok 3:14. Han er den evige "Jeg er". ‡ **18:9** Se 6:39 og 17:12.
§ **18:13** Annas hadde vært øverstepresten før og ble fortsatt regnet som det.

26 Da sa en av tjenerne til øverstepresten, en slektning til den mannen
som Peter hadde hugget øret av: "Jo visst, jeg så deg der ute i hagen
sammen med Jesus?"
27 Peter nektet enda en gang. I samme øyeblikket gol hanen.

Jesus blir forhørt av Pilatus

28 Tidlig på morgenen ble Jesus ført fra øverstepresten Kaifas til huset
der den romerske landshøvdingen holdt til. De religiøse lederne som
hadde ført ham dit, gikk ikke selv inn i huset. De ville ikke bli uverdige*
i Guds øyne, for da kunne de ikke være med å spise påskemåltidet†.
29 Pilatus, som var landshøvding, gikk derfor ut til dem og spurte: "Hva er
det dere anklager denne mannen for?"
30 De svarte: "Vi ville aldri ha kommet med ham til deg om han ikke
hadde vært en forbryter."
31 Da sa Pilatus: "Om han er en vanlig forbryter, kan dere dømme ham
etter deres egen lov‡."
Men de religiøse lederne sa: "Vi vil ha ham henrettet, og det har vi ikke
fullmakt til å gjøre på egen hånd." 32 Ved dette ble det som Jesus hadde
sagt til virkelighet da han avslørte på hvilken måte han skulle dø.§
33 Pilatus gikk nå inn i huset igjen og kalte til seg Jesus og spurte: "Er du
jødenes konge?"
34 Jesus svarte: "Er det du selv som vil vite det, eller har andre fortalt
dette om meg til deg?"
35 Pilatus sa: "Jeg er vel ingen jøde! Ditt eget folk og øverstepresteene
har ført deg hit. Hva har du gjort?"
36 Da svarte Jesus: "Jeg regjerer ikke i denne verden. Dersom jeg hadde
gjort det, da hadde disiplene mine kjempet for at jeg ikke skulle bli tatt
til fange av de religiøse lederne. Men nå regjerer jeg over et annet slags
rike."
37 Pilatus spurte igjen: "Så du er altså en konge?"
Jesus svarte: "Det er du selv som kaller meg konge. Men jeg har blitt
født og har kommet hit til verden for å fortelle om det som er sant. Alle
som elsker sannheten, hører det jeg sier."
38 Da sa Pilatus: "Hva er sannhet?" Etterpå gikk han ut til folket igjen
og sa: "Jeg finner ham ikke skyldig i noe. 39 Men det er tradisjon for at jeg
hver påske setter fri en fange til dere. Om dere vil, kan jeg derfor slippe
jødenes konge fri."
40 Men de ropte tilbake: "Nei! Ikke ham, men Barabbas!" Barabbas var
en forbryter.

19

Pilatus dømmer Jesus til døden

1 Da ga Pilatus befaling til at Jesus skulle bli pisket. 2 Soldatene laget
en krone av tornekratt og satte den på hodet hans og kledde på ham en

---

* **18:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. † **18:28** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **18:31** Pilatus viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **18:32** Se 12:32-33.

høyrød* kappe. 3 De gikk fram til ham og sa: "Leve jødenes konge", og så
slo de ham i ansiktet.
4 Senere gikk Pilatus igjen ut og sa til folket: "Nå sender jeg ham ut til
dere, slik at dere skal forstå at jeg ikke finner ham skyldig i noe." 5 Da Jesus
kom ut med tornekronen og den mørkerøde kappen på seg, sa Pilatus:
"Her er mannen!"
6 Da øversteprestene og tempelvaktene fikk se ha, begynte de å rope:
"La ham spikres fast på et kors, spikre ham fast på et kors!"
Pilatus sa: "Dere får selv ta ham og spikre ham fast. Jeg finner han ikke
skyldig i noe." 7 Men de religiøse lederne svarte: "I følge vår lov† skal han
dø, for han har gitt seg ut for å være Guds sønn."
8 Da Pilatus hørte dette, ble han virkelig redd. 9 Han førte Jesus inn i
huset på nytt og spurte ham: "Hvor kommer du fra?" Men Jesus svarte
ham ikke.
10 "Vil du ikke svare meg?" spurte Pilatus. "Vet du ikke at jeg har makt
både til å gi deg fri og til å la deg blir spikret fast på et kors?"
11 Jesus svarte: "Du ville ikke ha noen som helst makt over meg om du
ikke hadde fått den av Gud. Derfor har de som overlot meg til deg, gjort
seg skyldige i en større synd."
12 Da forsøkte Pilatus å finne en måte å frigi Jesus på, men folket ropte:
"Dersom du setter han fri, er du ikke keiserens venn. Den som gjør seg
til konge, gjør egentlig opprør mot keiseren." 13 Da Pilatus hørte det de
sa, førte han Jesus ut til dem på nytt og satte seg på dommersete på det
stedet som ble kalt Steingården, og som på arameisk‡ heter "Gabbata".
14 Klokken var nå rundt tolv§ på dagen, og det var fredag, som kalles
forberedelsesdagen før påskehøytiden*. Pilatus sa til jødene: "Her har
dere kongen deres."
15 Folket skrek: "Bort med ham. La ham spikres fast på et kors!"
Da spurte Pilatus: "Skal jeg virkelig henrette kongen deres på et kors?"
Men øversteprestene svarte: "Vi har ingen annen konge enn keiseren."
16 Da resignerte Pilatus og overlot Jesus til soldatene for at de skulle føre
ham bort og la ham spikres fast på et kors.

Jesus blir spikret fast på et kors

Soldatene tok ham med seg. 17 Jesus ble tvunget til selv å bære korset sitt
til det stedet som ble kalt Hodeskallen, som på arameisk heter "Golgata".
18 Der spikret de ham og to andre menn fast på hvert sitt kors. Jesus
hengte de i midten og de to andre på hver sin side av ham. 19 Pilatus
hadde fått skrevet en plakat som ble satt opp på korset. Der sto det: "Jesus
fra Nasaret, jødenes konge". 20 Teksten var skrevet både på arameisk,
latin og gresk. Etter som stedet der Jesus ble henrettet, lå nær byen, var
det mange som leste plakaten.

---

* **19:2** På gresk: rød som purpur. Fargen var et symbol for kongelig makt. † **19:7** De viser til Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **19:13** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. Se også v.17 og 20. § **19:14** På gresk "sjette timen". I Markus sin fortelling om Jesus 15:25 står det at Jesus ble spikret fast på korset ved den "tredje timen" altså klokken ni på morgenen. Enten er det en skrivefeil i Markus sin fortelling, eller så bruker Johannes seg av romersk tid, noe som skulle bety at klokken var seks på morgenen. * **19:14** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27.

21 Øversteprestene gikk da til Pilatus og forlangte: "Få endret teksten
fra dette med 'Jødenes konge' til 'Han har sagt: Jeg er jødenes konge.' "
22 Men Pilatus svarte: "Det jeg skrev, det skrev jeg! Ikke noe som helst
skal bli endret."
23 Da soldatene hadde spikret Jesus fast på korset, tok de klærne hans
og delte i fire hauger, en for hver av vaktene. Men da de kom til kjortelen,
viste det seg at den var vevd i et sammenhengende stykke uten sømmer.
24 Derfor sa de: "Det er dumt å skjære den i stykker. Vi kaster heller lodd
om hvem som skal få den." Gjennom dette ble det som Gud hadde forutsagt
i Skriften†, til virkelighet: *"De delte mine klær mellom seg og kastet lodd
om min klesdrakt."*‡ Ja, det var nøyaktig det soldatene gjorde.
25 Nær korset der Jesus hang, sto moren hans. Tanten hans, som var gift
med Klopas og het Maria, var også sammen med Maria Magdalena. 26 Da
Jesus så moren sin stå der ved siden den disippelen som han elsket,§ sa han
til henne: "Mor, la ham være som sønnen din." 27 Så sa han til disippelen:
"La henne være som moren din!" Fra den dagen av lot disippelen henne
bo hjemme hos seg.

Jesus dør på korset

28 Jesus visste at oppdraget hans nå var sluttført. For at det som Gud
hadde forutsagt i Skriften* skulle bli virkelighet, sa han: "Jeg er tørst."†
29 Noen dyppet da en svamp i en krukke fylt med sur vin som sto der. De
festet den på en stilk fra isopplanten‡ og rakte den opp til munnen§ hans.
30 Da Jesus hadde smakt på vinen, sa han: "Det er fullbrakt." Så bøyde
han hodet og sluttet å puste.
31 Jødene ville ikke at de døde kroppene skulle henge på korset til neste
dag som var hviledagen*. Dessuten var det en spesiell merkedag siden det
var påske†. Derfor ba de Pilatus om å gi befaling til at de skulle knuse
skjelettene på dem som var spikret fast på korsene. Da kunne kroppene
bli tatt ned.‡ 32 Soldatene kom og knuste skjelettet på de to mennene som
hadde blitt spikret opp på sine kors samtidig som Jesus. Først den ene
mannen sine bein, så den andre. 33 Men da de kom fram til Jesus, så de
at han allerede var død. Derfor knuste de ikke noen ben i kroppen hans.
34 En av soldatene nøyde seg i stedet med å stikke et spyd opp i siden hans.
Da rant det blod og vann ut. 35 Det finnes en som kan stå fram som vitne
om dette,§ etter som han så det med egne øyne. Han vet at det han sier er
sant, og han har fortalt dette for at dere skal tro.

---

† **19:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **19:24** Se Salmenes bok 22:19. § **19:26** Hvilken disipler Johannes siktet til bli avslørt i 21:20-24. * **19:28** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **19:28** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. ‡ **19:29** I Andre Mosebok 12:22 blir brukt en stilk fra planten isop til å dyppe i blodet fra påskelammet. Det er blitt brukt også i forskjellige seremonier for å bli renset. Jesus er det lammet som renser oss fra synd, kan vi lese i 1:29. § **19:29** Se Salmenes bok 22:16 og 69:22. * **19:31** "Hviledagen". I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. Den dagen utfører ikke jødene noe unødvendig arbeid. Hviledagen ble innstiftet av Gud allerede i Første Mosebok 2:3. † **19:31** "Påske" kommer fra hebraisk "pésach" eller "pasách" som betyr "gå forbi" eller "skåne". Jødene sin påske feires til minne om hvordan Gud reddet dem ut av slaveriet i Egypt. Se Andre Mosebok 12:1-27. ‡ **19:31** Når benene ble knust, døde den som var blitt spikret fast på korset, etter som kroppstyngden da presset sammen lungene. I følge den jødiske loven skulle de døde begraves samme dagen. § **19:35** Johannes snakket om seg selv.

36 Dette skjedde for at det som Gud hadde forutsagt i Skriften, skulle
bli virkelighet: *"Ikke et eneste ben i kroppen hans skal bli knust."*[*] 37 På
et annet stedet har Gud sagt: *"De skal se opp til han som de har*
gjennomstukket"[†].

Jesus blir begravd

38 Josef fra Arimatea, en som av frykt for de religiøse lederne hadde
vært en hemmelig disippel av Jesus, ba Pilatus om å få ta ned kroppen til
Jesus. Pilatus lot ham få gjøre det, og Josef gikk da og tok kroppen ned.
39 Nikodemus, den mannen som først hadde kommet til Jesus om natten,
var også med. Han hadde med seg en blanding av myrra og aloe som
veide omkring 30 kilo. 40 De to mennene svøpte kroppen til Jesus inn i
tøy av lin sammen med den aromatisk blandingen. Dette var slik som de
brukte å gjøre ved jødiske begravelser. 41 Plassen der Jesus ble spikret fast
på korset, lå nær en hage. Der var det en ny grav som aldri hadde vært
brukt. 42 Etter som hviledagen[‡] snart skulle begynne, og graven lå så nær,
la de Jesus i den.

20

Jesus står opp fra de døde

1 Tidlig på søndag morgenen, som er dagen etter hviledagen, mens det
ennå var mørkt, kom Maria Magdalena til graven og oppdaget at steinen
var rullet bort fra inngangen.
2 Hun sprang da straks fra stedet og begynte å lete etter Simon Peter og
den disippelen som Jesus elsket[*] og sa: "De har flyttet Herren Jesus fra
graven, og vi vet ikke hvor de har lagt ham."
3-4 Peter og den andre disippelen sprang av sted til graven for å se etter.
Den andre disippelen sprang fortere enn Peter og kom først fram. 5 Han
bøyde seg ned og så inn i graven. Der så han lintøyet ligge, men han gikk
ikke inn. 6 Litt etter kom Simon Peter, og han gikk inn i graven. Han så
også lintøyet som lå der. 7 I tillegg lå også det svøpet som hadde dekket
hodet på den døde. Det var rullet sammen og lå for seg selv. 8 Da gikk også
den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven. Han
så og trodde. 9 Før dette hadde de ikke skjønt det Gud hadde forutsagt i
Skriften[†] om at Jesus måtte dø og så bli levende igjen.

Jesus viser seg for Maria Magdalena

10 Etterpå gikk de to disiplene hjem. 11 Men Maria sto og gråt utenfor
graven. Hun bøyde seg framover og så inn i graven. 12 Da fikk hun se
to hvitkledde engler som satt der kroppen til Jesus hadde ligget. En ved
hodeplassen og en ved fotenden.
13 Englene spurte henne: "Hvorfor gråter du?"
Hun svarte: "De har tatt bort Herren min. Nå vet jeg ikke hvor de har
lagt ham."

---

[*] **19:36** Se Andre Mosebok 12:46, Fjerde Mosebok 9:12 og Salmenes bok 34:21. [†] **19:37** Se Sakarja 12:10. [‡] **19:42** I grunnteksten: etter som det var jødenes forberedelsesdag. Det var dagen før hviledagen, som begynner klokken 18.00 på fredagskvelden og slutter klokken 18.00 på lørdagskvelden. Mellom disse klokkeslettene blir det ikke utført noe unødvendig arbeid. [*] **20:2** Hvilken disippel Johannes siktet til, blir avslørt i 21:20-24. [†] **20:9** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

14 Da hun hadde sagt dette, så hun seg om og fikk øye på en som sto der,
men at det var Jesus skjønte hun ikke.
15 Jesus spurte henne: "Hvorfor gråter du? Hvem leter du etter?" Hun
trodde det var gartneren og svarte: "Dersom det er du som har båret ham
bort, da si meg hvor du har lagt ham, slik at jeg kan hente ham."
16 Jesus sa til henne: "Maria." Straks vendte hun seg mot ham og utbrøt:
"Rabbuni!" Det er arameisk‡ og betyr mester.
17 Jesus sa: "Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke vendt tilbake til min Far
i himmelen. Men gå til brødrene mine og si at jeg skal vende tilbake til
min Far i himmelen og deres Far i himmelen, til min Gud og deres Gud."
18 Maria Magdalena gikk da til disiplene og fortalte at hun hadde sett
Herren Jesus, og hun fortalte alt han hadde sagt.

Jesus viser seg for disiplene

19 Dette skjedde på søndagen, som er den første dagen i uken. Samme
kvelden samlet disiplene seg bak låste dører av frykt for de religiøse
lederne. Plutselig sto Jesus midt iblant dem og sa: "Fred være med dere
alle!" 20 Så viste han hendene sine og siden sin. Gleden gikk ut over alle
grenser da disiplene fikk se Herren Jesus.
21 Jesus sa igjen: "Fred være med dere! På samme måten som min Far
i himmelen har sendt meg, sender jeg nå dere." 22 Så pustet han på dem
og sa: "Ta imot Guds Hellige Ånd.§ 23 Jeg gir dere i oppdrag å fortelle alle
mennesker at Gud har tilgitt syndene deres, men også å fortelle med dypt
alvor at det går an å stelle seg slik at de ikke får noen tilgivelse.*"

Jesus viser seg for Tomas

24 En av disiplene, han som het Tomas og ble kalt Tvillingen, hadde ikke
vært sammen med de andre da Jesus kom. 25 Disiplene sa til ham: "Vi
har sett Herren Jesus." Men Tomas svarte: "Dersom jeg ikke får se skaden
etter spikrene i hendene hans og får ta på sårene med fingrene mine, og
om jeg ikke får røre ved såret i siden hans med hendene mine, da kan jeg
ikke tro."
26 Neste søndag† var disiplene igjen samlet. Denne gangen var Tomas
sammen med de andre. Til tross for at dørene var låste, sto Jesus plutselig
midt iblant dem og sa: "Fred være med dere!" 27 Han sa til Tomas: "Her
er hendene mine. Ta på sårene med fingrene dine. Se, her er siden min.
Ta på såret med hendene dine. Ikke tvil lenger, men tro!"
28 Da utbrøt Tomas: "Min Herre og min Gud."
29 Jesus sa til ham: "Nå tror du fordi du har sett meg. Lykkelige er dem
som ikke har sett meg, men likevel tror."

Hensikten med denne boken

30 Disiplene fikk se Jesus gjøre mange andre mirakler i tillegg til dem
som er skrevet ned i denne boken. 31 De som står her, er skrevet ned for
at dere skal tro at Jesus er Messias, den lovede kongen og Guds sønn, og
for at dere skal få liv i ham ved å tro på ham.

---

‡ **20:16** Eller: hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. § **20:22** Ånd, åndedrett og vind er samme ordet på gresk. Jesus sitt åndedrett ble derfor symbol for Guds Ånd. * **20:23** Deres oppdrag var å forkynne for menneskene slik at den som aksepterte frelsen Jesus gir, skulle få tilgivelse for syndene sine, mens de andre ikke ble tilgitt. † **20:26** På gresk: åtte dager senere. I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus hadde stått opp på en søndag, og nå var det søndag igjen.

21

Jesus viser seg for disiplene mens de fisker

1 Senere viste Jesus seg igjen for disiplene ved Genesaretsjøen*. Det
skjedde på denne måten:
2 En gruppe som besto av Simon Peter, Tomas, han som ble kalt
Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Jakob og Johannes, som var
sønnene til Sebedeus, og to andre disipler var sammen ved sjøen. 3 Da
sa Simon Peter til de andre: "Jeg tar meg en tur ut og fisker". De andre
svarte: "Vi blir også med." De steg ombord i båten og dro ut på sjøen,
men de fikk ikke en eneste fisk hele natten.
4 Da det ble morgen, sto Jesus på stranden, men de forsto ikke at det var
ham.
5 Jesus ropte ut over sjøen: "Går det bra, mine venner? Har dere fått
noe fisk?"
"Nei", svarte de.
6 Da sa han: "Kast noten ut på høyre side av båten, da vil dere få fisk."
De fulgte rådet hans, og nå fikk de så mye fisk at de ikke maktet å dra inn
noten!
7 Den disippelen som Jesus elsket†, sa til Peter: "Det er Herren Jesus." Da
Simon Peter hørte at det var Herren, knyttet han ytterklærne om seg, for
han hadde nesten ikke noe på seg. Han hoppet i vannet og svømte i land.
8 De andre disiplene kom etter med båten som slepte noten med fiskene i.
De var omkring 100 meter fra stranden. 9 Da de kom i land, så de at Jesus
hadde gjort opp et bål og holdt på å grille fisk og steke brød over glørne.
10 Jesus sa: "Hent noen av fiskene som dere nettopp har fått." 11 Da
hoppet Simon Peter ombord i båten og hjalp de andre med å dra noten i
land. Det var 153 store fisker i noten. Til tross for at den var så full, hadde
den ikke revnet.
12 Jesus sa til disiplene: "Kom hit og spis." Ingen av dem våget å spørre
hvem han var, men alle skjønte at det måtte være Herren. 13 Jesus gikk
fram og serverte dem av brødet og fisken.
14 Dette var tredje gangen som Jesus viste seg for disiplene etter at han
hadde stått opp fra de døde.

Jesus og Peter

15 Da de hadde spist, sa Jesus til Simon Peter: "Simon, sønn av Johannes,
elsker du meg mer enn de andre gjør?"
"Ja, Herre", svarte Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Gi da mat til mine lam", sa Jesus.
16 Jesus spurte for andre gangen: "Simon, sønn av Johannes, elsker du
meg?"
"Ja, Herre", sa Peter, "du vet at jeg elsker deg."
"Vær da gjeter for mine sauer", sa Jesus.
17 For tredje gangen spurte Jesus ham: "Simon, sønn av Johannes, elsker
du meg?"
Peter ble lei seg over at Jesus på nytt måtte spørre om han elsket ham,
men han svarte: "Herre, du vet alt. Du vet at jeg elsker deg."
Da sa Jesus: "Gi da mat til sauene mine. 18 Jeg skal si deg som sant er:
Da du var ung, kunne du gjøre deg i stand og dra dit du selv ville. Men når
du blir gammel, skal du strekke ut hendene dine, og andre vil gjøre deg i

* **21:1** Genesaretsjøen ble også kalt Tiberiassjøen. † **21:7** Hvilken disippel Johannes siktet til bli avslørt i v.20-24.

stand og føre deg dit du ikke vil.‡” 19 Dette sa Jesus for å vise hva slags død
Peter skulle opphøye og ære Gud med. Jesus sa til han: ”Følg meg.”
20 Peter vendte seg nå rundt og fikk se at den disippelen som Jesus elsket§,
fulgte etter ham. Det var han som under det siste måltidet med Jesus hadde
lent seg inn mot Jesus og spurt hvem som skulle forråde ham. 21 Da Peter
fikk se disippelen, spurte han Jesus: ”Hva kommer til å skje med ham?”
22 Men Jesus svarte: ”Dersom jeg vil at han skal leve til jeg kommer igjen,
så påvirker ikke det din situasjon. Se bare til at du følger meg.”
23 På grunn av dette utsagnet spredde det seg et rykte blant de troende
om at denne disippelen ikke skulle dø. Men Jesus sa aldri til Peter at
disippelen ikke skulle dø. Han sa bare: ”Dersom jeg vil at han skal leve til
jeg kommer igjen, så påvirker ikke det din situasjon.”

Sluttord

24 Det er denne disippelen som har sett alle tingene som skjedde, og som
har skrevet det ned i denne boken. Vi vet at det han forteller, er sant.
25 Jesus gjorde også mye annet. Om alle de tingene som skjedde skulle
bli skrevet ned, ja, da tror jeg ikke at hele verden ville romme det antall
bøker som da måtte bli skrevet!

---

‡ **21:18** Jesus forutsier at Peter skulle bli henrettet ved å blir spikret fast på et kors. § **21:20** I v.24 bli avslørt hvem disippelen er.

Apostlenes gjerninger

Jesus vender tilbake til himmelen

1 Kjære Teofilus!

I min første bok* fortalte jeg for deg om alt som Jesus gjorde og lærte
2-3 helt fram til den dagen da han ble tatt opp til himmelen. Etter at han hadde lidd, var død og stått opp fra de døde, viste han seg for de mennene han hadde valgt ut som sine spesielle utsendinger†. Han beviste på mange måter for dem at han levde. I 40 dager viste han seg for dem og fortalte om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. Gjennom Guds Hellige Ånd ga han en rekke råd og befalinger.

4 Ved en anledning, da han spiste sammen med sine utsendinger, sa han:
"Ikke reis fra Jerusalem før min Far i himmelen har sendt det han har lovet,
det som jeg allerede har snakket med dere om. 5 Døperen Johannes døpte
med vann, men om noen få dager skal dere bli døpt med Guds Hellige
Ånd."

6 En annen gang da de var samlet, spurte utsendingene Jesus: "Herre, er
det nå du vil sette fri Israel og la oss bli et mektig land igjen?" 7 Han svarte:
"Det tidspunktet bestemmer min Far i himmelen, det er ikke noe som dere
får vite. 8 Men når Guds Hellige Ånd kommer over dere, skal dere få kraft,
og dere skal fortelle for alle om meg, både i Jerusalem, i Judea, i Samaria
og over hele jorden."

9 Straks etter ble han løftet opp mot himmelen. Mens de sto og stirret
etter ham forsvant han i en sky. 10 De forsøkte å få et siste glimt av ham,
men plutselig sto to hvitkledde menn blant dem. 11 De sa: "Dere menn
fra Galilea, hvorfor står dere og ser opp mot himmelen? Jesus har blitt tatt
opp fra dere og har vendt tilbake til himmelen, men en dag vil han komme
tilbake på samme måten som han for opp!"

Mattias blir valgt for å erstatte Judas

12 Da alt dette skjedde, oppholdt Jesu utsendinger seg på Oljeberget,
som ligger en snau kilometer fra Jerusalem. Nå vendte de tilbake dem
til byen. 13 De gikk opp på det rommet i andre etasjen der de brukte å
treffe hverandre. Det var Peter, Johannes, Jakob, Andreas, Filip, Tomas,
Bartolomeus, Matteus, Jakob, som var sønn til Alfeus, Simon, som også ble
kalt seloten‡, og Judas, som var sønn til Jakob. 14 Alle disse ba titt og ofte
sammen. Flere kvinner, blant andre Maria, moren til Jesus, brukte også å
komme dit, det samme gjorde brødrene til Jesus.

15 Noen dager seinere var omkring 120 troende samlet. Peter reiste seg
opp og sa: 16 "Kjære søsken, for lenge siden forutsa Guds Hellige Ånd
ved kong David det som skulle skje med Judas, han som viste veien for
dem som arresterte Jesus. Nå har det som var forutsagt i Skriften§, blitt
virkelighet.* 17 Som dere vet var Judas en av oss. Han var valgt ut til å
være en av de nære utsendingene for Jesus akkurat som oss. 18 Men han

---

* **1:1** Lukas sin fortelling om Jesus. † **1:2-3** Blir også kalt apostler. ‡ **1:13** Selot betyr "ivreren". Enten var Simon ivrig i sin personlighet, eller så tilhørte han "selotene", et politisk parti som ville gjøre opprør mot romerne. § **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **1:16** Forutsigelsen er sitert i v.20.

ble en forræder. For de pengene han fikk for sviket, kjøpte han en åker. Det endte med at han falt hodestups, slik at kroppen sprakk og innvollene hans veltet ut. 19 Nyheten om måten han døde på spredde seg raskt blant alle i Jerusalem. De kalte stedet for Hakeldama på arameisk†, noe som betyr 'Blodåkeren'. 20 David skriver i Salmenes bok:
'La hjemmet hans bli øde,
ingen skal bo der mer',
og:
'La hans oppgave bli overtatt av en annen.'‡
21-22 Derfor må vi nå velge en annen som kan ta plassen i stedet for Judas. En som sammen med oss kan fortelle at Herren Jesus har stått opp fra de døde. La oss velge en person som har vært med oss hele den tiden mens vi var sammen med Herren. En som har vært med helt fra den dagen da Jesus ble døpt av døperen Johannes og fram til dagen da han ble tatt opp til himmelen."
23 De foreslo da to menn: Josef Barsabbas, som også ble kalt Justus, og Mattias. 24 Hele gruppen samlet seg i bønn, og sa: "Herre, du kjenner hjertene hos hvert menneske. Vis oss hvem av disse to du har valgt ut. 25 La ham bli din utsending i stedet for Judas som svek oppdraget sitt, og nå har gått til stedet der han hører hjemme."
26 Så trakk de lodd. Loddet falt på Mattias, som ble valgt til Jesu utsending sammen med de andre elleve.

2

Guds Hellige Ånd kommer

1 Da dagen for pinse* kom, sju uker etter at Jesus var stått opp fra de døde, var alle de troende samlet. 2 Plutselig hørte de et brus fra himmelen, som lyden av en veldig storm. Det fylte hele huset der de var samlet. 3 Noe som så ut som ild, viste seg. Det delte seg og satte seg på hver enkelt av dem. 4 Alle ble fylt av Guds Hellige Ånd og begynte å snakke i andre språk som Ånden ga dem.
5 Mange hengivne jøder fra ulike land bodde i Jerusalem. 6 Da de hørte lyden, kom de løpende for å se hva som sto på. Forskrekket fikk de høre sine egne språk bli snakket! 7 De var helt forundret og sa: "Hvordan kan dette ha seg? Alle disse er jo fra Galilea? 8 Likevel hører vi dem snakke på våre egne språk. 9 Vi er partere, medere og elamitter, vi kommer fra Mesopotamia, Judea, Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, 10 Frygia, Pamfylia,† Egypt og fra distriktet rundt Kyréne i Libya. Vi er tilreisende fra Roma, både jøder og slike som har konvertert til jødedommen. 11 Vi er kretere og arabere. Likevel hører vi alle fortelle om Guds mektige mirakler på våre egne språk!" 12 De sto forvirret midt oppe i det hele og visste ikke hva de skulle tro. De spurte hverandre: "Hva kan dette bety?" 13 Andre i folkemassen sa ironisk: "Phø, de er vel bare blitt litt fulle!"

Peter sin pinsepreken

14 Da steg Peter fram sammen med de andre elleve utsendingene og begynte å tale høyt og tydelig til folket. Han sa: "Hør på meg dere som

† **1:19** Arameisk var hverdagens språk for Israels folk på denne tiden. ‡ **1:20** Se Salmenes bok 69:26 og 109:8. * **2:1** Pinsen ble feiret sju uker etter påske og var fra begynnelsen en høsttakkefest. Den ble senere feiret til minne om den dagen jødene fikk Moseloven. † **2:10** Kappadokia, Pontos, provinsen Asia, Frygia og Pamfylia var alle romerske provinser i nåværende Tyrkia.

er jøder, og alle som ellers bor i Jerusalem! 15 Noen av dere sier at disse
mennene er fulle. Det er ikke sant. Folk drikker seg vel ikke fulle klokka ni
på morgenen? 16 Nei, det dere nettopp har fått se, er det som ble forutsagt
for lenge siden. Det Gud sa ved profeten Joel:
17 'I den siste tiden for denne verden vil jeg la min Ånd komme over alle
mennesker.
Sønnene og døtrene deres skal holde fram budskap fra meg,
unge menn skal se syner og gamle skal ha drømmer.
18 Ja, min Ånd vil komme over alle tjenerne mine,
både menn og kvinner.
De vil holde fram budskap fra meg.
19 Jeg vil la merkelige tegn vise seg oppe på himmelen og nede på jorden:
Blod og ild og røykskyer.
20 Solen skal bli mørk og månen blodrød før Herrens store og vidunderlige
dag kommer.
21 Hver og en som tilber Herren skal bli frelst.'‡
22 Lytt til det jeg sier, alle dere israelitter§! Ved å gi Jesus fra Nasaret
kraft til å utføre de mest fantastiske mirakler og tegn viste Gud at det var
han som hadde sendt ham til verden. Dette kjenner dere til. 23 På en måte
gjennomførte dere selv den planen som Gud hadde lagt, da dere med hjelp
fra fremmede som lever uten Moseloven*, spikret Jesus fast på et kors og
drepte ham. 24 Gud løste ham fra dødens veer og lot ham bli levende igjen,
etter som det var umulig for døden å holde ham i sitt grep.
25 Kong David sa om Jesus:
'Jeg vet at Herren alltid er med meg.
Jeg vakler ikke, for han står ved min side.
26 Derfor er hjertet mitt fylt av gled.
Jeg roper ut hans pris, og kroppen min hviler i trygghet.
27 Du vil ikke forlate meg og la meg havne blant de døde,
eller la din Hellige tjener gå til grunne.
28 Du viser meg veien til livet,
og lar meg få oppleve gleden av å være i din nærhet.'†
29 Kjære venner! Det var ikke om seg selv David sa dette. For dere vet
like godt som jeg at David døde og ble begravd, og at graven hans fortsatt er
iblant oss. 30 Han var en profet som bar fram Guds budskap. David visste
at Gud hadde lovet at en av etterkommerne hans skulle være Messias‡,
den lovede kongen, og få sitte på hans trone. 31 David kom med Guds
forutsigelse om at Messias skulle stå opp fra de døde da han sa: 'Han vil
ikke gå fra meg og la meg bli blant de døde. Han vil ikke la din Hellige
tjener gå til grunne.' 32 Forutsigelsen handlet altså om Jesus. Alle vi som
står her, har selv sett og kan vitne om at Gud virkelig vakte Jesus opp fra
de døde.

---

‡ **2:21** Se Joel 2:28-32. § **2:22** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. * **2:23** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. Å leve uten Moseloven er det samme som å ikke være jøde. Her blir det vist til de romerske myndighetene. † **2:28** Se Salmenes bok 16:8-11. ‡ **2:30** "Messias" betyr "den salvede" på hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det gresk ordet "Kristus" betyr også "den salvede".

33 Gud har opphøyet Jesus og satt ham på sin høyre side for at han skal
regjere.§ Han har akkurat som Gud vår Far hadde lovet, fått ta imot Guds
Hellige Ånd, den samme Ånd som nå har kommet over oss. Det er dette
dere ser og hører i dag.
34 David for aldri opp til himmelen. Derfor snakket han ikke om seg selv
da han sa:
'Gud sa til min Herre: Kom og sett deg på min høyre side for å regjere
35 til jeg har lagt dine fiender som en skammel for føttene dine!'*
36 Hele Israel må klart forstå at Gud har gjort Jesus til Herre og konge†,
denne Jesus som dere henrettet på et kors."
37 Da folket hørte Peter tale på denne måten, gikk det rett til hjertene
på dem. De spurte Peter og de andre utsendingene: "Brødre, hva skal vi
gjøre?"
38 Peter svarte: "Vend om fra synden og søk Gud! La dere alle bli døpt til
fellesskap med Jesus Kristus‡, så skal dere få tilgivelse for syndene. Dere
skal få Guds Hellige Ånd som gave. 39 Dette løfte fra Gud gjelder dere og
etterkommerne deres. Ja, det gjelder alle over hele jorden som takker ja
til Herren, vår Guds, innbydelse om å tilhøre ham."
40 Peter fortsatte en lang stund med å tale, og han oppfordret alle: "Pass
på at dere slipper unna den straffen som venter dem som ikke vil tro."
41 De som trodde på det Peter sa, lot seg kort tid etter døpe. Den dagen
økte antallet troende med omkring tre tusen personer!

De troende samler seg

42 De troende samlet seg regelmessig for å bli undervist av Kristi
utsendinger. De hadde fellesskap med hverandre brøt brødet§ og ba
sammen.
43 Folket hadde dyp respekt for de troende, for utsendingene utførte
mange mirakler. 44 Alle de troende var støtt og stadig samlet og hadde
alt felles. 45 De solgte det de eide og delte med hverandre, alt etter som
hver enkelt hadde behov. 46 Hver dag møtte de hverandre i templet. I
hjemmene kom de sammen for å bryte brødet og spise i fellesskap. Deres
glede og takknemlighet var grenseløs. 47 De hyllet Gud dag og natt. Hele
folket holdt av de troende. Hver dag lot Herren Jesus gruppen vokse ved
at flere og flere ble frelst.

3

En lam mann blir helbredet

1 En ettermiddag gikk Peter og Johannes til templet for å delta i den
daglige bønnen som var klokka tre. 2 Da fikk de se en mann som ble båret
dit. Han hadde vært lam fra fødselen av. Hver dag plasserte de ham ved
den tempelporten som gikk under navnet Fagerporten. Der kunne han
tigge av dem som gikk inn i templet. 3 Da Peter og Johannes var på vei inn,
ba han om penger.

---

§ **2:33** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:35** Se Salmenes bok 110:1. † **2:36** I grunnteksten: Messias. ‡ **2:38** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". § **2:42** De feiret minnet av Jesus død, så som Jesus hadde lært sine tolv nærmeste disipler. Se Lukas sin fortelling om Jesus 22:19.

4 Peter og Johannes stanset et øyeblikk og møtte blikket hans, og Peter
sa bestemt: "Se på oss!" 5 Da så mannen opp, etter som han trodde han
skulle få noe. 6 Men Peter sa: "Vi har ingen penger, men jeg har noe annet
å gi deg! Gjennom kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret, befaler jeg deg å
stå opp og gå!"
7 Peter tok den lamme i høyre hånden og reiste ham opp. Da han gjorde
det, ble mannen frisk i føttene og anklene. 8 Han reiste seg med et rykk
og begynte å gå fram og tilbake! Så fulgte han med inn i templet. Der gikk
og hoppet han om hverandre og hyllet Gud.
9 Alle som var i templet, så ham gå omkring og hylle Gud. 10 Da
de oppdaget at det var den lamme tiggeren som brukte å sitte ved
Fagerporten, ble de helt forskrekket.

Peter taler til folket i templet

11 Tiggeren holdt seg hele tiden nær Peter og Johannes. Alle i templet
stimlet sammen i Salomos buegang. De tråkket nesten ned hverandre for
å se mannen. 12 Peter så straks sin sjanse og begynte å tale til folkemassen.
Han sa: "Israelitter*, hvorfor er dere så forskrekket over det som har
skjedd? Hvorfor stirrer dere på oss? Tror dere at vi ved vår egen kraft
og godhet har fått denne mannen på beina? 13 Nei, det er Abrahams, Isaks
og Jakobs† Gud, våre forfedres Gud,‡ som har gjort dette for å opphøye og
ære sin tjener Jesus. Det var han dere utleverte til landshøvdingen Pilatus
og svek, og det til tross for at Pilatus gjerne ville ha satt ham fri. 14 Dere
svek ham som var hellig og uten skyld, og forlangte i stedet at en morder
skulle bli satt fri. 15 Dere drepte ham som gir menneskene liv, men Gud
har vekket ham opp fra de døde. Dette har vi selv sett og kan vitne om.
16 Ved tro på den kraften som er i Jesus, har denne mannen nå blitt
helbredet. Dere vet jo alle at han før var helt lam. Troen på Jesus har gjort
ham fullstendig frisk, noe som alle kan se.
17 Kjære venner! Jeg vet godt at både dere og lederne deres utleverte
Jesus fordi dere ikke forsto bedre. 18 Ved det som skjedde, har Gud latt
det han forutsa hos profetene§, bli virkelighet: At Messias, den kongen
han lovet oss, måtte lide. 19 Derfor er det på tide å vende om til Gud, slik
at dere får tilgivelse for syndene. 20 Da skal en fantastisk tid med hvile
og lindring komme. Gud skal sende Jesus, kongen deres*, tilbake til dere.
21 Han må bli i himmelen inntil alt som Gud fra tidenes begynnelse har
snakket om ved sine egne profeter, har blitt virkelighet. 22 Moses sa for
eksempel: 'Herren er Gud, han vil la en profet lik meg stå fram blant
deres eget folk. Lytt nøye til ham.† 23 Hver og en som ikke hører på denne
profeten, skal bli utryddet av folket.‡' 24 Etter dette har alle profetene, fra
Samuel og framover, båret fram Guds budskap om det som skjer i dag.
25 Dere er etterkommere av disse profetene, og Guds løfter som ble gitt
til forfedrene, gjelder også for dere. Gud inngikk en pakt med stamfaren
deres Abraham, og sa: 'Gjennom dine etterkommere skal alle folk i verden
få del i min godhet.§' 26 Gud lot altså sin Sønn komme til jorden. Han

---

* **3:12** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **3:13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **3:13** Se Andre Mosebok 3:6. § **3:18** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:20** I grunnteksten: Messias. † **3:22** Se Femte Mosebok 18:15. ‡ **3:23** Se Femte Mosebok 18:19 og Tredje Mosebok 23:29. § **3:25** Se Første Mosebok 22:18.

sendte ham først til dere som er israelitter, etter som Gud ville gi dere alt godt og få dere til å vende om fra ondskapen.”

4

Peter og Johannes blir arrestert

1 Mens Peter og Johannes fortsatt talte til folket, kom prestene og offiseren ved tempelvakten og noen av saddukeerne* bort til dem. 2 De var i sterk affekt over at de lærte folket og påsto at Jesus var blitt levende igjen, og at menneskene kan stå opp fra de døde fordi Jesus har stått opp. 3 De grep Peter og Johannes og satte dem i fengsel over natten, etter som det alt hadde blitt kveld. 4 Mange som hadde lyttet til utsendingene, begynte å tro på budskapet. Antallet troende hadde nå økt til omkring 5 000 menn. I tillegg kom kvinner og barn.

5 Dagen etter samlet de øverste myndighetene seg i Jerusalem, sammen med folkets ledere og de skriftlærde†.‡ 6 Øverstepresten Annas deltok også. Det samme gjorde Kaifas, Johannes, Aleksander og alle de øvrige fra slektene til øversteprestene. 7 De hentet Peter og Johannes og spurte:

”Ved hvilken kraft og på hvem sitt oppdrag har dere gjort dette?”

8 Da ble Peter fylt av Guds Hellige Ånd og svarte:

”Ærede myndighet og ledere for folket! 9 Dere vil i dag spørre oss ut om en god gjerning mot en handikappet mann, og dere vil vite på hvilken måte han ble helbredet. 10 Derfor vil jeg uten omsvøp forklare, både for dere og alle i Israel, at det er i kraften fra Jesus Kristus fra Nasaret denne mannen står fullstendig frisk for øynene på dere. Dere spikret Jesus fast på et kors, men Gud vakte ham opp fra de døde. 11 Det er han Skriften§ forteller om når det står:

’Den steinen som ikke var brukbar for bygningsmennene,
den har blitt selve hjørnesteinen.*’

12 Frelsen finnes hos ham! Ja, det finnes ingen andre i hele verden som kan frelse noen av oss.”

13 Da lederne så hvor frimodige Peter og Johannes var, og visste at de bare var vanlig enkle folk uten høyere utdannelse, ble de helt forskrekket. Det eneste lederne kjente til, var at de hadde vært sammen med Jesus. 14 Etter som mannen sto frisk ved siden av Peter og Johannes, kunne de ikke si imot. 15 Derfor ble de skysset ut av retten mens lederne begynte en intern diskusjon med hverandre. 16 De sa: ”Hva skal vi gjøre med disse personene? Vi kan jo ikke nekte for at de har gjort et stort mirakel. Alle i Jerusalem vet om det allerede. 17 Kanskje kan vi klare å hindre at de sprer ideene sine. Vi truer dem og sier at dersom de en gang til taler til folket om Jesus, da vil de virkelig ligge dårlig an.”

18 De kalte så Peter og Johannes inn igjen og ga befaling om at de aldri mer skulle tale eller undervise om Jesus. 19 Peter og Johannes svarte: ”Tenk selv i gjennom det dere kommer med. Tror dere at Gud vil at vi skal

---

* **4:1** Saddukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder. † **4:5** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:5** Det var Det jødiske rådet som var samlet. Rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Det fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **4:11** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:11** Se Salmenes bok 118:22.

lyde dere mer enn ham? 20 Nei, vi kan ikke la være å fortelle om alt det
fantastiske som vi har sett og hørt."
21 Rådet truet da enda en gang, men til slutt var de nødt til å slippe dem.
De visste ikke hvordan de kunne straffe dem uten at det ble uroligheter.
Alle hyllet Gud for det miraklet som hadde skjedd. 22 Mannen som var blitt
helbredet, hadde vært lam i over 40 år!

De troende ber om frimodighet

23 Så snart Peter og Johannes var frie, søkte de opp de andre troende og
fortalte det øversteprestene og folkets ledere hadde sagt. 24 Da de hørte
dette, begynte alle i fellesskap å rope høyt til Gud, og sa:
"Herre, du som har skapt himmelen, jorden, havet og alt som er til.†
25 Du lot din Hellige Ånd tale ved vår stamfar kong David, din tjener, og
sa:
'Hvorfor gjør folkene opprør?
Hvorfor legger de planer som ikke fører fram?
26 Jordens konger gjør seg beredt til strid,
makthaverne har sammensverget seg mot Herren
og den han har gjort til konge‡.'§
27 Ja, det er virkelig dette som har skjedd i denne byen. Kong Herodes og
landshøvdingen Pontius Pilatus, romerne og hele Israels folk, alle har gått
sammen mot din Hellige tjener Jesus, som du har gjort til konge. 28 De har
gjort nøyaktig det som du i din makt planla for lenge siden. 29 Herre, du
hører hvordan de truer oss. Hjelp nå alle som tror på deg, slik at de uten
frykt kan fortsette å fortelle om deg. 30 Vis din makt og helbred de syke, la
mirakler og tegn skje ved kraften fra din Hellige tjener Jesus."
31 Da de sluttet å be, ristet huset der de var samlet. Alle ble fylt av Guds
Hellige Ånd og fortsatte å spre Guds budskap uten frykt.

De troende deler alt med hverandre

32 Alle de troende elsket hverandre og var enige om alt. Ingen gjorde
krav på at det han eide, var hans eget, men alle delte med hverandre.
33 Apostlene talte med stor kraft om at Jesus hadde stått opp fra de døde.
Gud var god mot de troende. 34 Ingen manglet noe. Alle som eide jord eller
hus, solgte det. 35 De overlot pengene til utsendingene som delte ut til hver
og en, alt etter de behov den enkelte hadde.
36-37 En mann som het Josef, solgte en åker han eide, og ga pengene
til de som var utsendinger for Kristus. Han tilhørte Levi stamme og
kom fra Kypros. Apostlene kalte ham for Barnabas, som betyr "den som
oppmuntrer".

5

Ananias og Saffira sitt bedrageri

1 En annen mann, som het Ananias, solgte en eiendom sammen med
kona si Saffira. 2 Men han overlot bare en del av salgsbeløpet til
utsendingene. Sammen hadde Saffira og Ananias blitt enige om å beholde
resten av pengene for seg selv.

---

† **4:24** Se Salmenes bok 146:6. ‡ **4:26** I grunnteksten: Salvet til konge. Jesus var den lovede kongen, det vil si Messias eller Kristus, hvilken betyr "den salvede" på gresk og hebraisk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. § **4:26** Se Salmenes bok 2:1-2.

3 Da sa Peter: "Ananias, hvorfor har du sluppet Satan inn i hjertet ditt?
Hvordan kunne du finne på å påstå at dette var hele beløpet, når du visste
at du hadde stukket unna en del? Du har løyet for Guds Hellige Ånd!
4 Jordstykket var jo ditt, og du kunne selge det eller beholde det alt etter
som du ville. Når du nå hadde solgt, var det din sak å bestemme hvor mye
du ville gi. Hvordan kunne du gjøre noe slikt? Det var ikke for oss du løy,
men for Gud."
5 Da Ananias hørte disse ordene, falt han død om på gulvet. Alle som
hørte om det som skjedde, ble lamslått av redsel. 6 Noen yngre menn kom
og svøpte ham inn og bar ham ut og begravde ham.
7 Omkring tre timer seinere kom kona til Ananias dit, uten å vite hva
som hadde skjedd med mannen. 8 Peter spurte henne: "Disse pengene
som dere ga oss, var det hele beløpet dere fikk for jordstykket?"
"Ja", svarte hun, "det var det."
9 Da sa Peter: "Hvordan kunne du og mannen din bli enige om å gjøre
noe slikt, tenk å forsøke å lyve for Guds Ånd? De skrittene du nettopp nå
hører nærme seg utenfor døren, det er skrittene til de mennene som har
begravd mannen din. Nå skal de også bære deg ut."
10 I samme øyeblikk falt hun sammen foran Peter og døde. Da de unge
mennene kom inn og fikk se at hun var død, bar de også henne ut og
begravde henne ved siden mannen hennes. 11 Hele menigheten, og alle
andre som hørte om dette, var rystet og sjokkert.

Mange blir helbredet

12 Utsendingene gjorde mange merkelige mirakler blant folket. De
troende møtte hverandre regelmessig på det stedet i templet som ble kalt
Salomos buegang. 13 Ingen andre våget å blande seg med dem, men
folket hadde stor respekt for de troende. 14 Flere og flere begynte å tro
på Herren Jesus, både menn og kvinner. 15 Da de hørte om miraklene som
utsendingene gjorde, bar de ut syke på gatene og la dem på liggematter
og bårer for at i det minste skyggen fra Peter kunne falle på dem når han
gikk forbi. 16 Til og med fra byene og småstedene rundt Jerusalem kom
det mange. De tok med seg syke og personer som var besatt av onde ånder,
og alle ble helbredet.

Utsendingene blir på nytt arrestert

17 Øverstepresten og tilhengerne hans, som var saddukeere*, ble
misunnelige da de så alt utsendingene gjorde. 18 Derfor fikk de arrestert
og fengslet dem.
19 Men om natten kom en engel fra Herren og åpnet portene til fengslet
og slapp dem ut, og han sa: 20 "Gå og still dere fram i templet og fortell alt
om det nye livet for folket."
21 Utsendingene var lydige mot oppfordringen. Tidlig på morgenen gikk
de til templet og begynte å undervise.
Imens kalte øverstepresten og hans nærmeste menn sammen Det
jødiske rådet, det vil si alle de religiøse og politiske lederne i Israel. De
sendte bud til fengslet for å hente utsendingene. 22 Men da tjenerne kom
til fengslet, var ikke utsendingene der. Mannen vendte tilbake til rådet og

* **5:17** Sadukeerne var et religiøst parti blant jødene. De trodde verken på evig liv, engler eller ånder.

rapporterte: 23 "Portene til fengslet var låste og vaktene sto utenfor, men
da vi åpnet, var det ingen der."
24 Da offiseren ved tempelvakten og øversteprestene hørte dette, ble de
forskrekket og undret seg over hva som kunne ha skjedd. 25 På samme
tid kom noen og fortalte at de mennene som de hadde fengslet, nå sto i
templet og underviste folket.
26 Offiseren gikk dit sammen med vaktene og hentet utsendingene, men
uten vold, for de var redde for å bli lynsjet av folket.
27 Da utsendingene ble stilt fram for Det jødiske rådet, begynte
øverstepresten å forhøre dem og sa: 28 "Vi forbød dere strengt å tale eller
undervise om denne mannen. Likevel har dere fylt hele Jerusalem med
undervisningen deres. Dere anklager oss for å ha drept ham!" 29 Peter og
de andre utsendingene svarte: "Det er viktigere å være lydig mot Gud enn
å være lydig mot mennesker. 30 Våre forfedres Gud vakte Jesus opp fra de
døde, etter at dere hadde hengt ham på et kors og drept ham. 31 Ja, Gud
har opphøyet ham og satt ham på sin høyre side for at han skal regjere.†
Han har gjort ham til en høvding som frelste oss ved å ta straffen for våre
synder på seg, slik at Israels folk kan vende om til Gud og få tilgivelse. 32 Vi
har selv sett dette skje og kan vitne om at det er sant. Det kan også Guds
Hellige Ånd bekrefte, den Ånd han gir til alle som lyder ham."
33 Da medlemmene i rådet hørte dette, ble de rasende og ville drepe
utsendingene. 34 Da grep en av fariseerne‡ i rådet inn, han het Gamaliel
og var en skriftlærd§ som hele folket respekterte. Han reiste seg og ba om
at utsendingene skulle bli ført ut av retten en stund. 35 Så vendte han seg
til sine kolleger og sa: "Israelitter*, tenk dere nøye om før dere gjør noe
med disse mennene! 36 Bråkmakere kommer og går. For et tid siden var
det en tvilsom type ved navn Teudas, som ga seg ut for å være noe. Han
hadde rundt regnet 400 mann som sluttet seg til ham. Men da han ble
drept, spredde tilhengerne seg til alle kanter og bevegelsen døde ut. 37 På
den tiden da skatteregistreringen fant sted, dukket Judas fra Galilea opp.
Han fikk med seg mange tilhengere, men også han ble drept, og alle som
fulgte ham ble spredd. 38 Derfor foreslår jeg at dere lar disse mennene
være i fred og tillater at de går herfra. Dersom det de holder på med bare
er menneskelige påfunn, da vil det hele snart renne ut i sanden. 39 Dersom
bevegelsen derimot er fra Gud, da kan dere likevel ikke stoppe den. Vær
på vakt at dere ikke kjemper mot selveste Gud!"
40 Medlemmene i rådet aksepterte forslaget hans. De kalte utsendingene
inn og nøyde seg med å la dem bli pisket. Etterpå la de på nytt ned forbud
mot at de skulle undervise om Jesus, og så fikk de gå. 41 Men utsendingene
dro fra retten lykkelige over at Gud hadde vurdert at de var verdige til å bli
vanæret på grunn av troen på Jesus. 42 Hver dag fortsatte de å undervise
både i templet og i hjemmene. Til alle spredde de det glade budskapet om
at Jesus er Messias, den lovede kongen.

---

† **5:31** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **5:34** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven. § **5:34** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:35** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

6

Valg av sju medarbeidere

1 Antallet utsendinger økte raskt på denne tiden. Det oppsto en del
misnøye blant de troende. De gresktalende jødene anklaget de innfødte
jødene for å diskriminere enkene deres ved den daglige utdelingen av mat.
2 Utsendingene kalte derfor alle inn til et møte og sa: "Vår hovedoppgave
er å spre Guds budskap og ikke å skjøtte utdelingen av mat. 3 La oss derfor,
kjære søsken, velge ut sju respekterte menn, som er fylte av Guds Ånd og
som passer for denne oppgaven. Så kan de skjøtte utdelingen av mat og
andre praktiske oppgaver. 4 Vi kan heller disponere tiden vår til bønn og
spre budskapet fra Gud."
5 Alle syntes dette var et fornuftig forslag. De valgte ut følgende
personer: Stefanus, en mann som var fylt av tro og Guds Hellige Ånd,
Filip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas og Nikolaus fra Antiokia, en
mann som hadde konvertert til jødedommen og nå trodde på Jesus.
6 Disse sju ble ført fram for utsendingene, som innvieet dem til denne
oppgaven ved å be og legge hendene på dem.
7 Budskapet om Jesus spredde seg nå til flere og flere. Antallet
utsendinger i Jerusalem økte kraftig, og en mengde prester begynte også
å tro.

Stefanus blir arrestert

8 Stefanus var fylt av Guds kjærlighet og kraft, og han gjorde merkelige
mirakler og tegn blant folket.
9 En dag begynte noen menn fra den synagogen* som ble kalt "De
frigitte", å diskutere med Stefanus. Dette var jøder fra Kyréne og
Alexandria og fra provinsene Kilikia og Asia.† 10 Ingen av dem kunne
hevde seg mot Stefanus som argumenterte med en visdom som var gitt
ham av Guds Ånd. 11 De overtalte derfor noen menn i all hemmelighet til
å lyve om Stefanus og påstå at de hadde hørt ham snakke nedsettende om
Moses og Gud.
12 På det måten klarte de å de hisse opp både folket, lederne og de
skriftlærde‡. De grep Stefanus og stilte ham fram for Det jødiske rådet§.
13 Der fortsatte de falske vitnene med å si: "Denne mannen snakker hele
tiden negativt om templet, og han angriper Moseloven*. 14 Vi har selv hørt
ham si at denne Jesus fra Nasaret skal ødelegge templet og bryte ned de
tradisjonene vi har fått fra Moses." 15 Mens dette pågikk, så alle i retten
skarpt på Stefanus. De merket at ansiktet hans fikk en glans som hos en
engel.

7

Stefanus sin forsvarstale

1 Øverstepresten spurte Stefanus: "Er disse anklagene sanne?"

---

* **6:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **6:9** Provinsene Kilikia og Asia var to romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **6:12** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **6:12** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

2 Stefanus svarte: "Kjære brødre og ledere i folket vårt! Hør etter det jeg
vil si! Vår mektige og vidunderlige Gud viste seg for vår stamfar Abraham,
da han bodde i Mesopotamia før han hadde flyttet til Karan.* 3 Gud sa
til ham: 'Gå ut fra ditt land og dine slektninger og gå til det landet som
jeg skal lede deg til.'† 4 Derfor flyttet Abraham fra landet til kaldeerne og
bosatte seg i Karan. Der bodde han til faren hans var død. Siden førte Gud
ham videre til det landet der dere nå bor. 5 Gud ga ham ingen jord, ikke
et eneste lite område, men han lovet at hele landet til slutt skulle tilhøre
Abraham og etterkommerne hans. Dette til tross for at Abraham på den
tiden ikke hadde noen barn.
6 Gud sa også til ham at etterkommerne hans skulle bo i et fremmed
land og bli slaver og være undertrykket i 400 år. 7 'Men jeg skal straffe det
folket som gjør dem til slaver', sa Gud, 'og etter dette skal de forlate det
fremmede landet og tilbe meg på dette stedet.'‡
8 Gud ga Abraham instruksjoner om at alle gutter i hver familie skulle
bli omskåret. Det var et tegn på at de aksepterte den pakten Gud hadde
inngått med Abraham. Da Abraham sin sønn som het Isak, var født, ble
han omskåret på den åttende dagen. Isak ble seinere far til Jakob§, og
Jakob ble far til de tolv sønnene som bli regnet som våre stamfedre. 9 Disse
stamfedrene, altså sønnene til Jakob, var misunnelige på broren sin som
het Josef. De solgte Josef som slave til Egypt, men Gud var med ham.
10 Først reddet han Josef ut av alle vanskelighetene og lot ham bli en høyt
aktet og mektig medarbeider hos farao som var konge i Egypt. Deretter ga
Gud Josef en slik visdom at farao utnevnte ham til å styre hele Egypt og ta
hånd om den kongelige forvaltningen.
11 Etter et tid ble det sultekatastrofer og store lidelser i Egypt og Kanaan,
der forfedrene våre bodde. Folket vårt manglet mat. 12 Da fikk Jakob høre
at det fortsatt var såkorn i Egypt. Derfor sendte han sine sønner dit for
å kjøpe såkorn, først en gang og så en gang til. 13 På den andre reisen til
Egypt avslørte Josef for dem hvem han var, og brødrene ble presentert for
farao. 14 Noe seinere sendte Josef bud etter faren sin Jakob og hele slekten
hans for at de skulle komme til Egypt. Til sammen var de 75 personer.
15 Så kom Jakob til Egypt og ble der til han døde, både han og sønnene
hans. 16 Kroppene deres ble ført til Sikem og ble begravd i den graven som
Abraham kjøpte av Hemors sønner.
17 Nå nærmet det seg den tiden da Gud skulle innfri løftet sitt til
Abraham. Folket vårt hadde vokst kraftig og blitt et stort folk i Egypt.
18 Men på denne tiden fikk Egypt en ny konge, en som ikke kjente til Josef.*
19 Denne kongen var grusom mot folket vårt og forsøkte ved list å kvitte
seg med alle gjennom å tvinge forfedrene våre til å sette ut sine nyfødte
barn, slik at de skulle dø.
20 I denne tiden ble Moses født. Han var et uvanlig vakkert barn.
Foreldrene hans skjulte ham hjemme i tre måneder. 21 Til slutt ble han for
stor til å gjemme bort. De ble tvunget til å sette ham ut. Da ble han funnet
av datteren til farao. Hun adopterte gutten som sin egen sønn. 22 Moses
fikk den beste utdannelsen noen kunne få i Egypt. Han var handlekraftig
og snakket med stor myndighet.

---

* **7:2** Mesopotamia tilsvarte omtrent Irak i vår tid. Karan var en by som lå i nåværende Syria.
† **7:3** Se Første Mosebok 12:1. ‡ **7:7** Se Første Mosebok 12:7 og 15:13-14 og Andre Mosebok 3:12.
§ **7:8** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **7:18** Se Andre Mosebok 1:8.

23 Da Moses var 40 år, begynte han å gruble over sine røtter og ville
lete opp sitt eget folk, israelittene†, for å hjelpe dem. 24 Ved et besøk han
gjorde blant sine, fikk han se en egypter som mishandlet en israelitt. Han
skyndte seg og kom israelitten til hjelp og hevnet seg ved å drepe egypteren.
25 Moses trodde at folket skulle forstå at Gud hadde sendt ham for å sette
alle fri, men det gjorde de ikke.

26 Neste dag fikk han øye på to israelitter som hadde røket opp i slagsmål.
Han forsøkte å mekle mellom dem og sa: 'Dere er jo brødre! Hvorfor vil
dere skade hverandre?' 27 Men de som hadde startet slagsmålet, dyttet
Moses unna og spurte: 'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?
28 Tenker du å drepe meg som du drepte egypteren i går?'‡ 29 Da Moses
hørte at det han hadde gjort, var kjent, flyktet han fra Egypt og levde som
fremmed i landet Midjan. Der ble han far til to sønner.

30 Da han 40 år seinere oppholdt seg i ørkenen, nær fjellet Sinai, viste en
engel seg for ham i en brennende tornebusk. 31 Moses ble svært forbauset
over det han så, og da han gikk nærmere for å undersøke hva det var,
ropte Herren til ham: 32 'Jeg er dine forfedres Gud, Abrahams, Isaks og
Jakobs Gud.' Da skalv Moses av frykt og våget ikke å se opp. 33 Herren
sa til ham: 'Ta av deg sandalene, for du står på hellig jord. 34 Jeg har sett
lidelsene som mitt folk treller under i Egypt og hørt ropene deres. Nå har
jeg kommet for å sette dem fri, og jeg sender deg tilbake til Egypt.'§

35 Gud sendte altså tilbake den samme mannen, som folket før hadde
avvist med ordene: 'Hvem har satt deg til leder og dommer over oss?'.
Gjennom engelen som viste seg i tornebusken, ble han valgt ut til leder og
redningsmann. 36 Moses fikk ved hjelp av mirakler og tegn lede folket ut
av Egypt, gjennom Rødehavet og ørkenen i 40 år.

37 Det var Moses som bar fram Guds budskap til israelittene og sa: 'Gud
skal la en profet lik meg stå opp for dere av deres eget folk.'* 38 Det var også
Moses som fikk snakke med en engel på fjellet Sinai og formidle engelen
sitt budskap til folket da de var i ørkenen. Han fikk ta imot Guds lov,
budskapet som gir liv,† og overgi det til oss.

39 Men forfedrene våre satte seg opp mot Moses og ville vende tilbake
til Egypt. 40 De sa til Aron, som var bror til Moses: 'Lag guder til oss som
kan lede oss, for denne Moses som førte oss ut av Egypt, ser ut til å ha
forsvunnet.'‡ 41 Så laget de en avgud i form av en kalv og ofret til den,
glade over det de selv hadde skapt i menneskelig klokskap. 42 Da ga Gud
opp folket og lot dem tjene solen, månen og stjernene som sine guder! I
profetene sin bok§ sier Gud:

'Var det meg dere ofret til i de 40 årene i ørkenen, dere Israels folk?
43 Nei, dere drasset omkring på avgudene deres,
teltet til Molok og stjernen til Romfa,
bilder som dere selv gjorde for å kunne tilbe.

---

† **7:23** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **7:28** Se Andre Mosebok 2:14. § **7:34** Se Andre Mosebok 3:5-10. * **7:37** Se Femte Mosebok 18:15. † **7:38** Han fikk ta imot Moseloven, eller den jødiske loven, som finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:40** Se Andre Mosebok 32:1. § **7:42** Profetenes bok er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene dere Moseloven og salmene.

Derfor skal jeg fordrive dere til et land bortenfor Babylon.'*
44 På reisen gjennom ørkenen hadde forfedrene våre med seg vitnesbyrdets telt†. Teltet var laget nøyaktig etter det forbilde som Gud hadde
vist Moses. 45 Det gikk siden i arv til forfedrene våre. Da Josva erobret
landet fra folkene som Gud drev bort, tok de med seg teltet inn i det nye
landet. Det ble siden brukt helt til kong Davids tid.
46 Gud hadde i sin godhet valgt ut David til å tjene ham, og David ba om å
få bygge et tempel for Israels Gud, 47 Det ble sønnen hans Salomo som fikk
gjøre det. 48 Likevel bor ikke den Høyeste i bygninger som menneskene
har laget. Gud sier jo i profeten Jesaja:
49 'Himmelen er min trone,
og jorden er min foteskammel.
Kan du bygge et tempel til meg som er bedre enn dette?
sier Herren.
Kan du gi meg et sted der jeg kan bo?
50 Jeg har jo skapt både himmelen og jorden.'‡
51 Dere gjenstridige skapninger, som nekter å høre på det Gud sier. Dere
er som de verste gudsfornektere! Alltid gjør dere motstand mot Guds
Hellige Ånd, akkurat som forfedre deres gjorde. 52 Si meg navnet på en
eneste profet som bar fram Guds budskap og ikke ble forfulgt av forfedrene
deres. De drepte til og med dem som forutsa at den Rettferdige§ skulle
komme, han som dere nå har forrådt og myrdet. 53 Dere var med vilje og
vitende ulydige mot Moseloven*, til tross for at dere fikk den overrakt fra
englenes hender."

Stefanus bli steinet

54 Da de religiøse lederne hørte dette, ble de så rasende på Stefanus at
de freste av sinne†. 55 Stefanus, som var fylt av Guds Hellige Ånd, så opp
mot himmelen og fikk se Guds herlighet og Jesus som sto ved Guds høyre
hånd.‡ 56 Stefanus sa: "Jeg ser himmelen åpen og Jesus, Menneskesønnen§,
stå ved Guds høyre hånd!"
57 Da skrek de høyt og holdt seg for ørene. Så kastet de seg over Stefanus.
58 De slepte ham ut av byen for å steine ham. De som anklaget ham, vrengte
av seg kappene sine og la dem foran føttene på en ung mann som het
Saulus*.
59 Mens steinene haglet over Stefanus, ba han: "Herre Jesus, ta imot min
Ånd." 60 Så falt han på kne og ropte: "Herre, du må ikke anklage dem for
denne synden!" Med disse ordene hengende i luften drepe de ham.

8

1 Også Saulus syntes det var rett at de drepte Stefanus.

---

* **7:43** Se Amos 5:25-27. Stefanus siterer den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men den har byttet ut Damaskus mot Babylon. † **7:44** Før Israels folk hadde bygget et virkelig tempel, anvendte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, som ble kalt arken. I kisten lå paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene. ‡ **7:50** Se Jesaja 66:1-2. § **7:52** Stefanus taler om Jesus. * **7:53** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:54** På gresk: skar tenner mot ham. ‡ **7:55** Den som står på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **7:56** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Messias, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. * **7:58** Saulus ble senere kjent under sitt latinske navn Paulus.

Saulus forfølger de troende

Samme dagen brøt det ut en alvorlig forfølgelse av de troende. Den
rammet hele menigheten i Jerusalem. Alle bortsett fra utsendingene ble
spredd over hele Judea og Samaria. 2 Noen troende menn i den dypeste
sorg rakk å begrave Stefanus. 3 Saulus var mer enn grusom i sin forfølgelse
av de troende. Han brøt seg inn i hus etter hus, slepte ut menn og kvinner
og satte dem i fengsel.
4 De troende som hadde blitt spredd, reiste omkring og fortalte de glade
nyhetene om Jesus over alt der de kom. 5 Filip*, for eksempel, reiste til
hovedstaden i Samaria og fortalte folket der at Jesus er Kristus, den lovede
kongen. 6 Mange lyttet oppmerksomt på det han hadde å si når de så de
store miraklene han gjorde. 7 Mange onde ånder ble drevet ut og forlot sine
offer under høye skrik. Mange som hadde vært lamme, eller handikappet
på andre måter, ble helbredet. 8 Dette utløste stor glede i byen.

Filip og trollmannen Simon

9 I byen var det også en mann som het Simon. Han hadde drevet med
trolldom i mange år og hadde stort innflytelse over folket i Samaria. Han
påsto seg å være noe stort. 10 Alle, både rike og fattige, sa om ham: "Han
er en gud, det er Den store kraften som viser seg i ham." 11 På grunn av
trolldommen var alle tilhengere av ham. 12 Men nå begynte folket i stedet å
tro på Filip og budskapet om Jesus Kristus, at Gud ville gjøre menneskene
til sitt eget folk. Mange menn og kvinner lot seg døpe. 13 Også Simon
kom til tro og ble døpt. Han fulgte Filip over alt der han gikk, og han var
forbløffet over de tegn og mirakler som Filip gjorde.
14 Ryktet om at folket i Samaria hadde begynt tro på budskapet om Jesus,
nådde også Jerusalem. Apostlene sendte derfor Peter og Johannes dit.
15 Straks begynte de å be for alle som nylig var kommet til tro, at de måtte
få Guds Hellige Ånd. 16 For Guds Ånd hadde ennå ikke kommet og fylt
noen av dem, men de var bare døpt i navnet til Herren Jesus. 17 Peter og
Johannes la nå hendene på hver enkelt, og de fikk Guds Hellige Ånd.
18 Da Simon så at de fikk Guds Ånd ved at utsendingene la hendene
på hodene deres, tilbød han utsendingene penger og sa: 19 "La meg også
få denne makten, slik at mennesker får Guds Hellige Ånd når jeg legger
hendene på dem."
20 Peter svarte: "Både du og pengene dine skal gå til grunne for alltid,
dersom du tror at du kan kjøpe Guds gave for penger! 21 Du har ikke noe
med dette å gjøre, for din innstilling til Gud er helt feil. 22 Vend om fra
din ondskap og be til Herren Jesus, så kanskje han tilgir deg dine lumske
planer. 23 Jeg ser at du fortsatt sitter fast i avgudsdyrkelse og ikke har
forlatt din onde måte å tenke på."
24 Da ropte Simon: "Be for meg til Herren, slik at jeg ikke bli rammet av
dette fryktelige!"
25 Etter at Peter og Johannes hadde spredd budskapet om Herren Jesus
i hovedstaden i Samaria, og bekreftet for folket at de selv hadde sett og
hørt alt det de fortalte, vendte de tilbake til Jerusalem. På veien stanset de
i flere av byene i Samaria for å fortelle de glade nyhetene om Jesus også
der.

---

* **8:5** Filip var en av de sju medarbeiderne i menigheten i Jerusalem. Se 6:5.

Filip og den etiopiske tjenestemannen

26 En engel fra Herren viste seg nå for Filip og sa til ham: "Gå sørover†,
langs veien i ørkenen som går mellom Jerusalem og Gaza". 27 Filip var
lydig og gikk straks av sted. På veien kom en høy embetsmann, som
arbeide ved hoffet hos Kandake, den etiopiske dronningen. Han hadde
ansvaret for skattkamrene hos dronningen, og hadde reist til Jerusalem
for å tilbe i templet. 28 Nå var han på vei tilbake i vognen sin. Han satt og
leste høyt fra profeten Jesaja.
29 Da sa Guds Ånd til Filip: "Gå bort til vognen og hold deg nært den!"
30 Filip skyndte seg bort, og da han hørte mannen lese det Gud hadde
forutsagt ved profeten Jesaja, spurte han: "Forstår du det du leser?"
31 "Nei", svarte mannen. "Hvordan skulle jeg kunne det, når ingen
forklarer det for meg?" Så ba han Filip stige opp i vognen og sette seg
ved siden av ham. 32 Det stedet i Skriften‡ han nettopp hadde lest, var
dette:
"Slik som en sau blir ført bort for å slaktes,
eller som et lam som står stille når det blir klippet,
på samme vis åpnet han ikke sin munn.
33 Han ble sjikanert og dømt urettferdig.
Hvem kan fortelle om etterkommerne hans,
når livet hans blir rykket bort fra jorden?"§
34 Mannen spurte Filip: "Sa profeten Jesaja dette om seg selv eller om
noen andre?" 35 Ut fra dette skriftstedet begynte Filip å forklare de glade
nyhetene om Jesus. 36 Mens de reiste langs veien, kom de til et sted med
vann. Da sa den etiopiske mannen: "Se, her finnes vann! Kan jeg bli
døpt?"* 38 Så ga han befaling om å stanse vognen. Sammen steg de ned i
vannet, og Filip døpte ham.
39 Da de kom opp av vannet, rykket Guds Ånd plutselig Filip bort, og
mannen så ham ikke mer. Han fortsatte reisen sin glad og lykkelig.
40 Filip hadde blitt forflyttet til byen Asjdod, og han dro fra by til by og
fortalte de glade nyhetene om Jesus på sin vei fram til Cæsarea.

9

Saulus blir omvendt

1 Saulus var fortsatt fylt av hat og mordlyst mot alle som var disiplene
til Herren Jesus. En dag gikk han til øverstepresten i Jerusalem. 2 Der ba
han om å få med seg dokumenter adressert til synagogene* i Damaskus,
for at han kunne få fullmakt til å arrestere alle i Damaskus som fulgte
Jesusveien†, både menn og kvinner. Han ville føre dem som fanger til
Jerusalem.
3 Da han reiste av sted og nærmet seg Damaskus, ble han plutselig
omsluttet av en sterk stråleglans fra himmelen. 4 Han falt til jorden og
hørte en stemme som sa: "Saulus! Saulus! Hvorfor forfølger du meg?"
5 Han spurte: "Hvem er du, herre?"

---

† **8:26** Eller: "Gå ut ved middagstiden". ‡ **8:32** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **8:33** Se Jesaja 53:7-8. * **8:36** Noen senere håndskrifter har med et ekstra vers: 37 "Visst kan du få det", svarte Filip, "om du tror av hele hjertet ditt." Og mannen svarte: "Jeg tror at Jesus Kristus er Guds sønn." * **9:2** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **9:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien".

Stemmen svarte: ”Jeg er Jesus, han som du forfølger! 6 Reis deg opp og
gå inn i byen og vent der, så vil du får vite hva du skal gjøre.”
7 Mennene som var sammen med Saulus, sto helt tause av overraskelse.
De hørte lyden av stemmen, men så ingen. 8 Da Saulus litt etter litt reiste
seg fra jorden, merket han at han ikke kunne se. De var nødt til å leie
ham inn i Damaskus. 9 I tre dager var han helt blind, og verken spiste eller
drakk i denne perioden.
10 I Damaskus bodde en disippel som het Ananias. Nå snakket Herren til
ham i et syn og sa: ”Ananias!”
”Ja, Herre!” svarte han.
11 Da sa Herren: ”Gå bort til den gaten som har navnet: Den rette gaten.
Finn huset til Judas og spør etter en mann som heter Saulus fra Tarsus.
Han er i bønn til meg nettopp nå. 12 I et syn har jeg vist ham at en mann
som heter Ananias, skal komme inn og legge hendene på ham, for at han
kan få synet sitt igjen!”
13 ”Men Herre!” utbrøt Ananias. ”Jeg har hørt om alt det onde denne
mannen har gjort mot de troende i Jerusalem. 14 Vi vet at han har
dokumenter med seg fra øversteprestene, som gir ham fullmakt til å
arrestere alle her i Damaskus som tilber deg!”
15 Herren Jesus sa: ”Gå, og gjør som jeg sier, for jeg har valgt ut Saulus
til å være mitt redskap. Han skal gjøre meg kjent for mange forskjellige
folk og makthavere, og også for Israels folk. 16 Og jeg vil vise ham hvor
mye han må lide for meg.”
17 Da gikk Ananias dit og fant Saulus. Han la hendene på ham og sa:
”Saulus, min bror, Herren selv, Jesus, han som viste seg for deg på veien,
har sendt meg for at du skal få ditt syn tilbake og bli fylt av Guds Hellige
Ånd.”
18 I samme øyeblikk var det som om tykke skjell falt fra øynene til Saulus,
og han kunne se igjen! Straks reiste han seg opp og lot seg døpe. 19 Da han
hadde spist, fikk han kreftene tilbake.

Saulus i Damaskus og Jerusalem

Saulus stanset igjen noen dager hos utsendingene i Damaskus. 20 Straks
begynte han å gå rundt i synagogene‡ og undervise om at Jesus virkelig er
Guds sønn.
21 Alle som hørte ham ble forskrekket og spurte: ”Var det ikke han
som i Jerusalem forsøkte å drepe alle som tilber Jesus? Ryktet sa at
han var på vei hit for å arrestere de troende og føre dem som fanger til
øversteprestene?”
22 Saulus talte med stadig større kraft, og jødene i Damaskus hadde ingen
argumenter å sette imot når han beviste at Jesus er Messias, den lovede
kongen.
23 Etter en tid hadde de religiøse lederne fått nok og forsøkte å gjøre
slutt på Saulus. 24 Saulus fikk greie på planene deres. De holdt vakt ved
byens porter både dag og natt for å kunne drepe ham. 25 En natt tok noen
av de troende og firte ham ned i en korg fra en åpning i bymuren.
26 Saulus vendte nå tilbake til Jerusalem, men da han forsøkte å slutte
seg til disiplene der, var de reserverte mot ham. Ingen våget helt å stole
på at han virkelig hadde blitt en disippel. 27 Barnabas tok ham med til

‡ **9:20** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

utsendingene og fortalte for dem hvordan Saulus på veien hadde sett Herren Jesus og hvordan han hadde snakket til ham. Etterpå hadde Saulus med stort mot undervist om Jesus i Damaskus. 28 Etter dette aksepterte de Saulus, og han gikk ut og inn hos dem i Jerusalem. Han spredde budskapet om Herren Jesus uten den minste frykt. 29 Han talte også til de gresktalende jødene og diskuterte med dem. Det drøyde ikke lenge før de gjorde seg opp planer om å drepe ham. 30 Da de troende fikk greie på dette, tok de med seg Saulus til Cæsarea og sendte ham videre til hans hjemby som var Tarsus.

Peter i Lod og Joppe

31 Menighetene fikk nå være i fred i hele Judea, Galilea og Samaria. Medlemmene ble stadig sterkere, og alle levde i lydighet og respekt for Herren. Gjennom Guds Hellige Ånds styrke og hjelp kom også mange nye mennesker til tro.

32 Peter reiste nå fra sted til sted for å besøke menighetene. På en av reisene sine kom han også til de troende i byen Lod. 33 Der møtte han en mann som het Æneas, som var lam og hadde vært nødt til å ligge på en liggematte i åtte år.

34 Peter sa til ham: "Æneas! Jesus Kristus helbreder deg. Reis deg opp og rull liggematten din sammen!" I samme øyeblikk reiste Æneas seg opp. 35 Alle som bodde i Lod og på Saronsletten, så ham seinere gå frisk og sunn omkring, og de begynte å tro på Herren Jesus!

36 I byen Joppe bodde det blant disiplene en kvinne som het Tabita, på gresk blir navnet Dorkas§. Hun hadde gjort mye godt mot andre mennesker og spesielt mot de fattige. 37 På denne tiden ble hun syk og døde. Vennene hennes stelte henne for begravelsen og la henne i et rom som var en trapp opp. 38 Da disiplene hørte at Peter var i Lod, som lå like i nærheten, sendte de av sted to menn for å be ham komme til Joppe så fort som mulig. 39 Peter fulgte straks med, og da han kom dit, tok de han med opp trappen der Tabita lå. Rommet var fylt av gråtende enker. De viste Peter de skjortene og kappene Tabita hadde sydd mens hun ennå levde. 40 Peter ba alle å forlate rommet. Så falt han på kne og ba, og etter en stund vendte han seg mot den døde og sa: "Tabita, reis deg opp!" Da slo hun opp øynene sine, og da hun fikk se Peter, satte hun seg opp. 41 Peter rakte henne hånden og hjalp henne opp på føttene. Så ropte han på de troende og enkene og lot dem komme innfor å se henne stå der lys levende.

42 Nyheten om det som hadde skjedd, spredde seg i hele byen, og mange begynte å tro på Herren Jesus. 43 Peter stanset derfor et tid i Joppe og bodde hos Simon, en mann som arbeidet med å garve skinn.*

10

Peter og Kornelius

1 I Cæsarea bodde en romersk offiser som het Kornelius, og han var kaptein for Den italiske bataljonen. 2 Han, og alle i huset hans, tilba Israels Gud og var nøye med å være lydige mot ham. Kornelius ga store gaver til de fattige blant jødene og ba regelmessig til Gud.

3 En ettermiddag da han ba, klokka var omkring tre, fikk han i et syn se en Guds engel komme mot ham og si: "Kornelius".

---

§ **9:36** Tabita er arameisk, Dorkas gresk. Begge navnene betyr "hind". * **9:43** Simon arbeidet med døde dyr og var derfor konstant uren i følge den jødiske loven. At Peter skulle bo hos han var derfor et dristig skritt å ta.

4 Skrekkslagen stirret Kornelius på engelen og spurte: "Hva vil du,
herre?"
Engelen svarte: "Gud har hørt bønnene og sett gavene dine til de fattige.
5 Send nå av sted noen menn til Joppe og hent den mannen som heter
Simon Peter. 6 Han bor i et hus nede ved havet hos en mann som arbeider
med å garve skinn og heter Simon."
7 Så snart engelen hadde forsvunnet, kalte Kornelius på to av tjenerne
sine og en soldat, som også trodde på Gud. 8 Han fortalte alt som hadde
skjedd og sendte dem av sted til Joppe.
9 Neste dag ved middagstiden nærmet mennene seg Joppe. Samtidig gikk
Peter opp på takterrassen øverst på huset for å be. 10 Etter en stund ble
han sulten og ba om å få noe å spise, men mens maten ble gjort i stand,
fikk han se et syn. 11 Han så himmelen åpen, og noe som lignet en stor
duk ble senket ned på jorden. Duken var festet i sine fire hjørner. 12 Den
inneholdt alle slags dyr, både av den typen som flyr og slike som lever på
land. 13 En stemme sa til ham: "Reis deg opp, slakt og spis!"
14 "Nei, aldri, Herre", svarte Peter. "Jeg har aldri spist noe som Gud har
forbudt i Moseloven."*
15 Igjen hørte han stemmen som sa: "Dersom Gud har gjort noe tillatt,
må ikke du behandle det som forbudt."
16 Det samme synet ble gjentatt tre ganger, og så ble duken trukket opp
til himmelen.
17 Peter var svært forvirret. Hva kunne synet bety? I samme øyeblikk
kom mennene som Kornelius hadde sendt av sted. De hadde spurt seg
fram til huset og sto nå utenfor porten. 18 De ropte: "Er det her Simon
Peter bor?"
19 Peter var fortsatt opptatt med å gruble over synet da Guds Ånd sa til
ham: "Tre menn har kommet hit for å treffe deg. 20 Gå ned og ta imot dem
som er kommet og bli med dem. Vær ikke urolig, for det er jeg som har
sendt dem."
21 Da gikk Peter ned og møtte mennene og sa: "Det er jeg som er Simon
Peter. Er det noe spesielt dere vil meg?"
22 Da fortalte de: "Vi er sendt hit av den romerske offiseren Kornelius.
Han tilber Israels Gud og tar på alvor å være lydig mot ham. Han er
avholdt av alle jødene. Nå har en engel fra Gud sagt til ham at han skulle
sende bud etter deg, slik at han kan få greie på det du har å si."
23 Peter bød dem da inn og lot dem bli der natten over. Neste dag tok
han med seg noen troende fra Joppe og fulgte med mennene.
24 Dagen etterpå kom de fram til Cæsarea, der Kornelius ventet på ham.
Han hadde samlet alle slektningene sine og nærmeste venner for at de
skulle få treffe Peter. 25 Da Peter steg inn i huset, falt Kornelius på kne
for ham og tilba ham. 26 Peter dro ham opp og sa: "Reis deg opp! Jeg er
et vanlig menneske akkurat som du!" 27 Så snakket de med hverandre og
gikk sammen inn i det rommet der de andre var samlet.
28 Peter sa til alle: "Som dere vet, er det forbudt for meg som jøde
å ha omgang med noen fra et annet folk og besøke hjemmet deres på
denne måten. Men Gud har vist meg at jeg aldri skal nedvurdere et annet

* **10:14** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.

menneske og anse det som uverdig i Guds øyne.† 29 Derfor fulgte jeg med
uten til å protestere da dere sendte bud etter meg. Si meg nå hva det er
dere vil."
30 Kornelius svarte: "For tre dager siden, da jeg som vanlig ba her
hjemme ved tretiden på ettermiddagen, sto plutselig en mann kledd i
skinnende klær foran meg. 31 Han sa til meg: 'Kornelius, Gud har hørt
bønnene og sett gavene dine til de fattige. 32 Send nå noen menn av sted
til Joppe og hent hit en mann som heter Simon Peter. Han bor i et hus
nede ved havet, hos en mann som heter Simon og som arbeider med å
garve skinn.' 33 Derfor sendte jeg straks bud etter deg, og jeg er svært
takknemlig for at du ville komme. Nå er vi alle samlet her for Herren Gud
og venter med iver på å høre hva han har gitt deg i oppdrag å si!"

Peter taler i hjemmet til Kornelius

34 Da svarte Peter: "Jeg ser nå helt klart at Gud behandler alle folk likt.
35 Han er villig til å ta imot hvert menneske som tilber ham og som lever
i tråd med hans vilje. Det er det samme hvilket folk den enkelte tilhører.
36 Dere har sikkert hørt om de glade nyhetene som har blitt meddelt Israels
folk, at de kan få fred med Gud ved Jesus Kristus som er Herre for alle.
37 Dere kjenner til det som skjedde etter at døperen Johannes sto fram
og begynte å tale til folket, hvordan det hele startet oppe i Galilea og så
spredde seg over hele Judea. 38 Dere kjenner til at Gud fylte Jesus fra
Nasaret med sin Hellige Ånd og ga ham kraft til den oppgaven han fikk,
og at Jesus gikk omkring og gjorde godt og helbredet alle som var fanget i
djevelens makt. Alt var mulig for Jesus etter som Gud var med ham. 39 Vi
som ble valgt ut til å bli Jesus sine nære disipler, har selv sett alt det han
gjorde, både rundt i landet og i Jerusalem. Vi kan vitne om at dette virkelig
har skjedd.
Denne mannen hengte de på et kors og henrettet ham. 40 På den tredje‡
dagen vakte Gud ham opp fra de døde. Gud lot ham vise seg etter
oppstandelsen. 41 Ikke for hele folket, men bare for oss som Gud på forhånd
hadde valgt ut til å spre budskapet om Jesus. Det var sammen med oss
Jesus spiste og drakk etter at han hadde stått opp fra de døde. 42 Han
sendte oss av sted for å fortelle folk alle steder at han er den som har fått
oppdraget fra Gud til å være dommer over alle, både levende og døde.
43 Alle profetene som har båret fram Guds budskap§ om ham, har fortalt
at hver og en som tror på ham skal få syndene sine tilgitt gjennom det han
har gjort for oss."
44 Mens Peter enda talte, kom plutselig Guds Hellige Ånd og fylte alle
som lyttet til budskapet hans. 45 De troende jødene som hadde kommet
dit sammen med Peter, ble forskrekket over at Guds Hellige Ånd hadde
kommet over alle disse menneskene. De hadde trodd at Guds Ånd bare
var en gave til jødene. 46 Men nå rådde det ikke lenger noen tvil om
saken, for de hørte alle tale fremmede språk og hylle Gud.

---

† **10:28** I følge de jødiske de skriftlærde sine regler ble en jøde uverdig for Gud om han gikk inn til en som ikke var jøde, etter som den som ikke var jøde, var uverdig. Han må senere gå gjennom spesielle seremonier for å bli renset. ‡ **10:40** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. § **10:43** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

47 Da spurte Peter: "Er det noen her som synes det er galt at vi døper,
nå når de har fått Guds Hellige Ånd på samme måte som vi?" 48 Så lot
han medarbeiderne sine døpe alle, etter som de hadde fått fellesskap med
Jesus Kristus. Kornelius ba at Peter måtte stanse hos dem noen dager.

11

Peter rapporterer til menigheten i Jerusalem

1 Snart fikk utsendingene og de andre troende i Judea høre at også
andre folk hadde tatt imot budskapet om Jesus. 2 Da Peter kom tilbake
til Jerusalem, begynte de troende jødene å anklage ham og si: 3 "Hvorfor
har du besøkt slike som ikke er jøder? Du har til og med spist sammen
med dem."
4 Da fortalte Peter det som hadde skjedd. Han sa: 5 "En dag, da jeg var
i byen Joppe, kom Guds Ånd over meg mens jeg ba og jeg fikk se et syn.
Jeg så noe som lignet en stor duk bli senket ned fra himmelen. Duken var
festet i sine fire hjørner og kom helt ned til meg. 6 Da jeg undersøkte den
nærmere, fikk jeg se at den inneholdt alle slags ville og tamme dyr, både
slike som flyr og slike som lever på land. 7 Jeg hørte en stemme si: 'Peter,
reis deg opp, slakt og spis.'
8 Jeg svarte: 'Nei, aldri, Herre. Jeg har aldri spist noe som Gud har
forbudt i Moseloven.'*
9 Men stemmen fra himmelen hørte jeg på nytt, som sa: 'Dersom Gud
har gjort noe tillatt, skal ikke du behandle det som forbudt.'
10 Dette skjedde tre ganger, og så ble alt sammen dratt opp til himmelen
igjen. 11 I samme øyeblikk kom tre menn til huset der vi var. De hadde
blitt sendt fra Cæsarea for å hente meg. 12 Guds Ånd sa til meg at jeg
skulle følge med uten å bekymre meg for at de ikke var jøder. Disse seks
mennene fra menigheten i Joppe fulgte også med meg, og vi kom hjem til
den mannen som hadde sendt delegasjonen til Joppe.
13 Mannen fortalte at en engel hadde vist seg for ham hjemme i huset
og sagt til ham: 'Send bud til Joppe og hent Simon Peter. 14 Han har noe å
fortelle som kan frelse både deg og de andre i huset ditt.'
15 Jeg rakk ikke mer enn å begynne å tale, før Guds Hellige Ånd kom og
fylte alle, akkurat som den fylte oss den første tiden. 16 Da husket jeg at
Herren Jesus hadde sagt: 'Johannes døpte dere med vann, men dere skal
bli døpt med Guds Hellige Ånd.' 17 Etter som Gud ga alle disse fremmede
den samme gaven som han ga til oss jøder som tror på Herren Jesus Kristus,
hva kunne da jeg gjøre med det?"
18 Da de andre hørte dette, var det slutt på innvendingene deres. De
begynte å hylle Gud og sa: "Tenk at Gud også har gitt andre folk sjansen
til å vende seg bort fra synden og få evig liv."

Menigheten i Antiokia

19 De troende fra Jerusalem, som hadde blitt spredd under den
forfølgelsen som startet etter Stefanus sin død, hadde nå kommet helt
til Fønikia, Kypros og Antiokia. De hadde underveis spredd budskapet om
Jesus bare til jødene. 20 Noen av de troende, som var fra Kypros og Kyréne,
reiste til Antiokia. De fortalte de glade nyhetene om Herren Jesus Kristus

* **11:8** På gresk: Noe eller noen som er uverdige eller uverdige. I følge Moseloven, eller den jødiske loven, blir den som spiser noe som er forbudt, uverdig for Gud og må gå gjennom forskjellige seremonier for å bli renset.

også til noen som ikke var jøder. 21 Gud ga dem kraft, slik at et stort antall
mennesker kom til tro og begynte å følge Herren.
22 Ryktet om dette nådde etter en tid menigheten i Jerusalem som straks
sendte Barnabas dit. 23 Da han kom fram til Antiokia og fikk se det Gud i
sin godhet hadde gjort i byen, ble han glad og oppfordret de troende til å
holde seg til Herren Jesus av hele sitt hjerte. 24 Barnabas var en god mann,
fylt av Guds Hellige Ånd og sterk i troen. Derfor fikk han være med å
vinne enda flere for Herren.
25 Etter dette reiste Barnabas videre til Tarsus for å lete opp Saulus. 26 Da
han hadde funnet ham, tok han Saulus med tilbake til Antiokia. Der stanset
de i menigheten et helt år og underviste et stort antall mennesker. Det var
i Antiokia at disiplene for første gangen fikk navnet kristne†.
27 På denne tiden kom noen personer dit fra Jerusalem. Gud hadde gitt
dem evner til å holde fram budskapet fra ham. 28 En som het Agabus,
ble drevet av Guds Ånd til å reise seg opp i et møte og forutsi at en
alvorlig sultekatastrofe ville ramme hele Romerriket. Den inntrådte i
regjeringstiden til keiser Claudius. 29 Disiplene i Antiokia besluttet derfor
å sende hjelp til de troende i Judea. Hver og en skulle gi så mye han
hadde råd til. 30 De samlet sammen gavene og overlot alt til Barnabas og
Saulus, som fikk i oppdrag å overlevere gavene til lederne i menighetene i
Jerusalem.

12

En engel setter Peter fri fra fengslet

1 Omtrent på samme tiden begynte kong Herodes å arrestere og å
mishandle flere av medlemmene i menigheten. 2 Han lot Jakob, som var
bror til Johannes, bli halshugget med sverd. 3 Da han så at de religiøse
lederne var tilfreds med dette, arresterte han også Peter. Dette skjedde
samtidig som påskehøytiden* ble feiret. 4 Etter arrestasjonen satte han
Peter i fengsel og lot fire vaktskift med fire mann i hvert skift bevokte
ham. Herodes hadde tenkt at når påsken var over, skulle han føre Peter
fram for folket og la de dømme ham. 5 Mens Peter var kastet i fengslet, ba
menigheten intenst om at Gud skulle bevare ham.
6 Natten før han skulle bli stilt for retten, lå Peter og sov, lenket fast
mellom to soldater, og utenfor celledøren var det andre soldater som voktet
fengslet. 7 Da ble cellen plutselig fylt av lys, og en engel fra Herren sto der.
Engelen støtte Peter i siden, vekket ham og sa: "Reis deg opp, kvikt!" I
samme øyeblikk falt lenkene fra hendene til Peter. 8 Engelen fortsatte: "Ta
på deg beltet og sandalene". Mens Peter gjorde det, sa engelen: "Bra, svøp
nå kappen om deg og følg meg."
9 Peter fulgte med engelen ut av cellen, men han trodde hele tiden at det
var et syn og ikke noe som skjedde i virkeligheten. 10 De passerte først en
vaktpost og så en til, og var til slutt framme ved jernporten som førte ut til
byen. Porten åpnet seg for dem helt av seg selv, det var bare å gå rett ut!
Da de hadde gått nedover gaten et lite stykke, var plutselig engelen borte!
11 Da Peter hadde roet seg litt, sa han til seg selv: "Dette må likevel være
virkelighet! Herren sendte virkelig sin engel og reddet meg fra Herodes, og
fra alt det som jødene hadde ventet skulle ramme meg." 12 Da han var helt

† **11:26** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". * **12:3** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær.

seg selv igjen, gikk han hjem til Maria, som var mor til Johannes Markus. Der var hele huset fullt av troende som ba til Gud.
13 Peter dundret på porten, og en jente som het Rode, kom for å låse opp.
14 Da hun kjente igjen Peter sin stemme, ble hun så glad at hun glemte å
åpne. I stedet sprang hun inn i huset igjen og fortalte til alle at Peter sto
utenfor på gaten. 15 "Du er fullstendig fra sans og samling", ropte de. Men
hun ga seg ikke, og de sa: "Det er kanskje hans engel.†"
16 I mens fortsatte Peter å dundre på døren. Da de endelig åpnet og så
at det virkelig var ham, ble de fra seg av overraskelse. 17 Han ga tegn om
at de skulle være stille og fortalte hvordan Herren hadde ført ham ut av
fengslet. Til slutt sa han: "La Jakob‡ og de andre i menigheten få vite hva
som har skjedd", og så gikk han videre til et annen sted.
18 Da morgenen kom, ble det stor oppstandelse blant soldatene i fengslet.
Ingen kunne fatte hva som hadde skjedd med Peter. 19 Da Herodes sendte
bud etter Peter og ikke fikk tak i ham, satte han i verk forhør av vaktene
og dømte samtlige til døden.
Etter dette dro Herodes fra Judea og ned til Cæsarea for å bo der.

Herodes dør

20 Innbyggerne i Tyrus og Sidon§, som var avhengige av å bli supplert
med mat fra Herodes sitt distrikt, hadde gjort Herodes sint. Forholdet
hadde lenge vært spent mellom dem. De sendte derfor en felles delegasjon
til Herodes for å be om fred. De lyktes med å få kongens kammerherre
Blastus på sin side. 21 De fikk løfte om å treffe Herodes. På den fastsatte
dagen tok Herodes på seg den kongelige kappen, satte seg på troen og talte
til dem. 22 Folket hyllet ham og ropte: "Det er en gud som taler og ikke noe
menneske!" 23 I samme øyeblikk lot Herren en engel gjøre Herodes syk,
etter som Herodes tok imot tilbedelse fra mennesker i stedet for å gi Gud
æren. Han ble spist opp av ormer og døde.

Barnabas og Saulus blir sendt ut fra Antiokia

24 Budskapet om Jesus spredde seg til flere og flere. Mange mennesker
kom til tro.
25 Siden Barnabas og Saulus hadde fullført oppdraget sitt i Jerusalem
vendte de tilbake til Antiokia og tok Johannes Markus med seg.

13

1 I menigheten i Antiokia var det profeter som bar fram budskap fra
Gud, og andre som underviste. Det var: Barnabas, Simeon, som også ble
kalt "den svarte"*, Lukius fra Kyréne, Manaen, som var pleiebror til fyrst
Herodes, og Saulus. 2 En gang da disse mennene tilba Herren og fastet, sa
Guds Hellige Ånd: "Velg ut Barnabas og Saulus til en spesiell oppgave som
jeg har valgt dem ut for." 3 Da de hadde fastet og bedt ytterligere en gang,
la de hendene på de to og sendte dem ut på oppdraget.

Saulus blir Paulus. Paulus på Kypros

4 Etter at Barnabas og Saulus var blitt sendt ut av Guds Hellige Ånd,
reiste de ned til Seleukia og seilte over til Kypros. 5 Den første byen de

† **12:15** De siktet til hans "skytsengel", se Matteus sin fortelling om Jesus 18:10. Mange jøder trodde at denne engelen lignet et menneske og kunne vise seg for andre. ‡ **12:17** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. § **12:20** Tyrus og Sidon var fønikiske byer ved kysten av Middelhavet, nordvest for Galilea. * **13:1** På gresk: Niger.

kom til, het Salamis. Der fant de fram til de jødiske synagogene† og talte til folket om Jesus. Johannes Markus fulgte med som medarbeider.

6 De reiste fra by til by på hele øya og talte. Til slutt kom de til Pafos. Der møtte de en jødisk trollmann som het Barjesus. Han påsto at han kunne bringe budskap fra Gud. 7 Han brukte ofte å besøke den romerske landshøvdingen Sergius Paulus, som var en svært klok og forstandig mann.

Landshøvdingen ba nå Barnabas og Saulus hjem til seg, etter som han ville høre budskapet om Jesus. 8 Men trollmannen, som også ble kalt Elymas‡, motarbeidet dette og forsøkte å hindre landshøvdingen fra å tro.

9 Da ble Saulus, som også ble kalt Paulus, fylt av Guds Hellige Ånd. Han satte øynene i trollmannen og sa: 10 "Du djevelens sønn, full av bedrageri og falskhet, en fiende til alt som er godt, vil du aldri slutte med å forvrenge budskapet om Herren Jesus? 11 Men nå har Herren bestemt at du skal bli straffet. Du skal bli totalt blind en tid."

I samme øyeblikk senket det seg tåke og mørke over trollmannen. Hjelpeløs begynte han å gå omkring og lete etter noen som kunne holde ham i hånden og føre ham fram. 12 Da landshøvdingen så det som skjedde, begynte han å tro. Han var helt forundret over det han hadde fått lære om Herren Jesus.

Paulus taler i Antiokia

13 Paulus og følget hans reiste fra Pafos og seilte til Perge i provinsen Pamfylia§. Der forlot de Johannes Markus og reiste tilbake til Jerusalem. 14 Barnabas og Paulus fortsatte til Antiokia, en by i provinsen Pisidia*.

Da det ble hviledag†, gikk de til synagogen‡ for å være med på gudstjenesten. 15 Etter den vanlige opplesningen av Moseloven og profetene§, snudde forstanderne for synagogen seg mot Paulus og Barnabas og sa: "Brødre, om dere har noe å bidra med som kan være oss til hjelp, så kom fram og si det!"

16 Da reiste Paulus seg, ga tegn til alle om å være stille og sa: "Israelitter*, og alle andre her som tilber Gud! Hør på meg!

17 Israels Gud valgte seg ut forfedrene våre til å være hans eget folk. Han lot dem bli et stort folk mens de bodde som fremmede i Egypt. I sin tid førte han folket ut derfra på en mektig måte og reddet dem fra slaveriet. 18 I 40 år hadde Gud tålmodighet mens de gikk i ørkenen. 19 Han utryddet sju folk i Kanaan og ga landet deres til israelittene. 20 Alt dette tok omkring 450 år. Etter det lot han forskjellige dommere herske over folket, fram til den tiden da profeten Samuel styrte Israel.

21 Folket tigget om å få en konge, og Gud ga dem Saul, som var sønn av Kis, en mann av Benjamins stamme. Han regjerte i 40 år. 22 Men Gud avsatte ham og lot David bli konge i stedet. Gud sa om ham: 'Jeg har funnet David, Isais sønn, en mann som følger min vilje. Han vil gjøre alt det jeg

---

† **13:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **13:8** Elymas betyr "trollmann" eller "vis mann". § **13:13** Pamfylia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **13:14** Pisidia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **13:14** I grunnteksten: Sabbat. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **13:14** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **13:15** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. * **13:16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere av Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

sier til ham.’† 23 Gud lovet kong David at en av etterkommerne hans skulle
bli en frelser for Israels folk. Det er dette som nå har blitt virkelighet. Jesus
er den som frelser oss.
24 Før Jesus trådte fram, forberedte døperen Johannes Israels folk ved
å oppfordre alle til å forlate synden, vende om til Gud og la seg døpe.
25 Da oppgaven til Johannes nærmet seg slutten, sa han: ’Jeg er ikke den
personen som Gud har lovet for å frelse dere. Han kommer etter meg, og
han er så mektig at jeg ikke en gang er verdig til å knytte opp remmene på
sandalene hans.‡’
26 Hør etter det jeg sier, dere som er etterkommere av Abraham, og alle
andre som tilber Gud! Denne frelse gjelder oss alle. 27 Folket i Jerusalem
og lederne deres forsto ikke hvem Jesus var. De skjønte ikke at han var den
som Gud talte om ved profetene, til tross for at de hadde hørt profetene
sitt budskap§ bli lest hver uke på hviledagen. Derfor dømte de ham til
døden, og gjennom det som skjedde, ble det til virkelighet som Gud hadde
forutsagt. 28 Ja, til tross for at de ikke kunne finne noen gyldig grunn til å
henrette ham, ba de Pilatus om å drepe ham. 29 Da de hadde sluttført alt
som står i Skriften* når det gjelder Jesu død, tok de ham ned fra korset og
la ham i en grav.
30 Men Gud vakte ham opp fra de døde. 31 Jesus viste seg mange ganger i
de følgende dagene for dem som hadde fulgt ham fra Galilea til Jerusalem.
Det er disse som nå forteller om ham for Israels folk.
32-33 Nå har turen kommet til dere. Vi er her for å fortelle de glade
nyhetene om at Gud, nettopp i våre dager, har innfridd løftet sitt til
forfedrene ved å vekke Jesus opp fra de døde. Det er om ham den andre
salmen i Salmenes bok forteller, når den sier:
’Du er min sønn.
I dag har jeg blitt din Far.’†
34 For Gud hadde lovet at Jesus skulle stå opp fra de døde og aldri mer
behøve å dø. Det forklarte han med ordene:
’Jeg skal innfri mitt Hellige og pålitelige løfte og gi dere alt det gode jeg
lovet David.’‡
35 Det løfte han tenkte på, var dette:
’Du skal ikke la din Hellige tjener gå til grunne.’§
36 Dette løfte handler ikke om David, for da David hadde tjent folket i trå
med Guds vilje, døde han, ble begravd, og kroppen hans gikk til grunne.
37 Nei, det handler om en annen, en som Gud vakte opp fra de døde, der
kroppen ikke gikk til grunne.
38 Mine venner, hør etter på det jeg har å si! Det er ved denne mannen,
Jesus, som dere kan få tilgivelse for syndene deres. 39 Alle som tror på ham,
blir skyldfri innfor Gud, noe dere aldri kunne oppnå gjennom det å følge

† **13:22** Se Første Samuelsbok 13:14. ‡ **13:25** Dette var en oppgave for slaver. § **13:27** Profetenes budskap er en av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De to andre delene er Moseloven og salmene. * **13:29** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:32-33** Disse ordene er brukt i Midtøsten før i tiden da en konge begynte oppgaven sin, dersom han var lydig mot en annen og større konge. For at vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt ”far” og ”sønn”. Se Salmenes bok 2:7. ‡ **13:34** Se Jesaja 55:3. § **13:35** Se Salmenes bok 16:10.

Moseloven*. 40 Derfor må dere passe nøye på. Ikke la dere bli rammet av
det Gud advarer dere mot ved profetene†:
41 'Pass nøye på, dere som håner sannheten.
Dere vil undre dere og bli til intet.
Jeg vil gjøre noe stort i deres tid,
noe som dere ikke kommer til å tro
den dagen de forteller det for dere.‡' "
42 Da gudstjenesten var over og Paulus og Barnabas dro fra synagogen,
ba folket at de måtte komme tilbake neste uke på hviledagen, slik at de
kunne få høre mer. 43 Mange jøder, og andre som tilba Israels Gud, passet
på å holde seg nær Paulus og Barnabas som talte til dem og oppfordret:
"Fortsett å leve fast forankret i Guds godhet og tilgivelse."

Paulus sprer budskapet om Jesus til andre enn jødene

44 På hviledagen§ en uke seinere, kom nesten hele byen for å høre
budskapet om Herren Jesus. 45 Da de religiøse lederne så alt folket, ble
de misunnelse og begynte å håne Paulus og latterliggjøre alt han sa.
46 Paulus og Barnabas svarte uten å nøle: "Dere jøder skulle være de
første som fikk sjansen til å høre budskapet om Herren Jesus, men etter
som dere avviser tilbudet og gjør dere selv uverdige til det evige livet,
så vender vi oss nå til andre folk. 47 Det er også det Herren har gitt oss
befaling om, for det står i Skriften*:
'Jeg har gjort deg til et lys for alle folk,
for at du skal frelse alle på hele jorden.†' "
48 Da de som ikke var jøder, hørte dette, ble de svært glade og hyllet
budskapet om Herren Jesus. Alle som var utsett til evig liv, begynte å tro.
49 De glade nyhetene om Herren spredde seg i hele området.
50 Men de religiøse lederne hisset opp de høytstående kvinnene som
tilba Israels Gud. De ledende mennene i byen satte i gang en forfølgelse
mot Paulus og Barnabas og drev dem bort fra området. 51 Begge ristet
da støvet fra byens gater av føttene sine‡ og bekymret seg ikke mer for
innbyggerne, men fortsatte til byen Ikonium. 52 Disiplene ble fylt av glede
og Guds Hellige Ånd.

14

Paulus og Barnabas i Ikonium

1 I byen Ikonium skjedde det samme. Paulus og Barnabas gikk til
synagogen* og talte til folket med slik kraft at mange, både jøder og de
som ikke var jøder, kom til tro. 2 Men de jødene som ikke ville tro, hisset
opp innbyggerne i byen som ikke var jøder ved å snakke dårlig om Paulus
og Barnabas. 3 Til tross for det stanset de en lenger tid og talte åpent og
uten frykt om Herren Jesus, etter som de stolte på at han ville beskytte
dem. Herren Jesus ga dem kraft til å gjøre mirakler og tegn som et bevis

---

* **13:39** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **13:40** Profetene sine budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **13:41** Se Habakkuk 1:5. § **13:44** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. * **13:47** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:47** Se Jesaja 49:6. ‡ **13:51** Å "riste støvet av føttene" var en måte å vise at innbyggerne selv fikk ta ansvaret for det de gjorde. * **14:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

på at budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse var sant. 4 Folket i byen
delte seg i to grupper: Noen holdt med de religiøse lederne, andre holdt
med utsendingene.
5-6 Etter en tid fikk Paulus og Barnabas greie på at jødene sammen med
sine ledere, også de som ikke var jøder, hadde blitt enige om å mishandle
og steine Paulus og Barnabas. De flyktet derfor til byene Lystra og Derbe
i provinsen Lykaonia. Der dro de omkring i hele området 7 og fortalte de
glade nyhetene om Jesus.

Paulus og Barnabas i Lystra og Derbe

8 Mens Paulus og Barnabas var i Lystra, møtte de en mann som hadde
vært handikappet fra fødselen av, og som aldri hadde kunne gå. 9 Mannen
satt og lyttet da Paulus talte, og da Paulus så på ha, forsto han at mannen
hadde begynt å tro, og at han kunne bli helbredet. 10 Derfor ropte Paulus
til ham: "Reis deg opp og stå på beina dine!" Straks hoppet mannen opp
og begynte å gå.
11 Da folket så det Paulus hadde gjort, ropte de høyt på sitt eget språk:
"Gudene har blitt mennesker og kommet ned til oss!" 12 De trodde at
Barnabas var den greske guden Zevs, og at Paulus var Hermes, etter som
det var han som førte ordet. 13 Presten i zevstemplet, som lå i utkanten av
byen, kom med okser og blomsterkranser, som han og folket ville ofre til
utsendingene foran byens port.
14 Men da det gikk opp for Barnabas og Paulus hva som var i ferd med å
skje, rev de i stykker kappene sine og rutsjet rett inn i folkemassen og ropte:
15 "Kjære venner, hva er det dere finner på? Vi er vanlige mennesker
akkurat som dere! Vi har kommet til dere for å fortelle de glade nyhetene
at dere ikke lenger trenger å vende dere til disse hjelpeløse gudene. I
stedet kan dere nå tilbe den Gud som lever, han som har skapt himmelen
og jorden og havet og alt som finnes i tilværelsen.† 16 Fram til nå har Gud
latt folkene fortsette å be til forskjellige guder. 17 Likevel har Gud gjennom
alt det gode han gjør, jevnt og trutt gitt sine bevis på at han er til. Det er
han som har gitt dere regn og gode avlinger, slik at dere har fått mat og
kunne glede dere." 18 Ved å markere dette klarte Paulus og Barnabas i siste
sekund å hindre folket fra å ofre til dem.
19 Litt seinere kom noen jøder fra Antiokia og Ikonium og klarte å vende
folket mot Paulus og Barnabas. Folket steinet Paulus, slik at de trodde han
var død. De slepte ham ut av byen. 20 Men da disiplene samlet seg rundt
ham, reiste han seg opp og gikk på nytt inn i byen. Neste dag gikk han
videre til byen Derbe sammen med Barnabas.

Paulus og Barnabas vender tilbake til Antiokia i Syria

21 Også i Derbe fortalte Paulus og Barnabas de glade nyhetene om Jesus,
og mange mennesker begynte å tro. Senere vendte de tilbake til byene
Lystra, Ikonium og Antiokia. 22 Der styrket de disiplene. De oppmuntret
dem til å holde fast ved troen til tross for alle forfølgelsene, og sa: "Vi som
er Guds folk, får oppleve mange vanskeligheter, men en dag skal vi være
med ham i hans nye verden." 23 Paulus og Barnabas så seg ut ledere for
menigheten på hvert sted. De fastet og ba til Herren Jesus at han skulle
beskytte dem som nylig hadde begynt å tro på ham.

† **14:15** Se Salmenes bok 146:6.

24 Så reiste Paulus og Barnabas tilbake gjennom provinsene Pisidia og
Pamfylia. 25 De kom til byen Perge på reisen. Der talte de til folket om
Jesus. Etter det fortsatte de til havnebyen Attalia. 26 De tok en båt over til
Antiokia i Syria. Det var i denne byen menigheten hadde overlatt Paulus
og Barnabas til Gud og hans beskyttelse. Senere hadde de sendt de to av
sted på det oppdraget som nå var avsluttet. 27 Da de hadde kommet, kalte
de sammen hele menigheten og fortalte alt Gud hadde satt dem i stand til
å utrette, og hvordan han også hadde gitt andre enn jødene sjansen til å
tro. 28 De stanset en ganske lang tid hos de troende i Antiokia.

15

Møte i Jerusalem

1 Mens Paulus og Barnabas var i Antiokia, kom noen personer fra Judea.
De begynte å lære de troende at de ikke kunne bli frelst dersom de ikke
fulgte den jødiske tradisjonen med omskjærelse* slik det står i Moseloven†.
2 Men Paulus og Barnabas motsa det de lærte. Det førte til mange harde
diskusjoner og mye strid. Til slutt bestemte derfor de troende at de skulle
la Paulus og Barnabas, og noen i tillegg, reise opp til Jerusalem for å drøfte
spørsmålene med utsendingene og lederne i menigheten der. 3 De utrustet
dem for reisen og lot dem reise av sted. På veien stanset de i Fønikia og
Samaria og fortalte de troende at også mange som ikke var jøder, hadde
vendt seg til Gud. Dette gjorde de troende svært begeistret.
4 Da de kom fram til Jerusalem, ble de hjertelig mottatt av menigheten,
utsendingene og lederne. Paulus og Barnabas fortalte om det Gud hadde
utrettet gjennom deres forkynnelse. 5 Da reiste noen menn seg, de hadde
vært fariseere‡ før de ble disipler, og påsto at alle troende menn som
ikke var jøder, måtte bli omskåret, og at de måtte kreve at alle fulgte
Moseloven.
6 Disiplene og lederne i menighetene holdt et eget møte om dette
spørsmålet. 7 Etter en lang diskusjon reiste Peter seg og sa: "Brødre,
dere vet alle at Gud for lenge siden så seg ut meg til å fortelle de glade
nyhetene om Jesus for andre enn jøder, slik at de også kunne tro. 8 Gud,
som kjenner tankene til menneskene, har vist at han tar imot alle ved å
gi dem sin Hellige Ånd på samme måte som han ga den til oss. 9 Gud har
ikke gjort noen forskjell mellom oss og dem, men har akseptert alle fullt
og helt da de vendte om og begynte å tro. 10 Hvorfor stiller dere spørsmål
om det Gud har gjort? Hvorfor krever dere at disse disiplene skal lyde en
lov som både vi og forfedrene våre har hatt vanskelig for å holde? 11 Nei,
vi tror at alle, både vi og de, blir frelst ved vår Herre Jesu kjærlighet og
tilgivelse, den som ingen har gjort seg fortjent til."
12 Etter dette ble det slutt på diskusjonen, alle lyttet til Barnabas og Paulus
da de fortalte om alle miraklene og tegnene som Gud hadde utrettet blant
andre folk.

---

* **15:1** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mennene, var en måte å inngå pakter på. Seremonien ble praktisert av mange folk, men jødene inngikk sine pakter med Gud selv. Med denne handlingen la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett til å skjære bort meg og mine avkommere på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14. † **15:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **15:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

13 Da de hadde snakket ferdig, reiste Jakob§ seg og sa: "Brødre, hør på
meg. 14 Peter* har fortalt oss hvordan det skjedde første gangen en gruppe
mennesker som ikke er jøder, takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre
ham. 15 Andre folk vender om til Gud, noe som stemmer godt overens med
det budskap Gud bar fram ved profetene†. Det står for eksempel:
16 'Jeg vil vende tilbake og bygge opp Davids falne hus.
Jeg vil reise opp det som ligger i ruiner.
17 Da kan alle mennesker søke Herren,
ja, alle folk som jeg har innbudt for å tilhøre meg.
Det er Herren som sier dette, som gjorde alt
18 kjent for lenge siden.'‡
19 Jeg mener derfor at vi ikke skal sette en masse krav til folkene som
vender seg til Gud. 20 Det rekker med at vi skriver og understreker at
de skal la være å spise mat som er ofret til avgudene, at de skal avholde
seg fra seksuell løssluppenhet og ikke spise kjøtt fra kvalte dyr eller noe
annet som fortsatt har blodet i seg.§ 21 I Moseloven blir alt undervist
gjennom alle tider, og hver uke på hviledagen* leser de fra den i de jødiske
synagogene†."

Brevet fra menigheten i Jerusalem

22 Utsendingene og lederne besluttet, sammen med hele menigheten, at
de skulle sende noen representanter til Antiokia sammen med Paulus og
Barnabas for å fortelle resultatet av drøftingene. De personene som ble
valgt ut, var to av lederne i menigheten: Judas, som ble kalt Barsabbas og
Silas.
23 Slik lød brevet de fikk med seg:
"Fra utsendingene og lederne i menighetene i Jerusalem,
til de troende som ikke er jøder i Antiokia, Syria og Kilikia.
Vi hilser dere hjertelig!
24 Vi har fått vite at noen fra vår menighet har skapt uro og forvirring
blant dere med sin undervisning. Disse personene var ikke sendt ut av oss.
25 Vi har derfor enstemmig besluttet å velge to offisielle representanter og
sende dem til dere sammen med våre elskede brødre Barnabas og Paulus.
26 Disse to har våget livene sine for vår Herre Jesus Kristi skyld. 27 Våre
representanter, Judas og Silas, kommer til å fortelle mer om det vi har
besluttet, i dette spørsmålet.
28-29 Guds Hellige Ånd og vi har besluttet ikke å kreve noe annet av dere
enn at dere lar være å spise mat som er ofret til avgudene, at dere ikke
spiser kjøtt fra kvalte dyr eller noe annet som fortsatt har blodet i seg,
og at dere avholder dere fra seksuell løssluppenhet. Dersom dere nøye
følger dette, handler dere rett.
Vi ønsker dere alt godt!"

---

§ **15:13** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. * **15:14** I grunnteksten: Simon. Peter het fra begynnelsen Simon, men Jesus ga ham navnet Peter, som betyr "fjellet". † **15:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **15:18** Se Amos 9:11-12 og Jesaja 45:21. § **15:20** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og dem som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt de allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hunde år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **15:21** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **15:21** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

30 De fire mennene reiste straks til Antiokia. Der kalte de sammen alle
de troende til et stort møte og overleverte brevet. 31 Da menighetens
ledere hadde lest brevet, ble alle svært glade over denne oppmuntrende
beskjeden. 32 Judas og Silas, som begge hadde fått evner av Gud til å
holde fram budskapet fra ham, talte lenge til menigheten og oppmuntret
og styrket medlemmene i troen. 33 Da de hadde vært der en tid, reiste
Judas og Silas tilbake til sin menighet. Menigheten i Antiokia ønsket dem
fred fra Gud.‡ 35 Paulus og Barnabas stanset i Antiokia, der de sammen
med mange andre underviste og spredde budskapet om Herren Jesus.

Paulus og Barnabas skiller lag

36 Etter en tid sa Paulus til Barnabas: "Synes ikke du også at vi burde
reise tilbake til alle de stedene der vi har talt budskapet om Herren Jesus,
for å se hvordan det går med de troende?" 37 Barnabas var enig med ham
og foreslo at de skulle ta med seg Johannes Markus. 38 Men Paulus var helt
uenig i dette, etter som Johannes Markus hadde reist fra dem i Pamfylia
og ikke blitt med videre i arbeidet deres. 39 De ble faktisk så ueinge i dette
spørsmålet at de skilte lag. Barnabas tok med seg Johannes Markus og
seilte til Kypros. 40 Paulus derimot valgte Silas som medarbeider. Etter at
de troende hadde overlatt dem til Herren Jesus og hans beskyttelse, 41 reiste
de gjennom Syria og Kilikia for å oppmuntre menighetene der.

16

Timoteus blir medarbeider til Paulus og Silas

1 Paulus og Silas kom først til Derbe og så til Lystra. Der møtte de en
disippel som het Timoteus. Han var en ung mann, sønn til en kristen*
jødinne som var gift med en mann som ikke var jøde, og altså far til
Timoteus. 2 De troende i Lystra og Ikonium hadde bare godt å si om
Timoteus. 3 Paulus ville derfor at han skulle bli med på reisen deres. Av
hensyn til jødene i området omskar han Timoteus før de reiste videre,
etter som alle visste at far hans ikke var jøde.

4 De reiste fra by til by og fortalte om det utsendingene og lederne i
menighetene i Jerusalem hadde besluttet når det gjaldt troende fra andre
folk, og hvilke regler de skulle følge. 5 Menighetene ble styrket i troen, og
for hver dag økte antallet på de troende.

Paulus blir kalt til Makedonia

6 Paulus og følget hans reiste nå gjennom Frygia og Galatia, etter som
Guds Hellige Ånd hadde sagt at de ikke skulle spre budskapet om Jesus i
provinsen Asia denne gangen. 7 Da de etter en tid kom fram til grensen
mot Mysia, tenkte de å gå nordover mot Bitynia, men Jesu Ånd tillot dem
ikke å reise dit.† 8 De fortsatte derfor gjennom Mysia og kom til byen Troas.

9 Der fikk Paulus se et syn om natten. Han så en mann fra Makedonia‡
stå og rope på ham: "Kom over til Makedonia og hjelp oss." 10 Derfor
bestemte vi oss straks for å reise over til Makedonia, etter som vi forsto at
Gud ville at vi skulle fortelle de glade nyhetene om Jesus også der.§

---

‡ **15:33** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 34 Men Silas besluttet å stanset igjen. * **16:1** "Kristen" betyr "tilhører Kristus". † **16:7** Frygia, Galatia, Asia, Mysia og Bitynia var romerske provinser i nåværende Tyrkia. ‡ **16:9** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:10** Lukas, forfatteren til boken, hadde nå kommet med i gruppen og skrev derfor i "vi" form.

Lydia fra Tyatira begynner å tro på Jesus

11 Vi gikk ombord i en båt som lå i Troas og seilte rett over til øya
Samotrake og neste dag videre til Neapolis. 12 Så fortsatte vi til Filippi,
som er en romersk koloni og en av de viktige byene i Makedonia. Der
stanset vi i flere dager.
13 Da det ble hviledag*, gikk vi ut av byen og ned til en elvebredd, der vi
trodde de brukte å samle seg for å be på hviledagen. Vi satte oss ned og
snakket med kvinnene som var kommet dit. 14 En av dem het Lydia. Hun
kom fra byen Tyatira og handlet med purpurstøy†. Hun var ikke jødinne,
men tilba Israels Gud. Mens hun nå lyttet til oss, åpnet Herren Gud hjertet
hennes, slik at hun tok imot alt som Paulus sa. 15 Hun lot seg døpe sammen
med alle i huset sitt, og etterpå sa hun: "Nå når dere ser at jeg virkelig tror
på Herren Jesus, da må dere komme og bo hos meg." Hun ga seg ikke før
vi gjorde som hun sa.

Paulus og Silas blir kastet i fengsel

16 Da vi en dag var på vei til stedet der de brukte å be, møtte vi en
slavejente som var besatt av en ond Ånd. Hun kunne spå mennesker og
sopte inn mye penger til eierne sine. 17 Jenten fulgte etter og ropte til
Paulus og oss andre: "Disse mennene er tjenere av den høyeste Guden og
har kommet for å vise dere veien til frelse."
18 Dette gjentok seg hver eneste dag, helt til Paulus en dag ble så irritert
at han snudde seg om og sa til den onde ånden i henne: "I kraften fra Jesus
Kristus befaler jeg deg å fare ut av henne." Straks forlot den onde ånden
henne.
19 Da eierne hennes så at de ikke lenger kunne tjene penger på jenta,
grep de Paulus og Silas og slepte dem for byretten som holdt til på torget.
20 De førte Paulus og Silas fram for de romerske dommerne og sa: "Disse
jødene snur opp ned på hele byen. 21 De lærer folket å gjøre slikt som er
imot den romerske loven."
22 Hele folkemassen begynte å angripe Paulus og Silas. Dommerne ga
befaling om at de skulle kle av dem og slå dem med pisken. 23 De ble slått
hardt og etterpå kastet i fengsel. Fangevokteren fikk befaling om å holde
streng vakt over dem. 24 Han tok derfor ingen sjanser, men plasserte dem
i den innerste cellen. Der låste han fast føttene deres i en solid trestokk.
25 Omkring midnatt satt Paulus og Silas og ba og sang lovsanger til
Gud, mens de andre fangene lyttet. 26 Da kom det plutselig et jordskjelv,
som var så kraftig at fengslet ristet helt ned i grunnmuren. I samme
øyeblikk sprang alle dørene opp, og lenkene falt av fangene. 27 Da våknet
fangevokteren. Da han fikk se at alle dørene til fengslet sto vidt åpne,
trodde han at fangene hadde rømt og dro sverdet sitt for å ta sitt eget liv.
28 Paulus ropte til ham: "Stopp! Ikke gjør deg noe farlig! Alle sammen
er her!"
29 Da ba den vettskremte fangevokteren om lys og løp inn og kastet seg
på kne foran Paulus og Silas. 30 Så førte han dem ut av cellen og spurte:
"Hva skal jeg gjøre for å bli frelst?"
31 De svarte: "Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst, både du og din
familie."

---

* **16:13** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. † **16:14** Et kostbart tøy i mørkerød farge som er blitt brukt av konger og andre rike personer.

32 Paulus og Silas fortalte budskapet om Herren Jesus for fangevokteren
og hele familien hans. 33 Fangevokteren tok straks hånd om dem og vasket
sårene deres, til tross for at det var midt på natten. Og før natten var over,
hadde hele familien latt seg døpe! 34 Etterpå tok fangevokteren med seg
Paulus og Silas opp til hjemmet sitt og bød på mat. Både han og familien
var overlykkelige over at de hadde kommet til tro på Gud.
35 Neste morgen sendte dommerne sine medarbeidere til fengslet for å
meddele at mennene skulle slippes fri. 36 Fangevokteren fortalte dette til
Paulus og sa: "Dommerne har besluttet til å gi dere fri, så nå trenger dere
ikke å sitte her lenger. Gå i fred!"
37 Paulus svarte: "Å, nei! Så lett kommer de ikke fra det! Uten lov og rett
har de pisket oss offentlig og satt oss i fengsel til tross for at vi er romerske
borgere. Og nå vil de at vi skal forlate fengslet i hemmelighet. Aldri! Be
dem komme hit og selv sette oss fri."
38 Medhjelperne fortalte da dette til dommerne. Da de hørte at Paulus
og Silas var romerske borgere, ble de skremt. 39 Straks kom de til fengslet
og begynte å unnskylde seg. De førte dem ut og bønnfalt dem om å forlate
byen. 40 Paulus og Silas gikk først til huset der Lydia bodde. Der møtte de
alle de troende og oppmuntret dem. Deretter reiste de videre.

17

Paulus i Tessaloniki

1 Paulus og Silas tok nå veien gjennom byene Amfipolis og Apollonia og
kom til Tessaloniki, der jødene hadde en synagoge*. 2 Paulus gikk som
vanlig dit, og i tre uker på rad talte han til folket på hviledagene†. 3 Ved
hjelp av Skriften‡ forklarte han at Messias, den lovede kongen, måtte lide
og stå opp fra de døde, og han beviste at Jesus er denne kongen§. 4 Mange
av dem som lyttet ble overbeviste og holdt seg til Paulus og Silas. Blant
dem var en stor gruppe som ikke var jøder, men tilba Israels Gud. Også et
antall betydningsfulle kvinner begynte å tro.
5 Men de religiøse lederne ble misunnelige og samlet en flokk pøbler fra
gaten og dro i gang et oppløp som skapte uroligheter i byen. De marsjerte
fram mot huset til Jason, for å hente Paulus og Silas og dra dem ut til
folkemassen.* 6 Da de ikke fant de to, slepte de i stedet Jason, og noen
andre troende ut, og tok disse med til dommerne i byen og skrek: "Paulus
og Silas har snudd opp ned på hele verden, og nå er de her og steller i
stand bråk. 7 Jason har sluppet dem inn i huset sitt. Alle disse er skyldige
i forræderi mot keiseren, for de påstår at det er en annen som er konge,
en som heter Jesus."
8 Både dommerne og folket i byen ble bekymret over disse anklagene.
9 Jason og de andre ble ikke sluppet fri før de hadde betalt kausjon.

Paulus i Berøa

10 Samme natten passet de troende på at Paulus og Silas ble sendt videre
til byen Berøa. Og så fort de var kommet dit, la de veien til den jødiske

---

* **17:1** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **17:2** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **17:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:3** "Kong". I grunnteksten: Messias. * **17:5** Eller: Bli dømt av folkeforsamlingen.

synagogen†. 11 Folkene i Berøa var mer åpne for nye ideer enn de hadde
vært i Tessaloniki. De lyttet mer enn gjerne til budskapet, og studerte hver
dag i Skriften‡ for å kontrollere at det Paulus og Silas sa, virkelig stemte.
12 Resultatet ble at mange begynte å tro. Blant dem var flere høytstående
kvinner og menn som ikke var jøder.
13 Da jødene i Tessaloniki fikk greie på at Paulus spredde budskapet om
Jesus også i Berøa, kom de etter og skapte uro og bråk blant folket også
der. 14 Derfor handlet de troende raskt og sendte Paulus ned til kysten,
men både Silas og Timoteus ble værende igjen.
15 De som førte Paulus ned til kysten, seilte seinere med ham helt til
Aten. Etter det vendte de tilbake til Berøa, og meldte til Silas og Timoteus
at Paulus ønsket at de skulle skynde seg å følge etter ham.

Paulus i Aten

16 Mens Paulus ventet på Silas og Timoteus, så han seg omkring i Aten.
Han ble dypt rystet over alle avgudsbildene han oppdaget over alt i byen.
17 Som vanlig besøkte han synagogen§ og talte til jødene, og de grekerne
som tilba Israels Gud. Dessuten talte han hver dag på torget til alle som
tilfeldigvis var der. 18 Han diskuterte også med noen av filosofene, både
epikureere og stoikere.* Men da Paulus fortalte dem om Jesus og sa at han
hadde stått opp fra de døde, sa noen: "Hva er dette for slags underlige
ideer han har snappet opp? Hva mener han?" Andre sa: "Han forsøker å
prakke på oss en fremmed religion."
19 De førte ham med seg opp til Areopagos† og sa: "Kom og fortell mer
for oss om denne nye religionen. 20 Det er jo ganske merkelige ting du
har å fortelle. Si oss hva dette handler om." 21 En slik utspørring var ikke
uvanlig, for både atenerne og de utlendingene som bodde der, brukte all
sin tid til å diskutere de siste ideer og trender i tiden.

Talen Paulus holdt på Areopagos

22 Paulus stilte seg altså opp foran‡ Areopagos og sa: "Atenere, jeg har
lagt merke til at dere er sterkt religiøse. 23 Mens jeg har spasert omkring
her, har jeg sett mange altere. Ett av dem hadde mottoet: 'Til en ukjent
gud'. Og det er denne guden jeg vil fortelle dere om, han som dere har
tilbedt uten å vite hvem det er.
24 Den Gud som har skapt verden og alt som finnes i den, han er Herre
både over himmelen og jorden. Han bor ikke i noe tempel som er bygget
av mennesker. 25 Menneskene kan ikke tilfredsstille behovene hans, etter
som han ikke har noen! Det er jo han selv som lar oss leve og puste, og
som fyller alle våre behov. 26 Han skapte alle folk og riker fra et eneste
menneske og spredde dem ut over hele jordens overflate. Han bestemte
hvor lenge rikene skulle eksistere og staket ut grensene som skiller dem
fra hverandre.
27 Hans hensikt med alt dette var at menneskene skulle lete etter Gud
og kanskje finne veien til ham. Men han er ikke langt borte fra noen av

† **17:10** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. ‡ **17:11** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **17:17** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **17:18** Epikureerne mente at livets mål var lykke. Stoikerne mente at selvbeherskelse var viktig og at de skulle høre på sin samvittighet. † **17:19** Areopagos, som betyr Arestoppen, var fjellet i Aten der rådet for religiøse og etiske spørsmål var samlet. Rådet som samlet seg der, ble også kalt Areopagos. ‡ **17:22** Eller: "midt på".

oss. 28 Det er jo i han vi lever og rører oss og eksisterer slik som noen
av deres egne diktere sier: 'Vi kommer fra ham.' 29 Dersom det altså er
sant at vi kommer fra ham, da kan jo ikke Gud være en gjenstand, noe
som menneskene har laget av sølv eller gull eller har hugget ut i stein. 30 I
lang tid har Gud hatt overbærenhet med den uvitenheten menneskene er
begrenset av, men nå krever han at alle skal forlate avgudene og vende
om til ham. 31 Gud har nemlig satt fast en dag da han skal dømme verden
med rettferdighet gjennom en mann som han i forveien har bestemt for
denne oppgaven. Det har han bevist for alle mennesker ved å la denne
mannen stå opp fra de døde."
32 Da de hørte at Paulus talte om en person som hadde stått opp fra de
døde, begynte noen å le, men andre sa: "Vi vil høre mer om dette en annen
gang." 33 Da diskusjonen var over, gikk Paulus fra dem. 34 Noen atenere
slo seg sammen med ham og begynte å tro. Blant dem var Dionysios, en
mann som var medlem av Areopagosrådet, og en kvinne som het Damaris
og noen til.

18

Paulus i Korint

1 Senere reiste Paulus fra Aten og kom til Korint. 2 Der ble han kjent
med en jøde som het Akvilas. Han var født i provinsen Pontos, men hadde
nylig kommet fra Italia sammen med kona si Priskilla, etter som keiser
Claudius hadde utvist alle jødene fra Roma. 3 Paulus fant fram til Akvilas
og Priskilla og bodde og arbeidet sammen med dem. De drev håndverk
med lærvarer,* akkurat som han selv hadde erfaring fra.
4 Hver uke på hviledagen† gikk Paulus til synagogen‡ og forsøkte å
overbevise både jøder og dem som ikke var jøder. 5 Etter at Silas og
Timoteus var kommet fra Makedonia, konsentrerte Paulus seg helt om
å snakke til jødene og vitne om at Jesus er Messias, den lovede kongen.
6 Da jødene sa imot ham og hånte ham, børstet Paulus symbolsk støvet
av kappen sin og sa: "Dere får selv ta ansvar for handlingene§ deres. Jeg
har gjort det jeg kunne. Fra og med nå av tenker jeg å vende meg til andre
folk."
7 Så forlot Paulus synagogen og gikk i stedet til et hus som var eid av
en mann som het Titius Justus. Han var ikke jøde, men tilba Israels Gud.
Huset hans lå vegg i vegg med synagogen. 8 Forstanderen for synagogen
het Krispus. Både han og hele familien hans begynte å tro på Herren Jesus.
Mange andre i Korint som hørte Paulus, begynte også å tro og lot seg døpe.
9 En natt viste Herren Jesus seg for Paulus i et syn og sa: "Vær ikke redd!
Fortsett bare med å fortelle om meg. La dem ikke skremme deg til taushet.
10 Jeg er med deg. Ingen kommer til å skade deg, for det er mange som
tilhører meg i denne byen." 11 Paulus stanset ett og et halvt år i Korint og
underviste om Guds budskap.
12 Da Gallio var blitt landshøvding over provinsen Akaia,* gikk jødene
til angrep på Paulus og førte ham til landshøvdingen for å bli dømt. 13 De

---

* **18:3** På gresk: De var teltmakere. Ordet hadde fått en videre betydning. † **18:4** I grunnteksten: Sabbaten. Jødene sin hviledag er den sjuende dagen i deres uke, altså lørdagen. ‡ **18:4** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **18:6** På gresk: "Deres blod må komme over deres egne hoder". * **18:12** Gallio var landshøvding i den romerske provinsen Akaia i nåværende Hellas år 51-53.

anklaget Paulus og sa: "Han lokker menneskene til å dyrka Gud på en måte som er i strid med Moseloven.†" 14 Før Paulus rakk å forsvare seg, vendte Gallio seg mot jødene og sa: "Hør etter, dere jøder! Dersom tilfellet gjaldt noen forbrytelser eller andre onde ting som de hadde gjort, da skulle jeg gjerne hørt på dere. 15 Men skal dere bare krangle om noen ord og personer i deres interne lov, da kan dere sannelig ta hånd om dette selv. Jeg vil ikke være dommer i slike spørsmål." 16 Så jaget han dem bort fra domstolen.
17 Da kastet folkemassen seg over Sostenes, en av forstanderne for synagogen, og mishandlet ham rett foran dommersetet. Men Gallio brydde seg ikke om oppstyret.

Paulus i Antiokia og en ny reise

18 Paulus stanset en tid i Korint etter at dette skjedde. Så tok han avskjed med de troende og seilte tilbake til Syria. Med på reisen hadde han også Priskilla og Akvilas. Paulus hadde like før dette besøkt Kenkreæ, der han i tråd med jødisk skikk hadde klippet håret sitt for å innfri et løfte til Gud.‡ 19 Da de var kommet til havn i byen Efesos, skilte Paulus lag med Priskilla og Akvilas. Han gikk til synagogen§ for å diskutere med jødene. 20 Folket i synagogen ba ham stanse noen dager, men han svarte: 21 "Jeg kan dessverre ikke gjøre det. Men om Gud vil, kommer jeg tilbake til dere en annen gang."* Så gikk han ombord igjen og dro fra Efesos.
22 Da båten kom til byen Cæsarea, gikk Paulus i land og fortsatte opp til Jerusalem for å hilse på menigheten. Senere reiste han videre til Antiokia. 23 Da han hadde vært der en tid, vendte han tilbake til provinsene Galatia og Frygia og besøkte alle disiplene og oppmuntret og styrket dem.

Apollos blir undervist i Efesos

24 I mens hadde en jøde som het Apollos, kommet til Efesos. Han var fra Alexandria og en svært god taler som kjente godt til Skriften†. 25 Apollos hadde fått høre om Herren Jesu vei‡, og han talte med stor entusiasme og underviste rett og riktig om Jesus. Men han kjente bare til den dåpen som døperen Johannes underviste om. 26 Da Priskilla og Akvilas en dag fikk høre ham i synagogen§ der han med stort mot talte til folket, ble de med ham hjem og forklarte nærmere hva det betyr å følge Guds vei.
27 Etter en tid ville Apollos seile over til provinsen Akaia, og de troende i Efesos oppmuntret ham. Han fikk med seg et brev der de ba disiplene i Akaia om å hilse ham velkommen. Da han kom dit, ble han til stor hjelp for de som Gud i sin godhet hadde latt komme til tro. 28 Etter som han var så dyktig i å tolke Skriften, kunne han med stor kraft sette jødene til veggs i diskusjonene og bevise at Jesus virkelig er Messias, den lovede kongen.

19

Paulus i Efesos

† **18:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **18:18** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6. § **18:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **18:21** I følge en del håndskrifter: "Jeg må absolutt rekke fram i tide til høytiden i Jerusalem. Men om Gud vil…". † **18:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **18:25** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". § **18:26** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

1 Mens Apollos var i Korint i provinsen Akaia, kom Paulus fram til Efesos
etter reisen gjennom innlandet. Der møtte han noen troende og spurte
dem: 2 "Fikk dere Guds Hellige Ånd da dere kom til troen?"
"Nei", svarte de, "vi har aldri hørt snakk om Guds Hellige Ånd."
3 "Men på hvilken måte er dere da døpt?" spurte han.
De svarte: "Vi er døpt med den dåpen som døperen Johannes underviste
om."
4 Da forklarte Paulus at Johannes sin dåp var en dåp som viste at de
hadde forlatt synden og vendt om til Gud, men at Johannes også underviste
at de skulle tro på Jesus, han som kom etter ham. 5 Da de hørte dette, lot
de seg døpe til fellesskap med Herren Jesus. 6 Da Paulus la hendene på
dem, kom Guds Hellige Ånd over alle. De begynte å tale i fremmede språk
og holde fram budskap fra Gud. 7 Til sammen var det omkring tolv menn
i gruppen.
8-9 I tre måneders tid underviste Paulus regelmessig i synagogen*. Han
talte åpent med stort mot, og forsøkte å overbevise alle om at Gud ville
frelse og gjøre dem til sitt eget folk. Men noen avviste budskapet hans.
De ville ikke tro, men hånte Jesu vei† i påhør av alle i synagogen. Derfor
sluttet Paulus å gå til synagogen, og han holdt de troende borte fra denne
møteplassen. De samlet seg i stedet i Tyrannus auditorium, der Paulus
underviste hver dag. 10 Dette pågikk i to års tid, slik at alle i provinsen
Asia‡, både jøder og de som ikke var jøder, fikk høre budskapet om Herren
Jesus.
11 Gud ga Paulus kraft til å gjøre uvanlige mirakler. 12 Noen tok til og med
tørklær og klesplagg som hadde vært i berøring med kroppen hans, og la
på de syke. Da de gjorde det, forsvant sykdommene, og de onde åndene
forlot dem som var besatt.
13 En gruppe jøder som var åndemanere og reiste fra by til by og drev
ut onde ånder, fikk det for seg at de skulle uttale Herren Jesu navn over
dem som var besatt. De tenkte ut en formel som lød slik: "Jeg befaler
deg å komme ut, ved den Jesus som Paulus snakker om!" 14 Det var sju
menn, alle sønner til den jødiske øverstepresten Skevas, som forsøkte
seg på dette. 15 Men da de uttalte formelen, svarte den onde ånden dem:
"Jeg kjenner Jesus og jeg vet hvem Paulus er, men hvem er så dere?" 16 Så
kastet den besatte mannen seg over dem og slo løs slik at de var nødt til å
rømme nakne og forslåtte ut av huset. 17 Ryktet om det som hadde skjedd,
spredde seg i hele Efesos både til jøder og dem som ikke er jøder. Alle
i byen ble forskrekket og hyllet Herren Jesus. 18-19 Mange av de troende,
som før hadde praktisert trolldom, bekjente det de hadde vært med om.
De plukket fram sine svartebøker og brente dem offentlig. Noen regnet
ut at bøkene var verd omkring 50 000 daglønninger. 20 Alt som skjedde,
påvirket mange så sterkt at budskapet om Herren Jesus spredde seg vidt
og bredt omkring, og flere og flere begynte å tro.

Oppløp i Efesos

21 Etter alt dette bestemte§ Paulus seg for først å seile over havet og
deretter foreta en lang reise gjennom provinsene Makedonia og Akaia

---

* **19:8-9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **19:8-9** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:10** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **19:21** Eller: "Paulus kjente seg ledet av Guds Ånd".

og videre til Jerusalem. "Til sist må jeg også besøke Roma", sa han.
22 Men hans første oppgave var å sende Timoteus og Erastus, to av sine
medarbeidere, i forveien til Makedonia. Imens stanset han selv en tid i
provinsen Asia*.
23 På denne tiden ble det stor uro i Efesos på grunn av budskapet om Jesu
vei†. 24 Den som startet bråket, var sølvsmeden Demetrius, en mann som
tjente store penger på å produsere små kopier av templet til gudinnen
Artemis‡ i Efesos. Han hadde for øvrig mange ansatte håndverkere.
25 Demetrius kalte sammen sine ansatte til et møte med andre som hadde
tilsvarende produksjon. Han grep ordet og sa:
"Dere vet at det er takket være denne produksjonen at vi er blitt rike.
26 Nå har dere alle sett og hørt hvordan denne Paulus har fått mange til å
tro at guder som er laget av menneskelige hender, ikke er noen guder. Det
er ikke bare her i Efesos folk endrer sin innstilling, men i hele provinsen
Asia. 27 Naturligvis kommer dette til å påvirke våre forretninger negativt.
Det som bekymrer meg mest, er at templet til den store gudinnen Artemis
kan komme til å miste sin anseelse. Ja, kanskje Artemis selv kommer til å
bli glemt, denne mektige gudinnen som blir dyrket, ikke bare i provinsen
Asia, men i hele verden."
28 Da de hørte dette, ble de rasende og begynte å rope: "Stor er efeserne
sin Artemis!"
29 Det drøyde ikke lenge før folk begynte å samle seg, og snart var
hele byen i opprør. De grep Gaius og Aristark, to makedonier som
var reisekamerater med Paulus, og slepte dem til friluftsteateret i byen.
30 Paulus ville da gå inn på teateret, men de troende hindret ham. 31 Noen
medlemmer av rådet i byen, som var Paulus sine venner, sendte også bud
at han ikke måtte risikere livet ved å gå inn.
32 Inne på teateret ropte og skrek alle om hverandre. Alt var et eneste
stort kaos, og de fleste visste ikke en gang hvorfor de hadde kommet dit!
33 Etter en stund sendte jødene fram en mann som het Aleksander, for å
forklare situasjonen. Noen i folkemassen begynte å skrike gode råd til ham.
Han ga tegn til folket om å være stille og forsøkte å holde en forsvarstale.
34 Da folket forsto at Aleksander var jøde, begynte alle å rope igjen, og
i to timer skrek de i kor: "Stor er efesernes Artemis! Stor er efesernes
Artemis!"
35 Til slutt klarte i alle fall sorenskriveren i byen å roe folkemassen ned
så pass at han kunne tale til dem. "Innbyggere i Efesos", sa han, "alle vet
at Artemis tempel finnes her og at Efesos er sentrum for tilbedelsen av
den store gudinnen. Dette er stedet hvor bildet av henne falt ned til oss
fra himmelen. 36 Det er aldri noen som har stilt spørsmål ved dette, så ta
det helt med ro. Gjør ikke noe som dere kommer til angre på. 37 Disse
mennene som dere har ført hit, har verken stjålet noe fra templet eller
snakket dårlig om gudinnen. 38 Dersom Demetrius og håndverkerne hans
har noe å anklage dem for, da har vi domstoler som tar hånd om slikt,
og landshøvdinger som kan ta opp saken. La alt gå den lovlige veien.
39 Dersom det finnes klager i andre spørsmål, så kan de bli tatt opp i den
lovlige folkeforsamlingen. 40 Slik vi nå driver på, er det til og med risiko
for at vi blir anklaget for opprør, etter som det ikke var noen grunn til å

* **19:22** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **19:23** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **19:24** Gudinnen Artemis er også kjent under navnet Diana.

sette i gang disse urolighetene. Dersom de romerske myndighetene krever en forklaring, så har vi ingen god grunn å komme med."
41 Med disse ordene fikk han folkemassen til å løse seg opp og gå hver til sitt.

20

Paulus reiser til Makedonia og Hellas

1 Da alt var blitt rolig i Efesos, kalte Paulus sammen disiplene og oppmuntret dem. Så tok han avskjed og begynte reisen over til Makedonia.
2 Der dro han fra sted til sted og oppmuntret de troende. Da han kom fram til Hellas, 3 stanset han i tre måneder. Han sto klar til å seile videre til Syria da han fikk greie på at noen jøder la planer om å drepe ham. Han forandret derfor reiseruten og dro tilbake gjennom Makedonia. 4 En gruppe menn skulle reise med ham til Syria og videre til Jerusalem. Det var Sopatros, som var sønn av Pyrrus fra Berøa, Aristark og Sekundus fra Tessaloniki, Gaius fra Derbe, Timoteus samt Tykikus og Trofimus fra provinsen Asia*.
5 Han lot disse seile i forveien over til Troas og ba dem vente på oss† der.
6 Etter påskehøytiden‡ gikk vi andre ombord på et skip i Filippi, og fem dager seinere møtte vi dem i Troas, der vi stanset en uke.

Paulus i Troas. En ung mann vekkes opp fra de døde

7 På søndagen, da vi hadde samlet oss for sammen å bryte brødet, talte Paulus til de troende. Etter som han skulle reise fra Troas neste dag, holdt han på helt til midnatt. 8 Rommet i øvre etasjen der vi var samlet, var opplyst av mange oljelamper. 9 En ung mann som het Eutykus, hadde satt seg i vinduet. Da Paulus talte så lenge, gikk det ikke bedre til enn at han sovnet og falt ned fra tredje etasjen og døde. 10 Paulus sprang da ned, la seg over ham og tok ham i armene sine og sa: "Ikke vær redd, han lever!"
11 Så gikk alle opp igjen og brøt brødet og spiste sammen. Etterpå fortsatte Paulus å tale ytterligere en stund, ja, det rakk faktisk å bli morgen før han til slutt forlot dem. 12 Den unge mannen som hadde falt ut av vinduet, ble ført hjem i beste velgående, noe som selvfølgelig var til stor lettelse for alle.

Paulus tar avskjed med lederne i menighetene i Efesos

13 Paulus tok landeveien over til byen Assos, mens vi andre seilte rundt med båt. 14 Da vi etter en tid møtte han i Assos, tok vi ham ombord og seilte ned til Mitylene. 15 Videre passerte vi øya Kios neste dag. Dagen etter la vi til ved øya Samos og nådde en dag seinere fram til byen Milet.
16-17 Paulus hadde bestemt seg for ikke å reise til Efesos denne gangen, til tross for at byen lå i nærheten. Han ville ikke bli heftet i provinsen Asia§, etter som han ville rekke fram til Jerusalem for å kunne feire pinsehøytiden der. Da vi kom fram til Milet, sendte han en beskjed til lederne i menighetene i Efesos og ba dem komme ned til skipet for å treffe ham.
18 Da de hadde møtt opp, sa han: "Dere vet om alt jeg har gjort helt fra den dagen da jeg først satte mine føtter i provinsen Asia. 19 Uten å tenke på meg selv har jeg tjent Herren Jesus. Det har jeg gjort til tross for

* **20:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **20:5** Her begynner bokens forfatter å skrive i «vi» form igjen. ‡ **20:6** I grunnteksten: De usyrede brøds høytid. Jødene spiser i påskeuken bare brød som har blitt bakt uten gjær. § **20:16-17** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

de sorger og prøvelser som rammet meg gjennom alt jødene gjorde mot meg. 20 Jeg har aldri nølt med å tale om det som kunne være til nytte for dere, men jeg har undervist dere både offentlig og i hjemmene. 21 Jeg har alvorlig formant både jøder og dem som ikke er jøder, til å vende om til Gud og tro på vår Herre Jesus.

22 Men nå blir jeg drevet av Guds Ånd* til å reise tilbake til Jerusalem. Veien går dit til tross for at jeg ikke aner hva som venter meg der. 23 Det eneste jeg vet, er at Guds Hellige Ånd i by etter by har minnet meg om at fengsel og lidelse kan ligge foran meg. 24 Men for meg er ikke livet noe verdt, dersom jeg ikke får bruke det til å fullføre den oppgave som Herren Jesus har gitt meg. Helt til livets slutt vil jeg spre det glade budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse.

25 Nå vet jeg at dere aldri kommer til å få se meg igjen, alle dere som jeg har besøkt og undervist om hvordan dere kunne bli Guds eget folk. 26 Derfor vil jeg i dag si dere at jeg ikke er skyldig om noen av dere går evig fortapt. 27 Jeg har jo uten å nøle meddelt dere hele Guds plan om frelse.

28 Pass nå nøye på hvordan dere selv lever, og ta godt være på de menneskene som Guds Hellige Ånd har satt dere til ledere for. Vær gjetere for Guds menighet, den flokken som han har kjøpt med sin egen Sønns blod. 29 Jeg vet at når jeg forlater dere, vil det komme glupske ulver og trenge seg inn blant dere, og de kommer ikke til å skåne flokken. 30 Noen av dere kommer selv til å forvrenge sannheten og forsøke å få egne tilhengere blant disiplene. 31 Vær derfor på vakt! Husk på at jeg i tre år personlig har undervist hver og en av dere, og at jeg dag og natt med tårer har formant dere.

32 Jeg ber nå om at Gud skal ta hånd om dere. Ikke glem budskapet hans om kjærlighet og tilgivelse. La det veilede dere, slik at troen blir sterkere og sterkere, og dere får del i den arven som venter på dem som tilhører Gud.

33 Dere vet at jeg aldri har krevd å få penger eller klær av dere. 34 Jeg har med egne hender forsørget både meg selv og mine medarbeidere. 35 Jeg ville gjennom egne handlinger vise at vi gjennom hardt arbeid skal skaffe mulighet til å hjelpe de fattige og ikke falle menigheten til byrde. Husk på det Herren Jesus sa: 'Vi blir lykkeligere av å gi enn å få.' "

36 Da Paulus avsluttet talen, falt han på kne og ba. 37 Mennene begynte å gråte høyt og omfavnet og kysset ham. 38 Det som bedrøvet dem aller mest, var at han sa at de aldri mer ville se hverandre her i livet. Til slutt fulgte alle ham ned til skipet.

21

Paulus fortsetter reisen mot Jerusalem

1 Etter at vi skilte lag med lederne for menigheten i Efesos, seilte vi rett ned til øya Kos. Neste dag nådde vi øya Rhodos og fortsatte derfra til byen Patara. 2 Der fant vi et skip som skulle til Fønikia i provinsen Syria, og vi gikk ombord og seilte av sted. 3 Etter en tid fikk vi Kypros i sikte og passerte sør for øya med kurs mot Syria. Vi kom til byen Tyrus, for der skulle skipet losse lasten. 4 Mens dette sto på, gikk vi i land og fant fram til disiplene og stanset hos dem en uke. De ble ledet av Guds Ånd til å advare Paulus

* **20:22** Eller: "en indre drivkraft har fått meg…"

mot å fortsette til Jerusalem. 5 Da uken hadde gått, vendte vi på tross av
advarslene tilbake til skipet. Alle de troende, også kvinner og barn, fulgte
med oss ut av byen og ned til stranden. Der ba vi sammen og tok avskjed
med hverandre. 6 Vi gikk om bord, og de andre vendte hjem til sitt.
7 Nesten uten opphold kom vi til Ptolemais. Der hilst vi også på de
troende, men stanset bare en dag. 8 Så fortsatte vi til Cæsarea, der vi
bodde hos Filip. Han var stadig opptatt med å spre det glade budskapet
om Jesus. Filip var en av de første sju medarbeiderne til disiplene. 9 Han
hadde fire ugifte døtre, som alle hadde fått evner av Gud til å tale profetisk.
10-11 Under besøket som varte i flere dager, kom en mann fra Judea for
å treffe oss. Han het Agabus. Også han hadde fått evner av Gud til å tale
profetisk. Han tok beltet til Paulus og bandt sine egne føtter og hender med
det og sa: "Guds Hellige Ånd sier: 'På denne måten skal eieren av dette
belte bli bundet av jødene i Jerusalem og bli utlevert til romerne.' " 12 Vi
som hørte dette, både reisekameratene og de troende på stedet, forsøkte
på alle måter å overtale Paulus til ikke å fortsette til Jerusalem.
13 Men han sa: "Hvorfor gråter dere og gjør det vanskelig for meg? Jeg
er beredt, ikke bare til å bli fengslet i Jerusalem, men også å dø for Herren
Jesu skyld." 14 Vi forsto da at han ikke hadde noen planer om å bøye av.
Vi roet oss og sa: "La det bli som Herren vil."
15 Etter disse dagene hos Filip gjorde vi oss klare og fortsatte mot
Jerusalem. 16 Noen av disiplene i Cæsarea fulgte med oss et stykke og
viste oss veien til Mnason sitt hus der vi fikk bo. Mnason kom fra Kypros,
og var en av de første som begynte å tro på Jesus.

Paulus kommer fram til Jerusalem

17 Da vi kom fram til Jerusalem, ble vi hilst hjertelig velkommen av de
troende. 18 Dagen etter at vi hadde kommet, tok Paulus oss med hjem til
Jakob*. Der samlet også de andre lederne i menighetene seg. 19 Etter at vi
hadde hilst, fortalte Paulus smått og stort om arbeidet sitt og om hvordan
Gud hadde brukt ham for å nå ut til andre folk.
20 Da lederne i menighetene hørte dette, hyllet de Gud. Men etter en
stund sa de: "Du vet, kjære bror, at mange tusen jøder har kommet til tro
her, og de er alle nøye med å følge Moseloven†. 21 Nå har et rykte blitt
spredd i Jerusalem om at du lærer de jødene som bor blant andre folk, at
de ikke behøver å følge Moseloven. Du skal også ha sagt at de ikke behøver
å omskjære sine sønner eller å følge våre jødiske tradisjoner. 22 Noe må
derfor bli gjort, for de kommer sikkert til å få greie på at du er her.
23 Vårt forslag går ut på dette: Her er det fire menn som har gitt et løfte
til Gud.‡ 24 Ta dem med til templet og gå sammen med dem og foreta
seremonien for renselse. Betal etterpå utgiftene slik at de også kan klippe
håret, slik det er påbudt i loven. Da forstår alle at ryktene om deg er
falske, og at du selv følger Moseloven.
25 Når det gjelder troende fra andre folk, står vi fast ved vår beslutning.
Det eneste vi krever av dem er det vi skrev om i vårt brev: At de ikke skal
spise mat som blir ofret til avguder, at de ikke skal spise kjøtt fra kvalte

---

* **21:18** Jakob var bror til Jesus og leder for menigheten. † **21:20** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **21:23** Løftet var sannsynligvis et nasirløfte. Se Fjerde Mosebok 6.

dyr eller noe annet som fortsatt har blod i seg, og at de skal avholde seg fra seksuell løssluppenhet.§”

Paulus blir arrestert i templet

26-27 Paulus syntes forslaget hørtes bra ut, og neste dag tok han mennene med seg og foretok seremonien for renselse sammen med dem. Senere gikk han til templet og meldte offentlig fra om at renselsestiden skulle være slutt om sju dager og at et offer da ville bli båret fram for hver og en av de fire mennene.

Like før de sju dagene var slutt, fikk noen jøder fra provinsen Asia* øye på Paulus i templet og hisset opp folket mot ham. De grep tak i ham og 28 skrek: ”Israelitter†! Hjelp oss! Her er den mannen som over alt i verden, og til alle i vårt folk, lærer stikk i strid med Moseloven‡ og templet. Nå har han til og med tatt med noen som ikke er jøder, inn i templet og gjort dette hellige stedet uverdig§.” 29 Mannen hadde tidligere på dagen sett Paulus nede i byen sammen med Trofimus fra Efesos, og de trodde derfor at Paulus hadde tatt ham med seg til templet.

30 Det drøyde ikke lenge før hele byen var i opprør og kom løpende. De slepte Paulus ut av templet, og portene ble straks stengt bak ham. 31 Folket tenkte å drepe ham, men kommandanten ved den romerske garnisonen fikk vite at hele Jerusalem var i opprør. 32 Derfor rykket han raskt ut med soldatene og offiserene sine. Da folkemassen fikk se soldatene, sluttet de å mishandle Paulus. 33 Kommandanten gikk straks fram og arresterte Paulus og ga befaling om at han skulle bli bundet med doble kjettinger. Han spurte folkemassen hvem Paulus var og hva han hadde gjort. 34 Blant folket skrek noen det ene, mens andre sa noe helt annet. Kommandanten kunne ikke i forvirringen få klarhet i hva de mente. Han ga derfor befaling om at Paulus skulle bli tatt med til den romerske festningsborgen. 35-36 Folket fulgte etter helt fram og ropte: ”Drep ham, drep ham!” Da de kom fram til trappen, ble folkemassen så voldsom at soldatene måtte løfte Paulus opp på skuldrene for å beskytte ham.

Paulus sin forsvarstale for folket

37 I det Paulus skulle bli ført inn i festningsborgen, sa han til kommandanten: ”Får jeg si noen ord til deg?”

”Kan du gresk?” undret kommandanten forbauset. 38 ”Er ikke du den egypteren som satte i gang et opprør for noen år siden og tok med seg 4 000 bevæpnete rebeller ut i ørkenen?”

39 ”Nei”, svarte Paulus, ”jeg er en jøde fra Tarsus i Kilikia, borger av en stor og viktig by. Jeg ber derfor om at du lar meg tale til folket.”

40 Kommandanten ga ham da sin fullmakt, og Paulus gjorde tegn til folket fra toppen trappen at han hadde noe å si. Da alle hadde roet seg, begynte han å tale til dem på arameisk*.

---

§ **21:25** Disse reglene skulle forenkle fellesskapet mellom troende jøder og troende som ikke er jøder. Reglene gjaldt alle folk, etter som Gud hadde gitt dem allerede til Noah. Moseloven, den jødiske loven, kom mange hundra år senere. Se Første Mosebok 9:1-7. * **21:26-27** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **21:28** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. ‡ **21:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **21:28** Folk som ikke var jøder, var i følge med den jødiske tradisjonen uverdige til å komme fram for Gud og ville gjøre templet urent om de gikk inn der. * **21:40** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk.

22

1 Han sa: "Kjære søsken og dere som er ledere for folket, hør etter på
det jeg har å si til mitt forsvar." 2 Da de hørte at Paulus talte på deres eget
språk, ble de enda mer stille. 3 Han fortsatte: "Jeg er jøde, født i byen
Tarsus i Kilikia, men oppvokst her i Jerusalem. Jeg hadde Gamaliel som
lærer og ble undervist om mye rett og riktig i Moseloven* og alle våre
tradisjoner. Min ekstreme fanatisme i livet var å kjempe for Gud, slik som
også dere forsøker å gjøre. 4 Jeg forfulgte og ville drepe alle som fulgte
Jesu vei†. Jeg lot både menn og kvinner bli bundet og satt i fengsel. 5 Dette
kan øverstepresten og alle medlemmene i Det jødiske rådet‡ bevitne. Det
var også de som ga meg brev adressert til synagogene§ i Damaskus, for
at jeg skulle fengsle menneskene der og føre dem til Jerusalem, hvor de
kunne bli straffet.
6 Da jeg var på veien til Damaskus, ved middagstiden, og nærmet meg
byen, ble jeg plutselig innhyllet av et sterkt lys fra himmelen. 7 Jeg falt til
jorden og hørte en stemme som sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du
meg?'
8 Jeg spurte da: 'Hvem er du, herre?' og han svarte: 'Jeg er Jesus fra
Nasaret, han som du forfølger.' 9 De som var med meg, så lyset, men
forsto ikke stemmen som snakket til meg. 10 Jeg spurte da: 'Hva skal jeg
gjøre, Herre?' Herren svarte: 'Reis deg opp og gå til Damaskus. Der vil du
få vite hvilken oppgave jeg har valgt deg ut til.' 11 Det sterke lyset hadde
gjort meg blind, og derfor måtte jeg bli ledet inn til Damaskus av mine
ledsagere.
12 I Damaskus bodde det en mann som het Ananias. Han var en hengiven
jøde og nøye med å følge Moseloven. Derfor var han også godt ansett blant
alle jøder i Damaskus. 13 Denne mannen kom til meg, stilte seg ved siden
meg og sa: 'Saulus, min bror, du skal få ditt syn tilbake!' Og i samme
øyeblikk kunne jeg se.
14 Så sa han til meg: 'Våre forfedres Gud har valgt deg ut til å kjenne
hans vilje og til å se den Rettferdige* og høre stemmen hans. 15 Nå skal du
vitne for alle mennesker og fortelle det du har sett og hørt. 16 Tvil ikke,
men tilbe Jesus og la deg straks døpe slik at du blir vasket ren fra syndene
dine.'
17 Senere, da jeg hadde kommet tilbake til Jerusalem og en dag sto og ba
i templet, fikk jeg se et syn. 18 Jeg så Herren Jesus som sa til meg: 'Skynd
deg, forlat straks Jerusalem, for folket her kommer ikke til å tro på det du
forteller om meg.'
19 'Men, Herre', innvendte jeg, 'de kjenner meg jo. De vet at jeg i hver
eneste synagoge† har fengslet og pisket dem som trodde på deg. 20 Da
Stefanus ble drept, han som fortalte om deg til alle, sto jeg ved siden av og

---

* **22:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **22:4** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". ‡ **22:5** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. § **22:5** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking. * **22:14** Ananias snakker om Jesus. † **22:19** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. I samme bygg kunne det også finnes en lokal domstol, som hadde rett til å dømme i enklere tilfeller og dele ut straff ved pisking.

mente at de handlet rett. Jeg voktet til og med klærne til dem som steinet ham!'
21 Herren Jesus sa til meg: 'Dra bort fra Jerusalem, for jeg vil sende deg
langt av sted til andre folk!' "

Paulus avslører at han er romersk borger

22 Fram til dette punktet i Paulus sin tale hadde folket lyttet rolig, men
nå begynte de å rope: "Drep ham! Pass på at han forsvinner fra jordens
overflate! Han har ingen rett til å leve!" 23 Folkets rop ble villere og villere.
De slet av seg kappene sine og kastet jord opp i luften. 24 Kommandanten
tok derfor Paulus inn i festningsborgen og ga befaling om at de skulle
piske ham til han tilsto sine forbrytelser, slik at de fikk greie på hvorfor
folkemassen var så rasende.
25 Da de surret Paulus fast for å piske ham, sa han til en offiser som
sto der: "Er det tillatt å piske en romersk borger som ikke er dømt for
noe?" 26 Da offiseren hørte dette, gikk han til kommandanten og sa: "Hva
er det du tenker å gjøre? Denne mannen er jo romersk borger!" 27 Da
gikk kommandanten til Paulus og spurte: "Er det sant at du er romersk
borger?"
"Ja", svarte Paulus, "det er jeg."
28 "Det er jeg også", mumlet kommandanten, "og det kostet meg veldig
mange penger!"
"Jeg ble det i fødselen", svarte Paulus.
29 Soldatene som skulle ha pisket og forhørt ham, trakk seg raskt tilbake
da de hørte at Paulus var romersk borger. Kommandanten selv ble
forskrekket, etter som det var han som hadde gitt befaling om at Paulus
skulle bli bundet og pisket.
30 Neste dag satte kommandanten Paulus fri fra fengslet og ga befaling
om at øversteprestene og Det jødiske rådet‡ skulle samle seg. Han førte
Paulus ned fra festningsborgen og stilte han for Det jødiske rådet for å få
greie på hva bråket handlet om.

23

Paulus for Det jødiske rådet

1 Da Paulus kom inn, så han medlemmene i rådet rett i øynene og sa:
"Brødre, jeg har alltid levd livet mitt med god samvittighet for Gud." 2 Da
ga øverstepresten Ananias befaling om at de som sto nærmest Paulus,
skulle slå ham over munnen.
3 Paulus sa til han: "Gud skal slå deg, du som har sunket ned i en slik
dobbelmoral! Her sitter du for å dømme meg etter Moseloven*, og så
bryter du selv loven ved å befale at de skal slå meg." 4 De som sto ved
siden av Paulus, sa da til ham: "Hvordan våger du å forulempe Guds
øversteprest?"
5 "Tilgi meg brødre", svarte Paulus, "jeg visste ikke at han var
øversteprest. Det står i Skriften†: 'Du skal ikke forbanne den som er
leder for folket ditt.‡' "

---

‡ **22:30** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. * **23:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **23:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **23:5** Se Andre Mosebok 22:28.

6 Hva Paulus derimot visste, var at noen av medlemmene i rådet var
saddukeere, mens andre var fariseere.§ Derfor ropte han: "Brødre, jeg er
fariseer liksom alle mine forfedre. Og jeg blir stilt for retten her i dag fordi
jeg tror at de døde står opp igjen."
7 Dette delte straks rådet i to grupper som begynte å krangle med
hverandre. 8 Saddukeerne tror nemlig ikke at de døde står opp igjen eller
at det finnes engler eller ånder. Fariseerne derimot tror på alt dette.
9 Alle i rådet skrek i munnen på hverandre, og noen av de skriftlærde*
fra partiet til fariseerne stilte seg opp og forsvarte Paulus. "Vi kan ikke se
at denne mannen har gjort noe galt", protesterte de høylytt. "Kanskje en
Ånd eller en engel virkelig har snakket til ham."
10 Krangelen ble bare verre og verre, og mennene rykket og slet i Paulus
fra alle kanter. Til slutt fikk kommandanten gitt befaling til soldatene om
å ta med Paulus og føre ham til festningsborgen, etter som han var redd
for at de skulle slite ham i filler.
11 Da det seinere var blitt natt, viste Herren Jesus seg for Paulus og
sa: "Vær ikke redd! På samme måten som du har fortalt om meg her i
Jerusalem, skal du også fortelle om meg i Roma."

Planer på å drepe Paulus

12-13 Neste morgen samlet mer enn 40 jødiske menn seg og sverget på at
de verken skulle spise eller drikke før de hadde drept Paulus. 14 De gikk
til øversteprestene og folkets ledere og sa: "Vi har sverget en ed og lovet
at vi verken skal spise eller drikke før vi har drept Paulus. 15 Be derfor
kommandanten om at han lar Paulus bli stilt for rådet igjen. Si til ham at
dere vil undersøke tilfellet nærmere, så kan vi drepe ham når han er på
vei hit."
16 Paulus sin søstersønn fikk greie på planene deres og gikk til
festningsborgen og fortalte alt for Paulus. 17 Straks kalte han til seg en
offiser og sa: "Ta med denne unge mannen til kommandanten. Han har
noe viktig å fortelle ham."
18 Offiseren gikk da til kommandanten og forklarte: "Fangen Paulus kalte
på meg og ba meg ta med denne unge mannen til deg. Han har visst noe
å fortelle deg."
19 Kommandanten tok ham da ved armen og førte ham til siden og
spurte: "Hva er det du har å fortelle?"
20 Søstersønnen til Paulus forklarte straks: "Jødene har blitt enige om å
be deg sende Paulus ned til deres råd i morgen, slik at de kan undersøke
tilfellet nærmere. 21 Ikke la dem få det som de vil, for mer enn 40 menn
ligger gjemt i et bakhold for å drepe Paulus. De har sverget at de verken
skal spise eller drikke før han er død. De har allerede gjort seg klare og
venter bare på at du skal gi ditt ja."
22 Kommandanten advarte ham og sa: "Ingen må få vite at du har fortalt
meg dette", og så lot han mannen gå.

Paulus blir ført til Cæsarea

23 Kommandanten kalte på to av offiserene sine og sa: "Kall ut 200
soldater som står klare til å marsjere til Cæsarea klokka ni i kveld sammen

---

§ **23:6** Fariseer og sadukeere var to religiøse partier blant jødene. * **23:9** Fariseerne var eksperter på loven, som er et annet navn for hele den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

med 200 spydkastere og 70 ryttere. 24 Gi Paulus en hest å ri på og pass på,
at han kommer fram til landshøvdingen Feliks i god behold."
25 Han skrev følgende brev til landshøvdingen:
26 "Fra Claudius Lysias,
til den høyt ærede landshøvdingen Feliks.
Beste hilsen!
27 Denne mannen har blitt arrestert av jødene. De skulle nettopp til å
drepe ham da jeg sendte ut soldater for å redde ham. Etterpå har jeg fått
vite at han er romersk borger. 28 Jeg førte ham ned til Det jødiske rådet†
for å få greie på hva de anklaget ham for. 29 Jeg forsto snart at det bare var
noen interne stridsspørsmål som hadde med deres religiøse lover å gjøre,
og ikke noe som bør bli straffet med fengsel eller døden. 30 Senere fikk jeg
ved en anledning greie på at de planla å drepe han, og jeg besluttet derfor
å sende ham til deg. Jeg har også formant motstanderne hans til å legge
fram anklagene sine for deg."
31 Samme natten tok soldatene Paulus og førte ham til den romerske
militærforlegningen Antipatris‡ slik de hadde fått befaling om. 32 Neste
morgen fortsatte de 70 rytterne med ham til Cæsarea, mens de øvrige
mennene vendte tilbake til festningsborgen i Jerusalem.
33 Da de kom fram til Cæsarea, overlot de brevet til landshøvdingen
Feliks og førte Paulus inn til han. 34 Landshøvdingen leste brevet og spurte
Paulus hvilken provins han kom fra. "Fra Kilikia", svarte Paulus.
35 "Bra", sa landshøvdingen, "jeg skal ta opp saken din når de som
anklager deg kommer hit." Så ga han befaling om at Paulus skulle bli
anbrakt i fengslet som lå i palasset til kong Herodes.

24

Paulus for retten

1 Fem dager seinere kom øverstepresten Ananias og noen av de religiøse
lederne sammen med advokaten Tertullus til Cæsarea for å anklage Paulus
for landshøvdingen. 2 Da Paulus ble ført inn, begynte Tertullus å legge
fram anklagene. Slik lød prosedyren hans:
3 "Høyt ærede Feliks! Det er takket være deg at vi jøder kan leve i fred
og trygghet. Du har også sett til at vårt folk på alle måter har fått det
bedre. Dette er vi alle uendelig takknemlige for. 4 Jeg vil ikke ta for mye
av tiden din, men jeg ber deg være så vennlig å høre etter på meg mens
jeg i korthet legger fram våre anklager. 5 Vi har funnet at denne mannen
sprer uro og elendighet blant jødene over alt i verden. Han er leder for
sekten til nasaréerne*. 6 Han har til og med forsøkt å skjende† templet.
Det var derfor vi arresterte ham.‡ 8 Dersom du forhører ham, kan du selv

† **23:28** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer, og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål. ‡ **23:31** Antipatris lå mitt mellom Jerusalem og Cæsarea. * **24:5** "Nasareernas sekt" var et økenavn på de troende. Jesus ble kalt "nasareern", enten fordi at han kom fra Nasaret, eller fordi han var "neser", "skuddet" fra Isais stamme, se Jesaja 11:1 eller en "nasir", en person som lever innviet for Gud. † **24:6** Paulus var anklaget for å ha tatt med noen som ikke var jøder inn i templet, noe som ville ha gjort templet uverdig i følge den jødiske tradisjonen. ‡ **24:6** En del håndskrifter legger til: Vi ville dømme ham i følge vår lov, 7 men kommandanten Lysias kom og førte ham bort fra oss med makt. 8 Han forlangte at anklagerne skulle innfinne seg hos deg.

få bekreftet at våre anklager er sanne." 9 De andre jødene samtykket og
sa at alt som Tertullus hadde prosedert var riktig.
10 Landshøvdingen gjorde tegn til Paulus at det var hans tur til å forklare
seg. Han begynte sin tale:
"Jeg vet at du har vært dommer for dette folket i mange år. Det føler
jeg som en fordel og trygghet når jeg nå skal forsvare meg. 11 Du kan lett
kontrollere at det ikke er mer enn tolv dager siden jeg kom til Jerusalem
for å be i templet. 12 Du kan også få bekreftet at jeg i denne tiden ikke har
diskutert med noen eller har stelt til uroligheter, det være seg i templet, i
synagogene§ eller ute på gatene. 13 Det finnes heller ikke fnugg av bevis
for at jeg skulle ha gjort alt dette som disse mennene anklager meg for.
14 Jeg erkjenner at jeg tilhører den gruppen som følger Jesu vei*, den
gruppen som de kaller en sekt. Gjennom dette tjener jeg våre forfedres
Gud, og jeg tror på alt som Gud har sagt i Moseloven og det profetene har
skrevet.† 15 Jeg tror, akkurat som disse mennene, at Gud en dag skal la alle
stå opp fra de døde, noen til evig straff, noen til evig liv. 16 Derfor gjør jeg
mitt beste for alltid å ha en ren samvittighet for Gud og mennesker.
17 Etter å ha vært borte fra byen i flere år, vendte jeg tilbake til Jerusalem
med penger for å hjelpe jødene og for å ofre til Gud. 18 Det var i templet de
fikk øye på meg. Jeg holdt nettopp på å avslutte seremonien for renselse.
Det var ikke noen folkemasse rundt meg, og ikke antydning til uro. 19 Noen
jøder fra provinsen Asia‡ var der. Det var egentlig de som burde stått her i
dag dersom de mente å ha noe å anklage meg for. 20 Når de ikke er her, må
du ta til takke med å høre hva de som er på plass, har å anklage meg for.
De kan fortelle hvilken forbrytelse Det jødiske rådet§ fant meg skyldig til.
21 Jeg tror ikke de har noe annet å anklage meg for enn det som jeg høyt
og tydelig ga uttrykk for da jeg sto foran dem: 'Jeg står her for retten i dag
på grunn av troen min på at døde står opp igjen!' "
22 Feliks, som visste en hel del om Jesu vei, utsatte rettsforhandlingene
og sa: "La oss vente til kommandanten Lysias kommer hit fra Jerusalem.
Da skal jeg dømme i saken."
23 Han sendte Paulus tilbake til fengslet, og sa til vaktene at de skulle
behandle ham mildt. De fikk også befaling om å la vennene til Paulus
besøke ham, og at de kunne gi ham alt han trengte.
24 Noen dager seinere kom Feliks, som var landshøvding, tilbake
sammen med sin kone som het Drusilla, og var jødinne. Han ba om å
få Paulus hentet, fordi han ville at han skulle fortelle mer om troen på
Jesus som Messias, den lovede kongen. 25 Da Paulus begynte å snakke om
å leve etter Guds vilje, om å avstå fra enkelte ting, og om at Gud en dag vil
dømme alle mennesker, ble Feliks redd og sa: "Dette holder for i dag. Nå
kan du gå. Når jeg har god tid, skal jeg sende bud etter deg igjen."
26 Feliks sendte virkelig bud på Paulus gang etter gang for å snakke med
ham. Det var nok helst for at han håpet at Paulus skulle bestikke ham.

§ **24:12** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. * **24:14** Troen på Jesus ble kalt ofte "veien", eller "den sanne veien". † **24:14** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. ‡ **24:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. § **24:20** Det jødiske rådet hadde omkring 70 medlemmer og besto av alle de religiøse og politiske lederne i Israel. Rådet fungerte under den romerske okkupasjonen som domstol, men hadde også rett til å bestemme i enkelte politiske spørsmål.

27 Slik fortsatte det i to år. Da sluttet Feliks som landshøvding og fikk en
etterfølger som het Porkius Festus. Etter som Feliks ville holde seg godt
inne med jødene, lot han Paulus bli igjen i fengslet da han sluttet som
landshøvding.

25

Paulus ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen

1 Tre dager etter at Festus hadde kommet til Cæsarea for å begynne sin
tjeneste som landshøvding, reiste han til Jerusalem. 2 Der ble han oppsøkt
av øversteprestene og noen betydningsfulle jøder som på nytt tok opp
anklagene mot Paulus. 3 De ba også om at Festus skulle vise sin godhet
mot jødene ved å la Paulus bli ført tilbake til Jerusalem. Deres egentlige
plan var å overfalle og drepe Paulus på veien.
4 Festus svarte at Paulus satt i fengsel i Cæsarea, og at han snart skulle
dit selv. 5 "Derfor", fortsatte han, "må lederne deres heller følge meg dit
for å anklage ham, dersom han nå har gjort noe galt."
6 Vel en uke seinere vendte Festus tilbake til Cæsarea. Følgende dag
satte han seg på dommersetet og ga befaling om at Paulus skulle bli ført
inn. 7 Da Paulus kom inn, ble han omringet av jødene som hadde kommet
fra Jerusalem. De nærmest slynget ut sine mange og sterke anklager
mot ham. Likevel kunne de ikke bevise en eneste en av påstandene.
8 Paulus nektet alt og sa: "Jeg har ikke brutt den jødiske loven* eller gjorde
noen forbrytelse mot templet eller snakket nedsettende om den romerske
keiseren."
9 Da spurte Festus, som ville holde seg til venns med jødene: "Er du villig
til å reise til Jerusalem og la deg bli dømt av meg der oppe?"
10 "Nei!" svarte Paulus. "Jeg er romersk borger og derfor er det i den
romerske domstolen jeg skal bli dømt. Jeg har ikke gjorde noe galt mot
jødene, og det vet du godt selv. 11 Dersom jeg har gjort noe som fortjener
døden, da er jeg beredt til å dø. Dersom jeg er uskyldig, da har verken du
eller noen andre rett til å overgi meg til disse mennene for at de kan drepe
meg. Jeg ber om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."
12 Festus diskuterte dette med sine rådgivere og svarte: "Du har bedt
om å få bli dømt ved den keiserlige domstolen, derfor skal du få reise til
Roma."
13 Noen dager seinere kom kong Agrippa og Berenike† til Cæsarea på
et høflighetbesøk til den nye landshøvdingen. 14 De stanset i flere dager,
og Festus passet på å ta opp saken om Paulus med kongen. Han sa: "Det
finnes en fange her som heter Paulus, og som Feliks har etterlatt til meg.
15 Da jeg var i Jerusalem, kom de jødiske øversteprestene og folkets ledere
til meg med en anklage mot ham. De ba om at jeg måtte passe på å få ham
dømt. 16 Jeg fortalte da at romerne ikke har for vane å utlevere noen før
han har blitt stilt for retten. Den anklagede skal ha mulighet til å møte
dem som anklager ham, og alle skal ha anledning til å forsvare seg.
17 Da de religiøse lederne kom hit til Cæsarea, tillyste jeg rettsforhan-
dlingene allerede neste dag og ga befaling om at Paulus skulle bli ført inn.
18 Men anklagene mot ham var noe helt annet enn det jeg hadde ventet
meg. 19 De gjaldt bare noen stridsspørsmål i deres interne religion og om

* **25:8** Den jødiske loven, eller Moseloven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **25:13** Berenike var søster til kong Agrippa.

en mann som het Jesus, som er død, men som Paulus påstår lever! 20 Jeg
ble forvirret og visste ikke hva jeg skulle gjøre i dette tilfellet. Derfor spurte
jeg Paulus om han var villig til å reise til Jerusalem og stå for domsstolen
der. 21 Paulus ba i stedet om å få bli her. Han ville heller vente og bli dømt
ved den keiserlige domstolen. Derfor har jeg gitt befaling om at han skal
sitte i fengslet her til jeg kan sende ham til Roma."
22 Da sa kong Agrippa: "Jeg skulle selv ønske å høre denne mannen."
Festus svarte: "Det skal vi ordne. Du kan få treffe ham allerede i morgen!"
23 Neste dag kom kong Agrippa og Berenike i full uniform til domsstolen
sammen med de høye offiserene og byens ledende menn. Festus ga
befaling om at Paulus skulle bli ført inn. 24 Han sa: "Kong Agrippa, og
alle dere andre som er samlet her i dag. Dette er den mannen som jødene
både her og i Jerusalem vil straffe med døden. 25 Etter min oppfatning
har han ikke gjort noe som fortjener dødsstraff. Han har bedt om å få
bli dømt ved den keiserlige domstolen, og derfor har jeg besluttet å sende
ham til Roma. 26 Rullebladet hans vet jeg ikke mye om, men vil rapportere
til min øverste leder, keiseren. Det finnes rett og slett ikke noen virkelige
anklager mot denne mannen. Jeg har nå stilt ham fram for dere, og spesielt
for deg, kong Agrippa, slik at du kan avhøre ham og etterpå si meg hva jeg
skal skrive i rapporten. 27 Det virker jo ikke særlig logisk å sende en fange
til den keiserlige domstolen uten å ha noe å anklage ham for!"

26

Forsvarstalen til Paulus hos kong Agrippa

1 Kong Agrippa sa til Paulus: "Hva har du å si til ditt forsvar? Vær så
god, ordet er ditt."
Da løftet Paulus hånden til en hilsen og begynte på sin forsvarstale. Han
sa:
2 "Kong Agrippa, jeg er svært glad for at jeg får svare deg på de anklagene
jødene har mot meg. 3 Jeg vet at du er ekspert på jødiske skikker og
stridsspørsmål. Derfor ber jeg deg om å høre på meg med tålmodighet!
4 Som alle jøder godt vet, fikk jeg en grundig jødisk oppdragelse helt
fra min tidligste barndom, først i Tarsus, og seinere i Jerusalem. 5 Jødene
kjenner meg fra lang tid tilbake. Dersom de bare vil erkjenne det, vet de
veldig godt om at jeg har levd som en ekte fariseer* og fulgt den strengeste
retningen i vår religion. 6 Jeg står nå anklaget fordi jeg tror at Gud skal
innfri det løfte han ga til forfedrene våre. 7 Dette løfte håpet Israels tolv
stammer å få se oppfylt ved at de dag og natt tjente ham! Det er altså,
kong Agrippa, helt inkonsekvent av jødene å påstå at det er en forbrytelse
å tro på dette løftet. 8 Hvorfor skal det være så vanskelig å tro at Gud kan
vekke opp døde?
9 Tidligere trodde jeg selv at det var min plikt å gå så hardt som mulig
fram mot dem som tror på Jesus fra Nasaret. 10 Jeg arresterte mange
av de troende i Jerusalem ved hjelp av den fullmakten jeg hadde fått av
øverstеprestene. Jeg stemte for at de skulle bli dømt til døden. 11 Mange
ganger brukte jeg tortur i synagogene† for å få troende til å forbanne Jesus.

---

* **26:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter. † **26:11** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der.

Jeg var en så bitter motstander at jeg til og med forfulgte troende langt
borte i fremmede land.
12 En dag var jeg på vei til Damaskus i et slikt ærende, utrustet med
fullmakt og utsendt av øversteprestene. 13 Da fikk jeg ved middagstiden
se et lys fra himmelen. Det var sterkere enn solen, og både jeg og mine
ledsagere ble hyllet inn i lysglansen. 14 Vi falt alle til jorden, og jeg hørte en
stemme som snakket til meg på arameisk‡ og sa: 'Saulus, Saulus, hvorfor
forfølger du meg? Du skader bare deg selv ved å trasse min vilje.§'
15 'Hvem er du, herre?' spurte jeg. Herren svarte: 'Jeg er Jesus, han som
du forfølger. 16 Reis deg opp! Jeg har vist meg for deg, for at du skal bli
tjeneren min og fortelle alle om det du har sett i dag og alt jeg vil vise deg
i framtiden. 17 Jeg skal redde deg både fra jødene og andre folk. Ja, jeg
skal sende deg til folk som ikke er jøder. 18 Du skal åpne øynene deres,
slik at de vender om fra mørket til lyset, fra Satans makt til Gud. Ved å tro
på meg skal de få tilgivelse for syndene sine og bli regnet med blant dem
som tilhører Gud.'
19 Derfor, kong Agrippa, måtte jeg være lydig mot dette synet fra
himmelen. 20 Først forkynte jeg for dem som bodde i Damaskus og
Jerusalem, så fortsatte jeg i hele Judea og gikk videre til andre folk. Over
alt oppfordret jeg alle til å forlate syndens vei, vende om til Gud og vise sin
forvandling gjennom gode gjerninger. 21 Det var derfor jødene arresterte
meg i templet og forsøkte å drepe meg. 22 Men Gud beskyttet meg, slik
at jeg fortsatt lever og kan fortelle om Jesus både for fine mennesker og
vanlige folk. Likevel er det ikke noe nytt jeg kommer med. Det jeg snakker
om, hadde Gud forutsagt ved profetene og Moses* for lenge siden. 23 Gud
forutsa at Messias, den lovede kongen, måtte lide og bli den første som sto
opp fra de døde. Han skulle føre lyset fram både til jøder og andre folk."
24 Da Paulus hadde kommet så langt i sin forsvarstale, ble han plutselig
avbrutt av landshøvdingen Festus som ropte: "Paulus, du er helt fra
sans og samling! All lærdommen din har gjort deg fullstendig sinnssyk!"
25 Paulus svarte: "Nei, høyt ærede Festus, jeg er ikke sinnssyk. Jeg
forteller sannheten, rolig og fornuftig. 26 Kong Agrippa kjenner godt til
alle disse spørsmålene. Jeg snakker åpent ut, for jeg er sikker på at disse
begivenhetene er kjente for ham. De foregikk jo ikke i noen avkrok av
verden! 27 Kong Agrippa, tror du på det Gud har forutsagt ved profetene?
Ja, jeg vet at du gjør det."
28 Da sa Agrippa til ham. "Holder du på lenger nå, så kommer du til å
gjøre også meg til en kristen†."
29 Paulus svarte: "Enten det går fort eller tar tid, så ønsker jeg til Gud at
ikke bare du, men alle som hører meg her i dag, vil bli som jeg, bare uten
disse lenkene."
30 Kongen, landshøvdingen Berenike og alle de andre reiste seg. 31 Da
de gikk ut, sa de til hverandre: "Denne mannen har ikke gjort noe som
fortjener dødsstraff eller fengsel."
32 Kong Agrippa sa til Festus: "Han kunne blitt satt fri, dersom han ikke
hadde bedt om å bli dømt ved den keiserlige domstolen i Roma."

---

‡ **26:14** Eller: Hebraisk, det vil si hebreerne eller jødenes språk. Men hverdagens språk for Israels folk var arameisk. § **26:14** På gresk: "ved å kjempe mot okselansen". * **26:22** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. † **26:28** "Kristen" betyr "tilhører Kristus".

27

Reisen til Roma

1 Tiden kom da vi skulle* reise til Italia. Paulus og noen andre fanger
ble overlevert til en offiser som het Julius, ved Den keiserlige bataljon.
2 Med på reisen hadde vi også Aristark fra Tessaloniki i Makedonia. Vi
gikk ombord på et skip i Adramyttium og seilte av sted. Skipet skulle seile
innom flere steder langs kysten av provinsen Asia†.
3 Dagen etter la vi til i byen Sidon. Offiseren Julius var vennlig innstilt
mot Paulus og lot ham gå i land for å besøke venner og nyte godt av
gjestfriheten deres. 4 Da vi dro fra Sidon, fikk vi motvind og seilte derfor
i le av Kypros. 5 Etter det var vi ute på åpent hav og passerte provinsene
Kilikia og Pamfylia før vi la til i byen Myra i provinsen Lykia. 6 Der fant
offiseren et egyptisk skip fra Alexandria som skulle til Italia og som tok oss
ombord.
7 I flere dager gikk nå seilturen tungt, etter som vinden sto imot oss.
Da vi til slutt nærmet oss øya Knidos, la kapteinen om kursen og seilte
rett sørover til vi rundet neset ved Salmone og kom inn i le sjø ved øya
Kreta. 8 Der klarte vi å kjempe oss fram langs kysten og kom etter en tid
til stedet som blir kalt Godhavn nær byen Lasea. 9 Vi hadde mistet mye
tid, og været holdt på å bli farlig for lange sjøreiser, etter som det allerede
var seint på høsten.‡ Paulus advarte derfor offiseren og mannskapet 10 og
sa: "Mine venner, det kommer til å bli store problemer om vi fortsetter
reisen. Både skipet og lasten vil gå tapt, og vi kommer til å risikere våre
egne liv!" 11 Men offiseren som var ansvarlig for fangene, hørte mer på
kapteinen og de som eide skipet, enn på Paulus. 12 Etter som Godhavn ikke
var noen god havn for vinteropplag, syntes de fleste av mannskapet at de
skulle seile videre til Føniks og der ta landligge over vinteren. Dette var en
god havn lenger vest på Kreta, og som var åpen mot nordvest og sørvest.

Storm utenfor Kreta

13 Nå begynte det å blåse svak vind fra sør. De trodde derfor at reisen
til Føniks skulle bli enkel. Altså lettet de anker og begynte å seile tett inn
mot kysten av Kreta.
14-15 Det drøyde ikke lenge før været plutselig slo om. En voldsom storm,
den blir kalt nordoststormen, feide ned fra øya og drev skipet med seg ut
på åpne havet. Mannskapet forsøkte å snu inn mot land, men klarte det
ikke og ble tvunget til å la skipet drive for vinden.
16 Til slutt kom vi i le bak en liten øy som het Klauda. Med store
problemer kunne vi da få ombord skipsbåten som vi hadde på slep. 17 Da
vi hadde heist den opp, surret vi skipet med tau for å styrke skroget.
Sjømennene var redde for at skipet skulle drive mot sandbankene ved
Syrtebukten§. Derfor firte de ned storseilet og lot skipet drive.
18 Da stormen neste dag fortsatte å rase, begynte mannskapet å kaste
lasten overbord. 19 Den tredje dagen kastet de også utrustningen på skipet
over bord og alt annet som var løst. 20 I flere døgn så vi verken solen

---

* **27:1** Lukas, forfatteren til boken, fulgte med på reisen til Roma og skrev derfor resten av boken i «vi» form. † **27:2** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **27:9** På gresk: "etter som fastedagen allerede var forbi". Fastedagen ble feiret i slutten av september eller i begynnelsen av oktober. § **27:17** Sandbanker utenfor kysten til Libya.

eller stjernene og kunne ikke navigere. Stormen fortsatte med uforminsket styrke. Til slutt regnet vi med at alt håp var ute.
21 Over lenger tid hadde ingen spist. Til slutt gikk Paulus til mannskapet og soldatene og sa: "Dere skulle ha hørt på meg allerede fra begynnelsen av og tatt landligge på Kreta over vinteren. Da hadde dere sluppet alle disse problemene og det store tapet. 22 Men ikke gi opp håpet! Ingen av oss kommer til å dø, bare skipet vil gå tapt. 23 I natt kom nemlig en engel til meg fra den Gud som jeg tilhører og som jeg tjener. 24 Han sa: 'Vær ikke redd Paulus. Du skal stilles for retten hos keiseren. For øvrig har Gud lovet å redde livet til alle dem som seiler sammen med deg.' 25 Gi derfor ikke opp! Jeg stoler på Gud. Alt skal gå akkurat som han har sagt. 26 Vi kommer til å drive i land på en øy."

Skipsbruddet

27 Da vi hadde drevet omkring på Adriaterhavet i fjorten stormnetter, oppdaget sjøfolkene midt på natten at vi nærmet oss land. 28 De loddet dybden og oppdaget at den var mindre enn 40 meter. Etter en liten stund målte de dybden til snaut 30 meter. 29 De var redde for at skipet skulle gå på skjærene og kastet ut fire ankere fra akterstavnen. Utålmodig ventet de på at det skulle bli morgen.
30 Noen av sjøfolkene forsøkte å rømme skipet. De låret skipsbåten på vannet og sa at de måtte legge ut ankere også fra baugen. 31 Da advarte Paulus offiseren og soldatene og sa: "Vi kommer til å dø alle sammen, dersom disse sjøfolkene ikke blir ombord." 32 Da kappet soldatene tauene og lot skipsbåten drive av sted.
33 Straks før det begynte å lysne, oppfordret Paulus på nytt alle om å spise. "Dere har ikke rørt mat på to uker", sa han. 34 "Pass på å få i dere litt mat, slik at dere orker anstrenngelsene! Vær ikke redde, ikke et hårstrå på hodene deres kommer til å bli krummet!"
35 Han tok et brød, takket Gud, brøt av en bit og spiste. 36 Straks kjente alle seg bedre til motes og begynte å spise de også. 37 Det var 276 personer om bord. 38 Da alle hadde spist seg mette, kastet mannskapet hvetelasten overbord for å gjøre skipet lettere.
39 Da det lysnet av dag, kjente de ikke igjen kysten de så, men de merket seg en bukt med en sandstrand og ville forsøke å sette skipet på grunn der. 40 De kappet trossene og lot ankrene falle. Så surret de løs roret, heiste framseilet og satte kursen mot stranden. 41 Men skipet støtte på en grunne. Baugen satte seg bom fast, mens akterstavnen begynte å bli brutt i stykker av de voldsomme brenningene.
42 Soldatene besluttet da å drepe alle fangene for at ingen skulle svømme i land og rømme. 43 Men offiseren ville redde Paulus og hindret at planen ble gjennoført. Han ga befaling om at alle som kunne svømme, først skulle hoppe overbord og ta seg i land. 44 Resten skulle forsøke å buksere seg inn til land ved å flyte på planker og vrakrester fra det knuste skipet. På denne måten klarte alle å redde seg opp på stranden.

28

Paulus på Malta

1-2 Da alle hadde kommet velberget i land, fikk vi greie på at øya het Malta. Befolkning på øya var svært vennlige mot oss og tente et bål på

stranden der alle kunne varme seg. Det hadde begynt å regne og var kaldt.
3 Paulus hjalp til med å samle kvist. Mens han kastet et fang på ilden, ble
han plutselig bitt av en slange. Den hadde blitt lokket fram av varmen og
hogg seg fast i hånden hans. 4 Da innbyggerne fra øya så slangen henge
i hånden, sa de til hverandre: "Han er sikkert en morder! Det må han
være siden han ble reddet fra havet, men nå blir drept av rettferdighetens
gudinne."
5 Paulus ristet bare av seg slangen inn i ilden og var like uskadd. 6 Alle
ventet at hånden skulle hovne opp eller at han plutselig skulle falle død
om. Da de hadde ventet lenge og vel og ikke noe av det skjedde, forandret
de oppfatning og sa at han måtte være en gud.
7 Nær stranden der vi kom i land, var det en stor eiendom som tilhørte
Publius, som var den fremste mannen på øya. Han hilste oss vennlig
velkommen og ga oss mat og husrom i tre dager. 8 Samtidig som vi var
der, lå far til Publius syk i feber og alvorlig dysenteri. Paulus gikk inn og
ba for mannen, la hendene på ham og helbredet ham. 9 Etter dette kom
alle syke på øya til Paulus og ble helbredet. 10 De viste sin takknemlighet
ved å overøse oss med gaver. Da det var tid for oss til å seile av sted, kom
folk ombord med alt mulig som vi kunne trenge for reisen.

Paulus kommer til Roma

11 Det drøyde tre måneder etter skipsbruddet før vi seilte fra Malta.
Denne gangen reiste vi med skipet "Tvillinggudene" fra Alexandria. Skipet
hadde ligget i vinteropplag på øya. 12 Først la vi til i Syrakus på Sicilia, der
vi stoppet i tre dager. 13 Derfra seilte vi direkte til Reggio. En dag seinere
fikk vi sydlig vind, og kom etter to dager fram til Puteoli. 14 Der fant vi
noen troende. De ba oss om å bli hos dem en uke. Det gjorde vi før vi
fortsatte landeveien mot Roma.
15 De troende i Roma hadde hørt at vi var under veis. De første møtte
oss allerede ved Forum Appii*. Flere sluttet seg til følget da vi kom til Tres
Tabernæ†. Da Paulus så de troende, takket han Gud og fikk nytt mot.
16 Til slutt kom vi fram til Roma. Paulus fikk lov til å bo i et privat hus
sammen med den soldaten som voktet ham.

Paulus sin tale til jødene i Roma

17 Tre dager etter ankomsten kalte Paulus til seg lederne blant jødene.
Da alle var samlet, sa han:
"Brødre, jeg ble arrestert i Jerusalem og utlevert til de romerske
myndighetene. Dette til tross for at jeg ikke har gjort noe galt mot vårt folk
eller brutt noen av tradisjonene fra forfedrene våre. 18 Romerne stilte meg
for domstolen og ville frifinne meg etter som de ikke fant noen grunn til å
dømme meg til døden. 19 Men jødene protesterte mot beslutningen deres.
Derfor ble jeg nødt til å be om å bli dømt ved den keiserlige domstolen.
Hensikten er slett ikke på noen måte å anklage mitt eget folk. 20 Dette er
altså bakgrunnen for at jeg har bedt dere komme hit i dag, slik at vi kan
lære hverandre å kjenne. Jeg vil fortelle dere at jeg er bundet med disse
lenkene fordi jeg tror at Israels håp, Messias, den lovede kongen, allerede
er kommet."
21 De svarte: "Vi har ikke fått noen negative rapporter om deg! Det har
heller ikke kommet noe brev fra Judea om deg, og ingen av dem som har

* **28:15** Forum Appii var en by som lå 7 mil sør for Roma. † **28:15** Tres Tabernæ, eller Tre taverner, var en by som lå omkring 6 mil sør for Roma.

kommet fra Jerusalem, har hatt noe galt å si om deg. 22 Tvert imot, vi vil
gjerne vite hva du tror på. Det eneste vi vet om denne nye retningen, er
at den støter på motstand over alt."
23 De ble enige om å treffe hverandre på nytt en annen dag. Da
anledningen kom, samlet enda flere folk seg der Paulus bodde. Han
begynte tidlig på morgenen og holdt på til sene kvelden med å fortelle
og undervise om Guds plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt
eget folk. Ved hjelp av Moseloven og profetene‡ forsøkte han å overbeviste
dem om hvem Jesus var.
24 Noen begynte å tro, mens andre nektet. 25 Etter en heftig diskusjon
gikk hver til sitt. Paulus ga et siste ord med på veien: "Guds Hellige Ånd
hadde rett da den ved profeten Jesaja sa:
26 'Gå og si til dette folket:
Dere skal høre det jeg sier,
men likevel ikke forstå.
Dere skal se hva jeg gjør,
men likevel ikke fatte!
27 Ja, hjertet til dette folket er så hardt
og likegyldig at det ikke kan forstå.
Hørselen deres er svekket, slik at de ikke kan høre.
Øynene deres er lukket, slik at de ikke kan se.
Derfor kan de ikke vende om til meg og bli helbredet!'§
28 Dere må ha det klart for dere at Gud også vil frelse andre folk enn
jødene. Og de kommer til å ta imot frelsen."*
30 Paulus bodde to år i det huset han hadde leid. Han tok imot alle som
kom på besøk. 31 Åpent underviste han om Herren Jesus Kristus og Guds
plan for å frelse menneskene og gjøre alle til sitt eget folk. Ingen forsøkte
å hindre ham.

‡ **28:23** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene. § **28:27** Se Jesaja 6:9-10. * **28:28** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 29 Da han hadde sagt dette, skiltes jødene, dypt uenige.

Paulus' brev til romerne

Hilsen

1-2 Hilsen fra Paulus, som er Jesu Kristi* tjener. Jeg er valgt ut av Gud for å
være hans utsending† og spre det glade budskapet som han for lenge siden
lovet oss ved profetene sine i den Hellige Skriften‡. 3-4 Dette er det glade
budskapet om hans Sønn, Jesus Kristus, vår Herre. Han kom til verden
som et menneske og ble født inn i slekten til kong David. Jesus Kristus
var ikke bare menneske. Samtidig var han Guds sønn, noe som Gud på
en mektig måte ga bevis på ved å la sin Hellige Ånd reise ham opp fra de
døde.
5 Jesus Kristus har gitt meg den forretten å få være hans utsending og
fortelle alle folk om det han har gjort, slik at de kan begynne å tro og lyde
ham. Gjennom dette livet kan alle gi Gud ære. 6 Blant dem som har fått
innbydelsen for å høre Jesus Kristus til, er også dere.
7 Til alle dere som bor i Roma, som er elsket av Gud og har takket ja til
innbydelsen hans om å tilhøre ham.
Jeg ber om at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus, vil vise dere godhet
og fylle dere med fred.

Paulus lengter etter menigheten

8 Først av alt vil jeg si at jeg takker Gud for dere alle på grunn av det
Jesus Kristus har gjort. Jeg takker Gud, etter som de over alt snakker om
den troen dere har. 9 Gud selv vet at jeg stadig ber for dere. Det er ham jeg
tjener av hele hjertet mens jeg sprer det glade budskapet om Guds sønn.
10 En ting jeg alltid ber om, er at jeg en dag må få muligheten til å reise
til dere, om Gud vil. 11 Jeg lengter etter å treffe dere og dele alt godt med
dere som Gud ved sin Ånd vil gi oss, slik at dere blir styrket i troen. 12 Eller
rettere sagt: Slik at jeg kan oppmuntre dere, og dere meg, gjennom den
tro vi har felles.
13 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken§, at jeg flere ganger har tenkt
å komme til dere, for at troen skal få det samme gode resultat hos dere,
som den har fått hos andre folk. Alltid er det blitt noe som hindret meg i
å komme. 14 Det inngår i oppdraget mitt å nå ut til folk, både i vår kultur
og i andre kulturer*, både til dem som er velutdannet og til vanlig enkle
mennesker. 15 Derfor vil jeg gjerne komme til dere i Roma, slik at jeg kan
spre det glade budskapet også der.

Kraften i det glade budskapet

16 Jeg skammer meg ikke for det glade budskapet om Jesus. Det handler
om Guds kraft til å frelse hver og en som tror. Jødene var de første som
fikk høre budskapet, men det gjelder for alle folk. 17 Det glade budskapet

---

* **1:1-2** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:1-2** Kalles også apostel. ‡ **1:1-2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Profetenes bok er en av delene i Skriften. § **1:13** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **1:14** På gresk: til både greker og barbarer. Barbarene var et folkeslag som ikke tilhørte den gresk-romerske kulturen. De ble ansett for å være usiviliserte og ulærde.

gjør klart at vi gjennom helhjertet å tro på Jesus, kan bli skyldfri innfor Gud. Det står i Skriften†: "Den som tror, blir skyldfri innfor Gud og får leve."‡

Gud hater synden

18 Gud viser fra himmelen sitt sinne mot alle mennesker som lever i synd og ondskap, og som hindrer andre fra å kjenne til sannheten om ham. 19 De blir straffet fordi de ikke vil lyde Gud til tross for at de allerede kjenner til det vi kan vite om ham. Gud har vist hvem han er. 20 Helt siden verden ble skapt har menneskene kunne se Guds grenseløse makt og forstå at han virkelig er Gud. De kan ikke med sitt blotte øye oppdage egenskapene hans, men de kan forstå hvem Gud er gjennom å betrakte alt han har skapt. Derfor finnes det ingen unnskyldning for dem som ikke vil lyde Gud!
21 Til tross for at menneskene kjente Gud, nektet de å tilbe ham som Gud og takke ham. I stedet henga de seg til egne fantasier om tilværelsen. Deres forvirrede sinn ble fylt av et åndelig mørke. 22 De påsto seg å være kloke, men endte i stedet i den komplette dårskap. 23 I stedet for å tilbe Gud, han som har all makt og aldri kan dø, tilba de avguder, bilder av vanlige dødelige mennesker og alle slags dyr, både slike som flyr og slike som lever på land.
24 Gud lot folkene følge sine egne begjær. De utførte motbydelige og skammelige seksuelle handlinger med hverandre. 25 I stedet for å tro på Gud, han som er sannheten, valgte de å tro på løgn og bedrag. De tilba og tjente det skapte i stedet for Skaperen. Han er den som skal bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
26 Etter som de trodde på løgn og bedrag, lot Gud dem hengi seg til homoseksuelle aktiviteter. Til og med kvinnene byttet ut sin naturlige seksualitet og tilfredsstilte sine behov med hverandre. 27 Mennene sluttet å ha naturlige seksuelle forhold til kvinner og begynte å bli tent av begjær til hverandre, slik at de utførte skammelige handlinger med andre menn. På denne måten ble de selv årsaken til den rettferdige straffen de fikk for sin ondskap. 28 Ja, etter som de ikke brydde seg om å kjenne Gud, lot Gud dem få følge sine egne onde tanker, slik at de gjorde det de ikke skulle ha gjort. 29 Menneskene ble fylt av all slags ondskap, umoral, egoisme, hat, misunnelse, mordlyst, aggresjon, svik og ond vilje. 30 Ja, de sladrer og lyver om andre. De håner Gud. De er storsnutet, arrogante og skrytende. De finner stadig nye måter til å gjøre det som er ondt, de er ulydige mot foreldrene sine. 31 De tenker aldri på andre, men bryter stadig løftene sine, etter som de mangler både kjærlighet og medfølelse. 32 De vet at Gud en dag skal straffe dem med døden for det de gjør, men likevel fortsetter de. Ikke nok med det: De roser også andre som lever på dette viset.

2

Guds dom over synden

1 Selv om Gud en dag vil straffe menneskene, har du ingen rett til å dømme andre, hvem du enn er. Om du dømmer en annen for det han gjør, da dømmer du jo samtidig deg selv, etter som du handler på samme måten som han. Det finnes ingen unnskyldning for deg som dømmer!
2 Vi vet at Gud har rett når han dømmer dem som lever på denne måten.

† **1:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **1:17** Se Habakkuk 2:4. § **1:25** I grunnteksten: Amen!

3 Men du som dømmer dine medmennesker, du tror vel ikke at Gud bare
skal dømme de andre, og ha overbærenhet med deg når du handler på
samme måten? 4 Du skal ikke undervurdere Gud, når han på grunn av sin
godhet og sin tålmodighet ikke straffer deg! Innser du ikke at han ved sin
godhet vil få deg til å vende om til ham?
5 Dersom du gjenstridig nekter å vende om til Gud, da gjør du din straff
verre på dommens dag, for på den dagen skal det vise seg at Gud dømmer
alle rettferdig. 6 Da skal hver og en få lønn etter sine gjerninger. 7 Gud
skal gi evig liv til dem som uten å bli trette fortsetter å gjøre det gode
og søker herlighet, ære og udødelighet sammen med Gud. 8 Men han
skal i sitt sinne straffe dem som bare tenker på seg selv, og som i stedet
for å gjøre det som er rett, lever i ondskap. 9 Nød og angst skal ramme
hvert mennesker som gjør det onde. Dette gjelder jødene, som først fikk
høre Guds budskap, men også alle andre folk. 10 På samme måten skal
herlighet, ære og fred bli gitt til hver og en som gjør det gode. Det skal bli
gitt til jødene, som først fikk høre Guds budskap, men også til alle andre
folk. 11 Gud behandler alle likt.
12 Gud skal straffe alle folk for syndene deres, også om de ikke kjenner
til Moseloven* som Gud ga til jødene. Men han skal også straffe jødene
for syndene deres, etter som de har fått loven. 13 Det rekker nemlig ikke
å bare kjenne teoretisk til loven for å bli skyldfri innfor Gud. Vi må også
følge den. 14 Bare jødene har fått Guds lov skriftlig. Men når andre folk,
uten å kjenne til loven, likevel lyder det som står i den, da forstår vi at
de vet forskjell på godt og ondt. 15 De viser ved handlingene sine at loven
er skrevet i hjertene deres. Deres samvittighet reagerer alt etter om de
handler rett eller galt. 16 At det er slik, vil vise seg den dagen da Jesus
Kristus på Guds befaling skal dømme oss alle etter våre innerste tanker og
motiv. Dette er det budskapet jeg har fått fra Gud.

Jødene og Moseloven

17 Dere som er jøder, stoler på den loven dere har fått fra Gud. Dere
er stolte over det spesielle forholdet dere har til ham. 18 Dere sier at dere
kjenner Guds vilje og vet hvordan alle bør handle, etter som dere har fått
lære dere det som står i Moseloven. 19 Dere sier at dere kan peke ut Guds
vei for de blinde og være et lys for dem som lever i åndelig mørke. 20 Dere
vil veilede uforstandige og undervise de umodne. Deres tro på loven har
gitt dere den fullkomne kunnskapen om det som er rett og galt. 21 Ja, dere
underviser andre, men ikke dere selv! Dere sier til andre at de ikke skal
stjele, men dere er selv tyver. 22 Dere sier at det er galt å være utro i
ekteskapet, men dere er selv utro. Dere sier at de ikke skal tilbe avguder,
men dere plyndrer avgudstemplene for å tjene penger.
23 Dere er stolte over å ha Moseloven, men bringer skam over Gud ved
å bryte den. 24 Det står i Skriften†: "Andre folk håner Gud på grunn av
dere."‡
25 Dere jøder som tror dere holder paktene med Gud ved å omskjære§

---

* **2:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:24** Se Jesaja 52:5. § **2:25** Omskjærelse, det vil si å skjære bort forhuden på mannens penis og var en måte å inngå pakter på som ble praktisert av mange folk. Men jødene inngikk pakter med Gud selv. Med denne handling la de en frivillig forbannelse over seg selv, med konsekvensen: "Om jeg bryter pakten, har Gud rett å skjære bort meg og mine avkom på samme måten." Se Første Mosebok 17:9-14.

sønnene deres, dere har bare nytte av denne seremonien dersom dere samtidig lyder hele Moseloven. Dersom dere ikke gjør det, da er dere ikke noe bedre enn andre folk, som ikke omskjærer sønnene sine. 26 Om noen fra et annet folk lyder loven, skulle ikke da den personen få det privilegiet å tilhøre Guds eget folk? 27 Jo, og på dommens dag skal de som ikke er omskåret rent fysisk, men likevel følger loven, anklage dere jøder, dere som omskjærer sønnene deres og har fått loven, men ikke følger den.

28 Alle som kaller seg jøder, tilhører altså ikke Guds eget folk. Det har ikke noe med den fysiske omskjærelsen å gjøre. 29 Nei, den som vil tilhøre Guds eget folk, må ha et rett forhold til Gud. Det virkelige tegnet på dem som tilhører Guds folk, altså den virkelige omskjærelsen, er ikke det bokstavelige, fysiske inngrepet som Moseloven beskriver, men det handler om at Guds Ånd får forvandle hjertet. Og den som har gjennomgått en slik forvandling, blir æret av Gud, ikke av mennesker.

3

Gud holder løftet sitt

1 Hvilken fordel er det å være jøde? Finnes det noen verdi i den jødiske seremonien å omskjære sønner? 2 Ja, å være jøde er en enorm fordel. Den fremste grunnen er at det var jødene som fikk Guds budskap for å spre det videre til andre. 3 At visse jøder på et seinere tidspunkt ga opp troen på Gud, det forandrer ingenting. Skulle Gud bryte løftene sine, bare fordi disse menneskene ikke holdt det de hadde lovet? 4 Selvfølgelig ikke! Selv om hvert eneste menneske lyver, så snakker Gud alltid sant. Det står i Skriften*:

”De skal se at du har rett i alt du sier,
og at du vinner seier når de anklager deg.”†

5 ”Men”, sier noen, ”det må være bra for Gud dersom vi handler galt, for da forstår alle at han handler rett. Derfor er det også urettferdig at han straffer oss.” Ja, slik tenker noen mennesker. 6 Nei, Gud er ikke urettferdig! Hvordan skulle han da kunne dømme menneskene? 7 Noen sier kanskje: ”Hvorfor skal jeg bli kalt for en synder og bli dømt? Det er jo bra for Gud om jeg lyver, for da ser alle klart og tydelig at han snakker sant. Da kommer alle til å ære ham.” 8 Men tenker de på denne måten, da kunne de like gjerne si: ”Jo mer vi synder, desto bedre, for da kommer Gud til å bli æret for sin godhet!” Noen påstår at det er på denne måten jeg underviser, men de som snakker slik, skal få den straffen de fortjener.

Alle har syndet

9 Hva har vi nå kommet fram til? Er vi jøder bedre enn andre?‡ Nei, slett ikke, for jeg har allerede forklart at alle mennesker uten unntak er syndere enten det er jøder eller ikke.

10 Det står i Skriften§:

”Ikke noe menneske er skyldfri innfor Gud, ikke et eneste.
11 Ikke noen er forstandig, ingen søker Gud.
12 Alle har vendt ham ryggen, alle er like fulle av synd.
Ingen gjør det som er rett, ikke en eneste.*

---

* **3:4** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:4** Se Salmenes bok 51:6. ‡ **3:9** På gresk: Er da vi bedre enn andre? § **3:10** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **3:12** Se Salmenes bok 14:1-3 og 53:1-3.

13 Deres prat er motbydelig og råtten, lik stanken fra en åpen grav.
De lyver og bedrar. Deres ord er som giften fra huggormen.†
14 Alt de sier, er fylt av forbannelser og bitterhet.‡
15 De er raske å gripe til vold og død,
16 hvor de enn drar fram etterlater de seg nød og elendighet.
17 De kjenner ikke til den veien som leder til fred.§
18 De kommer ikke på den tanken å vise respekt for Gud.*"
19 Selvfølgelig gjelder Moseloven† for jødene. Hensikten med loven er at ingen skal ha noen unnskyldninger å komme med, og at alle mennesker skal bli dømt av Gud.
20 Ingen kan noen gang stå skyldfri innfor Gud gjennom det å holde alt som står i loven. Nei, loven kan bare få oss til å innse at vi er syndere.

Jesus Kristus tok straffen vår

21 Men nå har Gud vist oss en annen vei til å bli skyldfri innfor ham enn gjennom det å holde alt som står i Moseloven. Denne veien har Gud hele tiden vist oss i Moseloven og profetene‡. 22 Vi kan bli skyldfri for Gud gjennom å tro på Jesus Kristus. Dette gjelder alle, hvem vi enn er. 23 Alle har syndet og mistet fellesskapet med Gud, han som kan frelse oss. 24 Men nå har han gitt oss en mulighet som vi ikke fortjener. Han har vist oss nåde og latt oss bli skyldfri innfor ham gjennom å la Jesus Kristus kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden. 25-26 Gud lot Jesus ofre sitt blod, og han tok straffen for syndene våre på seg for at alle som tror, skal få tilgivelse. Gud ville gjennom dette vise hvor fullkommen god og rettferdig han er. I sin store tålmodighet lot han straffen vente for de syndene som menneskene gjorde for lenge siden. I vår egen tid lot han Jesus dø, og han tok straffen vår. Ja, Gud viste sin godhet ved å la oss bli skyldfrie dersom vi tror på Jesus.
27 Har vi da noe å skryte av når det gjelder vårt forhold til Gud? Nei, slett ikke, for det er ikke gjennom våre gode gjerninger vi har blitt forsonet med Gud, men gjennom troen. 28 Vi er nemlig fullt overbevist om at menneskene blir skyldfri innfor Gud på grunn av troen, og ikke ved at de forsøker å holde alt som står i Moseloven. 29 Ellers ville jo Gud bare være Gud for jødene. Sikkert nok er han Gud for alle folk? Ja, selvfølgelig er han Gud for alle, 30 etter som det bare finnes en Gud. Han lar alle mennesker bli skyldfri innfor ham gjennom det at de tror. Det gjelder både jøder og andre folk. 31 Når vi sier at troen er så viktig, betyr da det at vi kan være likegyldige til Moseloven? Nei, tvert imot! Gjennom det å tro på Jesus respekterer vi det som står i loven.

4

Abraham og troen

1 Hvilken erfaring hadde Abraham, som var stamfar for Israels folk, av å bli frelst gjennom tro? 2 Var det på grunn av gode gjerninger Gud aksepterte han? Ja, i så tilfelle kunne han virkelig vært stolt over seg selv. Men det var ikke derfor han ble regnet skyldfri innfor Gud. 3 Hva står det i

† **3:13** Se Salmenes bok 5:10 og 140:4. ‡ **3:14** Se Salmenes bok 10:7. § **3:17** Se Jesaja 59:7-8.
* **3:18** Se Salmenes bok 36:2. † **3:19** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:21** Moseloven og profetenes bok er to av delene i den jødiske Skriften, det vil si Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Den tredje delen er salmene.

Skriften? Jo, at "Abraham trodde på Gud, og derfor ble regnet som skyldfri innfor Gud".*
4 Den som arbeider, får ikke sin lønn som en gave, men som betaling for
det han har utrettet. 5 Den som blir erklært skyldfri innfor Gud på grunn av
troen, får det ikke som betaling for noe han har utrettet. 6 Derfor beskriver
også kong David hvor lykkelig det mennesket er som uten å fortjene det
blir regnet som skyldfri innfor Gud. Han skriver:
7 "Lykkelig er den som har fått tilgivelse for sin ulydighet og fått synden
sin strøket bort!
8 Ja, lykkelig er den som Herren ikke lenger anklager for synd."†
9 Men nå er spørsmålet: Gjelder denne lykken bare for jødene, de som
holder Guds pakt ved å omskjære sine sønner. Gjelder den også andre
folk? La oss vende tilbake til Abraham. Jeg sa før at det var på grunn
av troen at Abraham ble regnet som skyldfri innfor Gud. 10 Når ble han
da skyldfri? Var det etter at han hadde blitt omskåret, eller var det før?
Svaret er at Gud aksepterte ham før han ble omskåret.
11 Seremonien med å omskjære alle menn var et tegn på at Abraham
ved troen hadde blitt skyldfri innfor Gud allerede før han ble omskåret.
Gjennom dette ble han en åndelig far for alle som tror, også om de ikke
omskjærer sine sønner. 12 Abraham ble også en åndelig far for sitt eget
folk som omskjærer sønnene, men han er bare deres åndelige far dersom
de har samme slags tro som han hadde før han ble omskåret.

Løftet til Abraham gjelder alle som tror

13 Det var altså ikke fordi Abraham var lydig mot loven‡ at han fikk
løftet om at etterkommerne hans skulle arve hele jorden. Nei, han fikk
løftet fordi troen hadde gjort ham skyldfri innfor Gud. Hans etterkommere
skulle få løftet oppfylt gjennom å tro på Gud, akkurat som Abraham. 14 De
som forsøker bli skyldfrie ved å være lydig mot Moseloven, kan ikke være
Abrahams etterkommere. Da ville troen være uten mening, og løftet ville
ikke gjelde. 15 Husk på at lovens krav er så høye at alle blir dømt av den. Å
ha en lov betyr også at vi kan overtre den. 16 Derfor er troen det viktigste!
Guds løfte var en fri gave til alle Abrahams etterkommere, både til dem
som har fått Moseloven og til dem som bare har samme slags tro som
Abraham. Han er en åndelig far for alle som tror. 17 Gud sier i Skriften§:
"Jeg har gjort deg til far for mange folk."* I Guds øyne er han vår far, for
han trodde på den Gud som gjør de døde levende og får ting til å skje som
ikke før var mulig.
18 Når Gud lovet Abraham at han skulle bli far til mange folk, da trodde
Abraham på Gud. Dette til tross for at det menneskelig sett ikke var noe
håp om at han kunne bli far. Men Gud hadde sagt: "Dine etterkommere
skal bli så mange at det ikke er mulige å telle dem."† 19 Derfor fortsatte
Abraham å tro til tross for at han var omkring 100 år gammel og uten kraft
i kroppen, og til tross for at kona Sara ikke kunne få barn og i tillegg var
rent for gammel.

---

* **4:3** Se Første Mosebok 15:6. † **4:8** Se Salmenes bok 32:1-2. ‡ **4:13** Hele den jødiske loven ble skrevet ned av Moses, en av Abrahams etterkommere, flere hundra år senere. Se Første til Femte Mosebok. § **4:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **4:17** Se Første Mosebok 17:5. † **4:18** Se Første Mosebok 15:5.

20 Nei, Abraham tvilte aldri på Guds løfte, for troen ga ham styrke, og
han æret Gud. 21 Han var helt overbevist om at Gud kan gjøre hva som
helst når han har lovet det. 22 Derfor ble han regnet som skyldfri innfor
Gud.
23 Sannheten om at han "ble regnet som skyldfri innfor Gud", ble ikke
skrevet bare med tanke på Abraham. 24 Den gjelder også for oss. Vi skal
også bli regnet som skyldfrie etter som vi tror på Gud, han som vakte
opp vår Herre Jesus fra de døde. 25 Herren Jesus ble utlevert for å dø for
syndene våre, og ble vakt opp igjen for at vi skulle bli skyldfrie innfor Gud.

5

Frelst ved troen på Jesus Kristus

1 Når vi nå har blitt skyldfri innfor Gud ved å tro, har vi fred med Gud
gjennom det vår Herre Jesus Kristus har gjort for oss. 2 På grunn av troen
har Gud i sin godhet tilgitt oss. Ja, vi bygger nå vårt liv på Guds tilgivelse,
og kan med stolthet og glede se fram til den dagen da vi får ta del i Guds
herlighet.
3 Vi gleder oss ikke bare over dette, men også over de lidelsene vi må gå
gjennom. Vi vet at lidelsene gjør oss utholdende. 4 Utholdigheten gjør oss
faste i troen, slik at vi konstant klamrer oss til håpet om at vi til slutt blir
frelst for evig. 5 Dette håpet om frelse kommer ikke til å gå over i skuffelse,
for vi vet hvor sterkt Gud elsker oss. Han har gitt oss sin Hellige Ånd som
fyller våre hjerter med kjærlighet.
6 Mens vi ennå var hjelpeløse og svake, da kom Kristus. Han innfant seg
på det tidspunktet som var i tråd med Guds plan, og døde for alle oss som
ikke brydde oss om Gud. 7 Snaut nok er det vel noen som ville ofre livet
sitt selv for et menneske som lever rett? Muligens ville noen ta på seg å
dø for en som var god tvers i gjennom. 8 Men Gud beviste hvor sterkt han
elsket oss, ved at Kristus døde for oss, ennå mens vi, var syndere. 9 Da vi
nå har blitt skyldfri innfor Gud ved at Jesus ofret sitt blod for oss, kan vi
være helt trygge på at han også vil frelse oss fra å bli dømt av Gud. 10 Vi
var Guds fiender, men ble forsonet med ham gjennom det at Sønnen tok
straffen vår da han døde. Derfor kan vi, nå når vi er Guds venner, også
være trygge på at Sønnen vil frelse oss fra evig straff, etter som han sto
opp fra de døde.
11 Ikke nok med det, vi gleder oss over det fellesskap vi har med Gud
allerede nå, et fellesskap som ble mulig gjennom at vår Herre Jesus
forsonet oss med Gud og gjorde oss til vennene hans.

Adam og Kristus

12 Gjennom det ene mennesket, som var Adam, kom synden inn i hele
menneskeslekten. Straffen for synden var at Adam måtte dø. Etter den
dagen dør alle mennesker, etter som alle har syndet. 13 Ja, menneskene
syndet lenge før jødene hadde fått Moseloven*. Til tross for at det ikke
var noen lov å bryte, 14 døde alle menneskene som levde i tidsperioden
mellom Adam og Moses. De døde selv om de ikke hadde vært direkte
ulydige mot Guds befaling, slik som Adam hadde vært.
Adam hadde en viss likhet med Jesus, han som skulle komme seinere,
og likevel var det en skarp kontrast mellom de to. 15 For det er en enorm

* **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

forskjell mellom et menneske som synder, og Gud, som i sin godhet tilgir. Likheten består i at det var et menneske alene som gjennom sin synd gjorde det slik at alle måtte dø. Og at det var et menneske alene, Jesus Kristus, som gjorde det slik at Gud ga alle den tilgivelsen vi ikke fortjener. Denne frie gaven, som Gud i sin godhet ga oss, er uendelig mye større.

16 Det er også stor forskjell mellom konsekvensene av den ene mannen
sin synd og Guds fri gave, tilgivelsen. Synden til den ene mannen førte til at
alle menneskene ble dømt til å dø, mens synden hos alle mennesker førte
til at Gud viste oss nåde og tilga oss. 17 Det er sant at det ene menneske sin
synd gjorde at døden fikk makt over alle mennesker. Men det er like så
sant at det ene menneske, Jesus Kristus, har gjort det slik at livet dominerer
i alle som tar imot Guds frie gave. Gud lar oss i sin grenseløse godhet bli
skyldfri innfor ham, dersom vi tar imot tilgivelsen hans. 18 Ja, den ene
syndige handlingen av Adam gjorde det slik at alle mennesker ble dømt
til å dø, mens den ene rette handlingen av Kristus gjorde det slik at alle
kan bli tilgitt av Gud og få leve. 19 Gjennom det at det ene menneske var
ulydig mot Gud, ble vi alle syndere. På samme måten skal vi, ved at det
ene menneske var lydig mot Gud, bli skyldfri innfor ham.

20 Gud ga oss Moseloven for klart å vise at menneskene ikke følger hans
vilje. Men da det sto klart at menneskene stadig bryter Guds lov, viste
det seg også at hans godhet er uendelig stor, etter som han tilgir. 21 Før
hersket jo synden over alle mennesker og førte døden inn i verden. Nå
overtar i stedet Guds kjærlighet og tilgivelse makten, ved at Jesus Kristus,
vår Herre, og gjør oss skyldfri innfor Gud og gir oss evig liv.

6

Syndens makt er brutt

1 Hva betyr da dette? Skal vi fortsette å synde, slik at Gud kan vise sin
godhet og tilgi oss gang på gang? 2 Nei, selvfølgelig ikke! Synden har jo
ikke lenger noen makt over oss. Hvordan kan vi da fortsette å synde? 3 Vet
dere ikke at alle vi som har blitt døpt inn i fellesskapet med Jesus Kristus,
også døde sammen med ham da vi ble døpt? 4 Ja, gjennom dåpen er vi
både døde og begravd sammen med ham. På samme måten som Kristus
ble vakt opp fra de døde ved sin Fars store makt, får også vi nå leve et nytt
liv.

5 Om vi altså har blitt fullt og helt forent med Kristus gjennom det å dø
sammen med ham, da skal vi også bli levende igjen sammen med ham.
6 Vi vet at vårt gamle ego ble spikret fast på korset sammen med ham, for
at synden skulle miste makten over oss. Derfor er vi ikke lenger slaver
under synden. 7 Den som er død, kan jo ikke bli lokket til å synde. 8 Men
om vi døde sammen med Kristus, da skal vi også leve i fellesskap med
ham. Dette tror vi på.

9 Vi vet at Kristus har stått opp fra de døde og aldri mer vil dø. Døden har
ikke lenger noen makt over han. 10 Han døde for å knuse syndens makt,
en gang for alle. Nå lever han for å ære Gud. 11 Gjennom fellesskapet med
Jesus Kristus er dere døde i forhold til synden og kan nå leve for å ære
Gud. Det er slik dere skal se på dere selv.

12 La altså ikke synden få makt over deres dødelige kropper, slik at dere
gir etter for kroppens begjær. 13 Pass på at dere ikke bruker deres kropper
i det ondes tjeneste ved å synde, men la Gud bruke deres kropper i tjeneste

for det gode, slik at dere ærer ham. Dere har jo gått over fra død til liv.
14 Synden skal ikke lenger styre dere, slik den gjorde da dere i egen kraft
forsøkte å leve opp til kravet i Moseloven*. Dere har blitt løst fra lovens
krav gjennom det at Gud i sin godhet har tilgitt dere.

Fri til å være lydig mot Gud

15 Hva betyr da dette? Er vi fri til å synde, etter som Gud har tilgitt oss
og i sin godhet satt oss fri fra kravet i Moseloven? Nei, naturligvis ikke!
16 Innser dere ikke at dere selv kan velge hvem som skal ha makt over
dere? Velger dere å bli slaver under synden, kommer det til å lede til død.
Velger dere derimot å være lydig mot Gud, da blir dere skyldfri innfor
ham. 17 Jeg takker Gud for dere! Dere som en gang var slaver under
synden, valgte av et helt hjerte å være lydig mot den undervisningen om
Jesus som dere har fått høre. 18 Nå er dere fri fra synden, og har blitt
Guds slaver i tjeneste for det gode. 19 Jeg bruker bildet av slavene, etter
som dette er lett å forstå. Tidligere lot dere kroppen deres være slave
under umoralske begjær, slik at dere gjorde det som stred mot Guds vilje
og ble mer og mer ulydige mot ham. La nå i stedet kroppen bli Guds slave,
slik at dere kan gjøre det som er godt og leve fullt og helt for ham.
20 Da dere var slaver under synden, ble dere komplett likegyldige i
forholdet om hva som var rett og galt. 21 Hva ble resultatet? Selvfølgelig,
at dere gjorde slikt som dere nå skammer dere over, etter som dere vet
at det leder til døden. 22 Nå har dere blitt fri fra syndens makt og er blitt
Guds slaver. Resultatet blir at dere lever helt og fullt for Gud og til slutt
får evig liv. 23 Syndens lønn er døden, men Guds gave er evig liv sammen
med Jesus Kristus, vår Herre.†

7

Fri fra Moseloven

1 Dere vet sikkert, kjære søsken, at lovene i et samfunn bare bestemmer
over et menneske så lenge det lever. Dere kjenner selv til våre jordiske
lover.
2 La meg bruke et bilde: Når en kvinne gifter seg, er hun på grunn av
loven bundet til mannen så lenge han lever. Dersom mannen dør, er hun
ikke lenger bundet til ham, men er fri fra loven som regulerer ekteskapet.
3 Dersom hun går til en annen mens mannen hennes ennå lever, da er hun
utro i ekteskapet. Dersom mannen hennes dør, er hun fri fra loven og kan
leve med en annen, uten å være utro mot sin første mann.
4 På samme måten er det med dere, kjære søsken. Dere er ikke lenger
bundet til Moseloven*. Lovens makt døde dere bort fra da dere døde
sammen med Kristus. Nå tilhører dere en annen, han som Gud vakte opp
fra de døde. Resultatet blir at dere lever for Gud og gjør det som er godt.
5 Så lenge vi levde på vanlig menneskelig vis, ble vi fristet til å bryte loven,
etter som vi var fylt av syndig begjær. Resultatet var at vi ble lokket til å
gjøre det som er ondt og som fører til døden. 6 Nå er vi frie fra loven, etter
som Gud løste oss fra synden da vi døde med Kristus. Vi er ikke lenger
bundet av lovens makt, men kan tjene Gud på en ny måte. Det skjer ikke

---

* **6:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **6:23** På gresk: ved Jesus Kristus, vår Herre. En annen tolkning: ved det som Jesus Kristus, vår Herre, har gjort for oss. * **7:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

ved at vi i egen kraft forsøker å være lydig mot alt som står i loven, men ved at Guds Ånd hjelper oss.

Moseloven avslører synden

7 Hva betyr dette? Er Moseloven$1† ond? Nei, naturligvis ikke! Loven
oppfordrer ingen til å synde. Det var loven som viste oss hva synd er. Jeg
ville ikke ha visst hva det betyr å begjære, dersom ikke loven hadde befalt:
"Du skal ikke begjære."‡ 8 Synden utnyttet loven til å friste oss til å gjøre
det som var forbudt. Dersom loven ikke hadde eksistert, ville ikke synden
våknet i meg.
9 Det var en periode i livet mitt da jeg ikke visste hva som sto i Moseloven.
Da jeg fikk høre rekken av bud i loven, våknet straks synden til live i meg.
10 Synden fikk meg til å gjøre det som resulterer i at jeg blir dømt til å dø.
Guds bud som skulle lede til liv for alle, viste seg altså i stedet å føre meg
til død. 11 Synden utnyttet budene i Moseloven til å friste meg. Den satte
meg i en situasjon der jeg fortjente døden. 12 Selve loven kommer fra Gud,
og budene er Hellige, rettferdige og gode.
13 Var det disse gode budene som førte til at jeg måtte dø? Nei,
naturligvis ikke! Det var synden som utnyttet det gode til å sette meg i
den situasjonen at jeg måtte dø. Gjennom dette forstår vi hvor fryktelig
synden egentlig er, etter som den til og med kan utnytte Guds bud i sine
onde hensikter.

Kampen mot synden

14 Vi vet altså at Moseloven§ kommer fra Gud. Derfor er det ikke loven
som er selve problemet, men jeg selv, etter som jeg som menneske er slave
under synden.
15 Min egen måte å handle på er en stor gåte for meg: Jeg vil gjøre det
som er rett, men gjør det likevel ikke. Jeg avskyr å gjøre det som er galt,
men gjør det likevel om igjen og om igjen. 16 Jeg erkjenner at loven er god
og egentlig vil følge den, men likevel gjør jeg galt. 17 Derfor er det med
andre ord ikke min vilje som styrer meg, men synden som bor i meg!
18 Jeg vet at i meg selv, det vil si i min syndige natur, finnes ikke noe godt.
Jeg vil gjøre det som er rett, men klarer det ikke. 19 Alt det gode jeg hadde
bestemt meg for å gjøre, det blir fortsatt ugjort. Alt det onde jeg for enhver
pris vil unngå, det gjør jeg likevel. 20 Dersom jeg stadig handler galt, da er
det altså ikke min egen vilje som styrer meg, men synden som bor i meg.
21 Det synes som om det finnes en slags ufravikelig regel som sier at jeg
støtt og stadig må handle galt. Det skjer til tross for at jeg vil gjøre det som
er rett. 22 Av hele mitt hjerte samtykker jeg i alt som står i Guds lov. 23 Det
er likevel en annen lov som styrer kroppen og handlingene mine. Denne
syndens lov som finnes i meg, fører krig mot min egen fornuft og tar meg
til fange. 24 Jeg stakkars menneske! Hvem kan frelse meg så grundig at
kroppen og handlingene mine ikke fører meg i døden*? 25 Jeg takker Gud
for at det finnes et svar: Det er Jesus Kristus, vår Herre. Han kan frelse
meg. Ellers ville jeg fortsatt med å streve i egen fornuft for å holde fast på
Guds lov, mens jeg i min menneskelige natur var slave under syndens lov.

---

† **7:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **7:7** Se Andre Mosebok 20:17. § **7:14** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **7:24** På gresk: Hvem kan frelse meg fra denne dødens kropp?

8

Guds Ånd gir frihet

1 De menneskene som lever i fellesskap med Jesus Kristus, blir ikke dømt
av Gud til å dø. 2 Kraften i Guds Ånd, som gir oss liv i fellesskap med Jesus
Kristus, har gjort oss* fri fra syndens lov som fører meg i døden. 3 Loven
Gud ga oss gjennom Moses†, kunne ikke frelse oss fra synden på grunn av
vår menneskelige natur. Gud måtte selv gripe inn. Han sendte sin egen
Sønn og lot ham bli som et syndig menneske. Det gjorde Gud for at han
skulle ofre livet sitt og ta straffen for syndene våre på seg. Gjennom dette
mistet synden makten over vår menneskelige natur. 4 Nå kan vi, på samme
måten som Guds lov krever, være skyldfri innfor Gud. Det skjer dersom vi
i stedet for å bli styrt av vår menneskelige natur, lar Guds Ånd styre oss.
5 De som blir styrt av sin menneskelige natur, tenker på det som
tilfredsstiller den menneskelige naturen. De derimot som blir styrt av Guds
Ånd, tenker på det som tilfredsstiller Gud. 6 Dersom den menneskelige
naturen får styre våre tanker, leder det til døden. Dersom Guds Ånd får
styre våre tanker, leder det til liv og fred. 7 Vår menneskelige natur får oss
til å bli fiender av Gud, for det er umulig for den menneskelige naturen
å underordne seg Guds lov. 8 Derfor kan de som fortsatt blir styrt av sin
menneskelige natur, aldri tilfredsstille Gud.
9 Dersom Guds Ånd bor i dere, da blir dere ikke styrt av den
menneskelige naturen, men av Ånden. Den som ikke har Ånden som
Kristus har gitt oss, tilhører ikke Kristus. 10 Dersom Kristus bor i dere
ved sin Ånd, da kommer Ånden til å gi dere evig liv. Det skjer etter som
dere har blitt skyldfri innfor Gud, selv om kroppen fortsatt må dø på grunn
av synden.‡ 11 Ja, dersom Guds Ånd, han som vakte opp Jesus Kristus fra
de døde, bor i dere, da vil Gud en dag også gjøre deres dødelige kropper
levende igjen, etter som hans Ånd bor i dere.
12 Vi har, kjære søsken, ingen som helst forpliktelse mot vår menneske-
lige natur, i den forstand at vi må leve på den måten naturen krever.
13 Nei, den som lever på det viset, kommer til å dø. Dersom dere i Guds
Ånds kraft kveler de syndige impulsene i kroppen, da får dere leve. 14 Alle
som blir styrt av Guds Ånd, er Guds barn. 15 Guds Ånd lar ikke livet bli
et slaveri under Gud, på den måten at dere på nytt skal være livredde for
ham. Nei, Ånden gjør dere til Guds egne barn. Barn som kan rope til Gud:
”Far, min Far.”§ 16 Guds Ånd hvisker mildt og trygt helt inn i hjerteroten
at vi er barna hans. 17 Dersom vi er Guds barn, skal vi også arve alt det
gode som finnes hos ham. Alt han har gitt sin sønn, Jesus Kristus, er nå
også vårt. Dersom vi en dag skal dele herligheten med Kristus, må vi også
dele lidelsene hans.

Herligheten som venter Guds barn

18 Jeg sier at de lidelsene vi må gå gjennom her på jorden, ikke betyr
noe som helst sammenlignet med den herligheten som Gud en dag vil gi

---

* **8:2** En del håndskrifter har: ”meg” eller ”deg”, som er en annet måte å uttrykke samme sak.
† **8:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:10** Alternativ tolkning: Om Kristus bor i dere, har kroppen deres blitt død med ham, for syndens skyld, men deres Ånd er levende, etter som han har gjort dere skyldfri innfor Gud. § **8:15** I grunnteksten: Abba, Far. ”Abba” betyr ”far” på morsmålet til Jesus, arameisk.

oss. 19 Ja, hele skaperverket venter med spenning på å se hvilken herlighet
Guds barn skal få. 20-21 Alt det skapte har havnet på siden av Guds plan,
ikke fordi skaperverket selv ville det, men fordi Gud dømte det skapte til
å dø. Han ga oss likevel et håp om at det skapte en dag vil bli satt fri fra
kretsløpet av konstant forgjengelighet. Ja, en dag vil alt det skapte få del i
friheten som Guds barn får nyte godt av.
22 Vi vet at alt det skapte stønner som en kvinne når hun skal føde
barnet sitt. 23 Til og med vi, som har fått Guds Ånd, som er en forsmak på
herligheten, stønner i vårt indre. Vi venter på at Gud for alltid vil gjøre
oss til barna sine og sette kroppene våre i fullkommen frihet.
24 Vi er frelst allerede nå, men har samtidig et håp om den fullkomne
friheten. Dersom vi allerede var fullkomne fri, trengte vi ikke speide
framover mot det som kommer. Det er vel ikke noen som håper på det
som allerede har skjedd? 25 Ved å vente på at dette håpet en dag skal bli
oppfylt, lærer vi oss å holde ut.
26 For øvrig hjelper Guds Ånd oss i vår svakhet. Vi vet ikke en gang
hva vi skal be om, men hans Ånd roper en ordløs bønn til Gud fra vårt
indre. 27 Gud, han som kjenner hjertene til alle sine, vet hva Ånden mener.
Når Guds Ånd ber for alle som tilhører Gud, da ber han alltid slik Gud vil
bønnen skal være. 28 Vi vet at Gud kan bruke alt som skjer, til noe godt
for dem som elsker ham, de som i trå med hans plan får tilhøre ham.
29 Det gode Gud vil, er at vi skal bli lik Jesus, hans Sønn. Gud bestemte
allerede fra begynnelsen at de som takket ja til å tilhøre ham, skulle bli
lik Jesus. Gjennom det skulle Sønnen bli den førstefødte i en lang rekke
med søsken. 30 De som han i forveien hadde bestemt til det, skulle bli lik
Sønnen. Gud innbød alle disse til å tilhøre ham og bli skyldfri innfor ham.
De som har blitt skyldfri innfor Gud, skal også få dele herligheten hans.

Gud viste sin kjærlighet gjennom Jesus Kristus

31 Hvilken slutning skal vi trekke av dette? Jo, at dersom Gud står på vår
side, da spiller det ingen rolle hvem som er imot oss! 32 Gud sparte til og
med ikke sin egen Sønn, men utleverte ham for å hjelpe oss alle. Skulle
han ikke da være beredt til å skjenke oss alt det andre sammen med ham?
33 Om noen anklager oss som har takket ja til Guds innbydelse for å
tilhører ham, hva spiller vel det for rolle? Gud selv har erklært oss skyldfri
innfor ham.
34 Om noen dømmer oss, hva spiller vel det for rolle? Kristus selv er vår
forsvarsadvokat, han som døde og sto opp og nå sitter på Guds høyre side
og regjerer sammen med ham.
35 Skulle noe kunne hindre oss fra å ta imot Kristi kjærlighet? Nei, ikke
noe! Det spiller vel ingen rolle om vi opplever nød eller angst, om vi blir
forfulgt, må sulte, mangler klær eller blir rammet av farer og dødstrussel.
36 At dette vil skje vet vi jo allerede. Det står i Skriften:
”Det er på grunn av at vi tjener deg, de hele tiden forsøker å drepe oss.
Vi er som sauer som venter på å bli slaktet.”*
37 Gjennom alt dette vinner vi en uomtvistelig seier ved det Kristus i sin
kjærlighet gjorde for oss. 38-39 Det spiller vel ingen rolle om vi lever
eller dør. Jeg er helt overbevist om at ikke noe kan skille oss fra den
kjærligheten Gud viste oss gjennom Jesus Kristus, vår Herre. Ingen

* **8:36** Se Salmenes bok 44:23.

engler eller demoner, ikke noe som finnes nå eller i framtiden, ingen krefter i himmelen eller i dypet eller noe annet i tilværelsen, kan hindre kjærligheten hans fra å favne oss.

9

Guds løfte til Israels folk

1 Det jeg nå vil si, understreker jeg sannheten av. Jeg lyver ikke, etter som
jeg har fellesskap med Kristus. Nei, både min egen samvittighet og Guds
Hellige Ånd forsikrer at sannheten er denne: 2 Mitt hjerte er fylt av sorg
og vedvarende angst. 3 Jeg føler slik når jeg tenker på mitt eget folk, mine
jødiske brødre og søstrer. Ja, jeg skulle heller ønske at jeg selv gikk evig
fortapt og ble skilt fra Kristus, om det bare kunne frelse de andre. 4 Folket
mitt er israelitter*, og Gud så seg ut at de skulle være barna hans og få
del i herligheten. Han inngikk en pakt med jødene og ga dem Moseloven.†
Videre lærte han dem å tilbe på den rette måten og ga løftene om frelse.
5 De er etterkommere av forfedrene våre, Abraham, Isak og Jakob‡. Kristus
selv tilhørte som menneske dette folket. Kristus er Gud over alle ting og
verd å bli hyllet for evig. Ja, dette er sant!§
6 Har da Gud mislyktes med å innfri løftet sitt til israelittene? Nei, slett
ikke. Løftet om å bli Guds eget folk gjelder nemlig dem som er sanne
israelitter, ikke dem som i fysisk betydning er Israels* etterkommere.
7 På samme måten er ikke alle som i fysisk betydning er Abrahams
etterkommere, blitt de barna som Gud lovet Abraham. Gud sier i Skriften†:
"Det er etterkommerne av Isak som skal bli regnet for det folket jeg lovet
deg,"‡ 8 Dette til tross for at Abraham hadde flere barn. Det er med andre
ord ikke de barna som blir født etter naturens fysiske lover, som får være
Guds eget folk, men bare de som er født som et resultat av Guds løfte.
9 Isak ble jo til som et resultat av løftet som Gud ga: "Neste år på samme
tid kommer jeg tilbake igjen, og da skal Sara ha en sønn."§
10 Det samme skjedde også med vår stamfar Isak sine to tvillinggutter,
som hans kone Rebekka fikk. 11-13 Før de ble født, ja, før de hadde gjort godt
eller ondt, sa Gud til Rebekka: "Den eldste gutten skal tjene den yngste."*
Gud sier også i Skriften: "Jeg elsket Jakob,† men forkastet Esau."‡ Dette
viser at Gud har sin egen plan for å velge ut mennesker. Han velger ikke
ut på grunn av deres gode gjerninger, men gjennom å innby for å tilhøre
ham.
14 Hva betyr dette? Er Gud urettferdig? Nei, naturligvis ikke! 15 Gud sa
til Moses:
"Jeg viser nåde mot den jeg vil,
og jeg viser medfølelse mot den jeg vil."§
16 Dersom Gud altså er god mot noen, er det ikke fordi den personen ville
det eller gjorde noe helt spesielt. Nei, Gud bestemte seg bare for å vise

---

* **9:4** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **9:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **9:5** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. § **9:5** I grunnteksten: Amen! * **9:6** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **9:7** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:7** Se Første Mosebok 21:12. § **9:9** Se Første Mosebok 18:10,14. * **9:11-13** Se Første Mosebok 25:23. † **9:11-13** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. ‡ **9:11-13** Se Malaki 1:2-3. § **9:15** Se Andre Mosebok 33:19.

denne personen medfølelse. Derfor kan vi heller ikke anklage Gud for å ha behandlet oss urettferdig.
17 Det står for eksempel i Skriften at Gud sa til farao: "Jeg har latt deg bli
konge for at jeg skal kunne vise min makt gjennom det jeg gjør med deg,
og for at alle folk skal høre om meg."* 18 Gud er altså god mot hvem han
vil, og han gjør hjertet hardt hos den han måtte ønske.†

Gud er fri til å velge sitt folk

19 Nå vil kanskje noen si: Hvorfor anklager Gud oss når vi gjør galt? Det
er jo hans vilje som styrer oss mennesker.
20 Si meg, hvem tror du at du er? Forsøker du å kritisere Gud? Det som
er skapt, kan vel ikke si til han som har skapt det: "Hvorfor gjorde du meg
slik som jeg er?" 21 Når en pottemaker finner fram sin leire, har han ikke
da rett til å forme en vakker krukke som er til pynt, og en annen gjenstand
som dere kan bruke til å kaste søppel i av den samme leirklumpen? 22 På
samme måten har Gud rett til å gjøre det han vil med oss mennesker. Han
vil vise sitt sinne og sin makt på onde mennesker ved til å la dem gå evig
fortapt. Han har også rett til å ha tålmodighet med dem til tiden er ute.
23 Samtidig har han rett til å gi av sin herlige rikdom til dem han i forveien
hadde bestemt skulle få del i alt godt, og motta medfølelsen fra han. 24 De
som får nyte godt av hans rikdom, er vi som har takket ja til innbydelsen
om å tilhøre ham, både blant jøder og andre folk.
25 Gud uttaler seg om de folkene som ikke er jøder, når han sier ved
profeten Hosea:
"De som ikke var mitt folk, skal jeg nå kalle for mitt folk,
og de som jeg før ikke elsket, de skal jeg nå elske."‡
26 Og:
"På det stedet der jeg sa til dem:
'Dere er ikke mitt folk',
der skal de nå bli kalt 'barna til den Gud som lever'."§
27 Gjennom profeten Jesaja roper Gud ut til Israels folk:
"Selv om israelittene teller like mange som sandkornene på havets strand,
så skal bare en brøkdel av dem bli frelst.
28 Herren skal dømme alle mennesker,
raskt og en gang for alle."*
29 Jesaja sier også på et annet sted:
"Dersom Herren Gud,
han som har all makt,
ikke hadde reddet noen fra vårt folk,
da hadde vi blitt tilintetgjort akkurat som Sodoma og Gomorra."†

Israels folk nekter å tro

30 Hva skal vi da si til dette? Jo, at mennesker fra andre folk som ikke
en gang forsøkte å bli skyldfri innfor Gud, nå har blitt skyldfri innfor ham
ved å tro på Jesus Kristus. 31 Men Israels folk, som forsøkte å bli skyldfri
innfor Gud ved å være lydige mot hele Moseloven, de ble mislykket i sine
anstrengelser. 32 Hvorfor? Jo, fordi de forsøkte å bli skyldfrie gjennom

---

* **9:17** Se Andre Mosebok 9:16. † **9:18** I følge Andre Mosebok var det Gud som gjorde faraos hjerte hardt, slik at han kunne sende plagene over Egypt. ‡ **9:25** Se Hosea 2:23. § **9:26** Se Hosea 1:10. * **9:28** Se Jesaja 10:22-23. † **9:29** Se Jesaja 1:9.

sine gode gjerninger, og ikke ved å stole på Gud. De har snublet mot den
anstøtssteinen, 33 som Gud omtaler i Skriften‡ når han sier:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem§ en stein som de snubler mot,
en stein som de faller over.
Men den som tror på ham skal ikke bli skuffet."*

10

1 Kjære søsken, jeg ønsker av hele hjertet, og jeg ber stadig til Gud, om
at Israels folk skal bli frelst. 2 Jeg vet hvordan de med iver kjemper for å
tjene Gud, men de skjønner ikke hva hans vilje for dem er. 3 De forstår ikke
at det er Gud selv som vil gjøre alle skyldfri innfor ham, men de fortsetter
i sin egen kraft å streve etter å bli feilfri. Derfor nekter de å akseptere
tilbudet hans. 4 Etter at Kristus kom, er ikke Moseloven* lenger veien til
frelse, etter som hver og en nå kan bli skyldfri innfor Gud ved å tro på det
Kristus har gjort for oss.

Frelsen gjelder alle

5 Når det gjelder våre muligheter til å bli skyldfri innfor Gud gjennom å
være lydig mot Guds lov, lot Gud Moses skrive på denne måten: "De som
holder alle budene, skal få liv gjennom loven."† 6 Men når det gjelder å bli
skyldfri innfor Gud ved å tro, har Gud sagt i Skriften‡: "Du trenger ikke
stille deg selv spørsmålet: Hvem skal fare opp til himmelen?" Det vil si
for å hente Kristus ned, for at han kan frelse oss. 7 Eller: "Hvem skal fare
ned i avgrunnen?" Det vil si, for å hente Kristus tilbake fra de døde.
8 Hva har Gud mer sagt om dette? Jo, at: "Budskapet er nær deg. Det
finnes i hjertet ditt og på leppene dine" Det vil si, dette budskapet om tro
på Jesus Kristus som vi sprer.§ 9 Dersom du altså åpent bekjenner at Jesus
er Herren* og av hele hjertet tror at Gud har vekket ham opp fra de døde,
da blir du frelst. 10 Det er vårt hjertes tro som gjør oss skyldfri innfor
Gud, og vår åpne bekjennelse som frelser oss. 11 Gud har jo sagt i Skriften:
"Ingen som tror på ham, skal bli skuffet."† 12 Dette gjelder både for jøder
og andre folk, for vi har alle den samme Herre. Han gir sjenerøst av sine
goder til alle som tilber ham. 13 I Skriften står det også: "Hver og en som
tilber Herren, skal bli frelst"‡.

Ikke alle trodde på budskapet om Kristus

14 Dersom menneskene skal kunne tilbe Kristus, må de først tro på ham.
Og om de skal kunne tro på ham, må de først få høre om ham. Og om de
skal få høre om ham, må noen spre budskapet til den enkelte. 15-16 Og de
som sprer budskapet, må være sendt av noen. Det er dette Gud taler om
ved profeten Jesaja når han sier: "Hvor herlig det er når noen kommer
med gode nyheter!"§ Alle israelittene* trodde ikke på de gode nyhetene.

---

‡ **9:33** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **9:33** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **9:33** Se Jesaja 8:14 og 28:16. * **10:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **10:5** Se Tredje Mosebok 18:5. ‡ **10:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:8** Sitatet er hentet fra Femte Mosebok 30:12-14. * **10:9** Det gresk ordet for Herren dere samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **10:11** Se Jesaja 28:16. ‡ **10:13** Se Joel 2:32. § **10:15-16** Se Jesaja 52:7. * **10:15-16** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene.

Jesaja sier også: "Herre, hvem trodde på budskapet vårt?"† 17 Troen
kommer altså av at de hører budskapet, og det vil si, budskapet om Kristus.
18 Da blir spørsmålet mitt: Har Israels folk virkelig hørt budskapet om
Kristus? Jo, visst har de hørt det! Det står i Skriften‡:
"Budskapet til utsendingene har nådd hele jorden,
ordene deres har nådd til verdens ende."§
19 Men da spør jeg: De forsto kanskje aldri budskapet? Jo, visst forsto de
det. Allerede for lenge siden advarte Gud Israels folk og sa ved Moses:
"Jeg vil gjøre dere misunnelige ved å vende meg til de som ikke er et folk.
Ja, dere vil bli sinte på folk som mangler forstand."*
20 Gud går så langt at han ved profeten Jesaja sier:
"Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg,
og jeg viste meg for dem som ikke spurte etter meg."†
21 Om Israels folk sier Gud:
"Hele tiden har jeg vært beredt til å bli forsont med dem,
men de har vært ulydige og i opprør mot meg."‡

11

Har Gud forlatt Israels folk?

1 Nå spør jeg derfor: Har Gud helt støtt bort folket sitt, israelittene*? Nei,
slett ikke! Jeg er jo selv israelitt, en etterkommer av Abraham og tilhører
Benjamins stamme.
2 Nei, Gud har ikke støtt dem bort, han som en gang valgte dem ut til
sitt eget folk. Husker dere ikke det som står i Skriften† om profeten Elia?
Han anklaget Israels folk for Gud og sa: 3 "Herre, de har drept profetene
som bar fram budskapet ditt, og de har revet ned alterene dine. Jeg er den
eneste profeten som er igjen, og nå vil de også drepe meg."‡ 4 Hva svarte
da Gud? Jo, han sa: "Det finnes 7 000 personer som ikke har tilbedt Baal§,
og de har jeg bevart som mine."*
5 På samme måten har Gud i sin godhet innbudt Israels folk til å tilhøre
ham. En liten del har takket ja. 6 Dersom de tilhører Gud på grunn av
innbydelsen, da har det jo ikke noe med deres gode gjerninger å gjøre.
Dersom de hadde fortjent dette, ville det jo ikke vært noe som Gud i sin
godhet hadde gjort.
7 Altså, det som Israels folk søkte etter med stor iver, å bli skyldfri innfor
Gud, det oppnådde de aldri. Denne friheten fra skyld ble i stedet gitt til
den lille gruppen som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.
De andre ble døve og blinde for det Gud ville. 8 Det står i Skriften:
"Gud gjorde personligheten deres avstumpet.
Helt til denne dag har han hindret øynene deres fra å se og ørene
deres fra å høre."†
9 Kong David skriver om dette:
"La festene deres blir en felle,

---

† **10:15-16** Se Jesaja 53:1. ‡ **10:18** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **10:18** Se Salmenes bok 19:5. * **10:19** Se Femte Mosebok 32:21. † **10:20** Se Jesaja 65:1. ‡ **10:21** Se Jesaja 65:2. * **11:1** Israelitter er et annet navn på jødene. Israelitt betyr etterkommere til Israel. Han hadde en sønn som het Juda, og som har gitt navn til jødene. † **11:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **11:3** Se Første Kongebok 19:10,14. § **11:4** Ba`al var en kanaaneisk fruktbarhetsgud. Se Andre Mosebok 34:13-15. * **11:4** Se Første Kongebok 19:18. † **11:8** Se Femte Mosebok 29:4 og Jesaja 29:10.

slik at de faller for fristelsene og blir straffet.
10 La øynene deres bli forblindet, slik at de ikke kan se.
La ryggene deres bli krummet under framtidens byrder.”‡
11 Nå spør jeg på nytt: Det at folket som Gud utvalgte, syndet mot ham,
betyr det at de skal gå til grunne for alltid? Nei, slett ikke! Men etter som
israelittene syndet mot Gud, har frelsen også nådd andre folk, og nå er
israelittene misunnelige på disse folkene. 12 Om nå hele verden fikk del i
Guds rikdom fordi israelittene syndet, ja, om deres tragiske tabbe ble til
andre folks lykke, hvor mye større rikdom skal ikke da verden få oppleve
når hele Israels folk tar imot Guds frelse.

Frelse for folk som ikke er jøder

13 Nå henvender jeg meg til dere som ikke er jøder: Gud har valgt meg
ut til å være en spesiell utsending for folk som ikke er jøder, og jeg er stolt
over oppgaven min. 14 Kanske jeg gjennom denne stoltheten kan få mitt
eget folk til å lengte etter det som de egentlig allerede skulle ha, slik at i det
minste noen blir frelst. 15 Da Gud støtte bort Israels folk, innebar det at
resten av verden ble forsonet med Gud og framsto som hans venner. Hvor
herlig skal det ikke da bli når Gud for andre gangen aksepterer Israels folk.
Det skal bli som når døde får liv! 16 Jødene tilhører egentlig Gud, etter som
forfedrene deres, Abraham, Isak og Jakob§, gjorde det. Det står i Skriften*,
at dersom den første biten med gjær bli ofret til Gud, da er det et symbol
på at hele deigen tilhører Gud.† Og om røttene til et tre tilhører Gud, da
tilhører også grenene Gud.
17 Israels folk er som et plantet oliventre, der noen av grenene har blitt
brukket av. Du som ikke er jøde, er som grenen fra et vilt oliventre. Du
har blitt podet inn på den ekte stammen i stedet for de grenene som var
brukket av. Derfor får du nå også del i sevjen som stiger opp fra roten av
treet. 18 Men for all del, ikke begynn å skryte over at du har blitt plassert
der i stedet for grenene som ble brukket av. Husk på at du bare er en gren
som er podet inn. Det er roten som holder deg oppe og ikke tvert om.
19 Nå tenker kanskje noen som så: ”Men disse grenene ble jo brukket av
for å gi plass til meg.” 20 Det er sant. Men glem ikke at de ble brukket av
fordi de ikke trodde på det Gud sa. Du har fått plassen fordi du tror på
Guds budskap! Vær ikke hovmodig, men ta deg i vare! 21 Dersom Gud til
og med straffer de ekte grenene, da vil han også straffe deg.
22 Legg merke til at Gud er både god og streng samtidig. Han er streng
mot dem som synder mot ham, men han er god mot deg så lenge du innser
at det er hans godhet som frelser deg. I motsatt tilfelle vil han skjære bort
deg også. 23 Dersom en jøde begynner tro på Guds budskap om frelse,
da kommer Gud til å pode ham tilbake på treet. Det har han makt til å
gjøre. 24 Dersom Gud var villig å ta imot dere, som er grenene fra et vilt
oliventre, og mot naturens orden pode dere inn i et plantet oliventre, hvor
mye lettere er det ikke da for ham å pode inn de ekte grenene igjen.

Gud viser nåde mot alle

25 Kjære søsken, jeg vil at dere skal kjenne til denne sannhet som Gud
først nå har avslørt, slik at dere ikke blir innbilske og tror at dere selv er

‡ **11:10** Se Salmenes bok 69:23-24. § **11:16** Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. * **11:16** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **11:16** Se Fjerde Mosebok 15:17-21.

best i alt. Noen av jødene nekter å tro, og slik kommer det til å være til
alle som ikke er jøder, har fått mulighet til å komme til Kristus. 26 Senere
skal hele Israels folk bli frelst.
Det står i Skriften‡:
"Redningsmannen skal komme fra Jerusalem§.
Han skal ta bort all ondskap fra Israels folk*.
27 Og jeg inngår en pakt der jeg lover å ta bort syndene deres."†
28 Vi kan se på jødene på to forskjellige måter: De er Guds fiender, etter
som de nekter å ta imot Guds budskap om frelse. Takket være dette ble
dere frelst. Samtidig er jødene Guds utvalgte og elskede folk, takket være
de løftene forfedrene fikk av Gud. 29 Dersom Gud gir oss noe godt eller
innbyr oss til å være hans, da angrer han seg aldri og trekker innbydelsen
tilbake. 30 Før var det dere som var opprørske mot Gud, men da jødene
nektet å ta imot den nåde Gud ville vise, ga han den i stedet til dere. 31 Nå
er det jødene som er opprørske mot Gud, men Gud kan vise nåde også
mot dem, etter som han allerede har vist dere sin nåde. 32 Gud lot alle
mennesker bli fanget i sin egen opprørske innstilling for at han kunne
vise nåde mot alle.
33 Hvilken fantastisk Gud vi har! Han vet alt, kan alt og eier alt! Hvem
kan fatte og forstå hans beslutning og plan?
34 Som det står i Skriften:
"Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?
35 Hvem kan gi noe til Gud,
slik at han blir tvunget til å betale tilbake?‡"
36 Alt kommer jo fra Gud. Alt er skapt av ham og finnes til for å ære ham.
Æren er for evig hans. Ja, dette er sant!§

12

Leve for å tjene Gud

1 Etter som Gud har vist oss så stor nåde, oppfordrer jeg dere nå, kjære
søsken, til å tjene Gud av hele hjertet. Bruk deres kropper på en slikt måte
at dere blir et levende offer til Gud som gleder ham. 2 Følg ikke verdens
tenkemåte, men la Gud forandre deres måte å tenke på, slik at dere blir
som nye mennesker. Da skal dere forstå det Gud vil: Hva som er rett, hva
som gleder ham og hva som er fullkomment godt i hans øyne.
3 Med stor kraft i oppdraget som Gud i sin godhet har gitt meg, vil
jeg advare dere mot å ha for høye tanker om dere selv. Bruk litt sunn
selvkritikk når dere vurderte deres egen verdi. Tenk på at verdien ligger
i hvor mye tro dere har, og troen har dere fått fra Gud. 4 La meg bruke et
bilde: Det finnes mange lemmer på kroppen. De forskjellige kroppsdelene
er alle verdifulle, etter som hvert lem har sin spesielle funksjon. 5 På
samme måten er det med oss som lever i Kristus. Sammen utgjør vi en
felles kropp, selv om vi også er mange. De forskjellige lemmene er til for
å hjelpe hverandre.

---

‡ **11:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
§ **11:26** I grunnteksten: Sion. Jerusalem er bygget på fjellet Sion. * **11:26** I grunnteksten: Jakob. Jakob ble kalt også Israel. Se Første Mosebok 32:27-28. † **11:27** Se Jesaja 59:20-21. ‡ **11:35** Se Jesaja 40:13 og Job 41:11. § **11:36** I grunnteksten: Amen!

6 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss sine evner for å utføre definerte oppgaver. Dersom Gud har gitt deg evner til å holde fram forskjellige budskap fra ham, da skal du gjøre det når troen overbeviser deg om at du har fått et budskap. 7 Dersom du har fått evner til å hjelpe andre, da skal du hjelpe dem det gjelder, av hele ditt hjerte. Dersom du har fått evner til å undervise, da skal du undervise slik Gud vil. 8 Dersom du har fått evner til å oppmuntre andre, da skal du virkelig gjøre det. Dersom du har fått evner til å gi av dine midler til den som trenger støtte, da skal du gjøre det med et sjenerøst hjerte. Dersom du har fått evner til å lede andre, da ta din lederoppgave på største alvor. Dersom du har fått evner til å vise medfølelse med andre, da gjør dette med glede.

9 Vis hverandre ekte kjærlighet. Avsky alle onde handlinger, og gjør det som er godt. 10 Ja, elsk hverandre slik som søsken bør og skal gjøre. Gjør alt for å vise hvor mye dere setter pris på og respekterer hverandre. 11 Vær ikke late og sløve når det gjelder å tjene Herren Jesus, men arbeid for ham med stor iver.

12 Vær glade over håpet om at dere til slutt skal bli frelst for evig. Vær utholdende når dere må lide, og be mye og lenge. 13 Hjelp de kristne som lider nød med alt de trenger, og hold et gjestfritt og åpent hjem.

14 Dersom dere blir forfulgt, ikke be at Gud skal straffe dem som forfølger dere, men be om at han må gi alt godt også til dem. 15 Når andre er lykkelige, da gled dere på deres vegne. Dersom noen er ulykkelige, da ta del i sorgen. 16 Behandle alle likt! Ikke se på dere selv som så fint folk at dere ikke kan ha omgang med slike som andre mennesker ser ned på. Tro ikke at dere vet alt!

17 Hevn dere ikke på den som gjør noe ondt mot dere. Forsøk i stedet å gjøre godt mot alle mennesker. 18 Gjør det dere kan for å leve i fred og fordragelighet med alle. 19 Det er ikke dere som skal måle ut straffen, kjære søsken. Overlat det til Gud, han som en dag skal dømme alle. Det står i Skriften*: "Hevnen er min, og jeg skal straffe dem som fortjener det, sier Herren."† 20 Nei, i stedet for å hevne dere, skal dere gjøre som det står i Skriften:

"Dersom din fiende er sulten, da gi ham noe å spise.
Og om han er tørst, da gi ham noe å drikke.
Ved å gjøre godt, vil din fiende bli skamfull over det han har gjort mot deg."‡

21 La ikke det onde styre livet ditt, men du kan beseire det onde ved å gjøre det som er godt.

13

Gode borgere

1 Vær lojale mot myndighetene som styrer i landet, for de er innsatt av Gud. All myndighet har fått sin makt av Gud.* 2 Den som nekter å være lydig mot landets lover, nekter derfor å være lydige mot Gud og kommer til å bli straffet. 3 Myndighetene er jo ikke noen trussel mot den som gjør godt, men mot den som gjør ondt. Dersom dere vil slippe å være redd for myndighetene, skal dere gjøre det som er godt. Kanskje du da til og med

* **12:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **12:19** Se Femte Mosebok 32:35. ‡ **12:20** På gresk: Da samler du glødende kull på hodet hans. Se Salomos Ordspråk 25:21-22. * **13:1** At de har fått makten sin av Gud, betyr ikke at de alltid følger Guds vilje.

får ros og ære av dem som bestemmer. 4 Myndighetene er innsatt av Gud
for å hjelpe oss. Dersom du gjør det som er ondt, bør du naturligvis være
redd, for da kommer myndighetene til å straffe deg. Det er for å straffe de
onde Gud har bestemt at det skal finnes myndigheter til. 5 Du skal altså
være lojal mot landets myndigheter av to grunner: Dels for at du ikke skal
bli straffet, og dels for at du skal ha en ren samvittighet.
6 Det er derfor dere betaler skatt, for at myndighetene kan utføre det
arbeid som inngår i Guds plan. 7 Betal det dere er skyldige, både skatter
og andre avgifter, og vis respekt for alle.

Det viktigste budet

8 Ja, pass på at dere betaler alt dere er skyldige. Men et punkt blir dere
aldri ferdige med. Det gjelder forpliktelsen til å elske hverandre. Den
som elsker sine medmennesker, oppfyller kravet i Moseloven†. 9 Budene
som er skrevet ned er: "Du skal ikke være utro i ekteskapet. Du skal ikke
drepe. Du skal ikke stjele. Du skal ikke begjære." Alle andre bud kan
sammenfattes i dette ene: "Du skal elske dine medmennesker som deg
selv."‡ 10 Den som elsker sine medmennesker, gjør ingen noe ondt. Det er
derfor kjærligheten oppfyller de kravene Gud setter i loven.
11 En annen grunn til å leve slik Gud vil, er at den tiden vi har, er
begrenset. Våkn opp, for vår endelige frelse er nærmere nå enn da vi
begynte å tro. 12 Natten er snart slutt. Dagen da Gud skal frelse oss for
evig, nærmer seg. Lev ikke i åndelig mørke, men kast av dere alle onde
handlinger som om de var skitne klær. Ta i stedet på dere en rustning som
består av gode gjerninger som passer for dem som lever i lyset. 13 Pass
på at livet tåler dagslyset. Ikke delta i ville fester, drikk dere ikke fulle,
lev ikke i seksuell løssluppenhet og umoral, vær ikke i konflikt med andre
mennesker og vær ikke misunnelige. 14 Nei, ta på dere nye rene klær
som passer sammen med Herren Jesus Kristus. Pass på at dere ikke blir så
opptatt med til å tilfredsstille de menneskelige behovene at dere blir fristet
til å gjøre det som er ondt.

14

Omtanke og hensyn

1 Aksepter alle som vil dele fellesskapet med dere, også de som er svake i
troen. Ikke driv å diskutere de minste ting. Tving ikke noen til å gjøre det
de anser for å være galt ut fra sine forutsetninger. 2 Troen er kanskje hos
noen så sterk at de mener det er greit å spise hvilken som helst mat, mens
hos andre er troen så svak at de bare våger å spise grønsaker.* 3 Da skal
den som drister seg til å spise alt, ikke dømme den som ikke våger. Og
den som bare spiser utvalgt mat, skal ikke dømme den som spiser alt. Gud
har jo akseptert begge parter! 4 Hvilken rett har du til å dømme dem som
tjener Herren Jesus? De står bare ansvarlige for ham. Da må det være
Gud som underviser i spørsmålet om de handler rett eller galt. Herren
skal hjelpe alle til å gjøre det som er rett.
5 På samme måten sier noen at spesielle dager er mer betydningsfulle
enn andre, mens andre mener at alle dagene er like. Her må hver og en

† **13:8** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **13:9** Se Andre Mosebok 20:12-16 og Tredje Mosebok 19:18. * **14:2** Noen spiste bare grønt, etter som de var redde for å spise kjøtt som var ofret til avguder. Se Første brev til Korinterne 8.

følge sin egen samvittighet. 6 Den som gjør forskjell på ulike dager, gjør
det altså for Herren Jesus skyld. Og den som spiser hva som helst av mat,
gjør det for å ære Herren. Han takker jo Gud for maten. Den som avstår
fra enkelte matretter, gjør det også for å ære Herren. Han takker jo Gud
for maten! 7 Vi lever altså ikke for vår egen skyld, og når vi dør, angår
ikke det bare oss selv. 8 Nei, mens vi lever, vil vi ære Herren Jesus, og når
vi dør, da vil vi også ære Herren Jesus. Enten vi lever eller dør, tilhører vi
Herren. 9 Kristus døde, og ble levende på nytt, nettopp for at han skulle
være Herre over både levende og døde.

10 Hvorfor dømmer du da dine troende søsken og ser ned på dem? Husk
på at hver og en av oss en dag skal stå for Guds domstol. 11 Det står i
Skriften†:
”Så sant jeg lever, sier Herren,
skal alle mennesker falle på kne for meg,
og alle skal bekjenne at jeg er Gud.”‡
12 Altså skal hver og en stå til rette for sine egne handlinger ovenfor Gud.
13 Slutt derfor med å dømme hverandre. Si i stedet til dere selv: ”Vi skal
aldri mer gjøre noe som kan få en troende bror eller søster til å synde.”

14 Selv er jeg helt overbevist om at det jeg spiser, aldri kan gjøre meg
uverdig for Gud, etter som jeg lever i fellesskap med Jesus Kristus. Den
som sier at det er forbudt å spise en viss type mat, han gjør opprør mot
Gud dersom han spiser det likevel. Ut fra det blir det galt for ham å spise.
15 Dersom du altså støter troen hos din bror eller søster ved den maten du
spiser, da elsker du ikke lenger dine medmennesker. La ikke det du spiser,
bli årsak til at noen som Kristus har gått i døden for, går evig fortapt.

16 Dersom dere gjør det, kommer folk til å snakke nedsettende om det
dere er overbevist om er rett. 17 Å tilhøre Guds eget folk handler jo ikke om
hva vi spiser eller drikker, men om at Guds Hellige Ånd skal fylle oss med
sin godhet, slik at vi kan leve i fred og glede med hverandre. 18 Dersom
du tjener Kristus med denne innstillingen, gleder du Gud og blir satt pris
på av andre mennesker. 19 Vi må altså gjøre flid for å skape fred og hjelpe
andre til å få en sterkere tro.

20 Riv ikke ned det som Gud har bygget opp, bare for matens skyld! Det er
tillatt å spise hva som helst, men den som sier at det er galt, vil synde mot
Gud dersom han spiser. 21 Avstå derfor heller fra å spise kjøtt og drikke vin
eller gjøre andre ting som kan få din troene bror eller søster til å synde.
22 Det du selv mener om alt dette, får være en sak mellom Gud og deg.
Lykkelig er den som kan følge sin overbevisning og spise hva som helst.
23 Men den som tviler på det som er rett og likevel spiser, han kommer å
bli dømt av Gud, etter som han handler mot sin egen tro. Alt det vi gjør
uten å være overbevist om at det er rett, er synd!

15

Tenk på andre

1 Vi som har en sterk tro er skyldige til å hjelpe de svake med problemene,
og kan ikke bare tenke på oss selv. 2 Hver og en av oss må hele tiden
gjøre det som er best for andre. Pass på at troen blir sterkere og sterkere.

† **14:11** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
‡ **14:11** Se Jesaja 45:23.

3 Kristus tenkte ikke på seg selv, men på andre. Det står i Skriften*: "Hån
og spott som blir rettet mot deg, har falt på meg."†
4 Alle budskap fra Gud som finnes i Skriften, står skrevet for å undervise.
De er til for å oppmuntre oss, slik at vi uten å bli trette kan holde fast
ved håpet om at vi til slutt skal bli frelst for evig. 5 Jeg ber at Gud,
som oppmuntrer og gir varig utholdenhet, skal hjelpe dere til å leve i
fullkommen harmoni med hverandre, og at Jesus Kristus vil bli idealet
for dere. 6 Da kan dere alle sammen hylle Gud, han som er Far til vår
Herre Jesus Kristus.
7 Aksepter derfor hverandre på samme måten som Kristus har akseptert
dere. Da blir Gud æret. 8 La meg forklare hvordan vi sammen kan hylle
Gud: Kristus kom for å hjelpe jødene og vise at Gud holder løftene han
ga til forfedrene deres. 9 Han kom også for at alle andre folk skulle kunne
hylle Gud for den nåde han også har vist mot dem. Slik står det i Skriften:
"Derfor skal jeg hylle deg blant folkene,
og synge til din ære."‡
10 Det står også:
"Gled dere, alle dere jordens folk,
sammen med hans folk."§
11 På et tredje stedet i Skriften står det:
"Hyll Herren, alle folk!
Syng til hans ære, alle jordens folk!"*
12 Profeten Jesaja skriver også:
"Han som arver kong Davids trone†,
skal komme, og han skal herske over alle folk.
Alle skal håpe på ham."‡
13 Derfor ber jeg at Gud, han som har gitt oss dette håpet, vil fylle dere
med glede og fred i troen på ham. Ja, jeg ber at Guds Hellige Ånds kraft
vil gjøre troen og håpet sterkere og sterkere.

Paulus sitt spesielle oppdrag

14 Selv er jeg overbevist om, kjære søsken, at Gud har fylt dere med
godhet mot andre mennesker. Dere vet allerede så mye om disse tingene
at dere nå kan undervise hverandre. 15-16 Jeg ville likevel skrive til dere
for å minne om alt dette. Iblant har jeg vært ganske rett på sak. Det beror
på at Gud ga meg den forretten å tjene ham. Han gjorde meg til prest for
Jesus Kristus, for at jeg skulle spre Guds glade budskap til folk som ikke er
jøder. Etterpå kunne jeg gi disse folkene som offergave til Gud. Han tar
imot alle med glede, etter som hans Hellige Ånd har gjort alle verdige til å
være hans.
17 Takket være mitt fellesskap med Jesus Kristus kan jeg være stolt over
oppdraget Gud har gitt meg. 18 Noe ut over det som Kristus har utført
gjennom meg, våger jeg ikke å snakke om. Det er han som har fått folkene
som ikke er jøder, til å bli lydig mot Gud gjennom mine ord og handlinger.
19 Kraften i de tegnene og miraklene jeg har fått utføre ved hjelp av Guds

---

* **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:3** Se Salmenes bok 69:9. ‡ **15:9** Se Salmenes bok 18:50. § **15:10** Se Femte Mosebok 32:43. * **15:11** Se Salmenes bok 117:1. † **15:12** I grunnteksten: Han som er av Isais rot. Det vil si: slekten til Isai, som var kong David faren sin. ‡ **15:12** Se Jesaja 11:10.

Ånd har styrket budskapet. På denne måten har jeg spredd det glade budskapet om Kristus, først i Jerusalem og seinere over alt, helt til Illyria.§
20 Hele tiden har min målsetting vært å spre det glade budskapet på
steder der de aldri før har hørt snakk om Kristus. Dette har gått foran det
å fortsette arbeidet i menigheter som andre hadde startet. 21 Jeg har fulgt
rådet som står i Skriften:
"De som ikke har fått budskapet om ham, skal se,
og de som ikke har hørt, skal forstå."*

Paulus sine reiseplaner

22 Det er på grunn av denne prioriteringen jeg har blitt hindret så lenge i
å reise til dere. 23 Nå er jeg endelig ferdig med mitt arbeid i dette området.
Etter mange år med ventetid kan jeg komme til dere. 24 Jeg planlegger
nemlig å reise til Spania, og på veien dit tenker jeg å stanse i Roma. Etter
at jeg har fått vært sammen med dere en kort tid, håper jeg at dere hjelper
meg med det jeg trenger for min videre reise?
25 Først må jeg reise til Jerusalem for å hjelpe de troende der.
26 Menighetene i Makedonia og Akaia† har nemlig gjort en frivillig
innsamling til dem som er fattige blant de troende i Jerusalem. 27 De var
glade for å kunne gjøre dette, etter som de står i takknemlighetsgjeld til
jødene. De folkene som ikke er jøder, har jo fått del i de åndelige godene
som Gud har gitt jødene. Derfor er det også bare rett og rimelig at de
folkene som ikke er jøder, deler av sine materielle goder med jødene. 28 Så
snart jeg har avsluttet dette oppdraget og har overlevert gaven, planlegger
jeg å reise til Spania. På veien dit vil jeg hilse på dere. 29 Jeg vet at når jeg
kommer til dere, skal jeg få være med og gi av alt det gode som Kristus
har i beredskap for dere.
30 Inntil da vil jeg be dere om en ting, kjære søsken: Hjelp meg i min
kamp ved å be til Gud for meg, slik at vår Herre Jesus Kristus kan bli æret.
Jeg vet jo hvilken kjærlighet Guds Ånd har gitt dere. 31 Be at Gud redder
meg fra den type personer i Judea som nekter å tro på Kristus. Be også
om at de troende i Jerusalem må bli glade over den hjelpen jeg har med
meg. 32 Da kan jeg, dersom Gud vil, få besøke dere, og gjennom det bli
oppmuntret og samle nye krefter.
33 Jeg ber om at Gud, han som gir fred, vil være med dere alle. Ja, det er
min bønn!‡

16

Personlig hilsen

1-2 Vår søster Føbe, som er medarbeider i menigheten i byen Kenkreæ,
kommer snart og hilser på dere. Ta vel imot henne, etter som hun lever
i fellesskap med Herren Jesus. Dere må behandle henne på en måte som
troende bør gjøre. Hjelp henne med alt hun trenger, for hun har vært til
støtte for mange, også for meg.
3 Hils til Priska og Akvilas, som sammen med meg sprer budskapet om
Jesus Kristus. 4 De har til og med risikert livet for min skyld. Det er ikke
bare jeg som er takknemlig for disse to. Det gjelder også alle menighetene

§ **15:19** Illyria var en romersk provins nordost om nåværende Italia. * **15:21** Se Jesaja 52:15. † **15:26** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas. ‡ **15:33** I grunnteksten: Amen!

som ikke består av jøder. 5 Hils også menigheten som møtes i hjemmet
deres.
Hils min gode venn Epainetos, som var den første til å tro på Kristus i
provinsen Asia*. 6 Hils også Maria, som har arbeidet så hardt for å hjelpe
dere. 7 Hils Andronikos og Junias, som begge er jøder og har sittet i fengsel
sammen med meg. De er disipler† til Kristus, og er satt stor pris på av alle,
og de begynte å tro på Kristus før meg. 8 Hils min kjære venn Ampliatus,
som deler mitt fellesskap med Herren Jesus. 9 Hils Urbanus, som sammen
med meg tjener Kristus, og min kjære venn Stakys.
10 Hils Apelles, som har fått gå gjennom så mye for Kristus. Hils også dem
som bor og arbeider i Aristobolus sitt hjem. 11 Hils Herodion, som er jøde,
slik som jeg. Hils alle dem som bor og arbeider i hjemmet til Narkissos
og lever i fellesskap med Herren Jesus. 12 Hils Tryfena og Tryfosa, som
arbeider i tjenesten for Herren, og den kjære Persis, som har stått så hardt
på for å tjene Herren. 13 Hils Rufus, som takket ja til å bli Herrens utvalgte,
og mor hans, som er som en mor også for meg. 14 Hils Asynkritos, Flegon,
Hermes, Patrobas, Hermas og de troende søsken som er sammen med dem.
15 Hils Filologos, Julia, Nerevs og søsteren hans, Olympas og alle de andre
troende som er sammen med dem. 16 Gi hverandre et velkomstkyss som
troende.‡ Alle menighetene her hilser til dere.

En siste advarsel

17 Til slutt, kjære søsken, vil jeg oppfordre dere: Pass dere for dem som
blir årsak til splittelse og får mennesker til å forlate troen på Kristus ved å
undervise om det som strider mot troen dere har fått lære å kjenne. Hold
dere borte fra disse personene! 18 Denne type mennesker tjener ikke vår
Herre Kristus, men er bare interessert i det de kan mette sin egen mage§
med. Med fine ord og talemåter bedrar de lettlurte tilhørere.
19 Det er en kjent sak at dere holder fast ved troen på Herren, og det gjør
meg glad. Jeg ønsker at dere skal være oppfinnsomme når det gjelder å
gjøre godt, og totalt uerfarne når det gjelder å gjøre ondt. 20 Jeg ber om at
Gud, han som gir fred, snart skal la dere beseire Satan. Videre ber jeg om
at alt godt og at vår Herre Jesu Kristi kjærlighet, vil være med dere alle.
21 Min medarbeider Timoteus hilser til dere. Det samme gjør også
mine jødiske venner Lukius, Jason og Sosipater. 22 Også jeg, Tertius,
som har skrevet ned dette brevet for Paulus, hilser til dere som deler
fellesskapet med Herren Jesus. 23 Gaius hilser til dere. Det er i hjemmet
hans jeg bor. Der møter også hele menigheten hverandre. Erastus, som er
regnskapsfører her i byen, hilser til dere. Det gjør også Kvartus, som er en
av de andre troende* her.

Avsluttende hyllest til Gud

25-27 Hyll Gud, for han er den som kan gjøre troen sterk hos alle! Dette
fortalte jeg dere da jeg kom med det glade budskapet om Jesus Kristus.
Budskapet om Kristus var Guds hemmelige plan, som hadde ligget skjult
siden tidenes begynnelse. Men nøyaktig som Gud, han som er evig, hadde

---

* **16:5** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:7** Blir også kalt apostler.
‡ **16:16** På gresk: Hilse hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. § **16:18** De underviste sannsynligvis om at visse typer mat var forbudt. * **16:23** En del håndskrifter har med et ekstra vers: 24 Jeg ber om at vår Herre Jesus Kristus skal vise dere sin godhet. Ja, det er sant!

bestemt, har han nå avslørt sin plan. Han har gjort kjent det han hele tiden har forutsagt ved profetene i Skriften[†], for at alle folk skal kunne tro på Kristus og bli lydige mot ham.

Gud, han som ene og alene har fullkommen innsikt og visdom, er verd å bli hyllet i all evighet for det som Jesus Kristus har gjort for oss. Ja, dette er sant![‡]

[†] **16:25-27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
[‡] **16:25-27** I grunnteksten: Amen!

Paulus' første brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er valgt ut for å være utsending*
for Jesus Kristus†. Min medarbeider Sostenes sender også sin hilsen.
2 Til Guds menighet i Korint, til dere som tilhører Gud på grunn av det
som Jesus Kristus har gjort for oss. Til dere som har tatt imot tilbudet om å
være Guds folk, sammen med alle dem utover jorden som tilber vår Herre
Jesus Kristus, han som er både deres og vår Herre.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og
fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for den tro menigheten har

4 Jeg takker alltid Gud for at han har gitt dere alt godt på grunn av
fellesskapet med Jesus Kristus. 5 Takket være Kristus har Gud utrustet
dere med alt det dere trenger i menigheten. Dere er dyktige til å tale og
kjenner godt budskapet hans. 6 Det viser at dere har en fast tro på det
vi fortalte dere om Kristus. 7 Derfor har Gud gitt dere alle de forskjellige
evner som menigheten trenger mens dere venter på at vår Herre Jesus
Kristus igjen skal vise seg på jorden. 8 Gud vil hjelpe dere til å holde fast
på troen helt til slutten, slik at dere er uten skyld den dagen vår Herre
Jesus Kristus kommer igjen. 9 Gud har innbudt dere til å leve evig sammen
med hans Sønn Jesus Kristus, vår Herre. Han holder alltid sitt ord.

Splittelse i menigheten

10 Nå oppfordrer jeg dere, kjære søsken‡, at dere for vår Herre Jesu
Kristi skyld, lever i harmoni med hverandre, slik at menigheten ikke blir
splittet. Vær enige i måten dere tenker på, og strev mot det samme målet.
11 Dessverre har jeg hørt fra dem som bor i hjemmet til Kloes, at dere har
begynt å krangle og splitte dere opp i forskjellige grupper, kjære søsken.
12 En del av dere sier: "Jeg følger Paulus". Andre sier: "Jeg følger Apollos",
eller "Jeg følger Peter", eller "Jeg følger Kristus".
13 Hva er dette for dumt prat? Kristus kan vel ikke bli delt opp i
smågrupper? Det var vel ikke jeg, Paulus, som ble spikret fast på et kors
for deres skyld? Og dere ble vel ikke døpt til fellesskap med meg? 14 Nei,
når jeg hører slike meldinger som dette, er jeg takknemlig for at jeg ikke
har døpt noen andre enn Krispus og Gaius i menigheten deres. 15 Eller
kanskje noen begynner si at de har blitt døpt til fellesskap med Paulus?
16 Jo, jeg har forresten døpt flere, Stefanas, og familien hans. Noen andre
kan jeg ikke huske at jeg har døpt. 17 Kristus sendte meg ikke i første hånd
ut for å døpe, men for å spre det glade budskapet om ham. Mens jeg gjør
dette, forsøker jeg ikke å overtale noen ved bruk av menneskelig visdom og
strategisk uttenkte formuleringer. Nei, det ville stjele oppmerksomheten
fra budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

Guds visdom er rent tøv for den som ikke tror

18 Dette budskapet om at Kristus døde på korset for oss, høres ut som
rent tøv for dem som nekter å tro på det, og derfor går evig fortapt. Vi
som tror på budskapet, vet at det er gjennom korset Gud viser sin kraft til
frelse. 19 Gud sier i Skriften§:
”Jeg vil gjøre slutt på visdommen hos de vise,
og forstanden hos de forstandige vil ikke føre til noe som helst.”*
20 Hva hender med all verdens vise og lærde mennesker? Hva hender
med filosofene og de store tenkerne? Jo, Gud har vist at deres visdom ikke
er noe annet enn rent nonsens. 21 Menneskene så at det var Gud som i
sin visdom hadde skapt den verden de levde i, men de brukte ikke sin
visdom til å lære Gud å kjenne, slik at de kunne bli frelst. Derfor bestemte
Gud at menneskene i stedet skulle bli frelst ved å tro på de uforståelige
tesene vi forteller. 22 Problemet er at jødene ikke vil tro dersom de ikke
får se mirakler, og at grekerne bare hører på menneskelig visdom. 23 Men
vi sprer budskapet om denne Kristus† som jødene ventet på. Han som
døde på et kors, noe som jødene ikke kan akseptere, og som for grekerne
høres ut som rent nonsens. 24 Men de som takker ja til Guds innbydelse
om å tilhøre ham, enten de er jøder eller ikke, de forstår at Gud viste
sin kraft og visdom da han lot Kristus dø i vårt sted. 25 Det som virker å
være uforståelige teser om Gud, er klokere enn all menneskelig visdom.
Det som virker å være svakhet hos Gud, er sterkere enn all menneskelig
styrke.
26 Tenk på hvordan det var da dere selv ble innbudt av Gud for å tilhøre
ham, kjære søsken. Det var ikke mange av dere som ble regnet som vise og
lærde, hadde innflytelse i samfunnet, eller kom fra en fin familie. 27 Nei,
de som takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som blir ansett for å være
ubetydelige her i verden. En dag skal de vise og lærde stå skamfull for Gud.
De som takker ja for å tilhøre Gud, er ofte slike som mangler innflytelse
i samfunnet. Rollene blir byttet, og de mektige skal stå skamfull for Gud.
28 Ja, nettopp de menneskene som resten av verden ser ned på, de som
har lav status og ikke blir ansett å være verd noe, de takker ja til Guds
innbydelse og får tilhøre ham. På denne måten ville Gud vise dem som
trodde de var noe ekstra, at statusen deres ikke hadde noen verdi for ham.
29 Ingen skal kunne skryte av seg selv overfor Gud.
30 Heller ikke dere som har takket ja til Guds innbydelse, kan skryte over
dere selv, for det er Gud som har gjort det slik at dere kan leve sammen
med Jesus Kristus. Gud har gjort synlig sin visdom gjennom å la Kristus
kjøpe oss fri fra vårt slaveri under synden, slik at vi nå er skyldfri innfor
Gud og kan leve fullt og helt for ham. 31 Derfor står det i Skriften: ”Den
som vil skryte, han skal skryte over det som Herren har gjort.”‡

2

Ulikheten mellom Guds og menneskers visdom

§ **1:19** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.
* **1:19** Se Jesaja 29:14. † **1:23** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Jødene ventet på at denne konge skulle gjenopprette Israel som nasjon. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”.
‡ **1:31** Se Jeremia 9:24.

1 Da jeg første gangen kom til dere, kjære søsken, forsøkte jeg ikke å
overtale dere ved hjelp av godt uttenkte formuleringer og overbevisende
argumentasjon når jeg fortalte Guds budskap*. 2 Nei, jeg hadde bestemt
meg for bare å tale enkelt om Jesus Kristus, at han døde på korset for å
ta straffen for våre synder på seg. 3 Jeg var svak, redd og nervøs da jeg
sto foran dere. 4 Det var slett ikke metodene mine, mine naturlig talegaver
eller mine menneskelige evner til å overtale som overbeviste dere. Nei,
det var Guds Ånds kraft som overbeviste dere om at budskapet var sant.
5 Gud ville ikke at dere skulle tro på Jesus på grunn av naturlig talegaver,
men på grunn av hans kraft.
6 Likevel når vi er blant mennesker som har en moden tro, da er også
vår undervisning fylt av kunnskap. Denne kunnskapen har ikke noe med
verdens kunnskap å gjøre. Den kommer ikke fra denne verdens onde
makthavere, som Gud en dag vil la gå under. 7-8 Nei, vår lære er fylt av
Guds egen kunnskap. Den handler om Guds hemmelige plan. En plan som
har ligget skjult fra tidenes begynnelse. I tråd med denne planen hadde
Gud bestemt at Herren Jesus skulle dø for å frelse oss, slik at vi får del i
Guds herlighet. Denne verdens onde makthavere, forsto ikke Guds plan.
Derfor lot de Jesus bli henrettet på et kors, han som har del i Guds makt og
herlighet. 9 Ja, denne herligheten, som i tråd med Guds kunnskap og plan
skal bli vår, er det vi underviser om. Det står i Skriften:
”Det ikke noe øye har sett, ikke noe øre har hørt,
det ingen mennesker kunne forestille seg,
det har Gud forberedt til dem som elsker ham.”†
10 Gud har ved sin Ånd vist oss alt dette som han har forberedt.
Guds Ånd vet alt om Gud og kjenner til alle planene hans. 11 Guds Ånd
er den eneste som virkelig kjenner til Guds innerste tanker, akkurat som
bare Ånden hos mennesket kjenner til menneskets innerste tanker. 12 Vi
blir ikke lenger drevet av den naturlige måten å tenke på, for vi har fått
Guds egen Ånd, slik at vi kan kjenne til det Gud har gitt oss i sin godhet.
13 Når vi forteller om alt som Gud i tråd med sin plan har lovet oss,
benytter vi oss ikke av menneskelige talegaver for å overtale noen. Nei, vi
lar Guds Ånd styre oss når vi taler, etter som vi underviser om Guds tanker
og taler til personer som selv har fått Guds Ånd.‡ 14 De menneskene som
ikke tilhører Jesus Kristus og ikke har fått Guds Ånd, nekter å høre etter
på det som Guds Ånd forkynner. Det høres ut som rent nonsens for disse.
De kan ikke forstå undervisningen, etter som det bare er ved hjelp av Guds
Ånd de kan forstå. 15 Den som har Guds Ånd, kan forstå Guds plan. Andre
derimot, forstår ikke det de troende snakker om. 16 Hvordan skulle de
kunne forstå? Det står i Skriften:
”Hvem kjenner til hvordan Herren tenker?
Hvem vet nok til å gi ham råd?”§
Men for oss har Guds Ånd gjort kjent hvordan Jesus Kristus tenker.

3

Paulus ber om enhet i menigheten

---

* **2:1** Andre håndskrifter har: Guds hemmelighet. † **2:9** Se Jesaja 64:4. ‡ **2:13** ”etter som vi underviser om Guds tanker og taler til mennesker som selv har fått Guds Ånd” kan også tolkes som: ”slik at Ånden får hjelpe oss til å forklare sannheten om Gud.” § **2:16** Se Jesaja 40:13.

1 Da jeg først begynte å undervise dere, kjære søsken, kunne jeg ikke
tale til dere som til troende som virkelig har lært Gud å kjenne og blir
drevet av hans Ånd. Nei, jeg måtte tale til dere som til mennesker som
fortsatt blir drevet av sin menneskelige natur. Dere hadde begynt å tro
på Kristus, men var i modenhet som nyfødte barn. 2 Derfor måtte jeg gi
maten i form av melk og begynne med en grunnleggende undervisning.
Fast føde klarte dere ikke å ta til dere. Ja, dere klarer ennå ikke å fordøye
den mer grundige undervisningen. 3 Dere blir fortsatt styrt av den gamle
naturen. Dersom dere er misunnelige på hverandre, krangler og splitter
dere opp i grupper, da viser dere at dere fortsatt blir drevet av den gamle
naturen og lever på samme vis som dem som ikke kjenner Gud? 4 Er det
ikke den gamle naturen som får dere til å si: "Jeg tilhører Paulus" eller
"Jeg tilhører Apollos"?

5 Hverken Apollos eller jeg er noe særlig. Gud har bare brukt oss for å
hjelpe dere til å begynne å tro. Hver og en av oss har utført det oppdraget
vi fikk fra Herren Jesus.

6 Jeg plantet Guds budskap i hjertene deres. Så kom Apollos og vannet
med sin undervisning. Men det var Gud som fikk troen til å spire.
7 Hverken den som planter eller den som vanner, er avgjørende i denne
sammenhengen. Den eneste som er viktig, er Gud, for det er bare han som
kan få troen til å spire. 8-9 Både den som planter og den som vanner, er
medarbeidere til Gud. De arbeider sammen på Guds åker, som er hans
menighet. Hver for seg skal alle få lønn for arbeidet sitt.

Menigheten er Guds bygning

Menigheten kan også bli sammenlignet med et hus som Gud holder på å
bygge. 10 Gud ga meg den forrett å bli en erfaren byggmester. Ved å fortelle
det glade budskapet om Jesus har jeg lagt selve fundamentet for dere.
Senere bygger andre videre med sin undervisning. Hver og en som bygger
en menighet, må tenke på hvordan han bygger. 11 Han kan aldri legge et
nytt fundament. Grunnvollen for menigheten er og blir Jesus Kristus selv.
12 Derimot kan han undervise på ulike måter om den grunnvollen som
allerede er lagt. Billedlig talt bygger vi på denne grunnvollen med gull,
sølv og edelsteiner, eller med tre, gress og halm. 13 Når Jesus kommer
igjen for å dømme alle, vil det vise seg om byggmesteren brukte rett
materiale. Om vi fortsatt bruker vår billedlige tale, vil Jesus la ilden teste
om undervisningen hadde varig verdi eller ikke. 14 Den byggmester som
bygget med et materiale som består testen gjennom ild, skal få lønn for
arbeidet sitt. 15 Dersom han har bygget med materialer som ikke tåler
ilden, blir han uten lønn. Selv skal han bli frelst, men hele livsverket hans
går opp i røyk.

Ikke ødelegg menigheten på grunn av splittelse

16 Forstår dere ikke at dere til sammen, billedlig talt, utgjør Guds tempel,
etter som Guds Ånd bor i dere? 17 Dersom noen ødelegger Guds tempel,
skal Gud straffe ham. Guds hus er jo hellig, etter som det tilhører ham.
Dere er hans tempel. 18 Ikke bedra dere selv. Den som er vis og klok på
denne verdens måter, må endre sin visdom dersom han skal kunne forstå
Guds visdom. 19 Denne verdens visdom er jo bare nonsens for Gud. Det

står i Skriften*: "Han lar de kloke vikle seg inn i sine egne utspekulerte tanker",† 20 og: "Herren vet hvordan menneskene tenker. Han vet at de mangler forstand."‡ 21-23 Skryt derfor ikke over at dere er sympatisører til spesielle personer. Dere tilhører jo Kristus, og Kristus tilhører Gud. Derfor eier dere alt som tilhører Gud, Paulus, Apollos, Peter og hele verden. Det spiller ingen rolle om dere lever eller dør. Nåtiden og framtiden er deres. Ja, alt er deres, etter som dere tilhører Kristus.

4

Paulus og Apollos er tjenere for Kristus

1 Dere skal altså se på oss som tjenere for Jesus Kristus. Vi er forvaltere som har fått i oppdrag å fortelle om Guds plan, den som til nå har vært hemmelig for menneskene. 2 Den viktigste egenskapen hos en forvaltere er at han er ærlig og ikke forspiller sin herres rikdom. 3 Om jeg har vært trofast i oppdraget mitt eller ikke, kan verken dere eller noen andre vurdere. Nei, jeg våger ikke en gang å stole på min eget dømmekraft. 4 Min samvittighet er ren, men det betyr jo ikke at jeg har gjort alt rett. Den eneste som kan avgjøre hvordan jeg har maktet oppdraget mitt, er Herren Jesus selv. 5 Dra derfor ingen forhastede konklusjoner om mennesker. Vent til Herren Jesus kommer igjen for å dømme alle. Han skal trekke alt fram i lyset og vurdere de innerste tanker hos hvert menneske. På den dagen vil Gud gi hver og en den ros og ære han fortjener.

6 Bilde om tjenere og forvaltere som jeg har brukt på meg selv og Apollos, viser at dere ikke skal skryte av enkelte personer, mens dere nedvurderer andre. Nei, følg oppfordringen: "hold dere til Skriften"* da skal dere forstå. 7 Finnes det noe som gjør dere bedre enn andre? Alt det gode dere har fått fra Gud, var ikke det en fri gave? Hvorfor skryter dere da og er overlegne, akkurat som om det kom fra dere selv?

8 Når dere skryter slik, får jeg følelsen av at dere er mette og forsynt til tross for at dere er underernært på sunn undervisning. Dere framstiller dere som rike og synes å ha blitt konge på haugen uten oss. Ja, jeg ønsker at dere allerede var konger, slik at vi kunne regjere sammen med dere. 9 Men nå virker det i stedet som om Gud har gitt oss som er utsendingene for Jesus†, den laveste statusen av alle. Vi er som fanger under dødsdom som blir vist fram for å bli henrettet med hele verden på tilskuerplass, ja, både for mennesker og engler.

10 Vi er disipler og lever fullt og helt for Kristus. I folks øyne er vi dumme. Dere derimot er akkurat passe hengivne og forstandige. Vi mangler makt her i verden, men dere er mektige. Alle tenker godt om dere, men oss ler de av. 11 Vi går til og med sultne og tørste, mangler klær, blir mishandlet og har ingen fast bostedsadresse. 12 Vi arbeider hardt med våre egne hender for å forsørge oss. Når noen håner oss, ber vi om at Gud må gi dem som håner oss alt godt. Når vi blir forfulgt, finner vi oss i det uten å klage. 13 Når de snakker stygt om oss, svarer vi vennlig. Vi blir behandlet som skrot på verdens skraphaug, søppel som menneskene har kastet fra seg.‡

---

* **3:19** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:19** Se Job 5:13. ‡ **3:20** Se Salmenes bok 94:11. * **4:6** "Hold dere til Skriften" var sannsynligvis et kjent utrykk. "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:9** Blir også kalt apostler. ‡ **4:13** Se Klagesangene 3:45.

14 Jeg skriver ikke dette for å få dere til å gå skamfull omkring. Nei, jeg
vil bare at dere skal kjenne til virkeligheten slik den er, etter som dere er
mine kjære barn. 15 For selv om dere hadde et stort antall som underviste
dere om Kristus, er det bare jeg som er deres åndelige far. Det var jeg
som fikk anledningen til å fortelle det glade budskapet om Jesus Kristus til
dere, slik at dere begynte å tro. 16 Etter som jeg er deres far, ber jeg dere
nå ha meg som ideal. 17 Det er derfor jeg sender min trofaste medarbeider
Timoteus til dere. Han er min elskede sønn, etter som jeg fikk hjelpe ham
til tro på Herren Jesus. Han vil minne dere om grunnsetningene jeg har
stilt opp for dem som tilhører Jesus Kristus, og som jeg underviser om i
alle menighetene.
18 Det virker som enkelte av dere har blitt selvsikre, etter som de tror at
jeg aldri mer vil komme tilbake til Korint. 19 Jeg vil komme til dere, og det
ganske snart, om Herren vil. Da skal jeg finne ut om disse selvsikre typene
virkelig er fylte av Guds kraft, eller om ordene deres bare er tomt skryt.
20 Dersom Gud får regjere i oss, blir vi fylte av hans kraft og snakker ikke
i lange tirader med tomme ord. 21 Hva foretrekker dere selv, mine kjære
barn? Skal jeg komme for å vise dere til rette, eller skal jeg komme for å
vise dere ømhet og kjærlighet?

5

Seksuelle utskeielser i menigheten

1 Jeg må ta opp en annen sak med dere. Det blir påstått at det
forekommer seksuelle utskeielser blant dere. Ja, til og med slik umoral som
vi ikke en gang hører snakk om blant dem som ikke kjenner Gud. Dere
har en mann i menigheten som har et forhold til sin fars kone. 2 Enda går
dere rundt og er stolte! Dere burde heller sørge og skamme dere, og se til
at denne mannen blir ekskludert fra fellesskapet?
3 Selv har jeg allerede bestemt hvilken straff han må få, og det til tross
for at jeg ikke befinner meg hos dere. Selv om jeg er langt borte, følger
jeg alltid med i det som skjer hos dere. 4 Gå fram på denne måten: Alle
som tror på Herren Jesus, må samle seg. Da vil jeg i tankene mine være
hos dere. Så skal dere i kraft av den autoritet som Herren Jesus har gitt
oss, 5 ekskludere mannen fra fellesskapet. La Satan ta hånd om ham, slik
at kroppen brytes ned. Da vil han kanskje vende seg bort fra synden, slik
at Ånden i ham kan bli frelst den dagen vår Herre Jesus kommer igjen.
6 Nei, dere har virkelig ikke noe å skryte av. Forstår dere ikke at
dersom denne personen får lov til å leve i synd, vil synden spre seg i hele
menigheten? En liten klump gjær får hele deigen til å gjære. 7 Rens ut
all gammel gjær, slik at dere på nytt blir en ren deig. Jesus Kristus, vårt
påskelam, er slaktet for oss. Vi har blitt et brød som er bakt uten gjær.
8 La oss derfor feire høytid, renset for all gammel gjær, fra all ondskap og
styggedom. Lev helt og fullt for Gud og hold dere til det sanne budskapet
om Jesus. Ja, pass på at dere på nytt blir ett brød som er bakt uten gjær.
9 I mitt første brev skrev jeg til dere at dere må holde dere borte fra
mennesker som lever i seksuell løssluppenhet. 10 Jeg mente naturligvis
ikke at dere skal unngå alle mennesker her i verden som lever i seksuell
umoral, alle som er egoistiske, snyter andre på penger eller tilber
avgudene. Nei, da må dere jo forlate jorden for godt. 11 Det jeg mente
i brevet mitt, var at dere ikke skal ha nær omgang med en troende som

begynner å leve i seksuell løssluppenhet, blir egoistisk, tilber avguder, snakker nedsettende om sine medmennesker, drikker seg full eller snyter andre på penger. Slike mennesker skal dere ikke en gang spise sammen med.
12-13 De som ikke tilhører menigheten, er det ikke vår sak å dømme. De vil Gud straffe på dommens dag. Derimot er det deres oppgave å dømme dem som tilhører menigheten. Dersom et medlem gjør det som er ondt, skal dere ekskludere den personen fra fellesskapet.

6

Trekk ikke en annen troende for domstolen

1 Jeg har for øvrig hørt at det finnes noen blant dere som trekker andre for domstolen når de blir uvenner. Hvordan kan dere komme på en slik idé å la personer som ikke følger Guds vilje, få avgjøre tvistene deres i stedet for å la troende dømme mellom dere? 2 Vet dere ikke at de som tilhører Gud, en dag skal dømme verden? Skulle dere ikke da selv kunne oppklare de mindre konfliktene blant dere? 3 Vet dere ikke at vi en dag skal dømme englene? Da må vi vel kunne ordne opp i de hverdagslige tvistene. 4 Nå drar dere altså i stedet hverandre for domstolen for småsaker, og lar utenforstående personer som dere egentlig ikke har tillit til, dømme mellom dere. 5 Dere burde være skamfull! Finnes det ingen i menigheten som er klok nok til å dømme mellom sine troende søsken? 6 Hadde dere det, slapp dere å leve i konflikt med hverandre midt blant de som ikke tror på Gud?
7-8 Ja, at dere drar hverandre for domstolen er et stort nederlag for dere som tror. Hvorfor er dere i konflikt med troende søsken om materielle ting? Hvorfor vil dere ta fra andre det som er deres? Burde dere ikke selv i stedet å akseptere å bli dårlig behandlet, og la de ta fra dere det som er deres?
9-10 Har dere helt glemt at den som ikke følger Guds vilje, heller ikke vil få tilhøre hans folk? Bedra ikke dere selv. Ingen som lever i seksuell løssluppenhet, tilber avguder, er utro i ekteskapet eller som lar seg bruke til homoseksualitet, får tilhøre Gud. Heller ikke tyver, egoistiske mennesker, de som drikker seg fulle, de som snakker dårlig om sine medmennesker eller de som snyter andre på penger, får tilhøre Gud. 11 Enkelte av dere levde tidligere på denne måten, men nå er dere døpt og har blitt vasket rene fra syndene. Dere tilhører Gud og har blitt skyldfri innfor ham på grunn av det som Herren Jesus Kristus og vår Guds Ånd har gjort for dere.

Tenk på at Guds Ånd bor i kroppen deres

12 En del av dere sier: "Jeg er fri og kan gjøre som jeg vil." Tenk på at ikke alt er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er fri og kan gjøre som han vil, han tar en stor risiko for å bli slave under sine egne begjær. 13 Jeg kan være enige med disse menneskene når de sier: "maten er til for magen og magen for maten". Men husk på at Gud en dag skal gjøre slutt på både mat og mage. Derimot tar de fullstendig feil når de sier at det er tillatt å leve i seksuell løssluppenhet. Kroppen er ikke skapt for slikt. Den er til for å ære og tjene Herren Jesus, etter som han er Herre også over kroppene våre. 14 Kroppene våre skal ved Guds kraft bli vekket opp fra de døde en dag, akkurat som Herren Jesus ble vekket opp. 15 Dessuten er de

troende kroppen til Kristus. Det betyr at den enkelte av oss utgjør de ulike lemmene i kroppen hans. Skal jeg da ta et lem av Kristus og forene det med en prostituert? Aldri i livet! 16 Dere vet vel at den som ligger med en prostituert, blir smeltet sammen med henne i en kroppslig enhet? Det står i Skriften: "Når en mann blir forent med en kvinne, da blir de to til ett." 17 Den som blir forent med Herren Jesus, smelter sammen til en åndelig enhet med ham.

18 Hold dere derfor borte fra all seksuell løssluppenhet. Andre synder skjer utenfor kroppen, men den som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet, synder mot sin egen kropp. 19 Vet dere ikke at kroppen deres er et tempel for Guds Hellige Ånd som bor i dere, og som dere har fått av Gud? Kroppen tilhører altså ikke dere selv, men Gud. 20 Han har jo kjøpt dere fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt løsepengene for dere. Se derfor til å ære Gud med kroppen.

7

Spørsmål om ekteskapet

1 Jeg vil nå forsøke å svare på de spørsmålene dere stilte angående sex og ekteskap. Ja, det er best for en troende ikke å gifte seg. 2 Men etter som så mange kjenner lysten til å leve seksuelt aktivt, bør hver og en som ønsker å gifte seg, gjøre det. 3 Gifte par bør ha et regelmessig sexliv. Det er både mannen og kvinnen sin rett som gifte. 4 En gift kvinne tilhører mannen, og ikke seg selv. På samme måte tilhører en gift mann sin kone, og ikke seg selv. 5 Gjør ikke noen kunstige avbrudd i de seksuelle relasjonene bortsett fra korte perioder, og da bare dersom begge er enige. Dette kan være naturlig dersom en eller begge vil konsentrere seg om å leve i bønn. Etterpå må dere igjen leve normalt, ellers kan Satan friste dere fordi lengselen etter sex blir for sterk. 6 Jeg befaler dere slett ikke å gjøre slike avbrudd i samlivet, men sier bare at dere godt kan gjøre det dersom dere virkelig vil. 7 Helst skulle jeg ønske at alle levde som ugifte, slik jeg gjør. Men vi er ikke alle like. Gud har gitt oss forskjellige gaver. Noen har fått evnen til å leve som ugift, andre ikke.

8 Til dere som er enslige eller enker vil jeg si at det er bedre at dere fortsetter som ugifte, akkurat som jeg. 9 Dersom dere ikke kan leve uten en seksuell relasjon, skal dere gifte dere. Det er bedre å gifte seg enn å brenne av begjær.

10 Til dere som nå er gifte, har jeg derimot en befaling, etter som denne kommer fra Herren Jesus selv: Kvinnen må ikke skille seg fra sin mann. 11 Mannen må heller ikke skille seg fra sin kvinne. Dersom dere likevel skulle skille dere, må dere fortsette som ugifte eller forsone dere med hverandre.

12 Her skulle jeg gjerne komme med mitt eget tillegg, som ikke er en direkte befaling fra Herren: Dersom en troende mann har en kone som ikke deler hans tro, men likevel vil leve i fellesskap med ham, skal han ikke skille seg fra henne. 13 Det samme gjelder en troende kvinne som har en mann som ikke deler hennes tro, men likevel vil leve sammen med henne. Da skal hun ikke skille seg fra ham. 14 Den mannen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at han er gift med sin troende kone. Den kvinnen som ikke tror, opplever Guds atmosfære gjennom det at hun er gift med sin troende mann. Ellers ville jo ikke barna deres høre til Guds folk, men nå tilhører de Gud. 15 Dersom de som ikke tror heller vil skille

seg, så la dem gjøre det. Da er den troende mannen eller kvinnen ikke lenger bundet. Gud vil at alle skal leve i fred med den de er gift med. 16 Det finnes ingen garanti for at den troende parten i ekteskapet kan få den andre til å tro gjennom det å fortsette å leve sammen.

Bli i den situasjonen som var før dere begynte å tro

17 En generell regel er at hver og en bør fortsette å leve i den situasjonen han var i, da Gud innbød ham til å bli en troende. Det er slik jeg underviser i alle menighetene. 18 Den som var jøde da han ble innbudt for å tilhøre Gud, han kan fortsette å være jøde. Den som ikke var jøde, kan fortsette å ikke være det. Mennene som ikke er jøder, behøver ikke å gå gjennom den jødiske seremonien med omskjærelse. 19 Det spiller ingen rolle for Gud om en mann er omskåret eller ikke. Det viktige er at vi lever slik Gud vil.

20 Dere skal altså fortsette i den situasjonen dere befant dere i da Gud innbød dere for å tilhøre ham. 21 Var du slave da du fikk Guds innbydelse for å tilhøre ham, skal du ikke bekymre deg over det. Naturligvis skal du gripe sjansen til å bli fri dersom du får et slikt tilbud. 22 Den slaven som gjennom sin tro tilhører Herren Jesus, kan glede seg over at Herren har kjøpt ham fri fra slaveriet under synden. Den som er fri og tilhører Herren Jesus, må huske på at han er blitt slaven til Jesus Kristus. 23 Ja, Gud har kjøpt dere alle fri fra slaveriet under synden, og har allerede betalt skylden for dere. Se derfor til at dere ikke blir slaver under de regler som menneskene setter opp. 24 Fortsett, kjære søsken, å tjene Gud i den situasjonen dere befant dere i da dere takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.

Råd til den som er ugift

25 Når det gjelder dem som aldri har vært gift, har jeg ingen ekstra befaling fra Herren Jesus. Herren har i sin godhet gitt meg oppdraget til å undervise, og derfor kan dere stole på de råd jeg gir dere. 26 Jeg sier altså at det er best å være ugift med tanke på de forfølgelsene de troende blir utsatt for. 27 Den som allerede er gift, skal naturligvis ikke skille seg. Men om du ikke er gift, skal du ikke forsøke å finne noen å gifte deg med. 28 De menn og kvinner som likevel bestemmer seg for å gifte seg, bryter ikke Guds vilje. Men de kommer til å bli rammet av mange vanskeligheter, noe jeg ønsker at de kunne slippe å gå gjennom.

29-31 La meg si en ting, kjære søsken. Den nåværende verden kommer snart til å gå under. Det er ikke lange tiden igjen. Derfor må den mannen som er gift, ikke bare leve for sitt ekteskap. Uansett om noen er trist til mote eller jublende glad, skal de ikke bare være opptatt av følelsene sine. Den som handler, skal ikke bare være opptatt med det økonomiske. Den som holder på med materielle ting, skal ikke bli så opptatt med dette at tingene betyr alt for ham.

32 Jeg vil spare dere for mange ekstra bekymringer. En ugift mann har tid å tjene Herren Jesus og gjøre det som gleder Herren. 33 Men en gift mann må tenke på hjem, familie og gjøre det som gleder kona hans. 34 Han blir splittet i sine interesser. På samme måten har en ugift kvinne eller jente tid å tjene Herren, etter som både hennes kropp og sjel tilhører Gud. Men en gift kvinne må tenke på hjem og familie og gjøre det som gleder mannen hennes.

35 Jeg har ikke gitt dere disse reglene for å begrense friheten for dere,
men for å hjelpe dere. Det eneste jeg vil, er at dere skal kunne tjene Herren
Jesus og leve fullt og helt for ham uten å bli opptatt med en masse andre
ting.
36 Dersom et par er trolovet og har bestemt seg for ikke å gifte seg, men
mannen mener at han handler galt mot sin forlovede, eller om han ikke
kan avstå fra sex, og derfor mener at de bør gifte seg, da skal de gifte seg.
De bryter ikke Guds vilje. 37 Dersom et trolovet par derimot klarer å holde
fast ved sine beslutninger om å ikke gifte seg, og ikke er tvunget til det av
noen andre, da handler de rett om de fortsatt blir ugifte. 38 De som gifter
seg, handler altså rett, og de som ikke gifter seg, handler enda bedre.
39 En gift kvinne er bundet til mannen sin så lenge han lever. Dersom
hennes mann dør, kan hun gifte om seg med hvem hun vil, bare det er
med en troende. 40 Etter min mening er det bedre for henne å leve som
ugift. Og jeg tror at det er Guds Ånd som uttrykker seg gjennom meg når
jeg sier dette.

8

Offer til avguder

1 La oss nå gå over til spørsmålet om kjøtt som har blir ofret til avgudene.
Dere skriver at dere kjenner det rette svaret. Husk på at den som innbiller
seg at han vet alt, lett kan bli hovmodig. Dersom dere virkelig elsker
hverandre, vil dere hjelpe hverandre til å få en sterkere tro. 2 Den som
sier at han vet alt, kjenner ikke til så veldig mye. 3 Den som elsker Gud, er
kjent av ham.
4 Når det gjelder spørsmålet om dere skal spise kjøtt som har blitt ofret
til avgudene, vet vi at en avgud ikke er noen gud, og at det bare finnes en
virkelig Gud. 5 Mange tilber såkalte guder, både i himmelen og på jorden,
og det finnes et stort antall av disse gudene og herrene. 6 Likevel vet vi at
det bare finnes en Gud, Far i himmelen, som har skapt alt og vil at vi skal
leve for ham. Vi vet at det bare finnes en Herre, Jesus Kristus, som fikk i
oppdrag av Gud å skape alt, og som gjør det mulig for oss å leve for Gud.
7 En del troende har ikke forstått at disse gudene ikke er ekte guder. De
tilba avgudene før de begynte å tro på Jesus, og når de nå ser kjøtt som har
blitt ofret til avgudene, ser de på dette som et fortsatt offer. Når de spiser
av kjøttet, går de mot sine egne samvittigheter, for de har fortsatt ikke lært
seg hvordan de skal tenke. 8 Det er sant at maten ikke har noe med vårt
forhold til Gud å gjøre. Derfor er det fullstendig uvesentlig om vi spiser
av kjøttet eller ikke. 9 Men dere må passe på at den friheten dere påstår
dere har, ikke får en vaklende troende til å miste troen på Jesus. 10 Om nye
troende, som ennå ikke vet hvordan de skal tenke, ser deg som har "det
rette svaret" spise kjøtt i et avgudstempel, kommer de ikke da til å trekke
den slutningen at de også kan spise? For disse kan dette innebære at de
faller tilbake til sin gamle avgudsdyrkelse. 11 Ved at du kjenner til "det rette
svaret" får du altså en svak troende til å gå evig fortapt, en som er din egen
bror eller søster som Kristus døde for! 12 Husk på at den som gjør urett
mot sine troende søsken og lurer dem til å gå mot sin egen samvittighet,
han synder mot Kristus. 13 Mitt svar er altså: Dersom maten du spiser får
en troende bror eller søster til å synde, da skal du heller konsekvent avstå

fra å spise kjøtt. Risiker ikke at et annet menneske forlater troen på Jesus og går til grunne for evig på grunn av deg.

9

Paulus nekter å ta imot lønn

1 Noen påstår at jeg ikke har de samme rettighetene som de andre utsendingene, og at jeg ikke er en sann utsending av Jesus. Jeg har virkelig med egne øyne sett vår Herre Jesus, og dere er selv resultatet av det arbeidet jeg har utført for ham. 2 Ja, dersom jeg ikke har vært en utsending for Jesus til andre, så har jeg i det minste vært det for dere. At dere tilhører Herren Jesus er jo beviset på at han har sendt meg for å spre budskapet om ham. 3 Derfor vil jeg stille noen spørsmål til dem som kritiserer meg:
4 Har ikke Barnabas og jeg den samme retten som de andre utsendingene til å bo hos dere og spise av maten deres? 5 Har ikke vi den samme retten til å ta med oss en troende kone på reisene våre som de andre utsendingene og Herren Jesu egne brødre og Peter? 6 Er det bare vi som må arbeide for å forsørge oss selv? 7 Dersom noen blir soldat, har han ikke da rett til lønn? Dersom noen planter og bygger en vingård, vil han ikke da spise av druene? Dersom noen vokter en saueflokk, vil han ikke da drikke av melken?
8-9 Eller dere sier kanskje at dette bare er en menneskelig måte å forsvare seg på? Da glemmer dere at disse reglene faktisk kommer fra Gud. I loven han ga til Moses, står det: "Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker." Dere tror vel ikke at det bare var oksene Gud tenkte på? 10 Nei, han tenkte naturligvis på oss som arbeider for ham. Reglene om at den som pløyer og den som tresker skal få sin del av avlingen, står fast for å vise at vi som arbeider på Guds åker, skal ha lønn for det vi gjør.
11 Vi har sådd et åndelig budskap i hjertene deres. Er det da for mye forlangt at vi får høste litt av de materielle godene dere rår over? 12 Dere gir jo andre det de trenger når de kommer for å undervise dere. Har ikke vi som først lot dere høre Guds budskap, en enda større rett til det samme? Vi har aldri utnyttet denne retten, men forsøkt å klare oss selv så godt vi kan. Vi ville vise dere at vi har rene motiv, slik at ikke noe skulle hindre dere fra å ta imot det glade budskapet om Jesus Kristus.
13 Dere vet at prestene i Guds tempel får spise av den maten som blir brakt dit som offergave, og at de får spise en viss del av kjøttet fra dyrene de ofret på alteret? 14 På samme måten har Herren Jesus bestemt at de som sprer det glade budskapet om ham, skal bli forsørget av arbeidet sitt.
15 Som sagt har jeg aldri benyttet meg av denne fordelen. Jeg skriver ikke dette for å kreve noe av dere nå heller. Nei, jeg ville heller sulte i hjel enn å ta imot noe fra dere, for jeg er ganske stolt over å spre budskapet uten betaling. 16 At jeg sprer budskapet, er derimot ikke noe jeg vil skryte av. Det er noe jeg ganske enkelt er nødt til å gjøre. Gud ville straffe meg om jeg ikke spredde det glade budskapet om Jesus!
17 Dersom jeg selv hadde bestemt meg for å spre budskapet, da kunne jeg kreve å få lønn av dere. Nå er det et oppdrag fra Gud, og derfor er det min plikt å spre budskapet. 18 Skal jeg slett ikke få noen lønn? Jo, min lønn er å få spre det glade budskapet om Jesus uten kostnad for noen og uten å kreve det jeg egentlig har rett til.

Paulus ønsker å vinne så mange som mulig

19 Jeg er altså fri og uavhengig av alle mennesker. Jeg har likevel gjort
meg til slave for alle, for at jeg skal kunne vinne så mange som mulig for
Jesus Kristus. 20 Når jeg er sammen med jødene, er jeg som en av dem,
for at de skal begynne tro på Kristus. Til tross for at jeg selv ikke lenger
er nødt til å følge den jødiske loven, respekterer jeg alle bud i loven når
jeg er sammen med jødene, etter som jeg vil vinne dem for Kristus. 21 Når
jeg er sammen med folk som ikke er jøder, lever jeg som dem for å vinne
dem for Kristus. Dette betyr ikke at jeg ikke følger noen lov fra Gud, for
jeg lyder den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss. 22 Når jeg er
sammen med dem som ennå har svak tro på Kristus, unngår jeg å utnytte
min frihet til å gjøre noe som kan lokke dem til å forlate troen. Jeg gjør
alt for å identifisere meg med de menneskene jeg møter, slik at jeg i det
minste kan frelse noen. 23 Alt dette gjør jeg for at det glade budskapet om
Jesus skal bli spredd til så mange som mulig, og for at jeg selv en dag skal
oppnå alt det gode som Gud har lovet dem som tror på Jesus.
24 Tenk på løperne i en stor idrettskonkurranse. Alle kjemper hardt
for å vinne gullmedaljen som venter på vinneren, men bare en får
førsteplassen. Gjør som disse løperne. Kjemp slik at dere en dag vinner
den utmerkelsen som venter den som holder fast ved troen på Jesus. 25 Vær
beredt til å avstå fra alt annet. Idrettsutøveren kjemper for å vinne en
seierskrans som snart visner og dør. Vi kjemper for å få det evige livets
seierskrans. 26 Selv løper jeg ikke hit og dit uten mål, og jeg er ikke lik en
bokser som slår i løse luften. 27 Nei, for å vinne seiersprisen tvinger jeg
min egen kropp til å bli en slave under Guds vilje. Jeg vil jo ikke spre Guds
budskap til andre, og så etterpå selv miste det evige livet.

10

Advarsel mot avgudsdyrkelse

1 Når det gjelder avgudsdyrkelse må jeg minne dere, kjære søsken, om
det som skjedde med Israels folk da de var i ørkenen. Gud staket ut
veien ved å sende en sky som fulgte dem og han lot alle gå gjennom
Rødehavet. 2 Alle ble knyttet til Moses gjennom sin erfaring med skyen
og havet. Billedlig talt ble de alle døpt til fellesskap med Moses gjennom
skyen og havet. 3 Alle spiste av den maten som kom ned fra himmelen,
4 Alle drakk av det vannet som på en overnaturlig måte kom ut av fjellet.
Dette skjedde flere ganger, akkurat som om fjellet gikk sammen med dem.
Dette fjellet er et symbol for Kristus, som går sammen med dere. 5 Gud
var misfornøyd med de fleste av Israels folk, og derfor lot han dem dø i
ørkenen.
6 Ja, alt det som skjedde Israels folk, er eksempler som advarer oss mot
å bli lokket av det onde, slik som de ble lokket i uføret. 7 Ikke delta i
avgudsdyrkelse slik som mange av dem gjorde. Det står i Skriften: ”Folket
slo seg ned for å spise av offerkjøttet og drikke. Etterpå reiste de seg for å
danse for avguden.” 8 Vi må heller ikke hengi oss til seksuell løssluppenhet
som mange gjorde, noe som førte til at Gud drepte 23 000 personer på en
eneste dag. 9 Vi må heller ikke sette Herren på prøve som mange av de
gjorde, noe som førte til at de ble drept av slangebitt. 10 Vi må heller ikke
klage og gjøre opprør mot Gud som mange av dem gjorde, noe som førte
til at de ble drept av den ødeleggende engelen.

11 Alt det som skjedde med Israels folk, er som sagt advarende eksempler.
De ble skrevet ned for å hjelpe oss som lever i denne tiden da verden går
mot slutten. 12 Innbill deg ikke at nettopp du aldri kommer til å falle for en
fristelse, men pass på at du ikke synder. 13 Til dere som allerede kjenner
dere fristet, vil jeg si at dere ikke er utsatt for verre fristelser enn andre
mennesker. Gud skal hjelpe dere slik at dere klarer å stå imot fristelsene.
Det har han lovet. Hver gang dere kjenner dere fristet, vil Gud vise en
utvei slik at dere ikke behøver å falle.
14 Hold dere altså borte fra avgudsdyrkelse, kjære venner. 15 Dere er jo
forstandige mennesker. Avgjør selv om det jeg nå vil si, er sant. 16 Når vi
feirer minnet om at Kristus døde for oss, og takker Gud for begeret med
vin, har vi ikke da fellesskap med Kristus, han som ofret sitt blod for oss?
Når vi bryter brødet, har vi ikke da fellesskap med Kristus, han som lot
kroppen sin bli brutt i stykker for oss? 17 Det at vi alle spiser fra ett og
samme brød som har blitt brukket i biter, er et symbol for fellesskapet
mellom de troende som utgjør kroppen til Kristus. 18 Tenk også på Israels
folk. Når de spiser av det som blir ofret på alteret, får de ikke da fellesskap
med Gud og hverandre?
19-20 Hva vil jeg nå si med dette? At de som ofrer til avguder får fellesskap
med avgudene? Nei, slett ikke! En avgud er bare et dødt avgudsbilde. Kjøtt
som er ofret til avguder, er bare vanlig kjøtt. Når disse personene ofrer,
ofrer de til onde ånder og får fellesskap med dem. Jeg vil at dere skal
holde dere til Gud, og ikke ha fellesskap med onde ånder. 21 Dere kan ikke
i det ene øyeblikket delta i et måltid der dere feirer minnet om den døden
som Herren Jesus led, for så i neste øyeblikk å delta i et måltid der dere
hyller onde ånder. Dere må velge hvem dere vil ha fellesskap med! 22 Eller
våger dere å utfordre Herren Gud slik som Israels folk gjorde? Tror dere
at vi mennesker er større en ham?

La ikke din frihet gå ut over andre

23 Noen av dere sier altså: "Den som er fri, kan gjøre som han vil." Tenk
heller på at alt ikke er bra for oss mennesker. Den som hevder at han er
fri og kan gjøre som han vil, løper en stor risiko for å ødelegge troen hos
andre. 24 Slutt derfor å bare tenke på dere selv, og forsøk heller å gjøre det
som er best for andre.
25 Når det gjelder kjøtt, skal dere holde dere til følgende regel: Dere kan
spise alt som blir solgt i kjøttbutikken. Dere behøver ikke å bekymre dere
for om det er ofret til noen avgud. 26 Det står i Skriften: "Hele jorden og
alt som finnes på den, tilhører Herren." 27 Blir dere bedt hjem til noen
som ikke tror på Kristus, behøver dere ikke å bekymre dere for å svare
ja. Dere kan spise alt som blir servert for dere uten å spørre om det har
blir ofret til noen avgud. 28 Dersom noen advarer dere og sier: "Dette er
offerkjøtt", da skal dere ikke spise. Dersom dere spiser, kan den personen
tro at dere mener det er tillatt å hylle en avgud. 29 Det er ikke for deres
egen samvittighets skyld dere skal la være, men for den andres. Kanskje
du protesterer og sier: "Hvorfor skal jeg gi opp min frihet bare fordi en
person sier at den troende ikke kan spise offerkjøtt? 30 Det rekker vel med
at jeg takker Gud for maten og viser at den kommer fra ham. Da kan vel
ingen klage?" 31 Mitt svar er: Hva dere enn gjør, skal dere gjøre det til Guds
ære. Det gjelder også når dere spiser eller drikker. 32 Lokk derfor aldri en
person til å gjøre det som er ondt, det være seg om det er jøde, greker

eller en som tilhører Guds menighet. 33 Selv forsøker jeg på alle måter å
ta hensyn til alle. Jeg gjør ikke det som er best for meg selv, men tenker på
andre slik at de også kan begynne å tro på Kristus og bli frelst. Følg derfor
mitt eksempel, på samme måte som jeg følger Kristus sitt eksempel.

11

Råd for møter og gudstjenester

1-2 Jeg må likevel berømme dere, kjære søsken, for at dere følger mitt
eksempel og holder fast ved den undervisningen jeg ga videre til dere.
3 Når det gjelder møtene og gudstjenestene deres*, er det likevel en ting
jeg vil dere skal vite. Kristus er leder og hode for hver mann, og mannen
er leder og hode for sin kone, mens Gud er leder og hode for Kristus.
4 Derfor skjemmer mannen ut Kristus, han som er hans hode, dersom han
har noe på hodet sitt når han ber eller bringer fram et budskap fra Gud.
5 En kvinne derimot, skjemmer ut mannen sin, han som er hennes hode,
dersom hun ikke har noe på hodet sitt når hun ber eller bringer fram et
budskap fra Gud. 6 Dersom hun nekter å ha noe på hodet sitt, kan hun
like gjerne barbere av seg hele håret. Etter som det er en skam for en
kvinne å få håret sitt klippet av eller barbert bort, må hun ha noe på hodet.
7 Mannen behøver ikke å ha noe på hodet når han ber eller bringer fram
et budskap fra Gud, for han ble skapt i Guds bilde og avspeiler herligheten
hans. Kvinnen derimot avspeiler mannens herlighet. 8 Den første mannen
ble jo ikke født av en kvinne, men kvinnen kom fra mannen. 9 Mannen ble
heller ikke skapt for kvinnens skyld, men kvinnen ble skapt for mannens
skyld.† 10 Derfor må kvinnen ha noe på hodet sitt når dere er samlet. Det
er et tegn for englene på den plassen hun har fått.‡
11 Husk på at for dem som lever i fellesskap med Herren Jesus, er
mennene like avhengige av kvinnene som kvinnene er avhengige av
mennene. 12 For selv om den første kvinnen kom fra mannen, så har
hver eneste mann etter det blitt født av en kvinne. Både menn og kvinner
er skapt av Gud.
13 Hva sier dere selv om dette? Er det rett at en kvinne ber høyt til Gud
for andre, uten å ha noe på hodet? 14-15 Nei, jeg tror dere mener det er
ganske naturlig for kvinnene å dekke sitt hode når dere er samlet. Dere
sier jo at det er en ære for en kvinne å ha langt hår, og at hun har fått
håret som et slags slør. Dersom en mann opptrer med langt hår, da mener
dere at han skjemmer seg ut. 16 Kanskje noen vil begynne å krangle om
dette, da skal dere vite at både vi og alle Guds menigheter holder på denne
regelen.

Mangel på fellesskap i menigheten

17 Når det gjelder neste spørsmål, kan jeg derimot ikke rose og ære dere.
Det virker som om møtene og gudstjenestene deres gjør mer skade enn
nytte for fellesskapet. 18 Først og fremst har jeg hørt at dere splitter dere
opp i grupper når dere har møter i menigheten. Jeg frykter for at ryktet er

---

* **11:3** De hadde både store og små møter og gudstjenester, ofte i forskjellige hjem. † **11:9** Se Første Mosebok 1:27 og 2:18-23. ‡ **11:10** På gresk: Derfor skal kvinnen ha en "makt" på hodet for englenes skyld. Denne "makten" kan sikte til den retten Gud gir kvinnen å be og holde fram budskap fra ham. En annen tolkning er at kvinnen skal bære slør når hun ber, slik at hun ikke da avspeiler mannens herlighet, men er fri til å be og holde fram budskap fra Gud til hans ære.

sant. 19 Iblant må det til og med finnes forskjellige grupper i menigheten,
for at det skal bli klart hvem som virkelig holder fast ved troen. 20 Jeg
har også hørt at dere i møtene og gudstjenestene ikke kan holde et felles
måltid for å feire minnet om Jesu død. 21 Ingen deler med de andre, men
hver og en setter straks i gang med å spise av sin egen mat. Derfor må
de fattige sitte sultne, mens de rike metter seg og drikker til de blir ruset.
22 Hva er dette for en oppførsel? Har dere ikke egne hjem der dere kan
spise og drikke? Har dere så lite respekt for medlemmene i Guds menighet
at dere lar de fattige sitte der og føle skam fordi de ikke har noe å spise?
Nei, når det gjelder dette, kan jeg virkelig ikke rose og ære dere!

23 La meg få minne dere om det som Herren Jesus selv underviste meg
om, og som jeg seinere førte videre til dere: Den natten da Herren Jesus
ble forrådt, tok han et brød. 24 Han takket Gud for maten, brøt brødet i
biter og sa: "Dette er kroppen min som blir ofret for dere. Dette måltidet
skal dere feire til minne om min lidelse og død." 25 Etter måltidet tok han
også begeret med vin og sa: "Dette beger er den nye pakten mellom Gud
og menneskene, en pakt som blir inngått ved at blodet mitt blir ofret for
dere. Hver gang dere drikker av det, skal dere gjøre det til minne om min
lidelse og død."

26 Derfor, hver gang dere spiser dette brødet og drikker fra dette begeret,
forteller dere verden at Herren led og døde for oss. Det skal vi fortsette
med helt til han kommer igjen. 27 Det er altså ikke hvilket som helst brød,
eller hvilken som helst vin. Den som spiser Herrens brød og drikker fra
begeret på en uverdig måte, han synder mot Herren, som ofret kroppen
og blodet for oss. 28 Før dere spiser av brødet og drikker av begeret, skal
dere derfor teste dere selv. 29 For om dere spiser og drikker uten å tenke
på at dette handler om Herrens kropp§, da blir dere straffet av Gud. 30 Det
er derfor det finnes så mange svake og syke iblant dere, noen til og med
er døde. 31 Dersom vi bare først tester oss selv, slipper vi å bli straffet på
denne måten. 32 Husk også på at når Herren straffer oss som er troende,
er det for å vise oss til rette. Han vil få oss til å slutte å synde, slik at vi
slipper å bli straffet for evig sammen med dem som nekter å tro på ham.

33 Når dere spiser sammen for å feire minnet om Jesu død, skal dere
altså vente på hverandre, kjære søsken. 34 Dersom noen er sulten, skal
han spise hjemme først, slik at dere kan spise sammen på en verdig måte
og ikke bli straffet av Herren. Resten skal jeg undervise dere om når jeg
kommer.

12

Gud gir oss forskjellige slags evner

1 Og nå, kjære søsken, vil jeg ta opp spørsmålet om hvordan Guds Ånd
virker, og om de forskjellige evner Gud har gitt oss. Det er viktig at dere
kjenner til dette. 2 Dere vet jo, at før dere begynte å tro på Kristus, ble
dere drevet av onde ånder og tilba døde avguder.* 3 Derfor vil jeg at dere
nå skal lære Guds Ånd å kjenne. Grunnregelen er at den som er fylt av

§ **11:29** "Herrens kropp" viser til Jesu kropp som ble ofret for oss, eller på menigheten, som er kroppen hans på jorden. * **12:2** Se 10:19,20.

Guds Ånd, aldri kan forbanne Jesus, mens den som bekjenner at Jesus er Herre†, alltid er fylt av Guds Ånd.

4 Guds Ånd virker på forskjellige måter, men husk på at det bare finnes
en Gud. Selv om vi har fått mange forskjellige evner, så kommer alle fra
den samme Ånd. 5 Selv om vi hjelper hverandre på forskjellige måter, er
det den samme Herren Jesus vi tjener. 6 Selv om vi utfører forskjellige slags
oppgaver gjennom Åndens kraft, er det den samme Gud som virker i oss,
uavhengig av oppgavenes art.
7 Den evnen som Guds Ånd har gitt hver og en, er til for at vi skal hjelpe
andre. 8 En av oss får evner ved Guds Ånd til å tale visdomsord fra Gud, en
annen får evner ved den samme Ånd til å bringe fram kunnskap fra Gud.
9 En får sterk tro ved Guds Ånd, en annen får ved den samme Ånd evner
til å helbrede syke. 10 En får kraft til å gjøre mirakler. En får evner til
å holde fram forskjellige budskap fra Gud, en annen får evner til å skille
mellom ånder. En får evner til å snakke fremmede språk, og en annen
får evner til å tyde det budskapet som Gud vil ha fram i fremmede språk.
11 Alle disse evnene kommer altså fra en og samme Ånd, og han gir evnene
til hver og en slik han selv vil.

Mange lemmer, men bare en kropp

12 Den menneskelige kroppen består av mange forskjellige lemmer. Til
tross for sine ulike funksjoner utgjør de bare en kropp. På samme måten
er det med kroppen til Kristus, der de troende utgjør de ulike lemmene.
13 Vi har alle blitt døpt med en og samme Ånd, for at vi skal tilhøre den
samme kroppen. Det spiller ingen rolle om vi er jøder eller andre folk,
slaver eller frie, for vi har alle blitt fylte med en og samme Ånd.
14 Ja, verken den menneskelige kroppen eller kroppen til Kristus består
av bare et lem, men av mange. 15 Billedlig talt kan derfor ikke foten si: "Jeg
tilhører ikke kroppen, etter som jeg ikke er en hånd". Foten er jo likevel
et lem på kroppen. 16 På samme måten kan ikke øret si: "Jeg tilhører ikke
kroppen, etter som jeg ikke er øye". Øret er jo likevel et lem på kroppen.
17 Dersom hele kroppen var øye, hvordan ville vi da kunne høre? Dersom
hele kroppen var øre, hvordan ville vi da kunne kjenne noen lukt? 18 Nå
har Gud skapt kroppen vår med mange forskjellige lemmer, og hvert lem
sitter nøyaktig der det skal. 19 Dersom kroppen besto av bare et eneste
lem, ville det jo ikke være noen kropp. 20 Nå har Gud føyd sammen mange
lemmer, og lar de sammen danne en kropp.
21 Øyet kan ikke si til hånden: "Jeg trenger deg ikke." Hodet kan ikke si
til føttene: "Jeg trenger dere ikke." 22 Tvert imot, noen av de lemmene som
ser ut til å være de svakeste og minst viktige, de er de mest nødvendige.
23 Visse lemmer på den menneskelige kroppen mener vi er mindre fine,
men nettopp de tar vi best vare på. Visse lemmer vil vi ikke vise fram,
og de klær vi ekstra nøye. 24 De lemmene som vi ikke skjuler, får være
som de er. På samme måten vil Gud at vi som sammen utgjør kroppen
til Kristus, skal vise ekstra respekt for de lemmene på kroppen som synes
å være mindre viktige. 25 Gud vil ikke at det skal bli splittelse mellom de
forskjellige lemmene i kroppen, men at alle skal vise omsorg for hverandre.

† **12:3** Det gresk ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

26 Dersom en del av kroppen må lide, vil dere alle kjenne smerte. Dersom
en del av kroppen blir satt pris på, vil dere alle være glade.

27 Dere som tilhører Gud utgjør altså sammen kroppen til Kristus, og
hver for seg er dere viktige og nødvendige lemmer på denne kroppen.
28 Her er noen av de lemmene som Gud plasserer i sin menighet: Han
har gjort noen til disipler som skal grunnlegge menigheter på nye steder.
Andre til profeter som skal holde fram budskap fra ham. Noen har fått
oppgaven til å undervise andre.‡ Så har også noen fått evner til å gjøre
mirakler, helbrede syke, til å hjelpe mennesker i nød, organisere arbeidet
i menigheten eller å snakke i fremmede språk. 29 Kan alle være disipler?
Kan alle holde fram budskapet fra Gud? Kan alle undervise? Kan alle gjøre
mirakler? 30 Kan alle helbrede syke? Kan alle snakke i fremmede språk,
eller kan alle tyde disse språkene? 31 Nei, hvert lem i kroppen har sin
oppgave. Be Gud å gi dere de evnene som er til størst nytte i menigheten.

Nå skal jeg vise dere en egenskap vi alle må ha dersom de evnene Gud
har gitt oss skal bli til nytte for andre.

13

Størst av alt er kjærligheten

1 Dersom jeg har fått evner til å snakke fremmede språk, både jordiske
og himmelske, men ikke viser kjærlighet, da ligner jeg en gongong eller
cymbal som bare lager støyende, tom lyd. 2 Dersom jeg har fått evner til å
bringe fram budskap fra Gud, kjenner til alle Guds hemmeligheter og har
kunnskap fra Gud, om jeg har tro som er så sterk at jeg kan flytte fjell,
men ikke viser kjærlighet, da er mine evner verdiløse. 3 Dersom jeg gir
alt jeg eier, til de fattige, til og med er villig til å dø for troen, men ikke
viser kjærlighet, da har jeg likevel ikke gjort noe av verdi.

4 Den som elsker andre, viser tålmodighet og omsorg. Han er ikke
misunnelig eller skrytende eller hovmodig. 5 Han er ikke støtende eller
egoistisk. Han blir ikke ergerlig for bagateller, og er ikke langsint. 6 Den
som elsker andre, blir ikke glad når de gjør noe dumt, men blir glad når
de holder seg til det sanne budskapet. 7 Den som elsker, gir ikke opp. Han
tror på andre, håper i det lengste og er tålmodig til å holde ut gjennom
alt.

8 Kjærliheten vil alltid eksistere. Det å holde fram budskap fra Gud,
snakke i fremmede språk eller fortelle kunnskap fra Gud, er derimot evner
som det ikke alltid vil være bruk for. 9 Den kunnskapen vi får fra Gud, og
de budskapene han gir oss å bringe fram, gir oss bare et glimt av Gud.
10 Når Jesus kommer igjen, da trenger vi ikke lenger disse evnene som er
begrenset til vår verden.

11 La meg forklare dette med et bilde: Da jeg var barn, snakket, tenkte og
resonnerte jeg som et barn. Etter at jeg ble voksen, tenker jeg ikke lenger
som et barn. 12 På samme måten er det med vår kunnskap om Gud. Vi
er fortsatt som barn, vi ser bare i et uklart speilbilde. Når Jesus kommer
igjen, skal vi møte Gud ansikt til ansikt. Da skal vi lære Gud å kjenne like
pressist som han kjenner oss.

‡ **12:28** På gresk: har Gud gjort noen til apostler, andre til profeter eller lærere.

13 Tre ting kommer alltid til å være viktige: Å tro på Jesus, å holde fast ved
håpet om vår endelige frelse og å vise kjærlighet til våre medmennesker.
Det aller viktigste er at vi viser kjærlighet.

14

Budskapet fra Gud er viktigere enn å snakke i fremmede språk

1 Be altså at Gud må hjelpe dere til å elske andre mennesker. Be også
om at han gir dere de evnene som trengs i menigheten, helst evnene til å
bringe fram budskap fra ham.
2 Den som snakker i et ukjent språk, snakker ikke til menneskene, men
til Gud. Ingen mennesker forstår det han sier, etter som Guds Ånd lar
ham snakke i gåter.* 3 Den som bringer fram budskap fra Gud, snakker til
menneskene, ordene hans styrker troen til andre gjennom advarsel eller
oppmuntring. 4 Den som snakker et ukjent språk, blir selv styrket i troen
på Jesus, men den som bringer budskap fra Gud, hjelper hele menigheten
til å få en sterkere tro.
5 Jeg vil at dere alle skal snakke fremmede språk, men jeg vil enda mer
at dere bringer forskjellige budskap fra Gud. Det å kunne holde fram
et budskap fra Gud med hjelp av Guds Ånd, er nemlig viktigere enn å
kunne snakke fremmede språk, dersom de ikke har fått evnen til å tyde
det fremmede språket slik at troen i menigheten blir styrket.
6 Kjære søsken, tenk om jeg kom til dere og bare snakket et ukjent språk.
Ville det hjelpe dere? Må jeg ikke heller fortelle om det Gud har vist meg
eller om kunnskapen han har betrodd meg? Må jeg ikke heller gi dere
budskap fra ham eller undervise dere? 7 La meg forklare dette med et
nytt bilde: Dersom et instrument, en fløyte eller en harpe, gir fra seg
uklare toner som ikke kan skilles fra hverandre, hvordan skal de da kunne
høre hvilken melodi som blir spilt? 8 Dersom et signal fra trompeten er
utydelig, hvordan skal da soldatene kunne gjøre seg klare til strid? 9 På
samme måten er det med dere når dere snakker. Dersom tungen former
uforståelige ord, hvordan skal da noen kunne forstå hva dere mener? Det
blir jo bare nonsens.
10 Verden er full av språk. Alle inneholder lyder som det går an å forstå
for dem som snakker språket. 11 Dersom en person snakker til meg på
et språk med lyder som jeg ikke kan tyde, da står vi der som fremmede
for hverandre. 12 På samme måten er det med dere når dere snakker i
fremmede språk i menigheten. Når dere med iver ber om at Gud må gi dere
forskjellige evner, skal dere be om slike evner som de andre i menigheten
kan forstå, slik at troen kan bli styrket. 13 Den som allerede har fått evnene
til å snakke i fremmede språk, skal be om at Gud gir ham evnene til å tyde
det han sier. 14 Når vi snakker i et ukjent språk, forstår vi ikke selv det vi
sier, etter som det er vår Ånd som ber og fornuften ikke tar del i det.
15 Hva skal vi da gjøre? Jo, vi skal be på to måter. Vi skal be med vår
Ånd, men også med ord som alle forstår. Vi skal synge med vår Ånd, men
også med tekster som alle forstår. 16 Dersom du takker Gud bare med din
Ånd, hvordan vil personene rundt deg da kunne ta del i din takk til Gud?
De forstår ikke det du sier. 17 Det er bra at du takker Gud, men det hjelper
ikke de andre til å få en sterkere tro. 18 Selv er jeg takknemlig for at Gud

* **14:2** En annen tolkning: han taler hemmeligheter i sin Ånd.

har gitt meg evner til å snakke i fremmede språk, og jeg bruker evnene
mine oftere enn noen av dere. 19 Når jeg derimot møter andre troende, vil
jeg heller snakke fem ord som alle forstår og kan lære av, enn ti tusen ord
i et ukjent språk.

20 Kjære søsken, vær ikke så barnslig begeistret over evnene dere har
fått, at dere ikke er i stand til å bruke dem på en voksen måte. Det eneste
området dere skal være barnslige og uskyldige på, er når det gjelder å
gjøre det som er ondt. 21-22 Dere må innse at evnen til å bringe fram
budskap fra Gud er viktigere enn å kunne snakke fremmede språk. Å
snakke i et ukjent språk er nemlig ikke et tegn fra Gud som fører til at
menneskene tror. Det står i Skriften:

" 'Jeg skal snakke til dette folket i fremmede språk
og med hjelp av fremmede folks lepper.
Likevel vil de nekte å høre på meg',
sier Herren."

Bringer de derimot fram et budskap fra Gud, er det et tegn som styrker
troen hos mennesker som hører. 23 Tenk dere at alle er samlet og alle
samtidig snakker i fremmede språk. Dersom det da kommer inn personer
som ikke forstår det dere holder på med, eller noen som slett ikke tror på
Jesus, da mener de selvfølgelig at dere er fullstendig fra sans og samling.
24 Dersom alle derimot har forskjellige budskap å bringe fram fra Gud, og
det da kommer inn noen som ikke tror på Jesus, eller noen som ikke forstår
de åndelige sannhetene, da får tilhørerne dårlig samvittighet av det de
hører, og innser at de lever i synd. 25 Deres innerste tanker kommer til å
bli avslørt, de kaster seg ned og tilber Gud og roper: "Hos dere er virkelig
Gud til stede."

Regler for møter og gudstjenester hos de troende

26 Hvordan skal møtene og gudstjenestene foregå, kjære søsken? Jo,
når dere kommer sammen, skal hver og en bidra med sine ulike evner:
En synger, en underviser, en forteller noe som Gud har vist ham, en
snakker fremmede språk, og en annen tolker det Gud vil si gjennom det
fremmede språket. Målet med alt dere gjør, skal være at menigheten får
en enda sterkere tro på Jesus. 27 Når dere snakker i fremmede språk i
gudstjenestene skal bare to eller tre si noe hver gang, og alltid en om
gangen. Dessuten må noen tyde det som blir sagt. 28 Dersom ingen av
dem som er til stede, har fått evnen til å tyde, da må den som snakker
fremmede språk, tie i gudstjenesten og bare snakke til Gud.

29 På samme måten må bare to eller tre holde fram budskapet fra Gud
i en og samme gudstjeneste. De andre skal teste om budskapet virkelig
er fra Gud. 30-31 Dere må snakke en om gangen. Dersom Gud åpenbarer
noe for en annen i møtet, da skal den første slutte å snakke. På denne
måten kan flere få anledning til å holde fram det budskapet de har fått
fra Gud, og hele menigheten kan lære og bli oppmuntret. 32 Den som har
fått evnen til å holde fram budskap fra Gud, har også fått evnen til å ha
herredømme over det han skal si. 33-34 Gud liker ikke at det er uorden og
rot, for han er den som skaper fred. Derfor skal heller ikke kvinnene sitte
og diskutere høyt i møtene og gudstjenestene. Denne regelen følger alle
menighetene der de troende kommer sammen. Kvinnene skal gjøre slik

det står i Skriften†, og la mennene lede møtene. 35 Dersom de begynner å
lure på noe, kan de spørre mennene sine når de kommer hjem, ettersom
det ikke er akseptert at en kvinne snakker under gudstjenestens gang.‡
36 Hva kommer det av at noen av dere ikke vil følge de reglene som blir
praktisert i andre menigheter? Har dere rett til selv å bestemme hvordan
Guds budskap skal tolkes? Hvor var det budskapet kom fra i begynnelsen?
37 Alle dere som tror at Guds Ånd har gitt dere evnene til å holde fram
forskjellige budskap fra Gud, eller at dere har fått andre evner av ham,
dere burde være de første til å innse at det jeg skriver til dere, er en
befaling fra Herren Jesus selv. 38 Dersom noen ikke vil akseptere det som
er fra Herren, skal heller ikke dere godkjenne de personene.
39 Som en konklusjon på alt dette vil jeg si, kjære søsken: Be Gud om
evnene til å holde fram budskap fra ham og ikke hindre noen fra å snakke
i fremmede språk. 40 Se bare til at alt skjer verdig og med orden.

15

Kristus har stått opp fra de døde

1 Kjære søsken, la meg få minne dere om det glade budskapet om Jesus.
Dette budskapet som jeg fortalte, og som dere tok imot og bygger troen på.
2 Budskapet vil en dag frelse dere for evig, dersom dere holder fast på det.
Dersom dere ikke holder fast på det, da er troen uten mening.
3 Kjernen i budskapet som jeg ga videre til dere, og som jeg selv hadde
fått høre og ta imot, var følgende: Kristus døde for å ta straffen for
syndene våre på seg. Det skjedde akkurat slik Gud hadde forutsagt i
Skriften*. 4 Han ble begravd, men på den tredje† dagen sto han opp fra
de døde. Igjen skjedde det akkurat som Gud hadde forutsagt i Skriften.
5 Han viste seg for Peter og seinere for de øvrige disiplene‡. 6 Etter dette
viste han seg for mer enn 500 troende ved en og samme anledning. De
fleste av disse lever fortsatt, men noen er døde. 7 Litt seinere viste han seg
for Jakob§, og deretter for alle disiplene. 8 Aller sist viste han seg også for
meg, jeg som ikke er noe annet enn et uverdig lite menneskekryp. 9 Ja, jeg
er den minst betydningsfulle av alle utsendingene, og burde egentlig ikke
få lov til å kalle meg utsending i det hele tatt, etter som jeg har forfulgt
Guds menighet.*
10 På grunn av Guds kjærlighet og tilgivelse er jeg nå en utsending av
Jesus Kristus. Den nåde Gud viste meg var ikke bortkastet. Nei, jeg har
arbeidet hardere enn noe andre utsendinger, noe jeg naturligvis ikke selv
skal ta æren for. Det er Gud som i sin godhet har arbeidet gjennom meg.
11 Hvem av de andre utsendingene de lytter til, spiller ingen rolle, etter
som både jeg og de andre forteller nøyaktig samme budskapet om Kristus,
nemlig det som jeg nå har minnet dere om, og som dere bygger troen på.

---

† **14:33-34** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Paulus siktet til Første Mosebok 3:16. ‡ **14:35** Kvinnene hadde rett å be høyt ved møtene og å bruke de åndelige evnene Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene. * **15:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:4** I det greske språket, og på mange andre språk, regner de den dagen noe skjer, som dag nummer en. Jesus døde på en fredag og sto opp på søndagen. ‡ **15:5** I grunnteksten: de tolv. § **15:7** Sannsynligvis Jesus sin egen bror, som var leder for menigheten i Jerusalem. * **15:9** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 9:1-5.

Vi skal stå opp fra de døde

12 Dersom alle utsendingene forteller at Kristus har stått opp fra de døde,
hvordan kan da visse personer hos dere påstå at døde ikke står opp igjen?
13 Dersom ingen kan stå opp fra de døde, da har jo heller ikke Kristus
blitt levende igjen. 14 Dersom Kristus ikke ble levende igjen, da er alt det
som vi har fortalt dere, bare tomt prat, og dere grunnlegger troen på rene
fantasier. 15 Ja, vi som er utsendinger, har i så fall til og med løyet om Gud.
Vi har jo bevitnet at Gud vakte Kristus opp fra de døde. Har vi påstått det
til tross for at han ikke gjorde det? Altså har ikke Kristus blitt vakt opp
fra de døde, dersom døde ikke kan stå opp. 16 Kristus kan jo ikke ha blitt
levende igjen dersom døde ikke kan stå opp. 17-18 Dersom Kristus aldri sto
opp fra de døde, da er troen uten mening. Det betyr at dere ikke har fått
tilgivelse for syndene deres og at det ikke finnes noe evig liv å se fram til.
Da må også de som trodde på Kristus når de døde, ha gått evig fortapt.
19 Nei, mine kjære venner, dersom håpet om frelse som Kristus har gitt
oss, bare gjelder livet her på jorden, da er det virkelig synd på oss.

20 Nå er det faktisk slik at Kristus har stått opp fra de døde. Han er
den første blant alle døde som en dag skal stå opp. 21 Døden kom inn i
menneskeslekten gjennom et menneske. Derfor ble også oppstandelsen til
gjennom et menneske. 22 Alle dør på grunn av sitt slektskap med Adam.
På samme måte står de opp til et nytt liv de som lever i fellesskap med
Kristus. 23 De døde står opp etter en fast rekkefølge. Først sto Kristus
opp, og når han kommer tilbake, skal alle de som tilhører ham, stå opp.
24 Så kommer dommens dag da Kristus skal overgi all makt til Gud, Far i
himmelen, etter at han har tilintetgjort alle makter og krefter. 25 Kristus må
nemlig regjere til han har lagt alle fiender under sine føtter.† 26 Den siste
fienden som blir tilintetgjort, er døden. 27 Det står i Skriften‡ om Kristus:
”Gud har gitt ham makt over alle ting.”§ Uttrykket ”makt over alle ting”
betyr naturligvis ikke at Kristus har makt over Gud, etter som det er Gud
som har gitt makten til sin sønn. 28 Når Sønnen har fått makt over alle
ting, skal han overlate all makt til Gud, slik at Gud blir Herre over alt og
alle.

29 Noen av dere lar seg døpe for de døde. Dersom de døde ikke skal
stå opp igjen, hvorfor behøver dere da å døpe dere for dem?* 30 Hvorfor
skulle da jeg og mine medarbeidere, dag ut, og dag inn, risikere livet for
å spre et budskap som ikke er sant? 31 Ja, kjære søsken, dere som er min
stolthet på grunn av fellesskapet med vår Herre Jesus Kristus, jeg har gang
på gang vært nær ved å miste livet. 32 Dere vet for eksempel hvordan
jeg kjempet mot villdyrene† i Efesos. Hvilken mening skulle det være i å
risikere livet på den måten, dersom jeg som andre hadde tenkt at det ikke
er noe etter døden? Nei, mine kjære venner, dersom de døde ikke kan stå
opp, da kan vi like gjerne følge oppfordringen:

”La oss spise og drikke,
for i morgen skal vi dø.”‡

† **15:25** Se Salmenes bok 110:1. ‡ **15:27** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **15:27** Se Salmenes bok 8:7. Ordrett står det: Gud har lagt alt under føttene hans. * **15:29** Det er uklart hva det innebar å døpe seg for de døde. Og Paulus sa bare at de var inkonsekvente om de gjorde det til tross for at de ikke trodde på at de døde skulle stå opp igjen. † **15:32** Villdyrene var sannsynligvis et bilde på Paulus sine fiender. ‡ **15:32** Se Jesaja 22:13.

33 Ikke la dere bli lurt av dem som sier at døde ikke skal stå opp. Dere
kjenner alle til ordtaket: "Av dårlig selskap kommer dårlige vaner."§
34 Begynn derfor å tenke klart igjen. Slutt med å leve i synd. Hos noen
av dere virker det som om dere fullstendig har glemt det dere har lært om
Gud. Dere burde skamme dere!

Vi skal få en ny kropp

35 Nå vil kanskje noen protestere med å si: "Hvordan kan et menneske
stå opp fra de døde? Hva slags kropp vil det få?" 36-37 Forsøk å tenke
etter! Forstår du ikke at det er som når de sår et frø? Frøet må først
dø om livet skal spire fram. Den planten som vokser opp, er slett ikke
lik det frøet de la i jorden, enten det nå var et hvetekorn eller noe annet
frø. 38 Gud har bestemt hvordan hver vekst skal se ut. Forskjellige frø
gir forskjellige vekster. På samme måten har han bestemt hvordan våre
nye kropper skal se ut. 39 Allerede her på jorden finnes det forskjellige
slags kropper. Menneskene har en type kropp, og dyrene har en annen
type kropp. De dyrene som lever på land, har en type kropp, og de som
flyr under himmelen eller svømmer i vannet, har en annen. 40 Det finnes
også himmelske legemer, og de har en annen skjønnhet enn de jordiske.
41 Solen har sin lysstyrke, og månen har sin. Ja, også stjernene lyser med
ulik styrke seg imellom.

42 Altså behøver du bare å se deg rundt i naturen for å forstå hvordan
det skal bli når vi står opp fra de døde. Det som blir lagt ned i jorden,
er en forgjengelig kropp, men den skal stå opp til evig liv. 43 Det som blir
lagt ned i jorden, er en kropp uten herlighet, men den skal stå opp for å
få del i Guds herlighet. Det som blir lagt ned i jorden, er en kropp som
er svak, men den skal stå opp fylt av guddommelig kraft. 44 Den fysiske
kroppen blir begravd, men det står altså opp en kropp som får liv gjennom
Guds Ånd. På samme måten som det finnes fysiske kropper, så finnes det
kropper som får liv gjennom Guds Ånd.

45 Det står i Skriften*: "Det første mennesket, Adam, ble en skikkelse som
fikk liv."† Den andre Adam‡, det vil si Jesus Kristus, ble en Ånd som gir liv.
46 Gud gir oss altså først en fysisk kropp, og deretter får vi en kropp som får
liv gjennom Guds Ånd. 47 Det første mennesket, Adam, kom fra jorden og
ble skapt av jord. Det andre mennesket, Kristus, kom fra himmelen. 48 Så
lenge vi er på jorden, har vi derfor samme type kropp som Adam. Når vi
kommer til himmelen, får vi samme type kropp som Kristus. 49 Først ble
vi lik Adam, han som kom fra jorden. Deretter blir vi lik Kristus, han som
kom fra himmelen.

50 Hva jeg mener med dette, kjære søsken, er altså: Den kroppen som
vi har nå, er ikke den vi skal ha i den nye verden der Gud regjerer.
En forgjengelig kropp kan ikke vare for evig. 51 La meg nå fortelle en
hemmelighet som Gud har vist oss: Noen av oss kommer ikke til å dø.
Men vi skal alle få nye kropper. 52 Det kommer til å skje raskt som et lyn,
på et øyeblikk, når Guds trompet lyder på den siste dagen. Når trompeten
lyder, skal alle troende som er døde, stå opp til evig liv, og vi som fortsatt
lever, skal i samme øyeblikk få nye kropper. 53-54 Våre jordiske kropper
blir forandret til himmelske kropper, slik at vi som en gang var dødelige,

§ **15:33** Sitatet er hentet fra et gresk teaterstykke. * **15:45** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **15:45** Se Første Mosebok 2:7. ‡ **15:45** Adam betyr menneske.

kan leve i evighet. Når vi har fått disse udødelige kroppene, da har det
som Gud forutsa i Skriften gått i oppfyllelse: "Døden er overvunnet og
finnes ikke mer.
55 Død, hvor er din seier?
Død, hvor er din makt?"§
56 Dødens makt kommer av at vi synder, og synden får sin inspirasjon fra
loven som Gud ga Moses*. 57 Vi takker Gud for at vår Herre Jesus Kristus
har gitt oss seier over døden, etter som han tok straffen for syndene våre
på seg ved å dø og etterpå stå opp igjen.
58 Hold derfor fast ved troen på Herren Jesus, kjære søsken. Gi ikke opp,
men arbeid helhjertet for ham. Dere vet jo at det dere gjør for Herren, ikke
er bortkastet.

16

Innsamlingen til de troende i Jerusalem

1 Når det gjelder innsamlingen til de troende i Jerusalem, skal dere følge
de instrukser jeg ga til menighetene i Galatia*. 2 Hver søndag skal hver
og en ta sin del av ukens lønn og legge pengene til side hjemme hos seg
selv. Legg til side så mye dere har råd til. Vent ikke med å samle pengene
sammen til jeg kommer. 3 Velg ut noen personer som er skikket og kan
reise til Jerusalem med gaven. Når jeg kommer, skal jeg skrive et brev som
de kan ta med seg til lederne i menighetene i Jerusalem. 4 Dersom det er
bedre at jeg også reiser dit, så kan vi gjøre selskap.

Reiseplanene for Paulus og medarbeiderne hans

5 Jeg planlegger å reise gjennom Makedonia†. Når jeg har gjort det, tenker
jeg å komme til dere. 6 Sannsynligvis stanser jeg hos dere en tid, kanskje
hele vinteren. Etter det kan dere hjelpe meg med det jeg behøver for min
videre reise, hvor enn det måtte bli. 7 Denne gangen vil jeg ikke bare gjøre
et kort besøk og så reise videre, men jeg håper å kunne stanse en god stund
om Herren tillater det. 8 Jeg stanser her i Efesos til pinse. 9 Det er store
muligheter for oss til å arbeide nettopp nå, selv om vi også har fått mange
fiender.
10 Dersom Timoteus kommer til dere, pass da på at han får ta det litt
rolig hos dere. Han arbeider for Herren Jesus slik jeg gjør. 11 Derfor må
dere behandle ham med respekt. Hjelp ham med det han trenger når han
skal reise videre, og send gode ønsker om fred med ham på reisen, slik at
han kan komme tilbake til meg. Jeg ser fram til å treffe både ham og de
andre som reiser sammen med ham. 12 Når det gjelder vår bror Apollos,
så ba jeg ham om å reise til dere sammen med de andre, men han mente
at det ikke var den rette tiden akkurat nå. Han kommer til dere seinere
når han får anledning.

Avsluttende advarsler og hilsen

13 Våk over dere selv, og pass på at dere holder fast ved troen. Vær
modige og sterke. 14 Husk på alltid å behandle hverandre med kjærlighet.

---

§ **15:55** Se Jesaja 25:8 og Hosea 13:14. * **15:56** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **16:1** Galatia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. † **16:5** Makedonia var en romersk provins i nåværende Hellas. Den lå nord om den provins der Korint lå.

15 Jeg vil be dere om en ting, kjære søsken. Dere vet jo at Stefanas og
familien hans var de første i provinsen Akaia‡ som begynte å tro på Kristus.
De bruker nå hele livet sitt til å hjelpe de troende. 16 Pass på at dere
virkelig viser disse personene anerkjennelse. Det samme med alle som
jobbar hardt sammen med dem. 17 Jeg er glad for at Stefanas, Fortunatus
og Akaikus har kommet til meg. 18 Nå behøver jeg ikke savne dere like mye.
De har oppmuntret meg på alle måter, og jeg vet at de har oppmuntret også
dere. Slike menn skal vi virkelig sette pris på.
19 Menighetene i provinsen Asia§ hilser til dere. Akvilas og Priska og hele
den menighet som samles i hjemmet deres, hilser hjertelig til alle dere som
lever i fellesskap med Herren Jesus. 20 Alle de troende her hilser til dere.
Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren.*
21 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. 22 Om noen ikke
elsker Herren Jesus, da skal Gud dømme ham til evig straff. Kom, Herre
Jesus!†
23 Med ønsker om at alt godt og kjærligheten fra Herren Jesus skal være
med dere alle. 24 Min kjærlighet er med dere som lever i fellesskap med
Jesus Kristus.

‡ **16:15** Akaia var en romersk provins i nåværende Hellas. § **16:19** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. * **16:20** På gresk: Hilse hverandre med en hellig kyss. Det var en ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med en kyss, mennene for seg og kvinnene for seg. † **16:22** I grunnteksten: Marana ta, "Vår Herre kom" på arameisk, morsmålet til Jesus.

Paulus' andre brev til korinterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†.
Min medarbeider Timoteus er med og sender sin hilsen.
Til Guds menighet i Korint, og til alle de troende rundt om i provinsen
Akaia. 2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet
og fylle dere med fred.

Gud trøster og oppmuntrer

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. All trøst
og oppmuntring har jo sitt utspring i Gud. 4 Han trøster og oppmuntrer
oss i alle våre vanskeligheter, slik at vi selv kan gi trøst og oppmuntring
videre til andre som har det vanskelig. 5 Jo mer vi må lide for Kristi
skyld, desto mer trøst og oppmuntring får vi gjennom vårt fellesskapet
med Kristus. 6 Når jeg og mine medarbeidere møter vanskeligheter, er
det altså til det beste, slik at dere skal bli frelst for evig. Gjennom den
trøst og oppmuntring vi selv får når vi har det vanskelig, kan vi styrke og
oppmuntre dere, slik at dere ikke forlater troen når dere må gå gjennom
de samme lidelsene. 7 Vi er sikre på at dere virkelig vil holde fast ved troen,
etter som Gud trøster og oppmuntrer dere når dere må lide, akkurat som
han gjør med oss.
8 Jeg vil at dere skal vite, kjære søsken‡, hvilke enorme vanskeligheter
jeg måtte gå gjennom i provinsen Asia§. Jeg var så ille ute at jeg ikke hadde
noen krefter igjen og faktisk trodde at min siste time var kommet. 9 Ja, det
kjentes ut som om jeg allerede hadde fått min dødsdom. Men gjennom
dette skulle jeg lære å ikke stole på min egen kraft, men bare på Gud, han
som kan vekke opp døde. 10 Gud reddet meg virkelig fra den visse død, og
han vil gjøre det igjen etter som jeg stoler på ham. 11 Husk på å hjelpe meg
ved at dere ber for meg, slik at vi alle kan takke Gud for at han svarte på
bønnene våre og reddet meg.

Paulus forandrer reiseplanene

12 Jeg er stolt over ærlig å kunne si at jeg alltid har handlet rett mot dere,
akkurat som jeg med Guds hjelp forsøker å handle rett mot alle mennesker.
Jeg har ikke blitt styrt av menneskelig visdom og har ikke skjult noe, men
har alltid vært ærlig og fulgt Guds vilje. 13-14 Mine brev har vært åpne
og rett på sak. Det finnes ingen skjulte motiv, men alt er skrevet slik at
dere enkelt og greit skal kunne forstå det jeg mener. Jeg håper også at
dere snart fullt og helt skal forstå det som dere inntil nå bare har forstått
enkelte deler av. Når vår Herre Jesus kommer igjen, kan dere være like
stolte over meg som jeg er over dere.
15-16 Etter som jeg er sikker på at dere virkelig har tillit til meg, hadde jeg
tenkt å glede dere, ikke bare med ett, men med to besøk. Jeg hadde tenkt å

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:8** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.
§ **1:8** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia.

besøke dere først på veien til Makedonia, og så på returen hjem igjen. Da ville dere sikkert kommet meg til hjelp med det jeg trengte for min reise til Judea.

17 Men nå ble det altså ikke slik, og dere mener kanskje at jeg forandret
planene mine litt vel lettvint. At jeg kanskje sier en ting og gjør noe annet?
Nesten som om et ja fra meg kan bety et nei? 18 Absolut ikke! Gud, som
selv holder løftene sine, kan vitne om at jeg alltid står for det jeg sier.
19 Jesus Kristus, Guds sønn, som jeg, Silvanus og Timoteus har undervist
dere om, sa heller aldri ja til noe uten at han holdt sitt ord. Gjennom Jesus
har Gud sagt sitt ja til menneskene. 20 Alt det som Gud har lovet, vil bli
oppfylt gjennom Jesus. Derfor har vi som nå tilhører Gud, sagt vårt ja til
ham og lever for å ære ham. 21 Det er han som har utrustet oss med sin
Ånd, og som hjelper både dere og meg til å holde fast ved troen på Kristus.
22 Ånden som bor i vårt indre, er et tegn på at vi tilhører Gud, og garantien
for at han en dag skal innfri løftet sitt og frelse oss for evig. 23 Gud selv
kan vitne om at det jeg nå sier, er sant: Den eneste grunnen til at jeg ikke
besøkte dere slik jeg først hadde tenkt, var at jeg ikke ville komme for å
irettesette dere. 24 Ikke se på meg og mine medarbeidere som autoriteter
som vil bestemme over hva dere skal tro. Nei, vi vil bare hjelpe dere til å
være glade for troen på Jesus som dere allerede har. Det er den som gjør
dere sterke.

2

1 Jeg bestemte meg altså for å ikke reise til dere, så lenge det var en risiko
for at besøket mitt skulle ende med at dere ble lei dere. 2 Jeg ville så gjerne
selv bli glad over å treffe dere igjen. Dersom jeg først hadde gjort dere lei
dere, hvordan kunne dere da gjøre meg glad? 3 Derfor skrev jeg brevet
i stedet, slik at jeg seinere kunne komme uten å bli skuffet. Dere er min
store glede, og jeg er sikker på at dere vil gjøre meg glad. 4 Jeg var sterkt
nedtrykt og bedrøvet da jeg skrev til dere, og tårene rant. Jeg ville jo ikke
gjøre dere lei dere, men jeg ville bare vise hvor mye jeg elsker dere.

Tilgi den som har syndet

5 Den mannen jeg skrev om, har ikke rent personlig skuffet meg. Nei, det
er alle dere i menigheten som han har skuffet ved den måten dere handlet
på. Det er det vel ingen overdrivelse å si? 6 Mannen har nå blitt straffet
nok, etter som nesten alle hos dere var enige i dommen mot ham. 7 Nå
er det i stedet tid for å tilgi og oppmuntre, slik at han ikke blir fullstendig
knust. 8 Se derfor til at dere møter han med all den kjærlighet dere kan.

9 I mitt forrige brev skrev jeg at dere skulle straffe mannen. Det skrev
jeg for å se om dere tenkte å følge rådene mine. 10 Nå vil jeg at dere slutter
å straffe ham. Dersom dere tilgir ham, så gjør jeg det også, om jeg nå har
noe å tilgi ham for. Kristus har jo gitt befaling om å tilgi og vil at vi skal
leve i harmoni med hverandre. 11 Gjør vi ikke det, kan Satan overliste oss.
Vi vet hva han er ute etter.

Paulus besøker i Troas og Makedonia

12 Da jeg kom til byen Troas for å spre det glade budskapet om Herren
Jesus Kristus, ga Herren meg mange muligheter til å tale til folket. 13 Jeg
kjente meg hele tiden urolig, etter som min medarbeider Titus fortsatt ikke

hadde kommet med noen rapport fra dere.* Derfor tok jeg avskjed med de troende og reiste videre hit til Makedonia.

Oppdraget til Paulus

14-16 Jeg takker Gud, han som har vunnet seier gjennom det Kristus gjorde, og som har gjort meg til sin slave. Nå må jeg marsjere med i hans triumftog over verden, for å spre det glade budskapet om Kristus til alle mennesker. Mitt arbeid er som aromatisk røkelse som blir ofret til Gud. Til hans ære sprer jeg duften om Kristus til alle mennesker. For dem som tror på budskapet og blir frelst, er dette en duft som feirer livet. De derimot som ikke tror på budskapet og derfor går evig fortapt, opplever det som duften av Guds påminnelse om dagen med straff og døden.†

Hvem er da verdige til å utføre et slikt arbeid? 17 Jo, bare den som har fellesskap med Kristus, som er sendt av Gud og ansvarlig for ham. Dere vet at jeg tilhører denne kategorien. Jeg er ikke som visse andre, som sprer budskapet for å tjene penger.

3

1 Begynner jeg nå skryte av meg selv igjen? Er jeg kanskje lik visse mennesker som må ha anbefalingsbrev med seg til dere eller ber om å få attester fra dere? 2 Nei, det eneste anbefalingsbrevet jeg behøver, er at dere har fått et forandret liv. Det brevet er skrevet i hjertene, og kan åpent bli lest av alle. 3 Hver og en kan tydelig se at hjertene er forandret. Det blir et anbefalingsbrev fra Kristus selv, men skrevet ut av meg. Det er ikke skrevet med blekk, men med Guds levende Ånd. Heller ikke er det skrevet på steintavler som Moseloven*. Det er skrevet på levende materiale, på deres egne hjerter.

Den gamle og nye pakten mellom Gud og mennesker

4 At jeg våger å snakke om meg selv på denne måten, kommer av jeg stoler på at Gud har forandret dere på grunn av det Kristus gjorde. 5 Det er ikke jeg selv som har fått til noe, for jeg har ingen kraft i meg selv. Nei, alle mine evner kommer fra Gud. 6 Han har gitt meg evner til å spre budskapet om den nye pakten mellom Gud og mennesker. Den pakten som ikke bygger på at de er lydige mot en lov av bokstaver, men på at Guds Ånd forvandler hjertene. De som forsøker å tilfredsstille Gud ved å følge hele Moseloven, vil bli straffet med døden. De som lar Guds Ånd forvandle hjertene, får evig liv.

7-8 Den gamle pakten mellom Gud og Israels folk, bygget på en lov som var hogget inn i steintavler. Den pakten førte til døden. Likevel strålte ansiktet til Moses så sterkt av Guds herlighet da han kom ned fra fjellet med steintavlene, at folket ikke våget å se på ham.† Etter en tid bleknet stråleglansen. Dersom den gamle pakten allerede var så fylt av Guds herlighet, hvor mye mer av Guds herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, der Guds Ånd gir evig liv? 9 Dersom allerede den pakten som leder til Guds dom, var fylt av herlighet, hvor mye mer herlighet skal da ikke finnes i den nye pakten, som kan gjøre oss skyldfri innfor Gud?

---

* **2:13** Paulus beskriver lenger framme, i 7:5-16, at Titus kom til ham i Makedonia. † **2:14-16** Bildet er hentet fra et romersk triumftog, der seiersherren viser fram sine krigsfanger. De som nå er hans slaver, må ofre røkelse til hans ære. Andre fanger skal bli henrettet. * **3:3** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **3:7-8** Se Andre Mosebok 34:29-30.

10 Ja, sammenligner vi herligheten i den nye pakten med herligheten i den
gamle, da blir det som om den gamle ikke hadde noen herlighet i det hele
tatt. 11 Dersom den gamle pakten, den som dere satte til side, var fylt av
Guds herlighet, da er det ingenting sammenlignet med herligheten i den
pakten som varer for evig.
12 Etter som denne nye pakten gir oss håp om, en evig herlighet hos Gud,
sprer jeg budskapet om Kristus uten å gå skamfull. 13 Jeg gjør ikke som
Moses, som hengte et slør foran ansiktet, for at Israels folk ikke skulle se
hvordan herligheten bleknet og forsvant. 14 På grunn av det sløret, innså
heller ikke Israels folk at herligheten i den gamle pakten forsvant. Sløret
hindrer dem til denne dagen i å forstå den virkelige meningen når bøkene
fra den gamle pakten blir lest opp.‡ Sløret forsvinner ikke før de tror på
Kristus.§ 15 Ja, til denne dagen henger det et slør over hjertene når de leser
Moseloven. 16 Så fort noen begynner å følge Herren Jesus Kristus, bli sløret
tatt bort. 17 Den som tar imot Herren, tar imot hans Ånd. Herrens Ånd
setter oss fri fra den skyld som skiller oss fra Gud. 18 Alle vi som har fått
sløret tatt bort, kan nå se Herrens herlighet. Herligheten hans forvandler
oss, slik at vi blir mer og mer lik ham. Ja, for hver dag som Herrens Ånd
virker i oss, avspeiler vi mer og mer hans herlighet.

4

Paulus må lide, men kjemper videre

1 Etter som Gud i sin godhet har valgt meg ut til å spre budskapet
om denne nye pakten, fortsetter jeg altså å kjempe uansett hva som enn
hender. 2 Jeg tar ikke i bruk simple metoder eller falske triks for å gjøre
det lett for meg selv. Jeg forvrenger ikke sannheten og skjuler ingenting,
men forteller Guds budskap nøyaktig slik det er. Jeg står ansvarlig for Gud
for det jeg gjør. Jeg overlater til hver og en å vurdere om jeg snakker sant
eller ikke.
3 Dersom det budskapet jeg forteller er skjult bak et slør, da beror ikke
dette på meg. Det er bare skjult for dem som er på vei til å gå evig fortapt.
4 Djevelen som er denne onde verdens gud, han har forblindet dem som
ikke tror. De kan ikke se lyset fra det glade budskapet om Kristus, han
som avspeiler Guds egen herlighet og er det synlige bildet på Gud selv.
5 Jeg går heller ikke rundt og snakker om meg selv for å bli populær. Nei,
budskapet mitt er at Jesus Kristus er Herren*, jeg er tjener for hans skyld.
6 Gud sa ved skapelsen: "Lys skal skinne i mørke", og han har tent lyset i
midt indre, slik at jeg kan spre kunnskapens lys videre om at Jesus Kristus
stråler av Guds herlighet.
7 Gud ga meg forretten til å spre budskapet om Kristus. Jeg er bare
et svakt menneske. Billedlig talt er jeg en skrøpelig leirkrukke som
inneholder en skjult skatt. Derfor forstår alle at den voldsomme kraften
som virker i meg, kommer fra Gud, og ikke er fra meg selv. 8 Jeg er omgitt
av vanskeligheter, men ikke knust. Jeg ser ingen utvei, men gir aldri opp.
9 Jeg er forfulgt, men ikke forlatt av Gud. Jeg blir slått til jorden, men

‡ **3:14** "Det gamle paktens skrifter" er den jødiske Skriften, Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. De leser høyt av Skriften hver lørdag i synagogen. § **3:14** Se Andre Mosebok 34:34, der Moses tar bort sløret hvert gang han samtaler med Gud. * **4:5** Det greske ordet for Herren er det samme ordet som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

reiser meg igjen. 10 Jeg har fått lide og vært nær døden for Jesus skyld,
men gjennom dette har jeg også fått oppleve hans livgivende kraft. 11 Ja,
jeg lever stadig i livsfare for Jesu skyld, for at hans livgivende kraft skal bli
synlig i min dødelige kropp. 12 Det oppdraget som betyr døden for meg,
betyr altså evig liv for dere.
13 Denne troen på evig liv får meg til å fortsette å forkynne evangeliet.
Guds Ånd har fylt meg med samme slags tro som det står om i Skriften†,
som sier: "Jeg tror, derfor snakker jeg."‡ 14 Jeg vet at Gud, han som vakte
opp Herren Jesus fra de døde, en dag skal vekke opp både meg og dere på
grunn av vårt fellesskap med Jesus, og la oss få audiens hos ham.
15 Alt det jeg må gå gjennom, er altså for deres skyld. Jo flere som blir
nådd av budskapet om Guds kjærlighet og tilgivelse, desto flere kan ære
ham ved å takke for alt han har gjort.
16 Derfor fortsetter jeg å kjempe uansett hva som enn skjer. Jeg vet at
om kroppen min blir brutt ned av lidelse, så blir mitt indre fornyet dag
for dag. 17 De små og kortvarige problemene jeg møter nå, er en lav pris
for en gang å få del i den evige og vidunderlige herligheten som Gud har
forberedt for oss som tror. 18 Vi er ikke opptatt av det som hører til den
synlige verden, men heller det som hører til den usynlige. For det synlige
skal snart forsvinne, mens det usynlige varer for evig.

5

Vi skal få nye kropper

1 Vi vet at når vi dør og forlater kroppen, da blir det som å forlate et
gammelt fillete telt. Gud har forberedt en evig kropp for oss i himmelen,
et nytt og vakkert hus, som ikke er gjort av noen menneskehånd. 2 Så lenge
vi er her i vår jordiske kropp, sukker og lengter vi etter å få kle på oss vår
himmelske kropp. 3 For når vi har kledd på oss vår himmelske kropp, da er
vi ikke lenger ånder som mangler kropp. 4 Mens vi lever her nede, sukker
vi og har det vanskelig. Vi vil jo ikke dø og miste våre jordiske kropper.
Nei, vi vil raskest mulig bli påkledd den nye kroppen, slik at vår dødelige
kropp blir tatt opp i det evige livet. 5 Det er det livet Gud har skapt oss
for. Som en garanti for at han skal oppfylle håpet vårt, har han gitt oss
sin Ånd.
6 Derfor er vi fulle av håp, også om vi vet at vi så lenge vi er i vår jordiske
kropp, ikke bor sammen med Herren Jesus. 7 Vår tro gjør oss overbeviste
om det evige livet, selv om vi ikke kan se det ennå. 8 Ja, vi ser fram imot
det evige livet og ville heller forlate kroppen og få bo hos Herren Jesus.
9 Det viktige er at vi alltid gleder Herren, det gjelder enten vi lever eller
dør. 10 Vi skal alle en dag stå for hans domstol og bli belønnet eller straffet
for det vi har gjort her nede på jorden.

Gud tilbyr alle vennskap

11 Jeg vet altså at jeg en dag skal stå til ansvar for Herren for alt det jeg
har gjort. Derfor gjør jeg alt for å få så mange som mulig til å tro på ham.
Allerede nå vet Gud alt om meg, men jeg håper at også dere vil vurdere
meg på en rettferdig måte.

---

† **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:13** Se Salmenes bok 116:10.

12 Er dette et nytt forsøk fra min side på å fortelle hvor dyktig jeg er?
Nei, jeg vil bare få dere til å forstå at dere kan være stolte over meg. Da
har dere noe å svare andre såkalte utsendinger som skryter over sine
egne evner og høye status. Dette gjør de i stedet for å vise fram at de
har rene motiv for det de gjør. 13 Når jeg snakker som om jeg var fra
sans og samling, er det et utslag av min iver etter å tjene Gud. Når jeg
snakker fornuftig, er det for å hjelpe dere. 14 Hva jeg enn gjør, så er det
kjærligheten fra Jesus Kristus som driver meg. Jeg vet jo at Kristus døde
for alle mennesker, og at alle som tror på ham, har vært død sammen med
ham. 15 Ja, Kristus har vært død for alle, for at de som lever i fellesskap
med ham, ikke lenger skal leve for seg selv, men for ham som har vært
død og var stått opp. 16 Derfor vurderte jeg ikke lenger den som tilhører
Kristus på vanlig menneskelig vis. Nei, etter at jeg forsto hvem Kristus er,
vurderer jeg verken dem eller andre på den måten. 17 Den som lever i
fellesskap med Kristus, er forandret til et nytt menneske. Det gamle livet
er borte, og noe nytt har begynt.
18 Dette nye livet kommer fra Gud, han som forsonet oss med seg
selv og gjorde oss til sine venner gjennom det Kristus gjorde. Han ga
meg oppdraget å fortelle om denne forsoningen. 19 Ja, ved det som
Kristus gjorde, tilga Gud menneskene deres synder og forsonet hele
menneskeheten med seg selv. Dette budskapet om forsoning har han gitt
meg i oppdrag å spre til andre. 20 Jeg er altså en ambassadør for Kristus, og
Gud appellerer til menneskene gjennom meg. Som en høytaler for Kristus
roper jeg til alle: "Aksepter Guds tilbud og bli venner med han." 21 Gud la
alle sin skyld og synd på Kristus, han som aldri hadde gjort noe galt. Ved
at Kristus døde for å ta straffen vår, kan vi bli skyldfri innfor Gud.

6

1 Som Guds medarbeider oppfordrer jeg dere til ikke å sløse bort
tilgivelsen som Gud i sin godhet har gitt dere. La den få konsekvenser
i livet. 2 Gud sier i Skriften*:
"Jeg svarte på bønnen i rette tid,
og jeg var deg til hjelp da du trengte å bli frelst."†
Lytt derfor til Gud. Han vil hjelpe dere i dag. Nå er frelsens tid.

Prøvelsene for Paulus

3 Jeg gjør alt for ikke å støte noen bort. Ingen skal kunne klage på meg
som Jesu utsending. 4 Jeg vil at alle handlingene skal vise at det er Gud
jeg tjener. Derfor har jeg uten å klage holdt ut med mange lidelser og
vanskeligheter. 5 Jeg har blitt mishandlet, kastet i fengsel og har møtt
aggressive folkemasser. Jeg har arbeidet og slitt, våket natten i gjennom og
ofte gått uten mat. 6 I alt dette har jeg levd fullt og helt for Gud, opptrådt på
en reflektert måte og vist tålmodighet. Jeg har vært vennlig, fylt av Guds
Hellige Ånd og vist ekte kjærlighet. 7 Jeg har spredd det sanne budskapet
om Jesus og gjort mirakler ved Guds kraft. Jeg følger Guds vilje i ett og alt,
det er mitt eneste våpen, både i angrep og forsvar. 8 Iblant blir jeg æret og
iblant blir jeg hånet. Gode rykter blir spredd om meg, men også onde. Jeg
blir anklaget for å spre falsk lære, men byr fram det ekte budskapet hvor
jeg enn ferdes. 9 Menneskene bryr seg ikke om meg, men Gud kjennes ved

* **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:2** Se Jesaja 49:8.

meg. Jeg er nær døden, men lever i beste velgående. Jeg har blitt slått,
men er ikke slått til døde. 10 Jeg møter mange sorger, men er likevel glad.
Jeg er fattig, men sprer om meg med åndelige rikdommer til andre. Jeg
eier ikke noe, men har alt jeg behøver.
11 Kjære venner i Korint! Jeg har nå snakket ærlig og oppriktig til
dere. Dere har en stor plass i hjertet mitt. 12 Jeg elsker dere, men dere
er reservert i kjærligheten mot meg. 13 Kan dere ikke forsøke å gi litt
tilbake av den kjærligheten jeg gir dere? Dere har blitt mine barn ved at
jeg førte dere til tro, så gi meg plass i hjertene.

Advarsel mot å kompromisse med synden

14 Gjør dere ikke til ett med dem som ikke tror på Kristus. Kan dere på en
og samme tid både lyde og trasse Gud? Kan dere på en og samme tid både
være lys og mørke? 15 Kan Kristus og djevelen‡ trekke i samme retning?
Kan dere på en og samme tid både tilhøre Kristus og fornekte ham? 16 Hva
har Guds tempel med avguder å gjøre? Vet dere ikke at vi er et tempel for
den Gud som lever, og at Gud selv bor i oss? Han har jo sagt i Skriften§:
"Jeg vil bo og ferdes iblant dere.
Jeg vil være deres Gud,
og dere skal være mitt folk."*
17 Derfor har han også sagt:
"Hold dere unna og skill dere fra dem.
Rør ikke det som er uverdig for Gud.
Da vil jeg ta imot dere.†
18 Jeg vil være en Far for dere,
og dere skal være mine sønner og døtre,
sier Herren, han som har all makt."‡

7

1 Kjære venner, Gud har lovet at vi skal få være hans eget folk. La
oss derfor holde oss borte fra all synd, det være seg slikt som gjelder
handlinger eller tanker. La oss vise respekt for det Gud har sagt og leve
fullt og helt for ham.

Paulus gleder seg over at menigheten angrer

2 Jeg ber enda en gang om at dere gir meg plass i hjertene. Jeg har ikke
handlet urett, lurt eller utnyttet noen. 3 Dette sier jeg ikke for at dere skal
føle dere skyldige. Nei, jeg har allerede sagt at jeg elsker dere uansett hva
som skjer. 4 Jeg stoler fullt og helt på dere og er svært stolt over dere. Nå
har dere virkelig oppmuntret meg og gjort meg jublende glad midt i alle
vanskelighetene mine.
5 Da jeg kom fram til Makedonia, fikk jeg ikke ro over meg. Rundt meg
var det stridigheter, og innvendig var jeg fylt av frykt og uro. 6 Men Gud,
som oppmuntrer den som er nedtrykt, han møtte meg gjennom det at Titus
kom. 7 Det var ikke bare det at han kom som gjorde meg glad. Nei, det som
virkelig gledet meg, var at han selv hadde blitt oppmuntret hos dere. Nå
kunne han fortelle at dere lengtet etter besøket mitt, at dere var lei dere
over det som hadde skjedd og at dere fortsatt ville meg alt godt.

---

‡ **6:15** I grunnteksten: Beliar, et hebraisk navn på djevelen. § **6:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **6:16** Se Tredje Mosebok 26:12 og Esekiel 37:27. † **6:17** Se Jesaja 52:11 og Esekiel 20:34. ‡ **6:18** Se Andre Samuelsbok 7:14.

8 Jeg angrer ikke lenger på at jeg sendte mitt første brev til dere, selv om
jeg en tid var bekymret for hvordan dere ville reagere på det jeg skrev. Jeg
innså at deres fortvilelse snart ville gå over. 9 Nå er jeg i stedet glad, ikke
for at dere ble lei dere, men fordi deres fortvilelse fikk dere til å vende om
til Gud. Deres fortvilelse kom jo av at dere innså at dere hadde handlet galt
mot Gud, og derfor skadet jeg ingen ved brevet mitt. 10 Den fortvilelsen
Gud lar oss kjenne, virker slik at vi vender om til ham og får evig liv.
Denne type fortvilelse vil ingen behøve å angre på. Vanlig menneskelig
fortvilelse derimot, den driver oss mot døden. 11 Husk på så mye godt det
har kommet ut av den fortvilelsen Gud lot dere føle. Dere stilte dere straks
på min side. Dere ble opprørt over den synden som mannen i menigheten
hadde begått. Dere ble urolige for konsekvensene det kunne få. Dere har
lengtet etter meg og ville følge rådene mine og straffe den skyldige. Ja,
dere gjorde alt for å handle rett. 12 Jeg skrev ikke brevet bare med tanke
på den mannen som hadde syndet, eller på dere som måtte lide for det han
gjorde. Jeg ville også at dere med Guds hjelp skulle innse hvor helhjertet
dere egentlig støtter meg.
13 Den iveren dere nå viser, har virkelig oppmuntret meg. Dessuten ble
jeg veldig glad for Titus sin skyld. Han var så lykkelig og lettet etter å ha
truffet dere. 14 Jeg hadde allerede før snakket med Titus hvor stolt jeg er
over dere, og jeg trengte virkelig ikke å skjemmes over dere. Alt jeg hadde
sagt til Titus om dere, viste seg å være sant, akkurat som alt det andre er
sant som jeg har sagt. 15 Han elsker dere nå mer enn noen gang, etter som
han husker med hvilken respekt dere lyttet til ham og var villige til å følge
rådene hans. 16 Ja, jeg er virkelig glad for at jeg så fullt og helt kan stole
på dere.

8

Innsamlingen til troende i Jerusalem

1 Nå vil jeg fortelle dere, kjære søsken, hva Gud i sin godhet har gjort
for menighetene i Makedonia. 2 Til tross for at de har gått gjennom mange
fryktelige prøvelser og lever i den ytterste fattigdom, så har de vært glade
for å kunne gi til andre. 3 Ja, jeg kan vitne om at de har gitt alt de hadde
råd til, og på toppen av det litt mer. Helt frivillig 4 kom de til meg og tigget
og ba om å få være med og hjelpe de troende i Jerusalem. 5 De ga ikke bare
en sum penger, slik som jeg hadde ventet meg. Nei, de var også klare til
å være lydige først og fremst mot Herren Jesus, men også mot meg, etter
som de ville følge Guds vilje.
6 Da jeg så hvor villige menighetene i Makedonia var til å hjelpe til, da
ba jeg Titus om å reise tilbake til dere, slik at dere kunne samle inn resten
av denne kjærlighetsgaven til de troende. Det var Titus som begynte
innsamlingen hos dere. 7 Dere korinter har fått mange evner fra Gud.
Dere har en sterk tro, dere er dyktige til å tale, dere kjenner godt til Guds
Ord, dere er hengivne og fulle av kjærlighet til oss*. Se nå til at dere også
gir bevis på at dere makter å støtte andre. 8 Dette er ikke noe påbud jeg
gir dere. Jeg vil bare fortelle om hvor ivrige andre er til å gi, slik at dere
kan bevise at kjærligheten hos dere er like stor. 9 La dere bli inspirert av
den godhet og kjærlighet vår Herre Jesus Kristus viste. Han forlot Guds

* **8:7** Alternativ oversettelse: og har fått så mye kjærlighet fra oss.

rikdom og ble fattig for deres skyld. Ved hans fattigdom får dere del Guds rikdom.
10-11 Jeg foreslår derfor at dere fullfører innsamlingen som dere selv også
tok initiativet til for et år siden. Dere var de første som begynte å samle
inn pengene. Se nå til at dere er like ivrige til å gi i sluttfasen som dere var
i begynnelsen. Gi så mye dere har råd til. 12 Har dere bare ærlig vilje til
å gi, spiller det mindre rolle hvor stor gaven er. Gud krever ikke at noen
skal gi mer enn de har råd til.
13 Det er ikke meningen at andre plutselig skal leve i overflod, mens dere
får det vanskelig. Nei, dette handler om å fordele våre ressurser rettferdig.
14 Akkurat nå er det dere som lever i overflod og kan hjelpe andre. En
annen gang er det tvert om. På den måten får alle det de trenger. 15 Det
blir som det står i Skriften†: "Den som samlet mye, hadde ikke overflod,
og den som samlet lite, manglet ingenting."‡

Titus og reisevennene hans

16 Jeg takker Gud for at han har gjort Titus like ivrig til å hjelpe dere
som jeg selv er. 17 Han svarte ikke bare ja da jeg spurte om han ville reise
til dere. Han var mer enn villig til straks å dra av sted. 18 Jeg lot også en
annen troende mann reise med ham. Det er en som alle menighetene her
setter stor pris på etter som han har gjort mye for å spre budskapet om
Jesus. 19 Den samme mannen har også blitt valgt av menighetene til å reise
med meg til Jerusalem når gaven skal bli overlevert. Den reisen gjør jeg
for å ære Herren Jesus og for å vise iver til å hjelpe. 20 Ved å ta med meg
en annen troende, unngår jeg å bli anklaget for å ha underslått noe av den
store gaven. 21 Gud vet at jeg er ærlig, men jeg vil også at andre skal stole
på det.
22 Sammen med Titus sendte jeg også en tredje person til dere, en mann
som på mange måter har vist hvor hengiven han er. Han var nå ivrigere
enn noen gang, etter som han stolte på at dere ville bidra med en stor gave
til de troende.
23 Dersom noen lurer på disse tre, så er altså Titus min medarbeider og
har kommet for å hjelpe dere. De andre to er sendt ut fra menighetene
her, og ærer Kristus med sine liv.
24 Når disse tre kommer til dere, omsett da kjærligheten til praktisk
handling, slik at de andre menighetene ser hvor rett jeg hadde når jeg
skrøt av dere.

9

Gi sjenerøst og av kjærlighet

1 Egentlig behøver jeg ikke å skrive til dere om innsamlingen til de
troende i Jerusalem. 2 Jeg vet hvor villige dere er til å gi, og jeg har allerede
skrytt av dere til menighetene her i Makedonia. Jeg sa: "De troende i
provinsen Akaia* var klare til å sende hjelp allerede for et år siden." Deres
entusiasme har smittet over på de fleste her. 3 Jeg sender likevel Titus og
de to andre for å være sikker på at dere virkelig har forberedt dere slik
som jeg sa. Jeg vil jo ikke skryte uten grunn over iveren til å hjelpe. 4 Tenk
som både dere og jeg skulle skjemmes dersom jeg dukket opp med noen

† **8:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **8:15** Se Andre Mosebok 16:18. * **9:2** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas.

troende fra Makedonia for å hente gaven og dere ikke hadde samlet inn noe! 5 Det var derfor jeg ba disse tre om å reise i forveien, slik at den store gaven dere fortalte om, kan være innsamlet og klar når jeg kommer. Det må jo ikke se ut som om dere i siste liten rasker sammen litt bare for at dere er tvunget til det.

6 Husk at på dette området gjelder samme lov som i jordbruket: Den som sår gnieraktig med frø, får mager høst. Den som sår flust med frø, får rikelig avling. 7 Hver og en skal bestemme seg for hvor mye han vil gi. Det må ikke skje motvillig eller av tvang, for Gud elsker den som gir med glede. 8 Gud har makt til å gi dere alt det dere trenger og enda noe til, slik at dere alltid med glede kan gi store gaver til alle som trenger hjelp. 9 Det står i Skriften† om den som er sjenerøs:

”Han gir rikelig til de fattige,
og de vil for alltid huske hans gode gjerninger.”‡

10 Gud som gir bonden såkorn til å så og brød til å spise, han vil gi dere flust med ”såkorn” slik at dere kan strø rikelig ut til de fattige. Gjennom det sanker dere en stor innhøsting av gode gjerninger.

11 Ja, Gud skal gi dere en slik overflod på alt, så at dere kan gi generøse gaver til andre. Når vi overrekker gaven til de troende i Jerusalem, kommer de til å takke Gud for dere. 12 Innsamlingen kommer altså til å gi dobbelt resultat: For det første får de troende i Jerusalem alt det de trenger. For det andre blir Gud takket om igjen og om igjen. 13 Når de ser gaven, kommer de til å hylle Gud for at dere omsetter det glade budskapet om Kristus til praktisk handling og sjenerøst deler med andre av de ressursene dere har. 14 Ja, de kommer å elske dere og be for dere, etter som Gud i sin uendelige godhet lot dere høre budskapet og omsette det til praktisk handling. 15 Selv takker jeg Gud for at han ga oss Kristus, som er den store, ubeskrivelige gaven.

10

Paulus forsvarer oppdraget som utsending

1 Noen av dere beskylder meg for å opptre som en feiging når jeg er hos dere. Modig er jeg bare når jeg er langt unna. Jeg har nå i brevet appellert til dere med den samme mildhet og godhet som vi finner hos Kristus. 2 Nå håpet jeg virkelig at jeg skulle slippe å bruke mitt mot og min autoritet når jeg kommer til dere. Det er jeg nemlig beredt til å gjøre dersom jeg må gå imot dem som påstår at jeg blir drevet av egoistiske motiv. 3 Visst nok lever jeg her i verden, men jeg kjemper ikke med jordiske metoder. 4 Nei, de våpen jeg bruker i min åndelige kamp, er Guds mektige kraft. De som kan bryte ned alle sterke festningsverk som vi i tankene våre bygger opp. 5 Jeg bryter ned alle stolte argumenter, alt som går imot det vi vet om Gud. Hver tanke tar jeg til fange og tvinger den til å være lydig mot Kristus. 6 Jeg er beredt til å straffe alle dem som fortsatt nekter å være lydige mot Kristus, etter at resten av dere har begynt å være lydig mot ham.

7 Problemet med dere er at dere vurderte menneskene på en overfladisk måte. Dere må forstå at jeg og mine medarbeidere tilhører Jesus Kristus

† **9:9** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **9:9** Se Salmenes bok 112:9.

like mye som disse som så stolt sier: "Vi tilhører Kristus".* 8 Ja, som
utsending for Herren Jesus kunne jeg skryte enda mer med den autoritet
jeg har fått av ham, en autoritet som er til for å styrke troen deres, ikke for
å straffe dere. Jeg ville likevel ikke bli anklaget for noen overdrivelse. 9 Jeg
vil ikke at det skal virke som om det bare er i brevs form jeg kan opptre
med myndighet. 10 Noen hos dere sier: "Brevene hans er fulle av autoritet
og kraft, men når han dukker opp i egen person, er han feig, svak og ikke
mye å høre på." 11 De som snakker på denne måten, må skjønne at jeg er
innstilt på å handle ut fra autoriteten jeg har når jeg er fjernt unna. Den
samme autoritet som jeg bruker i brevene mine.
12 Jeg kan ikke tenke meg å sammenligne eller likestille meg med de
personene som bare framhever seg selv hos dere. De mangler nødvendig
selvkritikk og lar ikke andre vurdere det de har utrettet. Så dumt! 13 Nei,
jeg vil bare rose og ære meg over å ha utført oppdraget som Gud har
gitt meg. Han har gjort meg til sin utsending. I det oppdraget inngikk
kallet til å nå fram helt til dere. 14 Dersom jeg bruker autoriteten min til å
advare dere, går jeg likevel ikke ut over oppdraget jeg har fått. Jeg og mine
medarbeidere var de første som kom til Korint med det glade budskapet
om Kristus. 15 For det arbeidet vil jeg ikke innkassere æren som andre
troende har utrettet blant dere. Men etter som troen vokser seg sterkere
hos dere, håper jeg å kunne arbeide enda mer blant dere. 16 Etterpå kan
jeg gå videre og spre budskapet om Kristus til nye steder som ligger enda
lengre borte en Korint. Da trenger jeg ikke å skryte over det andre har
utført som oppdrag fra Gud. 17 Det står i Skriften†: "Den som vil skryte,
han skal skryte over det som Herren har gjort."‡ 18 Det hjelper ikke å
fremheve seg selv. Alle må få sin anerkjennelse av Herren.

11

Paulus og de falske utsendingene

1 Jeg håper dere holder ut med at jeg snakker som en gal litt til. Ja, det
gjør dere sikkert!
2 Det var jeg som var vitne til at dere billedlig talt ble trolovet med Jesus
Kristus. På oppdrag av Gud våker jeg nå lik en sjalu mann over dere, slik
at jeg en dag kan gi dere til Kristus som en brud som har vært trofast
mot ham hele tiden. 3 Jeg er redd for at dere skal bli forført og overtalt
til å forlate den ekte trofastheten mot Kristus, akkurat som Eva ble lurt av
slangens evne til å overtale.* 4 Når det dukker opp en annen og forteller
dere noe nytt om Jesus, i tillegg til det jeg har fortalt dere, aksepterer dere
dette uten å blunke. Og når noen vil lokke dere til å ta imot en annen Ånd
enn den dere en gang fikk, eller kommer med et nytt budskap om frelse, da
er dere straks med på notene. 5 Jeg sier meg ikke på noen måte underlegen
for disse oppskrytte utsendingene som opptrer med sine falske budskap.
6 Jeg er kanskje ikke trent i talekunst som de er, men jeg kjenner personlig
til innholdet i det jeg har å si. Dette har jeg allerede bevist for dere, gang
på gang, og på mange ulike måter.

---

* **10:7** Paulus siktet sannsynligvis til den gruppen i menigheten som blir nevnt i Første brev til Korinterne 1:10-12, og til de personene som spredde falsk undervisning. † **10:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:17** Se Jeremia 9:24.
* **11:3** Se Første Mosebok 3:1-13.

7 Dere ville kanskje ha vurdert meg høyere dersom jeg hadde krevd
betaling av dere, på samme måten som disse utsendingene gjør? Nå
respekterte jeg i stedet dere og fortalte dere Guds glade budskap uten lønn.
8 Jeg belastet andre menigheter og lot dem underholde meg, for at jeg ville
hjelpe dere. 9 Da jeg var hos dere og ikke hadde noe å leve av, ba jeg
ikke om at dere skulle forsørge meg. I stedet kom noen troende menn
fra Makedonia og ga meg det jeg trengte. Nei, jeg har aldri krevd dere for
betaling, og kommer heller aldri til å gjøre det. 10 Den stoltheten skal ingen
i hele provinsen Akaia† ta fra meg, det lover jeg for Kristus, han som lever
i meg. 11 Hvorfor nekter jeg å ta imot betaling? Er det fordi jeg ikke elsker
dere? Det vet Gud at jeg gjør. 12 Saken er at jeg ikke vil at disse falske
utseningene skal få anledning til å skryte av at de er like dyktige som jeg.
13 Gud har aldri sendt disse mennene. De er bedragere, som har lurt dere
til å tro at de er disipler av Kristus. 14 Det er ikke noe å bli forbauset over.
Satan selv klær seg jo ut som en lysets engel. 15 Derfor er det ikke unaturlig
om tjenerne hans også later som om de gjør Guds vilje. En dag vil de få
den straffen som deres onde gjerninger fortjener.

Prøvelsene for en utsending

16 Jeg ber dere på nytt å ikke tro at jeg helt har mistet forstanden. Dersom
dere tar meg for en gal mann, så hør likevel etter, slik at jeg får skryte på
samme måten som de falske utsendingene gjør. 17 Å skryte er slett ikke
noe Herren Jesus har bedt meg om å gjøre. Nei, det er rene galskapen.
18 Men etter som disse falske utsendingene skryter over hvem de er og hva
de gjør, så må også jeg ta meg den friheten. 19 Til tross for at dere sier
at dere skal være så kloke, så hører dere jo mer enn gjerne på galskapen
deres. 20 Dere aksepterer at de gjør dere til sine slaver, at de spiser dere
ut av huset, at de tar autoritet over dere, kuer og krenker dere. 21 Ja, jeg
skammer meg over å måtte innrømme at jeg ikke har vært like kraftfull
som dem. Når det gjelder å skryte over hvem de er, og hva de gjør, da har
jeg like mye å komme med som disse falske utsendingene. Tilgi om jeg nå
igjen ordlegger meg som en gal manns tale.

22 De skryter over hvem de er, og sier: De er jøder, det er jeg også. De
hører til Israels folk, det gjør jeg også. De er etterkommere av Abraham,
det er jeg også. 23 De skryter over alt de gjør for Kristus, nå snakker jeg
som om jeg fullstendig har mistet forstanden, men jeg har gjort mer for
Kristus enn de fleste. Jeg har arbeidet hardere enn andre, sittet i fengsel
oftere enn andre, blitt slått utallige ganger og har ofte vært nær ved å dø.
24 Fem ganger har jeg fått 39 piskeslag av jødene.‡ 25 Tre ganger har jeg
blitt slått av romerne med pisk. En gang har jeg blitt steinet. Tre ganger
har jeg lidd forlis på havet. Ett helt døgn har jeg drevet omkring på åpent
hav. 26 Jeg har ofte vært ute på reiser der jeg har møtt farer på elver og
blitt utsatt for ransmenn. Jeg har blitt forfulgt både av mitt eget folk og
av andre folk. Jeg har vært utsatt for farer i ulike byer, i ørkenstrøk, på
havet og blant falske utsendinger.§ 27 Jeg har arbeidet og slitt og ofte våket

† **11:10** Korint lå i Akaia, en romersk provins i nåværende Hellas. ‡ **11:24** I følge den jødiske loven var strengeste straff 40 slag. De stanset ved 39 for å være på den sikre siden. Se Femte Mosebok 25:2-3. § **11:26** De fleste av disse tingene som skjer, finnes skrevet ned i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13–27.

hele natten. Jeg har vært sulten og tørst og har måtte lide nød. Jeg har
frosset og gått omkring i utslitte klær.
28 På toppen av alt dette har jeg hver dag hatt bekymringer for hvordan
det skal gå for alle menighetene. 29 Dersom noen har en svak tro, da blir
jeg minnet om hvor svak og avhengig jeg selv er av Gud. Og dersom noen
forlater troen på Jesus, da blir jeg plaget som av ild.
30 Ja, om jeg nå må skryte, da vil jeg skryte av alt det som skjer og som
viser min egen svakhet. 31 Gud selv, han som er Far til vår Herre Jesus
og som skal bli hyllet i evighet, han kan vitne om at jeg ikke har løyet
om noe. 32 Her er et siste eksempel på det jeg har fått være med om: Da
jeg var i Damaskus, lot kong Aretas landshøvdingen sette ut vakter ved
byportene for å arrestere meg. 33 Men de troende firte meg ned i en korg
fra en åpning i bymuren, slik at jeg ble reddet bort fra landshøvdingen.

12

Kristus virker i den som er avhengig av Gud

1 Å skryte på denne måten føles helt galt. Likevel må jeg fortsette. Nå
kommer jeg til det som har med syner å gjøre og som Herren Jesus har
vist meg. Det føles som sagt helt galt å skryte over dette, 2 men la meg
i alle fall fortelle så mye som at for 14 år siden ble en viss person*, en
som lever i fellesskap med Jesus Kristus, ført helt opp til Gud i himmelen.
3-4 Om det skjedde i eller utenfor kroppen, vet jeg ikke. Gud alene vet det.
Jeg vet i alle fall at mannen, der oppe i paradis, fikk høre ord som ikke noe
menneske kan eller skal uttale. 5 Denne mannen kunne jeg skryte av, men
jeg avstår. Det eneste jeg vil være stolt av, er min egen svakhet og min
avhengighet av Gud. 6 Selv om jeg begynte å skryte over dette, så ville jeg
ikke være fra forstanden, for dette har virkelig skjedd. Men til tross for
det foretrekker jeg å la være, for ingen skal den dagen de får se og høre
meg, tro at jeg er noe spesielt.
7 Men for at jeg ikke skal bli hovmodig over alt det fantastiske Gud har
avslørt for meg, så har jeg fått en torn i kroppen som stikker meg. Den er
en utsending fra Satan som stadig rammer meg med sine smerter, for at jeg
ikke skal bli hovmodig.† 8 Tre ganger har jeg bedt Herren Jesus at denne
tornen må bli tatt fra meg. 9 Men Herren har svart meg: "Min hjelp er alt
du behøver. Jo svakere du er, desto mer kan min kraft virke i deg." Derfor
vil jeg heller skryte av min svakhet, for på grunn av den kan kraften fra
Kristus virke i meg. 10 Jeg er glad for å være svak og avhengig av Gud.
Jeg er glad for å lide, for å bli forulempet, forfulgt og for å gå gjennom
vanskeligheter for Kristi skyld. For når jeg er svak, da er jeg sterk.

Paulus har omsorg for korinterne

11 Dere har tvunget meg til å skryte og handle som en gal. Egentlig burde
dere selv ha forsvart meg. Dere vet godt at jeg ikke på noe vis er underlegen
for disse oppskrytte utsendingene som kommer med falske budskap, selv
om jeg i egen person ikke er noe som helst. 12 Da jeg var hos dere, beviste
jeg på alle måter at jeg er en ekte utsending gjennom igjen og igjen å

---

* **12:2** Paulus snakket om seg selv som en annen person, en vanlig måte i gresk fortellerstil for å gjøre seg selv liten, men de mente egentlig det motsatte. † **12:7** Bildet om tornen er hentet fra Fjerde Mosebok 33:55, der fiendene til Israels folk bli sammenlignet med torner og brodder. Utsendingene fra Satan kan være en av de falske disiplene som Paulus snakket om i 11:14-15.

utføre de mest fantastiske mirakler og tegn i Guds kraft. 13 Det eneste jeg
ikke gjorde hos dere, og som jeg bruker å gjøre i andre menigheter, var å
la dere forsørge meg. Jeg håper at dere kan tilgi meg det!
14 Nå kommer jeg snart til dere for tredje gangen. Heller ikke da vil jeg
ha noen betaling. Det er kjærligheten deres jeg vil ha, ikke eiendelene.
Dere er jo barna mine, etter som jeg førte dere til tro. Det er ikke barna
som skal spare og samle til foreldrene sine, men det er foreldrene som skal
forsørge barna sine. 15 Jeg er bare glad over å kunne gi meg selv og mine
eiendeler til dere for å kunne hjelpe dere. Jeg håper at dere ikke elsker
meg mindre fordi jeg elsker dere så høyt.
16 Dere vet selv at dere ikke trengte å forsørge meg da jeg var hos dere.
Visse personer mener at jeg er så slu, at jeg kanskje har lurt dere på andre
måter? 17 Har jeg kanskje latt dere forsørge noen av de medarbeiderne jeg
sendte til dere, slik at dere likevel ble utnyttet? 18 Jeg ba Titus om å reise
til dere og sendte en annen troende mann med ham. Har Titus kanskje
utnyttet dere? Nei, det er umulig, for han og jeg tenker og handler på
nøyaktig samme måten.
19 Nå har dere kanskje hele tiden tenkt at jeg har skrytt på denne måten
for å forsvare meg for dere. Men Gud kan vitne om at jeg som tjener for
Kristus, har gjort dette for at troen deres skal bli sterkere, kjære venner.
20 Jeg er nemlig redd for at jeg skal finne menigheten i en helt annen
tilstand enn jeg ønsker. Da vil jeg også fortelle dere noe helt annet enn
det dere ønsker å høre. Jeg er redd at jeg skal finne at dere er i konflikt
med hverandre, og at dere er fylt av misunnelse og sinne, at dere lar dere
bruke til intriger, baktalelser og sladder, og at dere er hovmodige og ikke
holder orden. 21 Ja, jeg er redd for at jeg skal måtte skjemmes over dere
for Gud. At jeg blir tvunget til å sørge over alle som fortsatt lar seg bruke
til seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse orgier, til tross for at de
nå tror på Kristus.

13

Avsluttende advarsler

1 Dette blir som sagt tredje gangen jeg kommer til dere. Det står i
Skriften*: "Det blir krevd to eller tre vitner for at saken skal stå fast."†.
2 Ved mitt andre besøk advarte jeg dem som hadde syndet, og nå advarer
jeg på nytt mens jeg er fraværende. Ja, jeg advarer også dere andre: Når
jeg kommer til dere, vil jeg ikke vise noen mildhet, men passe på at de
skyldige får sin straff.
3 Dere vil støtt og stadig ha bevis for at det er Kristus som taler gjennom
meg. Det skal dere sannelig få. Dere kommer til å merke at Kristus ikke er
veik, men han viser sin kraft hos dere. 4 Det er sant at Kristus var veik da
han døde på korset, men han ble levende igjen ved Guds kraft. Gjennom
fellesskapet med ham har også jeg vært veik og død, men jeg skal leve i
fellesskap med ham gjennom Guds kraft. Det er denne kraften dere skal
få oppleve når jeg kommer.
5 Test dere selv for å se om troen virkelig er ekte. Ransak dere selv.
Dersom dere ikke kan merke at Jesus Kristus lever i dere med sin kraft,

* **13:1** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **13:1** Se Femte Mosebok 19:15.

da er troen ikke ekte. 6 Jeg håper at dere i alle fall vil innse at kraften fra
Kristus finnes i meg når jeg kommer til dere.
7 Jeg ber om at dere tar avstand fra alt som er ondt. Ikke for at det skal
vise seg at jeg holder mål, men for at dere frivillig ønsker å gjøre det som
er godt. Det spiller ingen rolle om jeg på grunn av dette kan bli oppfattet
som kraftløs. 8 Jeg vil selvfølgelig ikke sette meg imot at dere følger det
sanne budskapet om Jesus. Gjør dere det, kan jeg bare oppmuntre dere.
9 Ingen ting gjør meg mer glad enn at dere har en sterk tro. Jeg får heller
bli oppfattet som svak. Det er jo det som er bønnen min, at dere skal få en
tro som modnes mer og mer.
10 Det er derfor jeg skriver til dere allerede nå. Da kan jeg slippe å være
streng mot dere når jeg kommer. Dersom jeg unngår å refse dere, kan jeg
i stedet bruke den autoriteten Herren Jesus har gitt meg, til å styrke troen
enda mer.

Et siste ønske

11 Til sist, kjære søsken: Vær glade! Rett dere etter advarslene mine, slik
at troen blir mer og mer moden. Vær enige og lev i fred med hverandre.
Gud, han som gir kjærlighet og fred, vil da være med dere.
12 Gi hverandre et velkomstkyss som tegn på at dere tilhører Herren.‡
Alle de troende her hilser til dere.
13 Med ønske om at alt godt fra Herren Jesus Kristus vil følge dere, at
Gud vil gi dere sin kjærlighet og at hans Hellige Ånd vil styrke fellesskapet
med hverandre.

‡ **13:12** På gresk: Hils hverandre med et hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menigheten sine gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' brev til galaterne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, en utsending* som ikke har fått oppdraget sitt av
noe menneske, eller gjennom menneskelige ordninger. Nei, jeg har blitt
sendt ut av Jesus Kristus† selv og av Gud, vår Far som reiste ham opp fra
de døde.
2 Jeg og alle troende på dette stedet hilser til menighetene i provinsen
Galatia.
3 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og
fylle dere med fred. 4 Kristus døde for å ta straffen for syndene våre og
frelse oss fra denne onde verden, akkurat som Gud vår Far hadde planlagt.
5 Æren tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant!‡

Galaterne har gått bort fra det sanne budskapet

6 Jeg er forbauset over at dere så snart vender dere bort fra Gud, han som
i sin godhet har innbudt dere til å få evig liv gjennom det Kristus gjorde.
Dere har begynt å tro på et annet budskap om frelse. 7 Det til tross for at
det slett ikke finnes noe annet budskap som kan frelse dere. Nei, det er
bare noen som vil skape forvirring blant dere ved å forvrenge sannheten
om Kristus.
8 Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap enn det vi
har fortalt dere, da ber jeg om at han må bli rammet av Guds dom. Det
mener jeg selv om det skulle ramme meg selv eller til og med en engel fra
himmelen som kom med det nye budskapet. 9 Ja, jeg gjentar det jeg også
før har sagt: Dersom noen forsøker få dere til å tro på et annet budskap
enn det dere allerede har tatt imot, da vil han bli rammet av Guds dom.
10 Som dere forstår, jeg sier ikke dette for å holde meg inne med
mennesker, men for å bli anerkjent av Gud. Jeg bryr meg ikke om hva
menneskene tenker, for dersom jeg fortsatt forsøkte å holde meg inne med
mennesker, ville jeg ikke kunne tjene Kristus.

Paulus sitt budskap kommer fra Jesus

11 Kjære søsken§, jeg forsikrer dere at det glade budskapet om Jesus som
jeg sprer, ikke er en lære som menneskene har tenkt ut. 12 Jeg har heller
ikke fått budskapet gjennom noen menneskelige ordninger, men det er
Jesus Kristus selv som åpenbarte det for meg. Ingen andre har undervist
meg.
13 Dere vet jo hvordan jeg var før, da jeg var en overbevist tilhengere
av den jødiske religionen. Jeg forfulgte alle som tilhørte Guds menighet
og gjorde alt for å utrydde de som trodde. 14 Jeg var en av de mest
fanatiske jødene på min egen alder og var ekstremt nøye med å følge
alle de tradisjonene vi arvet fra forfedrene.
15 Men noe skjedde! Allerede før jeg ble født, hadde Gud bestemt at
jeg skulle tjene ham, og han ga meg den forretten å bli hans utsending

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:5** I grunnteksten: Amen! § **1:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

da tiden kom. 16 En dag lot han sin sønn Jesus vise seg for meg, for at
jeg skulle spre budskapet om ham til folk som ikke er jøder. Da dette
skjedde, oppsøkte jeg ikke noe menneske for å spørre meg til råds. 17 Jeg
reiste ikke til Jerusalem for å lete opp dem som før hadde blitt utsett til å
være utsending for Jesus*. Nei, jeg ga meg av sted til Arabia† og vendte
seinere tilbake til byen Damaskus.‡ 18 Det drøyde hele tre år før jeg reiste
til Jerusalem for å besøke Peter§. Da stanset jeg to uker hos ham. 19 Den
eneste av utsendingene jeg møtte, i tillegg til Peter, var Jakob, som var
Herren Jesus sin egen bror. 20 Det jeg skriver her er sant. Gud selv kan
vitne om at jeg ikke lyver for dere. 21 Etter besøket i Jerusalem fortsatte
jeg nordover til provinsene Syria og Kilikia. 22 Jeg møtte aldri de andre
troende i Judea. 23 Det eneste de hadde hørt, var et rykte som sa: "han
som før forfulgte oss, sprer nå selv budskapet om Jesus og overbeviser
andre om den tro han ville utrydde." 24 De hyllet Gud for min skyld.

2

Paulus møter lederne i menighetene i Jerusalem

1 Etter 14 år kom jeg tilbake til Jerusalem sammen med Barnabas. Titus
var også med oss. 2 Den gangen reiste jeg dit fordi Gud hadde vist meg at jeg
skulle gjøre det. Ved en spesiell anledning møtte jeg lederne i menigheten
og fortalte om innholdet i det glade budskap jeg sprer til folk som ikke
er jøder. Jeg ville at de skulle anerkjenne undervisningen min, slik at
jeg ikke hadde arbeidet, eller fortsatte å arbeide forgjeves blant andre
folk. 3 De aksepterte undervisningen min. De krevde ikke en gang at min
reisekamerat Titus, som ikke er jøde, skulle bli omskåret.

4 Spørsmålet om omskjærelse av personer som ikke er jøder, var en
av de sakene vi diskuterte. Noen falske troende hadde nemlig lurt seg
inn blant oss for å spionere på den friheten vi har i Jesus Kristus. Disse
personene ville gjøre oss til slaver under jødiske regler og lover. 5 Ikke et
øyeblikk ga vi etter og bøyde oss for kravene deres. For vi ville at alle som
ikke er jøder, også i framtiden skulle få høre et uforandret budskap om
Jesus.

6 Lederne for menigheten i Jerusalem aksepterte altså undervisningen
min. At disse lederne før hadde vært Jesu nærmeste disipler, teller ikke i
denne sammenhengen, for i Guds øyne er alle like. Disse mennene, som
nå har så høy anseelse blant de troende, ville altså ikke legge noe til i
undervisningen min. 7 Tvert imot innså de at jeg hadde fått oppdraget
med å spre det glade budskapet om Jesus til folk som ikke er jøder, mens
Peter hadde fått oppdraget å arbeide blant jødene. 8 Den samme Gud som
hadde gitt Peter kraft til å være utsending blant jødene, hadde gitt meg
kraft til å arbeide blant folk som ikke er jøder. 9 Når da de fremste lederne
i menigheten, Jakob, Peter og Johannes, forsto hvilket oppdrag Gud i sin
godhet hadde gitt meg, rakte de meg og Barnabas hånden som et tegn på
vårt samarbeid. Vi skulle fortsette å arbeide blant folk som ikke er jøder,
mens de selv skulle arbeide blant jødene. 10 Det eneste de ba oss om, var

---

* **1:17** Blir også kalt apostler. † **1:17** Nabateernes land sør om Damaskus og øst om elven Jordan.
‡ **1:17** Paulus gikk kanskje ut i ødemarken for å meditere, og vendte siden tilbake til byen der han hadde begynt å tro på Kristus. § **1:18** I grunnteksten: Kefas. Det er arameisk og betyr "fjellet". Peter er gresk og betyr samme sak. Vi bruker Peter gjennom hele brevet.

at vi skulle hjelpe de fattige blant de troende i Jerusalem, og det har jeg virkelig forsøkt å gjøre.

Paulus og Peter blir uenige

11 Da Peter kom til Antiokia, ble jeg nødt til åpent å anklage ham, etter
som han handlet helt galt. 12 Før han kom til oss, brukte han å spise
sammen med de troende som ikke var jøder, men etter at andre troende
kom hit fra Jakob og menigheten i Jerusalem, våget han ikke lenger å spise
sammen med dem som ikke var jøder. Han var redd for å bli uvenn med
de representantene som forlangte at alle troende menn som ikke var jøder,
måtte bli omskåret. 13 De andre troende jødene oppførte seg på samme
feige måten. Til og med Barnabas ble dratt med i dette.
14 Da jeg så at de handlet stikk i strid med det sanne budskapet om Jesus,
sa jeg til Peter mens alle de troende hørte på: "Du er født jøde, men har nå
lenge fulgt skikker som ikke er jødiske i stedet for de jødiske tradisjonene.
Hvorfor vil du plutselig nå tvinge dem som ikke er jøder, til å følge jødiske
tradisjoner igjen?
15 Du og jeg ble født som jøder. Vi er ikke noen 'syndere' som ikke
kjenner til Moseloven*. 16 Men vi innså at alle blir skyldfri innfor Gud ved
å tro på Jesus Kristus, og ikke gjennom det å være lydige mot loven. Derfor
begynte vi selv å tro på Kristus, slik at vi kunne bli skyldfri innfor Gud ved
troen på Kristus og ikke på grunn av at vi var lydige mot loven. Ingen kan
noen gang bli skyldfri innfor Gud gjennom det å være lydige mot loven.
17 Vi som ville bli skyldfri innfor Gud gjennom troen på Kristus, ble altså i
jødene sine øyne lik disse 'synderne' som ikke kjenner til Moseloven. Men
betyr det at Kristus har fått oss til å synde? Nei, naturligvis ikke! 18 Om
jeg derimot bygger opp det jeg har revet ned, og enda en gang forsøker å
bli skyldfri gjennom å være lydig mot loven, da blir jeg en virkelig synder.
19 Det er jo loven som får meg til å synde, og derfor har jeg forlatt loven,
etter som den likevel ikke kunne frelse meg. Ja, jeg døde bort fra loven for
å leve for Gud, da jeg lot mitt gamle ego bli spikret fast på korset sammen
med Kristus. 20 Nå lever jeg selv om mitt gamle ego er avgått ved døden,
for Kristus lever i meg. Så lenge jeg lever her på jorden, lever jeg altså
gjennom troen på Guds sønn, han som elsket meg og ga livet sitt for å ta
straffen for syndene mine på seg. 21 Jeg tilhører ikke dem som sier at den
nåden Gud viste oss, var uten mening. Om vi kunne lykkes med å være
lydige mot hele Moseloven, og gjennom det blitt skyldfri innfor Gud, da
trengte ikke Kristus ha gått i døden for oss."

3

Skyldfri gjennom troen

1 Hvor dumme går det an å bli, dere galatere! Hvem er det som har
forhekset dere på denne måten? Jeg har nøye undervist dere om hvorfor
Jesus Kristus måtte dø på korset. 2 La meg stille et enkelt spørsmål til dere:
Var det fordi dere hadde lykkes med å holde hele Moseloven* at dere fikk ta
imot Guds Ånd, eller var det fordi dere trodde på budskapet dere hørte?
3 Har dere helt mistet forstanden? Guds Ånd ga dere det nye livet som

* **2:15** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **3:2** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

en gave, hvorfor vil dere da forsøke å vinne det gjennom menneskelige anstrengelser? 4 Dere som har måtte lide så mye for troen. Det har vel ikke vært til ingen nytte? Vil dere virkelig kaste vrak på alt sammen? 5 Jeg spør igjen: Når Gud gir dere sin Ånd og utfører mirakler hos dere, er det på grunn av at dere har lykkes med å holde hele Moseloven eller er det fordi dere tror budskapet dere har fått høre?

6 Tenk på hvordan det var med Abraham: "Han trodde på Gud, og derfor ble han regnet som skyldfri innfor ham."† 7 Dere må forstå, at det er de som tror som er ekte barn av Abraham. 8 Gud har hele tiden forutsagt i Skriften‡ at han en dag ville gjøre alle folk skyldfri innfor ham gjennom troen. Han lot Abraham få innsikt i disse glade nyhetene allerede i forveien. Han sa: "Gjennom deg skal alle verdens folk få del i mine goder."§ 9 Derfor får alle som tror på Kristus, del i Guds godhet, akkurat som Abraham fikk del i hans godhet da han trodde.

10 De som stoler på at de blir skyldfri innfor Gud gjennom å forsøke å holde hele Moseloven, de vil bli rammet av Guds dom. Det står i Skriften: "Den som ikke holder alle budene som er skrevet i Guds lov, vil bli rammet av Guds dom."* 11 At ingen mennesker kan bli skyldfri innfor Gud gjennom å holde loven er helt innlysende etter som det står i Skriften: "Den som tror, han blir skyldfri for Gud og får leve."† 12 Loven bygger ikke på tro, men på at alle budene blir holdt. Det står i Skriften: "Hver den som holder alle budene, skal få liv gjennom loven."‡ 13 Kristus har kjøpt oss fri fra den dommen som rammer alle som ikke holder hele loven. Det gjorde han ved selv å ta straffen vår på seg. Da han døde på korset, ble han rammet av Guds dom. Det står i Skriften: "Den som er hengt opp på et kors, er rammet av Guds dom."§ 14 Gjennom det som Jesus Kristus gjorde for oss, vil alle folk få del i det gode som Gud har lovet Abraham. Når vi derfor tror på Kristus, får vi del i Guds Ånd, akkurat som Gud lovet for lenge siden.

Guds løfte er viktigere enn Moseloven

15 Kjære søsken, la meg forsøke å forklare med et bilde fra dagliglivet: Dersom et menneske skriver sitt testamente, da kan ingen etterpå endre det eller legge noe til etter at testamentet er gyldig.

16 På samme måten er det med det løfte Gud ga Abraham og hans avkom.* Legg merke til at det ikke står flertall, "hans etterkommere", som det ville ha gjort dersom det gjaldt mange. Nei, det står entall, "hans avkom", som siktet til en enkelt† person, og det var Kristus. 17 Det jeg vil si, er dette: Guds testamente, det løfte han ga Abraham, kan ikke bli endret eller erklært ugyldig av Moseloven‡ som han ga til Israels folk 430 år seinere. 18 Dersom de kunne få del i den arven Gud lovet Abraham gjennom å være lydig mot hele Moseloven, da ville det jo ikke lenger være på grunn av det løftet de fikk i arven. Men nå har Gud bestemt at arven fra Abraham skulle være en fri gave, som de får på grunn av Guds løfte.

† **3:6** Se Første Mosebok 15:6. ‡ **3:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **3:8** Se Første Mosebok 12:3. * **3:10** Se Femte Mosebok 27:26. † **3:11** Se Habakkuk 2:4. ‡ **3:12** Se Tredje Mosebok 18:5. § **3:13** Se Femte Mosebok 21:23 * **3:16** Se Første Mosebok 12:7. † **3:16** På hebraisk dere ordet "avkom" singularis, akkurat som på norsk. Paulus utnyttet ordets grammatiske form for å bevise at Guds løfte gjaldt Kristus. ‡ **3:17** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

19-20 Hvilken nytte har vi av Moseloven? Jo, den var et tillegg som skulle
vise menneskene at de ikke følger Guds vilje. Loven skulle gjelde til Kristus
kom, han som var "avkom" og hadde fått Guds løfte. Det var også en annen
forskjell mellom loven og løftet. Moseloven var en pakt som ble inngått
mellom Gud og hele Israels folk. Derfor trengtes det en mellommann.
Moses fikk ta imot loven fra engler og ga den videre til folket. Da Gud
ga løftet sitt til Abraham, gjorde han det direkte.
21-22 Finnes det da en konflikt mellom Guds lov og Guds løfter? Nei,
naturligvis ikke! Dersom vi kunne ha fått evig liv gjennom det å følge
Moseloven, da hadde den virkelig vært veien til å bli skyldfri innfor Gud.
Men Gud har erklært i Skriften at vi mennesker er fanger under synden.
Derfor finnes det bare en måte å få del i den arven som Gud har lovet oss,
og det er ved å tro på Jesus Kristus.
23 Inntil vi fikk muligheten til å tro, disiplinerte Moseloven oss og holdt
oss i et autoritært grep. Ja, den styrte oss helt til den dagen vi begynte å
tro på Kristus. 24 Eller for å si det på en annen måte: Moseloven tok hånd
om oss og veiledet oss inntil Kristus kom, og vi da kunne bli skyldfri innfor
Gud ved troen på ham. 25 Da vi nå har fått muligheten til å tro på Kristus,
behøver vi ikke lenger loven som holder sitt grep om oss.
26 Alle dere som tror på Jesus Kristus og lever i fellesskap med ham, er
Guds barn. 27 Dersom dere er døpt til fellesskap med Kristus, har dere
blitt lik Kristus. 28 Derfor spiller det ikke lenger noen rolle om dere er
jøder eller ikke er jøder, om dere er slaver eller frie, om dere er menn
eller kvinner. Alle som lever i fellesskap med Jesus Kristus, er likeverdige
for ham. 29 Dersom dere tilhører Kristus, er dere også etterkommere av
Abraham og får arve alt det gode som Gud lovet ham.

4

Guds barn ved troen

1 La meg gjennom et nytt bilde forklare dette: Dersom sønnen skal
arve sin fars formue den dagen han blir myndig, da er det ingen forskjell
mellom ham og en slave fram til dagen da sønnen er myndig. Slik er
det til tross for at han egentlig eier alt. 2 Sønnen må rette seg etter sin
formynder og forvalter, helt til han har oppnådd den alderen faren hans
hadde bestemt.
3 Slik var det også for oss før Kristus kom. Vi var slaver under denne
verdens onde makter. 4 Men da tiden kom som Gud hadde bestemt, sendte
han sin sønn. Han ble født av en kvinne og var selv nødt til å være lydig
mot Moseloven*. 5 Sønnen kom for å kjøpe oss fri fra vårt slaveri under
Moseloven, slik at vi kunne bli Guds egne barn. 6 Etter som vi som tror er
Guds barn, har han gitt oss sin sønns Ånd, som roper i oss til Gud: "Far†,
min Far i himmelen". 7 Den som har Guds Ånd, er altså ikke lenger slave,
men Guds barn. Som Guds barn skal vi også få arve alt det gode som finnes
hos ham.

Vend ikke tilbake til slaveriet

8 Før dere galatere kjente Gud, var dere slaver under makter som dere
trodde var guder. 9 Hvordan kan dere da, etter at dere har lært Gud å
kjenne, eller rettere sagt, etter at Gud har lært dere å kjenne, på nytt

---

* **4:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **4:6** Grunnteksten har ordet "abba", som betyr "far" på morsmålet til Jesus, arameisk.

vende tilbake og bli slaver under denne verdens svake og ynkelige makter?
10 Dere forsøker å tilfredsstille Gud gjennom det å følge en mengde regler
om forskjellige dager, måneder, høytider og år. 11 Jeg er urolig for dere.
Har mitt arbeid blant dere vært bortkastet? 12 Jeg henstiller til dere, kjære
søsken, å leve i samme frihet som jeg gjør. Jeg har jo blitt som dere som
ikke er jøder, fri fra Moseloven‡.

Husk på hvordan det var da jeg først kom til dere. Da behandlet dere
meg aldri dårlig. 13 Dere vet at det var på grunn av sykdom jeg første
gangen kom til byen deres og fikk fortelle det glade budskapet om Jesus.
14 Til tross for at min fysiske svakhet kunne ha fristet dere til å se ned
på meg, hånte dere meg ikke eller støtte meg bort. Nei, dere hilste meg
velkommen som om jeg hadde vært en engel fra Gud, eller til og med Jesus
Kristus selv. 15 Dere var så lykkelige og glade. Hvor er gleden deres nå?
Jeg vet at dere på den tiden ville ha gjort hva som helst for meg. Dere ville
ha revet ut øynene deres og gitt meg om det hadde vært mulig. 16 Men nå
virker det som om jeg har blitt en fiende, etter som jeg sier dere sannheten!
17 Disse personene som sprer falske budskap, gjør det ikke for at dere
skal ha det godt. De forsøker bare å få dere bort fra meg, slik at dere skal
bli deres tilhengere i stedet. 18 Visst nok er hengivenhet vel og bra, bare
den gjelder en god sak, slik som å være hengivne til det gode budskapet
også når jeg ikke er hos dere. 19 Hør, mine kjære barn, det ser ut som om
jeg enda en gang må gå gjennom den smertefulle prosessen med å føde
dere fram til et liv sammen med Kristus. 20 Jeg skulle ønske at jeg var hos
dere nå, slik at jeg kunne tale på en måte som nådde inn i hjertene deres.
Jeg vet virkelig ikke hva jeg skal gjøre med dere.

Abrahams to barn

21 Lytt til meg, dere som vil være lydige mot Moseloven$1§. Vet dere
egentlig hva Moses har skrevet? 22 Det står at Abraham hadde to sønner,
den ene fikk han med sin slavekvinne Hagar og den andre med kona si
Sara, som var en fri kvinne.* 23 Slavekvinnen sin første sønn ble født i
tråd med naturens lover, men den frie kvinnen sin første sønn ble født
som et resultat av Guds løfte.
24 Fortellingen om disse to kvinnene har en dypere mening. De
representerer to forskjellige pakter som Gud har inngått med menneskene.
Den første pakten er den som ble inngått på fjellet Sinai, der Gud ga Israels
folk loven. Den er representert ved slavekvinnen Hagar. Alle som blir født
i den pakten, blir slaver. 25 Dette fjellet, Sinai i Arabia, er et symbol for
det nåværende Jerusalem, sentrum og hovedstad for alle jøder som lever
i slaveri under Moseloven. 26 Men Sara, den frie kvinnen, representerer
den andre pakten. Hun er et symbol for det nye Jerusalem, det som finnes
i himmelen. Alle vi som tilhører Kristus, lever i frihet og har Sara til mor,
hun som før ikke kunne få barn. 27 Det er derfor det står i Skriften†:
"Vær glad, du kvinne som ikke kan få barn.
Juble av glede, du som aldri har kjent noen veer og født fram noe barn.
Den ensomme kvinnen får mange barn, flere enn den kvinnen som har
mann."‡

---

‡ **4:12** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **4:21** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:22** Se Første Mosebok 16:1-4 og 21:1-3. † **4:27** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:27** Se Jesaja 54:1.

28 Dere, kjære søsken, er altså de barna som Gud lovet Abraham, akkurat
slik Isak var det. 29 Derfor blir vi forfulgt i dag, på samme måten som Isak
ble: Han var født på en overnaturlig måte og ble forfulgt av slavekvinnens
første sønn. Vi er født av Guds Ånd og blir forfulgt av dem som er
slaver under Moseloven. 30 Finnes det da noen løsning i Skriften på dette
problemet? Jo, det står: "Driv bort slavekvinnen og sønnen hennes, for
slavekvinnen sin første sønn skal ikke få dele arven sammen med den frie
kvinnens første sønn."§ 31 Altså, mine kjære søsken, vi er ikke født til å
leve i slaveri, men til å leve i frihet.

5

Mist ikke den frihet Kristus har gitt dere

1 Kristus har satt oss fri fra vårt slaveri, slik at vi for all framtid kan
leve i friheten. Hold derfor fast ved troen, og la ingen tvinge dere til å bli
slaver under Moseloven*. 2 Lytt på meg, Paulus, for jeg vet hva jeg snakker
om: Dersom dere troende menn lar dere omskjære for å bli skyldfri innfor
Gud, da har dere ingen nytte av at Kristus døde for å ta straffen deres på
seg. 3 Ja, jeg sier det en gang til: Den av dere som forsøker å bli skyldfri
innfor Gud ved å la seg omskjære og bli som jødene, han må også være
lydig mot alle de andre budene i Moseloven. 4 Men om dere vil bli skyldfri
innfor Gud ved å være lydig mot Moseloven, da har dere ikke lenger noe
fellesskap med Kristus. Dere har takket nei til det tilbudet om tilgivelse
som Gud i sin godhet ga dere. 5 Hans Ånd har jo gitt oss det sikre håpet at
vi en dag skal stå skyldfri innfor Gud ved troen på Kristus. 6 Når vi lever i
fellesskap med Kristus, spiller det derfor ingen rolle for en mann om han
er omskåret eller ikke. Det eneste som betyr noe, er troen på Kristus som
får oss til å elske våre medmennesker.
7 Dere begynte med å følge det sanne budskapet om Jesus Kristus og
løp i god fart mot målet. Hvem er det nå som har stilt seg i veien slik
at dere ikke lenger følger det sanne budskapet? 8 Det er i alle fall ikke
Gud, han som innbød dere til å tilhøre ham. 9 Pass dere for denne falske
undervisningen, for den sprer seg som gjæren i en deig. 10 Jeg stoler på
at Herren Jesus skal få dere til å tenke på samme måten som jeg gjør når
det gjelder disse tingene. Den som forsøker å bedra dere og føre dere bort
fra det sanne budskapet, skal bli rammet av Guds dom, hvem det en skulle
være.
11 Noen personer påstår, kjære søsken, at jeg oppfordrer alle troende
menn til å la seg omskjære og bli som jødene. Men dersom jeg fortsatt
holdt fast ved denne jødiske skikken, hvorfor blir jeg da hele tiden forfulgt?
Da trengte jo ikke jødene forarge seg på budskapet om at Kristus døde på
korset for vår skyld. 12 Nei, jeg ønsker at de som skaper uro blant dere,
skal skjære av seg så mye at de blir kastrert.

La Guds Ånd lede dere

13 Kjære søsken, dere er innbudt til å leve i frihet og slipper å følge
Moseloven$1†. Men utnytt på ingen måte friheten til å følge deres gamle
menneskelige natur, men hjelp hverandre og vis hverandre kjærlighet.
14 Dere må følge det budet som sammenfatter hele loven: "Du skal elske

§ **4:30** Se Første Mosebok 21:10. * **5:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **5:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

dine medmennesker som deg selv.”‡ 15 Om dere i stedet sårer og gjør
hverandre ondt, da er risikoen stor for at dere skader hverandres tro.
16 Jeg oppfordrer dere derfor til å la Guds Ånd lede dere, slik at dere ikke
gir etter for de begjær som finnes i den menneskelige naturen. 17 Deres
menneskelige natur vil få dere til å gjøre det som er ondt, mens Guds Ånd
vil få dere til å gjøre det som er godt. Det er en strid som stadig pågår i
dere, og som hindrer dere i å gjøre det dere vil. 18 Men dersom Guds Ånd
får lede dere, er dere ikke lenger slaver under syndens lov som finnes i
deres gamle natur.
19 Hvilket resultat det blir om dere lar den menneskelige naturen
styre, det vet vi alle: Seksuell løssluppenhet, umoral og grenseløse
orgier. 20 Videre ser vi avgudsdyrkelse, magi, okkultisme, hat, fiendskap,
misunnelse, raseriutbrudd, egoisme, strid, intriger og falsk lære. 21 Det
blir maktkamp, fylleri, ville fester og mye annet. La meg advare dere enda
en gang: Den som lever i dette uføret, får ikke tilhøre Guds eget folk.
22 Når Guds Ånd får lede oss, blir følgene at vi elsker våre medmen-
nesker, vi fylles av glede, fred og tålmodighet. Vi blir vennlige, gode
mot hverandre og pålitelige. 23 Vi behandler andre med mildhet og viser
selvbeherskelse. Det er nettopp dette som er summen i Moseloven.
24 De som tilhører Jesus Kristus, har spikret sitt gamle ego, med alle sine
begjær og onde lyster, til Kristi kors. 25 Dersom Guds Ånd har gitt oss livet,
skal vi også la Guds Ånd lede oss. 26 Pass på at dere aldri er arrogante, går
med misunnelse eller provoserer hverandre.

6

Som du sår, skal du høste

1 Kjære søsken, om likevel noen synder mot Gud, da skal dere som blir
styrt av Guds Ånd, hjelpe den personen til å få et godt forhold til Gud. Gjør
det uten å fremheve dere selv, og pass på at dere ikke selv faller for samme
fristelse. 2 Støtt andre på de områdene der de er svake, for da lyder dere
den kjærlighetens lov som Kristus har gitt oss.* 3 Den som innbiller seg at
han er bedre enn andre, til tross for at han selv har en masse svakheter, han
lurer bare seg selv. 4 Hver og en må tenke gjennom sine egne handlinger,
og ikke sammenligne seg med andre. Vær ikke stolte over dere selv, bare
fordi andre kanskje er et hakk verre. 5 Hver og en er ansvarlig for sine
egne handlinger for Gud. 6 Den som blir undervist om Guds budskap, har
ansvaret for å dele med den som underviser. 7 Ikke bedra dere selv! Det er
ikke mulig å bedra Gud. Det et menneske sår, får det også høste. 8 Dersom
vi lar den menneskelige naturen styre handlingene våre, får vi til slutt
høste evig ødeleggelse. Men dersom vi lar Guds Ånd styre handlingene
våre, skal Ånden en dag la oss få høste evig liv. 9 La oss ikke bli trette av
å gjøre det som er godt. Bare dersom vi ikke gir opp, vil vi nyte godt av
det evige livet når den tiden kommer som Gud har bestemt. 10 Ta derfor
vare på hver anledning til å gjøre godt mot andre mennesker, og spesielt
mot dem som tror på Kristus.

Avsluttende advarsel

‡ **5:14** Se Tredje Mosebok 19:18. * **6:2** Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:34-35, der Jesus sier: ”Så nå befaler jeg dere noe nytt: elske hverandre…”

11 For riktig å understreke det jeg vil ha sagt, skriver jeg med egne hender
og store bokstaver: 12 De personene som forsøker å tvinge troende menn
til å la seg omskjære, gjør det bare for å holde seg til venns med jødene.
De vil unngå å bli forfulgt for sin tro på at Kristus døde på korset. 13 Disse
som påstår at alle troende menn må bli omskåret, er ikke selv lydige mot
hele Moseloven†. De vil bare at dere skal la dere omskjære, slik at de kan
rose seg over å ha gjort dere til jøder.
14 Men det eneste jeg vil rose meg over, er at vår Herre Jesus Kristus døde
på korset for vår skyld. På grunn av hans død har denne onde verden ikke
lenger noen makt over meg, etter som mitt gamle ego ble spikret fast på
korset sammen med ham. 15 Om en troende mann er omskåret eller ikke
spiller ingen rolle. Det handler i stedet om at Kristus må forvandle hele
mennesket og gjøre det til en ny skikkelse.

Et siste ønske

16 Jeg ber om at Gud skal ha omsorg for dere som vil leve etter dette
prinsippet og fylle dere med sin fred. Dere er Guds eget folk, det
virkelige Israel. 17 Gi meg nå ikke flere bekymringer når det gjelder dette
spørsmålet, for det er jeg som har måtte lide for Jesus, og det er jeg som
tilhører ham, ikke disse personene som vil forvirre dere.
18 Med ønsker om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet
skal beskytte dere, kjære søsken. Ja, det er min bønn!‡

† **6:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **6:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus’ brev til efeserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle i Efesos som tilhører Gud og trofast lever i fellesskap med Kristus.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og
fylle dere med fred.

Innledende hyllest til Gud

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. Gud har
ved sin Ånd gitt oss all godhet på grunn av vårt fellesskap med Kristus.
4 Allerede før verden ble skapt, hadde Gud i sin kjærlighet bestemt at
den som lever i fellesskap med hans Sønn, skal få tilhøre ham og en dag
stige fram for Gud uten skyld. 5 Hele tiden var planen at vi skulle bli hans
barn gjennom det Jesus Kristus gjorde for oss. Ja, dette var hans vilje, og
han gledet seg til dagen det skulle skje!
6 Så la oss hylle Gud for den fantastiske nåden han har vist oss ved at vi
tilhører hans elskede Sønn. 7 Ja, han viste oss en uendelig nåde da han lot
Sønnen ofre sitt blod. Gjennom dette har vi blitt kjøpt fri fra vårt slaveri
og har fått tilgivelse for syndene våre.
8 I sin overstrømmende godhet ga Gud oss visdom og forstand. 9 Han
avslørte nemlig sin hemmelige‡ plan for oss, den planen som han hadde
gjort klar allerede i tidenes begynnelse. 10 Den gikk ut på at Gud, da den
rette tiden var kommet, ville la Kristus bli høvding over hele skaperverket,
over alle ting som finnes både i himmelen og på jorden. 11 Etter som vi nå
lever i fellesskap med Kristus, skal vi også få arve alt det gode som finnes
hos Gud. Dette er i tråd med den planen som han utformet. Alt det Gud
tenker ut, blir som han vil. 12 Hans hensikt med alt dette var at vi jøder,
som var de første til å håpe på Kristus, skulle hylle og ære Gud. 13 Men nå
har også dere som ikke er jøder, fått høre budskapet om Jesus, det sanne
budskapet som kan frelse dere. Og etter som dere tror på Kristus og lever i
fellesskap med ham, har Gud også gitt dere sin Hellige Ånd som et tegn på
at dere tilhører ham. Dette er helt i trå med det han lovet for lenge siden.
14 Guds Ånd er garantien for at Gud virkelig skal la oss arve alt det gode
som finnes hos ham, den dagen han setter oss fri, vi som er hans eget folk.
Dette er enda en grunn til å hylle og ære Gud.

Paulus takker for menigheten og ber om åndelig visdom

15 Helt siden jeg fikk høre om troen deres på Herren Jesus og om den
kjærlighet dere viser alle de troende, 16 har jeg stadig takket Gud når
jeg ber for dere. 17 Jeg ber at Gud, vår Herre Jesu Kristi mektige og
vidunderlige Far i himmelen, skal la sin Ånd gi dere visdom og forstand,
slik at dere dag for dag lærer Gud bedre å kjenne. 18 Jeg ber også at
dere skal innse hvilken fantastisk framtid Gud har tilbydd oss. Han har

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”. ‡ **1:9** Paulus bruker ordet ”hemmelig” for at gå imot den religionsblanding som forekom i området, og som innbyggerne der oppfattet som et viktig ord.

nemlig bestemt at vi som tilhører ham, skal få arve alle de store og herlige
rikdommene som finnes hos ham. 19 Jeg ber om at dere må forstå hvor
utrolig sterk den kraften er som han lar virke i oss. Det er den samme
mektige kraften 20 som han lot virke i Kristus, da han vakte ham opp fra
de døde og satte ham på sin høyre side i himmelen for at han skulle regjere
med ham.§ 21 Kristus regjerer nå over alle myndigheter, makter, krefter
og kraftfulle engler.* Ja, han står over alle ting som finnes både i denne
verden og i den kommende. 22 Gud har gitt Kristus *makt over alle ting*.†
Han som har fått makten over hele universet, har også blitt leder og hode
for menigheten. 23 Menigheten er kroppen hans, og gjennom den er Kristus
fullt og helt til stede hos menneskene, han som fyller alt i alle i himmelen
og på jorden.‡

2

Nytt liv i fellesskapet med Kristus

1 Det var en tid da dere var åndelig døde* på grunn av deres ulydighet
og synder. 2 Dere levde på samme vis som alle andre her i verden. Dere
syndet og fulgte Satan, høvdingen over de onde åndene.† Han er den
åndemakt som nå hersker i dem som nekter å være lydige mot Gud. 3 På
den måten levde vi alle tidligere. Vi fulgte våre menneskelige impulser og
lot begjæret i kroppen og våre egne tanker styre oss. Ja, på grunn av vår
menneskelige natur var vi på vei til å bli rammet av Guds dom akkurat
som alle andre.
4-5 Men vår kjærlige Gud viste sin store medfølelse med oss. Til tross for
at vi var åndelig døde på grunn av vår ulydighet, elsket han oss så høyt,
at han gjorde oss levende med Kristus. Ja, det er bare på grunn av at Gud
viste oss nåde at vi er frelst. 6 Han har vakt oss opp fra de døde sammen
med Kristus og har gitt oss plass i himmelen, etter som vi lever i fellesskap
med Jesus Kristus. 7 På grunn av dette fellesskapet vil Gud i all evighet vise
oss sin uendelig store kjærlighet og godhet.
8 Dere er altså frelst fordi Gud i sin godhet tilga dere på grunn av troen
på Kristus. Frelsen er en gave fra Gud og har ikke noe å gjøre med dere
selv. 9 Den er ikke en belønning for gode gjerninger, og derfor kan heller
ingen skryte over sin frelse. 10 Det er Gud selv som har gjort oss til det
vi er. Gjennom vårt fellesskap med Jesus Kristus har han forandret oss
til nye personer, som er beredt til å gjøre gode gjerninger som Gud fra
begynnelsen planla at vi som tilhører ham skulle være opptatt av.

Alle er ett i Kristus

11-12 Husk derfor på hvilken håpløs situasjon dere befant dere i, før dere
lærte Kristus å kjenne. Etter som dere tilhører folkeslag som ikke regnes
som jøder, kalte jødene dere for "dem som ikke er omskåret". Jødene
var stolte over sin seremoni med å omskjære alle gutter, selv om denne
seremonien aldri kunne forvandle hjertene på noen. På den tiden tilhørte
dere ikke Guds eget folk. Den pakten Gud hadde inngått med Israels folk,
gjaldt ikke dere, og dere hadde ingen del i de løftene han hadde gitt. Nei,

§ **1:20** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter, på Guds høyre side deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **1:21** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **1:22** Se Salmenes bok 8:7 ‡ **1:23** Se Jeremia 23:24. * **2:1** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **2:2** På gresk: herskeren over luftens rike.

dere hadde ikke noe håp om frelse, og dere levde uten Gud her i verden.
13 Men nå får dere, som en gang var langt borte fra Gud, tilhøre hans eget
folk takket være fellesskapet med Jesus Kristus, han som ofret sitt blod for
dere.
14 Kristus har nemlig stiftet fred mellom jødene, og dere som ikke er
jøder, ved å gjøre oss til ett folk. Gjennom det å dø for oss, rev han ned
den muren av fiendskap som reiste seg mellom oss. 15-16 Ja, han døde på
korset for oss og tok straffen vår på seg. Ved dette ble Moseloven‡ med alle
sine bud og forskrifter ikke lenger veien til frelse. Hans mål var å stifte
fred mellom jøder, og de som ikke er jøder, gjennom det å forene dem
med seg selv og skape et nytt menneske, en ny kropp, som er menigheten.
Når vi nå er lemmer på den samme kroppen, har fiendskapet mellom oss
forsvunnet, etter som vi alle er forsonet med Gud og er vennene hans.
17 Kristus kom med det glade budskapet om fred for dere som var langt
borte fra Gud, og fred for oss som er jøder og kjente Gud. 18 Nå kan vi
alle, både jøder og de som ikke er jøder, komme fram for Gud, vår Far,
ved hjelp av en og samme Ånd, på grunn av det som Kristus har gjort for
oss.
19 Altså er dere ikke lenger gjester og fremmede. Nei, dere får være Guds
eget folk sammen med alle som tilhører Gud. Dere er medlemmer i Guds
store familie.
20 Sammen er vi, billedlig talt, et hus som er bygget på ett og samme
fundament. Denne grunnvollen er undervisningen som Jesu§ utsendinger
har formidlet, og budskapet som profetene* bar fram fra Gud. Huset blir
holdt oppe† av Jesus Kristus selv. 21 Det er Kristus som sammenføyer
hele huset, slik at det reiser seg som et hellig tempel for Herren Gud.
Mursteinene er alle vi som lever i fellesskap med Herren. 22 Ja, gjennom
det som Jesus gjorde, kan også dere bli en del av denne bygningen der
Guds Ånd bor.

3

Gud gjør kjent sin hemmelige plan

1 Derfor ber jeg stadig for dere, jeg, Paulus, som tjener Kristus og sitter
i fengsel på grunn av oppdraget mitt for dere som ikke er jøder. 2 Dere
har sikkert allerede hørt hvordan Gud ga meg dette oppdraget med å
fortelle om kjærligheten han vil vise alle folk. 3 Gud avslørte denne
hemmeligheten* for meg gjennom det å vise planen som jeg nevnte før.†
4 Dersom dere leser det jeg har skrevet, kommer dere til å forstå at jeg
kjenner til Guds hemmelige plan, den som Kristus nå har gjennomført.
5 Gud avslørte ikke planen sin for tidligere generasjoner, men nå har han
ved sin Ånd vist den for sine hellige utsendinger og profeter, disse som
forkynner budskapet hans.

---

‡ **2:15-16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **2:20** Kalles også apostler. * **2:20** Dette viser sannsynligvis til de profeter som virket i menighetene. Se 3:5. De budskap som gamle tiders profeter bar fram finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:20** På gresk: som har Jesus Kristus til hjørnestein. * **3:3** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. † **3:3** Paulus viser til sannsynligvis på 1:9-10, der han beskriver hvordan Kristus i følge med Guds plan nå er høvding over hele universet.

6 Dette er hemmeligheten: De folkeslagene som ikke er jøder, har den
samme rett som jødene til en dag å arve alt det gode som finnes hos Gud.
Alle som tror på det glade budskapet om Jesus og lever i fellesskap med
ham, tilhører den samme kroppen, det vil si menigheten. De har del i
løftene som Gud ga til jødene. 7 Det var dette glade budskapet Gud i
sin godhet ga meg i oppdrag å spre i verden da han på en drastisk måte
forandret livet mitt.
8 Ja, tenk at Gud ville bruke meg, jeg som var den største synderen av
alle dem som nå tilhører Gud.‡ Han ga meg forretten å oppsøke folk som
ikke er jøder og spre det glade budskapet om den ufattelige rikdommen
som finnes hos Kristus. 9 Jeg skulle avsløre Guds hemmelige plan for alle
folk, den planen som har vært skjult hos Gud helt siden han skapte verden.
10 Hensikten med dette var at maktene og myndighetene§ i universet, når
de nå ser menigheten, skulle forstå Guds visdom uttrykt på ulike måter.
11 Ja, dette har vært Guds plan helt fra tidenes begynnelse, og den blir til
virkelighet gjennom det som Jesus Kristus, vår Herre, gjorde for oss.
12 Den som tror på Kristus og lever i fellesskap med ham kan uten frykt
komme til Gud og være sikker på å bli tatt imot. 13 Vær ikke lei dere for
det jeg må gå i gjennom for deres skyld, for mine lidelser fører til at dere
en dag får del i Guds herlighet.

Paulus ber for menigheten

14 Når jeg tenker på denne fantastiske planen, faller jeg på kne og tilber
Gud, vår Far. 15 Gud som er Far og Skaper til alt i himmelen og på jorden.
16 Jeg ber at Gud, han som er så rik på herlighet, skal la sin Ånd gi dere
kraft og indre styrke. 17 Ja, jeg ber at dere skal tro på Kristus av hele hjertet.
Hold fast ved den kjærligheten han har vist dere, og hent kraft fra den.
18 Da skal dere sammen med alle som tilhører Gud, forstå den uendelige
kjærligheten som finnes hos Kristus: Hvor lang og bred, høy og dyp denne
kjærligheten er. 19 Ja, dere skal lære å kjenne kjærligheten hans, som er
større enn vi noen gang kan fatte. Gjennom dette skal dere bli mer og mer
lik Gud.*
20 La oss derfor ære Gud, som virker i oss med sin kraft og kan gjøre
langt mer enn vi noen gang kan be om eller forestille oss. 21 Ja, han skal
bli æret av menigheten, i alle generasjoner og i all evighet, på grunn av
det Jesus Kristus gjorde for oss.

4

Enhet ved Guds Ånd

1 Derfor vil jeg som ble kastet i fengsel fordi jeg spredde budskapet om
Herren Jesus, oppfordre dere til å leve på en måte som er verdig dem
som er innbudt til å være Guds barn. 2 Innse at dere trenger hverandre,
og møt hverandre med mildhet og tålmodighet. Elsk hverandre og ha
overbærenhet med hverandre sine feil. 3 Pass på at dere lever i fred med
hverandre, slik at dere kan beholde den enheten som Guds Ånd har gitt

‡ **3:8** Paulus hadde før sin omvendelse forfulgt og latt drepe de som trodde på Jesus. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 7–9. § **3:10** Området der Efesos lå, var kjent for sin dyrkelse av engler, og Paulus ville derfor vise at englene står under Jesus i status. * **3:19** På gresk: bli fylt opp av Guds fylde. Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter.

dere. 4 Vi er alle lemmer på den samme kroppen, og vi har fått den samme
Ånden. Alle har vi blitt tilbudt det samme håpet om til slutt å bli frelst
for evig. 5 Det finnes bare en Herre, en tro og en dåp. 6 Det finnes bare en
Gud, som er Far til oss alle, står over oss alle, virker gjennom oss alle og
bor i oss alle.
7 Kristus har i sin godhet også gitt hver og en av oss evner til å utføre
definerte oppgaver. 8 Derfor står det i Skriften*:
"Han steg opp i det høye,
han tok fanger,
og han ga menneskene gaver." †
9 Legg merke til at det står "han steg opp". Det må bety at han først hadde
kommet ned til jorden.‡ 10 Og han som kom ned, er også den som steg opp
til Gud i himmelen for å fylle hele universet med sin nærhet.
11 Dette er de evnene og gavene han ga oss: Noen ble utsendinger som
skulle grunnlegge menigheter på nye steder. Andre ble profeter som fikk
evner til å holde fram budskapet fra Gud. Noen skulle spre de glade
nyhetene om Jesus. Andre igjen skulle bli ledere for menighetene og
undervise.§
12 Alle disse har et ansvar for å utruste de troende, slik at de i sin tur kan
tjene Kristus og bygge opp kroppen hans som er menigheten. 13 Målet er
at vi alle skal være samstemte i vår tro og kunnskap om Guds sønn, slik
at vi blir fullt voksne og lik Kristus i vår tillit til Gud.
14 Da vil vi ikke lenger være barnslige og umodne med en stadig vaklende
og usikker tro. Ingen vil lenger kunne bedra oss med falsk lære og
fantasifulle løgner som blir presentert som sannhet. 15 Nei, da vil vi holde
fast ved det sanne budskapet om Jesus Kristus, og bli fylt av kjærlighet.
Ja, for hver dag som går, vil vi bli mer og mer like Kristus, han som er
leder og hode for kroppen sin, det vil si menigheten. 16 Det er han som
føyer hele kroppen sammen til en enhet og holder den samlet ved hjelp
av lederne den har valgt. Gjennom det at hvert lem i kroppen bidrar med
den oppgaven Gud har gitt den, vokser hele kroppen og blir bygget opp til
en enhet der alle elsker hverandre.

Regler for det nye livet

17 På oppdrag fra Herren Jesus vil jeg oppfordre dere: Lev ikke lenger
som de som ikke kjenner Gud. Tankene deres er forvirret. 18 Sinnet deres
er fylte av et åndelig mørke. De har ingen del i det livet som Gud gir, for
de vet ikke noe om Gud, og vil heller ikke vite noe. 19 Uten skam kaster de
seg ut i et vilt og umoralsk liv, og kan ikke få nok av all slags skammelige
handlinger.
20 Dere som har lært Jesus Kristus å kjenne, har fått et annet livssyn og
en annen atferd. 21 Dere har fått høre budskapet om ham, og har gjennom
det fått greie på hva fellesskapet med Kristus betyr for dere. 22 Derfor må
dere slutte å leve som dere gjorde før. Dere må kaste fra dere det gamle
ego som om det skulle være skitne klær. Deres gamle ego var dømt til evig
undergang og fylt av begjær som lokket dere til å synde. 23 Dere må tenke
på en nye måte. Et nytt forhold til Gud. 24 Dere skal ta på dere nye, rene
klær, en ny fysisk natur, som er skapt for å ligne Gud. Da vil dere gjøre

---

* **4:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:8** Se Salmenes bok 68:19. ‡ **4:9** Eller: til underverdenen. Det vil si dødes verden. § **4:11** På gresk: apostler, profeter, evangelister, gjetere og lærere.

det som er rett og leve fullt og helt for Gud, slik som det sanne budskapet lærer dere.
25 Lyv ikke lenger, *men vær ærlige mot hverandre.** Vi hører jo sammen,
som lemmer i den samme kroppen. 26 *Dersom dere blir sinte på hverandre,*
ta dere da i vare så dere ikke synder.† Pass på å forsone dere med hverandre
og bli venner før dagens slutt. 27 La ikke djevelen få sjanse til å friste dere
til å synde.
28 Den som er tyv, må slutte å stjele. I stedet må han begynne å arbeide
og gjøre rett og skjel for seg. Da kan han også dele med dem som lider nød.
29 Ikke snakk på en slik måte at dere sårer og gjør andre lei seg. Forsøk
heller å oppmuntre andre og styrke troen deres når det trengs, slik at de
som hører får nytte av det dere sier.
30 Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg ved den måten dere handler på. Husk
på at Ånden er tegnet på at dere tilhører Gud og en dag vil bli satt fri for
evig.
31 Slutt med all bitterhet, sinne og raserianfall. Dere skal ikke forulempe
og såre hverandre med harde ord. Vær ikke ondskapsfulle. 32 Pass på at
dere er gode og kjærlige mot hverandre. Tilgi hverandre, akkurat som
Gud har tilgitt dere på grunn av det Kristus har gjort for oss.

5

Ett liv i kjærlighet

1 Altså skal dere handle på samme måten som Gud og tilgi hverandre,
etter som dere er hans elskede barn. 2 Elsk hverandre og la Kristus være
ideal for dere. Han elsket oss så høyt at han ga sitt eget liv for å sette oss
fri fra synden. Denne gaven var et offer som gledet Gud.
3 Blant dere må det aldri forekomme seksuell løssluppenhet og annen
umoral eller griskhet. Tenk på at dere tilhører Gud! 4 Pornografiske
historier, dumt prat og ondskapsfull spøk passer ikke blant dere. Takk
i stedet Gud når dere er sammen. 5 En ting må dere ha klart for dere:
Ingen som lar seg bruke til seksuell løssluppenhet og annen umoral eller
griskhet, får del i Kristus og plass blant Guds eget folk. Den slags er å tilbe
avguder. 6 La dere ikke bli lurt av de som sier at disse handlingene ikke er
synd, for Gud kommer til å dømme alle som ikke lyder ham. 7 Delta aldri
i det som disse personene hengir seg til.
8 Før levde dere i åndelig mørke, men nå lever dere i lyset, i fellesskap
med Herren Jesus. La derfor livet deres vise at dere tilhører lyset. 9 Dersom
lyset får forvandle dere, da kommer dere til å gjøre det som er godt. Dere
vil holde dere til sannheten i tråd med Guds vilje. 10 Spør alltid om hva
Gud vil at dere skal gjøre. 11 De som lever i åndelig mørke, gjør det som
er ondt. Ha derfor ikke noe med deres onde og meningsløse gjerninger å
gjøre, men avslør heller ondskapen. 12 Det som disse personene har for
seg i det skjulte, er så skammelig at vi ikke en gang vil snakke høyt om
det. 13 Når lyset faller på synden, vil den bli avslørt. 14 Lyset avdekker alt.
Derfor bruker vi å appellere, og si:
”Våkn opp du som sover,
stå opp fra de døde,
så skal Kristus inspirere deg til å leve i lyset.”*

* **4:25** Se Sakarja 8:16. † **4:26** Se Salmenes bok 4:5. * **5:14** Sitatet er sannsynligvis tatt fra en sang.

15 Vær nøye med hvordan dere lever. Lev ikke som dumme fjols, men
som kloke og ansvarlige. 16 Ta være på mulighetene dere får til å gjøre godt.
Tiden vi lever i er ond. 17 Gjør ikke noe tankeløst, men forsøk å forstå hva
Herren Jesus vil. 18 Drikk dere ikke fulle på alkohol, for det leder til et
vilt og umoralsk liv. La dere i stedet bli fylt av Guds Ånd. 19 Oppmuntre
hverandre gjennom å synge lovsanger til Herren Jesus. Ja, syng både nye
og gamle sanger til hans ære.† Syng og spill av hele hjertet! 20 Takk alltid
Gud, vår Far, for alt som Herren Jesus Kristus har gjort for oss.

Råd til ektefolk

21 Begge parter i et ekteskap må sette den andre over seg selv. På denne
måten ærer dere Jesus Kristus. 22 Dere kvinner som er gift, må sette
mannen deres over dere selv på samme måten som dere setter Herren
Jesus først i livet. 23 Mannen skal være en leder for sin kone, på samme
måten som Kristus er leder og hode for kroppen sin, som er menigheten.
Husk på at Kristus ble leder gjennom det å frelse alle som tilhører hans
kropp. 24 På samme måten som menigheten setter Kristus først, må en gift
kvinne sette mannen sin over seg selv.
25 Dere menn som er gift, må på den andre siden vise kona like mye
kjærlighet og omsorg som Kristus viste menigheten. Kristus ga til og med
sitt liv for menigheten. 26 Det gjorde han for at den ved budskapet om ham
kunne bli vasket ren og tilhøre Gud. 27 Han ville la menigheten stå fram
for Gud full av herlighet, og uten den minste flekk eller rynke, helt uten
synd og feil. 28 På samme måten må en mann elske sin kone som om hun
skulle være hans egen kropp. Den som elsker sin kone, elsker med andre
ord seg selv. 29-30 Ingen hater sin egen kropp, men tar hånd om den og gir
den det den trenger. På samme måten tar Kristus hånd om kroppen sin,
som er menigheten. På den kroppen er vi alle forskjellige lemmer.
31 Det står i Skriften‡: *"Derfor skal en mann forlate foreldrene sine og
holde seg til kona si, slik at de to blir ett.*§" 32 Det ligger en stor hemmelighet
i dette sitatet fra Skriften. Helt i tråd med min mening er dette et bilde på
forholdet mellom Kristus og menigheten. 33 Men det handler også om dere
som er gift. Derfor skal mannen elske sin kone som seg selv, og kona skal
vise respekt for mannen sin.

6

Råd til foreldre og barn

1 Dere som er barn, skal være lydige mot foreldrene deres, for det ønsker
Herren Jesus at dere er. 2 Det står i Skriften*: *"Vis respekt for foreldrene
dine."* Dette er det første av de ti budene som blir fulgt opp av et løfte:
3 *"så skal du få et langt og lykkelig liv på jorden."*†
4 Dere som er fedre skal ikke misbruke makten og gjøre barna bitre, men
oppdra og undervise dem slik som Herren Jesus vil.

Råd til slaver

† **5:19** I de første menighetene sang de både salmer av Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Sitatet i v.14 er sannsynligvis fra en slik ny sang. ‡ **5:31** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:31** Se Første Mosebok 2:24. * **6:2** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **6:3** Se Andre Mosebok 20:12 og Femte Mosebok 5:16.

5 Dere som er slaver skal være lydige mot deres jordiske herrer. Vis
ærlig og oppriktig respekt, på samme måten som dere ærer og er lydige
mot Kristus. 6 Pass på at dere alltid gjør jobben dere skal, også når ingen
ser dere. Vær tjenere for Kristus, slik at dere gjør Guds vilje av et helt
hjerte. 7 Arbeid hardt og med godt humør, som om dere gjorde det for
Herren Jesus og ikke for mennesker. 8 Husk på at Herren en dag vil gi oss
lønn for alt godt vi har gjort. Det gjelder enten vi er slaver eller frie.
9 Dere som er slaveeiere, må vise respekt for slavene deres og behandle
dem godt. Snakk vennlig og uten trussel. Husk på at både dere og slavene
har den samme Herre i himmelen. Han gjør ingen forskjell på mennesker.

Ta på dere Guds rustning

10 Til slutt: La troen bli sterk gjennom fellesskapet med Herren Jesus
og den enorme kraften som finnes hos ham. 11 Ta på dere Guds komplette
rustning, slik at dere kan stå imot de lumske angrepene fra djevelen. 12 Det
er ikke mennesker vi kjemper mot, men mot ondskapens åndemakter
i den åndelige verden, mot herskere, makter og krefter som styrer vår
desorienterte verden.
13 Ta derfor på dere Guds komplette rustning, slik at dere kan stå imot
når dere blir angrepet av ondskapen. Hold stillingen til kampene er over.
14 Ja, hold stillingen! Spenn fast troskapen mot Jesus som et belte rundt
livet og lojalitet til ham som et skjold for brystet. 15 Skoene på føttene
skal være iveren for å spre budskapet om at Gud har sluttet fred med alle
mennesker. 16 I hver trefning må dere holde troens skjold foran dere, for
med det kan dere slokke alle de brennende pilene som kommer fra den
onde. 17 Ta imot Guds frelse, for den er hjelmen som beskytter hodene.
Ta imot Guds budskap, for det er selve sverdet som Guds Ånd utruster
dere med. 18 Mens dere står i kampen, skal dere stadig be til Gud og
appellere om hans hjelp. Be alltid i den kraft Guds Ånd gir dere. Tap
ikke konsentrasjonen, men be for alle de troende uten å bli trette.
19 Be også for meg, at Gud skal gi meg de rette ordene, slik at jeg uten
frykt kan fortelle det glade budskapet om Jesus, som Gud nå vil gjøre
kjent for alle mennesker. 20 Ja, jeg er en Guds representant her i mitt
fangenskap.‡ Be at jeg kan spre budskapet uten frykt, på den måten som
jeg har fått i oppdrag å gjøre.

Et siste ønske

21 Min kjære bror Tykikus, han som trofast sprer budskapet om Herren
Jesus sammen med meg, vil komme for å fortelle dere hvordan jeg har det
og hvordan situasjonen er. 22 Jeg har sendt ham til dere, for at dere skal få
vite hvordan det står til med oss, og for at han skal oppmuntre dere.
23 Mine kjære søsken§, jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus
vil la dere leve i fred og kjærlighet med hverandre, etter som dere tror på
Kristus.
24 Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle,
dere som elsker vår Herre Jesus Kristus med den kjærligheten som aldri
dør.

---

‡ **6:20** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, der han hadde full frihet å fortelle budskapet om Jesus. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 28:16,30-31. § **6:23** På gresk: brødre.

Paulus' brev til filipperne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus og Timoteus, som sammen tjener Jesus Kristus*.
Til alle i Filippi som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus,
og til lederne og medarbeiderne i menigheten.
2 Jeg ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus må vise dere godhet og
fylle dere med fred.

Paulus ber for menigheten

3 Jeg takker min Gud hver gang jeg tenker på dere. 4 Jeg er alltid ekstra
glad når jeg ber for dere alle. 5 Helt siden jeg første gangen kom til dere,
har dere støttet meg i mitt arbeid med å spre det glade budskapet om
Jesus. 6 Jeg er sikker på at Gud vil fullføre den gode gjerningen han har
begynt i dere. Det betyr at dere fortsatt vil holde fast ved troen når Jesus
Kristus kommer igjen.
7 At jeg takker Gud for dere, og er glad i dere, er bare naturlig siden dere
har en stor plass i hjertet mitt. Dere har jo alle hjulpet meg i oppdraget,
både nå som jeg sitter i fengsel og når jeg før reiste omkring for å spre og
bevise sannheten i det glade budskapet om Jesus.
8 Gud selv vet at jeg lengter etter dere med en slik ømhet som bare Jesus
Kristus kan gi. 9 Jeg ber om at kjærligheten til Gud og mennesker vil vokse,
og at dere vil lære å kjenne Gud og klart forstå 10 hvordan dere skal handle.
Da kan dere stå for Gud uten synd og skyld den dagen Kristus kommer
igjen. 11 Ja, jeg ber om at livet deres skal være fylt av gode gjerninger som
blir et resultat av at dere lever i fellesskap med Jesus Kristus. Da skjer også
det at andre på grunn av dere, ærer og hyller Gud.

Beredt til å dø for Kristus

12 Kjære søsken†, jeg vil at dere skal vite at fangeoppholdet mitt faktisk
hjelper meg i å spre det glade budskapet. 13 Alle her, inklusive soldatene
fra den keiserlige garden, vet at jeg sitter i fengsel fordi jeg har spredd
budskapet om Jesus Kristus.‡ 14 De fleste troende har også gjennom
fangenskapet mitt fått en mye sterkere tro på Herren Jesus. Nå sprer de
budskapet fra Gud uten den minste frykt.
15 Noen av dem forteller riktig nok om Kristus fordi de er misunnelse
på meg og vil konkurrere med meg. Andre har rene motiv. 16 De vil
i sin kjærlighet hjelpe meg etter som de vet at jeg har fått i oppdrag å
forsvare sannheten i det glade budskapet. 17 Den første gruppen forteller
om Kristus ut fra et uverdig motiv. De vil fremheve seg selv og tror at
framgangen deres skal plage meg mens jeg sitter i fengsel. 18 Hva spiller
det for rolle? Hvilket motiv de nå enn har, rene eller uverdige, så bli i alle
fall budskapet om Kristus spredd. Det gleder meg.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".
† **1:12** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:13** Paulus satt sannsynligvis i husarrest i Roma, og var voktet av forskjellige personer fra en garde med flere tusen soldater. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 28:16,30-31.

Ja, jeg tenker fortsette å glede meg. 19 Jeg vet at på grunn av bønnene
deres og Jesu Kristi Ånd skal jeg bli satt fri. 20 Jeg håpet av hele mitt
hjerte at jeg aldri skulle behøve å skamme meg for Gud. Jeg vil være like
uredd som jeg alltid har vært, og gjennom mine handlinger ære Kristus,
enten jeg får leve eller blir dømt til døden. 21 Å leve videre er for meg å
tjene Kristus, og min død ville hjelpe til å spre budskapet om ham. 22 Men
dersom et fortsatt liv her på jorden gir meg flere muligheter til å arbeide
med godt resultat, da vet jeg ikke hva jeg vil foretrekke. 23 Jeg blir dratt i
to retninger: I det ene øyeblikket lengter jeg etter å forlate dette livet og
være hos Kristus, noe som ville vært bedre for meg. 24-25 I neste øyeblikk
innser jeg at det er bedre for dere om jeg lever videre her på jorden. Derfor
vet jeg at jeg skal leve og komme til dere, slik at troen kan spire og gi dere
enda mer glede. 26 Når jeg kommer tilbake til dere, har dere enda større
grunn til å være stolte over Jesus Kristus, på grunn av det han har gjort
for meg.
27 Dere må passe på å leve på en måte som er verdig det glade budskapet
om Kristus. Enten jeg er på besøk hos dere, eller er på et annet sted, så
vil jeg høre at dere står fast og er enige. Side om side må dere kjempe
for å spre troen på det glade budskapet om Kristus. 28 Vær aldri redd for
motstanderne. Det mot dere har, kommer til å vise at mange er på vei til å
gå evig fortapt, mens dere vil bli frelst av Gud. 29 Dere har jo fått forretten
til ikke bare å tro på Kristus, men også til å lide for ham. 30 Dere og jeg
kjemper den samme kampen. Dere så hvordan jeg måtte lide for Kristus
da jeg første gangen kom til dere,§ og som dere vet, sitter jeg nå igjen i
fengsel.

2

Lev slik som Kristus gjorde

1 Å leve i fellesskap med Kristus betyr ikke det at vi får trøst og
oppmuntring gjennom den kjærligheten han viste oss? Betyr ikke det at
hans Ånd gir oss fellesskap med hverandre? At vi blir fylt av godhet og
medfølelse? 2 Dersom dere er enige i dette, da gjør meg virkelig glad ved
å leve i harmoni med hverandre. Elsk hverandre, vær enige i sjel og sinn,
strev mot de samme målene.
3 Vær ikke egoistiske og forsøk ikke å imponere hverandre. Vær heller
ydmyke og sett andre høyere enn dere selv. 4 Ikke tenk bare på det som
er godt for dere selv, men tenk også på andre sine behov.
5 Ha den samme innstillingen som Jesus Kristus hadde.
6 Han var i sin natur som Gud,
men unngikk at hans likhet med Gud skulle bli et privilegium han
kjempet for.
7 Nei, han avsto fra sin makt og herlighet og kom til jorden for å tjene oss
som et menneske.
Han levde som en av oss.
8 Han gjorde seg ydmyk og var lydig mot Gud.
Han var villig å dø, ja, dø på korset.
9 Derfor har Gud opphøyet ham til å bli hersker over hele universet.
Han har på nytt gjort ham til Gud.

§ **1:30** Paulus fikk sitte i fengsel i Filippi. Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 16:19-40.

10 Alle skal tilbe ham, både i himmelen og på jorden og under jorden.
11 Alle skal åpent bekjenne at Jesus Kristus er Herren*. Gjennom dette
vil Gud, vår Far i himmelen, bli æret.†

Vær lys i verden

12 Etter som vi har vårt ideal i Jesus, må dere, kjære venner, passe på
å leve sammen på en måte som viser at dere virkelig er frelst. Dere var
alltid nøye med å følge undervisningen min da jeg var hos dere. Nå når jeg
er borte, må dere være minst like nøye med ydmykt å lyde og respektere
Gud. 13 Det er han som påvirker viljen deres og gir dere kraft til å gjøre
det han vil.
14 Gjør alt dette uten å klage og diskutere. 15-16 Ikke slik at dere blir
anklaget for noe, men er lydige barn av Gud og fri fra skyld. Når dere tilbyr
budskapet som gir liv til andre, skinner dere som stjernene på himmelen
for verdens mennesker, dem som lever i ondskap og åndelig mørke. Og
når Kristus kommer igjen, da kan jeg med stolthet vise at mitt arbeid og slit
blant dere ikke har vært bortkastet. 17 Ja, om jeg så må dø under tjenesten
min og blodet blir ofret, er jeg likevel glad. Jeg gleder meg sammen med
dere når jeg ser troen spire og livet blir et offer som tilfredsstiller Gud.
18 La oss sammen glede oss over det vi kan gjøre for Gud.

Timoteus kommer til Filippi

19 Jeg håper at Herren Jesus snart skal la meg sende Timoteus til dere.
Da kan jeg bli oppmuntret av ferske rapporter fra dere. 20 Det finnes
ingen som kjenner ansvaret og har så stor interesse for dere som Timoteus.
21 Alle andre er mest opptatt av sine egne gjøremål og bryr seg ikke om å
tjene Jesus Kristus. 22 Men Timoteus har vist hvor pålitelig han er, det vet
dere. På samme måten som en sønn arbeider for sin far, slik har han stått
på for å spre det glade budskapet om Jesus. 23 Så snart jeg vet hvordan det
går med meg her i fengslet, håper jeg å kunne sende ham til dere. 24 Ja,
jeg stoler faktisk på at Herren Jesus snart vil la meg komme til dere.

Paulus sender Epafroditus

25 Jeg tror at jeg må sende tilbake vår bror Epafroditus til dere. Dere
sendte ham til meg for å hjelpe meg med det jeg trengte. Siden det har
han arbeidet og kjempet sammen med meg. 26 Nå lengter han etter dere
og er urolig over at dere har fått greie på at han var syk. 27 Han var virkelig
alvorlig syk, faktisk holdt han på å dø. Gud hadde medfølelse med ham
og med meg, slik at jeg slapp bli rammet av en ny sorg i tillegg til alle
mine andre bekymringer. 28 Derfor sender jeg ham mer enn gjerne tilbake
til dere. Jeg vet hvor takknemlige dere vil å bli over å treffe ham igjen.
Dessuten kommer jeg til å ha en bekymring mindre. 29 Ta godt imot ham.
På samme måte som dere lever han i fellesskap med Herren Jesus. Ja, gled
dere over ham og vis ham anerkjennelse. 30 Det var på grunn av arbeidet
hans for Kristus han holdt på å dø. Han var villig til å risikere livet for å
hjelpe meg med det dere ikke kunne gjøre, siden dere var så langt unna.

3

Skyldfri gjennom troen på Kristus

---

* **2:11** Det gresk ordet for Herren er samme ord som blir brukt om Gud i den gresk oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:11** Dette var sannsynligvis en sang.

1 Nå vil jeg, kjære søsken, oppfordre dere til å glede dere over
fellesskapet med Herren Jesus. Jeg vil minne dere om noe dere allerede
har hørt tidligere. Det er ikke noe ekstra bry for meg, og det er en trygghet
for dere at sannheten står fast.
2 Pass dere for bikkjene*. Med det mener jeg disse onde menneskene
som skjærer kroppen i stykker. De som sier at ingen kan bli frelst uten
at de holder fast på seremonien med å omskjære guttene. 3 Den ekte
omskjærelsen handler ikke om en ytre forandring. Det handler om at
vi er stolte over vårt fellesskap med Jesus Kristus. I vårt indre tilber og
tjener vi Gud og er ledet av hans Ånd.
4 Selv om det skulle vært nok å sette sin lit til hvem vi er, og til hva vi
gjør, så ville jeg selv ligge godt an. Dersom noen kunne skryte av slikt,
da måtte det være jeg. 5 Jeg ble omskåret da jeg var åtte dager gammel
og tilhører Israels folk og Benjamins stamme. Jeg er en ekte jøde, født av
jødiske foreldre, og gjorde alt for å følge Moseloven† som en ekte fariseer‡.
6 Ja, jeg gikk så langt i min fanatisme at jeg forfulgte alle troende. Når det
gjaldt å holde alle budene i loven, var jeg feilfri i folks øyne.
7 Alt dette, som jeg en gang syntes var så viktig, anser jeg nå å være
fullstendig verdiløst på grunn av det som Kristus har gjort for oss. 8 Ja,
alt annet er verdiløst, når vi sammenligner det med den grenseløse
rikdommen det er å kjenne Jesus Kristus, min Herre. For hans skyld har
jeg kastet fra meg alt som verdiløst skrot, for at jeg skal få oppleve verdien
av å tilhøre Kristus 9 og leve i fellesskap med ham. Jeg strever ikke lenger
for å bli skyldfri innfor Gud ved å følge Moseloven til punkt og prikke. Nå
stoler jeg på at troen på Kristus frelser meg, etter som Gud lar den som
tror, stå skyldfri innfor ham.
10 Det eneste jeg nå vil, er å lære Kristus å kjenne og få oppleve den
mektige kraften som vakte han opp fra de døde. Ja, jeg er villig til å lide
for hans skyld. Til og med dø på samme måten som ham. 11 Jeg håper at
jeg en dag skal få stå opp fra de døde til evig liv.

Kjemp for å nå målet

12 Jeg vil slett ikke påstå at jeg har nådd målet og er perfekt. Jeg arbeider
videre på å lære Jesus Kristus å kjenne. Jeg vil leve fullt og helt for ham,
etter som han har frelst meg og lar meg tilhøre ham. 13 Nei, kjære søsken,
jeg innbiller meg ikke at jeg er perfekt. En sak er likevel sikker: Jeg
forsøker å glemme det som ligger bak meg og strever mot det som ligger
foran. 14 Jeg spurter mot målet for å kunne ta imot hyllesten, det evige
livet som Gud lovet oss gjennom det som Jesus Kristus gjorde.
15 Jeg håper at alle dere som har en moden tro, har den samme
innstillingen. Dersom dere har en annen oppfatning på noe punkt, da
vil Gud vise dere hva han ønsker på det området. 16 Se bare til at dere
praktiserer de sannhetene som dere allerede har forstått.
17 Kjære søsken, ta meg som ideal. Lær av dem som følger det eksempel
som jeg og mine medarbeidere har gitt dere. 18 Jeg har ofte sagt til dere
og nå sier jeg det på nytt med stor sorg, at det finnes mange som er

---

* **3:2** Jødene mente at hunden var et urent dyr, og den som ble kalt for hund var å bli anklaget for å ikke være lydig mot Gud. † **3:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **3:5** Fariseerne var et religiøst parti blant jødene. De var svært nøye med å følge hele Moseloven og hadde for øvrig lagt til egne regler og forskrifter.

motstandere av budskapet om at Kristus døde på korset for vår skyld.
19 Disse personene er på vei til å gå evig fortapt, for de tenker bare på
å tilfredsstille sine fysiske begjær. De skryter av forhold som de burde
skamme seg over. De er kronisk opptatt av livet her på jorden. 20 Vårt
hjemland er hos Gud i himmelen, og fra ham skal Herren Jesus Kristus
komme tilbake for å frelse oss for evig. 21 Han vil gjennom sin kraft
forvandle våre dødelige kropper, slik at vi blir lik den kroppen han fikk
da han ble vakt opp fra de døde. Han er Herre over alt og alle.

4

Gode råd

1 Derfor, mine kjære søsken, skal dere holde fast ved troen på Herren
Jesus, dere som jeg elsker og lengter etter, dere som er min glede og stolthet.
2 Jeg vil be Evodia og Syntyke om å forsøke å inngå forlik, etter som
begge lever i fellesskap med Herren Jesus. 3 Jeg ber deg, min trofaste
medarbeider*, om å hjelpe disse kvinnene etter som de har spredd det
glade budskapet om Jesus sammen med meg. De har arbeidet sammen
med Klemens og mine øvrige medarbeidere som har sine navn skrevet i
livets bok†.
4 Kjenn glede over fellesskapet med Herren Jesus! Ja, jeg sier det en gang
til: Kjenn glede i fellesskapet med Herren Jesus! 5 La alle se hvor vennlige
og omtenksomme dere er mot andre. Tenk på at Herren kommer snart!
6 Ikke vær bekymret for noe som helst, men be til Gud og spør om hjelp.
Be til ham om det dere trenger og takk jevnt og trutt. 7 Da vil Gud gi dere
av sin fred, den som går dypere enn vi noen gang kan forstå. Hans fred
skal beskytte hjertene og tankene deres, etter som dere lever i fellesskap
med Jesus Kristus.
8 Og nå, mine søsken, vil jeg oppfordre dere til å fylle sinnet med det
som er sant, det som er verdt respekt og det som er rett. La tankene være
opptatt med slikt som er bra i Guds øyne, slikt som er verdt å elske og
snakke godt om, ja, alt som er prisverdig og verdt ros og ære. 9 Fortsett å
leve i tråd med den undervisningen dere har fått av meg, muntlig eller i
brevs form. Praktiser troen på samme måten som dere så jeg gjorde mens
jeg var hos dere. Da skal Gud, han som gir fred, støtte og hjelpe dere.

Paulus takker for gaven

10 Jeg er så glad og takker Herren Jesus, for at dere nå endelig igjen har
fått anledning til å vise at dere vil hjelpe meg. 11 Det betyr ikke at jeg før
led noen nød, for jeg har lært meg å være fornøyd med det jeg har. 12 Jeg
kan mestre både fattigdom og overflod siden jeg har erfaring med begge
deler. Jeg vet hvordan det er å føle seg mett, og jeg vet hvordan det er å
gå sulten. Iblant har jeg hatt for mye og iblant har jeg hatt for lite. 13 Alt
mestrer jeg, etter som Herren Jesus gir meg styrke. 14 Men jeg er likevel
veldig takknemlig for at dere ville hjelpe meg i min vanskelige situasjon.
15 Dere i Filippi vet selv hvordan det var rett etter at dere hadde tatt
imot det glade budskapet om Jesus. Dere var den eneste menigheten som
ga meg økonomisk hjelp da jeg dro fra Makedonia for å spre budskapet
på andre steder. 16 Ja, til og med før jeg hadde reist fra Makedonia og var

* **4:3** Eller: Syzygos. Navnet betyr "medarbeider", og Paulus gjorde kanskje en ordlek av hans navn. † **4:3** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

alene i Tessaloniki, sendte dere meg hjelp mer enn en gang. 17 Selv om jeg
er takknemlig over gavene deres, så gleder jeg meg mest over at dere en
dag vil få lønn for gavmildheten deres.
18 Nå har jeg fått alt jeg trenger, og mer enn som så. Jeg mangler ikke
noe etter at jeg fikk gaven dere sendte med Epafroditus. Dere kan være
sikre på at gaven er et offer som gleder og tilfredsstiller Gud.
19 Den Gud jeg tjener, er over alle grenser rik. Gjennom Jesus Kristus vil
han også gi dere alt det dere trenger, etter som dere lever i fellesskap med
Kristus. 20 Æren tilhører vår Gud og Far i himmelen i all evighet. Ja, det
er sant!‡

Hilsen til slutt

21 Hils alle de som tilhører Gud gjennom fellesskapet med Jesus Kristus.
De troende brødre som er hos meg, hilser til dere. 22 Alle de troende her
hilser til dere, spesielt de som arbeider ved hoffet til Keiseren.
23 Med ønske om at godheten og kjærligheten i Herren Jesus Kristus skal
beskytte dere.

‡ **4:20** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til kolosserne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som ved Guds vilje er utsending* av Jesus Kristus†.
Min medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.
2 Til våre søsken‡ i Kolossæ som tilhører Gud og tror på Kristus.
Vi ber at Gud, vår Far, vil vise dere godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

3 Vi takker alltid Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, når vi ber for dere. 4 Vi
har hørt om den tro dere har på Jesus Kristus og om den kjærlighet dere
viser alle de troende. 5 Dere lever i håpet om at Gud til slutt vil frelse
dere for evig. Det håpet har dere hatt helt siden dere fikk høre det sanne
budskapet om Jesus. 6 Dette budskapet nådde dere og blir nå spredd over
hele verden. Over alt forvandler det menneskene, på samme måten som
dere ble forandret den dagen dere fikk høre det og forsto at Gud i sin
godhet virkelig tilgir syndene våre.
7 Det var vår kjære medarbeider Epafras, som fortalte disse gode
nyhetene til dere. Trofast tjener han Kristus for at dere skal bli frelst§.
8 Det var han som fortalte oss om hvilken kjærlighet til andre mennesker
Guds Ånd har gitt dere.

Paulus ber for menigheten

9 Helt siden vi først hørte snakk om dere, har vi bedt for dere. Vi ber at
Gud vil hjelpe dere til å forstå hva hans vilje er, og at hans Ånd vil gi dere
visdom og forstand. 10 Da kan dere klare å leve på en måte som er verdig
for Herren Gud. Vi ber at dere vil glede Herren gjennom alle slags gode
gjerninger, og at dere for hver dag som går vil lære ham bedre og bedre å
kjenne.
11 Ja, Herren vil styrke dere gjennom sin herlige kraft, slik at dere kan
være glade, utholdende og tålmodige uansett hva som måtte møte dere.
12 Takk alltid Gud, vår Far, han som har gjort det mulig for dere å få del
i den arven som venter alle som tilhører ham og lever i lyset. 13 Han har
fridd oss ut av mørkets makt og lar oss nå få tilhøre hans elskede Sønn.
14 Gjennom det at Sønnen betalte straffen for syndene våre, har vi blitt
kjøpt fri fra slaveriet under synden og fått tilgivelse.

Jesus Kristus er Herre over alle ting

15 Jesus Kristus er det synlige bildet av Gud, han som er usynlig. Kristus
står over alt det skapte.* 16 Gud lot ham skape alt som finnes i himmelen
og på jorden, både det vi kan se og det vi ikke kan se, alle høye og mektige
engler, makter og myndigheter.† Alt er skapt av Kristus og finnes til for å

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** På gresk: brødre. § **1:7** Andre håndskrifter har: for å hjelpe oss.
* **1:15** På gresk: han er den førstefødte i hele skapelsen. Den sønn som ble født først, arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen. † **1:16** Området der Kolossæ lå, var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Kristus i status.

ære ham. 17 Han er‡ til før alt annet, og kraften fra ham holder sammen
hele skaperverket.
18 Kristus er hodet for kroppen, det vil si menigheten. Han er alle tings
begynnelse. Den første som sto opp fra de døde. Derfor er han den fremste
av alle. 19 Gud lot nemlig sin fylde§, alle hans egenskaper og hele hans
kraft, finnes hos Sønnen. 20 Gjennom det at Sønnen ofret sitt blod på korset
og tok straffen vår på seg, har Gud sluttet fred med menneskene. Ja, hele
skaperverket er forsonet med Gud, både det som finnes på jorden og det
som finnes i himmelen.
21 Dette gjelder også dere, dere som hadde vendt ryggen til Gud. Dere
var hans fiender, etter som både tankene og handlingene var onde. 22 Nå
er dere blitt forsonet med Gud og er vennene hans gjennom at Kristus ble
menneske og døde for å ta straffen på seg. Ja, nå tilhører dere Gud og kan
stå for ham uten synd og skyld. 23 Dette er virkelighet bare dere holder
fast ved troen på Kristus. Troen er den sikre grunnen for livet. La ikke
noe rokke ved troen, og ta fra dere håpet om fullkommen frelse som dere
har hørt gjennom det glade budskapet om Jesus. Dette budskapet blir nå
spredd over hele verden, og jeg, Paulus, tjener Gud ved å bringe det videre.

Paulus sitt arbeid for menigheten

24 Nå er jeg glad over å måtte lide for deres skyld. Enda står det igjen
noen av de lidelsene som Kristus har vist at jeg må gå i gjennom for
menigheten, som er hans kropp.* 25 Gud har nemlig gitt meg i oppdrag
å arbeide for menigheten ved å spre budskapet hans til dere som ikke er
jøder. 26 Dette budskapet som er fra Gud, er hans hemmelige† plan som
har ligget skjult gjennom mange generasjoner siden tidenes begynnelse.
Men nå har Gud vist den for alle dem som tilhører ham. 27 Han har latt
folkene få innsikt i Guds rike og herlige hemmelighet: At alle jordens folk
kan oppnå fellesskap med Kristus. At de kan ha det samme håpet om en
evig herlighet felles med Gud.
28 Derfor sprer vi budskapet om Kristus over alt der vi kommer. Vi
gir råd til alle mennesker og underviser på en så klok måte som det er
mulig. Gjennom det vil vi føre alle fram til Gud med en sterk og moden
tro, takket være fellesskapet med Kristus. 29 Det er dette målet jeg arbeider
og kjemper for, gjennom den mektige kraften som Kristus lar virke i meg.

2

1 Jeg vil at dere skal kjenne til hvor hardt jeg har kjempet for dere
og menigheten i Laodikea*, og for alle andre som jeg ikke har truffet
personlig. 2 Mitt mål er at dere skal bli modige, at dere skal bli knyttet
sammen gjennom kjærligheten til hverandre, at dere skal få kunnskap
om Guds hemmelige† plan, som er Kristus selv, slik at dere blir helt trygge.

---

‡ **1:17** Paulus bruker presensform, for å vise at Jesus er Gud og evig. Se Andre Mosebok 3:13-14, der Gud kalte seg "Jeg er". § **1:19** Paulus bruker ordet "fylde" for at gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. * **1:24** Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 9:16. † **1:26** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord. * **2:1** Laodikea, nåværende Pamukkale i Tyrkia, lå snaut 2 mil fra Kolossæ. Brevet skulle bli lest også i den menigheten. † **2:2** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet uttrykket som et viktig ord.

3 Kristus er den som gjør Guds visdom og kunnskap‡ kjent, den skatten som
før var skjult. 4 Dette sier jeg for at ingen skal bedra dere med lokkende
argumenter. 5 Ja, selv om jeg er langt borte fra dere, så er hjertet mitt hos
dere. Jeg gleder meg over at dere på samme måte som gode soldater står
fast og disiplinert i troen på Kristus.

Nytt liv sammen med Kristus

6 Dere har tatt imot Jesus Kristus som Herre i livet deres. Lev da i
fellesskap med ham. 7 La Kristus gi dere kraft og næring, slik at den troen
dere har fått undervisning i, kan bli sterkere og sterkere. Og takk stadig
for alt han har gjort.

8 La ingen bedra dere og ødelegge troen med tomt tankegods§. Den
slags bygger på menneskelige tradisjoner og kommer ikke fra Kristus, men
fra onde makter i denne verden. 9 Den hele og fulle guddommen*, alle
egenskapene hos Gud og hele hans kraft, bor nemlig i Kristus. Alt var i
ham da han levde på jorden som menneske. 10 Kristus er Herre over alle
herskere og makter i universet.† Når dere lever i fellesskap med ham,
mangler dere ingenting. 11 Gjennom fellesskapet med Kristus har dere
også blitt omskåret‡. Kristus omskjærer ikke på den fysiske måten som
mennesker gjør. De skjærer bort forhuden på guttene, men han har skåret
bort deres gamle ego, som blir styrt av synden. 12 Da dere ble døpt inn i
fellesskap med Kristus, begravde dere det gamle ego sammen med ham.
Ved dåpen har dere fått ett nytt liv sammen med ham, etter som dere
trodde at Gud ved sin kraft vakte opp Kristus fra de døde.

13 Dere var åndelig døde§ på grunn av synden og fordi deres gamle ego
ennå ikke var blitt skåret bort. Gud lot dere bli levende sammen med
Kristus og tilga oss alle syndene våre. 14 Han slo en strek over alt det
som anklaget oss. Listen over skylden som vi selv burde ha betalt for, ble
spikret fast sammen med Kristus på korset. 15 Gjennom det Kristus gjorde
for oss, slo Gud alle våpen ut av hendene på herskerne og myndighetene
i denne onde verden. Han har latterliggjort dem for hele verden, da han
triumferte over dem på korset.

16 La ingen dømme dere for det dere spiser eller drikker. La heller
ingen tvinge dere til å feire forskjellige høytider og dager som er knyttet til
månefasene eller til å holde en spesiell hviledag*. 17 Alle disse reglene ga
oss bare en foreløpig uskarp skisse av det som skulle komme, om Kristus,
han som virkelig eksisterer.† 18 La ingen ta fra dere den seieren som
Kristus har vunnet for dere! Bry dere ikke om disse personene som lar seg
bruke til falsk ydmykhet og tilber engler og aldri slutter med å analysere
synene sine. De tenker på en menneskelig måte, noe som gjør at de blir
hovmodige. De har slett ikke noe å være stolte over. 19 De har mistet

‡ **2:3** Paulus bruker ordet "kunnskap" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den hemmelige kunnskapen", skulle frelse menneskene. § **2:8** Paulus advarte mot den religionsblanding av jødedom og avgudsdyrkelse som var dette i området. * **2:9** Paulus bruker ordet "fylde" for å gå imot gnostisismen, en falsk lære som sa at "den guddommelige fylden" styrer menneskene sine skjebner. I følge gnostisismen var "fylden" summen av mange mindre åndsmakter. † **2:10** Området der Kolossæ lå var kjent for sin dyrkelse av englene, og Paulus ville vise at englene står under Jesus i status. ‡ **2:11** Paulus gikk imot dem som forlangte at menn som ikke var jøder måtte bli omskåret når de begynte å tro på Kristus. § **2:13** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **2:16** I grunnteksten: Sabbaten. † **2:17** For Paulus var både jødiske og ikke jødiske religiøse skikker et slaveri under regler som ikke kunne frelse noen.

kontakten med Kristus, med han som er leder og hode for kroppen sin som er menigheten. Gjennom kontakt med Kristus får kroppen sin styrke. Han holder kroppen sammen med knokler og sener, slik at den utvikler seg som Gud vil.

20 Dere døde sammen med Kristus da dere begynte å tro på han. Dere er satt fri fra de onde maktene i denne verden. Hvorfor velger dere da en
oppførsel som om dere fortsatt tilhørte denne verden? Hvorfor bøyer dere
av for personer som sier: 21 "Ha ikke noe med dette eller hint å gjøre! Smak
ikke på dette! Rør ikke dette!" 22 Nei, denne type regler og spissfindig lære
er bare menneskelige påfunn om ting til forbruk og som etterpå forsvinner.
23 Det ser kanskje ut som visdom, etter som påbudene handler om strenge
religiøse øvelser, om falsk ydmykhet og om å være likegyldig til kroppens
behov. Disse øvelsene kan aldri hindre et menneske fra å bli styrt av sine
onde tanker og begjær.

3

Råd i forhold til det nye livet

1 Dere fikk altså liv da dere begynte å tro på Kristus og ble reist opp
sammen med ham. Søk da det som Gud har forberedt til dere i himmelen,
der Kristus sitter på Guds høyre side* og regjerer. 2 La tankene være
opptatt med det som finnes hos Gud, og ikke det som finnes her på jorden.
3 Dere har vært død med Kristus og lever nå i fellesskap med Gud. Deres
virkelige liv vil ikke bli avdekket før Kristus blir synlig igjen. 4 Når Kristus
kommer igjen og blir synlig for alle, han som er vårt† virkelige liv, da skal
også dere være sammen med ham. Dere skal ta del i hans herlighet.

5 Drep derfor det syndige begjæret som forsøker å kontrollere deres
jordiske kropper. Hold dere borte fra seksuell løssluppenhet, umoral,
onde lyster og skittent begjær. Vær heller ikke gjerrige, for det er å tilbe
en avgud. 6 Gud kommer til å straffe alle som driver med disse tingene.
7 Også dere henga dere til slikt mens dere hørte denne verden til. 8 Nå
må dere dessuten legge av sinne, dårlig humør, ondskap, uvaner med å
forulempe andre og rått snakk.

9 Lyv ikke for hverandre! Dere har jo kvittet dere med det gamle ego og
de dårlige vanene som om det var skitne klær. 10 I stedet har dere tatt på
dere nytt rent tøy, en ny natur, som jevnt og trutt blir fornyet mens dere
lærer Gud bedre å kjenne og blir enda mer lik Skaperen. 11 Når dere nå
har fått en ny natur, spiller det ikke lenger noen rolle om dere er jøder
eller folk som ikke er jøder‡, om de praktiserer omskjærelse av gutter eller
ikke, om de tilhører den ene eller den andre kulturen§ eller om dere er
slaver eller frie. Nei, Jesus Kristus er det eneste som betyr noe. Han lever
i oss alle.

12 Dere har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham. Dere er hans,
og han elsker dere. Derfor må dere ta på dere en ny fysisk natur: Vis
medfølelse og vær vennlige mot hverandre, dere skal erkjenne behovene
for hverandre, og møt hverandre med mildhet og tålmodighet. 13 Bær
over med manglene hos hverandre. Tilgi den som har gjort dere noe ondt.

---

* **3:1** Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. Se Salmenes bok 110:1. † **3:4** Eller: deres. ‡ **3:11** På gresk: greker. § **3:11** På gresk: er barbar eller skyt. Disse folkeslag tilhørte ikke den gresk-romerske kulturen, og skyterna ble ansett for å være de mest siviliserte av alle.

Herren Jesus har jo tilgitt dere. Da må også dere tilgi hverandre. 14 Det viktigste av alt er at dere elsker hverandre, for kjærligheten er det bånd som binder sammen Kristi kropp som er menigheten. Da kan dere leve med hverandre i fullkommen enhet. 15 La tankene deres bli styrt av den freden som Kristus gir. Gud har innbudt dere til å leve i fred med de andre lemmene i kroppen, det vil si menigheten. Vær alltid takknemlige!

16 La alt det fantastiske som Kristus underviste om, stadig få påvirke dere. Veiled hverandre på en klok måte. Oppmuntre hverandre ved å synge lovsanger til Gud av et helt hjerte. Ja, syng både nye og gamle sanger for å vise deres takknemlighet.* 17 Hva dere enn sier eller gjør, så skal dere hele tiden tenke på at dere tilhører Herren Jesus. Takk alltid Gud, vår Far, for det som Herren Jesus har gjort for oss.

Råd i forhold til familie og slaver

18 Dere gifte kvinner skal sette deres menn foran dere selv. Slik skal det være blant dem som tilhører Herren Jesus. 19 Dere gifte menn skal vise deres koner kjærlighet og omsorg. Ingen får lov til å være streng og uvennlig mot sin kone.

20 Dere som er barn skal alltid være lydige mot foreldrene. Da gleder Herren seg. 21 Dere foreldre skal ikke støtt og stadig kritisere barna deres. Da blir de bare sinte og lei seg og gir opp alt.

22 Dere som er slaver skal alltid være lydige mot deres jordiske herrer. Pass på at dere gjør det dere skal, også når de ikke ser dere. Vær ærlige og lydige ut fra den dype respekten dere har for Herren Jesus. 23 Arbeid hardt og med godt humør samme hva dere enn holder på med. Gjør alt som om dere gjorde det for Herren og ikke for mennesker. 24 Husk på at det er Herren selv som en dag skal lønne dere og la dere få arve alt det gode som finnes hos Gud. Det er Kristus som er deres virkelige Herre og som dere arbeider for. 25 Den som gjør det som er ondt, vil bli straffet for sine handlinger på dommens dag. Gud gjør ingen forskjell på folk.

4

Oppfordring til bønn

1 Dere som er slaveeiere, må gi slavene deres alt det de trenger og har rett på. Husk på at dere også har en Herre, i himmelen. 2 Be regelmessig til Gud uten å gi opp. Takk ham alltid. 3 Når dere gjør dette, må dere ikke glemme å be om at Gud gir oss en mulighet til å spre budskapet hans. At jeg kan fortelle om Guds hemmelige* plan, som er Kristus. Det er på grunn av denne hemmeligheten jeg sitter i fengsel. 4 Be om at jeg på en rett måte kan avsløre hemmeligheten for alle, og at de forstår den.

5 Opptre fornuftig i møte med mennesker som ikke tror. Ta vare på de mulighetene dere får til å spre budskapet om Jesus til alle. 6 Snakk med dem du omgås på en vennlig måte, men la ordene være til ettertanke. Pass på at dere vet hvordan dere skal svare på spørsmålene deres.

Personlig hilsen

---

* **3:16** I de første menighetene sang de både salmer fra Salmenes bok og andre nyere komponerte sanger. Lovsangen til Jesus i 1:15-20 er sannsynligvis en slik ny sang. * **4:3** Paulus bruker ordet "hemmelig" for å gå imot den religionsblanding som forekom i området, og der innbyggerne oppfattet dette utrykket som et viktig ord.

7 Vår kjære bror Tykikus, som trofast sprer budskapet om Herren Jesus
sammen med meg, vil komme og fortelle dere hvordan jeg har det. 8 Jeg vil
sende han til dere for at dere skal få vite hvordan det står til med oss, og for
at han skal oppmuntre dere. 9 Sammen med ham kommer også Onesimus†,
en trofast og avholdt bror som tilhører menigheten deres. Han og Tykikus
kommer til å gi dere en fersk rapport om det som skjer her.
10 Aristark, som sitter i fengslet sammen med meg, hilser til dere. Det
gjør også Markus‡, som er fetter av Barnabas. Som jeg allerede har meddelt
dere tidligere: Ta vel imot Markus dersom han skulle komme til dere.
11 Jesus, som også blir kalt Justus, hilser til dere. Disse er de eneste troende
jødene som arbeider sammen med meg for å spre budskapet om at Gud
vil frelse menneskene og gjøre dem til sitt eget folk. De har vært til stor
oppmuntring for meg.
12 Epafras, som også tilhører menigheten deres, hilser til dere. Han tjener
Jesus Kristus og kjemper for dere ved å be til Gud for dere. Han ber at dere
må holde fast på troen, og at troen vil modnes, slik at dere forstår Guds
vilje. 13 Jeg kan bekrefte hvor hardt han kjemper for dere og for de troende
i Laodikea og Hierapolis.§
14 Vår kjære Lukas*, legen, hilser til dere. Det gjør også Demas. 15 Hils
til alle de troende i Laodikea og til Nymfa og til menigheten som samles i
hjemmet hans†.
16 Når dette brevet har blitt lest opp i menigheten, send det da videre til
Laodikea, slik at også de får lese det. Se til at dere selv får lese det brevet
som kommer fra Laodikea.‡ 17 Og si til Arkippus: "Pass på at du fullfører
den oppgaven som Herren Jesus har gitt deg."
18 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen med egen hånd.§ Husk på å be for
meg mens jeg sitter i fengsel.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

† **4:9** Onesimus var den slave som Paulus skrev om i brevet til Filemon. ‡ **4:10** Dette er den Markus som skrev Markussin fortelling om Jesus. § **4:13** Både Laodikea og Hierapolis lå ca 2 mil fra Kolossæ. * **4:14** Dette er den Lukas som skrev Lukassin fortelling om Jesus. † **4:15** Eller: hennes. ‡ **4:16** Brevet som kom fra Laodikea, var sannsynligvis et brev som var på vei rundt til forskjellige menigheter, etter som Paulus brev var undervisningsbrev som skulle bli lest av alle. Det kan ha vært brevet til Efesos, en by som lå i nærheten. § **4:18** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev hilsningen selv, så at mottagerne skulle vite at brevet kom fra ham.

Paulus' første brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.

Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus†. Vi ber at Gud vil vise godhet og fylle dere med fred.

Paulus takker Gud for menighetens tro

2 Vi takker alltid Gud for dere alle og ber stadig for dere. 3 Vi tenker på alt det dere gjør. Deres tro har blitt omsatt til praktisk handling, deres kjærlighet har vist seg i hardt arbeid, og dere holder fast ved håpet om at vår Herre Jesus Kristus skal frelse dere for evig. Derfor må vi takke vår Gud og Far i himmelen for dere.

4 Kjære søsken‡, Gud elsker dere, og vi vet at dere har takket ja til innbydelsen hans om å tilhøre ham. 5-6 Da vi kom til dere med det glade budskapet om Jesus, tok dere imot det. Vi kom ikke bare med ord til dere. Guds Hellige Ånd ga oss kraft til å gjøre mirakler, slik at dere så at vi virkelig selv trodde på budskapet. Dere vet alt vi gjorde blant dere for å frelse dere. Dette overbeviste dere, slik at dere tok imot budskapet om Jesus med den glede som Guds Hellige Ånd gir. Det gjorde dere til tross for de forfølgelsene dere ble utsatt for. Dere fulgte vårt eksempel, og dermed også eksemplet til Herren Jesus, ved at dere var villige til å lide. 7 På den måten ble dere selv et ideal for alle de troende i Makedonia og Akaia§. 8 Dere har ført budskapet om Herren Jesus videre til andre, ikke bare i Makedonia og Akaia, men langt utenfor grensene til disse provinsene. Hvor vi enn kommer, har folkene hørt snakk om deres tro på Gud. Vi trenger ikke si noe som helst. 9 Alle forteller selv om hvordan dere tok imot oss og budskapet vårt. Hvordan dere vendte dere bort fra avgudene for å tjene den eneste Guden som lever og er virkelig. 10 De forteller at dere venter på at Guds sønn skal komme tilbake fra Gud i himmelen, Jesus, som Gud vakte opp fra de døde, og som er den som frelser oss når Gud straffer resten av verden.

2

Paulus husker besøket i Tessaloniki

1 Kjære søsken, dere kjenner selv til at besøket vårt hos dere ikke ble uten resultater. 2 Vi hadde, som dere vet, blitt mishandlet og forulempet i Filippi like før vi kom til dere. Gud ga oss mot til å fortelle det glade budskapet om Jesus for dere, til tross for tøff motstand. 3 Det beviser vel mer enn ord at budskapet vårt ikke er falskt, og at vi ikke har uverdige motiv eller noen bedragerske hensikter. 4 Nei, Gud har testet oss og funnet oss verdige til å holde fram det glade budskapet. Derfor taler vi som vi gjør. Vi forandrer ikke budskapet for å tilfredsstille menneskene. Den vi

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:4** På gresk: Brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. § **1:7** Makedonia og Akaia var to romerske provinser i nåværende Hellas.

vil tilfredsstille, er Gud, som kjenner våre ekte motiv. 5 Vi har aldri forsøkt
å vinne dere ved smiger, det vet dere, og har heller aldri forsøkt å utnytte
dere. Det kan Gud bekrefte. 6 Vi har ikke strevet etter å bli æret av dere
eller noen andre. 7 Som utsendinger* for Kristus kunne vi kreve en viss
respekt. Nei, i stedet behandlet vi dere med den kjærlighet en mor viser
når hun steller barna sine. 8 Vi elsker dere så høyt at vi ikke bare ga dere
det glade budskapet fra Gud, men også var villige til å risikere livet for
dere. Vi hjalp dere på alle måter. 9 Dere kan sikkert huske, kjære søsken,
hvordan vi kjempet og slet da vi var hos dere. Dag og natt arbeidet vi,
slik at dere ikke skulle behøve å forsørge oss mens vi fortalte Guds glade
budskap for dere. 10 Både dere og Gud kan vitne om at vi fulgte hans vilje
da vi var hos dere troende. Vi handlet ikke galt mot noen, og det finnes
ikke noe å anklage oss for. 11-12 Dere vet også at vi ga råd og oppmuntret
hver og en av dere personlig, som en far som snakker med sine barn. Vi
bønnfalt dere om å leve slik at livet deres ærer Gud som har innbudt dere
til å tilhøre hans folk og dele hans herlighet.
13 Derfor takker vi ofte Gud for at dere ikke bare tok imot budskapet som
om det var noe fra oss selv, men som et budskap fra Gud. Det er virkelig et
budskap fra Gud, og det fortsetter å påvirke alle som tror. 14 Kjære søsken,
dere har fått lide på samme måten som Guds menigheter i Judea, som lever
i fellesskap med Jesus Kristus. Dere har blitt forfulgt av egne landsmenn
på samme måten som de i Judea har blitt plaget av sine landsmenn, som er
jødene. 15 Noen av jødene drepte Herren Jesus, akkurat som forfedrene
deres drepte profetene som bar fram Guds budskap†. Andre av jødene
forfølger også oss. De spør ikke etter Guds vilje, men er fiender av alle.
16 De forsøker å hindre oss fra å snakke til andre folk for at de kan bli
frelst. Nå er imidlertid målet i ferd med å renne over for Gud. De vil en
dag bli straffet for syndene sine.
17 Kjære søsken, vi har nå en tid vært skilt fra dere, selv om dere stadig
er i våre tanker. Derfor har vi gjort alt for å treffe dere igjen, etter som vi
så sterkt lengter etter dere. 18 Vi har forsøkt å reise til dere. Jeg, Paulus,
har forsøkt mer enn en gang, men Satan har hindret oss. 19 Dere er vårt
håp og vår glede. Den seierskransen kan vi med stolthet vise fram, når vår
Herre Jesus kommer igjen. 20 Ja, dere er vår stolthet og vår glede.

3

Paulus lengter etter å treffe menigheten

1 Da vi ikke kunne holde ut lenger, besluttet vi å bli igjen i Aten. 2 Vi
ville heller sende vår bror Timoteus, Guds medarbeider, som sprer det
glade budskapet om Jesus. Han skulle styrke og oppmuntre dere i troen.
3 Mist ikke motet i alle vanskelighetene som møter dere. Dere vet alt nå
at lidelser inngår i Guds plan for oss. 4 Mens vi enda var igjen hos dere,
fortalte vi at alle kan bli nødt til å lide. Som dere vet, gikk det også slik.
5 Jeg orket ikke lenger å holde ut med uvissheten, og sendte derfor
Timoteus for å finne ut om troen deres hadde tålt påkjenningene. Jeg
var redd at fristeren hadde fått dere til å falle og vårt arbeid hadde vært
uten resultat.

Timoteus sin gledelige rapport

---

* **2:7** Blir også kalt apostler. † **2:15** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

6 Nå har Timoteus nettopp kommet tilbake med de gode nyhetene om at
troen og kjærligheten fortsatt er like sterk hos dere. Han fortalte at dere
husker besøket vårt med glede. Det gleder oss å høre at dere lengter like
mye etter oss som vi lengter etter dere. 7 Kjære søsken, dere har gjennom
den troen dere viser, trøstet oss i våre vanskeligheter og lidelser. 8 Nå
kjenner vi at livet igjen er herlig! Vi vet at dere holder fast ved troen på
Herren Jesus.
9 Vi kan ikke takke Gud nok for den glede dere har gitt oss! 10 Dag og
natt ber vi med iver til Gud om at vi må få treffe dere igjen. Da kan vi
hjelpe dere med det som fortsatt mangler i troen. 11 Vi ber at vår Gud og
Far i himmelen, og vår Herre Jesus, vil la det bli mulig for oss å reise til
dere. 12 Vi ber også at Herren Jesus vil la deres kjærlighet til hverandre og
til alle mennesker bli sterk og overstrømmende, slik som vår kjærlighet
er til dere. 13 Ja, vi ber at Herren Jesus vil styrke dere og sette dere fri fra
synd og at dere er verdige å stå for vår Gud og Far i himmelen, den dagen
vår Herre Jesus kommer med alle som tilhører ham*.

4

Lev til ære for Gud

1 Kjære søsken, la meg legge til dette: Dere vet hvordan vi lever til Guds
ære. Dere har hørt vår undervisning og lever allerede på det måten vi
lærer. Vi henstiller til dere for Herren Jesu skyld, at dere mer og mer
lever til Guds ære. 2 De reglene vi ga dere, kommer fra Herren Jesus selv,
det vet dere. 3 Dette er Guds vilje: At dere skal leve fullt og helt for ham.
Dere skal holde dere borte fra all seksuell løssluppenhet. 4 Hver og en må
lære seg å beherske sin egen kropp og respektere og ære den.* 5 Ikke lev
i begjær og lidelser på samme måten som dem som ikke kjenner Gud.
6 Pass på at dere ikke bedrar eller utnytter andre troende på det seksuelle
området. Herren Jesus straffer slike overgrep. Det har vi allerede klart og
tydelig snakket med dere om. 7 Gud har ikke innbudt oss til å leve i seksuell
umoral, men til å leve fullt og helt for ham. 8 Den som nekter å leve i tråd
med disse reglene, er ikke bare ulydig mot mennesker, men mot Gud som
gir dere sin Hellige Ånd.
9 Når det gjelder å elske hverandre som medlemmer av Guds folk, trenger
jeg ikke å skrive til dere. Gud selv har lært dere å elske hverandre. 10 Deres
kjærlighet til alle de troende i hele Makedonia har allerede vokst seg sterk.
Til tross for det, kjære søsken, ber vi dere å elske dem enda mer. 11 Sett
deres ære i å leve et stillferdig liv, forsørge dere selv og skjøtt arbeidet
deres, slik vi tidligere har undervist dere. 12 Da vil dere bli respektert av
folk utenfor menigheten og blir ikke avhengige av noen.

Vi skal stå opp fra de døde

13 Kjære søsken, vi vil også at dere skal vite hvordan det går med dem
som dør. Innsikten i dette gjør at dere ikke skal bli lammet av den samme
sorgen som rammer dem som ikke har noe håp. 14 Vi tror at Jesus har
vært død og stått opp igjen. Derfor kan vi være sikre på at Gud også vil

* **3:13** "Alle som tilhører ham" viser enten til troende eller engler, eller begge deler. * **4:4** På gresk: vite hvordan han skal behandle sitt eget kar. En annen tolkning: Hver og en skal skaffa sin egen kone og respektere og ære henne.

føre alle troende som har vært døde, til seg. De vil bli ført til Gud sammen med Jesus når han kommer igjen.
15 Vi vil fortelle dere det som Herren Jesus selv har lært oss: Vi som fortsatt lever når Herren kommer igjen, skal ikke møte ham før de døde.
16 Nei, Herren selv skal komme igjen fra Gud i himmelen. Fanfaren skal gjalle, stemmen til overengelen og lyden fra Guds trompet skal bli hørt over jorden. Da skal alle de som døde mens de trofast fulgte Kristus, først stå opp fra døden. 17 Etter det skal vi, som fortsatt lever og finnes igjen på jorden, bli ført bort i skyene sammen med dem for å møte Herren i luften. For alltid skal vi da være med ham. 18 Trøst og oppmuntre hverandre med disse ordene.

5

Vær beredt når Jesus kommer igjen

1 Når skal alt dette skje? Ja, om det trenger vi ikke å skrive til dere, kjære søsken. 2 Dere vet godt at Herren Jesus kommer igjen like uventet som en tyv om natten. 3 Mens folk sier: "Alt er trygt og sikkert", blir de rammet av undergangen. Det kommer like plutselig som når veene setter inn hos en kvinne som skal føde barn. Ingen vil slippe unna.
4 Men dere, kjære søsken, lever ikke i åndelig mørke når det gjelder disse spørsmålene. Derfor skal ikke denne dagen overraske dere som en innbruddstyv. 5 Dere lever alle i lyset. Vi som tror, tilhører ikke mørket eller natten. 6 Derfor må vi ikke sove som andre, men holde oss våkne og edru. 7 Det er om natten vi sover, og om natten folk drikker seg beruset.
8 Vi som lever i lyset, må være edru og tenke klart. Vi må beskytte våre hjerter med skjold av tro og kjærlighet og bruke håpet om frelse som en hjelm på våre hoder.
9 Gud har ikke bestemt at vi en dag skal bli rammet av dommen, men at vi skal bli frelst ved vår Herre Jesus Kristus. 10 Han døde for oss, for at vi for alltid skal leve med ham, enten vi lever eller er døde når han kommer tilbake. 11 Derfor skal dere oppmuntre og styrke troen hos hverandre, slik som dere allerede gjør.

Råd og påminnelser

12 Vi henstiller til dere, kjære søsken, å sette pris på forstanderne hos dere. De som arbeider hardt iblant dere med å undervise og gi råd. 13 Tenk godt om dem og vis mye kjærlighet. På grunn av det arbeid de gjør, skal de settes høyt. Pass på å leve i fred med hverandre.
14 Kjære søsken, vis til rette dem som er late og ikke skikker seg vel. Oppmuntre dem som har sjenert og tilbakeholdne. Ta hånd om de svake, og ha tålmodighet med alle. 15 Pass på at ingen hevner seg mot noen, men forsøk alltid å gjøre godt mot hverandre, ja, mot alle mennesker. 16 Vær alltid glade. 17 Be regelmessig. 18 Takk Gud uansett hva som skjer, for det vil Gud at dere som tror på Jesus Kristus, skal gjøre. 19 La Guds Ånd få virke fritt iblant dere. 20-21 Overse ikke noe budskap som blir framført, men test ut om det kommer fra Gud eller ikke. Ta imot det som er godt og ekte. 22 Hold dere borte fra alt som er ondt og falskt.

Et siste ønske

23 Vi ber at Gud, han som gir fred, skal hjelpe dere til å leve fullt og helt for ham. At han skal bevare dere slik at dere til Ånd, sjel og kropp er uten

skyld den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer igjen. 24 Gud, som har innbudt dere å tilhøre ham, holder sitt ord. Derfor vil han også gjøre alt dette.

25 Kjære søsken, be for oss. 26 Gi alle de troende et velkomstkyss.* 27 Lov meg innfor Herren Jesus å lese opp dette brevet for alle de troende.

28 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

* **5:26** På gresk: Hils brødrene med en hellig kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De hilste hverandre med et kyss, mennene for seg og kvinnene for seg.

Paulus' andre brev til tessalonikerne

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, Silvanus* og Timoteus.
Til menigheten i Tessaloniki som lever i fellesskap med Gud, vår Far, og
Herren Jesus Kristus†.
2 Vi ber at Gud, vår Far og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og
fylle dere med fred.

Oppmuntring i forfølgelse

3 Kjære søsken‡, vi må alltid takke Gud for dere. Det finnes gode grunner
for det. Troen deres fortsetter å spire, og deres kjærlighet til hverandre
blir hele tiden sterkere og sterkere. 4 Derfor forteller vi med stolthet om
dere i Guds menigheter. Vi tenker på deres langvarige utholdenhet og tro i
alle de forfølgelsene og lidelsene som har rammet dere. 5-6 Gud kommer til
å bruke disse lidelsene for å vise sin rettferdige dom. De som plager dere,
skal få sin straff, mens dere som lider på grunn av troen, vil få tilhøre Guds
eget folk for evig. 7 Ja, dere som lider nå, skal få hvile ut da. Gud skal sette
fri både dere og oss fra lidelsene den dagen Herren Jesus kommer igjen
fra Guds himmel og viser seg med alle sine mektige engler. 8 Han kommer
i flammende ild for å dømme dem som ikke vil vite noe av Gud og som
nekter å ta imot det glade budskapet om frelse ved vår Herre Jesus. 9 Disse
personene vil bli straffet ved å gå evig fortapt og bli skilt fra Herrens makt
og herlighet. 10 Alle som tror på Herren og tilhører ham, skal ære og hylle
ham når han kommer igjen. Dere tilhører Herren, etter som dere har trodd
på budskapet vårt.
11 Derfor ber vi alltid til vår Gud at han skal hjelpe dere til å leve på en
måte som er verdig dem som er innbudt til å tilhøre ham. Ja, vi ber at han
skal gi dere kraft til å gjennomføre alt det gode dere vil gjøre på grunn av
troen. 12 Gjennom dette blir Herren Jesus æret, og dere blir så i sin tur
æret av ham. Alt skjer takket være den kjærlighet og tilgivelse vi har fått
fra vår Gud og Herre Jesus Kristus.

2

Tegn før Jesus kommer igjen

1 Kjære søsken, dere vet at vår Herre Jesus Kristus skal komme igjen, og
at vi skal samle oss hos ham. La ingen få bedra dere angående tidspunktet.
2 La dere ikke skremme og bli ikke urolige om dere får høre rykter om at
Herren Jesus allerede har kommet igjen. Det kan være at noen påstår at
Guds Ånd har vist det, eller vi skulle ha sagt det eller skrevet om det i ett
eller annet brev. 3 Ikke tro på det. La dere ikke bli bedratt, uansett hva de
enn sier.

---

* **1:1** Samme person ble kalt Silas i Apostlenes gjerninger, historien om de første troende. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** På gresk: Brødre. Samme oversettelse blir brukt gjennom hele brevet.

Før den dagen kommer, må nemlig to ting skje. For det første skal det bli en tid med voldsomt opprør mot Gud. For det andre må Den lovløse* stige fram, han som Gud skal dømme til å gå evig fortapt. 4 Han er Den lovløse, som skal trasse alt som er hellig og har med Gud å gjøre. Han skal ta plass i Guds tempel og påstå at han selv er Gud. 5 Husker dere ikke at jeg fortalte dette da jeg var hos dere? 6 Dere vet hva det er som hindrer Den lovløse, slik at han ikke kan stige fram før det er tid for ham å komme. 7 Den lovløse virker allerede i det skjulte. Det eneste som mangler for at Den lovløse skal bli avslørt, er at han som hindrer det, ryddes av veien. 8 Når hinderet er borte, skal Den lovløse vise seg, han som Herren Jesus bare trenger å puste på for å drepe og tilintetgjøre når han vender tilbake i sin herlighet.

9 Den lovløse kommer for å gjøre Satans verk. Han vil med ondskapens makt utføre mange tegn og mirakler. 10 Gjennom sine falske kunster vil han bedra dem som går evig fortapt. Disse personene er motstandere av det sanne budskapet om Herren Jesus som kunne ha frelst dem. 11 Derfor vil Gud gjøre dem mottakelige for bedraget og la dem tro på løgnen. 12 Sammen skal de alle en dag bli dømt for at de ikke trodde det sanne budskapet, men nøt og moret seg i sine onde gjerninger.

Hold fast ved sannheten

13 Vi må alltid takke Gud for dere, våre søsken som Herren Jesus elsker. Gud bestemte allerede fra tidenes begynnelse† at alle dem som trodde på det sanne budskapet om Jesus, skulle bli frelst. Det blir dem ved at Guds Ånd gjør alle verdige til å tilhøre Gud. 14 Det var dette Gud innbød dere til, da vi fortalte det glade budskapet for dere, slik at dere skulle få dele herligheten sammen med Herren Jesus Kristus.

15 Hold fast ved troen, kjære søsken, og følg den undervisningen dere har fått i våre brev og alt dere fikk lære da vi var hos dere.

16 Vi ber at vår Herre Jesus Kristus, og Gud, vår Far i himmelen, han som elsker oss og i sin godhet har frelst oss for evig og gitt oss et sikkert håp, 17 vil oppmuntre dere og gi dere kraft til alltid å si og gjøre det som er godt.

3

Paulus ber om forbønn

1 En ting til, kjære søsken: Be for oss, slik at budskapet om Herren Jesus raskt når ut og menneskene kan vurdere det like høyt som dere gjorde. 2 Be også til Gud at han må frelse oss fra onde og fiendtlige personer som nekter å ta imot budskapet. Det er ikke alle som tror på det vi sier. 3 Herren Jesus er trofast mot det han har sagt! Han skal gjøre dere sterke og beskytte dere fra den onde*. 4 Vi stoler på at Herren skal hjelpe dere både nå og i framtiden til å praktisere alt som dere lærer gjennom vår undervisning. 5 Vi ber at Herren Jesus Kristus skal fylle dere med den kjærligheten som finnes hos Gud og den utholdenheten som han selv viste.

Advarsel mot dem som lever et uryddig liv

6 På oppdrag fra Herren Jesus Kristus oppfordrer vi dere, kjære søsken, å holde dere borte fra de troende som lever et uryddig liv og ikke vil å

---

* **2:3** Mennesker preget av Den lovløse er "Motstanderen av Kristus", på gresk Antikrist. Se Johannes første brev 2:18,22. † **2:13** En del håndskrifter har: Gud lot dere bli de første som trodde på budskapet2026 * **3:3** Eller: det onde.

følge den undervisningen vi har gitt dere. 7 Dere vet selv, at dere bør leve
på samme måten som vi gjorde. Vi levde ikke noe uryddig liv da vi var
hos dere. 8 Vi forlangte aldri å få mat av noen, men betalte alle ting selv.
Vi kjempet, slet og arbeidet dag og natt for at dere ikke skulle behøve å
forsørge oss. 9 Det hadde ikke vært galt av oss å be dere om hjelp, men vi
ville gjennom handlingene våre gi dere et eksempel å følge.
10 Da vi var hos dere, ga vi dere følgende leveregel: "Den som ikke vil
arbeide, skal heller ikke spise." 11 Nå har vi hørt at det finnes slike blant
dere som lever et uryddig liv. De arbeider ikke, men driver med helt andre
saker. 12 På oppdrag av Herren Jesus Kristus gir vi derfor streng beskjed
til disse personene om å slå seg til ro og begynne å arbeide, slik at de kan
forsørge seg selv. 13 Dere andre, kjære søsken, bli ikke trett av å gjøre det
som er godt.
14 Dersom noen nekter å være lydig mot det vi sier i dette brevet, opplys
da alle om hvem det gjelder. Hold dere borte fra de personene, slik at de
skammer seg. 15 Dere skal likevel ikke behandle noen som en fiende, men
som en troende bror som trenger å bli vist til rette.

Et siste ønske

16 Vi ber at Herren Jesus, han som gir fred, skal fylle dere med sin fred
uansett hva som enn skjer. Ja, Herren skal være med dere alle.
17 Her skriver jeg, Paulus, min hilsen, med egen hånd. Det gjør jeg i
slutten av alle brevene mine, for å bevise at de virkelig kommer fra meg.
Dette er min signatur.
18 Med ønske om at vår Herre Jesu Kristi godhet og kjærlighet må være
med dere alle.

Paulus' første brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er utsending* for Jesus Kristus† på oppdrag fra
Gud. Gud er den som har frelst oss og gitt oss håp om evig liv, gjennom
det som Jesus Kristus gjorde.
2 Til Timoteus, som har blitt min ekte sønn ved troen på Jesus. Jeg ber
at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil vise deg godhet
og omsorg og fylle deg med fred.

Advarsel mot falsk lære

3 Jeg vil at du stanser i Efesos, slik jeg ba deg om før jeg reiste til
Makedonia. Visse personer i Efesos har nemlig begynt å spre falsk lære.
Jeg vil at du gir råd til dem som gjør slikt at de må slutte med dette. 4 De skal
ikke fortsette med å forske i myter og endeløse slektstavler. Den slags leder
bare til uenighet og hjelper ikke noen til å forstå at det bare er Guds plan
som kan redde dem gjennom troen på Jesus. 5 Målet for dine advarsler må
være at de troende blir fylt av kjærlighet, mens de av et helt hjerte søker
Gud og har rene motiv og en ærlig tro.
6 Noen av dem som underviser, har helt forlatt det sanne budskapet og
lar seg hele tiden bruke til å snakke om meningsløse dumheter. 7 De vil
bli oppfattet og kjent for å være lærere i Moseloven‡. Til tross for sin
selvsikkerhet har de ingen anelse om hva de snakker om. 8 Vi vet at loven
er nyttig for oss, dersom den bare blir brukt slik Gud hadde tenkt. 9 Loven
ble ikke skrevet i første hånd for dem som følger Guds vilje, men for de
som ikke bryr seg om loven og bryter den. Loven er til for gudløse og
syndige mennesker, for dem som håner Gud og ikke vil tro på ham, for
slike som dreper foreldrene sine eller andre. 10 Loven er til for dem som
lever i seksuell løssluppenhet og homoseksualitet, for de som handler med
mennesker, for dem som lyver eller vitner falskt, og for alle andre som gjør
slikt som strider mot den sunne læren. 11 Det vil si læren om det glade
budskapet som vår vidunderlige Gud har gitt meg i oppdrag å spre. Han
er den som er verd å bli hyllet.

Paulus takker Jesus for kjærlighet og tilgivelse

12 Jeg takker Jesus Kristus, vår Herre, for at han har gitt meg kraft, og
for at han syntes jeg var verd å bli hans utsending. 13 Dette til tross for
at jeg tidligere hånte ham og på voldsom måte forfulgte alle som trodde
på ham. Likevel hadde Herren Jesus kjærlighet til meg, etter som jeg
ikke forsto hvem han var og derfor ikke kunne tro. 14 Han var god mot
meg og tilga meg alt ondt jeg hadde gjort, til tross for at jeg ikke fortjente
det. Jeg begynte å tro på Jesus Kristus og fikk oppleve den kjærligheten
som finnes hos ham. 15 Jeg som var den verste av alle syndere, jeg forsto
at Jesus Kristus hadde kommet hit til verden for å frelse syndere. Dette
budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på det. 16 Ja, Herren hadde

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

kjærlighet til meg og tilga meg, og gjennom dette ville han vise hvilken uendelig tålmodighet han også har med den som har begått fryktelige synder. På denne måten vil andre forstå at også de kan få evig liv ved å tro på ham. 17 Æren og herligheten tilhører Gud for alltid. Han er konge i all evighet. Han er den usynlige som aldri dør, og den som alene er Gud! Ja, det er sant!§

Oppdraget til Timoteus

18 Timotheos, min sønn, jeg gir deg oppdraget med å gi de troende råd om å holde seg til Gud og ikke å høre på falsk undervisning. Åndelige personer har også tidligere holdt fram budskap fra Gud om at han har gitt nettopp deg evner til å gi råd til andre. La derfor disse budskapene gi deg mot til å fortsette kampen for Jesus. 19 Hold fast ved troen når du kjemper, og ha rene motiv for alt du gjør. Noen har med vilje og vitende ikke brydd seg om sin gode samvittighet. Derfor har de til slutt helt forlatt troen på Jesus. 20 Blant dem er Hymeneus og Aleksander, som jeg har ekskludert av menigheten,* for at de skal lære å ikke spotte† Gud.

2

Råd om livet i menigheten

1 Framfor alt oppfordrer jeg deg og de andre troende til å be. Be om Guds hjelp og takk ham for alt han har gjort. 2 Be for alle mennesker, og spesielt for dem med makt og myndighet, slik at vi får fred og stabilitet og kan leve for Gud på en verdig måte. 3 Dette er rett og gjør Gud glad, han som har frelst oss. 4 Han vil at alle skal bli frelst og ta imot det sanne budskapet om Jesus. 5 For det finnes bare en Gud, og det finnes bare en som er mellommann mellom Gud og mennesker, og det er mennesket Jesus Kristus. 6 Han tok straffen for hvert enkelt menneske ved å gi livet sitt og kjøpe oss fri fra slaveriet under synden. Dette er budskapet som Gud ga til verden da den tiden var kommet som han hadde bestemt for det. 7 Jeg har blitt valgt ut, det er sant, jeg lyver ikke, valgt ut til å være utsending og spre dette sanne budskapet til folk som ikke er jøder og til å undervise alle, slik at de også kan begynne å tro på Jesus.

8 Jeg vil altså at mennene over alt skal be. I det de løfter hendene sine for å be, skal de av hele hjertet være opptatt av Gud. Ikke noe sinne og ikke strid skal fylle tankene deres. 9 Jeg vil også at kvinnene skal opptre på en måte som ikke trekker oppmerksomheten mot det ytre, og at de skal kle seg verdig, slik som det passer seg i en menighet. Det skal ikke være kunstferdig frisyrer, smykker eller kostbare klær folk først og fremst legger merke til. 10 Nei, de kvinnene som vil leve for Gud, skal gjøre seg vakre gjennom det å være god mot andre.

11 Kvinnene skal høre etter på undervisningen uten å bryte inn med spørsmål og overlate til mennene å lede møtet. 12 Jeg tillater ikke at en kvinne skal undervise menn, eller bestemme over dem. Derfor skal kvinnene høre etter uten å stille spørsmål.* 13 Gud skapte jo Adam først og så Eva. 14 Det var kvinnen, ikke Adam, som ble fristet av Satan, slik at

§ **1:17** I grunnteksten: Amen! * **1:20** I den gresk grunnteksten: overlatt til Satan. † **1:20** Å spotte er å håne og snakke dårlig om noe hellig. * **2:12** Kvinnene hadde rett til å be høyt i møtene og å bruke de åndelige evner Gud hadde gitt dem, men samfunnet aksepterte ikke at en kvinne underviste mennene.

mennesket gjorde opprør mot Gud. 15 Gud skal frelse kvinnen gjennom at
hun føder barna sine,† dersom hun ydmykt holder fast ved troen, elsker
sine medmennesker og lever fullt og helt for Gud.

3

1 Dette budskap om frelse er sant.

Ledere i menigheten

Den som vil bli leder i en menighet, påtar seg en viktig oppgave. 2 Derfor
må det ikke finnes noe å sette fingeren på hos den som er leder. Han skal
være trofast i ekteskapet, sunn, beherske seg selv og være korrekt i sin
opptreden. Han skal være gjestfri og kunne undervise. 3 Han må ikke
misbruke alkohol eller være voldelig, men være mild og vennlig og ikke
stelle i stand bråk. Han må heller ikke elske penger. 4 Han må kunne styre
sin egen familie og oppdra barna sine slik at de er lydige og viser respekt.
5 Dersom han ikke kan styre sin egen familie, hvordan skal han da kunne
styre Guds menighet? 6 Velg ikke en som nylig er blitt frelst, for da kan
han bli hovmodig over å bli leder så fort, og han kan få samme dommen
som djevelen en gang fikk.* 7 Han skal ha et godt rykte blant folk utenfor
menigheten, slik at han ikke blir hånet, og djevelen utnytter anledningen
til å få ham til å synde.
8 På samme måten skal medarbeiderne i menigheten være ærlige og
fortjene respekt. De må ikke drikke mye alkohol og ikke elske penger. 9 De
må holde fast ved de sannhetene som Gud har vist oss om troen. Videre må
de ha rene motiv for alt de gjør. 10 Før de får begynne som medarbeidere,
skal de bli vurdert. Dersom ingen har noe å kritisere dem for, da kan de
begynne tjenesten sin.
11 På samme måten skal de kvinnelige medarbeiderne† ha respekt. De
må ikke snakke dårlig om andre, men være sunne og pålitelige i alt de
gjør.
12 En medarbeider må være trofast i ekteskapet og kunne styre barna og
hjemmet sitt på en god måte. 13 De som skjøtter tjenestene sin godt som
medarbeidere, vil bli respektert av andre og kan uten skam fortelle om sin
tro på Jesus Kristus.

Sannheten om troen

14-15 Jeg håper snart å kunne reise til deg, Timoteus. Om jeg likevel må
vente, har jeg nå gitt deg noen retningslinjer for hvordan tingene skal være
ordnet i Guds husholdning, menigheten, den som tilhører den levende Gud.
Menigheten er den grunnpilar og sikre fundament som holder sannheten
om Jesus oppe.
16 Alle må erkjenne at troen gjør en fantastisk hemmelighet kjent:
Gud kom til jorden som menneske.
Guds Ånd viste at han var uten synd,
han ble sett av engler.
Budskapet om ham spredde seg til jordens folk,
menneskene trodde på ham.
Han vendte tilbake til himmelen igjen.

---

† **2:15** Kvinnen hadde fått som straff å føde barn under smerte, men en troende kvinne beskyttes av Gud. Alternativ tolkning: om hun aksepterer sin morsrolle. Eller: ved Barnets fødsel, det vil si Jesus fødsel. * **3:6** Eller: og da får djevelen han til å falle. † **3:11** Eller: medhjelpernes koner.

4

Advarsel mot falsk undervisning

1 Guds Ånd viser oss helt klart at det i den siste tiden før Jesus kommer
igjen, vil være noen i menighetene som faller fra troen på Jesus. I stedet
begynner de å tro på falsk lære som kommer fra onde ånder.
2 De som sprer denne læren, gir inntrykk av å være lydige mot Gud,
men er løgnere og har for lenge siden kvalt* sin samvittighet. 3 De forbyr
folk å gifte seg og krever at de må avstå fra enkelte typer mat. Dette gjør
de til tross for at det er Gud som har skapt maten, slik at vi som tror på
Jesus og har lært det sanne budskapet å kjenne, skal kunne spise og være
takknemlige. 4 Alt som Gud har skapt, er godt. Ikke noe er forbudt dersom
vi bare tar imot det med takknemlighet. 5 Når vi leser Guds Ord og takker
Gud for maten, da blir den tillatt for oss.

Råd til Timoteus

6 Dersom du forklarer dette for de troende, tjener du Jesus Kristus på en
rett måte. Du henter kraft fra budskapet om ham og i den sunne læren
som du følger.
7 Hold deg borte fra de dumme og gudløse mytene. Pass i stedet på at
du holder deg i god åndelig form. 8 Fysisk trening er bra på sin måte,
men å trene seg i å være lydig mot Gud, er nyttig på alle måter. Den som
er lydig mot Gud, har fått løfte om et liv både i denne verden og i den
kommende. 9 Dette budskapet om frelse er sant, og alle burde tro på det.
10 Derfor arbeider vi og kjemper, slik at alle skal tro på budskapet. Vi vet
at Gud som lever, og som vil at alle skal bli frelst, en dag vil innfri håpet
vårt og gi evig liv til alle som tror på Jesus.
11 Advar og undervis de troende om denne sannheten. 12 Bry deg ikke
om at du er ung, men pass på at du vinner deres respekt ved å være et
forbilde for de troende i alt du sier og gjør. Elsk dine medmennesker, vær
sterk i troen og lev et rent liv fullt og helt for Gud. 13 Les høyt av Skriften†
for de troende og advar og undervis alle til jeg kommer.
14 Glem ikke bort å bruke den evnen som Guds Ånd ga deg da lederne i
menigheten la hendene på deg for å innvie deg til oppgaven din. Gjennom
de budskap som noen da fikk fra Gud, ble du valgt ut for å undervise og
advare. 15 Husk på å bruke disse evnene og lev fullt og helt for tjenesten
din, slik at alle kan se de framstegene du gjør i livet som troende. 16 Tenk
nøye på hvordan du lever og underviser. Hold fast ved det som er rett. Da
vil du frelse både deg selv og dem som hører på deg.

5

1 Snakk aldri strengt til en eldre mann, men appeller til ham som til en
far. Du skal behandle unge menn som brødre. 2 Eldre kvinner skal du
behandle som mødre og unge kvinner som søstrer i et rent vennskap.

Råd i forhold til enker

3 Menigheten skal bare ta hånd om de enkene som ikke har noen familie
som kan hjelpe dem. 4 Dersom en enke har voksne barn eller barnebarn,
skal disse først og fremst lære seg å vise troen i praktisk handling i egen

---

* **4:2** På gresk: deres samvittighet er brennemerket. † **4:13** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende begynt, bruke også deler av Det nye testamente.

familie. På den måten gir de noe tilbake til de gamle av det de selv har fått fra dem. Det er nettopp slik Gud vil ha det.
5 Den enken som ikke har noen familie som kan hjelpe henne, setter
sitt håp til Gud. Dag og natt ber hun til Gud og leter etter hjelp. 6 Den
enken som bare er ute etter å få det godt, hun er åndelig død*. 7 Undervis
menigheten om dette, slik at de enkene som får underhold, ikke blir
anklaget for noe.
8 Den som ikke tar hånd om sine egne slektninger, og spesielt sin egen
nære familie, de har forlatt troen på Jesus og er verre enn den som aldri
har kommet til tro.
9 For å få underhold av menigheten må en enke være minst 60 år og skal
ha vært trofast mot mannen. 10 Hun må være kjent for å være god mot
andre. Hun skal ha tatt hånd om barna sine, ha tatt imot gjester i hjemmet
sitt, ha hjulpet de andre troende† og ha støttet mennesker som var i nød.
Kort sagt, hun skal ha vært fullt og helt innstilt på å gjøre godt mot andre.
11 Yngre enker skal ikke få underhold av menigheten. Det er gjerne slik
at når deres seksuelle behov blir tent, mister de iveren etter å tjene Jesus og
vil gifte seg på nytt. 12 Gjennom dette drar de på seg Guds dom, etter som de
da bryter sitt eget løfte til menigheten om fortsatt å være ugift.‡ 13 Dersom
de lærer seg til å få underhold, kan de bli late og bare gå omkring fra hjem
til hjem. Ja, de blir ikke bare late, men de begynner å sladre, er nysgjerrige
og blander seg bort i forhold som de ikke har noe med. 14 Derfor vil jeg
at unge enker skal gifte seg på nytt og få barn og skjøtte sine egne hjem.
Da får motstanderne våre ingen mulighet til å snakke dårlig om kvinnene.
15 Dessverre har noen av disse unge enkene forlatt sannheten om Jesus og
slått følge med Satan.
16 Dersom en troende kvinne har enker i slekten, skal hun ta hånd om
dem og ikke kreve at menigheten betaler for dem. Menigheten må heller
ta hånd om de enkene som ikke har noen familie som kan hjelpe.

Råd for ledere i menigheten

17 Ledere i menigheten som er gode til å styre, er verd både respekt og
betaling i penger. Dette gjelder spesielt dem som arbeider hardt med å spre
budskapet om Jesus og undervise i menigheten. 18 Gud har sagt i Skriften§:
”Du skal ikke binde munnen på den oksen som tresker”*, og: ”Arbeideren
er verd lønnen sin.”†
19 Lytt ikke til anklager mot en leder dersom det ikke finnes to eller tre
vitner som kan bekrefte anklagene.‡ 20 Dersom han virkelig har gjort galt,
skal han bli vist til rette foran hele menigheten. Da blir de andre også
advarte mot å handle galt.
21 Jeg befaler deg innfor Gud, Jesus Kristus og Guds engler, alltid å
følge denne regelen uten å ta parti for eller imot noe menneske, og uten
å favorisere noen. 22 Tenk grundig etter før du legger hendene på noe
menneske for å innvie det til ulike tjenester. Ellers kan du bli medskyldig
i det onde som de kommer til å gjøre. Pass på at du holder deg selv borte
fra all synd.

---

* **5:6** Åndelig død er å være skilt fra Gud. † **5:10** På gresk: ha vasket føttene til de hellige. Se Johannes sin fortelling om Jesus 13:14. ‡ **5:12** På gresk: brutt sitt første troskapsløfte. § **5:18** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **5:18** Se Femte Mosebok 25:4. † **5:18** Se Lukas sin fortelling om Jesus 10:7. ‡ **5:19** Se Femte Mosebok 19:15.

23 Se også til å stelle og verne om kroppen din. Drikk ikke lenger bare
vann, men også litt vin, etter som du har problemer med magen og ofte er
syk.
24 Noen mennesker synder helt åpent, og alle vet at Gud en dag vil straffe
dem. Andre lykkes i å skjule syndene sine slik at de ikke bli avslørt før langt
seinere. 25 På samme måten er noen mennesker helt åpne i det gode de
gjør mot andre. Det gode som andre har gjort i det skjulte, vil komme fram
og ikke for alltid bli en usynlig hemmelighet.

6

Råd om slaver

1 Troende slaver skal vise sine eiere sine ekte respekt. Da får ingen grunn
til å håne Gud og læren om Jesus. 2 Dersom slaveeieren også er en troende,
skal ikke slaven vise mindre respekt på grunn av at de to er brødre og har
samme status for Gud. Tvert imot bør slaven arbeide enda hardere, etter
som han på den måten hjelper en troende bror som han elsker.

Falsk undervisning og sann rikdom

Undervis om disse levereglene, Timoteus! Gi råd til alle om å leve
etter det vi sier. 3 Levereglene stemmer med det sunne budskapet vi
har fått fra vår Herre Jesus Kristus og den lære som leder oss til å følge
Gud. De som underviser på en annen måte og ikke holder seg til den
sunne læren, 4 er forblindet og uten innsikt. De har et sykelig behov
for å diskutere og krangle om ulike sider ved læren, noe som leder til
misunnelse, trette, beskyldninger, ondskapsfulle mistanker 5 og stadig bråk
mellom mennesker. Deres sinn er totalt i mørke og de har forlatt det sanne
budskapet om Jesus. For dem er religion bare en måte å bli rik på.
6 Sann rikdom er å tro på Gud og samtidig være fornøyd med det vi har.
7 Vi hadde ikke noe med oss da vi ble født, og vi kan ikke ta noe med oss
når vi dør. 8 Om vi derfor har det aller mest nødvendige som mat og klær,
skal vi være fornøyd. 9 De som vil bli rike, kommer ut for mange fristelser
og faller som offer for tåpelige og skadelige begjær som leder menneskene
mot den visse og evige undergang. 10 Kjærlighet til penger er roten til alt
ondt. På grunn av at de er pengekjære har mange forlatt troen på Jesus
og voldt seg selv mange lidelser.

Avsluttende råd

11 Men du Timoteus, som tilhører Gud, du skal holde deg borte fra falsk
undervisning og trangen etter å bli rik. Pass på at du følger Guds vilje
og lever fullt og helt for ham. Tro på Jesus av hele ditt hjerte, elsk dine
medmennesker og vis tålmodighet og mildhet. 12 Fortsett med å forsvare
og spre troen. Hold fast ved det evige livet, som Gud innbød deg til da du
uten frykt bekjente troen på han offentlig for mange mennesker.
13 Jeg oppfordrer deg overfor Gud, han som gir liv til alt, og overfor Jesus
Kristus, han som bekjente hvem han var for den romerske landshøvdingen
Pontius Pilatus: 14 Følg disse rådene, slik at ingen har noe å anklage deg for,
og lev fullt og helt for Gud til den dagen vår Herre Jesus Kristus kommer
igjen. 15 Når den tiden kommer som Gud har bestemt, skal Gud, han som
er verd å bli hyllet, vår eneste hersker, alle kongers konge og alle herrers
Herre, vise oss Jesus. 16 Gud er den eneste som aldri kan dø, og han bor
i et lys som er så sterkt at ikke noe menneske kan nærme seg. Ingen har

noen gang sett ham eller kan se ham. Han skal ha æren og makten i all evighet. Ja, det er sant!*

17 Advar dem som er rike i denne verden, slik at de ikke skryter og ikke
setter sitt håp til noe så usikkert som rikdom. Oppfordre i stedet alle til å
stole på Gud, han som gir oss alt vi trenger for å kunne nyte godt av livet.
18 Be alle å gjøre godt mot andre mennesker, slik at de i stedet blir rike
på gode gjerninger. Oppfordre alle til å være sjenerøse og dele av det de
har med andre. 19 Da samler de seg en skatt hos Gud, et godt grunnlag for
framtiden, og de vinner det evige livet.

20 Kjære Timoteus, bevar kunnskapen som Gud har gitt deg, og spre den
til andre. Hold deg borte fra all gudløs lære og spekulative ideer som visse
folk kaller kunnskap, men som slett ikke er det. 21 Noen har begynt å tro
på denne type kunnskap og har derfor forlatt troen på Jesus.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet skal være med dere alle.

* **6:16** I grunnteksten: Amen!

Paulus' andre brev til Timoteus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som i tråd med Guds vilje er valgt ut som utsending*
for Jesus Kristus† og har fått oppdraget med å fortelle om det evige liv som
Gud har lovet alle som tror på Jesus Kristus.
2 Til Timoteus, min kjære sønn‡.
Jeg ber om at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Herre, vil
vise deg godhet, omsorg og fylle deg med fred.

Vær trofast i oppgaven din

3 Jeg takker Gud for deg, Timoteus. Dag og natt minner jeg ham om å ta
vare på deg når jeg ber. Han er den Gud som jeg tjener med rene motiv,
akkurat som mine forfedre gjorde.
4 Jeg husker tårene dine ved avskjeden, og jeg lengter etter deg. Tenk
hvor hyggelig det skulle vært å treffe hverandre igjen! 5 Jeg husker også
den oppriktige troen du har på Jesus. Den samme troen som vi fant hos
din mormor Lois og din mor Eunike. Jeg forstår at den samme sterke troen
også finnes i deg.
6 Jeg vil minne deg om å blåse liv i den nådegaven Gud ga deg gjennom
sin Ånd, da jeg la hendene på deg og innviet deg til oppgaven du har. 7 Den
Ånd Gud har gitt oss, gjør oss ikke redde og forsiktige, men fyller oss med
kraft, kjærlighet og selvbeherskelse. 8 Derfor trenger du ikke gå skamfull
rundt når du forteller andre om vår Herre Jesus. Heller ikke behøver du
være skamfull over meg som sitter i fengsel for hans skyld. Vær også du
beredt til å lide for det glade budskapet om Jesus. Gud skal gi deg kraft.
9 Gud har frelst og innbudt oss til å tilhøre ham. Det var ikke på grunn
av våre gode gjerninger han gjorde det, men fordi han i sin egen godhet
allerede ved tidenes begynnelse hadde bestemt at vi skulle få tilgivelse
gjennom Jesus Kristus. 10 Denne kjærligheten og tilgivelsen fra Gud, som
vi ikke har gjort oss fortjent til, ble gjort kjent for oss da Jesus Kristus kom
til jorden for å frelse oss. Jesus har brutt dødens makt og gjennom troen
på ham får vi evig liv. Dette er det glade budskapet. 11 Jeg har blitt utvalgt
til å være utsending for dette budskapet, slik at jeg kan spre sannheten og
undervise andre. 12 Det er derfor jeg må lide. Jeg skammer meg ikke for
mine lidelser, for jeg vet på hvem jeg tror, og jeg er sikker på at han som
har gitt meg oppgaven med å spre budskapet, også vil bevare det helt til
dommens dag.
13 Det du har hørt av meg, skal du bruke som en modell for sunn
undervisning. Hold fast ved troen på Jesus Kristus og den kjærligheten
vi får oppleve i fellesskap med ham. 14 La Guds Hellige Ånd som bor i oss,
hjelpe deg til å bevare det gode budskapet som Gud har gitt deg å spre.

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:2** Paulus kalte Timoteus sønnen sin, etter som han hadde ført ham til tro på Jesus. Se Første brevet til Timoteus 1:2.

15 Som du vet har alle de troende i provinsen Asia§ sveket meg, også
Fygelus og Hermogenes. 16 Jeg ber at Herren Jesus vil være god mot
Onesiforos og alle i hjemmet hans, for han har ikke skammet seg over
å besøke meg i fengslet, men har ofte oppmuntret meg. 17 Da han kom
til Roma, begynte han å lete etter meg over alt helt til han fant meg.
18 Dessuten var han til enorm hjelp i Efesos. Dette vet du bedre enn noen
andre. Ja, jeg ber at Herren Jesus vil vise nåde mot ham på dommens dag.

2

Arbeid og kjemp for Jesus

1 Timoteus, min sønn, jeg ber deg hente styrke fra den kjærlighet og
tilgivelse som finnes i Jesus Kristus. 2 Den undervisningen du og mange
andre har hørt av meg, skal du føre videre til pålitelige personer, som i
sin tur kan undervise andre.
3 Vær beredt til å lide sammen med meg for Jesus Kristus, som en
god soldat. 4 Høyeste prioritet for en soldat er å være lydig mot
kommandanten. Derfor lar han seg ikke hindre av de små trivielle tingene
som hører dagliglivet til. 5 Vær som en idrettsmann. Pass på at du
vinner seierskransen ved å følge reglene som gjelder. 6 Vær som en hardt
arbeidende bonde. Da skal du bli den første som får del i avlingen. 7 Tenk
på det jeg har sagt. Herren Jesus vil hjelpe deg til å forstå alt.
8 Glem aldri at Jesus Kristus, etterkommeren til kong David, har stått opp
fra de døde. Dette er innholdet i mitt glade budskap. 9 Det er på grunn
av dette budskapet jeg må lide og til og med har blitt lenket fast som en
forbryter. Men Guds budskap har ikke blitt lenket fast. 10 Derfor er jeg
villig å holde ut hva som helst for deres skyld som har takket ja til Guds
innbydelse om å tilhøre ham. Mitt ønske er jo at de til slutt må bli frelst for
evig gjennom det som Jesus Kristus har gjort, slik at de får oppleve Guds
herlighet.
11 Dette budskapet om frelse er sant:
Dersom vi er døde med ham,
skal vi også leve med ham.
12 Dersom vi lider for ham,
skal vi også regjere med ham.
Men om vi fornekter ham,
skal han også fornekte oss.
13 Dersom vi sviker ham,
står han likevel fast ved sitt ord,
for han kan ikke fornekte seg selv.*

Arbeideren som ikke trenger å gå skamfull

14 Minn alle om disse sannhetene og advar alle innfor Gud mot å holde på
med krangel og diskusjon om forskjellig troslære. Slike diskusjoner er uten
mening og leder til katastrofe for dem som hører på. 15 Undervis heller i
det sanne budskapet om Jesus på en rett måte. Da blir du en arbeider som
ikke trenger å gå skamfull, en som Gud vil være fornøyd med. 16 Ha ikke
noe å gjøre med disse gudløse lærene. Deres tilhengere vil dras lengre
og lengre bort fra Gud. 17 Læren vil spre seg som kreft i kroppen. To
av disse typene som sprer falsk lære, er Hymeneus og Filetus. 18 De har

§ **1:15** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. Hodestaden het Efesos.
* **2:13** Dette kan ha vært en sang fra denne tiden.

forlatt det sanne budskapet og påstår at de døde allerede har stått opp.† De ødelegger troen på Jesus hos mange. 19 Guds sanne budskap er et fast fundament som ingen kan rokke. På dette fundamentet står det skrevet: "Herren kjenner sine"‡ og "Den som tilber Herren, skal ikke gjøre det som er urett".§

20 I et rikt hjem finnes det skåler og krus av gull og sølv, men også av tre og leire. De kostbare gjenstandene blir brukt ved fine anledninger, og de andre blir brukt til hverdags. 21 På samme måten er det hos Gud. Den troende som holder seg borte fra den falske læren jeg snakket om og i stedet holder seg til det sanne budskapet, han blir som skåler og krus av gull eller sølv. Han lever fullt og helt for Gud og vil bli brukt til noe fint, til å gjøre Guds vilje.

22 Flykt bort fra fristelsene og begjæret som særlig unge blir utsatt for. Strev i stedet etter å gjøre Guds vilje og etter å få en sterkere tro. Elsk dine medmennesker og lev i fred med alle som tilber Herren Jesus og søker ham av hele hjertet.

23 Enda en gang sier jeg: Unngå å bli dratt inn i dumme og umodne diskusjoner. Du vet at det bare leder til bråk. 24 Den som tjener Gud, skal ikke krangle. Han må være vennlig mot alle og i stand til å undervise med tålmodighet. 25 På en mild måte skal han vise dem til rette som motsier ham. Kanskje da Gud gir disse personene en ny mulighet til å vende om og forstå det sanne budskapet om Jesus. 26 Ja, kanskje tar de til fornuften og bryter ut av den fellen som Satan hadde fanget dem i, for å lokke dem til å følge hans vilje.

3

Ondskapen i den siste tid

1 Du bør også vite, Timoteus, at det i denne verdens siste tid skal det bli svært vanskelig. 2 Da vil menneskene bare tenke på seg selv og pengene sine. De vil skryte og se ned på andre, være storsnutet og ikke lyde foreldrene sine. De vil være utakknemlige og savne respekt for Gud. 3 De vil være iskalde og nekte å tilgi andre. De vil snakke stygt om andre og savne selvbeherskelse. De vil være rå, grusomme og hate alt godt. 4 De vil forråde vennene sine, miste alle sperrer og være hovmodige. De vil elske nytelsene mer enn Gud. 5 De vil gi inntrykk av å tro på Gud, men vil ikke vedstå seg Guds kraft som kan forandre alt. Hold deg borte fra slike personer.

6 Til denne gruppen hører også dem som lurer seg inn i hjemmet og skaffer seg innflytelse over kvinner som lett lar seg lede. Disse kvinnene blir plaget av syndene sine og blir drevet av alle mulige impulser. 7 Slike kvinner er alltid villige til å følge en ny lære, men de lykkes aldri i å forstå sannheten i budskapet om Jesus. 8 De som sprer falsk lære, er motstandere av Jesus, akkurat som de egyptiske trollmennene Jannes og Jambres var motstanderne til Moses.* Deres tanker er onde, og troen deres er ingenting verd.

† **2:18** Paulus gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den læren skulle de døde bare stå opp åndelig og ikke få en ny kropp.
‡ **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:5. § **2:19** Se Fjerde Mosebok 16:26. * **3:8** Se Andre Mosebok 7:11. Navnene finnes ikke i bibelteksten.

9 Framgangen de har, skal snart ta slutt. En dag skal deres dumhet bli
avslørt for alle, på samme måten som motstanderne til Moses ble avslørt.

Advarsler til Timoteus

10 Men du, Timoteus, du kjenner min undervisning. Du vet hvordan
jeg lever og hvilke mål jeg har i livet. Du kjenner til troen min på
Jesus, min tålmodighet med mennesker, min kjærlighet og min langvarige
utholdenhet. 11 Du vet at jeg har blitt forfulgt og måtte lide. Du vet hva som
skjedde i Antiokia, Ikonium og Lystra, hvordan folk der gikk til voldsomme
angrep på meg.† Men Herren reddet meg fra alt!
12 Alle som vil leve fullt og helt for Gud og Jesus Kristus, kommer til å bli
forfulgt på samme måten. 13 Onde personer og bedragere vil gå lengre og
lengre i sin ondskap. De bedrar andre, men er samtidig selv bedratt.
14 Du må holde fast ved det du har lært. Du vet jo at det er sant og du
vet at du kan stole på dem som har undervist deg. 15 Helt siden du var
liten kjente du til det som står i den Hellige Skriften‡. Der kan vi finne
all den visdom vi trenger for å bli frelst gjennom troen på Jesus Kristus.
16 Hele Skriften er inspirert av Gud og kan bli brukt til undervisning om
det som er sant, og avsløre det som er falskt. Den korrigerer og hjelper oss
til å leve slik Gud ønsker. 17 Den som tilhører ham, blir godt utrustet for
oppgaven med å gjøre godt mot andre.

4

1 Innfor Gud og Jesus Kristi ansikt, han som skal dømme levende og døde
og komme igjen for å regjere på jorden, pålegger jeg deg: 2 Spre budskapet
om Jesus. Vær beredt til å uttale deg når som helst, både når det passer
mennesker og når det ikke passer. Undervis alle med stor tålmodighet,
overbevis, advar og oppmuntre dem som hører deg.
3 Det kommer en tid folk ikke lenger vil akseptere den sunne læren. I
stedet vil de samle tilhengere rundt seg som bare underviser i det de vil
høre. 4 De vil nekte å høre på det sanne budskapet om Jesus og vende seg
til myter uten historisk bakgrunn.
5 Vær rolig og nøktern i alle situasjoner, var beredt til å lide og spre det
glade budskapet om Jesus. Gjør alt det du har fått i oppdrag å gjøre!
6 Selv kommer jeg nok ikke til å være så lenge til her på jorden. Livet mitt
blir allerede ofret for Gud. 7 Jeg har kjempet godt, jeg har løpt til veis ende,
og jeg har bevart troen på Jesus. 8 Nå venter prisutdelingen. Herren Jesus,
den rettferdige dommeren, skal på dommens dag gi meg seierskransen som
et bevis på at jeg har fulgt hans vilje. Den samme seierskransen venter alle
som lengter etter at Jesus skal komme igjen.

Personlig råd

9 Forsøk å komme hit så fort du kan. 10 Demas har begynt å elske denne
verden og har forlatt meg og reist til Tessaloniki. Kreskens har reist til
Galatia og Titus til Dalmatia. 11 Det er bare Lukas som alene er hos meg.
Ta med deg Markus, for han er til stor hjelp i arbeidet mitt. 12 Tykikus har
jeg sendt til Efesos. 13 Pass på at du tar med deg kappen som jeg dro fra
hos Karpus i Troas. Ta også med deg bøkene, først og fremst skriftrullene
av pergament.

---

† **3:11** Se Apostlenes gjerninger, historien om de første troende 13, 14 og 16. ‡ **3:15** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

14 Smeden Aleksander har vært årsak til mye ondt, men Herren Jesus
vil straffe ham for det han har gjort. 15 Pass deg for ham, for han har gått
til hardt angrep mot budskapet. 16 Da jeg sto for domstolen første gangen,
var det ingen som våget å vitne til min fordel, men alle forlot meg. Jeg
håper at de ikke vil bli straffet for det. 17 Men Herren Jesus var med meg
og ga meg kraft, for at det glade budskapet gjennom meg skulle nå ut til
alle folk. Og han reddet meg fra en sikker død.* 18 Ja, Herren skal redde
meg fra alt ondt og føre meg inn i himmelen, der han regjerer. Hans er
æren i all evighet. Ja, det er sant!†

Hilsen til slutt

19 Hils Priska og Akvilas og alle som tilhører Onesiforos sitt hjem.
20 Erastus stanset i Korint, og Trofimus reiste jeg fra i Milet, etter som han
var syk.
21 Forsøk å komme hit før vinteren. Eubulus, Pudens, Linus, Klaudia og
alle de troende hilser til deg.
22 Jeg ber at Herren Jesus vil beskytte deg.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

* **4:17** På gresk: Og jeg ble reddet av løvens gap. † **4:18** I grunnteksten: Amen!

Paulus' brev til Titus

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er Guds tjener og utsending* for Jesus Kristus†.
Mitt oppdrag er å innby alle for å tilhøre Gud, føre alle til tro på Jesus
og undervise alle om det sanne budskapet, slik at de kan følge Guds vilje.
2 Gud, som aldri lyver, lovet for lenge siden å gi oss evig liv. Vi har fått
dette håpet gjennom budskapet om Jesus. 3 Et budskap som kan frelse
oss, og som Gud gjorde kjent da det rette tidspunktet var kommet. Dette
budskapet har jeg fått i oppgave å spre videre til alle mennesker.
4 Til Titus, som har blitt min ekte sønn gjennom vår felles tro på Jesus.
Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen og Jesus Kristus, vår Frelser, vil vise
deg godhet og fylle deg med fred.

Oppdrag på Kreta

5 Jeg reiste fra deg alene på Kreta for at du skulle avslutte det som ennå
ikke var ferdig i de forskjellige menighetene. Oppgaven din er å velge ut
ledere i hver by etter de retningslinjene jeg ga. 6 Du skal velge ut menn som
det ikke finnes noe å sette fingren på. De skal være trofaste i ekteskapet, og
barna deres skal tro på Jesus og ikke leve et vilt og ulydig liv mot foreldrene
sine.
7 Den som er forstander, har ansvaret for Guds menighet. Det skal derfor
ikke finnes noe å sette fingren på hos ham. Han må ikke virke overlegen,
ikke ha heftig temperament, ikke misbruke alkohol, ikke være voldsom
eller ha begjær etter penger. 8 Han skal være gjestfri, elske å gjøre godt mot
andre, kunne beherske seg selv, være rettferdig, leve fullt og helt for Gud
og være disiplinert. 9 Han må holde seg til det troverdige budskapet og den
læren han har fått undervisning i. Gjennom den sunne undervisningen
kan han oppmuntre andre og vise til rette motstanderne.
10 Det finnes nemlig mange, spesielt blant de troende jødene, som ikke vil
at noen skal bestemme over dem. De kommer med tomt prat og forsøker
å bedra andre mennesker. 11 Dette må bli stoppet. De har ødelagt troen
på Jesus hos hele familier ved å spre falsk lære. Det eneste de er ute etter,
er å tjene penger. 12 En mann av deres eget folk, en profet fra Kreta som
bar fram ulike budskap, har sagt: "Folket på Kreta lyver støtt og stadig.
De oppfører seg som udyr og elsker å stappe i seg mat mens de dovner
seg."‡ 13 Dette utsagnet er helt sant. Derfor må du gå sterkt imot all falsk
undervisning, slik at alle i menigheten holder fast ved en sunn tro. 14 De
må slutte å høre på jødiske myter og følge kravene fra dem som har vendt
seg bort fra det sanne budskapet om Jesus.
15 Gud stiller ingen ekstra krav til oss som tror. Alt er renset og tillatt
for den som i troen har begynt å leve et rent liv fullt og helt for Gud.§

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:12** Sitatet er tatt fra en kjent poet på Kreta som levde på 600 tallet f.Kr. Det ble påstått at han hadde forutsagt ting som ville skje, og som gikk i oppfyllelse, og ble derfor kalt profet. § **1:15** Den jødiske loven har blant annet mange regler om hva de får og ikke får spise. Men Jesus forklarte all mat for tillatt. Se Markus sin fortelling om Jesus 7:19.

Den derimot som nekter å tro, er ikke verdig til å komme innfor Gud. Han
blir alt smittet av ondskapen. Disse menneskene som sprer falsk lære og
forsøker å legge en masse ekstra krav på dere, går med onde tanker og
uverdige motiv. 16 De påstår at de kjenner Gud, men handlingene viser
at det ikke er sant. De er motbydelige, ulydige og noe godt vil aldri ikke
komme fra dem.

2

Regler for livet i menigheten

1 Men du, Titus, du skal undervise i de reglene som er en del av troen og
den sunne læren. 2 Eldre menn skal du lære å vise selvbeherskelse. Lær
dem å opptre på en klok måte, slik at de fortjener respekt. De må ha en
sunn tro på Jesus og være fylt av kjærlighet og tålmodighet.
3 Lær også eldre kvinner å opptre på en måte som er verdig for alle som
tilhører Gud. De skal ikke snakke stygt om noen og ikke drikke for mye
vin, men være gode idealer for andre på den måten de lever. 4 De skal lære
yngre kvinner å elske sin mann og sine barn. 5 De skal ha selvbeherskelse,
leve et rent liv fullt og helt for Gud, skjøtte sitt hjem, gjøre godt mot andre
og sette sin mann foran seg selv. På den måten kan ingen håne Guds
budskap på grunn av måten de lever på.
6 På samme måten skal du oppfordre unge menn til alltid å vise
selvbeherskelse. 7 Selv må du også være et ideal ved å gjøre godt mot
andre. Bevis gjennom dine egne handlinger at din undervisning er ekte og
seriøs. 8 Hold deg til den sunne læren når du underviser i troen, slik at du
ikke kan bli kritisert for noe. Da må motstanderen din gå skamfull, etter
som han ikke finner noe ondt å si om oss som tror.
9 Du skal oppmuntre slavene til å sette sine eiere foran seg selv, slik at de
er lydige i alt uten å si imot. 10 De skal ikke stjele, men alltid være gode og
pålitelige. Da gjør de budskapet fra Gud, vår Frelser, attraktivt for andre
mennesker.
11 Gud har vist oss sin kjærlighet og tilgivelse. Gjennom hans tilgivelse
kan alle bli frelst. 12 Den får oss til å si nei til et liv uten tro, og til de begjær
i verden som lokker og drar. Den får oss til å vise selvbeherskelse, slik at
vi kan følge Guds vilje. Ja, Guds kjærlighet og tilgivelse får oss til å leve
fullt og helt for ham i denne verden. 13 I mens venter vi på den fantastiske
dagen da vår store Gud, Jesus Kristus, skal komme i herlighet for å frelse
oss for evig. 14 Det var Jesus som kjøpte oss fri fra syndene våre ved å
betale straffen da han ofret sitt liv. Han gjorde oss verdige til å komme
innfor Gud. Han lot oss bli hans eget folk, et folk som med iver gjør godt
mot andre.
15 På denne måten skal du undervise, oppmuntre og advare menigheten
med stor autoritet. Pass på at du vinner respekt hos alle.

3

Å gjøre det rette

1 Du skal minne de troende om at de skal finne sin plass og være lydige
mot makthavere og myndighetene. De må alltid være beredt til å gjøre
godt mot andre. 2 De må ikke forulempe noen og stelle til bråk, men være
vennlige og vise hensyn mot alle.
3 En gang manglet vi alle forstand, var ulydige og hadde gått oss vill. Vi
var slaver under forskjellige begjær og impulser. Vi var fylt av ondskap og

misunnelse. Ja, vi var motbydelige og hatet hverandre. 4-5 Midt i alt dette
viste Gud sin godhet og kjærlighet og frelste oss.
Det var ikke fordi vi handlet rett eller fulgte hans vilje at han frelste oss,
men fordi han hadde medfølelse med oss. Gjennom sin Hellige Ånds kraft
lot han oss bli født på ny, han vasket bort syndene våre og ga oss en ny
start i livet. 6 Ja, etter som Jesus Kristus allerede hadde frelst oss ved å
ta straffen for syndene våre, lot Gud sin Hellige Ånd flomme over oss og
vaske oss rene. 7 Han viste oss nåde og erklærte oss skyldfri. Nå får vi
arve det evige livet som er vårt håp. 8 Dette budskapet om frelse er sant.
Jeg vil at du skal gi råd og undervise de troende om denne sannheten,
slik at de alltid anstrenger seg for å gjøre godt mot andre. Denne
undervisningen er god og nyttig for alle.

Unngå diskusjoner

9 Unngå å bli dratt inn i dumme diskusjoner om slektstavler og strid og
trette om den jødiske loven. Disse diskusjonene er skadelige og leder ingen
steds hen. 10 Den som splitter menigheten med falsk undervisning, skal bli
advart først en gang, eller to om det trengs. Dersom han ikke hører etter,
skal du nekte å ha noe med ham å gjøre. 11 Du vet da at han har forlatt
sannheten om Jesus, og er en synder som allerede har dømt seg selv.

Sluttord og hilsen

12 Jeg planlegger å send enten Artemas eller Tykikus til deg. Så snart
en av dem har kommet, vil jeg at du forsøker å møte meg i Nikopolis,
for jeg har tenkt å stanse over vinteren der. 13 Pass på at den lovkyndige
Zenas og Apollos får alt de trenger for reisen sin. De må ikke mangle noe i
utrustningen for sin reise. 14 De troende må jevnt og trutt lære seg å gjøre
godt mot andre når de ser at det er behov for det. Dersom troen ikke blitt
omsatt til praktisk handling, er den verdiløs.
15 Alle som er her hos meg, hilser til dere.
Hils alle våre troende venner fra oss.
Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet må være med dere alle.

Paulus' brev til Filemon

Hilsen

1 Hilsen fra Paulus, som er kastet i fengsel for å ha spredd budskapet om
Jesus Kristus*. Min medarbeider Timoteus sender også sin hilsen.
Til vår kjære venn og medarbeider Filemon. 2 Til menigheten som har
sin møteplass i hjemmet hans. Til vår søster Appia, og vår stridskamerat
Arkippus.
3 Vi ber at Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus vil vise dere godhet og
fylle dere med fred.

Paulus takker Gud

4 Jeg takker alltid Gud når jeg ber for deg, kjære Filemon. 5 Jeg hører ofte
om din tro på Herren Jesus og kjærligheten du viser alle troende. 6 Jeg ber
om at den styrken du har gitt andre gjennom din tro, også vil få alle til å
innse hvor mye godt de kan utrette for Kristus. 7 Jeg ble selv svært glad og
oppmuntret da jeg hørte hvordan du, min bror, gjennom gode gjerninger,
har gitt nytt mot til de troende.

Paulus ber for slaven Onesimus

8-9 Takket være vårt lange vennskap, vil jeg nå be deg om en ting. Jeg
Paulus, er nå en gammel mann og fange for Jesus Kristi skyld.† Jeg kunne
nok kreve denne tjenesten av deg i kraft av at oppdraget mitt kommer fra
Kristus, men det vil jeg ikke.
10 Det jeg ber deg om, er at du må være god mot Onesimus. Han har
blitt som en sønn for meg, etter som han kom til tro ved mitt arbeid her i
fengslet. 11 Du hadde ikke spesielt stor nytte av Onesimus‡ før, men nå har
han blitt til virkelig nytte for både deg og meg. 12 Når jeg nå sender ham
tilbake til deg, er det som om jeg sendte en del av meg selv.
13 Jeg hadde helst ønsket å ha ham igjen her. Da kunne han hjelpe meg
i ditt sted siden jeg nå sitter i fengsel for å ha spredd det glade budskapet
om Jesus. 14 Jeg ville ikke beholde ham uten først å ha fått din fullmakt.
Dersom vi gjør noe godt, skal det jo ikke være av tvang, men av fri vilje.
15 Kanskje kan vi se det på denne måten: Onesimus ble borte fra deg en
kort periode, for at du skulle få ham tilbake for alltid! 16 Nå er han ikke
bare slaven din, men noe mye mer. Nå er han din elskede bror. Selv elsker
jeg ham høyt, men for deg må han bety enda mer. Det gjelder både som
slave og som en troende bror som hører Herren Jesus til.
17 Dersom du ser på meg som vennen din, må du ta imot Onesimus på
samme måten som du ville ha tatt imot meg. 18 Har han gjort deg urett på
noen måte eller er skyldig deg noe, da kan du sette det på min regning.
19 Jeg, Paulus, signerer her med egen hånd§: Jeg skal betale tilbake. At du
har en større gjeld til meg, etter som du kom til tro på grunn av meg, er

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:8-9** Alternativ oversettelse: Paulus, en representant for Jesus Kristus som nå også sitter i fengsel for hans skyld. ‡ **1:11** Navnet Onesimus betyr "nyttig". § **1:19** Paulus dikterte brevet for en annen, men skrev dette selv, for at Filemon skulle vite at det var Paulus som lovet å betale tilbake.

en annen sak. 20 Ja, min kjære bror, la meg nå få nytte av at du lever i
fellesskap med Herren Jesus. Gjør meg lettet og glad for Jesu Kristi skyld.
21 Dette skriver jeg, fullt overbevist om at du kommer til å gjøre det jeg
ber deg om, ja mer enn som så.

Hilsen til slutt

22 En ting til ber jeg deg om: Ha et rom klart til meg. Jeg håper at Gud
skal svare på bønnene deres og snart la meg få komme til dere.
23 Epafras, som også sitter i fengsel her for å ha spredd budskapet om
Jesus Kristus, hilser til deg. 24 Det gjør også mine medarbeidere Markus,
Aristark, Demas og Lukas.
25 Med ønske om at vår Herre Jesus Kristus i sin godhet og kjærlighet
vil beskytte dere.

Brevet til hebreerne

Jesus er Guds sønn

1 For lenge siden talte Gud, mange ganger og på ulike måter, til
forfedrene våre ved å la profetene holde fram budskap fra ham.*
2 Nå ved denne tidenes slutt har han talt til oss gjennom sin sønn. Gud
lot Sønnen skape hele universet, og han har bestemt at alt til slutt skal
tilhøre ham. 3 Sønnen er en kraftfull utstråling av Guds egen herlighet.
Han er det synlige bilde på Gud og bærer oppe hele universet med sitt
mektige ord. Han døde for at menneskene skulle få tilgivelse for syndene
og sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer.†

Guds sønn er større enn englene

4 Guds sønn rangerer langt høyere enn englene. Gud tiltaler ham på en
måte som viser at han er mye større enn englene. 5 Gud har jo aldri sagt
til en engel:
"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."
Eller:
"Jeg skal være hans Far,
og han skal være min Sønn."‡
6 Og når Gud lar Sønnen, han som er den fremste,§ komme til jorden, sier
Gud:
"Alle Guds engler skal tilbe ham."*
7 Når Gud taler om englene, sier han:
"Jeg gjør mine engler til vind
og tjenerne mine til ild."†
8 Men til Sønnen sier han:
"Gud, tronen din skal stå fast i all evighet.
Du regjerer over folket ditt med rettferdighet.
9 Du elsker det som er rett og hater det onde.
Derfor har jeg, din Gud, gjort deg til konge og gitt deg mer ære og glede
enn noen annen."‡
10 Og:
"Herre, i tidenes begynnelse la du jordens grunnvoll og formet himmelen
med dine hender.
11 Alt dette skal en dag forsvinne og bli til ingenting,
men du kommer til å finnes i evighet.
Ja, himmelen og jorden skal slites ut som klær.
12 Du skal rulle sammen disse utslitte plaggene og bytte dem ut mot en ny
kledning. Selv skal du aldri bli forandret, og aldri dø."§

---

* **1:1** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:3** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. ‡ **1:5** Disse ord er før i tiden blitt brukt i Midtøsten når konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den kongen som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7 og Andre Samuelsbok 7:14. § **1:6** På gresk: den førstefødte. Den sønnen som ble født først arvet mer enn sine brødre og sto over dem. Jesus er likestilt med Gud og Herre over skapelsen.
* **1:6** Se Femte Mosebok 32:42,43. † **1:7** Se Salmenes bok 104:4. ‡ **1:9** Se Salmenes bok 45:7-8.
§ **1:12** Se Salmenes bok 102:26-28.

13 Gud har ikke sagt til noen engel, det han sier til Sønnen:
"Kom og sett deg på min høyre side for å regjere,
til jeg har lagt dine fiender som en skammel under føttene dine."*
14 Nei, englene er bare tjenere. De er ånder som Gud har sendt ut for å hjelpe dem som blir frelst og få evig liv.

2

Advarsel mot å forlate budskapet om frelse

1 Etter som vi nå vet hvilken makt Jesus har, må vi være nøye med å holde oss til budskapet vi har hørt og ikke gli bort fra det. 2 Allerede den jødiske loven som Moses tok imot fra englene, gjaldt som et budskap fra Gud. Hver og en som syndet og brøt loven, fikk sin rettferdige straff. 3 Hvordan skal da vi unngå å bli straffet dersom vi ikke bryr oss om den vidunderlige frelsen som Gud har tilbydd oss. Det var Herren Jesus selv som først underviste om denne frelsen. Senere har vi fått undervisningen bekreftet av dem som lyttet til ham. 4 Dessuten har Gud selv bekreftet budskapet ved å gi de troende kraft til å utføre mange fantastiske mirakler og tegn. Gud har gitt oss forskjellige nådegaver ved sin Hellige Ånd, alt i tråd med Guds plan.

Jesus ble menneske

5 Den kommende verden som vi snakker om, vil ikke bli styrt av engler.
6 Dette er klart beskrevet i Skriften* der det står et sted:
"Hva er da et menneske, at du tenker på det,
en menneskesønn, at du tar hånd om ham?
7 Du lot mennesket stå lavere i rang enn englene for en kort tid,
men ga det kongelig herlighet og ære.
8 Du satte mennesket til å herske over alt du hadde skapt,
du ga det makt over alle ting."†
Da Gud satte mennesket til å herske over alle ting, mente han virkelig alle ting. Han gjorde ikke noe unntak. Ennå har vi ikke sett alt dette skje. 9 Det vi til nå har sett, er at Menneskesønnen‡, Jesus, som for en kort tid var lavere i rang enn englene, nå har fått kongelig herlighet og ære, fordi han var villig til å lide og dø. Ja, i sin uendelige godhet lot Gud ham dø for alle.
10 Gud har skapt alt, og alt finnes til for å ære ham. Derfor ville han også gjøre mange mennesker til sine barn og gi dem del i herligheten. Gud lot Jesus lide og dø i vårt sted, for at Jesus skulle bli den fullkomne herskeren som kan frelse oss for evig.
11 Jesus døde for at vi skulle bli satt fri fra skyld og bli verdige til å stå innfor Gud. Vi som har blitt satt fri, har nå den samme Far som Jesus. Derfor skammer ikke Jesus seg for å kalle oss søsken§. 12 Det står i Skriften at han sier til Gud:
"Jeg skal fortelle om din storhet for mine søsken,
og lovsynge deg midt i menigheten."*
13 På et annet stedet sier han:

---

* **1:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. * **2:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **2:8** Se Salmenes bok 8:5-7. I det hebraiske språket kan "lavere... for en tid" kan også tolkes som "litt lavere". ‡ **2:9** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, hentet fra Daniel 7:13-14. § **2:11** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. * **2:12** Se Salmenes bok 22:23.

”Jeg vil stole på ham”,
og:
”Her er jeg og de barna som Gud har gitt meg.”†
14 De barna det er snakk om, var mennesker av kjøtt og blod. Derfor
måtte også Jesus bli et menneske av kjøtt og blod, slik at han kunne dø.
Bare ved å dø i vårt sted, kunne han som var herre over døden, bryte
djevelens makt. 15 Gjennom dette satte Jesus alle fri som hele livet hadde
vært slaver under dødens frykt.
16 Det var ikke englene Jesus kom for å hjelpe. Nei, han kom for å hjelpe
etterkommerne til Abraham. 17 Derfor var han nødt til å bli lik oss på alle
vis som sine søsken. På den måten kunne han få medfølelse med oss og
trofast tjene som vår øversteprest for Gud. Ja, han ble vår øversteprest
og forsonet oss med Gud gjennom å ta straffen for syndene våre på seg.
18 Siden han nå selv har lidd og blitt fristet, kan han også hjelpe oss når vi
blir fristet til å gjøre det som er galt.

3

Jesus er større enn Moses

1 Kjære søsken, dere tilhører Gud og har blitt innbudt til å leve i
evig fellesskap med ham. Tenk på Jesus som vi bekjenner som vår
øversteprest. Det var ham Gud sendte til jorden.
2 Tenk på hvordan Gud valgte ut Jesus til øversteprest, og hvor trofast
Jesus var mot Gud. På samme måten var Moses trofast mot Gud i oppgaven
med å lede Guds folk*. 3 Likevel var oppdraget Jesus har fått, mer ære
verdt enn Moses sitt. Det er på samme måten som at en byggmester må bli
mer æret enn det huset han har bygget. 4 Ja, hvert hus har en byggmester,
og Gud er byggmesteren som står bak alt.
5 Visst nok var Moses trofast i å tjene alt Guds folk, men han ble likevel
bare en tjener. Hans tjeneste var et forbilde på sannhetene Gud seinere
ville avsløre. 6 Jesus Kristus† derimot er Guds sønn. Han er trofast i
oppgaven med å regjere over Guds folk. Dette folket er vi en del av dersom
vi uten frykt holder fast ved håpet om å bli frelst for evig.

Advarsel mot de troløse

7 Etter som Jesus Kristus nå er Herre over alle ting, sier Guds Hellige Ånd
til oss:
”Om dere i dag hører stemmen hans, da må dere lytte.
8 Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør
og satte meg på prøve i ørkenen.
9 Der testet de min tålmodighet og utfordret meg.
Det til tross for at i 40 års tid hadde de sett meg gjøre utallige mirakler.
10 Derfor ble jeg sint på den generasjonen som da levde, og sa:
’De handler alltid imot min vilje.
De nekter å følge den loven jeg har gitt.’
11 I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:

---

† **2:13** Se Jesaja 8:17-18. * **3:2** På gresk: Guds hus. Guds hus er Guds folk, det vil si alle som tilhører hans husholdning. Se Fjerde Mosebok 12:7. Ordet ”hus” kommer tilbake i det greske språk i v.3 6. † **3:6** ”Kristus” betyr ”den salvede” på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet ”Messias” betyr også ”den salvede”.

’De skal ikke få komme til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg.’ ”‡

12 Pass derfor på, kjære søsken, at dere ikke blir fylt av onde tanker. Dere må ikke være troløse og slutter å holde dere til Gud, han som gir liv. 13 I dag lyder kallet fra Kristus: Hold ut dag etter dag med å oppmuntre hverandre mens dere ennå har muligheten, slik at ingen blir fristet til å synde og bli harde og kalde. 14 Dersom vi helt til siste øyeblikk holder fast på den overbevisningen vi hadde da vi begynte å tro på Kristus, skal vi få del i alt godt sammen med ham.

15 Glem ikke advarselen:
”Dersom dere hører hans stemme i dag,
da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde som Israels folk var da de gjorde opprør.”

16 Hvem var det som hørte Guds stemme og likevel gjorde opprør mot ham? Jo, det var de som sammen med Moses ble ledet ut av Egypt. 17 Og hvem var det som Gud seinere ble sint på i 40 år? Jo, det var de samme menneskene. De syndet mot Gud og måtte derfor dø i ørkenen. 18 Og hvem tenkte Gud på da han til slutt sverget eden sin og sa: ”De skal ikke få komme inn til hvileplassen der de kan få ro sammen med meg.” Jo, det var de samme menneskene. De nektet å tro på Gud. 19 Vi ser altså at det var på grunn av sin troløshet disse menneskene ikke fikk komme inn til hvileplassen Gud hadde forberedt for dem.

4

Guds folk får hvile sammen med Gud

1 Guds løfte om at vi skal få hvile sammen med ham, gjelder fortsatt. La oss derfor ta nøye vare på hverandre, slik at vi oppdager dersom noen sakker akterut på veien. 2 Vi har fått høre det samme glade budskapet som dem som gikk sammen med Moses, om at vi skal få hvile ut ved reisens slutt hos Gud. De som hørte budskapet den gangen, hadde ingen nytte av det, etter som de ikke trodde på det Gud sa. 3 Vi som derimot tror på løftet, skal få oppleve den hvilen Gud gjorde kjent da han sa:
”I mitt sinne sverget jeg derfor en ed og sa:
’De skal ikke få komme inn i landet der de kan hvile sammen med meg.’ ”*

Denne hvilen har ligget og ventet på menneskene helt siden Gud skapte verden. 4 At det er på den måten forstår vi når vi leser i Skriften† om den sjuende dagen i uken. Det står: ”Og når det sjuende døgnet kom, hvilte Gud, etter som han var ferdig med alt sitt arbeid.”‡ 5 På det stedet vi allerede snakket om, sier Gud: ”De skal ikke få komme inn til stedet der de kan hvile sammen med meg.” 6 Guds løfte om at mennesket skal få hvile sammen med ham, står altså igjen. De som først fikk høre dette glade budskapet, kunne ikke få hvile sammen med Gud, etter som de ikke var lydige mot ham. 7 Gud bestemte derfor en ny tid da mennesket skulle få sjansen til å hvile sammen med ham. I dag lever vi i denne tiden. At det var en ny tid, forstår vi etter som Gud først mange år seinere lot kong David si:
”Dersom dere hører hans stemme i dag,

---

‡ **3:11** Se Salmenes bok 95:7-11. * **4:3** Se Salmenes bok 95:11. † **4:4** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **4:4** Se Første Mosebok 2:2.

da må dere lytte til ham.
Vær ikke harde og kalde."§
8 Josva førte Israels folk inn i Kanaans land. Det var ikke der de fikk
hvile sammen med Gud. Hvorfor ellers skulle Gud snakke om en ny dag
9 som mennesket kunne få oppleve hvilen hos ham? Den som begynner
å tro på Jesus Kristus, får tilhøre Guds folk og oppleve en evig hviledag*
10 sammen med Gud. De som når fram til hvilen, har utført det arbeidet
de fikk av Gud. Disse kan hvile, akkurat som Gud hvilte da han var ferdig
med å skape.
11 La oss derfor gjøre alt for å holde fast ved troen, slik at vi får hvile
sammen med Gud. Da blir vi ikke som Israels folk, de som var ulydige mot
Gud og ga ham opp mens de var underveis.
12 Ja, pass på at dere ikke er ulydige, for Guds budskap er fullt av liv og
kraft. Det er skarpere enn et dobbeltegget sverd, og trenger dypt inn til
vårt innerste. Det avslører alle tankene og motivene våre, og avdekker
13 om vi handler rett eller galt. Ingen kan skjule noe for Gud. Han vet alt
om alle. For ham skal vi alle en gang stå til rette for det vi har gjort.
14 La oss derfor holde fast ved troen på Jesus, Guds sønn. Han er vår
15 store øversteprest som har steget opp til Gud i himmelen. Vi har en
øversteprest som forstår våre svakheter, etter som han selv har blitt fristet
på alle måter akkurat som oss, men uten å synde. 16 Derfor kan vi uten
den minste frykt komme til Gud når vi er i vanskeligheter. Vi kan stole på
at han i sin godhet tilgir oss og bistår oss med den hjelpen vi trenger.

5

Jesus er vår øversteprest

1 En vanlig øversteprest er et menneske som har fått i oppdrag å
representere andre mennesker for Gud. Han bærer fram gaver og offer
til Gud, for at menneskene skal få tilgivelse for syndene sine. 2 Han har
de samme svakhetene som dem han representerer. Derfor kan han ha
medfølelse med dem når de handler galt og ikke forstår det Gud vil. 3 Etter
som han er svak, må han selv få tilgivelse for syndene sine. Derfor bærer
han fram offer til Gud både for folket og seg selv.
4 Det å være øversteprest er en stor ære. Det er ikke noe de selv tar
på seg. De må bli valgt ut av Gud, akkurat som Aron ble.* 5 Derfor tok
heller ikke Jesus Kristus selv på seg æren å være øversteprest. Nei, han
fikk oppgaven av Gud, som sa til ham:
"Du er min Sønn.
I dag har jeg blitt din Far."†
6 Og på et annet sted i Skriften‡ sier Gud:
"Du er prest for evig,
akkurat som Melkisedek."§
7 Mens Jesus ennå var her på jorden, ropte og ba han til Gud under tårer
om at han måtte få slippe å dø. Likevel var Jesus ydmyk og fulgte Guds

§ **4:7** Se Salmenes bok 95:7-8. * **4:9** I grunnteksten: Sabbaten. * **5:4** Se Andre Mosebok 28:1. † **5:5** Disse ordene er blitt brukt i Midtøsten før i tiden når en konge begynte oppgaven sin, dersom han var underlagt en annen, og mektigere konge. For å vise at den nye kongen representerte den konge som styrte hele riket, ble de kalt "far" og "sønn". Se Salmenes bok 2:7. ‡ **5:6** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:6** Se Salmenes bok 110:4. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20.

vilje. På grunn av sin lydighet ble han seinere vekket opp fra de døde.
8 Jesus måtte altså lære seg å være lydig gjennom den lidelsen han fikk,
og det til tross for at han var Guds sønn. 9 På samme måten ble han en
fullkommen øverstepresten. For evig og alltid kan han frelse alle som er
lydige mot ham. 10 Gud så seg ut Jesus til å bli øverstepresten, akkurat som
Melkisedek.
11 Det finnes mye, mye mer vi kunne si om dette. Det virker imidlertid
ikke som dere hører etter. Derfor er det vanskelig å få dere til å forstå.
12-13 Dere har vært troende ganske lenge nå og burde kunne undervise
andre, men i stedet trenger dere på nytt å bli fulgt opp i de grunnleggende
sannhetene i Guds ord. Dere er som nyfødte barn, som bare kan drikke
melk. Fast føde klarer dere ikke å ta til dere. Den som fortsatt lever på
melk, kan ikke forstå en undervisning om å følge Guds vilje. 14 Den faste
føden derimot er mat for voksne, for alle som gjennom lang trening har
lært seg å skille mellom rett og galt.

6

En moden tro

1 La oss derfor slippe å gjenta det første vi måtte lære om Jesus Kristus.
Det er tid til å gå videre til den undervisningen som passer for de mer
modne. Vi vil ikke på nytt begynne fra begynnelsen med å undervise om
elementære grunnsetninger som: At de skal forlate sine onde handlinger
og tro på Gud. 2 At de skal la seg døpe til fellesskap med Kristus. At de
troende skal be og legge hendene på den døpte.* At dere er kjent med at
de døde skal stå opp igjen. At alle som ikke tror på Gud, skal få evig straff.
3 La oss nå gå videre i vår undervisning, dersom Gud tillater det.

Advarsel mot å forlate Jesus Kristus

4-6 De personene som har forlatt troen på Jesus Kristus, kan vi ikke få til
å vende tilbake. Nei, dersom de en gang har tatt imot det sanne budskapet,
fått del i Guds gave og Ånd, fattet hvor godt Guds budskap er og opplevd
kreftene i den kommende verden, men likevel forlater Kristus, da kan vi
ikke få dem til å vende tilbake. Ved det de gjør, spikrer de på nytt Guds
sønn til korset og vil latterliggjøre hans vei til korset.
7 Et troende menneske er som en åker. Dersom åkeren suger til seg
regnet som faller og gir bonden god avling, da vil Gud være god mot den.
8 Men dersom åkeren bare gir tistler og tornekratt, da er den verdiløs, og
risken er stor for at Gud en dag forkaster åkeren og svir den av.
9 Nå tror vi ikke, kjære venner, at det er så dårlig stelt med dere, selv om
vi snakker på denne måten. Tvert imot er vi sikre på at dere er på vei til å
bli frelst for evig. 10 Gud er ikke urettferdig, men husker hvor hardt dere
har arbeidet for ham. Han ser hvor mye dere elsker ham, etter som dere
stadig hjelper dem som tilhører Gud. 11 Fortsett derfor å gjøre alt dette
med den samme iver, slik at Gud en dag kan oppfylle håpet deres og frelse

* **6:2** På gresk: læren om dåp og håndspålegging. Ordet dåp står i flertall. Undervisningen handlet altså om forskjellen mellom forskjellige jødiske seremonier for å bli renset og dåpen sammen med Jesus Kristus. Handspåleggingen handlet om at de troende la hendene på de døpte for at de skulle få Guds Ånd. Se Apostlenes gjerninger – historien om de første troende 19:5,6. Men de la også hendene på folk da de ba for syke, eller da noen skulle innvies til en oppgave i menigheten.

dere for evig. 12 Vær ikke late og likegyldige, men ta som ideal dem som
gjennom tro og tålmodighet får del i alt det gode Gud har lovet.

Gud holder løftene sine

13 En av de som fikk et slikt løfte fra Gud, var Abraham. Gud sverget ved
seg selv, etter som det ikke var noen høyere å sverge ved. 14 Han sa: "Jeg
vil gi deg av alt det gode som er mitt og la dine etterkommere bli så mange
at ingen kan telle dem."† 15 Abraham ventet med stor tålmodighet og fikk
til slutt en sønn, slik Gud hadde lovet.
16 Også menneskene kan sverge sine eder. De tar Gud til vitne på at det
de sier er sant, slik at det blir slutt på alle diskusjoner. 17 Da Gud ga løftet
sitt, sverget han en ed. Med det ville han vise dem som fikk løftet, at det
var et løfte han aldri kunne tenkte seg å ta tilbake. 18 Gud har gitt oss både
løftet og eden sin. Disse to bekreftelsene står fast, etter som Gud aldri kan
lyve. De er en sterk oppmuntring til oss som håper på Gud og stoler på at
han en dag vil innfri løftet og frelse oss for evig.
19 Dette håpet om at sjelene til slutt skal bli frelst for evig, er som et solid
anker som sitter urokkelig fast hos Gud selv, innenfor forhenget til Det aller
helligste‡ i himmelen. 20 Forhenget ble spjæret i to deler da Jesus døde på
korset.§ Gjennom det åpnet han veien til Gud for oss, og ble øverstepresten
for evig, akkurat som Melkisedek.

7

Melkisedek var prest for Gud

1 Denne Melkisedek var konge i byen Salem* og prest for den Høyeste
Gud. Det var han som møtte Abraham, den gangen Abraham kom tilbake
etter å ha vunnet et stort slag mot flere konger. Melkisedek ba til Gud om
at han skulle gi Abraham alt godt. 2 Abraham på sin side tok en tiendedel
av alt han hadde vunnet i krigen, og ga til Melkisedek. Navnet Melkisedek
betyr "kongen som gjør Guds vilje". Han var også "fredens konge", etter
som Salem betyr fred. 3 Det står ikke noe i Skriften† om Melkisedek sin
far eller mor eller forfedre. Livet hans blir omtalt som om det ikke hadde
noen begynnelsen eller slutt. Derfor er han prest for evig, akkurat som
Guds sønn.
4 At Melkisedek fikk stor ære, kan vi forstå, etter som Abraham selv,
stammefaren til oss jøder, ga Melkisedek en tiendedel av det beste
krigsbyttet. 5 Langt seinere fikk Abraham sine etterkommere ta imot
Moseloven‡ som sier at de skal gi en tiendedel av alt til prestene, som
alltid blir valgt fra Levis§ stamme. 6 Men Melkisedek hørte ikke til denne
presteslekten. Likevel fikk han ta imot en tiendedel av Abraham sitt bytte.
Melkisedek måtte også be om at Gud skulle gi Abraham alt godt, det til
tross for at det var Abraham som hadde fått Guds løfter. 7 Alle vet jo at

† **6:14** Se Første Mosebok 22:17. ‡ **6:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskrivning, se 9:2-5. § **6:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde. * **7:1** Sannsynligvis det nåværende Jerusalem. Melkisedek blir nevnt første gangen i Første Mosebok 14:18-20. † **7:3** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:5** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **7:5** Levi var barnbarns barn til Abraham, og Levis etterkommere ble valgt ut til å bli prester mange hundre år senere.

det er en større ære å få be Gud om å gi et annen menneske alt godt, enn det er å være det menneske som selv får ta imot gaven.
8 De jødiske prestene, som langt seinere fikk ta imot en tiendedel av alt, var vanlige, dødelige mennesker. Med Melkisedek var det annerledes. Det er som om Gud ville vise oss at han fortsatt lever, etter som det ikke står noe i Skriften om hans død. 9 Vi kan til og med si at Levi, stammefaren til alle jødiske prester som får ta imot en tiendedel av alt, også ga en tiendedel av alt til Melkisedek gjennom Abraham. 10 Selv om ikke Levi var født da Abraham møtte Melkisedek, fantes likevel bakgrunnen for hans røtter hos Abraham.
11 Jødene har for lenge siden hatt en lov som bygger på at prestene fra Levis stamme gjør tjeneste for Gud. Dersom tjenesten deres kunne gjøre oss feilfrie, behøvde ikke Gud å sende en annen prest, en som var lik Melkisedek, og ikke lik Aron, den første presten fra Levis stamme. 12 Når Gud forandret hele dette regelverket for hvordan prestene skulle bli valgt, og lot en annen prest gjøre tjeneste for ham, da må også Moseloven erstattes med noe nytt. 13 Den presten vi snakker om her, tilhører ikke Levis stamme, men en annen stamme som aldri har tjent Gud og ofret på hans alter. 14 Vår Herre kom fra Juda stamme, som dere alle vet, og det står ingenting i Moseloven om noen prester fra denne stammen.

Jesus er øversteprest som Melkisedek

15 At noe helt nytt har kommet og erstattet den gamle ordningen med at prester skal blir valgt ut fra Levis stamme, er helt klart, etter som denne nye presten er lik Melkisedek, og ikke de andre prestene. 16 Jesus ble ikke valgt ut til prest fordi han tilhørte Levis stamme, slik som Moseloven* krever, men fordi livet hans aldri tar slutt. 17 Det står i Skriften† om ham:
"Du er prest til evig tid,
på samme måte som Melkisedek."‡
18 Moseloven har altså blitt erstattet med noe bedre, etter som loven ikke kunne hjelpe oss til å følge Guds vilje og komme nær ham. 19 Ingen mennesker har noen gang blitt fullkomne ved å være lydig mot loven. Men nå har Jesus ført oss nær til Gud og gitt oss et sikkert håp om at vi en dag skal bli frelst for evig.
20-21 Gud har sverget en ed på at Jesus for alltid skal være presten vår. Noe slikt har han aldri gjort med de andre prestene. Det er bare Jesus som har fått høre Gud si:
"Herren har sverget en ed som han ikke vil bryte:
'Du er prest for evig.' "§
22 Denne eden er garantien for at den nye og bedre pakten som Jesus har opprettet mellom Gud og menneskene skal stå fast.
23 En annen forskjell er at de i den gamle ordningen med prester fra Levis stamme hele tiden måtte tilsette nye prester, etter som døden satte en stopper for tjenesten deres. 24 Jesus derimot fortsetter å tjene som prest, etter som han lever for evig. 25 Derfor kan han også i all framtid frelse de som kommer til Gud på grunn av det han gjorde. Han lever for alltid og kan appellere til Gud for hvert menneske.

---

* **7:16** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **7:17** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **7:17** Se Salmenes bok 110:4. § **7:20-21** Se Salmenes bok 110:4.

26 Jesus er en slik øversteprest som vi virkelig trengte. En som er hellig
og uten skyld og aldri har gjort noe galt. Derfor er han også skilt fra
verdens onde mennesker og har blitt tatt opp til Gud i himmelen. 27 Han
ligner ikke de andre øversteprestene som hver dag må ofre til Gud. Først
for å få tilgivelse for sine egne synder, så for at folket skal få tilgivelse for
sine. Nei, Jesus ofret seg selv på korset en gang for alle, for at vi skal få
tilgivelse for syndene. 28 De øversteprestene som har blitt tilsatt i tråd
med Moseloven er vanlige syndige mennesker. Nå har altså Gud, ved å
sverge en ed, satt Moseloven til side og innført en ny ordning. Han har
innsatt sin sønn som fullkommen øversteprest til evig tid.

8

Jesus er øversteprest for en ny pakt

1 Hovedsaken i det vi vil si, er altså at Jesus er vår øversteprest. Han
sitter på Guds høyre side i himmelen og regjerer.* 2 Han tjener som prest
for Gud i himmelen, i en helligdom som ikke er laget av mennesker, men
av Gud selv.
3 Oppgaven for øverstepresten er å bære fram gaver og offer til Gud, og
derfor var også Jesus nødt til å bære fram et offer. 4 Dersom han fortsatt
levde her på jorden, ville han likevel ikke vært prest, for her finnes det
allerede prester som bærer fram de offer som Moseloven† krever. 5 Disse
prestene tjener i en jordisk helligdom som bare gir oss et uklart bilde av
det som finnes i himmelen. Da Moses skulle reise det teltet som Israels
folk brukte til sine gudstjenester i ørkenen, sa Gud til ham: "Pass på at
du gjør alt etter det forbilde jeg viste deg på fjellet Sinai."‡ 6 Jesus Kristus
derimot er prest for en mye viktigere oppgave, for han er mellommann i
en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene, en pakt som hviler på
bedre løfter.
7 Dersom den første pakten mellom Gud og hans folk kunne ha hjulpet
oss til å følge Guds vilje, da hadde ikke Gud behøvd å erstatte den med en
annen. 8 Men Gud anklaget Israels folk for ikke å følge hans vilje, og sa:
"Det skal komme en dag da jeg inngår en ny pakt med det folk som bor i
Israel og Juda.§
9 Den vil ikke ligne den pakten jeg inngikk med forfedrene deres da
jeg tok dem ved hånden og førte dem ut av Egypt.
De holdt ikke fast ved min pakt,
og derfor brydde jeg meg ikke om dem lenger.
10 Men dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med Israels folk,
sier Herren: Jeg vil la dem forstå min vilje og mine lover,
og jeg vil gjøre det slik at de av hele hjertet er lydige mot meg.
Jeg vil være deres Gud, og de skal være mitt folk.
11 Da skal ingen lenger behøve å undervise hverandre og si:
'Pass på at du lærer Herren å kjenne',
for da skal alle kjenne meg, både store og små.
12 Jeg vil tilgi deres ondskap,
og jeg vil aldri mer huske på syndene deres."*

---

* **8:1** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre, side deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **8:4** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. ‡ **8:5** Se Andre Mosebok 25:40. § **8:8** Israels folk ble etter kong Salomo uenige. De valgte to forskjellige konger og bodde i to oppdelte landområder. * **8:12** Se Jeremia 31:31-34.

13 Gud taler altså om en ny pakt, og det betyr at den første pakten er
gått ut på dato og snart skal forsvinne.

9

Prestens oppgave i den første pakten

1 I det første pakten mellom Gud og hans folk var det en lang liste med
regler for hvordan prestene skulle tjene Gud i teltet* i ørkenen som de
brukte til helligdom her på jorden. 2 Teltet besto av to rom. Det første
inneholdt en lysestake og et bord med tolv brød som representerte Israels
tolv stammer. Dette rommet ble kalt Det hellige. 3 Helt bak i dette rommet
var det et forheng. Bak forhenget var det et nytt rom som ble kalt Det
aller helligste. 4 Der inne sto et alter av gull for røkelse og en kiste kledd
av gull som ble kalt Paktens ark. I arken oppbevarte de tre forskjellige
gjenstander: En krukke av gull fylt med manna†, Aron sin stav, som en
gang hadde skutt friske skudd,‡ og steintavlene med de ti budene. 5 Oppe
på arken sto to modeller av kjeruber§, et symbol på Guds nærhet. Vingene
brettet seg ut over lokket på arken og ble kalt "plassen der Gud tilgir". Men
vi har ikke tid til å gå inn på hver detalj i disse tingene.
6 Etter at alt dette var gjort klart, gikk prestene regelmessig inn i Det
hellige rommet i teltet for å utføre sin tjeneste for Gud. 7 Men i Det aller
helligste rommet innerst i teltet, måtte bare øverstepresten gå inn. Det
gjorde han en gang i året. Da hadde han alltid med blod for å ofre til Gud
for at både han og folket skulle få tilgivelse for syndene de hadde begått i
sin tankeløshet.
8 Gjennom denne symbolske handlingen viser Guds Hellige Ånd at veien
til Gud og Det aller helligste rommet var stengt for menneskene så lenge
det første rommet og regelverket for prestene ennå sto ved lag. 9 Bilde
viser også til vår egen tid, for menneskene bærer fortsatt fram gaver og
offer som ikke kan gjøre dem fullkomne eller gi dem en ren samvittighet.
10 Menneskene følger en lang liste med regler for det de har lov til å spise,
drikke og ulike seremonier av renselse for å bli verdige å komme innfor
Gud. Alt dette er bare ytre regler for å tjene Gud, og skulle bare gjelde
inntil den nye pakten kom med en ny og bedre ordning.

Jesus Kristus ofret sitt blod

11 Nå har altså Jesus Kristus kommet som øverstepresten for den nye
pakten, med alle fordelene dette fører med seg. Han har gått inn i den store
og fullkomne helligdommen, som ikke er bygd av mennesker og derfor
heller ikke tilhører denne verden. 12 En gang for alle gikk han inn med
blod i Det aller helligste* i himmelen. Men det var ikke med blod fra geiter
og kalver.† Nei, han ofret sitt eget blod, og gjennom det har vi fått tilgivelse
for syndene våre og blitt frelst for evig.
13 Dersom menneskene i den første pakten hadde gjort noe som ut fra
Moseloven‡ var forbudt, kunne blodet fra geiter og okser, og vann blandet

---

* **9:1** Teltet ble reist under ledelse av Moses og finnes beskrevet i Andre Mosebok 25–31. † **9:4** Manna var det brød Israels folk spiste i ørkenen. Se Andre Mosebok 16:32-33. ‡ **9:4** Se Fjerde Mosebok 17:8-10. § **9:5** Kjerubene var en slags engler. * **9:12** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **9:12** Se Tredje Mosebok 16:14-15. ‡ **9:13** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

med asken fra en kvige,§ på en symbolsk måte sette dem fri fra skyld og gjøre dem verdige å komme innfor Gud. 14 Hvor mye mer vil ikke da blodet fra Kristus sette oss fri fra skyld, slik at vi blir verdige til å tjene Gud, han som gir liv. Kristus bar fram seg selv som et feilfritt offer til Gud gjennom kraften i Guds evige Ånd.

15 Kristus er altså mellommann i en ny og bedre pakt mellom Gud og menneskene. Han døde for å ta straffen for de syndene menneskene hadde begått i den første pakten, ja, han kjøpte oss fri fra vårt slaveri under synden. Gjennom dette kan alle som takker ja til Guds tilbud, få del i Guds arv, det evige liv han har lovet oss. 16-17 En pakt fungerer nemlig som et testamente*. Ingen kan arve noe før det er bevist at personen som skrev testamentet er død. Da først trår det i kraft. 18 Derfor var blodet bevis for at døden hadde funnet sted og nødvendig for at den første pakten skulle tre i kraft. 19 Da Moses hadde lest opp alle budene i loven for hele folket, tok han blod fra kalver og geiter som var slaktet, og blandet det med vann. Etterpå dyppet han stilkene fra isopplanten og rød ull i blodet og stenket det over lovboken og alt folket. 20 Så sa han: "Dette blodet bekrefter den pakten som Gud har fastsatt at dere skal holde." 21 På samme måten stenket han blod på helligdommen og alle gjenstandene som ble brukt.† 22 Ja, Moseloven krever at nesten alt og alle som skal komme innfor Gud, må gå gjennom denne seremonien for renselse og bli stenket med blod. Uten blod og død finnes det ingen tilgivelse.

23 Helligdommen og alt som var i den, det vil si de symbolske bildene av det som finnes i himmelen, må altså bli renset gjennom denne seremonien før de kan bli brukt i gudstjenesten. Men forbildene i himmelen, den virkelige helligdommen, forlangte et mye bedre offer. 24 Kristus har ikke gått inn i noen vanlig helligdom, som er bygd av mennesker og bare er et bilde på den virkelige. Nei, han gikk inn i selv himmelen med sitt blod og trådte fram for Gud på grunn av vår skyld. 25 Offeret hans var ikke et offer som må bli gjentatt gang etter gang, slik som offer med blod fra dyrene som øverstеprestene hvert år bærer inn i helligdommen. 26 Nei, da hadde Kristus måtte lide og dø gang på gang helt fra verdens skapelse. Nå kom han til jorden ved tidenes slutt for en gang for alle å ofre seg på korset, for at vi skulle få tilgivelse for syndene våre.

27 Gud har bestemt at vi mennesker skal dø en gang, og at vi etterpå skal bli dømt av ham. 28 Derfor døde også Kristus bare en gang for å ta straffen for alle syndene på seg. Kristus skal likevel komme til jorden for andre gang, men ikke for å ofre seg selv for syndene våre. Nei, denne gangen kommer han for å frelse for evig alle de som venter på han.

10

Jesus Kristus ofret seg en gang for alle

1 Reglene i Moseloven* om forskjellige slags offer gir bare en uskarp skisse av alle de godene som skulle komme da Jesus Kristus ofret livet sitt. Øverstеprestene som år etter år bærer fram offer, kan jo ikke gjøre seg selv eller noen andre fullkomne for evig. 2 I så tilfelle ville de ha sluttet å ofre, etter som både øverstеprestene og folket ville ha blitt fullkomne

§ **9:13** Se Fjerde Mosebok 19. * **9:16-17** Gresken har samme ord for pakter og testamente.
† **9:21** Se Andre Mosebok 24:3-8. * **10:1** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok.

en gang for alle og ikke lenger hatt dårlig samvittighet for syndene. 3 Nå
fortsetter i stedet disse årlige ofrene med å minne menneskene gang på
gang om syndene de har begått. 4 Blodet fra okser og geiter kan aldri ta
bort syndene.
5 Derfor sa Kristus da han kom til verden:
"Offer og gaver vil du ikke ha,
men en kropp har du gjort til meg,
slik at jeg kan være lydig mot deg.
6 Du gleder deg ikke over syndoffer og brennoffer,
at de slakter dyr som de brenner på alteret.
7 Da sa jeg: 'Se, her er jeg. Jeg har kommet for å gjøre din vilje,
Gud, slik det var skrevet om meg i skriftrullen.' "†
8 For det første sier altså Kristus at Gud ikke vil ha offer og gaver. Han
gleder seg ikke over at prestene brenner dyr eller bærer fram andre offer
for syndene til folket. Likevel står det i Moseloven at de skulle gjøre alt
dette. 9 For det andre sier Kristus at han har kommet for å gjøre Guds vilje.
Gud setter altså Moseloven til siden og erstatter alle offer med Kristi offer.
10 Jesus Kristus fulgte Guds vilje og ofret kroppen sin en gang for alle, for
at vi skulle bli satt fri fra vår skyld og bli verdige å komme innfor Gud.
11 De prestene som tjener i den første pakten, bærer dag etter dag fram
offer som aldri kan ta bort noen synd. 12 Jesus bar fram det ene offer for
synden. Det gir oss tilgivelse i all framtid. Han satte seg på Guds høyre
side for å regjere. 13 Der venter han nå på at hans fiender skal bli lagt som
en skammel under føttene hans.‡ 14 Gjennom det ene offer har han for all
framtid gjort oss fullkomne i Guds øyne, slik at vi er verdige til å komme
innfor Gud.
15 Guds Hellige Ånd vitner også for oss at dette er sant. Han sier først:
16 "Dette er den nye pakten jeg en dag vil inngå med dem, sier Herren:
Jeg vil la dem skjønne min vilje og mine lover.
Jeg vil gjøre det slik at de er lydige mot meg av hele sitt hjerte."
17 Senere legger han til:
"Jeg vil aldri mer huske på syndene og ondskapen deres."§
18 Når syndene nå en gang for alle er blitt tilgitt, da trengs det ikke flere
offer.

Advarsel mot å gå bort fra troen på Jesus

19 Jesus ofret altså sitt blod for oss da han døde. Takket være det kan
vi nå, kjære søsken, uten frykt gå rett inn i Det aller helligste* der Gud
finnes. 20 Jesus er den nye veien til Gud. Han er den som gir oss liv. Han tok
bort det forhenget som skilte oss fra Gud. Forhenget til Det aller helligste
revnet i to deler da han døde på korset.†
21 Siden vi nå har en så stor øverstepresten som regjerer over Guds folk,
22 da la oss gå rett inn til Gud selv, med hele hjertet fylt av tro på at han vil
ta imot oss. Jesus har ved sitt blod gjort oss verdige til å komme innfor Gud,

† **10:7** Se Salmenes bok 40:7-9. ‡ **10:13** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. § **10:17** Se Jeremia 31:33-34. * **10:19** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Framfor det rommet hhang et forheng, og den eneste som fikk gå inn dit var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **10:20** Se Matteus sin fortelling om Jesus 27:50-51, der det blir omtalt hvordan forhenget i templet i Jerusalem brast i to deler da Jesus døde.

etter som syndene er tilgitt og kroppene våre er blitt vasket i rent vann‡.
23 La oss tillitsfullt holde fast ved håpet om til slutt å bli frelst for evig.
Gud kommer til å innfri de løftene han har gitt oss. 24 La oss på alle måter
oppmuntre hverandre til å vise kjærlighet og være hjelpsomme. 25 La oss
ikke være likegyldige til møter og gudstjenester, slik som visse personer
bruker å gjøre. La oss i stedet bruke disse anledningene til å styrke og
oppmuntre hverandre, spesielt etter som dere ser at dagen nærmer seg da
Gud skal dømme verden.
26 Dersom vi med vitende og vilje fortsetter å synde mot Gud, og det til
tross for at vi har tatt imot det sanne budskapet om Jesus, da finnes det
ikke lenger noe offer som kan gi oss tilgivelse for syndene våre. 27 Nei, da
venter bare Guds fryktelige straff og en fortærende ild som skal utslette
alle Guds fiender. 28 Allerede den som nektet å være lydig mot Moseloven§,
ble uten skånsel drept, dersom to eller tre vitner kunne bevise hans skyld.
29 Hvor mye verre skal da ikke straffen bli for den som går bort fra Guds
sønn. En slik person sier nei til den frihet fra skyld som han selv har fått
oppleve ved at Jesus ofret blodet sitt og opprettet en ny pakt mellom Gud
og menneskene. Han håner Guds Ånd som formidler denne kjærligheten
og tilgivelsen fra Gud. 30 Vi vet hvem som har sagt: "Hevnen er min, og jeg
skal straffe dem som fortjener det," og: "Herren skal dømme sitt folk."*
31 Ja, det er fryktelig å bli straffet av den levende Gud.
32 Tenk tilbake på hvordan det var i den første tiden, da dere nettopp
hadde tatt imot budskapet om Jesus. Da holdt dere fast ved troen midt
i fryktelige lidelser. 33 Iblant ble dere selv hånet og mishandlet av
mennesker, og iblant stilte dere solidarisk opp for å hjelpe andre som ble
utsatt for det samme. 34 Dere led med dem som ble kastet i fengsel, og når
de tok eiendelene, var dere likevel glade, etter som dere visste at dere eide
noe bedre i himmelen, noe som hadde evig verdi.
35 Fortsett å være like uredde. Tenk på den store belønningen som
venter! 36 Det blir krevd langvarig utholdenhet dersom dere vil gjøre Guds
vilje og få det han har lovet. Gud sier i Skriften†:
37 "Om en kort tid kommer han som skal komme.
Det skal ikke trekke ut for lenge.
38 Den som tror,
blir skyldfri innfor meg og får leve.
Om han derimot vender seg bort fra meg,
har jeg ingen glede av ham."‡
39 Vi tilhører ikke dem som vender seg bort fra Gud og gjennom det går
fortapt. Nei, vi tilhører dem som tror på ham og blir frelst for evig.

11

Eksempel på mennesker med tro

1 Å tro på Gud betyr at vi stoler på at han en dag vil innfri håpet vårt
og frelse oss for evig. Vår tro gjør oss overbevist om en virkelighet som

‡ **10:22** Det rene vannet viser til den rituelle vasken de jødiske prestene måtte gå gjennom før de skulle tjene Gud. § **10:28** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **10:30** Se Femte Mosebok 32:36. † **10:36** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **10:38** Se Habakkuk 2:3-4. Teksten følger i stort sett den greske oversettelsen av Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

vi ennå ikke kan se. 2 Mange av forfedrene våre hadde en slik tro og fikk
høre av Gud at de var akseptert av ham.
3 I tro på Gud forstår vi at hele universet ble skapt på hans befaling. Det
som er synlig for våre øyne, ble formet av den usynlige verden.
4 I tro på Gud kunne Abel bære fram et bedre offer enn Kain. Gud
aksepterte offeret til Abel. Han erklærte Abel for å være skyldfri innfor
ham, etter som Abel trodde på Gud. Derfor er troen hos Abel en
oppmuntring for oss i dag, til tross for at han for lenge siden er død.*
5 I tro på Gud ble Enok rykket direkte opp til Gud uten å dø. De kunne
ikke finne ham lenger, for Gud tok ham til seg.† Før dette hadde Enok fått
høre av Gud at han gledet seg over ham. 6 Som dere forstår, det er umulig
å glede Gud dersom vi ikke tror og stoler på ham. Den som vil finne ham,
må tro at det er en Gud til, og at han belønner dem som virkelig leter etter
ham.
7 I tro på Gud bygget Noah en båt for å redde sin familie. Gud hadde
avslørt for ham at det skulle bli en oversvømmelse, selv om ingen tegn
akkurat da tydet på noe slikt. Noah var likevel lydig mot Gud. Som en følge
av dette ble resten av menneskene på jorden dømt, mens Noah gjennom
troen ble skyldfri innfor Gud.‡
8 I tro på Gud var Abraham lydig da Gud sa at han skulle forlate
hjemmet og dra til det landet som Gud ville gi ham og etterkommerne hans.
Abraham ga seg av sted, uten å vite hvor han ville havne.§ 9 Etter som han
trodde på Gud, bodde han som en fremmed i det landet Gud hadde lovet
ham. Han bodde i telt, det samme gjorde sønnen Isak, og sønnesønnen
Jakob, som begge hadde fått det samme løfte av Gud. 10 Abraham så nemlig
fram til å få bo i byen som er bygd på et evig fundament, den byen som
Gud selv er arkitekt og byggmester for.
11 I tro på Gud fikk Abraham kraft til å bli far, til tross for at han var å
regne som en olding. Hans kone Sara hadde aldri vært i stand til å få barn
og var nå blitt rent for gammel. Han stolte på at Gud som hadde gitt løftet,
også ville holde det han hadde lovet.* 12 Derfor ble Abraham stamfar til
et helt folk. Denne ene mannen, som var så godt som død, fikk så mange
etterkommere at det var like umulig å telle dem som det er med stjernene
på himmelen og sandkornene på havets strand.†
13 All disse personene som trodde på Gud, døde uten å ha opplevd det
som Gud hadde lovet. De hadde bare sett hvordan alt lå og ventet i
framtiden. De var takknemlige over Guds løfter. Her på jorden kalte de seg
gjester og fremmede. 14 Den som ordlegger seg slik, viser at han leter etter
et hjemland. 15 Dersom deres hjemland hadde vært det landet de kom fra,
da kunne de jo vende tilbake dit. 16 Men de har lengtet til et bedre land,
det landet som finnes i himmelen. Derfor skammer ikke Gud seg for å bli
kalt deres Gud. Han har bygd en by som venter i himmelen for alle som
tror.
17 I tro på Gud kunne Abraham stole på Gud da han ble satt på prøve.
Derfor var han beredt til å ofre Isak på alteret, til tross for at Isak var hans

---

* **11:4** Se Første Mosebok 4:3-10. † **11:5** Se Første Mosebok 5:21-24. ‡ **11:7** Se Første Mosebok 6:13-22. § **11:8** Se Første Mosebok 12:1-5. * **11:11** En annen tolkning: Gjennom troen på Gud fikk Sara kraft å bli mor, til tross for at hun aldri hadde kunne få barn og nå var helt for gammel. Hun stolte på at Gud, som hadde gitt henne løftet… Se Første Mosebok 17:15-19. † **11:12** Se Første Mosebok 22:17.

eneste‡ sønn. 18 Gud hadde jo sagt: "Det er etterkommerne av Isak som
skal bli regnet som det folket jeg lovet deg"§ 19 Abraham visste at Gud til
og med kunne vekke opp døde. Billedlig talt fikk Abraham Isak tilbake fra
de døde.
20 I tro på Gud kunne Isak be for sine sønner Jakob og Esau, slik at de
fikk del i alle Guds goder i framtiden.
21 I tro på Gud kunne Jakob be for begge sønnene til Josef like før han
døde, slik at de også fikk del av Guds goder. Lutende mot sin støttestav
tilba han Gud.
22 I tro på Gud så Josef for seg hvordan Israels folk en dag kunne forlate
Egypt. Derfor kunne han på dødsleiet gi sine befalingen om at en gang i
framtiden skulle etterkommerne frakte med seg de jordiske levningene av
kroppen hans ut av Egypt.
23 I tro på Gud klarte foreldrene til Moses å gjemme sitt nyfødte barn i
tre måneder. De så at det var et vakkert barn, og var ikke redde til tross
for at farao hadde gitt befaling om at alle nyfødte gutter blant Israels folk
skulle drepes.
24 I tro på Gud nektet Moses seinere som voksen å holde fast på sin status
som sønn til datteren av farao. 25 Han valgte å lide sammen med Guds folk
i stedet for en kort tid å nyte godt av et liv borte fra Guds vilje. 26 Han
syntes det var mer verdt å lide, på samme måten som Jesus Kristus måtte
lide, enn å eie alle skattene i Egypt. Han visste hvilken belønning som
ventet ham.
27 I tro på Gud dro Moses seinere ut av Egypt. Han var ikke redd for
hevnen fra farao, men fortsatte å gå, etter som han i tro opplevde Gud,
den usynlige, nær seg.*
28 I tro på Gud fikk Moses lære Israels folk å feire påske og stryke blod
på dørkarmene, slik at dødsengelen ikke skulle drepe den eldste sønnen
i hver familie.†
29 I tro på Gud kunne Israels folk gå som på tørre landet rett gjennom
Rødehavet. Da egypterne fulgte etter, druknet alle sammen.‡
30 I tro på Gud fikk Israels folk murene i Jeriko til å rase sammen, etter
at de i sju dager hadde marsjert rundt dem.§
31 I tro på Gud reddet den prostituerte Rahab seg. Hun slapp å bli drept
sammen med de andre i Jeriko som nektet å tro på Gud, etter som hun
hadde tatt imot de israelske spionene som venner.*
32 Må jeg gjøre listen lenger? Det ville ta altfor lang tid å fortelle om
Gideon, Barak, Samson og Jefta, om David, og om Samuel og de andre
profetene som bar fram Guds budskap.† 33 I tro på Gud kunne alle disse
beseire andre riker, skape rettferdighet i landet, og få del i det Gud hadde
lovet. De kunne stoppe kjeften på løvene. 34 De kunne slokke rasende ild
og unngå å bli drept av sverd. Til tross sine svakheter ble de sterke i tro.
De fikk kraft til å stride mot fienden og drive hele armeer på flukt. 35 I tro
kunne de vekke opp døde, slik at kvinner fikk tilbake sine pårørende.

---

‡ **11:17** Abraham hadde en annen sønn sammen med sin slavekvinne. Men Isak ble regnet som hans eneste sønn, etter som han var født som et resultat av Guds løfte til Abraham. § **11:18** Se Første Mosebok 21:12. * **11:27** Se Andre Mosebok 2–3. † **11:28** Se Andre Mosebok 12:1-30. ‡ **11:29** Se Andre Mosebok 14:21-30. § **11:30** Se Josva 6:1-20. * **11:31** Se Josva 2:1-16 og 6:22-25. † **11:32** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

Andre ble torturert til døde, men holdt fast ved troen på Gud. De ville
heller dø enn å vende seg bort fra Gud for å bli sluppet fri. De visste at en
gang ville de stå opp til et bedre liv. 36 Noen ble hånet og pisket, andre ble
lenket fast og måtte sitte i fengsel. 37 Noen ble steinet til døde, andre ble
saget i stykker eller drept med sverd. De gikk omkring kledd i skinn fra
sauer og geiter. De var sultne, forfulgt og mishandlet. 38 Derfor holdt de til
i ødemarken, i fjellene, eller gjemte seg i grotter og huler. Egentlig var de
for gode for å leve i denne verden.
39 Ingen av disse som jeg nå har regnet opp, fikk se Guds løfte oppfylt.
Det til tross for at alle i tro hadde fått høre fra Gud at de var akseptert
av ham. 40 Gud hadde nemlig en større plan som inkluderer alle som tror.
Han ville vente på oss, slik at vi alle en dag kunne bli fullkomne i Guds
øyne for alltid.

12

Vær utholdende

1 Når vi nå har hørt om denne lange rekken av personer som holdt fast
ved troen på Gud, da la oss i fantasien se alle dem som står rundt oss og
heier oss fram på troens løpebane. La oss gjøre som de gjorde og kaste av
oss alt som bremser oss, all synd som vil fange oss og få oss til å snuble. La
oss holde ut mot målet i det løpet som er lagt opp for oss. 2 Jesus står og
venter på oss. Fest blikket på ham som først fikk oss å tro, og i tillegg vil
hjelpe oss til å nå målet. Jesus så også fram imot den gleden som ventet
ham. Derfor kunne han holde ut både døden på korset og den skam det
innebar å bli henrettet. Nå sitter han på Guds høyre side og regjerer.* 3 Ja,
tenk på Jesus som selv måtte holde ut med så mye hat og fiendskap fra
syndige mennesker. Da må dere ikke bli trette og gi opp. 4 Ennå har dere
ikke behøvd å ofre livet deres i kampen mot synden, slik som han måtte
gjøre.

Gud oppdrar barna sine

5 Kan dere ikke huske de trøstende ordene Gud ga dere som er hans
barn? Det står i Skriften†:
”Mitt barn, vær takknemlig når Herren oppdrar deg.
Tap ikke motet, når han snakker deg til rette.
6 Herren oppdrar alle dem han elsker.
Han straffer alle dem han har akseptert som sine barn.”‡
7 Hold ut og lær av den lidelsen dere må gå gjennom. Det er bare Guds
måte for å oppdra dere. Han behandler dere som sine barn. Hvem har
noen ganger hørt om et barn som aldri blir snakket til rette? 8 Ja, dersom
dere aldri blir irettesatt, som alle andre, da er dere ikke Guds ekte barn.
Da må dere være barn til noen andre.
9 Våre fedre her på jorden irettesatte oss, og vi var lydige og respekterte
dem. Har vi da ikke mye større grunn til å akseptere at vår Far i himmelen
oppdrar oss, slik at vi får leve evig? 10 Våre fedre her på jorden oppdro oss
i noen korte år, og de gjorde så godt de kunne. Når Gud oppdrar oss, er det
alltid til vårt beste. Hans oppdragelse leder til at vi blir lik Gud, han som er
hellig. 11 All tilrettevisning kjennes smertefull og ubehagelig i øyeblikket.

---

* **12:2** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham. † **12:5** ”Skriften” for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **12:6** Se Salomos Ordspråk 3:11-12.

Dersom de tar lærdom av å bli vist til rette, leder det til at de følger Guds
vilje og lever i fred både med ham og mennesker. 12 La derfor Gud fylle
dere som er svake med ny kraft. 13 Pass på at dere lever etter Guds vilje,
slik at ingen av dere vakler i troen og går under, men blir sterke på nytt.§

Advarsel mot å avvise Gud

14 Ja, strev etter å leve i fred med alle mennesker, og lev fullt og helt
for Gud. Bare den som gir seg helt til Gud, vil en dag få se Herren. 15 Ta
hånd om hverandre slik at ingen går glipp av Guds kjærlighet og tilgivelse.
La dere ikke bli grepet av bitterhet mot Gud og mot hverandre. Det kan
ødelegge livet for mange. 16 Pass på at ingen av dere lever i seksuell
løssluppenhet, og pass på at ingen kaster bort det dere har fått av Gud.
Vær ikke som Esau, som solgte sin arverett for et eneste måltid mat. 17 Som
dere vet, ville han seinere svært gjerne få ut arven sin, men da var det for
seint å angre seg. Far hans nektet å gi ham arven, det til tross for at Esau
med tårer ba og tigget.*

18 Gud har talt til dere, men ikke slik som han talte til Israels folk. Dere
står ikke ved noe fjell her på jorden, et fjell dekket av ild, svarte skyer,
stummende mørke og voldsomt uvær. 19 Dere har ikke hørt trompetstøt
og en stemme som taler slik at dere ikke ønsker å høre mer. Den gangen
ba Israels folk at Gud måtte slutte å tale til dem. 20 De holdt ikke ut med å
høre befalingen hans: "Til og med det dyret som kom borti fjellet, måtte
bli steinet til døde."† 21 Ja, synet av Guds hellighet var så fryktelig at Moses
selv sa: "Jeg skjelver av skrekk."‡

22 Nei, dere er blitt innbudt til å komme til Sions fjell§, til det nye
Jerusalem, byen som finnes i himmelen hos Gud, han som gir liv. Dere
får stå for tusener av engler 23 som er samlet til fest. Dere har blitt Guds
barn og får arve alt det gode som Gud har lovet, etter som deres navn er
skrevet i det himmelske folkeregister.* Dere har tatt tilflukt til Gud, han
som en dag vil dømme alle mennesker. Ja, dere er innbudt til fest hos
Gud sammen med alle forfedrene som fulgte Guds vilje og nå står skyldfri
innfor Gud på grunn av troen. 24 Dere har kommet til Jesus, han som ble
mellommann til en ny pakt mellom Gud og menneskene da han ofret sitt
blod på korset. Hans blod roper ikke på hevn slik som Abels blod gjorde.†
Nei, det roper til Gud om tilgivelse.

25 Se derfor til at dere ikke avviser Gud når han taler til dere. Dersom
Israels barn ble straffet da de nektet å være lydig mot Gud når han talte
til dem her på jorden, hvor mye hardere skal da ikke vi bli straffet dersom
vi avviser Gud når han taler til oss fra himmelen. 26 Da Gud talte fra
Sinaifjellet, fikk stemmen hans jorden til å riste. I Skriften‡ har Gud lovet:
"En siste gang vil jeg riste ikke bare jorden, men også himmelen."§ 27 Dette
betyr at alt det skapte vil bli tilintetgjort og forsvinne. Det som dere har
bygget på en evig grunn vil derimot bestå.

---

§ **12:13** Samme tankegangen finnes utryk i Jesaja 35:3 og Salomos Ordspråk 4:26, skjønt da i poetiske bilder. * **12:17** Se Første Mosebok 25:33-34 og 27:30-40. † **12:20** Se Andre Mosebok 19:12-13,16-22 og Femte Mosebok 4:11 og 5:22. ‡ **12:21** Se Femte Mosebok 9:19. § **12:22** Jerusalem er bygd på fjellet Sion. * **12:23** Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29, der det snakk om "livets bok", et register over alle som får evig liv. † **12:24** Se Første Mosebok 4:3-10. ‡ **12:26** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **12:26** Se Haggaj 2:7.

28 Vi tilhører Guds eget folk og har bygd våre liv på det evige
fundamentet som aldri skal forsvinne. La oss derfor være takknemlige
og tjene Gud slik som han vil. Vi frykter Gud og gir ham æren. 29 Vår Gud
er som en fortærende ild når han straffer dem som er utro mot ham.*

13

Avsluttende advarsler

1 Fortsett å elske hverandre slik som søsken bør gjøre. 2 Husk på å holde
et åpent og gjestfritt hjem. Ved det har noen fått engler på besøk uten
å vite om det! 3 Tenk på dem som sitter i fengsel, som om dere selv satt
fengslet sammen med dem. Del smerten med dem som blir mishandlet,
som om det var deres egen kropp som fikk unngjelde.

4 Pass på å respektere ekteskapet. Vær trofast mot den du er gift med.
Gud vil straffe dem som lever i seksuell løssluppenhet og alle som er utro
i sine ekteskap.

5 Lev ikke for pengene, men nøy dere med det dere har! Gud har sagt:
"Jeg vil aldri forlate eller fornekte deg."*
6 Derfor kan vi også med sikkerhet si:
"Herren er min hjelper, jeg trenger aldri å være redd.
Hva kan et menneske gjøre meg."†

7 Husk på deres ledere, dem som først underviste dere Guds budskap.
Husk på hvordan de holdt fast ved troen helt til livets slutt. Ta dem som
et ideal for dere selv. 8 Jesus Kristus er den samme i går, i dag og i evighet.
9 La derfor ikke noen lokke dere med ny og fremmed lære som vil føre
dere vill. Det indre livet blir ikke styrket av at dere spiser en spesiell type
mat. Nei, det indre livet blir styrket av gaven fra Gud. Regler om mat har
aldri hjulpet noen.

10 Vi har fått noe som er bedre enn reglene i Moseloven‡. Vi har fått
en øversteprest som har ofret seg selv på korset for å gi oss tilgivelse
for syndene våre. Vi kan alle få del i hans offer. Da de jødiske
øversteprestene slaktet sine dyr på alteret, fikk de aldri spise av offeret
som skulle utslette folkets synder.§ 11 De bar inn blodet av dyrene som
var slaktet til Det aller helligste*. Kroppene til dyrene ble brent utenfor
leiren.† 12 På samme måten led og døde Jesus utenfor byens port. Hans
blod skulle sette oss fri fra skyld og gjøre oss verdige til å komme innfor
Gud.

13 Så la oss gå ut til Jesus utenfor leiren og være villige til å bli hånet
sammen med ham. 14 Denne verden er ikke vårt hjem for all framtid. Nei,
vi ser fram imot at vi en dag skal få bo for evig hos Gud.

15-16 La oss stadig hylle Gud for det som Jesus har gjort for oss. La oss
takke Gud og åpent bekjenne troen på Jesus. Glem heller ikke å gjøre godt
mot andre. Del med andre av det dere har. Dette gleder Gud, og er en type
offer han gjerne vil ha fra oss.

---

* **12:29** Se Femte Mosebok 4:24 og 9:3. * **13:5** Se Femte Mosebok 31:6. † **13:6** Se Salmenes bok 118:6. ‡ **13:10** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. § **13:10** Det var det andre offer som prestene hadde rett å spise av. * **13:11** "Det aller helligste" var et rom lengst inn i templet, stedet for Guds nærvær. Den eneste som fikk gå inn dit, var øverstepresten, da han en gang om året ofret blod for at folket skulle få syndene sine tilgitt. For en nærmere beskriving, se 9:2-5. † **13:11** Se Tredje Mosebok 16:27.

17 Lytt til lederne i menigheten og gjør som de sier. De har fått oppgaven
med å ta hånd om dere, og skal en dag stå til rette for Gud for hvordan de
har skjøttet tjenesten sin. La alle merke at oppgavene blir løst med glede,
og ikke utført som en tung byrde. Det vinner dere alle på.

Sluttord

18 Fortsett å be for oss. Vi vet at vi har rene motiv og gjerne vil handle
rett i alt vi gjør. 19 Særlig vil jeg at dere skal be om at jeg snart får komme
til dere.

20-21 Selv ber jeg om at Gud, han som gir fred, på alle måter vil støtte og
å hjelpe dere, slik at dere alltid kan gjøre hans vilje. Ja, jeg ber om at han
gjennom den kraft som Jesus Kristus gir, vil hjelpe dere til alltid å gjøre det
som gleder ham. Gud vakte opp vår Herre Jesus fra de døde. På grunn
av at Jesus hadde ofret sitt blod og innstiftet en evig pakt mellom Gud og
menneskene, ble Jesus Kristus den store gjeteren for alle sauene i flokken.
Hans er æren i all evighet. Ja, det er sant!‡

22 Til sist ber jeg dere, kjære søsken, ta nøye vare på de advarslene
som jeg har skrevet i mitt korte brev. 23 Jeg kan fortelle dere at vår bror
Timoteus har sluppet ut av fengslet. Dersom han snart kommer hit, vil jeg
besøke dere sammen med ham. 24-25 Hils alle lederne hos dere og alle de
troende. De troende her som kommer fra Italia, hilser til dere.

Med ønske om at Guds godhet og kjærlighet vil være med dere alle.

‡ **13:20-21** På gresk: Amen!

Jakobs brev

Hilsen

1 Hilsen fra Jakob, han som er tjener for Gud og Herren Jesus Kristus*.
Til alle de jødiske troende som er spredd rundt om i mange land. Hilsen
til dere alle!

Tro og utholdenhet

2 Vær glade, kjære søsken†, når dere må gå gjennom ulike slags
vanskeligheter og prøvelser. 3 Dere vet at dersom dere holder fast
ved troen på Herren Jesus midt i alle prøvelsene, da lærer dere å bli
utholdende. 4 Dersom dere fortsetter å holde ut, får dere til slutt en sterk
og moden tro som gjør at dere kan møte hva som helst.
5 Dersom noen ikke forstår hvordan han skal klare dette, må han be til
Gud. Gud skal da gi ham forstand. Gud er villig til å gi visdom til alle. Han
blir ikke sint om vi spør om hjelp. 6 Den som ber til Gud, må stole på at
han svarer. Tvil ikke, for den som tviler på Gud, er som en løpsk bølge
på havet som blir kastet hit og dit av vinden. 7 Dersom du ikke stoler på
Herren Gud, vil han heller ikke gi deg det du trenger. 8 Den som tviler på
Gud, vil aldri bestemme seg for om han skal be til ham eller ikke. Han blir
usikker i alle sine beslutninger.
9 Den troende som ikke har noen høy status her i verden, skal være
stolt over sin høye status hos Gud. 10-11 Den troende som er rik og har
innflytelse her i verden, skal være stolt over at Gud har vist ham hvor lite
dette er verdt. Den rike visner bort som en blomst på marken. Når solen
går opp, svir den av gresset, og blomstene visner og mister skjønnheten.‡
På samme måten vil den rike dø midt i alt sitt stress og prangende luksus.
12 Lykkelig er det menneske som holder ut når det blir satt på prøve. Den
som holder fast ved troen på Herren Jesus til tross for alle prøvelsene,
vil få evig liv som seierskrans. Det har Gud lovet alle som elsker ham.
13 Dersom dere blir fristet til å gjøre det som er ondt, må dere huske på å
ikke skylde på Gud. Gud blir aldri fristet til å gjøre det som er ondt, og selv
vil han aldri friste noen. 14 Nei, når et menneske blir fristet til å gjøre det
som er ondt, er det naturens onde begjær som lokker og drar. 15 Det onde
begjæret er som et foster i oss som stadig vokser. Når det er ferdig utviklet,
blir synden født. Synden vokser så i sin tur og føder død. 16 La dere ikke
bedra, mine kjære søsken. 17 Gud gir oss bare gode gaver. Han har skapt
alle himmelens lys og selv veksler han aldri mellom lys og mørke. Derfor
gir han oss bare det som er fullkomment godt. 18 Han fødte oss til et nytt
liv da vi tok imot det sanne budskapet om Jesus, helt i tråd med hans egen
vilje. Vi ble høstet inn som de første troende blant alle generasjoner han
har skapt.

Omsett budskapet til praktisk handling

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".
† **1:2** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet. ‡ **1:10-11** Se Salmenes bok 103:15-16 og Jesaja 40:6-8.

19 Glem aldri, mine kjære søsken, at dere bør være snare til å lytte,
men sene til å prate og sene til å bli sinte. 20 Et menneske som er sint,
har vanskelig for å følge Guds vilje. 21 Gjør dere derfor fri fra umoralen
og ondskapen som finnes hos dere. Vær glade og takknemlige over det
budskapet som Gud har sådd i hjertene. Det har kraft i seg til å frelse dere
for evig.
22 Husk på å omsette budskapet til praktisk handling. Dersom noen tror
at det holder bare med å kjenne budskapet teoretisk, tar han skammelig
feil. 23 Den som kjenner til budskapet, men ikke følger det i praksis, ligner
en mann som får øye på sitt ansikt i et speil. 24 Han tar en rask titt og går
etterpå bort og glemmer hvordan han så ut. 25 Den som speiler seg selv
i frihetens lov, i det budskapet som gjør oss helt fri fra synden, og ikke
glemmer det han fikk se, han vil bli lykkelig når han omsetter budskapet
til praktisk handling.
26 Den som påstår å være troende, men ikke kan kontrollere tungen
og ordene sine, bedrar seg selv. Troen hans kommer ikke til å frelse
ham. 27 Den som derimot har en sann tro, viser omsorg mot foreldreløse
barn, enker og andre som har det vanskelig. Han lar seg ikke påvirke av
ondskapen i denne verden. En slik tro blir satt pris på av Gud, vår Far i
himmelen. Han vil ikke sette fingeren på noe hos dem som har en slik tro.

2

Alle skal bli behandlet likt

1 Kjære søsken, dere tror på Herren Jesus Kristus, han som har del i
Guds makt og herlighet. Bli derfor ikke imponert av den status enkelte
mennesker har, men gjør likt mot alle.
2 La meg bruke et eksempel: Tenk dere at dere er samlet til gudstjeneste.
Plutselig kommer det inn to personer. Den ene har vakre, kostbare klær
og en ring av gull på fingeren. Den andre er en fattig person i skitne klær.
3 Straks tar dere hånd om den rike mannen og fører ham til den beste
plassen i rommet. Til den fattige sier dere: "Du kan stå der borte", eller
"Sett deg her på gulvet ved siden av stolen min." 4 Har dere ikke da en feil
innstilling når dere på denne måten vurderer personer etter ytre status?
5 Lytt til det jeg sier, mine kjære søsken! Har ikke Gud innbudt dem
som er fattige i verdens øyne til å være hans og få del i et rikt liv når de
tror på Herren Jesus? De skal være Guds eget folk, på samme måte som
Gud har lovet alle som elsker ham. 6 Hvorfor behandler dere da de fattige
så dårlig? Er det ikke de rike som undertrykker dere og trekker dere for
domstolene? 7 Er det ikke de som håner Jesus, ham som dere tilhører?
8 Gud vil at dere skal følge det viktigste budet i hele Moseloven,* det
som i Skriften† sier: "Du skal elske dine medmennesker som deg selv."‡
9 Dersom dere behandler menneskene forskjellig, da synder dere mot Gud.
Dere er skyldige i å ha brutt loven. 10 I følge loven er de enten skyldige
eller skyldfrie. Den som har forbrutt seg mot et eneste bud, er like skyldig
som den som har forbrutt seg mot alle. 11 Den Gud som sa: "Du skal ikke

* **2:8** På gresk: kongebudet. I Matteus sin fortelling om Jesus 7:12 og 22:39-40 kaller Jesus dette bud for det viktigste av alle. Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. † **2:8** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:8** Se Tredje Mosebok 19:18.

være utro i ekteskapet" har også sagt: "Du skal ikke drepe."§ Dersom du dreper noen, er du skyldig ut fra lovens definisjon. Det gjelder like fullt om du ikke har vært utro i ekteskapet.
12 Hver gang dere sier eller gjør noe, skal dere handle som dem som
en dag skal få evig liv på grunn av frihetens lov, det budskapet som gjør
oss fri fra synden. 13 Den som ikke viser medfølelse med andre, vil på
dommens dag heller ikke få noe medfølelse av Gud. Den som derimot
viser medfølelse, vil selv få medfølelse.

Tro uten handlinger er bare tomme ord

14 Kjære søsken, hva nytte er det i å si at vi tror på Gud, dersom vi
ikke omsetter troen til praktisk handling? Kan en slik tro frelse noen?
15 La meg bruke et eksempel: Dersom dere har noen fattige medlemmer i
menigheten som verken har mat eller klær. 16 Rekker det da med å si til
dem: "Gud vil ta hånd om dere. Kle dere varmt og spis skikkelig mat?" Vil
ordene fra dere hjelpe disse som er i nød? Må dere ikke også gi dem det
de trenger?
17 Slik er det altså med troen. Dersom den ikke er blitt omsatt til praktisk
handling, er den død, bare en masse tomme ord.
18 Nå vil kanskje noen protestere og si: "Tro er en ting, og gode gjerninger
noe helt annet. Disse to forhold har ikke noe med hverandre å gjøre." Da
svarer jeg: "Hvordan kan du bevise at du tror, dersom du ikke omsetter
troen til praktisk handling? Det er handlingene som viser hvilken substans
troen har." 19 Innbiller du deg at det rekker med å tro at det bare finnes
den ene Gud? Dette vet til og med de onde åndene og skjelver av skrekk
for ham. 20 Nei, vær ikke så dum. Du må innse at troen er uten mening i
tilfelle du ikke omsetter den til praktisk handling.
21 Tenk på vår stamfar Abraham, som var villig til å ofre sønnen sin Isak
på alteret.* Abraham var lydig mot Gud, og det var denne handlingen som
gjorde at han ble akseptert av Gud. 22 Troen fikk Abraham til å handle i tråd
med Guds vilje. Han beviste troen ved å omsette den til praktisk handling.
23 Gjennom dette ble det som står i Skriften† oppfylt: "Abraham trodde på
Gud. Derfor ble han regnet som skyldfri innfor ham."‡ Ja, Abraham ble
til og med kalt Guds venn§. 24 Dere ser altså at menneskene blir skyldfri
innfor Gud på grunn av handlingene sine. Det rekker ikke bare med å tro.
25 Rahab, den prostituerte kvinnen i Jeriko, er et annet eksempel på dette.
Hun tok imot de israelske utsendingene i huset sitt og slapp dem ut en
annen vei. På grunn av denne handlingen ble hun akseptert av Gud. 26 En
tro som ikke blitt omsatt til praktisk handling, er altså død og tom, akkurat
som en kropp er død dersom det ikke finnes noen pust i den.

3

Vær nøye med det dere sier

1 Kjære søsken, ikke alle av dere skal undervise i menigheten. Gud
gransker ordene ekstra nøye til dem som underviser. 2 Alle gjør vi feil på
ulike måter, men det som er vanskeligst, er å kontrollere sin egen tunge og
ordene vi sier. Den som lykkes med det, er et feilfritt menneske som også

§ **2:11** Se Andre Mosebok 20:13-14 og Femte Mosebok 5:17-18. * **2:21** Se Første Mosebok 22:1-19.
† **2:23** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den vi kaller Det gamle testamente. ‡ **2:23** Se Første Mosebok 15:6. § **2:23** Se Jesaja 41:8.

har kontroll over handlingene sine. 3 La meg bruke to bilder: Ved å legge
et bissel i munnen på hesten, kan vi få den å lystre og gå dit vi vil. 4 Og
med et lite ror kan styrmannen få et stort skip til å seile akkurat dit han
vil, ja, selv om det blåser kraftig. 5 På samme måten er det med tungen.
Den er en liten del av kroppen vår, men den kan skryte av å få oss akkurat
dit den vil.
Et annet bilde er en liten gnist som kan tenne fyr på en hel skog. 6 På
samme måten er det med tungen. Denne lille delen på kroppen er som en
gnist fra selveste helvete. Den flammer opp av ondskapen i denne verden,
og kan forvandle våre liv til et inferno av ild som ødelegger hele vår
tilværelse.
7 Menneskene har gjennom alle tider lyktes med å temme og dressere alle
slags dyr, både slike som flyr i luften, lever på land og svømmer i vannet.
8 Sin egen tunge derimot kan ikke mennesket temme. Den lever sitt eget
liv, full av ondskap og dødelig gift. 9 Det ene øyeblikket bruker vi den for
å hylle vår Gud og Far, og i neste øyeblikk bruker vi den til å forbanne
menneskene, som Gud har skapt i sitt eget bilde.* 10 Av samme munnen
kommer både lovsang og forbannelser. Kjære søsken, dere forstår selv at
dette ikke er rett! 11-12 Samme kilden kan vel ikke gi både ferskvann og
saltvann? Det er like umulig som at oliven skulle vokse på fikentre eller
fiken på vinranker.

Tegn på sann visdom

13 Om noen blant dere påstår å ha fått åndelig innsikt og visdom fra Gud,
må han gå foran med et godt eksempel og vise dette i praktisk handling,
uten å fremheve seg selv. 14 Dersom noen er fylt av misunnelse og egoisme,
avslører han at alt pratet om åndelig innsikt bare er løgn og tomt skryt.
15 En slik visdom kommer ikke fra Gud. Den er jordisk, fysisk og inspirert
av djevelen. 16 Misunnelse og egoistiske ambisjoner leder til kriminalitet
og all slags ondskap.
17 Nei, den visdommen som kommer fra Gud, inspirerer oss til å gjøre
det som er rett i Guds øyne. Den blir ikke årsak til konflikter, men gjør
oss vennlige og hensynsfulle mot hverandre. Den hjelper oss til å vise
medfølelse, slik at vi kan gjøre godt mot andre. Den lærer oss å behandle
alle likt og til å være åpne og ærlige. 18 Dersom vi deltar i å løse konflikter,
sår vi fred blant våre medmennesker. Resultatet blir at de følger Guds vilje.

4

Lev nær Gud

1 Hva er det som er årsaken til trette og strid blant dere? Er det ikke
det egoistiske begjæret som vil ta makten over kroppen og handlingene?
2 Dere vil ha det som andre har, men føler at dere får så lite. Dere er
misunnelige og ødelegger livene til hverandre for å få det som dere selv
vil. Ja, dere krangler og ypper strid, men blir ikke tilfredsstilt etter som
dere ikke ber Gud om å fylle behovene. 3 Når dere ber, får dere likevel
ikke det dere ber om etter som dere har feil motiv. Dere er bare ute etter
å tilfredsstille egne begjær.
4 Hvorfor går dere bort fra Gud? Forstår dere ikke at dersom dere elsker
denne verden, blir dere Guds fiender? Dere kan ikke være venn med Gud
dersom målet er å nyte godt av denne verden. 5 Tror dere ikke at Gud sier

* **3:9** Se Første Mosebok 1:26-27.

sannheten når det står i Skriften*: "Vårt eget ego som Gud har latt bo i oss, er alltid misunnelig"?† 6 Gud vil i sin godhet hjelpe oss til å stå imot dette egoistiske begjæret. Derfor heter det i Skriften:
"Gud misliker dem som er stolte,
men er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."‡
7 Erkjenn altså behovene av Gud. Bekjemp djevelen, så vil han rømme fra dere. 8 Hold dere nær Gud, så vil han holde seg nær til dere. Be Gud om tilgivelse for syndene. Tvil ikke mer, men tro på Gud av et fullt og helt hjerte. 9 Gråt over det onde dere har gjort. Vis en ekte anger. Slutt å flire og la heller tårene strømme. La deres overfladiske glede bli vendt til sorg. 10 Ja, erkjenn behovene av Herren Gud, så skal han opphøye dere.

Advarsel mot å dømme andre

11 Snakk ikke stygt om hverandre, kjære søsken, for den som snakker stygt om andre og dømmer andre, han snakker nedsettende om Moseloven§ og dømmer den.* Dere har ingen rett til å snakke nedsettende om loven og gjøre dere til dommere over den. Oppgaven er å følge loven. 12 Det finnes bare en som har rett til å dømme, og det er Gud. Det var han som ga oss loven og som alene har makt til å redde eller tilintetgjøre oss. Hvilken rett har du som er menneske, til å dømme andre?

Advarsel mot falsk trygghet

13 Nå kommer en advarsel til dere som sier: "I dag eller i morgen skal vi reise til den eller den byen, stanse der et år og gjøre gode forretninger." 14 Hvordan kan dere vite hva som skal skje i morgen? Hvordan livet deres skal bli? Menneskene er som morgenduggen, det ene øyeblikket syns den, og i neste sekund er den dunstet bort.† 15 Dere burde i stedet si: "Dersom Herren Gud vil, da kan vi leve og gjøre det ene eller det andre." 16 Nå skryter dere over egne planer. En slik selvsikkerhet er ond.
17 Husk på at dere synder mot Gud, når dere vet hvordan dere bør handle, men ikke gjør det.

5

Advarsel til de rike

1 Jeg vil også advare alle som er rike: Gråt og jamre dere over den ulykken som vil ramme dere. 2 Rikdommen vil miste sin verdi, og de fine klærne vil bli forandret til filler. 3 Ja, gullet og sølvet vil bli ødelagt som av rust. De blir et forvarsel om det som vil ramme dere selv. Dere vil bli brent opp som av ild, etter som dere samlet på rikdom i denne verdens siste tid. 4 Dere lot andre arbeide for dere, slik at dere kunne bli rike, men ga dem ingen lønn. Nå har ropene deres om rettferdighet nådd Herren Gud, han som har all makt.* 5 Dere har levd i luksus og overflod her på jorden. Dere er klare for Guds straff, akkurat som dyr som har spist seg feite før de skal bli slaktet.† 6 Dere har dømt og drept uskyldige mennesker som ikke gjorde motstand mot dere.

---

* **4:5** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **4:5** En annen tolkning: Den Ånd som Gud har gitt oss, våker sjalu over oss, slik at vi holder oss til ham. Eller: Gud våker sjalu over vår egen Ånd, som han har latt bo i oss. Se Andre Mosebok 34:14. ‡ **4:6** Se Salomos Ordspråk 3:34. § **4:11** Moseloven, eller den jødiske loven, finnes skrevet ned i Første til Femte Mosebok. * **4:11** Se Tredje Mosebok 19:16. † **4:14** Se Salmenes bok 144:4. * **5:4** Se Femte Mosebok 24:14-15. † **5:5** Se Jeremia 25:34.

Herren Jesus kommer snart igjen

7 Kjære søsken, vent tålmodig på at Herren Jesus skal komme igjen. Vær
lik bonden som tålmodig venter på regn om høsten og våren. Han vet at
jorden etterpå vil bære en rik avling. 8 Ja, vis tålmodighet og hold fast ved
troen. Herren Jesus kommer snart igjen.
9 Klag ikke på hverandre, kjære søsken, for at ikke Gud en dag skal
anklage dere. Herren Jesus, den øverste dommeren, kommer snart.
10 Tenk på alle profetene som bar fram budskap fra Herren Gud.‡ La
dem være et ideal for dere når det gjelder å lide og vise tålmodighet.
11 Tenk også på Job og den langvarige utholdenheten han viste. Lykkelige
er de som på samme måten som han holder fast ved troen når de må lide.
Gud lot også Jobs liv slutte lykkelig, etter som Gud er full av kjærlighet og
medfølelse.§
12 Framfor alt, kjære søsken, dere skal ikke forsterke løftene dere gir
med å sverge eder. Dere skal ikke sverge ved himmelen eller ved jorden
eller ved noe annet, for alt tilhører Gud. Si bare et enkelt ja eller nei.
Da bryter dere ikke noe løfte dere har sverget for Gud og blir heller ikke
straffet av ham.*

Bønnens kraft

13 Dersom noen av dere lider, skal han be Gud om hjelp. Dersom noen
er glad, skal han synge lovsanger til Gud. 14 Dersom noen er syk, skal han
kalle til seg lederne i menigheten. De skal be for ham og salve ham med
olje, slik at kraften fra Herren Jesus kan helbrede den syke.† 15 Dersom
lederne i menigheten stoler på at Herren vil svare på bønnene deres, skal
Herren redde den syke og gjøre han frisk. Dersom den syke har syndet,
skal han bli tilgitt.
16 Bekjenn syndene for hverandre og be for hverandre, slik at dere kan
bli helbredet.‡ Den som har fått syndene sin tilgitt, formidler Guds kraft
når han ber. En slik person kan derfor utrette mye. 17 Tenk på Elia. Han
var et menneske akkurat som vi. Da han med iver ba til Gud om at det
ikke skulle regne i Israels land, ja, så regnet det ikke på tre og et halvt år.
18 Da han igjen ba om at det skulle regne, kom regnet. Alt begynte å spire
som før.§

Frels den som har kommet bort fra Jesus

19-20 Kjære søsken, dersom noen av dere har kommet bort fra det sanne
budskapet om Jesus, må dere forsøke å hjelpe den personen tilbake. Dere
skal vite at den som lykkes i å føre noen tilbake til Jesus, redder denne
personen fra en evig død, og gjør at alle syndene hans blir tilgitt.

---

‡ **5:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **5:11** Se Job 42. * **5:12** Se hva Jesus sier i Matteus sin fortelling om Jesus 5:33-37. † **5:14** Olivenolje var en kjent medisin på denne tiden. Men her er oljen sannsynligvis blitt brukt som et symbol på at kraften fra Herren Jesus skulle helbrede den syke. ‡ **5:16** Forutsetningen for at Gud skal helbrede oss, er at vi tror på ham og ber om tilgivelse for det onde vi har gjort. Det betyr ikke at sykdommen er en straff fra Gud. Se hva Jesus sier i Johannes sin fortelling om Jesus 9:2-3. § **5:18** Se Første Kongebok 17:1 og 18:41-45.

Peters første brev

Hilsen

1 Hilsen fra Peter, som er utsending* for Jesus Kristus†.
Til dere som tilhører Gud og er fremmede i denne verden. Dere som bor
spredt rundt i provinsene Pontos, Galatia, Kappadokia, Asia og Bitynia.
2 Dere takket ja til innbydelsen om å tilhøre Gud, vår Far i himmelen. Nå
har dere fått tilgivelse for syndene, etter som Jesus døde for å ta straffen
vår slik som Gud for lenge siden hadde planlagt. Ved kraften i Guds Ånd
kan dere nå være lydig mot Jesus Kristus og leve fullt og helt for ham.
Jeg ber at Gud vil vise dere godhet, og at dere mer og mer vil bli fylt av
den freden han gir.

Håpet om evig liv

3 La oss hylle Gud, han som er Far til vår Herre Jesus Kristus. I sin
uendelige godhet lot han oss bli født på nytt. Han fødte oss til åndelig liv‡,
etter som vi tror at Jesus Kristus har stått opp fra de døde. Ved at Jesus
sto opp, har vi fått et sikkert håp. 4 En dag skal vi få arve alt det gode som
venter hos Gud. Ja, vi skal få det evige livet som aldri kan bli ødelagt eller
miste sin herlighet. 5 Denne evige frelse, som Gud skal avsløre ved tidenes
slutt, ligger allerede og venter på dere. Etter som dere stoler på ham, vil
han ved sin kraft ta vare på dere, slik at dere virkelig får del i frelsen.
6 Vær derfor glade. Juble over deres frelse, selv om dere nå for en kort tid
må gå gjennom forskjellige slags prøvelser. 7 Gjennom disse prøvelsene
blir troen foredlet, slik at bare det som er ekte, står igjen. Det er på samme
måten som med gull som blir foredlet når det blir varmet opp i ilden.
Denne ekte troen er uendelig mye mer verd enn gullet, som til slutt bare
vil forsvinne. Når Jesus Kristus kommer igjen, vil dere få del i herligheten
og bli hyllet og æret på grunn av troen.
8 Dere elsker Jesus til tross for at dere ikke kan se ham. Ja, til tross for at
dere ennå ikke har sett ham, tror dere på ham og jubler. Dere blir fylt av
en herlig og ubeskrivelig glede, 9 etter som dere vet at Gud snart vil lønne
troen og frelse dere for evig.
10 Det var denne frelsen profetene§ med iver har lengtet etter å forstå.
De bar fram Guds budskap om kjærligheten og tilgivelsen som dere skulle
oppleve, men de visste ikke selv hva det handlet om. 11 Kristi Ånd som
bodde i dem forutsa at Kristus først måtte lide, og at han etterpå skulle
vende tilbake til herligheten hos Gud. De undret seg over når dette skulle
skje, og lurte på hvordan det skulle gå til. 12 Gud viste dem at budskapet
ikke gjaldt i deres egen tid, men for dem som skulle leve mye seinere. Nå
har dette budskapet om frelse nådd dere. Guds Hellige Ånd, som Gud
har sendt, har gitt utsendingene kraft til å komme til dere med det glade

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:3** Åndelig liv er å ha fellesskap med Gud. § **1:10** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente.

budskapet om Jesus. Det budskapet er så fantastisk at til og med englene lengter etter å få vite mer om det.
13 Hold derfor hodet kaldt og vær beredt. Pass på å holde fast ved håpet
om at Jesus Kristus i sin godhet frelser dere for evig når han kommer
tilbake.

Hold dere rene fra synden

14 Vær lydige mot Gud, etter som dere er hans barn. La dere ikke lenger
bli drevet av det onde begjæret som styrte dere før dere lærte Jesus å
kjenne. 15 Lev fullt og helt for Gud og hold dere rene fra synd. Han som
innbød dere for å tilhøre ham, er ren og hellig. 16 Han har selv sagt i
Skriften*: "Dere skal holde dere rene fra synd, fordi jeg er ren og hellig."†
17 Husk på når dere ber, at han som dere kaller Far i himmelen, en dag vil
dømme alle mennesker. Han gjør ingen forskjell på personer. Alle skal bli
dømt etter det de har gjort. Vis derfor respekt for Gud og vær lydig mot
ham i den korte tiden dere lever her på jorden.
18 Dere vet selv hvor mye det kostet Gud å kjøpe dere fri fra det
meningsløse livet både dere og forfedrene deres levde. Løsepengene
besto ikke av sølv eller gull, som bare er materielle verdier som snart
vil forsvinne. 19 Nei, dere ble kjøpt fri gjennom Jesu Kristi kostbare blod.
Kristus, som aldri hadde syndet, var Guds feilfrie lam som ble ofret for å
ta straffen for syndene. 20 Han var valgt ut av Gud for denne oppgaven
allerede før verden ble skapt. Det var først nå ved tidenes slutt at han kom
til jorden for å frelse dere. 21 Takket være Kristus har dere nå begynt å
tro på Gud. Gud vakte Kristus opp fra de døde og lot ham etterpå vende
tilbake til herligheten hos Gud. Derfor tror dere på Gud og har et sikkert
håp om at han skal innfri sine løfter.
22 Dere har fått tilgivelse for syndene gjennom å tro på det sanne
budskapet om Jesus. Nå kan dere vise hverandre en ekte kjærlighet. Se
til at dere elsker hverandre av hele hjertet. 23 Dere har blitt født på nytt,
ikke ved en fysisk, men ved en overnaturlig fødsel. Gud sådde sitt evige
og levende budskap i hjertene deres. 24 Det står i Skriften‡:
"Menneskene er som gresset,
og all dets herlighet er som skjønnheten i markblomstene.
Gresset visner og blomstene drysser av.
25 Men Herrens budskap består i all evighet."§
Det er dette budskapet dere nå har fått høre.

2

1 Dere har tatt imot Guds evige budskap. Kvitt dere derfor med all
ondskap og falskhet. Slutt med å spille perfekte, og legg bort misunnelse og
stygt snakk om hverandre. 2-3 "Dere har jo fått smake Herrens godhet."*
Vær derfor som nyfødte barn, som lengter etter å få suge i dere mer av
den åndelige melken. Ja, sug i dere av Guds budskap, så skal dere vokse
opp og forstå mer og mer av den frelse han har gitt dere.

Levende steiner i Guds tempel

---

* **1:16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:16** På gresk: Dere skal være Hellige, for jeg er hellig. Se Tredje Mosebok 11:44-45; 19:2 og 20:7. ‡ **1:24** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. § **1:25** Se Jesaja 40:6-8. * **2:2-3** Se Salmenes bok 34:9.

4 Dere har kommet til den levende Jesus Kristus. Han er den steinen som
ikke var brukbar i menneskers øyne, men som er valgt ut og verdifull for
Gud. 5 Selv er dere nå levende byggesteiner, som Gud vil bruke for å reise
sin menighet, sitt åndelige tempel. Dere har blitt prester for Gud, og ved
Guds Ånd kan dere tjene ham. Denne tjenesten blir et offer som han tar
imot med glede på grunn av det som Jesus Kristus har gjort. 6 Gud sier i
Skriften:
"Lytt! Jeg legger i Jerusalem† en utvalgt og verdifull hjørnestein.
Den som tror på ham,
vil ikke bli skuffet."‡
7 Ja, Kristus er verdifull for dere som tror på han. For de derimot som ikke
tror, har
"den steinen som ikke var brukbar for bygningsarbeiderne,
blitt selveste hjørnesteinen,
8 ja,
en brysom stein som de dunker borti,
en stein som de snubler over."§
De snubler fordi de ikke tar imot Guds budskap og er lydige mot det. Slik
var det bestemt allerede fra begynnelsen av for disse menneskene.
9 Dere som derimot tror på budskapet, har "blitt innbudt av Gud til å
være hans folk og til å være prester som tjener ham."* Ja, "dere tilhører
Gud fullt og helt. Dere er hans eget folk som skal fortelle andre om hans
fantastiske gjerninger."† Dere har blitt ført ut av det åndelige mørke og
kommet til hans vidunderlige lys. 10 Dere som ikke før var et folk, får
nå være Guds eget folk. Nå har han vist medfølelse med dere som han
tidligere ikke viste medfølelse.‡

Vær gode ideal

11 Kjære venner, dere lever som fremmede i denne verden. Derfor vil
jeg oppfordre dere til ikke å gi etter for de egoistiske begjær som vil ta
makten over dere og skade dere. 12 Tenk på hvordan dere opptrer blant
dem som ikke tror. La dem få se at dere gjør det som er godt. Da vil de
som før anklaget dere, hylle Gud den dagen han besøker dem.§
13-14 Etter som dere tilhører Herren Jesus, skal dere underordne dere
den regjering og de myndigheter som finnes i landet. Regjeringen har jo
etablert ordensmakten for å straffe dem som gjør ondt og lønne dem som
gjør godt.
15 Gud vil at dere ved å gjøre det som er godt, skal stoppe munnen på dem
som kommer med dumme anklager mot dere. 16 Jesus Kristus har kjøpt
dere fri fra synden, men utnytt ikke denne friheten til å gjøre det som er
ondt. Husk på at dere har fått friheten for å kunne tjene Gud. 17 Dere skal
behandle alle mennesker med respekt. Elsk deres troende søsken*. Vis
ære mot Gud, og ha respekt for regjering og myndigheter.

Råd til slaver

18 Dere som er slaver, må sette eierne foran dere selv. Vær lydige og
respekter eierne, ikke bare når de er vennlige og behandler dere godt, men

---

† **2:6** I grunnteksten: i Sion. Jerusalem er bygd på fjellet Sion. ‡ **2:6** Se Jesaja 28:16. § **2:8** Se Salmenes bok 118:22 og Jesaja 8:14. * **2:9** Se Andre Mosebok 19:5-6. † **2:9** Se Jesaja 43:20-21. ‡ **2:10** Se Hosea 1:6,9 og 2:23. § **2:12** Det finnes to mulige tolkninger: "den dag han kommer for å frelse dem" eller "den dagen han kommer for å dømme dem". * **2:17** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

også når de er harde og urimelige. 19 I Guds øyne gjør dere noe stort når
dere er villige til å lide urettferdig, for å være lydige mot Gud. 20 Dersom
dere handler galt og på grunn av det må tåle å bli slått og straffet, hva er
det å være stolte av? Om dere derimot handler rett og likevel må lide for
det, da er det stort i Guds øyne.

Følg eksemplet til Jesus Kristus

21 Den som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, må være
villig å lide. Kristus selv måtte lide for alles skyld og har gitt dere et
eksempel for å følge etter.
22 Kristus syndet aldri,
og han sa alltid sannheten.
23 Når han ble hånet, svarte han ikke med å håne tilbake, og når han måtte
lide, truet han ikke fiendene. Nei, han overlot straffen til Gud, som en dag
vil dømme alle rettferdig. 24 Han bar syndene våre på sin egen kropp da
han døde på korset. Gjennom dette er vi satt fri fra syndens makt og kan
følge Guds vilje. Ja, ved hans sår har dere blitt legt. 25 Dere var som sauer
på villstrå, dere var borte fra Gud, men nå har dere vendt tilbake til ham
som er deres gjeter og beskytter.†

3

Råd til gifte par

1 Dere gifte kvinner må sette mennene deres foran dere selv. Det gjelder
også de kvinnene som er gifte med menn som ikke tror på budskapet om
Jesus. For dersom mannen ser at dere handler uselvisk og lever et rent liv
for Gud, 2 kan dere påvirke ham til å tro uten å si et eneste ord.
3 Strev ikke etter å fange oppmerksomheten på det ytre, som kostbare
smykker, vakre klær og kunstferdig frisyre. 4 Nei, prioriter heller de indre
verdiene og ha et mykt og behagelig vesen. Det er en skjønnhet som aldri
forsvinner, og noe som er kostbart i Guds øyne. 5 Den skjønnheten preget
de kvinnene som levde for lenge siden og tilhørte Gud. De stolte på Gud
og satte mannen over seg selv. 6 Sara for eksempel, var lydig mot Abraham
som var mannen hennes, og kalte ham herre. Ta henne til et ideal og gjør
det som er godt uten å være redd for noe som helst.
7 Dere gifte menn, dere har ansvaret for å leve sammen med konene
deres på en måte som stemmer med den undervisningen dere har fått.
Vis omsorg for henne, etter som hun er svakere og mer utsatt. Husk på at
også hun en dag vil få del i gaven som er det evige livet. Vis henne respekt.
Ja, dere må behandle konene deres slik som Gud vil, ellers kommer han
ikke til å svare på bønnene dere ber.

Råd til alle troende

8 Og nå ett ord til dere alle: Forsøk å leve i fullkommen harmoni med
hverandre. Tenk alltid på det som er best for andre. Elsk hverandre som
søsken bør gjøre. Vis hverandre medfølelse og erkjenn hverandre sine
behov. 9 Pass på at ingen tar hevn over noen, og at ingen svarer med hån
selv om han blir hånet. Nei, be i stedet om at Gud må gi alt godt til fiendene
dere måtte ha. En slik innstilling vil Gud at dere skal ha, etter som dere
selv har blitt innbudt til en dag å få del i alle godene hans.
10 Det står i Skriften:

† **2:25** Se Jesaja 53:4-9.

”Dersom du elsker livet og vil nyte godt av det,
forsøk da å kontrollere tungen din.
Tenk på hvert minste ord som kommer over leppene.
Si ikke noe ondt og lyv aldri!
11 Slutt å gjøre det som er ondt,
gjør heller det som er godt.
Strev etter å leve i fred med alle.
12 Herrens øyne våker over dem som er lydige mot ham,
og ørene hans hører bønnene deres.
Men han står imot dem som gjør det onde.”*

Vær beredt til å lide

13 Hvem vil gjøre dere noe ondt dersom dere er ivrige til å gjøre godt?
14 Dersom noen gjør dere ondt fordi dere følger Guds vilje, da skal dere
se på dette som et privilegium. Vær ikke redd for noen og la dere ikke
skremme. 15 Dere skal ære og opphøye Jesus Kristus, han som er Herre i
livet deres. Dersom noen spør dere om troen, skal dere være beredt til å
gjøre greie for håpet dere har om evig liv. 16 Dere skal svare med respekt,
og uten å virke overlegne. Pass på at dere alltid har god samvittighet. Da
må de som anklager dere, gå skamfull bort. De har snakket nedsettende
om alt det gode dere gjør fordi dere tilhører Kristus. 17 Iblant kan det være
Guds vilje at vi må lide på grunn av at vi har gjort noe godt. Det er i alle
fall bedre å ha det slik, enn å lide for å ha gjort noe ondt.
18 Kristus selv måtte lide. Han døde for å ta straffen for syndene våre på
seg, en gang for alle. Ja, han som aldri hadde gjort noe ondt, døde for at vi
som var onde mennesker, skulle få tilgivelse og komme til Gud. Kroppen
hans ble drept, men Guds Ånd gjorde ham levende igjen.† 19 Gjennom Guds
Ånds kraft kunne han seinere oppsøke og befale åndene som Gud holder
fanget.‡ 20 Det var disse åndene som på Noah sin tid nektet å være lydig
mot Gud, til tross for at han tålmodig ventet mens Noah bygde sin båt.
Bare åtte personer ble reddet da vannet oversvømte jorden.
21 Dette vannet er et bilde på dåpen, som nå redder dere på grunn av at
Jesus Kristus har stått opp fra de døde. Dåpen handler ikke om at kroppen
bli vasket ren fra smuss, men om at vi vender oss til Gud og ber om å få
syndene renset bort. 22 Ja, Jesus Kristus sto opp fra de døde og vendte
tilbake til himmelen. Der sitter han nå på Guds høyre side og regjerer,
etter at alle englene, maktene og kreftene har blitt lagt under ham.§

4

1 Etter som Jesus Kristus måtte lide i kroppen, må også dere være beredt
til å gjøre det. Den som er villig til å lide for å følge Kristus, vil også velge
å slutte å synde. 2 Han vil ikke resten av livet bli styrt av de onde begjær
som finnes i den menneskelige naturen, men heller streve etter å gjøre
Guds vilje. 3 Dere har allerede syndet nok, ved at dere før levde i seksuell
løssluppenhet og tok del i grenseløse orgier. Dere drakk dere fulle og var
med på ville fester og organiserte fyll sammen med andre som ikke kjente
Gud. Ja, dere henga dere til all slags skammelig avgudsdyrkelse.

---

* **3:12** Se Salmenes bok 34:13-17. † **3:18** Eller: hans Ånd ble levende igjen, 19så at han kunne… ‡ **3:19** Disse fengslede ånder er enten døde menneskene, eller noen slags åndelige vesener. § **3:22** Se Salmenes bok 110:1. Den som sitter på Guds høyre side, deler hans makt og regjerer sammen med ham.

4 De gamle vennene deres er forskrekket over at dere ikke lenger vil velte
dere i denne gjørmen av sex og rus sammen med dem. Derfor begynner
de å håne dere. 5 Husk da på at alle en dag må stå til ansvar overfor Gud
for sine handlinger. Han er klar til å dømme både dem som lever nå og
dem som har rukket å dø. 6 Ja, alle mennesker skal en gang stå for Gud.
Derfor ble det glade budskapet om Jesus fortalt også for de troende som
nå er døde. De er døde, akkurat som alle mennesker må oppleve, men de
skal leve evig lik Gud, etter som de tok imot budskapet.

Støtt og hjelp hverandre

7 Tidenes slutt kommer snart. Vis derfor selvbeherskelse og tenk klart
så dere kan be. 8 Det viktigste av alt, er at dere av hele hjertet elsker
hverandre. Den som elsker, tilgir sine medmennesker uansett hvor mye
ondt de har gjort ham. 9 Ta imot gjester i hjemmet deres, uten å klage over
det ekstra bryet det medfører.

10 Gud har i sin godhet gitt hver og en av oss evner til å utføre enkelte
oppgaver. Hjelp derfor hverandre på forskjellige måter, slik at alle får nytte
av de evnene Gud har gitt dere. 11 Har du fått evnen til å tale, så se til at
du taler i tråd med Guds budskap. Har du fått evnen til å hjelpe andre,
så se til å hjelpe dem i den kraft Gud gir deg. Da skal Gud bli opphøyd
og æret på grunn av det som Jesus Kristus gjør gjennom dere. Æren og
makten tilhører Gud i all evighet. Ja, det er sant!*

12 Kjære venner, bli ikke forskrekket over de mange prøvelsene dere må
gå gjennom. Det er bare det en troende må vente seg. 13 Vær heller glade
når dere må lide for Kristi skyld. Dersom dere deler lidelsene hans nå,
vil dere også få juble i glede den dag han kommer tilbake med makt og
herlighet. 14 Ja, dere er lykkelige når noen håner dere for Kristi skyld, for
slik motstand er gjerne et bevis på at Guds mektige Ånd bor i dere.

15 Selvfølgelig må det aldri skje at noen av dere påfører dere lidelser
ved å ha myrdet, stjålet, stelt i stand annet ondt eller lagt seg bort i andre
sine affærer. Det ville være en stor skam. 16 Den derimot som må lide
fordi han tilhører Kristus, behøver ikke gå skamfull, men kan hylle Gud
for privilegiet det er å få tilhøre Kristus.

17 Den lidelse dere må gå gjennom, er en slags dom som rammer Guds
eget folk. Dersom til og med vi som tilhører Gud, må gå gjennom lidelse,
hvor mye verre vil det da ikke bli på dommens dag for dem som nekter å
tro på det glade budskapet fra Gud? 18 Det står i Skriften:

”Dersom den som følger Guds vilje må gå gjennom så mye lidelse før han
blir frelst,
hvordan vil det ikke da gå for den som er ond og ikke bryr seg om
Guds frelse?”†

19 Fortsett å gjøre det som er godt, også dersom Gud lar dere lide. Stol
på ham som skapte dere, for han kommer aldri til å slippe taket i dere.

5

Råd til forstandere og ungdommer

1 Nå en advarsel til dere som er ledere i menigheten. Jeg er jo selv
forstander og har med egne øyne sett all den lidelsen Jesus Kristus måtte

* **4:11** På gresk: Amen! † **4:18** Se Salomos Ordspråk 11:31.

gå gjennom. Jeg skal også sammen med dere få dele herligheten i Kristus
når han kommer igjen.
2 Jeg vil at dere skal være som en gjeter for menigheten, den flokken Gud
har satt dere til å lede. Ta godt vare på alle, ikke fordi dere blir tvunget til
det, men fordi dere selv ønsker det. Det er slik Gud vil ha det. Ta ikke vare
på menigheten for å tjene penger eller ha andre fordeler, men fordi dere
vil tjene Gud av et helt hjerte. 3 Ikke opptre som en hersker over flokken,
men led menigheten ved å gå foran med et godt eksempel. 4 Da vil Jesus
selv, den øverste gjeteren, lønne dere den dagen han kommer igjen. Dere
skal for evig få del i herligheten hos ham.
5 Dere som er unge, må tilpasse dere etter dem som er eldre og har fått
i oppdrag å lede menigheten. Men for alle gjelder det at ingen må være
stolte, uten å erkjenne sitt behov av andre. Det heter i Skriften:
"Gud misliker dem som er stolte,
men han er god mot dem som erkjenner sitt behov av ham."*
6 Erkjenn derfor behovene dere har av Gud og hans kraft, så vil han en
dag opphøye dere. 7 Overlat alle bekymringer til ham, for han tar hånd
om dere.

Vær på vakt

8 Vær på vakt og tenk klart. Ta dere i vare for djevelen som er en fiende.
Han raser omkring som en brølende løve blant dere og leter etter hvem
han kan sluke. 9 Stå imot angrepene hans og hold fast ved troen på Jesus.
Gi ikke opp når dere må lide. Husk på at alle troende i hele verden må gå
gjennom de samme prøvelsene.
10 Gud har i sin godhet innbudt oss til evig herlighet. Dette får vi på
grunn av det Jesus Kristus har gjort for oss. Det er bare en kort tid dere
må å lide. Gud vil støtte dere og gi dere kraft så dere kan holde fast ved
troen. 11 Hans er makten i all evighet. Ja, det er sant!†

Sluttord

12 Jeg har skrevet dette brevet til dere med hjelp av Silvanus. Han er
en troende bror som jeg stoler fullt og helt på. Jeg ville med disse korte
linjene oppmuntre dere og minne dere om Guds godhet og kjærlighet, slik
at dere alltid vil holde fast ved troen på ham.
13 Menigheten her i Babylon‡, som på samme måte som dere har takket
ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, hilser til dere. Markus, min unge
medarbeider§, hilser også til dere. 14 Hils hverandre med et kyss for å vise
den kjærlighet dere har.*
Med ønske om at Guds fred skal fylle alle dere som lever i fellesskap
med Kristus.

---

* **5:5** Se Salomos Ordspråk 3:34. † **5:11** På gresk: Amen! ‡ **5:13** Babylon var sannsynligvis et kodenavn for Roma. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 14–18. § **5:13** På gresk: sønnen min. * **5:14** På gresk: Hils hverandre med et kjærlighetens kyss. Det var et ritual som inngikk i menighetens gudstjenester. De kysste hverandre, mennene for seg og kvinnene for seg.

Peters andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra Simon Peter, som er tjener og utsending* for Jesus Kristus†.
Til alle dere som har fått den samme verdifulle tro som vi, takket være
alt godt i Jesus Kristus, vår Gud, som frelste oss.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere godhet, og at dere for hver dag mer og
mer blir fylt av hans fred ved at dere lærer å kjenne Gud og vår Herre
Jesus.

Troen må bli fulgt av praktisk handling

3 Da vi lærte Gud å kjenne, ham som har innbudt oss for å få del i sin
herlighet og makt, fikk vi også del i den kraften vi trenger, for å kunne leve
etter hans vilje. 4 Ved disse store og fantastiske løftene blir dere lik Gud.
Dere slipper unna det onde begjæret i denne verden som ødelegger livet
for menneskene.
5 Derfor skal dere satse alt på å omsette troen til praktisk handling. Lær
Gud å kjenne. 6 Da vil dere utvikle selvbeherskelse og utholdenhet og kan
være lydige mot ham. 7 Dere må også ta hånd om hverandre i kjærlighet,
slik som søsken bør gjøre. 8 Jo mer dere er lydige mot Gud og elsker
hverandre, desto mer kan dere tjene vår Herre Jesus Kristus. Da har dere
ikke blitt kjent med ham forgjeves. 9 Den som ikke bryr seg verken om
Gud eller sine troende søsken, forstår ikke særlig mye. Han har allerede
glemt at Gud har tilgitt syndene hans og gitt ham et nytt liv.
10 Kjære søsken‡, Gud har innbudt dere til å tilhøre ham, og dere har
takket ja til innbydelsen hans. Gjør derfor alt for å leve etter hans vilje,
slik at dere beviser at dere virkelig er hans. Da kommer dere ikke til å
falle tilbake til synden igjen og går fortapt. 11 Gud vil en dag hilse dere
velkommen i sin nye verden. Der regjerer vår Herre Jesus Kristus for evig,
han som har frelst dere.
12 For at dere helt sikkert den dagen, skal bli hilst velkommen av Gud,
vil jeg fortsette å minne dere om å leve etter hans vilje. Dette sier jeg
selv om dere allerede kjenner til alt dette og holder fast ved det sanne
budskapet om Jesus. 13 Jeg ser det som min plikt å fortsette å minne dere
om sannheten så lenge jeg lever. 14 Vår Herre Jesus Kristus har nemlig
vist meg at mine dager her på jorden er begrenset, og at jeg snart skal dø.
15 Derfor vil jeg gjøre alt for at dere skal huske undervisningen min lenge
etter at jeg er borte.

Budskapet om Jesus er sant

16 Det var ikke noen snedig uttenkte sagn vi fortalte dere, da vi sa at vår
Herre Jesus Kristus var kommet til oss i makt og ære. Nei, med egne øyne
fikk vi se ham med egne øyne i hans kongelige glans. 17-18 Vi var med ham
opp på det hellige fjellet. Der fikk vi se ham stråle av den herlighet Gud,

---

* **1:1** Kalles også apostel. † **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias" betyr også "den salvede". ‡ **1:10** På gresk: brødre. Samme tolkning blir brukt gjennom hele brevet.

hans Far i himmelen, ga ham. Vi hørte selv at Gud talte fra himmelen og æret ham idet han sa: "Dette er min elskede Sønn, han er min glede."§
19 Denne begivenheten viste oss at det budskapet Gud lot profetene* holde fram om Kristus, er sant. Hold dere til dette budskapet. Det er som skinnende lys i denne verdens åndelige mørke. Det skal lyse for oss helt til Jesus Kristus, den strålende morgenstjerne†, kommer igjen for alltid å lyse opp vårt indre.
20 Framfor alt må dere tenke på at ingen kan tyde budskap fra Gud som finnes i Skriften‡, uten hjelp av hans Ånd. 21 Ingen av disse budskap har blitt til på menneskelig vis. Det er Guds Ånd, som har drevet personene til å skrive ned Guds egne budskap.

2

Vær på vakt mot falsk undervisning

1 Det var også profeter som spredde falske budskap blant Israels folk, akkurat som det finnes personer som sprer falsk undervisning blant dere. De vil lure inn løgn om Gud som kan ødelegge troen hos dere. Ja, de vil til og med fornekte Herren Jesus, han som har kjøpt alle fri fra slaveriet under synden. Ved dette vil de selv gå evig fortapt. 2 Mange kommer til å følge og delta i deres ville og umoralske liv. På grunn av dem vil Jesu sanne vei* få et dårlig rykte.† 3 I sitt begjær etter makt og penger, vil de lure dere med oppdiktede historier. Gud har for lenge siden lovet å straffe dem. De er på vei til å gå evig fortapt.
4 Gud sparte ikke en gang englene som gjorde opprør mot ham, men kastet dem ned i den mørke avgrunnen. Der blir de nå holdt fanget mens de venter på straffen fra Gud.‡ 5 Han sparte heller ikke de personene som levde på Noahs tid, og som nektet å høre på når Noah fortalte om den rettferdige dommen som ville ramme hans samtid. Den gangen reddet Gud bare Noah og sju andre da han lot den store oversvømmelsen utslette alle onde mennesker.§ 6 Gud straffet også byene Sodoma og Gomorra og forandret dem til askehauger. Han ville vise hvilken straff som venter dem som ikke er lydige mot Gud. 7-8 Han reddet likevel en person som bodde i Sodoma, og det var Lot. Lot levde nemlig etter Guds vilje. Han ble sterkt plaget dag etter dag av å bli tvunget til å se på og høre om onde menneskers ville og umoralske liv.*
9 Gud har altså makt til å redde dem som er lydige mot ham, når de kommer ut i vanskeligheter. Han har også makt til å straffe dem som er ulydige mot ham, helt fram til dommens dag når han skal dømme for evig. 10 Han straffer spesielt dem som blir drevet av sine skitne seksuelle begjær og nekter å la Gud styre livene deres. På samme måte straffer han mennesker som sprer falske budskap, som jeg nettopp snakket om.

---

§ **1:17-18** Se Matteus sin fortelling om Jesus 17:1-5, Markus sin fortelling om Jesus 9:2-7 og Lukas sin fortelling om Jesus 9:28-35. * **1:19** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **1:19** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Se Johannes' åpenbaring Johannes syn 22:16. ‡ **1:20** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. * **2:2** Troen på Jesus ble ofte kalt "veien", eller "den sanne veien". † **2:2** Peter gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirket det åndelige livet. ‡ **2:4** Se Jesaja 24:21-22. § **2:5** Se Første Mosebok 7:23. * **2:7-8** Se Første Mosebok 19:1-25.

Disse personene er storsnutet og selvsikre. De unndrar seg ikke for å håne
maktene i engleverdenen. 11 Dette gjør de, til tross for at Guds engler, som
er mye sterkere og større enn oss mennesker, ikke våger å komme til Gud
med noen anklager mot maktene i engleverdenen.
12 Ja, de som sprer falsk undervisning, håner det som de ikke kjenner.
De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene og er født for å
bli fanget og drept. Akkurat som dyrene går under, vil også de gå under
for evig. 13 De vil selv måtte lide for all den lidelsen de har blitt årsak til.
Disse personene elsker å feste mitt på lyse dagen. De er en skam og vanære
der de tar plass og spiser i møtene og gudstjenestene deres, samtidig som
de lar seg bruke til sine syndige nytelser. 14 De kan ikke se på en kvinne
uten å tenke på sex, og de får aldri nok av synden. De lurer mennesker
som er usikre på hva de tror, og får dem til å synde. De er smarte til å
leve på andre sine penger. Gud vil straffe dem for alt det onde de gjør.
15 De har forlatt den rette veien og har gått vill, akkurat som Bileam, Beors
sønn. Han elsket å tjene penger på å gjøre det som var ondt. 16 Gud stoppet
profeten Bileam da han hadde tenkt å bringe fram et falskt budskap i Guds
navn. Gud lot et esel snakke til ham med en stemme som et menneske.†
17 De som sprer falsk undervisning, er som brønner som har tørket ut,
som tåkedotter som blir drevet av vinden. De lover den tørste vann, men
har ingenting å gi.‡ Derfor venter helvetes mørke på dem. 18 De snakker
så fint, men løftene drønner av tomhet. Gjennom å lokke med et vilt og
umoralsk liv, der menneskene får følge sine onde begjær, lurer de nyfrelste
og umodne troende som nylig har forlatt et liv i synd til seg. 19 De lover
menneskene frihet, men de er selv slaver i synden, som gjør at de går evig
fortapt. Et menneske er slave under det som tar makten hos det. 20 Dersom
de som har flyktet fra umoralen i denne verden, gjennom å lære Herren
Jesus Kristus, vår Frelser, å kjenne, på nytt blir fanget inn og gjort til slave
under synden, da er deres situasjon blitt verre enn før. 21 Ja, det hadde
vært bedre at de aldri fikk innsikt i den rette måten å leve på, framfor først
å lære Guds vilje å kjenne, og så etterpå vende ryggen til alt han befalte.
22 Det har gått med disse, akkurat som det står i det gamle ordspråket:
"Hunden snur seg om mot sitt eget spy"§, og "Ikke før er grisen vasket
ren, før den på nytt velter seg i sølen."

3

Jesus skal komme igjen

1 Dette er mitt andre brev til dere, kjære venner. I to av dem har jeg
ønsket å minne dere om å helhjertet holde dere til det sanne budskapet
om Jesus. 2 Jeg ønsket å minne dere, både om det som Gud har forutsagt
ved sine egne profeter*, og om den undervisningen fra Herren Jesus, vår
Frelser, som dere har hørt fra de utsendingene† som kom til dere.
3 Først av alt må dere vite at i verdens siste tid kommer det til å finnes
mennesker som spotter sannheten og følger sine onde begjær. 4 De vil si:
"Var det ikke dere som sa at Jesus lovet å komme igjen? Hvorfor kommer
han ikke? Generasjon etter generasjon dør jo, alt er som før, helt fra verden
ble til."

† **2:16** Se Fjerde Mosebok 22–24. ‡ **2:17** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **2:22** Se Salomos Ordspråk 26:11. * **3:2** Profetenes budskap finnes skrevet ned i Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. † **3:2** Blir også kalt apostler.

5 Når de sier slikt, glemmer de at Gud for lenge siden skapte himmelen
og jorden ved sitt ord. Han skilte jorden fra vannmassene og det tørre
landet kom fram.‡ 6 Senere lot han hele den daværende verden gå under
ved å oversvømme den i vann.§ 7 Den himmel og jord som nå eksisterer,
har Gud lovet å brenne opp i ild. Himmelen og jorden skal bli spart til
dommens dag når alle som ikke er lydige mot Gud, skal gå evig fortapt.
8 Ikke glem, kjære venner, at for Gud er en dag som 1 000 år, og 1 000
år som en dag.* 9 Det er ikke slik som mange tror, at han er forsinket med
å innfri løftet om at Herren Jesus skal komme igjen. Nei, sannheten er at
han venter for deres skyld, etter som han vil at alle mennesker skal få tid
til å vende om til ham så ingen går evig fortapt. 10 Herren Jesus kommer
igjen for å dømme alle. Han kommer like uventet som en tyv, som dukker
opp om natten. Ja, på dommens dag skal himmelen forsvinne i fryktelig
larm, solen, månen og stjernene skal bli oppløst i ild, jorden og alt som er
på den, skal bli brent opp†.‡
11 Jorden vi bor på, skal altså bli totalt tilintetgjort. Se derfor til at dere
lever helt og fullt for Gud og følger hans vilje, 12 mens dere venter på
dagen Gud skal dømme verden. Gjør alt for at den snart skal komme. På
den dagen skal Gud ikke bare la himmelen bli oppløst i ild og solen, månen
og stjernene smelte av hete. 13 Da skal han også innfri løftet sitt, om at vi
skal få en ny himmel og en ny jord, der Guds vilje skal bestemme for evig.§

Avsluttende advarsler

14 Når dere nå venter på at Herren Jesus skal komme igjen, kjære venner,
må dere gjøre alt for å leve i fred med Gud for at dere en dag kan stå for
ham uten synd og skyld.
15-16 At vår Herre ikke kommer igjen nå straks, skal dere se på som noe
positivt, etter som det betyr at flere kan bli frelst. Det har også vår kjære
bror Paulus skrevet til dere om, med den visdom han har fått fra Gud.
Ja, hver gang han skriver noe i sine brev om at Herren Jesus skal komme
tilbake, da nevner han akkurat dette. Noe av det Paulus underviser, er
vanskelig å forstå, og det finnes uerfarne mennesker med en usikker tro,
som forvrenger det han skriver. Akkurat på samme måten forvrenger de
også andre ting som står i Skriften*. På grunn av dette vil de gå evig fortapt.
17 Nå har jeg på forhånd advart dere, kjære venner, for at dere kan være
på vakt når disse onde personene kommer med sin falske undervisning.
La dere ikke bli bedratt og miste troen på Jesus. 18 Hold i stedet fast ved
den kjærlighet og tilgivelse dere har fått oppleve. Pass på at dere for hver
dag mer og mer lærer vår Herre Jesus Kristus å kjenne, han som har frelst
oss. Hans er æren, både nå og i evighet. Ja, det er sant!†

---

‡ **3:5** Første Mosebok 1:2,6,9. § **3:6** Første Mosebok 7:17-21. * **3:8** Salmenes bok 90:4. † **3:10** Andre håndskrifter har: …skal bli dømt av Gud. Eller: …skal forsvinne. ‡ **3:10** Se Salmenes bok 102:26-27 og Jesaja 51:5. § **3:13** Se Jesaja 65:17 og 66:22. * **3:15-16** "Skriften" for jødene er Bibelens første del, den som vi kaller Det gamle testamente. Men nå hadde de troende også begynt bruke deler av Det nye testamente. † **3:18** På gresk: Amen!

Johannes' første brev

Innledning

1 Vi skriver til dere om Ordet som gir liv*. Han var til allerede i tidenes
begynnelse. Vi har hørt ham, vi har sett ham med våre egne øyne og tatt
på ham med våre egne hender.
2 Han som gir liv har vist seg, og vi har sett ham. Det er dette vi er vitner
om. Vi forteller dere om ham som er det evige livet, ham som var hos Far
i himmelen og viste seg for oss. 3 Ja, det vi har sett og hørt forteller vi dere
for at også dere kan dele vårt fellesskap, som er et fellesskap med Far i
himmelen, og med hans Sønn, Jesus Kristus†. 4 Dette skriver vi for at vår
glede skal bli fullkommen.

La Guds lys skinne i livet

5 Det budskapet vi har hørt av Jesus, og som vi nå forteller dere, er at
Gud er lys. Det finnes ikke fnugg av mørke i han. 6 Dersom vi sier at vi
har fellesskap med Gud, men fortsetter å leve i åndelig mørke, lyver vi.
Da holder vi oss ikke til han som er sannheten. 7 Dersom vi lever i Guds
lys, på samme måten som Jesus hele tiden er i Guds lys, har vi fellesskap
med hverandre og får tilgivelse for syndene våre ved at Jesus, Guds sønn,
ofret livet og ga sitt blod for oss.
8 Dersom vi sier at vi er uten synd lurer vi oss bare selv. Da har vi ikke
sluppet inn Gud, han som er sannheten. 9 Dersom vi bekjenner syndene
våre for Gud, holder han løftet sitt og er god mot oss og tilgir oss syndene
og vasker oss rene fra alt ondt vi har gjort. 10 Dersom vi påstår at vi ikke
har syndet, sier vi samtidig at Gud er en løgner og viser at vi ikke har tatt
imot budskapet hans i våre liv.

2

1 Mine barn, jeg skriver dette til dere for at dere skal holde dere borte
fra synden. Dersom dere synder, finnes det en som forsvarer dere for Far
i himmelen. Det er Jesus Kristus, han som behandler alle rettferdig. 2 Han
betalte straffen for syndene våre ved å ofre livet sitt. Derfor kan alle få
tilgivelse for syndene sine.
3 Beviset på at vi virkelig har lært Jesus å kjenne, er at vi er lydige
mot det han har gitt befaling om. 4 Den personen som sier: "Jeg kjenner
Jesus", men ikke er lydig mot det Jesus har gitt befaling om lyver. Han har
ikke sluppet til Gud, som er sannheten. 5 Den som lever i tråd med Jesu
undervisning beviser at han virkelig elsker Gud. Det er gjennom dette vi
kan vite om vi lever i fellesskap med ham eller ikke. 6 Den som sier at han
lever i fellesskap med Gud, må leve på samme måten som Jesus gjorde.

Ett nytt bud: Elsk hverandre

---

* **1:1** I grunnteksten: Livets Ord. "Ordet" kunne for grekerne bety "tanken, det prinsipp som styr universet". For jødene betydde det "Gud". † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede".

7 Kjære venner, jeg vil nå gi dere en befaling. Det er på sett og vis
ikke noen ny befaling jeg skriver til dere, men noe som dere har hørt
helt fra begynnelsen. Det er det samme budskapet og samme befalingen
som dere har hørt tidligere: Dere skal elske hverandre. 8 Likevel er det
en ny befaling, for Jesus har gjennom sitt liv vist hva virkelig kjærlighet
innebærer. Som følge av dette har livet deres blitt fylt av kjærlighet.
Mørket forsvinner, lyset fra Jesus bryter fram og skinner over hele livet.
9 Den som sier: "Jeg lever i Guds lys", men samtidig hater noen av sine
troende brødre eller søstrer sitter fortsatt tilbake i mørket. 10 Den som
elsker sine troende søsken fortsetter å leve i Guds lys, og ikke noe får
han til å snuble og falle i synd. 11 Den som hater en annen troende, sitter
fortsatt tilbake i mørket. Han lever sitt liv i åndelig mørke, og ser ikke
hvor han går, etter som mørket har forblindet ham.
12 Jeg skriver til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Syndene deres har blitt tilgitt ved at Jesus ofret livet sitt.
13 Jeg skriver til dere, dere som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne,
ham som er og blir helt fra tidenes begynnelse.
Jeg skriver til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere har overvunnet den onde.
14 Ja, jeg skrev til dere, dere som nylig har begynt å tro:
Dere har lært Far i himmelen å kjenne.
Jeg skrev til dere, som har en moden tro:
Dere har lært Jesus Kristus å kjenne, ham som er og blir helt fra tidenes
begynnelse.
Og jeg skrev til dere, dere som har vært troende en tid:
Dere er sterke og holder fast på Guds budskap, og har overvunnet den
onde.
15 Ikke elsk denne onde verden og alt den lokker med. Den som
elsker verden, og ondskap i den, har ikke sluppet inn Fat i himmelen sin
kjærlighet i livet sitt. 16 Verden lokker stadig med at vi skal tilfredsstille
våre fysiske begjær, at vi skal kreve å få alt vi peker på, og at vi skal skryte
av oss selv og det vi har. Denne atferden kommer ikke fra Far i himmelen,
men fra verden. 17 Denne verden skal gå under med alle sine fristelser,
men den som gjør Guds vilje skal leve for evig og alltid.

Fiender av Kristus

18 Mine barn, den siste timen har snart slått. Dere har hørt at "Mot-
standeren til Kristus"* skal komme, og allerede har mange motstandere
vist seg. Av dette forstår vi at tidenes slutt er nær. 19 Disse motstanderne
dukket opp i våre menigheter, men de forsvant fra oss etter som de egentlig
aldri hørte til hos oss. Dersom de hadde hørt til hos oss hadde de blitt
værende. Nå ble det avslørt at de aldri hørte til hos oss.
20 Dere er ikke slik, for dere har fått Guds Hellige Ånd.† Dere kjenner til
det sanne budskapet om Jesus. 21 Jeg skriver altså ikke til dere fordi dere
ikke kjenner til det som er sant. Heller tvert imot fordi dere vet at det aldri
kommer noe falskt fra Gud, han som er sannheten.
22 Hvem er en løgner? Er det ikke den som sier at Jesus ikke er Kristus,
kongen som Gud lovet å sende? Jo, den personen er "Motstanderen til
Kristus". Han fornekter både Far i himmelen og Sønnen. 23 Den som

* **2:18** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes' åpenbaring Johannes syn 13:1-10. † **2:20** På gresk: dere har blitt salvede av den Hellige.

fornekter Sønnen har heller ikke fellesskap med Far i himmelen. Den som erkjenner Sønnen har også fellesskap med Far i himmelen.
24 Fortsett derfor å tro på det dere har blitt undervist i fra begynnelsen. Dersom dere holder fast ved det dere har hørt fra begynnelsen, kommer dere fortsatt til å leve i permanent fellesskap med både Sønnen og Far i himmelen. 25 Da har Jesus lovet at vi skal få evig liv.
26 Jeg har skrevet dette til dere for å advare dere mot dem som forsøker å lede dere vill. 27 Dere har fått Guds Ånd‡. Så lenge Ånden finnes i dere, trenger ingen å lære dere om hva som er sant eller falskt. Han underviser dere om alt, og han lærer alltid sannhet. Han kan ikke lyve. Fortsett derfor å leve i fellesskap med Jesus, akkurat som Guds Ånd sier til dere.
28 Ja, barna mine, fortsett å leve i fellesskap med Jesus, slik at vi ikke trenger å gå skamfull når han kommer igjen, men kan glade og forventningsfulle se ham i øynene. 29 Dersom vi følger Guds vilje og lever rett, vet vi at vi er hans barn, etter som Gud selv alltid handler rett.

3

Vi er Guds barn

1 Tenk så stor kjærlighet Far i himmelen har vist oss når vi får kalle oss hans barn. Tenk at vi virkelig er det! De som tilhører denne onde verden, kjenner ikke Gud. Derfor kan de ikke forstå at vi er hans barn. 2 Kjære venner, nå er vi allerede Guds barn, og hva vi skal bli i framtiden, har vi ennå ikke klart å forestille oss. Ett er likevel sikkert, og det er at når Jesus kommer igjen skal vi bli like han. Da får vi se ham akkurat som han er. 3 Den som tror at Jesus skal vende tilbake til jorden holder seg ren fra synden på samme måten som Jesus er fullstendig ren.
4 Hver og en som synder bryter Guds lov. Synd er å gå imot Guds vilje. 5 Dere vet at Jesus kom for å ta bort syndene våre, og at det ikke finnes noen synd i ham. 6 Dersom vi lever i fellesskap med ham fortsetter vi ikke å synde. Den som fortsetter å synde har aldri forstått hvem Jesus er, og kjenner ham ikke.
7 Mine barn, la ingen bedra dere når det gjelder dette: Den som følger Guds vilje og handler rett er et godt menneske, akkurat som Jesus er god. 8 Den derimot som fortsetter å synde, tilhører djevelen. Djevelen har syndet helt fra tidenes begynnelse. Guds sønn kom for å gjøre slutt på det onde som djevelen har stelt i stand. 9 Den som har blitt Guds barn fortsetter ikke å synde, for Guds livskraft virker i ham. Han kan ikke fortsette å synde etter som han er Guds barn.
10 Av dette kan vi altså vite hvem som er Guds barn, og hvem som tilhører djevelen. Den som handler galt og går imot Guds vilje, er ikke Guds barn. Den som ikke elsker sine troende søsken er heller ikke Guds barn.

Elsk hverandre

11 Det budskapet som vi har hørt fra begynnelsen, er at vi skal elske hverandre. 12 Vi skal ikke være som Kain, som tilhørte den onde og drepte sin bror.* Hvorfor drepte Kain ham? Jo, fordi han handlet galt, mens broren fulgte Guds vilje og handlet rett. 13 Vær derfor ikke forskrekket, mine søsken, om menneskene hater dere.
14 Dersom vi elsker våre troende søsken er det et bevis på at vi har gått over fra døden til livet. Den som ikke elsker sine søsken, er fortsatt

‡ **2:27** På gresk: salvelsen. * **3:12** Se Første Mosebok 4:3-8.

åndelig død†. 15 Den som hater en annen troende, kan bli sammenlignet
med en morder. Dere vet at ingen mordere har evig liv i seg. 16 Jesus ofret
livet sitt for oss, og ved det kjenner vi til hva virkelig kjærlighet er. Derfor
er også vi skyldige til å gi vårt liv for våre troende søsken.
17 Dersom noen, som har alt det han trenger og ser en annen troende
som lever i fattigdom, likevel ikke kjenner medfølelse med sin troende
bror eller søster, hvordan kan da Guds kjærlighet være i ham?
18 Mine barn, dere kan ikke elske bare med vakre ord. Sann kjærlighet
viser vi gjennom praktisk handling. 19 Det er gjennom våre handlinger vi
kan vite om vi lever i tråd med Guds vilje, han som er sannheten. Gjør vi
det, kan vi kjenne oss trygge for ham, 20 selv om vår samvittighet anklager
oss. For Gud er større enn vår egen samvittighet, og vet alt om oss.
21 Kjære venner, dersom vi har ren samvittighet, kan vi uten frykt vende
oss til Gud. 22 Uansett hva vi ber om, skal vi få, etter som vi er lydige mot
det han har gitt oss befaling om, og gjør det som gleder ham. 23 Det han
gir oss befaling om, er at vi skal tro på hans Sønn, Jesus Kristus, og elske
hverandre som han vil. 24 Den som er lydig mot Guds befalinger fortsetter
å leve i fellesskap med Gud, og Gud med han. Vi vet at Gud bor i oss, etter
som han har gitt oss sin Ånd.

4

Lær å avsløre falske budskap

1 Kjære venner, tro ikke på alle som sier at de har Guds Ånd. Prøv
budskapet først og se om det virkelig kommer fra Gud. Mange personer
har gått ut i verden med falske budskap om Gud. 2 På denne måten kan
dere avgjøre om budskapet er fra Guds Ånd: Den som erkjenner at Jesus
Kristus var et ekte menneske, han har Guds Ånd.* 3 Den derimot, som ikke
erkjenner Jesus som et ekte menneske, kommer ikke fra Gud. Han får sin
kraft fra "Motstanderen til Kristus"†, den Ånd som dere vet skal komme,
og som allerede finnes i verden.
4 Mine barn, dere tilhører Gud og har seiret over dem som sprer falske
budskap om ham. Guds Ånd, som finnes i dere, er sterkere enn den Ånd
som finnes i verden. 5 Disse personene tilhører denne onde verden og
lærer på verdens vis. Derfor hører verdens mennesker på dem. 6 Vi
tilhører Gud. Den som tilhører Gud hører på oss, mens den som ikke
tilhører Gud, ikke hører på oss. Gjennom dette kan vi avgjøre hvem som
har Guds Ånd og hvem som har en falsk Ånd. Den som har Guds Ånd vil
høre på sannhetens ord om Gud.

Kjærligheten kommer fra Gud

7 Kjære venner, la oss fortsette å elske hverandre, for kjærligheten
kommer fra Gud. Den som elsker er Guds barn, og kjenner Gud. 8 Den
som ikke elsker, har ikke lært Gud å kjenne, for Gud er kjærlighet.
9 Gud viste sin enorme kjærlighet til oss ved å sende sin eneste Sønn til
verden for at vi skulle få evig liv gjennom det han gjorde for oss. 10 Dette
er den ekte kjærligheten, at Gud elsket oss. Det var ikke vi som elsket

† **3:14** Åndelig død er å være skilt fra Gud. * **4:2** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. † **4:3** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10.

ham, men at han elsket oss først og sendte sin sønn for å ta straffen for syndene våre, slik at vi kunne få tilgivelse.
11 Kjære venner, etter som Gud elsket oss så intenst, da må også vi elske
hverandre. 12 Ingen har noen ganger sett Gud. Dersom vi elsker hverandre,
fortsetter Gud å bo i oss, og da viser kjærligheten hans seg gjennom oss,
etter som vi er oppfylt av den. 13 Gud har gitt oss sin Ånd. Derfor vet vi
at vi fortsetter å leve i fellesskap med Gud og at han bor i oss. 14 Vi har
selv sett og kan vitne om at Far i himmelen sendte sin sønn for å frelse
menneskene. 15 Dersom noen bekjenner at Jesus er Guds sønn, da blir Gud
i ham, og han lever i fellesskap med Gud.
16 Vi vet hvor mye Gud elsker oss, og vi stoler på hans kjærlighet. Gud
er kjærlighet, og den som lever i denne kjærligheten fortsetter å leve i
fellesskap med Gud, og Gud bor i han. 17 Når vi lever i fellesskap med Gud,
blir vi fylt av hans kjærlighet. Derfor trenger vi ikke være redde for å
møte ham på dommens dag, for vi lever på samme måten som Jesus levde
her i verden.
18 Kjærlighet og redsel hører ikke sammen. Den virkelige kjærligheten
driver all redsel bort. Redselen hører sammen med tanken på straff. Den
som fortsatt er redd er ikke oppfylt med Guds kjærlighet. 19 Vi elsker
fordi han elsket oss. 20 Dersom noen sier: "Jeg elsker Gud", men hater sin
troende bror eller søster, da lyver han. For dersom han ikke elsker sine
troende søsken, som han har sett, hvordan kan han da elske Gud, som han
aldri har sett? 21 Gud har gitt befaling om at den som elsker ham, også må
elske sine troende søsken.

5

Troen på Guds sønn

1 Hver og en som tror at Jesus er Kristus, kongen som Gud lovet å sende,
de er Guds barn. Den som elsker Far i himmelen elsker også hans barn. 2 Vi
vet at vi elsker Guds barn dersom vi elsker Gud og er lydige mot det han
har gitt oss befaling om. 3 Å elske Gud, er å være lydige mot befalingene
hans, og befalingene er ikke vanskelige. 4 Alle som er Guds barn vinner
over verden. Det er ved troen vi kan seire over denne onde verden. 5 Ja,
bare den som tror at Jesus er Guds sønn, kan seire over verden.
6 Jesus Kristus beviste å være Guds sønn, da han ble døpt i vann, og ofret
sitt blod på korset.* Det var ikke bare vannet som bevitnet hvem Jesus er,
men både vannet og blodet. Også Guds Ånd vitner om hvem Jesus er, og det
Guds Ånd sier er alltid sant. 7 Vi har altså tre vitner: 8 Guds Ånd, vannet
og blodet. Alle tre er samstemt. 9 Vi tror på de personene som vitner i våre
domstoler. Skulle vi ikke da tro på Gud, når han vitner om sin egen Sønn?
10 Alle som tror på Guds sønn holder fast ved det som Gud har bevitnet er
sannhet. Den som ikke tror på det Gud vitner om sin egen Sønn, påstår at
Gud lyver.
11 Dette er det Gud har bevitnet: At han har gitt oss evig liv, og at dette
livet finnes i hans Sønn. 12 Den som lever i et nært fellesskap med Guds
sønn eier livet, men den som ikke lever i fellesskap med Sønnen har ikke
livet.

Avslutning

* **5:6** Han er den som kom ved vann blod.

13 Dette har jeg skrevet til dere som tror på Guds sønn, for at dere skal
vite at dere har evig liv. 14 Vi kan være sikre på at Gud hører oss, når vi
ber ham om noe som er i pakt med hans vilje. 15 Dersom vi vet at han
hører oss, uansett hva det måtte gjelde, da vet vi også at vi får det vi har
bedt ham om.
16 Dersom dere ser en annen troende som synder på en slik måte at det
ikke fører til noen evig død, da bør dere be for den det gjelder. Gud vil da
la den troende fortsatt få evig liv. Men det finnes synd som leder til døden,
og jeg sier ikke at dere skal be for dem som begår slike synder.† 17 Hver
uriktig handling er synd, men alle synder leder ikke til evig død.
18 Vi vet at dem som har blitt Guds barn ikke fortsetter å synde, for Guds
sønn beskytter dem, og den onde kan ikke røre dem. 19 Vi vet at vi tilhører
Gud, og at verden rundt oss er i den ondes makt og innflytelse. 20 Vi vet
også at Guds sønn har kommet for å hjelpe oss til å lære den sanne Guden å
kjenne, han som er evig liv. Nå lever vi i fellesskap med den sanne Guden,
etter som vi lever i fellesskap med hans Sønn, Jesus Kristus.
21 Mine barn, hold dere borte fra alle falske guder.

† **5:16** "Synd som leder til døden" viser sannsynligvis til synd som de nekter å kalle synd og derfor ikke angrer eller forlater.

Johannes' andre brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til dere som har takket ja til Guds
innbydelse om å tilhøre ham. Til Guds menighet og medlemmene* som jeg
elsker med oppriktig kjærlighet. Ja, alle som har lært den sanne Guden
å kjenne, elsker dere, 2 for han bor i våre hjerter og vil være med oss for
evig og alltid. 3 Jeg ber at Gud, vår Far i himmelen, og hans Sønn Jesus
Kristus†, vil vise oss godhet, omsorg og fylle oss med fred, vi som følger
det sanne budskapet om Jesus, og elsker hverandre.

Kjærlighet og sannhet

4 Jeg ble svært glad da jeg forsto at noen av dere følger det sanne
budskapet om Jesus, akkurat slik Far i himmelen har gitt oss befaling om.
5 Nå ber jeg dere, kjære venner, at dere vil elske hverandre. Dette er
ingen ny befaling som jeg skriver om til dere, men noe som vi har hørt
helt fra begynnelsen. 6 Kjærlighet er å gjøre det som Far i himmelen har
gitt oss befaling om. Det han har gitt oss befaling om, er at vi skal elske
hverandre, akkurat slik dere har hørt fra begynnelsen.
7 Mange bedragere har gått ut i verden. De erkjenner ikke at Jesus
Kristus var et ekte menneske.‡ Den som ikke erkjenner dette, er en
bedrager, en "Motstander til Kristus"§. 8 Pass dere for disse bedragerne,
slik at dere ikke mister den lønnen dere* har arbeidet så hardt for. Vær
trofaste, så skal Gud gi dere full lønn. 9 Den som ikke holder seg til Kristus
og hans undervisning, mister fellesskapet med Gud. Den som trofast følger
undervisningen hans, har fellesskap med både Far i himmelen og Sønnen.
10 Dersom noen kommer til dere og vil undervise om noe som ikke
stemmer med det Kristus lærte oss, skal dere ikke be ham hjem og hilse
ham velkommen. 11 Den som tar imot bedrageren, blir hans medarbeider.

Avslutning

12 Jeg har mye mer å si til dere, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form.
Jeg håper i stedet snart å hilse på dere, slik at vi kan snakke med hverandre
og få oppleve ekte glede.
13 Medlemmene i deres søstermenighet på dette stedet, hilser dere.†

---

* **1:1** I den greske grunnteksten: Fra den gamle, til den utvalgte konen og hennes barn. † **1:3** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". ‡ **1:7** Johannes gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle verden er skilt fra hverandre. I følge den døde ikke Jesus Ånd på korset, etter som kroppen og ånden var skilt fra hverandre. § **1:7** På gresk: Antikrist. Se Andre Thessalonikerbrevet 2:3 og Johannes åpenbaring Johannes syn 13:1-10. * **1:8** En del håndskrifter har: vi. † **1:13** I den greske grunnteksten: Din utvalgte søsters barn hilser deg.

Johannes' tredje brev

Hilsen

1 Hilsen fra lederen Johannes, til min kjære venn Gaius, som jeg elsker
med ekte kjærlighet.
2 Kjære venn, jeg håper at alt står godt til med deg, og at kroppen er
like frisk som sjelen din. At sjelen din er frisk, vet jeg. 3 Jeg ble svært glad
da jeg hørte fra noen menighetsmedlemmer som hadde hilst på deg, at du
trofast holder fast ved det sanne budskapet om Jesus, og lever etter det.
4 Ikke noe gjør meg mer glad enn å høre at barna mine følger det sanne
budskapet.

Ros og råd

5 Kjære venn, du viser deg trofast når du tar hånd om de troende brødre
som er på gjennomreise, også de som du ikke kjenner fra før. 6 De har
fortalt om din kjærlighet til alle i menigheten her. Du har også vist at du
er verd å bli kalt Guds tjener, etter som du har gitt alle det de trengte for
den videre reisen. 7 Det er for å spre budskapet om Jesus de har gitt seg
av sted.* De tar ikke imot noen støtte fra folk de kommer til.† 8 Derfor bør
vi støtte dem og på den måten hjelpe til å spre det sanne budskapet om
Jesus.
9 Jeg sendte et brev til menigheten deres om dette, men Diotrefes, som
gjerne vil overta ledelsen der, nekter å ha noe med oss å gjøre. 10 Når jeg
kommer, vil jeg derfor ta opp med dere at han sprer falske rykter om oss.
Han nøyer seg ikke bare med det, han nekter også å ta imot de omreisende
troende. Dersom andre ønsker å ta imot dem, hindrer han dem i dette og
ekskluderer dem fra menigheten.
11 Kjære venn, la deg ikke påvirke av det onde, men fortsett bare å gjøre
det som er godt. Den som gjør det gode, tilhører Gud, men den som gjør
det onde, har aldri forstått hvem Gud er.
12 Alle roser og ærer Demetrius, og det er helt rett, etter som han handler
i tråd med det sanne budskapet om Jesus. Også vi roser og ærer ham, og
du vet at vi snakker sant.

Avslutning

13 Jeg har mye å si deg, men jeg vil ikke gjøre det i brevs form. 14 Jeg
håpet snart å treffe deg, slik at vi kan snakke personlig.
15 Jeg ønsker deg fred fra Gud! De andre i menigheten hilser til deg. Gi
en personlig hilsen fra meg til hver og en av våre venner.

---

* **1:7** I den gresk grunnteksten: for navnets skyld. † **1:7** I den gresk grunnteksten: hedningene. Jødene kalte alle som ikke er jøder, for hedninger.

Judas' brev

Hilsen

1 Hilsen fra Judas, tjeneren til Jesus Kristus* og bror til Jakob.
Til alle dere som har takket ja til Gud, vår Far i himmelen sin innbydelse om å tilhøre ham. Han elsker dere og vil bevare dere til den dagen Jesus Kristus kommer igjen.
2 Jeg ber om at Gud vil vise dere omsorg, og at dere for hver dag vil bli fylt av hans fred og kjærlighet.

Gud vil straffe dem som sprer falsk lære

3-4 Kjære venner, jeg har lenge tenkt å skrive til dere om hvordan Gud frelste oss, men nå kjenner jeg at brevet mitt i stedet må handle om noe annet. Jeg har nemlig hørt at noen onde personer har trengt seg inn blant dere for å spre falsk lære. Derfor må jeg oppfordre dere til å stå imot disse falske lærerne, og dere må holde fast ved den troen på Jesus som Gud en gang for alle har gitt oss som tilhører ham.
Disse personene påstår at siden Gud i sin godhet har tilgitt oss, kan vi leve et vilt og umoralsk liv. De fornekter vår eneste sanne hersker og Herre, Jesus Kristus.† Gud har for lenge siden bestemt at ugudelige skal bli rammet av dommen.
5 At Herren Gud straffer den som er ond, det kjenner dere allerede til. Jeg vil likevel minne dere om noen eksempler: Til tross for at Herren‡ hadde reddet Israels folk ut av landet Egypt, drepte han seinere dem som gjorde opprør mot ham.§ 6 De englene som gjorde opprør mot Gud, og ga opp sitt rette hjem i himmelen, sitter for evig fengslet i mørke mens de venter på at Gud skal straffe dem på dommens dag.* 7 Tenk også på innbyggerne i Sodoma og Gomorra og byene i nærheten. De brøt Guds vilje og levde i seksuell umoral og henga seg til homoseksualitet. Derfor ble byene ødelagt av ild. Dette er en høyst aktuell påminnelse om den evige ilden som kan bli straffen for de onde.†
8 Til tross for Guds advarsler holder disse drømmerne fast på sin falske lære, og oppfører seg på samme måten som innbyggerne i Sodoma og Gomorra gjorde. De krenker sine egne kropper og nekter å la Gud styre livet deres. De håner kreftene i englenes verden. 9 Det gjør de til tross for at ikke Mikael, som var en av Guds mektigste engler, våget å anklage djevelen eller håne ham da han kjempet med ham om kroppen til Moses. Han sa bare: "Herren skal straffe deg."‡ 10 Ja, disse falske lærerne håner det de ikke kjenner til. Mer tvilsomme forhold har de derimot nærkontakt med, og det bruker de til å ødelegge seg selv. De er som uforstandige dyr, som bare følger instinktene sine.

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraiske ordet "Messias", betyr også "den salvede". † **1:3-4** Judas gikk imot den gnostiske læren, som påsto at den åndelige og den materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **1:5** En del håndskrifter har: Jesus. § **1:5** Fjerde Mosebok 14:27-29. * **1:6** Jesaja 24:21-22. † **1:7** Første Mosebok 19:1-25. ‡ **1:9** Femte Mosebok 34:5-6, som handler om Moses sin død. Men det som skjedde med engelen Mikael, er ikke omtalt i Bibelen.

11 Ja, ulykken vil ramme disse falske lærerne! De følger Kains eksempel,
han som myrdet sin bror.§ På samme måten som Bileam tjener de penger
på å spre falske budskap.* De kommer til å gå under akkurat som Korah,
etter som de gjør opprør mot Gud.†
12 Disse falske lærerne er en skam der de sitter og spiser i gudstjenestene
deres. Det eneste de tenker på, er å tilfredsstille seg selv. De er som en
sky som blir drevet bort av vinden. De lover den tørste regn, men de
har ikke noe vann å gi.‡ De er som visne trær som ikke bærer frukt når
høsten kommer. Ja, de er dobbelt døde, etter som de har forlatt det sanne
budskapet og er rykket opp med røttene. 13 De er som havets ville bølger
som skyller smuss og søppel opp på strendene. Alt de etterlater seg, er rot
og møkk.§ De er som stjerner som har kommet ut av sin baner og stuper
ut i et evig og kompakt mørke.
14 Enok, han som levde i den sjuende generasjonen etter Adam, bar fram
Guds budskap om hva som skal skje med denne slags personer. Han sa:
"Se, Herren kommer sammen med titusener som tilhører ham. 15 Han
kommer for å dømme alle menneskene på jorden. Han skal avsløre hver
ond handling og hvert ondt ord som menneskene har uttalt mot ham, Ja,
alle som har syndet mot ham, skal få sin straff."*
16 Disse falske lærerne går uavbrutt omkring og klager. De er aldri
fornøyd, til tross for at de tilfredsstiller hvert begjær de har. De skryter
vidt og bredt om seg selv, samtidig som de smisker med de menneskene
de selv kan ha nytte av.

Hold fast ved troen på Jesus

17 Men dere, kjære venner, dere må å huske på det utsendingene til vår
Herre Jesus Kristus sa om framtiden. 18 De advarte dere og sa: "Ved tidenes
slutt skal menneskene spotte Gud og bli drevet av sine onde begjær." 19 De
personene det ble siktet til, var nettopp disse falske lærerne som er blitt
årsak til splittelse i menigheten. De blir drevet av sine menneskelige
instinkter, etter som de ikke har Guds Ånd.
20 Men dere, kjære venner, dere skal oppmuntre og styrke hverandre,
slik at dere kan holde fast ved troen på Gud. Be til ham, og la hans Ånd
lede dere. 21 Hold fast ved Gud, så skal han fortsette å vise dere kjærlighet.
Da kan dere også med glede se fram til den dagen Jesus i sin godhet vil
frelse dere for evig. 22 Noen av de troende har ærlig tvil. De skal dere vise
medfølelse og forsøke å hjelpe. 23 Andre holder på å miste troen helt. De
må dere redde, slik at de ikke går under for evig. Selv om noen lever i helt
åpen synd og umoral, skal dere forsøke å redde disse, men ta dere i vare
så dere ikke dras med i syndene deres. Ta avstand fra alt det onde de gjør!

Avsluttende hyllest til Gud

24-25 Hyll Gud, for han er den som kan bevare dere slik at dere holder fast
ved troen. Han kan også hjelpe dere slik at dere en dag kan stå jublende
og uten skyld innfor ham i herlighet. Han, som er den ene sanne Gud,
frelste oss gjennom det som vår Herre Jesus Kristus gjorde. Ja, hyll Gud,

---

§ **1:11** Se Første Mosebok 4:3-8. * **1:11** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **1:11** Se Fjerde Mosebok 16:1-35. ‡ **1:12** Se Salomos Ordspråk 25:14. § **1:13** Se Jesaja 57:20. * **1:15** Sitatet er tatt fra en kilde utenfor Bibelen som heter "Enoks bok". Enok er omtalt i Første Mosebok 5:21-24.

for han er mektig, sterk og regjerer over alt, fra tidenes begynnelse, nå og
i all evighet. Ja, det er sant![†]

[†] **1:24-25** På gresk: Amen!

Johannes' åpenbaring

Innledning

1 Dette er åpenbaringen som Gud ga Jesus Kristus* om begivenheter som
snart skal skje. Jesus viste innholdet for dem som tjener ham, ved å sende
en engel til sin tjener Johannes. 2 Johannes skrev helt nøyaktig ned Guds
budskap og alt det som Jesus Kristus lot ham få vite.
3 Lykkelig er den som leser opp dette budskapet fra Gud, og lykkelige er
de som hører det og tar vare på det som står skrevet i budskapet. For den
tiden er ikke langt borte da alt dette vil gå i oppfyllelse.

Hilsen til de sju menighetene

4 Fra Johannes, til de sju menighetene i provinsen Asia†.
Kjære venner!
Jeg ber at dere må få leve i fred og få del i alt godt fra ham som er til,
alltid har vært til og alltid kommer å være til. Ja, også fra de sju Åndene
foran troen hans,‡ 5 og fra Jesus Kristus, han som alltid sier sannheten og
lar oss få kjenne sannheten om Gud. Jesus var den første som sto opp fra
de døde til et nytt liv. Han er hersker over alle jordens makthavere.
Han elsker oss og har fridd oss ut av synden ved å ofre sitt liv og blod
for oss. 6 Han har gjort oss til sitt eget folk, til prester som tjener Gud, hans
Far i himmelen. Hans er æren for evig, for han skal herske i all framtid!
Ja, det er sant!§
7 Hør på meg! Jesus kommer snart i himmelens skyer. Alle skal se ham,
ja, også de som har spiddet ham med sitt spyd. Alle folk skal gråte over
hans skyld. Ja, slik vil det virkelig bli. 8 "Jeg er alfa og omega,* begynnelsen
og slutten på alle ting", sier Herren Gud, han som er til, alltid har vært til
og alltid kommer å være til, han er den som har all makt.

Johannes får se Jesus i et syn

9 Jeg, Johannes, deres bror, som tålmodig lider for Jesu skyld sammen
med dere som blir regnet som Guds eget folk. Jeg satt i fengsel på øya
Patmos†. Der var jeg landsforvist fordi jeg hadde spredd Guds budskap
om Jesus. 10 Da kom plutselig, det var på en søndag‡, Guds Ånd over
meg. Jeg fikk se et syn og hørte en sterk stemme bak meg som lød som
et trompetstøt. 11 Stemmen sa til meg: "Skriv ned i en bok alt det du ser
og send den til de sju menighetene i Efesos, Smyrna, Pergamon, Tyatira,
Sardes, Filadelfia og Laodikea."

---

* **1:1** "Kristus" betyr "den salvede" på gresk. Blant Israels folk ble konger, prester og profeter salvet med olje før de begynte oppgaven sin. Gud hadde ved profetene lovet å sende en salvet konge som skulle herske over alle folk. Det hebraisk ordet "Messias" betyr også "den salvede". † **1:4** Provinsen Asia var en romersk provins i nåværende Tyrkia. ‡ **1:4** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menigheter, og Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. § **1:6** I grunnteksten: Amen! * **1:8** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabete. † **1:9** Patmos er en liten øy i øst i Middelhavet som er blitt brukt som straffekoloni av romerne. ‡ **1:10** På gresk: "Herrens dag" det vil si: den dagen da Jesus sto opp fra de døde.

12 Da jeg vendte meg om for å se hvem det var som snakket til meg, så
jeg sju lysestaker av gull bak meg. 13 Midt mellom dem sto en skikkelse
som lignet på en menneskesønn§. Han var kledd i en kappe som gikk
helt ned til gulvet, og han hadde et belte av gull om brystet. 14 Hodet og
håret hans var hvitt som hvit ull eller som snø. Øynene hans var som
flammende ild. 15 Føttene hans lignet skinnende bronse som var glødet
i smelteovnen. Stemmen hans hørtes ut som lyden av store vannmasser.
16 Han holdt sju stjerner i sin høyre hånd, og fra munnen hans kom det ut
et skarpt, dobbeltegget sverd. Ansiktet hans lyste som solen når den er på
sitt høyeste.
17 Da jeg så ham, falt jeg ned som død ved føttene hans. Men han la
sin høyre hånd på meg og sa: "Vær ikke redd, jeg er den første og den
siste, 18 den som gir liv. Jeg var død, men jeg lever i all evighet, og jeg
har nøklene som gir meg makt til å åpne de dødes verden og gjøre de
døde levende igjen. 19 Skriv ned det du har sett, det som er nå og det
som kommer til å skje i framtiden. 20 Dette er hemmeligheten med de
sju stjernene som du så i hånden min, og de sju lysestakene av gull: De
sju stjernene er de sju englene* som våker over menighetene, og de sju
lysestakene er de sju menighetene†.

2

Brevet til menigheten i Efesos

1 Skriv til engelen* for menigheten i Efesos:
'Dette er budskapet fra ham som holder de sju stjernene i sin høyre hånd
og går omkring blant de sju lysestakene av gull. Han sier til menigheten:
2 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg har sett hvordan dere har
kjempet tålmodig for å følge meg. Jeg vet at dere ikke kan tåle de onde
menneskene, og at dere nøye har testet ut dem som kaller seg mine†
utsendinger, men ikke er det. Dere har avslørt at de lyver. 3 Dere har
tålmodig lidd på grunn av troen på meg, og dere har ikke gitt opp.
4 En ting må jeg kritisere dere for: Kjærligheten deres er ikke like sterk
nå som den var da dere først begynte å tro på meg. 5 Tenk på den store
forskjellen, og vend om og lev som dere gjorde før. For dersom dere ikke
vender om, skal jeg komme til dere og flytte lysestaken fra ditt sted.
6 Jeg vil likevel rose og ære dere: Dere hater nikolaittenes‡ gjerninger,
akkurat som jeg selv gjør.
7 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den
som vinner seier over ondskapen, vil jeg gi rett til å spise av livets tre i
Guds paradis.'

Brevet til menigheten i Smyrna

8 Skriv til engelen§ for menigheten i Smyrna:

---

§ **1:13** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus pleide å bruke om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **1:20** Ordet "engel" kan også bety "budbærer". † **1:20** Sju var det fullkomne tallet. De sju menighetene kan altså sikte til alle menighetene. * **2:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **2:2** Blir også kalt apostler. En ekte disippel av Jesus var utsendt av Jesus selv for å spre budskapet om ham. ‡ **2:6** Nikolaittene var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. § **2:8** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten.

'Dette er et budskap fra ham som er den første og den siste, han som
var død men nå lever. Han sier til menigheten:
9 Jeg vet hvor mye dere må lide for min skyld, og jeg vet hvor fattige dere
er. Men dere er rike, for dere tilhører Gud! Jeg vet at dere blir hånet av
dem som kaller seg jøder og Guds folk, men ikke er det. Deres synagoge*
står i Satans tjeneste. 10 Vær ikke redde for den lidelse som venter dere.
Jeg sier dere: Djevelen kommer å kaste noen av dere i fengsel for å teste
dere. Dere skal bli forfulgt i ti dager. Stå fast ved troen i alt, også når dere
møter døden. Da skal jeg gi dere det evige livet som en seierskrans. 11 Lytt
nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den som vinner
seier over ondskapen, skal ikke blir skadet av den annen død.†'

Brevet til menigheten i Pergamon

12 Skriv til engelen‡ for menigheten i Pergamon:
'Dette er budskapet fra ham som har det skarpe, dobbeldeggede sverdet.
Han sier til menigheten:
13 Jeg vet hvor dere bor. Dere bor i den byen der Satan har sitt
maktsentrum§. Til tross for det holder dere fast ved meg. Dere har avstått
fra å fornekte troen. Til og med da Antipas ble drept i byen der Satan bor
nølte dere ikke med å bekjenne dere til meg.
14 En ting må jeg likevel kritisere dere for: Dere aksepterer at noen
av medlemmene i menigheten er tilhengere av Bileams lære. Det var
han som viste Balak hvordan de kunne lokke Israels folk til fall ved å få
dem til å spise det som var ofret til avgudene og lede dem inn i seksuell
løssluppenhet.* 15 Denne læren er den samme som nikolaittenes† lære.
Dere har medlemmer som følger den og lar seg bruke til disse syndene.
16 Vend om! Ellers skal jeg brått komme til dere og kjempe mot
tilhengerne av denne læren med sverdet som kommer ut fra min munn.
17 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene! Den
som vinner seier over ondskapen, skal få spise av det brødet som finnes
skjult i himmelen.‡ Jeg skal gi ham en hvit stein, og på den skal det stå et
nytt navn, som bare den som får det, kjenner til.§'

Brevet til menigheten i Tyatira

18 Skriv til engelen* for menigheten i Tyatira:
'Dette er budskapet fra Guds sønn, han som har øyne som gnistrende
ild og føtter som ligner skinnende bronse. Han sier til menigheten:
19 Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere elsker hverandre og
holder fast ved troen på meg. Jeg har sett hvordan dere hjelper hverandre
og tålmodig holder ut i lidelsene. Jeg vet at dere gjør mer i dag enn dere
gjorde i den første tiden.

---

* **2:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. † **2:11** "Den annen død". Forklaringen finnes i 20:14-15 og 21:8. ‡ **2:12** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. § **2:13** Pergamon var sentrum i provinsen Asia for tilbedelse av den romerske keiseren. * **2:14** Se Fjerde Mosebok 22–24. † **2:15** Nikolaitterne var gnostikere. De trodde at den åndelige og materielle virkeligheten var skilt fra hverandre, og at de derfor kunne leve umoralsk uten at det påvirkede det åndelige livet. ‡ **2:17** Et bilde på åndelig "mat". Se Salmenes bok 78:24 og Johannes sin fortelling om Jesus 6:30-33, der Jesus sier at han er brødet fra himmelen. § **2:17** Steiner kan ha vært brukt som inngangsbillett til fester. Navnet kan være enten den troende sitt nye navn eller identitet, eller Jesu navn. Se Jesaja 62:2. * **2:18** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet dere altså rettet til menigheten.

20 En ting må jeg likevel kritisere dere for. Dere tillater kvinnen Jesabel,
hun som sier seg å være en profet, å fortsette å holde fram sine budskap
og føre vill mine tjenere til seksuell løssluppenhet. I tillegg spiser de også
mat som blir ofret til avgudene. 21 Jeg ga henne tid til å angre og vende
om, men hun ville ikke slutte med sine seksuelle utsvevelser. 22 Derfor vil
jeg la henne bli syk og sengeliggende. Alle som har sex med henne, skal
bli rammet av fryktelige lidelser, dersom de ikke angrer sitt syndige liv
og slutter å være sammen med henne. 23 Hennes disipler vil bli rammet
av døden. Gjennom dette skal alle menighetene forstå at jeg er den som
kjenner de innerste tankene og begjær hos hvert menneske, og at jeg gir
hver og en den lønnen han fortjener.
24 Når det gjelder dere andre i menigheten i Tyatira, dere som ikke har
fulgt denne falske læren, disse "Satans dype hemmeligheter" som de kaller
det, så tenker jeg ikke å kreve noe mer av dere. 25 Hold bare fast ved troen
til jeg kommer.
26 Den som vinner seier over ondskapen og fortsetter å gjøre viljen min
helt til veis ende, han vil jeg gi makt over folkene. 27 Han skal herske
over dem med et spir av jern, og knuse alle som leirkrukker.† 28 Han skal
få samme makten som jeg har fått av min Far i himmelen, og jeg skal gi
han morgenstjernen.‡ 29 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til
menighetene!'

3

Brevet til menigheten i Sardes

1 Skriv til engelen* for menigheten i Sardes:
'Dette er budskapet fra ham som har Guds sju ånder og de sju stjernene.†
Han sier til menigheten:
Jeg kjenner til alt i livet deres. Jeg vet at dere er kjent som en levende
menighet, men dere er døde! 2 Våkn opp og gjør sterk den resten av liv
som finnes igjen. Alt holder på å dø! Jeg har sett at gjerningene hos dere
ikke stemmer med Guds vilje. 3 Tenk på hvordan det var i begynnelsen
da dere fikk høre Guds budskap og trodde på det. Hold uavbrutt fast ved
budskapet og vend om til meg igjen, for dersom dere ikke våkner, vil jeg
komme over dere like brått og uventet som en tyv om natten og straffe
dere.
4 Til tross for alt finnes det noen hos dere i Sardes menighet som ikke
har flekket til klærne sine med verdens synd og smuss. De skal gå med
meg i hvite klær‡, for de har fortjent det. 5 Ja, den som vinner seier over
ondskapen, skal få sine hvite klær, og jeg skal ikke viske ut hans navn av
livets bok§, men forklare for min Far og englene at denne personen tilhører
meg. 6 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!'

Brevet til menigheten i Filadelfia

---

† **2:27** Se Salmenes bok 2:9. ‡ **2:28** Morgenstjernen var et symbol for seier og makt. Jesus ble kalt for morgenstjernen i 22:16. * **3:1** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:1** Sju var det fullkomne tallet. Guds sju Ånder, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. De sju stjernene/menighetene kan sikte til alle menighetene. ‡ **3:4** Hvite klær er et bilde på å være uten skyld for Gud. § **3:5** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

7 Skriv til engelen* for menigheten i Filadelfia:
'Dette er budskapet fra ham som er hellig, sann og har kong Davids† nøkler. Når han åpner, kan ingen stenge, og når han stenger, kan ingen åpne. Han sier til menigheten:
8 Jeg kjenner til alt i livet deres. Nå har jeg åpnet en dør for dere, som ingen kan stenge. Dere er ikke sterke, men har holdt fast ved budskapet om meg og har ikke fornektet troen.
9 Lytt! Jeg skal la noen komme til dere fra Satans synagoge‡, disse som påstår at de er jøder og Guds folk, men lyver og ikke er det. De skal bli tvunget til å falle ned for dere og erkjenne at jeg elsker dere.
10 Dere har fulgt mitt bud om å holde ut. Derfor skal jeg frelse dere fra den perioden med store plager som skal komme over verden for å sette alle menneskene på prøve. 11 Jeg kommer snart! Hold fast ved troen, så ingen tar fra dere den seierskransen som er det evige livet.
12 Den som vinner seier over ondskapen, skal jeg gjøre til en bærebjelke i Guds tempel, og han trenger aldri mer forlate det. Jeg skal skrive min Guds navn og mitt nye navn på ham og gjøre ham til borger i min Guds by, det nye Jerusalem, som snart kommer ned fra himmelen fra min Gud.
13 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene.'

Brevet til menigheten i Laodikea

14 Skriv til engelen§ for menigheten i Laodikea:
'Dette er budskapet fra ham som dere kan stole på*. Han som trofast forteller sannheten, herskeren over Guds skaperverk.† Han sier til menigheten:
15 Jeg kjenner til alt i livet deres. Dere verken elsker meg eller hater meg! Jeg ønsker at dere gjorde det ene eller det andre. 16 Etter som dere bare er likegyldig uinteressert og verken er for meg eller imot meg, vil jeg støte dere bort!
17 Dere sier: "Vi er rike! Vi har det materielt godt og har ikke behov av noe mer!" Dere innser ikke at dere, åndelig sett, er elendige, ynkelige, fattige, blinde og nakne.
18 Derfor vil jeg gi dere et råd: Kom og kjøp av mitt gull, det som er renset i ild, slik at dere blir virkelig rike. Kjøp rene, hvite klær av meg, slik at dere ikke trenger gå naken og skamfull. Kom og kjøp salve hos meg, slik at dere kan salve øynene deres og få synet tilbake.‡ 19 Jeg viser til rette og oppdrar alle som jeg elsker. Vend derfor om og lev på nytt helhjertet for meg!
20 Jeg står ved døren og banker. Dersom noen hører stemmen min og åpner døren, vil jeg gå inn til ham, og vi skal spise sammen som venner.
21 Den som vinner seier over ondskapen, skal få sitte ved siden av meg på min trone, på samme måten som jeg sitter ved siden av min Far i himmelen på hans trone, etter som jeg har vunnet seier. 22 Lytt nøye og forsøk å forstå det Guds Ånd sier til menighetene!' "

---

* **3:7** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. † **3:7** Jesus har fått kong David sin makt og myndighet. ‡ **3:9** Synagogen er jødenes bygg for gudstjenester eller den menighet som møtes der. § **3:14** Engelen ses som en representant for menigheten. Brevet er altså rettet til menigheten. * **3:14** På gresk: Som er Amen. † **3:14** Eller: Opphavet til. ‡ **3:18** Laodikea var provinsens rikeste by, rost og æret for sine banker, sin tekstilproduksjon og sine medisiner.

4

Tilbedelse foran Guds trone i himmelen

1 Da jeg så opp, så jeg en dør som sto åpen til himmelen. Stemmen som
jeg først hadde hørt, den som lød som et kraftig trompetstøt, snakket til
meg og sa: "Kom hit opp, så vil jeg vise deg hva som skal skje i framtiden!"
2 I samme øyeblikk kom Guds Ånd over meg og jeg så en trone i
himmelen og noen som satt på den. 3 Han som satt på tronen gnistret som
en edelstein, likt jaspis og karneol. Omkring tronen var en regnbue som
lyste lik smaragd. 4 I en ring rundt tronen sto 24 andre troner. På dem
satt 24 himmelske ledere. Alle var kledd i hvite klær og hadde kranser
av gull på hodene sine. 5 Fra tronen kom det lyn og drønnende torden.
Helt framme ved tronen brann det sju fakler. De representerer Guds
sju* Ånder. 6 Foran tronen lå noe som lignet et hav av glass, klart som
krystall. Fire levende skikkelser som var dekket med øyne foran og bak,
sto midt foran, bak og på begge sidene rundt tronen. 7 Den første av disse
skikkelsene så ut som en løve. Den andre lignet en ung okse. Den tredje
hadde ansikt som et menneske. Og den fjerde var som en svevende ørn.
8 Hver skikkelse hadde seks vinger og var helt dekket med øyne, til og med
på innsiden av vingene.

Dag og natt roper de uten å tie:

"Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, han som har all makt,
han som er, alltid har vært og alltid kommer til å bli."

9 Hver gang de fire skikkelsene ærer, hyller og takker ham som sitter på
tronen, han som lever i evighet, 10 faller de 24 lederne i himmelen ned og
tilber ham som sitter på tronen, han som lever i evighet. De 24 lederne i
himmelen kaster sine kranser av gull for tronen og sier:
11 "Vi hyller deg, vår Herre og Gud, for du er verd å bli æret.
Du er mektig, du har skapt alt.
Ja, på grunn av din vilje ble alt skapt av det som finnes til."

5

Lammet og skriftrullen med sju segl

1 Videre så jeg at han som satt på tronen, hadde en skriftrull i den høyre
hånden. Teksten sto på begge sidene og rullen var forseglet med sju segl.
2 En betydningsfull engel spurte med kraftig stemme: "Hvem er verdig til
å bryte seglet og åpne skriftrullen?" 3 Ingen i hele himmelen, på jorden
eller under jorden hadde fullmakt til åpne skriftrullen og lese den. 4 Jeg
gråt av skuffelse, etter som det ikke var en eneste som var verdig til åpne
skriftrullen og lese den.
5 Da sa en av de 24 lederne i himmelen til meg: "Gråt ikke, for løven av
Juda stamme, arvingen til kong Davids trone,* har vunnet seier. Han kan
bryte de sju seglene og åpne skriftrullen."
6 Da så jeg opp og fikk se et lam†. Det sto for tronen midt blant de fire
levende skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. Det så ut som om det
hadde blitt slaktet. Det hadde sju horn og sju øyne. Disse er symboler for

---

* **4:5** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på. * **5:5** Løven av Juda og arvingen til Davids trone er titler på Messias, den lovede kongen. Det handler altså om Jesus. † **5:6** Lammet er et bilde på Jesus. Se Jesaja 53:7 og Johannes sin fortelling om Jesus 1:29.

Guds sju‡ Ånder, som har blitt sendt ut over hele jorden. 7 Lammet steg
fram til ham som satt på tronen og tok imot skriftrullen fra hans høyre
hånd. 8 Da Lammet tok imot skriftrullen, falt de fire skikkelsene og de
24 lederne i himmelen ned for Lammet og hyllet det. Alle hadde hver
sin harpe og holdt en skål av gull som var fylt med røkelse. Dette er et
symbol på de bønnene og den tilbedelsen som er blitt sendt opp fra dem
som tilhører Gud. 9 De sang en ny sang med denne teksten:
"Du er verdig til å ta skriftrullen og bryte seglene på den,
du har blitt slaktet,
med din død og ditt blod har du kjøpt menneskene fri til Gud
fra alle stammer, språk, folk og land.
10 Du har gjort alle til et nytt folk som tilhører Gud,
slik at de kan tjene ham som prester og regjere på jorden."
11 Så hørte jeg et stort kor av engler. Jeg fikk se at de sto rundt tronen og
de fire skikkelsene og de 24 lederne i himmelen. De var så mange at det
var umulig å telle alle. 12 De sang med en enorm kraft:
"Verdig er Lammet som ble slaktet.
Vi hyller og ærer ham for hans makt, rikdom, visdom og styrke.
Han vil vi lovsynge."
13 Så hørte jeg at alt det skapte i himmelen, på jorden, under jorden og
i havet rope:
"Lovsangen, æren, herligheten og makten
tilhører ham som sitter på tronen og Lammet i all evighet."
14 De fire skikkelsene sa: "Ja, det er sant!"§ Og de 24 lederne i himmelen
falt ned og tilba.

6

Seks av seglene blir brutt

1 Mens jeg så på, brøt Lammet det første seglet. Med en stemme som
lignet på torden sa en av de fire skikkelsene: "Kom!" 2 Da fikk jeg se at det
sto en hvit hest foran meg. Rytteren som satt på den, hadde en pil og bue.
De satte en seierskrans på hodet hans. Som en seierherre red han ut over
jorden for å vinne seier på nytt.
3 Da Lammet brøt det andre seglet, hørte jeg neste skikkelse si: "Kom!"
4 Da kom det fram en ildrød hest. Rytteren på hesten fikk makt til å
forstyrre freden på jorden, slik at folkene ville drepe hverandre, og han
ble utstyrt med et langt sverd.
5 Da Lammet brøt det tredje seglet, hørte jeg den tredje av de fire
skikkelsene si: "Kom!" Jeg fikk se en svart hest. Rytteren på hesten holdt
en vekt i hånden. 6 Jeg hørte noe som lød som en stemme blant de fire
skikkelsene si: "Ett kilo hvete for en hel daglønn. Tre kilo korn for samme
lønn. Men oljen og vinen må du ikke skade."
7 Da Lammet brøt det fjerde seglet, hørte jeg den fjerde skikkelsen
si: "Kom!" 8 Nå fikk jeg se en blek gul hest. Rytteren på hesten het
Døden. Etter den fulgte en representant fra de dødes verden. De fikk
makt over en fjerdedel av jorden, slik at de kunne drepe folkene i krig,
med sultekatastrofe, sykdommer og ville dyr.

‡ **5:6** Sju var det fullkomne tallet. Guds sjufoldige Ånd, på gresk: Guds sju ånder kan være en måte å beskrive Guds fullkomne Ånd, eller de mange forskjellige måtene som Guds Ånd virker på.
§ **5:14** I grunnteksten: Amen!

9 Da Lammet brøt det femte seglet, fikk jeg se alteret i templet*. Under
alteret så jeg sjelene til alle dem som var drept fordi de hadde spredd Guds
budskap om Jesus. 10 De ropte med kraftig stemme: "Herre, du som er
hellig og sann, hvor lenge vil det dra ut før du dømmer folkene på jorden
og straffer fordi de drepte oss?" 11 Da fikk hver enkelt på seg hvite klær.
De ble bedt om å være i ro enda en kort stund til antallet av Jesu tjenere,
deres troende søsken, var fullt av dem som måtte dø for sin tro.
12 Videre så jeg Lammet bryte det sjette seglet. Da kom det et stor
jordskjelv. Solen ble svart som en sørgedrakt, hele månen ble rød som
blod. 13 Stjernene på himmelen falt til jorden som umoden frukt når
fikentreet blir rystet av kraftige stormkast. 14 Ja, himmelen forsvant for
mine øyne, som om den ble rullet sammen som en skriftrull. Alle fjell
og øyer ble flyttet fra sine steder. 15 Makthaverne på jorden, ledere, høye
militærsjefer, de rike og mektige, ja, alle folk, både slaver og frie gjemte seg
i grotter og mellom fjellknauser. 16 De ropte til fjellene og steinene: "Fall
over oss. Gjem oss for sinnet til ham som sitter på tronen og Lammet.
17 For nå har den fryktelige dagen kommet da Gud og Lammet vil dømme
alle. Hvem kan da overleve?"

7

Guds folk skal bli frelst

1 Så fikk jeg se fire engler stå ved jordens fire hjørner. De hindret de fire
vindene i å blåse over jorden. Løvet rørte seg ikke på trærne og havet lå
blankt som et speil. 2 Jeg fikk se en engel komme opp i øst. Han hadde
med seg et segl fra den Gud som lever, og ropte til de fire englene, de som
hadde fått makt til å skade jorden og havet: 3 "Vent! Ikke skad jorden,
havet eller trærne før vi har fått satt et merke på vår Guds tjenere, et segl
i pannen."
4-8 Jeg fikk høre hvor mange som hadde blitt merket med Guds segl.
Det var 144 000.* De kom fra alle Israels stammer: 12 000 fra Juda
stamme var merket med segl.
12 000 fra Rubens stamme.
12 000 fra Gads stamme.
12 000 fra Asjers stamme.
12 000 fra Naftali stamme.
12 000 fra Manasse† stamme.
12 000 fra Simons stamme.
12 000 fra Levi stamme.
12 000 fra Isaskars stamme.
12 000 fra Sebulons stamme.
12 000 fra Josefs stamme
og 12 000 fra Benjamins stamme.

Den store forsamlingen hyller Gud og Lammet

9 Videre fikk jeg se en enorm forsamling mennesker som ingen kunne
telle. De var fra alle folk, stammer, land og språk. De sto for tronen og
Lammet, kledd i hvite klær og med palmegrener i hendene. 10 De ropte

---

* **6:9** Templet i Jerusalem. * **7:4-8** De 144 000 er et symbolsk uttrykk, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. † **7:4-8** Manasse hørte egentlig til Josefs stamme, etter som han var Josefs sønn. Men Manasse måtte erstatte Dans stamme, etter som de hadde blitt avgudsdyrkere i følge Dommerboken 18:30.

med kraft: "Det er vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet som har
frelst oss."
11 Alle englene sto rundt tronen, de 24 lederne i himmelen og de fire
skikkelsene. De falt ned på sine ansikter for tronen og tilba Gud. 12 De
sa:
"Vi synger lovsanger og ærer vår Gud for hans visdom.
Ja, vi synger lovsanger for ham!‡
Vi takker og hyller ham i evighet for hans makt og styrke.
Ja, vi takker ham!$1§"
13 En av de 24 lederne i himmelen spurte meg: "Vet du hvem disse er
som er kledd i hvite klær, og hvor de kommer fra?"
14 "Nei, min herre", svarte jeg, "du er den som har det svaret."
Da sa han til meg: "Det er de som er kommet ut av de store lidelsene.
De har vasket klærne sine, gjort seg rene og hvite i Lammets blod.*
15 Det er derfor de står her for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans
tempel.
Han som sitter på tronen skal bo blant dem og beskytte alle.
16 De skal aldri mer gå sultne og tørste.
Verken solen eller annen brennende hete skal skade dem.
17 For Lammet, som står for tronen,
skal være gjeteren deres og lede dem til kildene med livets vann†.
Gud skal tørke bort tårene fra deres øyne."

8

Det sjuende seglet blir brutt. De sju trompetene

1 Da Lammet brøt det sjuende seglet, ble det helt stille i himmelen.
Stillheten varte i omkring en halv time. 2 Så fikk jeg øye på de sju englene
som står for Gud. De fikk hver sin trompet.
3-4 En annen engel kom og stilte seg ved alteret med en gullskål for
røkelse. Han ble gitt rikelig med røkelse. Den skulle han ofre på alteret
av gull foran tronen, sammen med de bønnene og den tilbedelsen som er
blitt sendt opp fra dem som tilhører Gud. Lukten av røkelsen, den som
ble ofret sammen med bønnene og tilbedelsen, steg opp til Gud fra skålen
i hånden til engelen.*
5 Engelen fylte så skålen med ild fra alteret og kastet ned den på jorden.
Straks begynte det å lyne, drønne av torden, og jorden bevet i jordskjelv.

Seks engler blåser i trompetene

6 De sju englene gjorde seg beredt til å blåse i sine sju trompeter.
7 Den første engelen blåste i sin trompet. Da kom det hagl og ild blandet
med blod som falt ned over jorden. Ilden brente opp en tredjedel av jorden.
Alle trær og grønn vegetasjon ble brent opp på den tredjedelen.
8-9 Så blåste den andre engelen i sin trompet. Da ble det kastet noe
som så ut som et stort brennende fjell ned i havet. Fjellet forandret en
tredjedel av havet til blod. Det drepte alt levende og utslettet alle skip på
den tredjedelen av havet.

---

‡ **7:12** I grunnteksten: Amen! § **7:12** I grunnteksten: Amen! * **7:14** De har blitt skyldfri innfor Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskenes synder da han døde og ofret sitt blod. † **7:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. * **8:3-4** Røkelsen fra engelen gjorde at Gud aksepterte menneskene sine bønner og tilbedelse.

10 Den tredje engelen blåste nå i sin trompet. Da kom en stor flammende
stjerne fra himmelen og falt ned på en tredjedel av elvene og vannkildene.
11 Stjernen ble kalt "Bitterhet", for den forurenset en tredjedel av alt vannet
på jorden. Mange mennesker døde på grunn av at de hadde drukket
forurenset vann.
12 Etter dette blåste den fjerde engelen i sin trompet. Da ble solen, månen
og stjernene skadet. De lyste ikke i en tredjedel av tiden. Da var det ikke
noe sollys på en tredjedel av dagen. I en tredjedel av natten lyste verken
månen eller stjernene. 13 Nå så jeg en ensom ørn fly tvers over himmelen,
og jeg hørte den rope med kraftig stemme: "Ulykken, ulykken, ulykken
vil ramme alle som bor på jorden, når de tre siste englene vil blåse i
trompetene."

9

1 Den femte engelen blåste i trompeten. Da så jeg en stjerne som hadde
falt ned på jorden fra himmelen. Stjernen fikk nøkkelen til den bunnløse
avgrunnen. 2 Da den åpnet avgrunnen, veltet det fram røk som fra en
enorm ovn. Solen og luften ble formørket av røken.
3 Så dukket det fram gresshopper i røken og slo seg ned på jorden. De
fikk makt til å stikke på samme måten som skorpioner. 4 De ble likevel
nektet å skade gresset, vegetasjonen og trærne, men bare de menneskene
som ikke var merket med Guds segl på pannene sine. 5 De fikk ikke drepe
noen, men skulle pine folkene i fem måneder. Smertene som de ble årsak
til, kjentes som stikk fra en skorpion. 6 Når dette skjer, vil menneskene ta
sine liv, men de skal ikke gjennomføre det. De vil lengte etter å dø, men
døden skal rømme bort!
7 Gresshoppenne så ut som hester som var utrustet til kamp. Disse hadde
noe som så ut som kranser av gull på hodene sine. Hestehodet lignet på
ansiktet hos et menneske. 8 Håret var langt som håret hos en kvinne.
Tennene var som løvetenner. 9 De hadde brystskjold av noe som lignet
jern. Lyden av vingene deres lød som når en armé av hester og vogner
stormer av sted til kamp. 10 De hadde haler og brodder som skorpioner.
Det var med giftbroddene de kunne pine menneskene i fem måneder.
11 Kongen deres var avgrunnens engel. På hebraisk blir han kalt Abaddon
og på gresk Apollyon, som betyr "Ødeleggeren".
12 Den første katastrofen er over med dette, men det skal komme to til.
13 Den sjette engelen blåste i trompeten. Da hørte jeg en stemme som
talte fra de fire hornene på alteret av gull foran Guds trone. 14 Stemmen
sa til den sjette engelen: "Slipp løs de fire englene som er bundet nær den
store elven Eufrat." 15 De hadde blitt holdt i beredskap nettopp for denne
timen, denne dagen, denne måneden og dette året. Nå ble de sluppet løs
for å drepe en tredjedel av menneskene. 16 De disponerte en armé med
200 millioner ryttere; jeg fikk greie på hvor mange de var.
17 I synet mitt så jeg hestene og rytterne. De så ut på denne måten:
Rytterne bar brystskjold som var ildrøde, mørkeblå og gule som svovel.
Hodet til hestenes lignet på hodet til en løve. Ut av munnen deres kom det
røk, ild og svovel. 18 En tredjedel av alle menneskene ble drept av disse tre
plagene, ilden, røken, og svovel som kom ut fra munnen til hestene. 19 De
hadde dødelig kraft i sin munn og hale. Halene deres var som slanger med
hode som kunne skade.

20 De menneskene som overlevde disse plagene, nektet fortsatt å vende
om til Gud! De fortsatte å tilbe demoner og avgudsbilder, som de selv
hadde laget av gull, sølv, bronse, stein og tre. Figurene kunne verken se,
høre eller gå. 21 De sluttet ikke med mordene sine, sin magi, okkultisme,
seksuelle løssluppenhet og sine tyverier.

10

Engelen med den lille skriftrullen

1 Nå så jeg en annen enorm engel som kom ned fra himmelen. Han var
innhyllet i en sky og med en regnbue over sitt hode. Ansiktet hans lyste
som solen og føttene hans var som søyler av ild. 2 I hånden holdt han
en liten skriftrull som var åpnet. Han satte den høyre foten på havet og
den venstre på jorden. 3 Med kraftig stemme, lik en løve som brøler, ropte
han. Da han hadde sluttet å rope, drønnet sju tordenbrak til svar. 4 Jeg ville
skrive ned det de sju tordenbrakene ga til svar. Da hørte jeg en stemme
fra himmelen si: "Bevar ordene som lød i tordenen for deg selv, ikke skriv
dem ned!"
5 Engelen, som jeg hadde sett stå på havet og på jorden, løftet sin høyre
hånd mot himmelen. 6 Han sverget ved ham som lever i all evighet, han
som skapte himmelen og alt som finnes i den, jorden og alt som finnes på
den, havet og alt som finnes i det. Han sa: "Tiden er ute. 7 Når den sjuende
engelen blåser i trompeten, da har Guds hemmelige plan blitt sluttført,
helt i tråd med det glade budskap han bar fram gjennom sine tjenere og
profeter."
8 Så hørte jeg stemmen fra himmelen på nytt, som sa: "Gå til engelen som
står på havet og på jorden. Ta den åpne skriftrullen ut av hånden hans."
9 Da gikk jeg bort til engelen og ba ham om å gi meg den lille skriftrullen.
Han sa til meg: "Ja, ta den og spis den. Den skal svi i magen din, men så
lenge du har den i munnen, vil den smake søt som honning."
10 Da tok jeg skriftrullen ut av hånden hans og spiste den opp. Akkurat
som han hadde sagt smakte den søtt i munnen, men da jeg hadde svelgd
den, svidde den i magen.
11 Han sa til meg: "Enda en gang må du holde fram Guds budskap om
det han planlegger å gjøre med land, folk, språk og makthavere."

11

Representantene fra Gud

1 Nå ga de meg en målestokk, den var en stav, og de sa til meg: "Gå og
mål Guds tempel og alteret, og tell alle som tilber der.* 2 Templets ytre gård
skal du ikke måle, for den har Gud overlatt til dem som ikke kjenner ham.
De vil beseire Guds by, Jerusalem og ha kontrollen over byen i 42 måneder†.
3 I disse 1 260 dagene vil jeg gi mine to representanter i oppdrag å holde
fram mitt budskap mens de er kledd i sørgeklær."
4 Disse representantene er de to oliventrærne og de to lysestakene som
står foran jordens Herre.‡ 5 Dersom noen forsøker å skade dem kommer
flammer av ild til å sprute ut av munnen deres. Hver fiende som vil skade

* **11:1** Johannes fikk i oppdrag at måle og telle det som skulle beskyttes av Gud. † **11:2** 42 måneder, eller 1 260 dager, er det samme som 3½ år, hvilken er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbolet forekommer i v.9 og 11. ‡ **11:4** Se Sakarja 4:1-14.

dem, vil bli drept av ilden. 6 De har makt til å stenge himmelen, slik at det
ikke kommer regn i den tiden som de bringer Guds budskap. Videre har
de makt til å forvandle alle elver til blod og sende alle slags plager over
jorden, så ofte de vil.
7 Når de har sluttført oppdraget sitt med å bære fram budskapet
som Guds representanter, vil udyret§ som stiger opp fra den bunnløse
avgrunnen, angripe, beseire og drepe de to. 8 Likene deres vil ligge på
gaten i den store byen som symbolsk blir kalt "Sodoma" og "Egypt", der
deres Herre også ble henrettet ved å bli spikret fast på et kors. 9 Mennesker
fra alle land, stammer, språk og folk vil i tre og en halv dag se kroppene
deres ligge der. De vil ikke tillate at kroppene blir begravd. 10 Jordens
innbyggere vil glede seg over at Guds representanter endelig er døde. De
vil juble og utveksle gaver til hverandre for å feire at de er kvitt disse to
profetene som bar fram Guds budskap og var til så mye bry.
11 Etter tre og en halv dag vil livets Ånd fra Gud komme inn i de to
døde. De vil sette seg opp, og alle som ser dette, vil bli vettskremt. 12 Så
vil en kraftig stemme fra himmelen rope: "Kom hit opp!" Jeg var vitne
til at de for opp til himmelen i en sky, rett foran øynene på deres fiender.
13 I samme øyeblikk ble det et kraftig jordskjelv, som fikk en tiendedel av
byen til å styrte sammen. 7 000 mennesker ble drept, og de som overlevde,
skalv av skrekk og begynte å hyllet, himmelens Gud.
14 Den andre katastrofen er med dette over, men den tredje er like om
hjørnet.

Den sjuende engelen blåser i trompeten

15 Akkurat da blåste den sjuende engelen i trompeten. Sterke stemmer
ble hørt fra himmelen. De sa:
"Vår Gud og Kristus,
kongen han lovet oss,
har nå tatt makten over hele verden.
Han skal regjere i all evighet."
16 De 24 lederne i himmelen, som satt på sine troner for Gud, falt ned på
ansiktene, tilba, og sa:
17 "Vi takker deg, Herre Gud,
du som har alt makt, du som er og alltid har vært,
for at du har begynt å utøve din store makt for å regjere.
18 Folkene raste i sinne, men nå er det din tur å være sint.
Det er tid for at de døde skal bli dømt.
Du vil lønne profetene som tjente deg ved å holde fram budskapet,
og alle folk som tilhører deg.
Ja, du vil lønne alle som er lydige og tilber deg.
Det gjelder både fine mennesker og vanlige folk.
Du vil utslette dem som ødelegger verden."
19 Så ble Guds tempel i himmelen åpnet. Der inne ble Paktens ark*
synlig. Det lynte, drønnet av torden, ble jordskjelv og store hagl falt ned.

12

Kvinnen og dragen

§ **11:7** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. * **11:19** Pakten Ark var en kiste kledd med gull, der Israels folk oppbevarte steintavlene med Paktens avtale, det vil si de ti budene. Se Andre Mosebok 25:10-22.

1 Jeg fikk se et symbolsk drama i himmelen.
Jeg så en kvinne, som var svøpt inn i solen, hadde månen under sine
føtter og en krans av tolv stjerner på hodet. 2 Hun var gravid og skulle
straks føde, for hun skrek mens veene begynte å komme.
3 Videre så jeg en annen symbolsk handling i himmelen: En svær rød
drake dukket opp. Den hadde sju hoder med ti horn og sju kroner på
hodene. 4 Halen på dragen dro med seg en tredjedel av stjernene og kastet
dem ned på jorden. Han sto foran kvinnen som skulle føde, slik at han
kunne sluke barnet i samme øyeblikk det var født. 5 Kvinnen fødte en gutt
som en gang skal herske over alle folk med uinnskrenket makt*. Barnet ble
rykket bort og ført opp til tronen hos Gud. 6 Kvinnen flyktet ut i ørkenen,
der Gud hadde gjort i stand et sted for henne. Der vil hun bli tatt hånd om
i 1 260 dager†.
7 Så brøt en krig ut i himmelen. Mikael og de englene som var under hans
kommando, gikk til krig mot dragen og englene hans. 8 Dragen tapte slaget,
og han og englene ble presset ut av himmelen. 9 Han, den store dragen,
den gamle slangen, som ble kalt djevelen eller Satan,‡ og som bedrar hele
verden, ble kastet ned på jorden sammen med alle englene sine.
10 Jeg hørte en kraftig stemme som ropte i himmelen:
"Vår Gud har endelig frelst oss for evig!
Han har vist sin styrke og er begynt å regjere.
Kristus, kongen som han lovet oss, har fått all makt.
Anklageren, han som dag og natt anklaget våre troende søsken for vår
Gud,
han har blitt kastet ned fra himmelen på jorden.
11 De troende beseiret den som anklaget,
etter som Lammet døde og ofret sitt blod for å ta straffen for syndene.
Ja, de beseiret Anklageren fordi de troende til
og med var villige til å miste sitt liv for å spre budskapet om det som
Lammet hadde gjort.
12 Juble derfor, du himmel og alle dere himmelens innbyggere.
Ulykken vil ramme jorden og havet,
for djevelen har kommet ned til dere og hans sinne er uten kontroll,
etter som han vet at han bare har en kort tid igjen."
13 Da dragen merket at han hadde blitt kastet ned på jorden, forfulgte
han kvinnen som hadde født gutten. 14 Hun fikk vinger som på en stor
ørn, slik at hun kunne fly ut i ørkenen, til det stedet der hun skulle bli tatt
hånd om og bli beskyttet for dragen i tre og en halvt år§.
15 Dragen forsøkte å drukne kvinnen i voldsomme vannmengder som
fosset ut av hans munn. 16 Jorden åpnet sin munn og reddet kvinnen
ved å absorbere vannmengdene som dragen sprutet ut. 17 Da ble dragen
rasende på kvinnen og startet en krig mot resten av barna hennes, mot
alle de som er lydige mot Gud og sprer budskapet om Jesus. Dragen stilte
seg på stranden ved havet.

---

* **12:5** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. † **12:6** 1 260 dager er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. Samme symbol finnes i v.14. ‡ **12:9** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". § **12:14** På gresk: En tid, to tider og en halv tid. Se kommentar til 12:6.

13

Udyret fra havet

1 I synet mitt så jeg et udyr stige opp av havet. Det hadde ti horn og sju
hoder. Hvert horn var prydet med en krone. På alle hodene sto et navn
som spottet* Gud. 2 Udyret så ut som en leopard, men hadde føtter som en
bjørn og kjeft som en løve.† Dragen overførte sin kraft, trone og enorme
makt til udyret.
3 Jeg så at et av hodene på udyret var hardt skadet, men at det dødelige
såret hadde blitt leget. Hele verden ble grepet av beundring for udyret
og begynte å følge det. 4 De tilba dragen for at han hadde gitt udyret slik
makt, og de tilba udyret og sa: "Ingen er større enn udyret! Hvem kan
kjempe mot det?"
5 Så ble udyret utstyrt med en munn som skrøt og hånte alt og alle som
var hellig og hadde med Gud å gjøre. Det fikk makt til å holde på i 42
måneder‡. 6 Det spottet Gud og hans rett til å bestemme, og det spottet
Guds bolig der han er og alle som finnes i himmelen. 7 Det fikk også
makt å kjempe mot alle som tilhører Gud, og beseire dem. Videre fikk
det makt til å regjere over alle stammer, land, språk og folk. 8 En stor del
av innbyggerne på jorden vil tilbe udyret. De eneste som ikke vil delta i
tilbedelsen, er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham.
Derfor har de navnene sine skrevet i livets bok§ som finnes hos Lammet
som er slaktet. Gud hadde bestemt navnene i boken allerede før verden
ble skapt.
9 Lytt nøye og forsøk å forstå!
10 På grunn av denne motstanden mot udyret vil enkelte bli ført bort i
fangenskap,
og andre vil bli drept med sverd.
Her gjelder det for dem som tilhører Gud å holde hardnakket fast ved
troen.

Udyret fra jorden

11 Jeg så også et annet udyr. Det kom opp av jorden og hadde to horn
som lignet på hornene hos en ung saubukk, men det hadde stemmen til en
drake. 12 Det har samme makten som det første udyret og representerer
udyret. Det krever at alle innbyggerne på jorden må tilbe det første udyret
som hadde de dødelige sårene som ble leget. 13 Det utfører store mirakler
og kan til og med få ild til å falle ned fra himmelen mens alle ser på.
14 Gjennom alle miraklene som det utfører på oppdrag av det første udyret,
bedrar det innbyggerne på jorden. Udyret ber menneskene å lage et stort
bilde av det udyret som hadde blitt hugget med sverdet, men blitt levende
igjen. 15 Det får også makt til å gi liv til dette bilde, slik at bildet til og med
kan snakke og gi befaling om at den som ikke tilber det, skal bli drept.
16 Det andre udyret krever at alle, både fine mennesker og vanlige folk,
rike og fattige, frie og slaver, skal ha et merke på høyre hånden eller i
pannen. 17 Ingen kan kjøpe eller selge noe som helst dersom de ikke har
udyrets merke. Merket er enten udyrets navn, eller de tallene som står
i stedet for navnet. 18 Her blir det krevd visdom, og bare den som har

---

* **13:1** Å spotte er å håne og snakke stygt om noe hellig. † **13:2** Se Daniel 7:2-7. ‡ **13:5** 42 måneder er det samme som 3½ år, hvilket er halvdelen av 7, det fullkomne tallet. Det kan altså ses som et symbolsk uttrykk for en begrenset tid. § **13:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

forstand, kan regne ut udyrets tall. Det er et menneskетall, og tallet er 666*.

14

Lammet og de 144 000

1 Nå så jeg Lammet stå på Sions fjell*. Sammen med Lammet sto de
144 000†, som hadde Lammets navn og hans Fars navn skrevet i sine
panner. 2 Jeg fikk høre stemmer fra himmelen. Stemmene lød som lyden
av store vannmasser, og som drønn av torden, som et helt orkester av
harper.
3 Disse tusener av mennesker som sto for Guds trone, for de fire
skikkelsene, de 24 lederne i himmelen, og de sang en ny sang. Ingen kunne
lære seg denne sangen uten de 144 000 som hadde blitt kjøpt fri fra jorden.
4 Det er de som har holdt seg borte fra avgudsdyrkelse og har bevart sin
åndelige renhet.‡ De følger Lammet hvor det enn går. De har blitt kjøpt fri
fra jordens alle mennesker, som en første innhøsting til Gud og Lammet.
5 De har aldri løyet for noen, de er skyldfri.

De tre englene

6 Etter dette fikk jeg se en annen engel. Den fløy tvers over himmelen og
hadde et evig gledesbudskap å fortelle for dem som bor på jorden, for alle
land, stammer, språk og folk.
7 Den ropte med kraftig stemme: "Ha respekt for Gud og gi ham æren.
Tiden er kommet da han skal dømme. Tilbe ham som skapte himmelen,
jorden, havet og alle vannkildene."
8 En annen engel fulgte etter ham og ropte: "Den store byen Babylon har
falt. Denne byen som dro med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser
og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin."§
9 Så fulgte en tredje engel som ropte med kraftig stemme: "Alle som tilber
udyret*, bildet av udyret og bærer udyret sitt merke i sin panne eller på
hånden, 10 de vil også måtte drikke av Guds vredes vin. Ublandet har
den blitt fylt opp i Guds vredes beger. De vil bli plaget med ild og svovel
foran Guds engler og Lammet.† 11 Røken fra deres plager vil stige opp i all
evighet. De vil ikke få noen lindring verken dag eller natt. Dette rammer
alle disse som tilber udyret og bildet av det og som tar på seg merket med
udyrets navn‡. 12 Her gjelder det at de som tilhører Gud, har langvarig
utholdenhet og holder fast ved Guds befalinger og troen på Jesus."
13 Jeg hørte en stemme fra himmelen som sa: "Skriv dette ned: Lykkelige
er de som fra og med nå dør mens de trofast følger Herren Jesus! Ja, sier
Guds Ånd, de skal få hvile fra sitt strev og deres gode gjerninger følger
med dem!"

---

* **13:18** Det kan være et symbol, enten for et menneske navn, eller for tredobbel ondskap og ufullkommenhet, tallet 6 når ikke opp til det fullkomne tallet 7. * **14:1** Sions berg er det stedet der Jerusalem ligger. Her handler det om det himmelske Jerusalem som blir omtalt i kap.21. † **14:1** De 144 000 er et symbolsk tall, 12×12×1 000. Det står enten for alle troende, eller for alle jøder som har begynt å tro på Jesus som Messias, den lovede kongen. Se også noten til 21:16. ‡ **14:4** På gresk: De har ikke skitnet seg til med kvinner, men er rene som uskyldige. Dette bilde på seksuell renhet viser sannsynligvis til at de har holdt seg borte fra den prostituerte kvinnen, det vil si denne verdens onde system, som blir omtalt i v.8 og i kap.17. § **14:8** Se Jeremia 25:12-15. * **14:9** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **14:10** "Ild og svovel". Se Salmenes bok 11:6. ‡ **14:11** Merket med udyrets navn finnes beskrevet i 13:16-18.

Høsttid over jorden

14 Jeg fikk se en hvit sky. På den satt noe som lignet en menneskesønn§.
Han hadde en krans av gull på hodet og en skarp sigd i hånden.
15 En engel kom nå ut fra templet og ropte med kraftig stemme til ham
som satt på skyen: "Det er tid til å høste! La din sigd svinge over jorden,
for avlingen er moden." 16 Han som satt på skyen, svingte sigden over
jorden, og avlingen på jorden ble samlet inn. 17 Enda en engel kom ut fra
templet i himmelen. Han hadde også en skarp sigd.
18 Så kom en engel ut fra alteret i templet. Han hadde makt over ilden
og ropte med kraftig stemme til engelen som hadde den skarpe sigden:
"Ta sigden og skjær av drueklasen fra jordens vinstokk, for druene er
modne." 19 Da svingte engelen sigden over jorden og skar av drueklasen
og kastet druene i Guds vredes store vinpresse. 20 Druene ble trampet til
mos i vinpressen utenfor byen.* Fra pressen fløt en strøm av blod som var
så dyp at den ville nådd opp til bislet på en hest, og strømmen var 1 600
stadier† lang.

15

Den nye sangen i himmelen

1 Nå fikk jeg se et annet symbolsk og fantastisk drama i himmelen.
Jeg så sju engler. De var valgt ut for å spre de sju siste katastrofene på
jorden. Disse katastrofene er de siste, for når de er over, kommer Guds
sinne til å være slutt.
2 Jeg så noe som lignet et hav av glass blandet med ild. På det sto alle
dem som hadde lykkes med å komme fri fra udyret*, bildet av udyret og
tallet som representerer navnet på udyret. Alle holdt de Guds harper i
hendene sine. 3 De sang Guds tjener Moses sine sanger og Lammets sang:†
"Store og vidunderlige er dine gjerninger, Herre Gud, du som har all makt.
Du er rettferdig og sann i alt det du gjør, du høvding over alle land.‡
4 Hvem ville ikke frykte for deg, Herre, og hylle deg? Du alene er hellig.
Alle folk vil komme og tilbe deg, for dine rettferdige dommer er blitt
synlige."
5-6 Videre så jeg i synet mitt hvordan templet i himmelen, vitnesbyrdets
telt§, ble åpnet. Fra Det aller helligste kom de sju englene som var valgt
ut til å spre de sju katastrofene. De var kledd i skinnende hvitt tøy av lin
og hadde gullbelter over brystet. 7 En av de fire skikkelsene rakte hver av
de sju englene skålen sin av gull. Hver skål var fylt av Guds sinne, sinne
fra ham som lever i all evighet. 8 Det aller helligste ble fylt av røk fra hans
herlighet og makt, og ingen kunne gå inn der før de sju katastrofene fra
de sju englene var over.

---

§ **14:14** "Menneskesønnen" er et hebraisk ord for å si "av mennesker". Det var en tittel på Kristus, den lovede kongen, som Jesus brukte om seg selv. Bildet er hentet fra Daniel 7:13-14. * **14:20** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6. † **14:20** 1 600 stadier er 30 mil. Men tallet kan være symbolsk, 4×4×100, der 4 står for de fire verdensretningene. Tallet 1 600 skulle da representere hele verden. * **15:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **15:3** "Moses sang", se Andre Mosebok 15:1-18. "Lammets sang", se 14:3. ‡ **15:3** Mange håndskrifter har i stedet: Evighetens høvding. § **15:5-6** Før Israels folk hadde bygd et virkelig tempel, brukte de et telt. I det innerste rommet, som ble kalt "Det aller helligste", ble det oppbevart en gullkiste, arken, med paktstegnet, det vil si steintavlene med de ti budene.

16

Sju engler med sju plager

1 Jeg hørte en kraftig stemme fra Det aller helligste i templet si til de sju
englene: "Gå og tøm de sju skålene med Guds sinne ut over jorden."
2 Da gikk den første engelen bort og tømte skålen sin over jorden.
Fryktelige og plagsomme byller slo ut på dem som bar udyrets* merke
og tilba bildet av udyret.
3 Den andre engelen tømte skålen sin over havet. Vannet ble som blodet
fra et dødt menneske, og alt som levde i sjøen, døde.
4 Den tredje engelen tømte skålen sin over elvene og vannkildene. De
ble også forandret til blod.
5 Så hørte jeg at engelen som hadde makten over vannet sa:
"Rettferdig er du som er til og alltid har vært,
du Hellige som har felt denne dommen.
6 Innbyggerne på jorden har drept profetene som bar fram budskapet ditt,
og de menneskene som tilhører deg.
De har latt blodet deres renne på jorden.
Derfor har du gitt dem blod å drikke.
Dette er straffen de har fortjent."
7 Jeg hørte en stemme fra alteret i templet si:
"Ja, Herre Gud, du som har all makt,
dine dommer er sanne og rettferdige."
8 Den fjerde engelen tømte skålen sin over solen. Solen fikk tillatelse til å
svi menneskene med sin ild. 9 Da menneskene ble brent av den voldsomme
heten fra solen, forbannet de Gud som hadde makt til å sende slike plager.
Ingen angret synden sin, vendte om til Gud og ga ham æren.
10 Så tømte den femte engelen skålen sin over udyrets maktsentrum. Da
ble hans rike dekket av mørke. Menneskene bet tungene sine i biter av
smerte. 11 De forbannet Gud i himmelen for sine plager og byller, men de
angret ikke sine onde handlinger og vendte om til Gud.
12 Den sjette engelen tømte skålen sin over den store elven Eufrat. Den
tørket ut, slik at veien lå åpen for makthaverne fra Østen. 13 Jeg så tre onde
ånder som så ut som padder. De kom fram fra draken sin munn, av udyret
sin munn og av den falske profeten sin† munn. 14 Disse demoniske åndene
som kan utføre mirakler, gikk ut til alle verdens makthavere og overtalte
dem til å samle seg til kamp mot Herren Jesus på den store dagen, da Gud,
som har all makt, skal dømme verden.
15 "Lytt", sier Jesus: "Jeg kommer uventet som en tyv om natten! Lykkelig
er den som holder seg våken og har klærne sine parat, slik at han ikke
behøver gå naken og skamfull når de han møter, ser ham."‡
16 De onde åndene samlet alle verdens makthavere på det stedet som på
hebraisk blir kalt Harmageddon§.
17 Til slutt tømte den sjuende engelen skålen sin over luften. Da hørte jeg
en kraftig stemme fra tronen i Det aller helligste i templet, og den sa: "Det
er skjedd!" 18 Det lynte, drønnet av torden og ble et stort jordskjelv som
var så kraftig at ingen noen gang sett noe tilsvarende. 19 Den store byen

* **16:2** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. † **16:13** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. ‡ **16:15** Se Matteus sin fortelling om Jesus 24:42-43. § **16:16** Harmageddon er sannsynligvis fjellet Megiddo i Israel, et sted der kamper har blitt utkjempet i tusener av år.

ble kløvd i tre deler. Mange byer rundt om i verden styrtet sammen. Gud glemte ikke den store byen Babylon og syndene som florerte, og lot byen tømme begeret med hans glødende vredes vin. 20 Alle øyene forsvant, og fjellene var borte. 21 Det falt enorme hagl på omkring 40 kilo fra himmelen ned over jorden. Menneskene forbannet Gud for haglene, etter som katastrofen var en så fryktelig pine.

17

Den prostituerte kvinnen

1 En av de sju englene som hadde tømt ut plagene, kom nå fram og snakket til meg. Han sa: "Kom, jeg vil vise deg dommen som skal ramme den prostituerte kvinnen, den store byen som ligger ved de mange vann. 2 Makthaverne i alle land har ligget med henne. Innbyggerne på jorden har ruset seg som av vin med hennes seksuelle løssluppenhet.*"

3 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført ut i ørkenen.† Der fikk jeg se en kvinne som satt på et lysende rødt udyr‡. Udyret var tatovert med navn som spottet Gud. Det hadde sju hoder og ti horn. 4 Kvinnen bar klær av mørkerøde og lysende rødt§ tøy, og hun hadde vakre smykker av gull, edelsteiner og perler. I hånden holdt hun et beger av gull som var fylt av snuskete og skitten styggedom fra hennes seksuelle løssluppenhet. 5 På pannen hennes sto det skrevet et navn som hadde en hemmelig formel:

"Babylon den store,
alle prostituerte
og styggedommens mor i verden."

6 Jeg så at kvinnen også var ruset. Hun hadde drukket seg full på blodet fra dem som tilhører Gud, fra dem som er blitt martyrer fordi de hadde spredd budskapet om Jesus. Jeg stirret på henne med vantro forskrekkelse.

7 "Hvorfor er du så forskrekket?" spurte engelen. "Jeg vil fortelle deg hvem hun er og hvem udyret som hun rir på er, det som har sju hoder og ti horn. 8 Udyret som du fikk se, har eksistert, men er ikke mer, det skal på nytt komme opp av den bunnløse avgrunnen for så å gå under. En stor del av innbyggerne på jorden vil bli dypt sjokkert når de ser at udyret, det som har eksistert men ikke er mer, og som på nytt kommer tilbake. De eneste som ikke blir forskrekket, er de som har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre ham, og derfor har sine navn skrevet i livets bok*, slik som Gud hadde bestemt allerede før verden ble skapt.

9 I dette blir det krevd både visdom og forstand. De sju hodene representerer sju høyder som kvinnen sitter på. Samtidig er de sju makthavere. 10 Fem av disse makthaverne har allerede falt, den sjette regjerer nå og den sjuende skal komme. Hans regjeringstid skal bli kort. 11 Udyret som har eksistert, men ikke er mer, det er den åttende makthaver. Han er også en av de sju og skal gå under.

12 De ti hornene du så på udyret, er ti makthavere som ennå ikke har begynt å regjere. De skal en kort periode regjere sammen med udyret. 13 Alle ti vil bli enige om å overdra makten og myndigheten til udyret.

---

* **17:2** Se Jeremia 51:7. † **17:3** På gresk: Engelen førte meg i ånden ut i ørkenen. ‡ **17:3** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. § **17:4** På gresk: purpur og skarlagensrødt. Fargene var symboler for makt og luksus. * **17:8** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29.

14 Sammen med udyret vil de kjempe mot Lammet. Lammet, og alle som
har takket ja til Guds innbydelse om å tilhøre Lammet og trofast holde seg
til ham, de skal beseire alle disse makthaverne. Lammet er alle herrenes
Herre og alle kongenes konge."
15 Så sa engelen til meg: "De vassdragene som du så, der den prostituerte
bor, er et bilde på land, individer, folk og språk. 16 Udyret og de ti hornene
som du så, skal hate den prostituerte, ta eiendelene og klærne, spise kjøttet
hennes og brenne henne opp i ilden. 17 Dette er helt i tråd med Guds plan,
for det er han som får de ti kongene til å overdra makten til udyret, helt til
Guds forutsigelse har gått i oppfyllelse. 18 Kvinnen som du så i synet, hun
er den store byen som regjerer over makthaverne i alle land på jorden."

18

Babylons fall

1 Etter alt dette så jeg en engel komme ned fra himmelen. Han hadde
stor makt, og hans herlighet skinte som lyset fra lyskastere over jorden.
2 Han ropte med kraftig stemme:
"Den store byen Babylon har falt.
Den har blitt et sted der demonene bor,
et oppholdssted for alle onde ånder,
en plass der motbydelige rovfugler samler seg.
3 Dommen har falt over den prostituerte,
over byen som trakk med seg verdens folk i sine seksuelle utskeielser
og ble årsak til at de nå må drikke Guds vredes vin.
Makthaverne i alle verdens land har ligget med henne.
Forretningsfolk i hele verden har blitt rike på hennes ufattelige luksus og
overflod."
4 Så hørte jeg en annen stemme fra himmelen si:
"Dra bort fra henne, mitt folk,
slik at dere ikke synder sammen med henne
og må gjennomgå den samme straffen som hun får.
5 Syndene hennes har blitt stablet opp på hverandre
og rekker helt til himmelen.
Gud har ikke glemt det onde hun har gjort.
6 Dere skal behandle henne slik hun behandlet dere.
Gi henne dobbelt igjen for alt hun har gjort.
Hun ga andre av sin drikke,
så gi henne drikke som er dobbelt så bitter.
7 Hun omga seg med luksus og overflod,
så la henne få smake sin del av smerte og sorg.
Hun sier til seg selv: 'Her sitter jeg som dronning,
er ingen enke og kommer aldri til å oppleve sorg.'
8 På en og samme dag skjer forandringen,
og plagene rammer henne.
Hun vil få oppleve død, sorg, hunger,
og hun vil bli brent opp av ilden.
Mektig er Herren Gud som dømmer henne.
9 Makthaverne i verden, som tok del i hennes seksuelle utskeielser og
nøt hennes luksus, skal gråte og jamre seg når de ser røken stige opp fra
de forkullede restene av henne. 10 Av frykt kommer de til å stå langt unna
for ikke å bli rammet av den samme straffen. De vil rope:

'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon,
du kraftfulle by!
På et øyeblikk har dommen kommet over deg.'
11 Forretningsfolkene på jorden vil sørge og gråte over deg. Det finnes
ingen som vil kjøpe varene deres. 12 Ikke noe marked for gullet og sølvet
deres, edelsteinene, perlene, stoff av lin og silke, mørkerødt og lysende
rødt tøy*, aromatiske tresorter, varer av elfenben, kostbare treslag, kopper,
jern og marmor. 13 Heller ikke krydder, parfyme, salve, røkelse, vin,
olivenolje, fint mel, hvete, buskap, sauer og hester, vogner, slaver og
krigsfanger. 14 'Alt det vakre du har lengtet etter, har gått tapt', roper
de. 'All luksusen og prakten som du satte så høyt, vil aldri mer tilhøre
deg. Alt er borte for alltid.' 15 Ja, forretningsfolkene som ble rike ved å
selge dette til henne, vil stå lang unna av frykt for å bli rammet av den
samme straffen. De vil gråte og jamre seg og si:
16 'Ulykken, ulykken har rammet deg, du kraftfulle by!
Du som bar klær av fineste lin,
mørkerøde og lysende røde tøy,
du som hadde smykker av gull,
edelsteiner og perler.
17 På et øyeblikk forsvant all din rikdom!'
Alle handelsfartøyene, kapteinene, besetningene, ja, alle som lever av
å seile på havet, vil stå langt unna. 18 Når de ser røken stige opp fra de
forkullete restene av henne vil de rope: 'Aldri har det eksistert en by som
denne!' 19 De vil strø jord på hodet for å vise sorgen sin, og de vil sørge
og rope:
'Ulykken, ulykken har rammet deg Babylon, du kraftfulle by!
Du som gjorde alle skipsrederne rike i sin lengsel etter luksus.
På et øyeblikk har alt gått tapt.'
20 Gled dere over hennes skjebne,
du himmel og alle dere som tilhører Gud.
Dere disipler av Jesus† og profeter som bar fram budskapet hans, gled
dere.
Endelig har Gud dømt henne for det hun gjorde mot dere!"
21 En stor engel løftet opp en stein, stor som en kvernstein, kastet den i
havet og sa:
"Med den samme kraften skal Babylon, den store byen,
bli styrtet i dypet og forsvinne for alltid.
22 Aldri mer skal lyden av musikk fra harper,
fløyter og trompeter bli hørt i deg.
Aldri mer skal håndverkere av noe slag finnes i deg.
Aldri mer skal noen male korn i deg.
23 Aldri mer skal lampene lyse i deg.
Aldri mer skal glade røster fra brud og brudgom bli hørt i deg.
Dine kjøpmenn styrte handelen i hele verden,
og du bedro alle med din magi og okkultisme.
24 På dine gater rant blodet fra profetene som bar fram budskapet ditt.
Ja, du passet på at de som tilhører Gud, ble myrdet over hele verden."

---

* **18:12** På gresk: Purpur og skarlagensraudt. Fargene var symboler på makt og luksus. † **18:20** Blir også kalt apostler.

19

Seiersjubel i himmelen

1 Etter dette hørte jeg noe som lød som kraftige stemmer fra en stor skare
mennesker i himmelen. De ropte:
"Hyll Gud!* Vår Gud har frelst oss!
Han har vist sin ære og makt
2 ved å dømme sant og rettferdig.
Han har dømt den prostituerte kvinnen,
den kraftfulle byen som ødela verden med sin seksuelle utskeielser.
Han har hevnet seg på henne for drapene på sine tjenerne."
3 Så ropte de enda en gang:
"Hyll Gud!
Røken fra henne stiger opp i all evighet!"
4 De 24 lederne i himmelen og de fire skikkelsene falt ned og tilba Gud
som sitter på tronen, og sa:
"Ja, det er sant!† Hyll Gud!"
5 Fra tronen kom det en stemme som sa:
"Hyll vår Gud, alle dere som er tjenerne hans,
alle dere som lyder og tilber ham,
både fine mennesker og vanlige folk."
6 Enda en gang hørte jeg noe som lød som stemmen fra en stor
skare mennesker. Stemmene lød som lyden av store vannmasser, som
drønnende torden. De ropte:
"Hyll Gud! Herren, vår Gud, han som har all makt,
han er den som regjerer.
7 La oss være glade og juble og gi ham æren.
Det er tid for Lammets bryllupsfest.
Hans brud har gjort seg i stand.
8 Gud har gitt henne rett til å kle seg i skinnende hvitt, fint tøy av lin.
Det fine tøyet av lin er et bilde på at bruden,
alle som tilhører Gud, har fulgt hans vilje."
9 Engelen sa til meg: "Skriv: Lykkelige er de som er innbudt til Lammets
bryllupsfest." Han fortsatte: "Dette er et sant budskap, og det kommer fra
Gud."
10 Da falt jeg ned ved føttene av engelen for å hylle ham, men han
sa: "Nei, ikke gjør det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og de
andre troende som sprer budskapet om Jesus. Det er Gud du skal tilbe,
for sannheten om Jesus inspirerer menneskene til å holde fram Guds
budskap."

Rytteren på den hvite hesten

11 Jeg så himmelen åpen, og jeg fikk se en hvit hest. Rytteren som satt på
den heter "Troverdig og Sann". Han er rettferdig både når han dømmer
og når han kjemper. 12 Øynene hans er som ild, og han har mange kroner
på hodet sitt. Ett navn står skrevet på ham, men ingen vet hva det navnet
betyr uten han selv. 13 Han er kledd i en kappe som har blitt dyppet i
blod. Navnet hans er "Ordet fra Gud"‡. 14 Jeg så himmelens armeer, kledd
i skinnende hvitt, fint tøy av lin, som fulgte etter ham på hvite hester. 15 Fra

---

* **19:1** Grunnteksten har det hebraisk ordet: Halleluja. Samme ord forekommer i v.3, 4 og 6.
† **19:4** I grunnteksten: Amen! ‡ **19:13** "Ordet fra Gud" er Jesus Kristus. Se Johannes sin fortelling om Jesus 1:1 og Johannes første brev 1:1.

munnen hans kommer det ut et skarpt sverd som han skal beseire folkene
med, og han skal herske over alle med total makt§. Han skal trampe druene
i Guds vinpresse til mos, og Gud, han som har all makt, skal la folkene få
drikke sin glødende vredes vin.* 16 På kappen hans, over lårene, står det
skrevet et navn:
"KONGENES KONGE OG HERRENES HERRE."
17 Jeg så også en engel som sto inne i solen. Han ropte med kraftig
stemme til alle fugler som fløy over himmelen: "Kom hit og samle dere
til Guds store måltid. 18 Dere skal få spise kjøtt av makthavere, høye
militære og ledere, fra hester og ryttere, ja, fra alle folk, frie og slaver,
fine mennesker og vanlige folk."
19 Jeg så at udyret†, alle makthaverne i verden og armeene deres hadde
samlet seg for å kjempe mot ham som satt på hesten og mot armeen hans.
20 Udyret ble tatt til fange, sammen med den falske profeten‡, han som
hadde utført mirakler på udyrets oppdrag og bedratt alle som hadde tatt
imot udyrets merke og tilbedt bildet av udyret. Både udyret og den falske
profeten ble levende kastet i sjøen av ild som brenner som svovel.§ 21 Hele
armeen deres ble drept av sverdet som gikk ut av munnen til rytteren. Alle
fuglene spiste seg mette på kjøttet deres.

20

Dragen blir bundet i 1 000 år

1 Etter dette fikk jeg se en engel komme ned fra himmelen. Han hadde
nøkkelen til den bunnløse avgrunnen og en tung kjetting i hånden. 2 Han
grep dragen, den gamle slangen, som er djevelen eller Satan,* og bandt
ham for 1 000 år. 3 Så kastet engelen ham ned i den bunnløse avgrunnen
og låste og forseglet den med et segl, slik at han ikke kunne bedra folkene
før de 1 000 årene hadde gått. Etter det må han bli sluppet ut igjen for en
kort periode.
4 Jeg så også troner. På dem satte noen seg som hadde fått retten til å
dømme. Disse som jeg så, var sjelene til de menneskene som hadde blitt
halshugget fordi de spredde Guds budskap om Jesus. De hadde ikke tilbedt
udyret†, bildet av udyret eller tatt imot merke av udyret i sine panner eller
på hendene. Disse menneskene fikk liv igjen og regjerte med Kristus, den
lovede kongen, i 1 000 år. 5 Resten av de døde ble ikke levende igjen før de
1 000 årene var ute. Dette er den første oppstandelsen. 6 Lykkelige er de
som tilhører Gud og får være med i den første oppstandelsen. Den andre
døden‡ kan ikke skade dem, men de skal være prester som tjener Gud og
Kristus, den lovede kongen, og skal regjere med ham i 1 000 år.

Satan får sin straff

7 Når de 1 000 årene er ute, skal Satan bli sluppet løs av sitt fengsel.
8 Han skal gå ut og bedra folk fra alle jordens hjørner, de som blir kalt
Gog og Magog,§ og samle dem til kamp. De skal være tallrike som sanden

§ **19:15** På gresk: Med et spir av jern. Se Salmenes bok 2:9. * **19:15** Et bilde på Guds dom hentet fra Jesaja 63:1-6 og Jeremia 25:12-15. † **19:19** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **19:20** "Den falske profeten" er et annet navn på "det andre udyret", som finnes beskrevet i 13:11-18. § **19:20** Sjøen av ild er et bilde på helvete. Se Matteus sin fortelling om Jesus 25:41. * **20:2** "Djevelen" er gresk, "Satan" er hebraisk. Begge ordene betyr "de som anklager deg". † **20:4** Udyret finnes beskrevet i 13:1-10. ‡ **20:6** Forklaringen finnes i v.14. § **20:8** Sannsynligvis et symbolsk bilde på alle fiender av Guds folk. Se Esekiel 38–39.

i havet. 9 Jeg så hvordan de dro fram over hele jorden og omringet den
byen som Gud elsker, det stedet der menneskene som tilhører Gud, hadde
samlet seg. Ild fra himmelen falt ned og utslettet dem. 10 Djevelen som
fortsatte sitt bedrag, ble kastet ned i den samme sjøen av ild og svovel som
udyret og den falske profeten* hadde blitt. Der skal de bli plaget dag og
natt i all evighet.

Guds dom

11 Jeg så en stor hvit trone og ham som sitter på den. Da han sto fram,
forsvant jorden og himmelen, de var ikke mer. 12 Jeg så også de døde, både
fine mennesker og vanlige folk. De sto for Gud, og bøker ble åpnet. Også
en annen bok ble åpnet. Det var livets bok†. De døde ble dømt etter det
som sto i de første bøkene, for der var alle gjerningene deres skrevet ned.
13 Havet ga tilbake de døde som var i det. Dødens rike‡ ga tilbake de døde
som var i det. Hver og en ble dømt etter sine gjerninger. 14 Så ble selve
døden og dødens rike kastet i den brennende sjøen. Dette er den andre
død, den brennende sjøen. 15 Hver og en som ikke hadde sitt navn skrevet
i livets bok, ble kastet i den brennende sjøen.

21

En ny himmel og en ny jord

1 Jeg så en ny himmel og en ny jord. Den første himmelen og den første
jorden var borte, og havet var ikke mer. 2 Jeg så Guds by, det nye Jerusalem,
komme ned fra himmelen, fra Gud. Den var pyntet som en brud som er
klar til å møte sin brudgom.
3 Jeg hørte en kraftig stemme fra tronen si: "Se, nå har Gud tatt bolig
blant menneskene! Han skal bo sammen med dem, og de skal være hans
folk, ja, Gud selv skal være hos dem.* 4 Han skal tørke hver tåre av øynene
deres, og døden skal ikke eksistere mer. Det skal ikke lenger forekomme
noen sorg eller gråt eller pine. Alt det som før var, er nå borte."
5 Han som sitter på tronen sa: "Se, jeg gjør alle ting nye!" Så sa han til
meg: "Skriv dette ned, for det jeg sier er pålitelig og sant. 6 Det har skjedd!
Jeg er alfa og omega,† begynnelsen og slutten på alle ting. Jeg vil la den
som er tørst, få drikke av kilden med livets vann helt gratis.‡
7 Den som vinner seier over det onde, skal få alt dette som gave. Jeg vil
være hans Gud, og han skal være min sønn. 8 De feige, de som fornekter
meg, de onde og korrupte, mordere, de som lar seg bruke i seksuell
løssluppenhet, de som driver med magi og okkultisme, avgudsdyrkere og
alle løgnere, stedet for alle disse blir i sjøen som brenner av ild og svovel.
Det er den andre død."

Det nye Jerusalem

9 Så kom en av de sju englene som hadde tømt skålene med de sju siste
plagene og sa til meg: "Kom bli med meg, jeg vil vise deg bruden, Lammets
elskede.§"

---

* **20:10** Udyret og den falske profeten finnes beskrevne i kap.13, der den falske profeten ble kalt "det andre udyret". † **20:12** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. ‡ **20:13** På gresk: Hades. * **21:3** En del håndskrifter har: Skal være hos de som deres Gud. † **21:6** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det greske alfabetet. ‡ **21:6** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. § **21:9** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud.

10 I synet som Guds Ånd lot meg se, ble jeg av engelen ført til en høy
fjelltopp.* Fra toppen viste han meg Guds by, Jerusalem, som kom ned fra
himmelen, fra Gud. 11 Byen strålte av Guds herlighet, og den gnistret som
en kostbar edelstein, som krystallklar jaspis. 12 Den hadde en stor og høy
mur med tolv porter, som ble voktet av tolv engler. Navnene på Israels tolv
stammer sto skrevet på portene. 13 Tre av portene lå mot nord, tre mot sør,
tre mot øst og tre mot vest. 14 Bymuren hadde tolv grunnsteiner. På dem
sto navnene på Lammets tolv disipler†.
15 Engelen som snakket til meg, holdt en målestokk av gull i hånden for
å måle byen, portene og muren. 16 Da han målte byen, fant han at den var
bygget som en kube. Den var like bred som den var lang, og høyden var
nøyaktig den samme. Alle målene var 12 000 stadier‡. 17 Så målte engelen
muren og fant at tykkelsen var 144 alen§ som tilsvarer de menneskelige
målene, som også engelen brukte.
18 Muren var bygget av edelstein, av jaspis. Byen var av rent gull, som
lignet gjennomsiktig glass. 19 Grunnsteinene i bymuren var av alle slags
vakre edelsteiner. Den første var en jaspis, den andre en safir, den tredje
en kalsedon, den fjerde en smaragd, den femte en sardonyks, 20 den sjette
en karneol, den sjuende en krysolitt, den åttende en beryll, den niende
en topas, den tiende en krysopras, den ellevte en hyasint og den tolvte en
ametyst. 21 De tolv portene var laget av tolv perler, og hver port besto av
en massiv, udelt perle. Den store gaten i byen var av rent gull som lignet
gjennomsiktig glass.
22 Jeg så ikke noe tempel i byen. Herren Gud, han som har all makt, er
selv tempel i byen, han og Lammet. 23 Byen trenger verken sol eller måne,
for Guds herlighet stråler over den, og Lammet er deres lys. 24 Folkene på
jorden skal bli ledet av dette lyset, og verdens makthavere skal komme til
byen med sine rikdommer. 25 Portene i byen skal aldri bli stengt, for dagen
tar ikke slutt, og det finnes ingen natt. 26 Alt kostbart og herlig som folkene
eier, skal bli ført inn dit. 27 Ikke noe uverdig skal bli tillatt å komme inn,
det blir ingen som gjør noe ondskapsfullt eller uhederlig, bare de som har
navnene sine skrevet i livets bok*, og som tilhører Lammet, får plass.

22

Elven med livets vann

1 Han viste meg en elv med livets vann, glitrende som krystall. Den kom
fra Guds og Lammets trone. 2 Midt i den store gaten fløt den fram. På begge
sider av elven vokste livets tre, som bærer frukt tolv ganger om året og
gir avling hver måned. Bladene fra trærne er medisin for alle folk.*
3 Ingen som Gud har dømt til å gå under, eksisterer lenger. Guds og
Lammets trone skal stå i byen, og tjenerne hans vil tilbe ham. 4 De skal

---

* **21:10** Eller: Engelen førte meg i ånden til en høy bergtopp. † **21:14** Blir også kalt apostler. ‡ **21:16** 12 000 stadier er 220 mil. Men målet er sannsynligvis symbolsk. Byen var bygget som en kube, akkurat som Det aller helligste i templet i Jerusalem. Alt i byen har med det Hellige tallet 12 å gjøre. Murens lengde er 12×1 000, murens tykkelse er 12×12, og det finnes 12 grunnsteiner og 12 porter. Dette skal sannsynligvis symbolisere forbindelsen mellom Israels folk, med sine 12 stammer, og Guds menighet, med sine 12 disipler, også kalte apostler. Se også Esekiel 48:30-35. § **21:17** 144 alen er 65 m, men målet er sannsynligvis symbolsk, 12×12. Se noten til 21:16. * **21:27** Et register over alle som får evig liv. Se Andre Mosebok 32:32 og Salmenes bok 69:29. * **22:2** Se Første Mosebok 2:9 og Esekiel 47:12.

se ham ansikt til ansikt, og navnet hans vil stå skrevet på pannene deres.
5 Det skal aldri mer bli mørkt, og ingen skal lenger behøve lampe eller
solens lys, for Herren Gud skal lyse over alle. De skal regjere i all evighet.
6 Etter dette sa engelen til meg: "Mitt budskap er troverdig og sant.
Herren Gud, som gir budskapet til profetene, han har sendt sin engel for
å vise tjenerne sine det som snart vil skje."

Jesus kommer snart

7 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart! Lykkelig er den som tar være på
budskapet fra Gud som er skrevet ned i denne boken."
8 Det var jeg, Johannes, som fikk høre og se alt dette. Da jeg hadde hørt
og sett alt, falt jeg ned for å hylle engelen som hadde vist det for meg.
9 Han sa: "Nei, gjør ikke det! Jeg er bare Guds tjener, akkurat som du og
de andre profetene som bar fram Guds budskap på samme måten som
alle dem som tar være på det som står i denne boken. Det er Gud du skal
tilbe." 10 Han sa til meg: "Ikke hold budskapet fra Gud hemmelig, det som
du har skrevet ned i denne boken. Det drøyer ikke lenge før alt dette går
i oppfyllelse.
11 En kort periode til får den onde fortsette å være ond, og den som
synder, får fortsette å synde litt til. Den som er god, fortsetter å være god,
og den som lever fullt og helt for Gud, fortsetter å leve fullt og helt for
Gud."
12 "Se", sier Jesus, "jeg kommer snart. Jeg har med meg lønnen som skal
bli delt ut til hver og en etter gjerningene hans. 13 Jeg er alfa og omega,†
den første og den siste, begynnelsen og slutten på alle ting."
14 Lykkelige er de som vasker klærne sine rene.‡ De skal få rett til å spise
av frukten fra livets tre og gå inn gjennom portene i byen. 15 Utenfor står de
som har vendt Gud ryggen, de som har drevet med magi og okkultisme, de
som har hengitt seg til seksuell løssluppenhet, morderne, avgudsdyrkerne
og alle som har elsket løgnen og levd livet sitt i falskhet.
16 "Jeg, Jesus, har sendt min engel til dere for å fortelle om dette til
menighetene. Jeg er etterkommer av kong David og arving til hans trone.
Jeg er den strålende morgenstjernen.§"
17 Guds Ånd og bruden* sier: "Kom!" Når du hører dette, skal du svare:
"Kom!" Du som er tørst, kom, for den som vil, kan få drikke av livets
vann† helt gratis.
18 Jeg advarer alle som hører budskapet fra Gud i denne boken: Dersom
noen legger til noe i det som er skrevet, da skal Gud la ham bli rammet av
alle de plagene som det står om i boken. 19 Dersom noen tar bort noe fra
det budskapet Gud har båret fram, da skal Gud ta bort hans del i livets tre
og den Hellige byen, som det står om i denne boken.
20 Han som forteller dette, sier: "Ja, jeg kommer snart!"
Ja, det er sant!‡ Kom, Herre Jesus!
21 Ta imot ønsket om at Herren Jesu godhet og kjærlighet må være med
dere alle.

---

† **22:13** Alfa og omega er første og siste bokstaven i det gresk alfabetet. ‡ **22:14** Å vaske klærne sine er å bli uten skyld for Gud ved troen på at Jesus tok straffen for menneskene sine synder da han døde og ofret sitt blod. Se 7:14. § **22:16** "Davids slektning og arvingen til tronen hans" er en tittel på Messias, den lovede kongen. "Morgenstjernen" var et symbol for seier og makt. * **22:17** "Bruden" er et bilde på alle som tilhører Gud. † **22:17** "Livets vann" er et bilde på det evige livet. Se Salmenes bok 36:10. ‡ **22:20** I grunnteksten: Amen!